

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال

پہنچانہ

پاداشِ نیکی و کیفرِ گناہ
شخصاً

پہنچانہ، لاہور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پاداش نیکیها و کیفر گناهان: ترجمه ثواب الاعمال و عقاب الاعمال

نویسنده:

شیخ صدوق ، محمد بن علی بن بابویه

ناشر چاپی:

سرور

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵ فهرست
۳۰ پاداش نیکبها و کیفر گناهان: ترجمه ثواب الاعمال و عقاب الاعمال
۳۰ مشخصات کتاب
۳۰ فهرست مطالب
۵۰ پیشگفتار
۵۱ مقدمه
۵۲ کتاب ثواب الاعمال
۵۲ ثواب ذکر لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
۵۴ ثواب یک صد مرتبه لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ گفتن
۵۴ ثواب «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وحده وحده وحده» گفتن
۵۴ ثواب گفتن «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» از روی اخلاص
۵۵ ثواب گفتن ذکر «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» با صدایی بلند و رسا
۵۵ ثواب گوینده «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» که شرایط آن را بجا می‌آورد
۵۵ ثواب کسی که شهادت لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ از او پذیرفته می‌شود
۵۶ ثواب صد مرتبه «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الملك الحق المبين» گفتن
۵۶ ثواب کسی که بدون تعجب لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بگوید
۵۶ ثواب مداومت به ذکر «اشهد ان لا اله الا الله، وحده لا شريك له الها واحدا احدا صمدا لم يتخذ صاحبة و لا ولدا»
۵۶ ثواب کسی که در هر روز سی مرتبه «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الحق المبين» بگوید
۵۶ ثواب بسیار گفتن «سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اكبر»
۵۷ ثواب کسی که در هر روز پانزده مرتبه ذکر «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حقاً حقاً، لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ايماناً و تصديقاً، لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عبودية و رقاً» را بگوید
۵۷ ثواب کسی که ختم کند دعای خود را به ذکر «ما شاء الله لا حول و لا قوة الا بالله»
۵۷ ثواب کسی که در هر روز هفت مرتبه ذکر «الحمد لله على كل نعمة كانت او هي كائنة» را بگوید
۵۷ ثواب شهادت به یگانگی خداوند و رسالت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم

- ۵۸ ثواب صد مرتبه گفتن ذکر تکبیر و تسبیح و تحمید و تهلیل
- ۵۸ ثواب ذکر «سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اكبر»
- ۵۹ ثواب ذکر «سبحان الله و بحمده، سبحان الله العظيم و بحمده»
- ۵۹ ثواب ذکر «سبحان الله» بدون تعجب
- ۵۹ ثواب صد بار گفتن «سبحان الله»
- ۶۰ ثواب ذکر «الحمد لله كما هو اهله»
- ۶۰ ثواب چهار بار گفتن ذکر «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» در بامداد و شام
- ۶۰ ثواب کسی که خدا را تمجید کند
- ۶۰ ثواب تمجید حضرت حق بدان گونه که خود را ستوده است
- ۶۱ ثواب انسان عاقل
- ثواب اقرار به ربوبیت پروردگار جهان و نبوت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ولایت علی بن ابی طالب علیه السلام و انجام آنچه را که خداوند
- ۶۱ ثواب گفتن «بسم الله» به هنگام ورود به بیت الخلاء
- ۶۱ ثواب ذکر خدا به هنگام وضو
- ۶۲ ثواب کسی که مانند امیر المؤمنین علیه السلام وضو بگیرد و همانند او خدا بگوید
- ۶۳ ثواب خشک کردن و خشک نکردن آب وضو
- ۶۳ ثواب وضوی نماز مغرب و صبح
- ۶۳ ثواب باز نگه داشتن چشمها به هنگام وضو
- ۶۳ ثواب تجدید وضو
- ۶۳ ثواب مسواک زدن
- ۶۴ ثواب کسی که آب دهان خود را به احترام مسجد، فرو برد
- ۶۴ ثواب کسی که با طهارت بخوابد
- ۶۴ ثواب بسیار مضمضه و استنشاق کردن
- ۶۴ ثواب بستن لنگ به هنگام ورود به حمام
- ۶۵ ثواب کسی که چشم خود را از نگاه کردن به عورت برادر ایمانی خود باز دارد

- ۶۵ ثواب شستن سر با خطمی
- ۶۵ ثواب شستشوی سر با برگ سدر
- ۶۵ ثواب حنا بستن
- ۶۶ ثواب نوره کشیدن
- ۶۶ ثواب شانه کردن موی سر
- ۶۷ ثواب هفتاد بار شانه کردن محاسن
- ۶۷ ثواب سرمه کشیدن
- ۶۷ ثواب تراشیدن سر
- ۶۷ ثواب ناخن گرفتن و کوتاه کردن شارب (سبیل)
- ۶۸ ثواب کفش سفید پوشیدن
- ۶۸ ثواب کفش زرد پوشیدن
- ۶۹ ثواب کفش راحتی پوشیدن
- ۶۹ ثواب قرائت سوره قدر بهنگام برش لباس نو
- ۶۹ ثواب زیاد در آینه نگاه کردن و حمد خدا را گفتن
- ۶۹ ثواب کسی که به هنگام دیدن یهودی و نصرانی و مجوسی این دعا را بخواند
- ثواب خوب وضو ساختن، نیکو نماز خواندن زکات مال دادن، خشم خود را نگاه داشتن، زبان را از گناه باز داشتن، از گناهان استغفار کردن، و خیر خو
- ۷۰ ثواب گفتن: رضیت باللّه ربّاً، و بالاسلام دیناً، و بمحمد صلی اللّٰه علیه و آله و سلّم رسولاً، و بأهل بیتی اولیاء
- ۷۰ ثواب دعا در شب و روز
- ۷۰ ثواب رفتن به مساجد
- ۷۰ ثواب مداومت در رفتن به مسجد
- ۷۰ ثواب پیاده رفتن به مسجد
- ۷۱ ثواب کسی که قرآن کلام او و مسجد خانه او باشد
- ۷۱ ثواب کسی که پس از وضو ساختن، به مسجد برود
- ۷۱ ثواب قرائت نمازهای پنجگانه و بپا داشتن و حفظ اوقات آنها

- ۷۲ ثواب نمازهای نافله
- ۷۲ ثواب افروختن چراغ در مسجد
- ۷۲ ثواب نمازگزاری که به احترام خداوند، آب دهان خود را بیرون نیندازد
- ۷۲ ثواب خواندن نماز در مسجد الحرام
- ۷۲ ثواب خواندن نماز در مسجد رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ
- ۷۲ ثواب خواندن نماز ما بین مسجد الحرام و مسجد النبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ
- ۷۲ ثواب خواندن نماز در مسجد کوفه
- ۷۳ ثواب خواندن نماز در بیت المقدس و مسجد جامع و مسجد قبیله و مسجد بازار
- ۷۳ ثواب جارو کردن مسجد
- ۷۳ ثواب کسانی که اذان گویند
- ۷۳ ثواب هفت سال برای خدا اذان گفتن
- ۷۳ ثواب کسی که یک سال در یکی از شهرهای مسلمان‌نشین اذان گوید
- ۷۴ ثواب تکرار اذان مؤذن
- ۷۴ ثواب ده سال برای خدا اذان گفتن
- ۷۴ ثواب مؤذن در میان اذان و اقامه
- ۷۴ ثواب خواندن نماز با اذان و اقامه
- ۷۵ ثواب خواندن قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ، انا انزلناه و آیه الكرسي در نماز مستحیی
- ۷۵ ثواب و فضیلت قنوت نماز
- ۷۵ ثواب رکوع درست بجای آوردن
- ۷۵ ثواب یک سجده
- ۷۵ ثواب نهادن دو کف دست بر زمین در حال سجود
- ۷۵ ثواب طول دادن سجده
- ۷۶ ثواب ذکر صلوات در رکوع و سجود و قیام
- ۷۶ ثواب سجده شکر

- ۷۶ ثواب نماز
- ۷۷ ثواب خواندن نماز صبح در اوّل وقت
- ۷۷ فضیلت اول وقت بر آخر وقت
- ۷۷ ثواب بجا آوردن نمازهای واجب در اوّل وقت
- ۷۷ ثواب خواندن نماز شکسته در مسافرت
- ۷۷ ثواب مسافری که نماز جمعه بخواند
- ۷۸ ثواب نماز جماعت
- ۷۸ ثواب ذکر صلوات بعد از نماز عصر روز جمعه
- ۷۹ و باز، ثواب قرائت این چند سوره بعد از نماز جمعه
- ۷۹ ثواب رفتن برای ادای نماز و فرا گرفتن قرآن
- ۷۹ ثواب نابینای صابر و محبّ آل محمّد صلی الله علیه و آله و سلّم
- ۷۹ ثواب دو رکعت نماز مستحبّی برای رضای خدا خواندن، یا یک درهم صدقه دادن، یا یک روز روزه مستحبّی گرفتن
- ۸۰ برتری جمعه‌های ماه رمضان بر جمعه‌های دیگر
- ۸۰ ثواب نماز کسی که عطر استعمال می‌کند
- ۸۰ ثواب نماز کسی که همسر دارد
- ۸۰ ثواب کسی که چهار رکعت نماز گزارد و در هر رکعت پنجاه مرتبه قلّ هو الله احدّ را بخواند
- ۸۰ ثواب نماز جعفر بن ابی طالب علیه السلام (جعفر طیار)
- ۸۰ ثواب نماز شب
- ۸۲ ثواب شب زنده داری با قرآن
- ۸۳ ثواب کسی که دانسته دو رکعت نماز بخواند
- ۸۳ ثواب دو رکعت نماز بدون تکلف ولی توأم با تفکر
- ۸۳ ثواب نماز نافله در میان نماز مغرب و عشاء (ساعت غفلت)
- ۸۳ ثواب پانصد رکعت نماز در هفته
- ۸۴ ثواب قرائت یازده مرتبه سوره توحید پس از نماز صبح

۸۴ ثواب تعقیبات نماز
۸۴ ثواب جدا کردن زکات از مال و مصرف صحیح آن
۸۵ ثواب حج و عمره
۸۸ ثواب مصافحه با حج‌گزار
۸۸ باب نادر
۸۹ ثواب روزه داری که به او ناسزا گویند و او در پاسخ گوید: من روزه دارم، سلام بر تو باد
۸۹ ثواب یک روز روزه گرفتن در راه خدا
۸۹ ثواب روزه گرفتن در گرما و در حال تشنگی
۸۹ ثواب یک روز روزه مستحبی
۹۰ ثواب کسی که در حال روزه از دنیا برود
۹۰ ثواب روزه‌داری که در آغاز روز عطر استعمال کند
۹۰ ثواب روزه داری که بر افرادی که غذا می‌خورند، بگذرد
۹۰ ثواب روزه ماه رجب
۹۵ ثواب روزه ماه شعبان
۹۸ فضیلت ماه مبارک رمضان و ثواب روزه آن
۱۰۴ ثواب دعائی که در دهه اول ماه ذی الحجه خوانده می‌شود
۱۰۵ ثواب روزه‌داری در دهه اول ذی الحجه
۱۰۶ ثواب روزه روز عید غدیر
۱۰۶ ثواب عبادت مستحبی در شب عید
۱۰۷ ثواب شب‌زنده‌داری شب عید
۱۰۷ ثواب کسی که ماه رمضان را روزه بگیرد و آخرین روز آن را با صدقه به پایان برساند و با غسل به نماز حاضر شود
۱۰۸ ثواب قرائت چهار رکعت نماز در روز عید فطر پس از نماز امام
۱۰۹ ثواب روزه بیست و پنجم ماه ذی القعدة
۱۰۹ ثواب افطار کردن با آب

- ۱۰۹ ثواب روزه گرفتن سه روز در ماه: پنجشنبه اولش و چهارشنبه وسط و پنجشنبه آخر
- ۱۱۱ ثواب یک درهم در روز صدقه دادن برای کسی که از سه روزه گرفتن در ماه ناتوان است
- ۱۱۱ ثواب کسی که در خانه برادر ایمانیش افطار کند
- ۱۱۱ زیارت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه اطهار علیهم السلام
- ۱۱۱ ثواب آن که بر شهادت امام حسین علیه السلام و یا بر ستمی که به اهل بیت علیهم السلام و یا به او به خاطر محبت آل الله رسیده است، بگرید
- ۱۱۲ ثواب سرودن شعر در رثای امام حسین علیه السلام و گریستن و گریاندن و تظاهر به گریه کردن
- ۱۱۳ ثواب زیارت قبر امام حسین علیه السلام
- ۱۲۱ ثواب زیارت قبور ائمه- که درود خدا بر آنان باد-
- ۱۲۲ ثواب زیارت قبر فاطمه دختر امام موسی بن جعفر علیهم السلام در قم
- ۱۲۲ ثواب زیارت قبر عبد العظیم حسنی در شهر ری
- ثواب کسی که توان نیکی کردن به اهل بیت علیهم السلام و زیارت آنان را ندارد و بجای آنان به دوستان شایسته آنها نیکی کند و آنها را زیارت نماید
- ۱۲۲ ثواب اظهار محبت و نیکی کردن به امام علیه السلام
- ۱۲۳ ثواب اهل قرآن
- ۱۲۳ ثواب فراگیری قرآن چه به آسانی و چه به سختی
- ۱۲۳ ثواب جوان با ایمانی که قرآن بخواند
- ۱۲۳ ثواب کسی که قرآن را در حال ایستاده و نشسته در نماز تلاوت کند، و کسی که در غیر از نماز تلاوت کند
- ۱۲۴ ثواب تلاوت صد تا پانصد آیه قرآن در نماز شب
- ۱۲۴ ثواب حافظ و عامل به قرآن
- ۱۲۴ ثواب آن که با زحمت بکوشد تا قرآن را به خاطر بسپارد و آن که پیش از خواب یک سوره از قرآن را بخواند
- ۱۲۴ ثواب کسی که قرآن را از اول تا به آخر تلاوت کند
- ۱۲۴ ثواب تلاوت کننده قرآن
- ۱۲۴ ثواب تلاوت قرآن از روی آن
- ۱۲۵ ثواب بودن قرآن در خانه
- ۱۲۵ ثواب تلاوت ده تا هزار آیه در یک شب

- ۱۲۵ ثواب ماه مبارک رمضان، بهار قرآن
- ۱۲۵ ثواب تلاوت یک صد آیه از قرآن و سپس هفت بار «یا الله» گفتن
- ۱۲۶ ثواب تلاوت سوره حمد
- ۱۲۶ ثواب تلاوت سوره بقره و آل عمران
- ۱۲۶ ثواب خواندن چهار آیه از اول سوره بقره، و آیه الكرسي و دو آیه بعد از آن، و سه آیه آخر همان سوره
- ۱۲۶ ثواب تلاوت آیه الكرسي به هنگام خواب و بعد از هر نماز
- ۱۲۶ ثواب تلاوت سوره نساء در هر جمعه
- ۱۲۶ ثواب تلاوت سوره مائده
- ۱۲۶ ثواب تلاوت سوره انعام
- ۱۲۷ ثواب تلاوت سوره اعراف در هر ماه
- ۱۲۷ ثواب تلاوت سوره انفال و سوره توبه
- ۱۲۷ ثواب تلاوت سوره یونس
- ۱۲۷ ثواب تلاوت سوره هود
- ۱۲۷ ثواب تلاوت سوره یوسف
- ۱۲۸ ثواب تلاوت سوره رعد
- ۱۲۸ ثواب تلاوت سوره ابراهیم و حجر
- ۱۲۸ ثواب تلاوت سوره نحل
- ۱۲۸ ثواب تلاوت سوره بنی اسرائیل
- ۱۲۸ ثواب تلاوت سوره کهف
- ۱۲۸ ثواب تلاوت سوره مریم
- ۱۲۹ ثواب تلاوت سوره طه
- ۱۲۹ ثواب تلاوت سوره انبیاء
- ۱۲۹ ثواب تلاوت سوره حج
- ۱۲۹ ثواب تلاوت سوره مؤمنون

- ۱۲۹ ثواب تلاوت سوره نور
- ۱۳۰ ثواب تلاوت سوره فرقان
- ۱۳۰ ثواب تلاوت سه سوره طواسین (سوره‌های شعرا و نمل و قصص)
- ۱۳۰ ثواب تلاوت سوره عنکبوت و روم
- ۱۳۰ ثواب تلاوت سوره لقمان
- ۱۳۱ ثواب تلاوت سوره سجده
- ۱۳۱ ثواب تلاوت سوره احزاب
- ۱۳۲ ثواب تلاوت سوره سبأ و سوره فاطر
- ۱۳۲ ثواب تلاوت سوره یس
- ۱۳۳ ثواب تلاوت سوره صافات
- ۱۳۳ ثواب تلاوت سوره ص
- ۱۳۳ ثواب تلاوت سوره زمر
- ۱۳۴ ثواب تلاوت سوره مؤمن
- ۱۳۴ ثواب تلاوت سوره سجده
- ۱۳۴ ثواب خواندن سوره حم عسق (شوری)
- ۱۳۴ ثواب تلاوت سوره زخرف
- ۱۳۴ ثواب تلاوت سوره دخان
- ۱۳۵ ثواب تلاوت سوره جاثیه
- ۱۳۵ ثواب تلاوت سوره احقاف
- ۱۳۵ ثواب تلاوت سوره‌هایی که با «حم» آغاز می‌شود
- ۱۳۵ ثواب تلاوت سوره محمد صلی الله علیه و آله و سلم
- ۱۳۵ ثواب تلاوت سوره فتح
- ۱۳۶ ثواب تلاوت سوره حجرات
- ۱۳۶ ثواب تلاوت سوره ق

- ۱۳۶ ثواب تلاوت سوره ذاریات
- ۱۳۶ ثواب تلاوت سوره طور
- ۱۳۶ ثواب تلاوت سوره «و التجم»
- ۱۳۶ ثواب تلاوت خواندن سوره اقتربت (سوره قمر)
- ۱۳۷ ثواب تلاوت سوره الرحمن
- ۱۳۷ ثواب تلاوت سوره واقعه
- ۱۳۷ ثواب تلاوت سوره حدید و مجادله
- ۱۳۷ ثواب تلاوت سوره حشر
- ۱۳۸ ثواب تلاوت سوره ممتحنه
- ۱۳۸ ثواب تلاوت سوره صف
- ۱۳۸ ثواب تلاوت سوره‌های جمعه و منافقین و سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى
- ۱۳۸ ثواب تلاوت سوره تغابن
- ۱۳۸ ثواب تلاوت سوره طلاق و تحریم
- ۱۳۹ ثواب تلاوت سوره تبارک (ملک)
- ۱۳۹ ثواب تلاوت سوره ن و القلم
- ۱۳۹ ثواب تلاوت سوره الحاقه
- ۱۳۹ ثواب تلاوت سوره سأل سائل (معارض)
- ۱۳۹ ثواب تلاوت سوره نوح
- ۱۴۰ ثواب تلاوت سوره جن
- ۱۴۰ ثواب تلاوت سوره مزمل در نماز عشا
- ۱۴۰ ثواب تلاوت سوره مدثر
- ۱۴۰ ثواب تلاوت سوره قیامت
- ۱۴۰ ثواب تلاوت سوره انسان
- ۱۴۱ ثواب تلاوت سه سوره مرسلات و عمّ یتساءلون و نازعات

- ۱۴۱ ثواب تلاوت دو سوره عبس و إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ
- ۱۴۱ ثواب تلاوت دو سوره انفطار و انشقاق
- ۱۴۱ ثواب تلاوت سوره مطففین
- ۱۴۱ ثواب تلاوت سوره بروج
- ۱۴۲ ثواب تلاوت سوره طارق
- ۱۴۲ ثواب تلاوت سوره اعلی
- ۱۴۲ ثواب تلاوت سوره غاشیه
- ۱۴۲ ثواب تلاوت سوره فجر
- ۱۴۲ ثواب تلاوت سوره بلد
- ۱۴۲ ثواب خواندن سوره‌های و الشَّمْس و اللَّیْل و الضَّحی و انشراح
- ۱۴۳ ثواب تلاوت سوره تین
- ۱۴۳ ثواب تلاوت سوره علق
- ۱۴۳ ثواب تلاوت سوره إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ (قدر)
- ۱۴۳ ثواب تلاوت سوره بینه
- ۱۴۳ ثواب تلاوت سوره زلزله
- ۱۴۴ ثواب تلاوت سوره عادیات
- ۱۴۴ ثواب تلاوت سوره قارعه
- ۱۴۴ ثواب تلاوت سوره تکاثر
- ۱۴۴ ثواب تلاوت سوره عصر
- ۱۴۴ ثواب تلاوت سوره همزه
- ۱۴۵ ثواب تلاوت سوره فیل و قریش
- ۱۴۵ ثواب تلاوت سوره ماعون
- ۱۴۵ ثواب تلاوت سوره کوثر
- ۱۴۵ ثواب تلاوت دو سوره کافرون و توحید

- ۱۴۵ ثواب تلاوت سوره نصر
- ۱۴۶ ثواب تلاوت سوره مسد
- ۱۴۶ ثواب تلاوت سوره توحید
- ۱۴۷ ثواب تلاوت دو سوره فلق و ناس
- ۱۴۷ ثواب پرهیز از گناهان کبیره
- ۱۴۸ ثواب گناهکار توبه‌کننده شرمنده و پشیمان
- ۱۴۸ ثواب کسی که بدهکاری را نزد سلطان ببرد و بداند که او قسم می‌خورد سپس او را رها کند برای بزرگداشت خدای عز و جل
- ۱۴۸ ثواب آموزگار خوبیها
- ۱۴۸ ثواب کسی که دانش می‌آموزد
- ۱۴۹ ثواب همنشینی با اهل دین
- ۱۴۹ ثواب بجای آوردن عملی بعد از شنیدن ثواب آن
- ۱۴۹ ثواب کسی که سخنی بر حق بگوید و دیگران به آن عمل کنند
- ۱۴۹ ثواب کسی که سنت خیری بجای گذارد
- ۱۴۹ ثواب کسی که به آنچه می‌داند عمل می‌کند
- ۱۴۹ ثواب پناه دادن به یتیم، و ترحم به ضعیف، و مهربانی در حق پدر و مادر، و نیکی نسبت به برده
- ۱۵۰ ثواب کسی که از دستیازی به آبروی مردم خود داری کند، و کسی که خشم خود را فرو برد
- ۱۵۰ ثواب امام عادل، و بازرگان راستگوی، و سالخورده‌ای که عمر خود را در اطاعت خدا صرف کرده باشد
- ۱۵۰ ثواب کار نیکی که در برابر گناه دیرین انجام شده باشد
- ۱۵۰ ثواب کسی که چهل حدیث را به یاد بسپارد
- ۱۵۰ ثواب کسی که گناهان را ترک کند
- ۱۵۱ ثواب شادمان کردن مؤمن
- ۱۵۱ ثواب پارسائی و توجه به خدای عز و جل در نماز
- ۱۵۱ ثواب بر طرف کردن گرفتاری و تنگدستی و پوشانیدن عیب و یاری کردن مؤمن
- ۱۵۱ ثواب سیر و سیراب کردن و جامه بر اندام مؤمن پوشانیدن

- ۱۵۲ ثواب اطعام برادر دینی
- ۱۵۲ ثواب کسی که به سه نفر مؤمن غذا دهد
- ۱۵۲ ثواب کسی که به مسلمانی غذا دهد تا سیر شود
- ۱۵۲ ثواب کسی که چهار مسلمان را سیر کند
- ۱۵۲ ثواب کسی که مؤمنی را سیر کند
- ۱۵۲ ثواب کسی که برده مسلمانی را آزاد کند
- ۱۵۳ ثواب کسی که بنده شایسته‌ای را برای رضای خداوند آزاد کند
- ۱۵۳ ثواب آزاد کردن برده مؤمن
- ۱۵۳ ثواب وام دادن به مؤمن
- ۱۵۴ ثواب صدقه دادن
- ۱۵۶ ثواب صدقه پنهانی
- ۱۵۶ ثواب صدقه آشکارا
- ۱۵۶ ثواب صدقه شب
- ۱۵۷ دعای مستمند در حق کسی که به او صدقه می‌دهد
- ۱۵۸ ثواب مهلت دادن به بدهکار تنگدست
- ۱۵۸ ثواب کسی که بدهی مؤمنی را ببخشد
- ۱۵۸ ثواب کسی که آبروی برادر مسلم خود را حفظ کند
- ثواب کسی که حاجت برادر خود را برآورده کند، یا گرفتاری او را برطرف سازد، یا او را یاری نماید بر دشمن، یا تلاش در برآوردن حاجتش کند، یا تش
- ۱۵۹ ثواب دیدار و دست دادن با برادران و در آغوش گرفتن آنان
- ۱۶۰ ثواب کمک و یاری به برادر مؤمن
- ۱۶۰ ثواب میانجیگری و آشتی میان دو نفر
- ۱۶۱ ثواب کسی که به فریاد برادر مسلمان خود برسد
- ۱۶۱ ثواب سخن محبت آمیز با برادر مسلمان خود
- ۱۶۱ ثواب کسی که به فریاد برادر ستمیده‌اش برسد و او را در برآوردن حاجتش کمک کند

- ۱۶۱ ثواب کسی که مؤمنی را شادمان کند
- ۱۶۲ ثواب شاد کردن برادر مؤمن
- ۱۶۲ ثواب کسی که مؤمنی را با صدقه سیر کند
- ۱۶۲ ثواب کسی که لقمه حلوائی به خورد مؤمنی بدهد
- ۱۶۳ ثواب کسی که نیمخوردۀ مؤمنی را بیاشامد
- ۱۶۳ ثواب کسی که در راه خدا برای خود برادری برگزیند
- ۱۶۳ ثواب کسی که برادر خود را ملاقات کند با آنچه او را شادمان نماید تا او را مسرور سازد
- ۱۶۳ ثواب معطر کردن مسلمان
- ۱۶۳ ثواب کسانی که در راه خدا دوستی کنند
- ۱۶۳ ثواب کسی که از دژه‌ای عبور کند و خدا را به یاد آرد
- ۱۶۴ ثواب تلاوت آیه *إِنَّ اللَّهَ يُمِصُّكُمُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا* به هنگام خواب
- ۱۶۴ ثواب خواندن این دعا به هنگام اذان صبح و اذان مغرب
- ۱۶۴ ثواب کسی که خدا را دعا کند با اینکه بدانند سود و زیان در دست اوست
- ۱۶۴ ثواب خواندن این دعا به هنگام خواب
- ۱۶۴ ثواب دعای مسلمان در غیاب برادر مسلمانش
- ۱۶۵ ثواب درود و سلام بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ثواب دوست داشتن او
- ۱۶۵ ثواب کسی که یک بار بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم صلوات بفرستد
- ۱۶۵ ثواب کسی که خدا را به حق محمد صلی الله علیه و آله و سلم و خاندانش علیهم السلام بخواند
- ۱۶۵ ثواب صلوات فرستادن بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم
- ۱۶۶ ثواب کسی که بر محمد صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیتش علیهم السلام صلوات بفرستد
- ۱۶۶ ثواب کسی که در روز جمعه صد بار صلوات بفرستد بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم
- ثواب کسی که در تعقیبات نماز صبح و مغرب پیش از آنکه برخیزد یا با کسی صحبت کند، آیه *إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ ...* تا آخر آیه را بخواند، سپس
- ۱۶۷ ثواب کسی که یک سوّم یا نصف یا همه صلوات خود را به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم اختصاص دهد
- ۱۶۷ ثواب کسی که بعد از صلوات فرستادن بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم، بر اهل بیت او نیز صلوات بفرستد

- ۱۶۸ ثواب کسی که پس از نماز روز جمعه بر رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و خاندان و اوصیای وی صلوات بفرستد
- ۱۶۸ ثواب کسی که در یک روز صد بار بگوید «رَبِّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدًا وَآهْلَ بَيْتِي»
- ۱۶۹ ثواب کسی که با صدایی رسا بر پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ صلوات بفرستد
- ثواب کسی که پس از نماز صبح ده مرتبه بگوید «سُبْحَانَ اللهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ»، و ثواب کسی که در تعقیب هر نماز بگو
- ۱۶۹ ثواب کسی که به هنگام رغبت و ترس و هوس و خشم خویشتن‌دار باشد
- ۱۶۹ ثواب کسی که کمک کند به انجام امر به معروف و نهی از منکر
- ۱۷۰ ثواب کسی که آیات پایانی سوره «زمر» را بشنود و بگیرد
- ۱۷۰ ثواب اجتماع به هنگام دعا
- ۱۷۰ ثواب دعای پنهانی
- ۱۷۰ ثواب دعا به هنگام سحر
- ۱۷۰ ثواب دعا کردن در حق مردان و زنان مؤمن و مسلمان
- ۱۷۱ ثواب گفتن «لا حول و لا قوة الا بالله العظیم»
- ۱۷۱ ثواب کسی که در هر روز [یک صد بار] «لا حول و لا قوة الا بالله» بگوید
- ۱۷۱ ثواب کسی که به هنگام بیرون رفتن از خانه‌اش «بِسْمِ اللهِ وَ لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ» بگوید
- ۱۷۱ ثواب کسی که شب هنگام صد بار تکبیر بگوید
- ۱۷۲ ثواب تسبیح حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
- ۱۷۲ ثواب خاموشی
- ۱۷۲ ثواب استغفار
- ۱۷۳ ثواب کسی که در هر روز از روزهای ماه شعبان هفتاد مرتبه استغفار نماید
- ۱۷۳ ثواب کسی که پس از نماز صبح هفتاد بار استغفار کند
- ثواب کسی که شهادتین محافظ او باشند، و کسی که هنگام مصیبت بگوید «إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ» و هنگام رسیدن خیر بگوید «الحمد لله» و هنگام خیری که پاداش آن زودتر می‌رسد
- ۱۷۴ ثواب کسی که سه بار فَسُبْحَانَ اللهِ حِينَ تُمْسُونَ وَ حِينَ تُصْبِحُونَ ... را در شب و روز تلاوت کند
- ۱۷۴ ثواب پارسائی در دنیا

- ۱۷۴ ثواب کسی که در آغاز و پایان هر روز و شب عمل نیکی انجام دهد
- ۱۷۴ ثواب گریستن از جلال و عظمت خدا
- ۱۷۵ ثواب کسی که خشنودی خدا را بر خواهشهای نفسانی خود برگزیند
- ۱۷۵ ثواب کسی که شب و روز به فکر آخرت باشد
- ۱۷۵ ثواب نیکی کردن
- ۱۷۵ ثواب دوستی و دشمنی و دادن و منع نمودن برای خشنودی خدا
- ۱۷۵ ثواب مؤمنی که مرتکب گناه شود سپس پشیمان شده طلب آمرزش می‌کند
- ۱۷۶ ثواب مؤمنی که در غربت بمیرد
- ۱۷۶ ثواب کافری که در حق مؤمنی نیکی کند
- ۱۷۶ ثواب کسی که در حق برادر مؤمن خود نیکی کند
- ۱۷۶ ثواب کسی که در خانه خود بز شیرده نگهدارد
- ۱۷۶ ثواب نماز و زکات و نیکوکاری و صبر
- ۱۷۷ ثواب دوستی آل محمد و دشمنی‌ورزیدن با دشمنانشان برای خشنودی خداوند
- ۱۷۷ ثواب کسی که هفتاد بار استغفار کند در نماز وتر و در حال ایستاده و یک سال بر آن مداومت کند
- ۱۷۷ ثواب سلام کردن به برادر ایمانی برای خشنودی خداوند
- ۱۷۷ ثواب بنده مؤمن که توبه نصح کند
- ۱۷۸ ثواب کسی که فروتن و مهربان و نرمخوی و با گذشت باشد
- ثواب کسانی که به گریه از عظمت خداوند، به پیشگاه او تقرّب جویند؛ و ثواب کسانی که به پرهیزکاری از محرّمات، خداوند را عبادت کنند؛ و ثواب ک
- ۱۷۸ ثواب نیکی کردن به مؤمن
- ۱۷۸ ثواب گمان نیک به خدا داشتن
- ۱۷۹ ثواب کسی که با خداوند اخلاص ورزد
- ۱۷۹ ثواب انگشتر عقیق «۱» به دست کردن
- ۱۸۰ ثواب انگشتر فیروزه «۱» به دست کردن
- ۱۸۱ ثواب انگشتر جزع یمانی «۱» به دست کردن

- ۱۸۱ ثواب انگشتر زمرد «۲» به دست کردن
- ۱۸۱ ثواب انگشتر یاقوت «۱» به دست کردن
- ۱۸۱ ثواب انگشتر بلور «۲» به دست کردن
- ۱۸۲ ثواب فروتنی
- ۱۸۲ ثواب گریستن از عظمت خدا، چشم پوشیدن از محرمات الهی، و شب‌زنده‌داری برای خشنودی خدا
- ۱۸۲ ثواب کسی که کامیابی مهتا شده را رها کرده به امید پاداش نادیده
- ۱۸۲ ثواب دوستی برای خداوند عز و جل، و آباد کردن مساجد، و استغفار در سحرگاهان
- ۱۸۲ ثواب کسی که نگاهش عبرت، و خاموشی وی تفکر، و کلامش ذکر باشد، و بر گناه خویش بگریزد، و مردم از شرش ایمن باشند
- ۱۸۳ ثواب خاموشی و پیاده به خانه خدا رفتن
- ۱۸۳ ثواب کسی که خود جامه و کفش خویش را وصله زند و کالای خود را خودش حمل کند
- ۱۸۳ ثواب راستگویی
- ۱۸۳ ثواب کسی که کار پسندیده و یا نکوهیده خود را پنهان کند
- ۱۸۳ ثواب کسی که مرتکب گناهی بشود و بداند که خداوند می‌تواند او را عذاب کند و می‌تواند او را ببخشد
- ۱۸۴ ثواب توبه
- ۱۸۴ ثواب کسی که بر انگشتر خویش نوشته باشد: ما شاء الله، لا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، استغفر الله
- ۱۸۴ ثواب کسی که میوه یا چیز دیگری را ببیند، و هوای آن بکند، ولی نتواند آن را تهیه نماید
- ۱۸۴ ثواب کسب حلال
- ۱۸۵ ثواب طلب دنیا برای بی‌نیاز بودن از مردم
- ۱۸۵ ثواب خوش خلقی
- ۱۸۵ ثواب کسی که فکر و ذکرش آخرت، درونش پاک و رابطه خود با خدای خود را اصلاح کرده باشد
- ۱۸۵ ثواب کسی که با نفس خود در ستیز باشد نه با مردم
- ۱۸۵ ثواب کسی که خدا را سپاس گوید برای نعمتی که به او عطا فرموده است
- ۱۸۶ ثواب خورنده‌ای که شکر می‌کند، و تندرستی که سپاس می‌گزارد
- ۱۸۶ ثواب نیکوکاری

- ۱۸۶ ثواب نظر امید داشتن به آنچه نزد خداوند عزّ و جلّ -
- ۱۸۶ ثواب نگهداری زبان -
- ۱۸۶ ثواب پنهان کردن تنگدستی -
- ۱۸۷ ثواب افراد فقیر و نیکی کردن به آنان -
- ۱۸۷ ثواب کسی که از تکدی خود داری کند -
- ۱۸۷ ثواب مصافحه و دست یک دیگر را فشردن -
- ۱۸۸ ثواب کسی که گرسنه‌ای را سیر کند -
- ۱۸۸ ثواب لذّت بردن از آب -
- ۱۸۸ ثواب صدقه دادن در روز جمعه -
- ۱۸۸ ثواب کمک به ستم‌دیده پریشان -
- ۱۸۸ ثواب دوست داشتن برادران -
- ۱۸۸ ثواب کسی که چیزی را آرزو کند که مورد خشنودی خداوند است -
- ۱۸۹ ثواب دیدار با مسلمان -
- ۱۸۹ ثواب کسی که خانه‌ای ساخته، گوسفند فریبی را قربانی نموده، گوشت آن را به فقرا بدهد -
- ۱۸۹ ثواب همیاری در کارهای نیک -
- ۱۸۹ ثواب میانه روی در هزیننه -
- ۱۸۹ ثواب کسی که در سفر عسائی از چوب درخت بادام تلخ داشته باشد و آیه و لَمَّا تَوَجَّهَ تَلْقَاءَ مَدَّيْنٍ ... را بخواند -
- ۱۹۰ ثواب کسی که با عمامه از خانه‌اش خارج شود -
- ۱۹۰ ثواب کسی که هنگامی که در پیش او یادی از اهل بیت علیهم السلام شود اشک بریزد -
- ۱۹۰ ثواب دوست داشتن اهل بیت علیهم السلام -
- ۱۹۱ ثواب کسی که نیاز مسلمانی را برآورد -
- ۱۹۱ ثواب مصافحه و دست در دست برادر مؤمن نهادن -
- ۱۹۱ ثواب کسی که قدر نعمتهای خداوندی را با قلب درک کرده و شکر خدا را آشکارا بجای آورده است -
- ۱۹۱ ثواب کسی که عمر او به چهل تا نود سال برسد -

- ۱۹۲ ثواب کسی که حرمت پیر کهنسال را نگاه دارد و به او احترام گذارد
- ۱۹۲ ثواب جهاد در راه خدا با حضور امام عادل
- ۱۹۲ پاداش نگهداری اسب
- ۱۹۳ ثواب نام خدا را بردن به هنگام سواری
- ۱۹۴ باب نادری است در باره چهارپا
- ۱۹۴ ثواب تب
- ۱۹۴ ثواب یک شب تب
- ۱۹۵ ثواب کسی که بیمار شده و آن را پذیرفته و برای آن خدا را سپاس گوید
- ۱۹۵ ثواب بیماری
- ۱۹۵ ثواب شبی با «سر درد» بسر بردن
- ۱۹۵ ثواب بیمار
- ۱۹۶ ثواب تحمّل بیماری کودک
- (۱) ۱- عیسی بن عبد الله عمری، از پدرش، از جدش، از امیر مؤمنان علیه السلام نقل کرده است که آن حضرت در مورد بیماری کودک فرمود: بیمار
- ۱۹۶ ثواب عیادت بیمار، غسل مرده‌ها، تشییع جنازه، و تسلیت دادن
- ۱۹۶ ثواب کسی که در فاصله ظهر پنجشنبه تا ظهر جمعه بمیرد
- ۱۹۶ ثواب رو به قبله کردن محتضر
- ۱۹۷ ثواب کسی که جنازه مؤمنی را غسل دهد
- ۱۹۷ ثواب کسی که برای فرزندان از دست رفته خود از خدا پاداش بخواهد
- ۱۹۷ ثواب حمل کردن تابوت از هر چهار طرف آن
- ۱۹۸ ثواب انتخاب کفنهای خوب
- ۱۹۸ ثواب فشار قبر برای مؤمن
- ۱۹۸ ثواب نابینایی که خدا را ملاقات کند در حالی که صبور و امیدوار به پاداش خدا و دوستدار آل محمد علیهم السلام باشد
- ۱۹۸ ثواب استرجاع (گفتن إنا لله و إنا إليه راجعون) به هنگام مصیبت
- ۱۹۸ ثواب صبر

- ۱۹۹ ثواب تسلیت و دلداری
- ۱۹۹ ثواب زیارت قبر مؤمن
- ۲۰۰ ثواب کسی که بر سر یتیمی دست کشد
- ۲۰۰ ثواب کسی که یتیمی را از گریه باز دارد
- ۲۰۰ ثواب مؤمن پس از مرگ، و ثواب شادمان کردن مؤمن
- ۲۰۱ ثواب دوست داشتن فرزند
- ۲۰۱ ثواب کسی که برای خانواده خود تحفه‌ای بخرد، دختر خود را خوشحال و چشم پسرش را روشن می‌سازد
- ۲۰۱ ثواب پدر دختران
- ۲۰۲ کتاب عقاب الأعمال
- ۲۰۲ اشاره
- ۲۰۲ کیفر کسی که از راه خطا به خدا تقرب جوید
- ۲۰۳ کیفر کسی که دستورات الهی را سبک بشمارد
- ۲۰۳ کیفر کسی که با خاندان رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سَلَّمَ دشمنی کند
- ۲۰۳ کیفر کسی که حق اهل بیت علیهم السلام را نشناسد
- ۲۰۴ کیفر کسی که بمیرد و امام خود را نشناسد
- ۲۰۵ کیفر کسی که از پیشوای ستمگری فرمان برد
- ۲۰۵ کیفر کسی که امامت و پیشوایی بر جماعتی کند که در میان آنها از او دانشمندتر و فقیهتری باشد
- ۲۰۵ کیفر کسی که به هنگام نماز و یا با شنیدن نام رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سَلَّمَ صلوات نفرستد
- ۲۰۶ کیفر دشمن و منکر امیر مؤمنان علی علیه السلام و کسی که در باره (امامت و ولایت) آن حضرت تردید کند
- ۲۱۰ کیفر قدریها و خود مختارها «۱»
- ۲۱۲ کیفر کسی که ادعای امامت کند و امام نباشد
- ۲۱۲ کیفر (قابیل) فرزند خطاکار حضرت آدم علیه السلام و دو تن از بنی اسرائیل، و فرعون، و دو تن از این امت
- ۲۱۳ کیفر کسی که حسین بن علی علیهما السلام را کشت
- ۲۱۷ کیفر ستمکاری و قطع رحم و سوگند به دروغ و زناکاری

- کیفر فریب و نیرنگ ۲۱۷
- کیفر خون ریزی و میخوارگی و سخن چینی ۲۱۷
- دنیا، دار مکافات و سرای عقوبت است ۲۱۷
- کیفر تعصب بیجا ۲۱۸
- کیفر گردنکشان متکبر ۲۱۸
- کیفر ترک مجازات بزهکار ۲۲۰
- کیفر تصویر سازی و نقل خواب دروغین، و به صحبت دیگران گوش کردن ۲۲۰
- کیفر آنکه به هنگام گناه، بخندد! ۲۲۰
- کیفر کسی که برای غیر خدا کاری انجام دهد ۲۲۰
- کیفر کسی که خواهش بیجای همسرش را برآورد ۲۲۱
- کیفر کسی که بی‌وضو، نماز بگزارد و ناتوانی را ببیند او را یاری نکند ۲۲۱
- کیفر قربانی کردن برای بتها ۲۲۱
- کیفر شهادت دروغین، و انکار شهادت ۲۲۲
- کیفر کسی که به دروغ بنام خدا سوگند یاد می‌کند ۲۲۳
- کیفر آنکه از ناپاکی ادرار نپرهیزد ۲۲۴
- کیفر کسی که به نماز خود اهمیت نمی‌دهد ۲۲۴
- کیفر کسی که به درستی سجده نکند ۲۲۵
- کیفر کسی که در غیر وقت نماز، نماز بخواند ۲۲۵
- کیفر کسی که به امامی اقتدا کند و سوره حمد را هم بخواند! ۲۲۶
- کیفر کسی که در صفهای نماز جماعت فاصله اندازد ۲۲۶
- کیفر کسی که عمدا نماز واجب را نخواند ۲۲۶
- کیفر کسی که نماز عصر را دیر بخواند ۲۲۶
- کیفر کسی که تا نیمه شب بخوابد و از نماز خفتن (عشاء) باز ماند ۲۲۷
- کیفر کسی که (بدون دلیل) در نمازهای جماعت و جمعه حاضر نشود ۲۲۷

- کیفر کسی که به گناهان بزرگ (کبیره) تن در دهد ۲۲۸
- کیفر آن که زکات ندهد ۲۲۹
- کیفر نیازمند واقعی که از گرفتن زکات خود داری کند ۲۳۱
- کیفر کسی که (عمدا) یک روز از ماه رمضان را روزه نگیرد ۲۳۱
- کیفر کسی که حج واجب نکند ۲۳۱
- اهمیت حفظ زبان از محرمات ۲۳۲
- کیفر کسی که سه روز پی در پیش سوره توحید را نخواند ۲۳۲
- کیفر کسی که یک هفته بر او بگذرد و سوره توحید را نخواند ۲۳۲
- سزای کسی که بیمار و یا گرفتار شود ولی قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ نخواند ۲۳۲
- کیفر کسی که پنج نماز بخواند و سوره توحید را تلاوت نکند ۲۳۳
- کیفر کسی که سوره‌ای از قرآن را فراموش کند ۲۳۳
- کیفر کسی که مؤمنی را خوار کند ۲۳۳
- کیفر کسی که از کمک به مؤمن خود داری کند ۲۳۳
- کیفر آنکه بر مؤمنان طعنه زند و یا عقاید آنان را رد کند ۲۳۳
- کیفر کسی که در روبروی مؤمن به او طعنه زند ۲۳۳
- کیفر کسی که خود را از مؤمن پنهان دارد ۲۳۴
- کیفر رباخواری ۲۳۴
- کیفر کسی که اعتبار (گرو) در نزد او بیش از اعتبار برادر ایمانیش باشد ۲۳۴
- کیفر کسی که مؤمنی را از مال خود یا دیگران منع کند ۲۳۴
- کیفر کسی که حق مؤمن را نگاه دارد و ادا نکند ۲۳۴
- کیفر بهتان و افترا زدن به مرد و یا زن با ایمان ۲۳۵
- کیفر آن که مطلبی را برای بی‌آبرو ساختن مؤمنی بازگو کند ۲۳۵
- کیفر کسی که خانه‌ای را از مؤمنی مضایقه کند ۲۳۵
- کیفر عیب‌جویی از مؤمن ۲۳۵

- کیفر کسی که از خدا شرم نکند و گستاخی ورزد ۲۳۶
- کیفر نیت گناه ۲۳۶
- کیفر گناه ۲۳۶
- کیفر کسی که رضایت مردم را در عمل خدا پسندانه خود منظور نماید ۲۳۶
- کیفر قطع رحم و ناسازگاری ۲۳۶
- کیفر خیانت و دزدی و می آشامی و زنا ۲۳۷
- کیفر خوردن گل «۱» ۲۳۹
- کیفر فروتنی در برابر صاحبان قدرت و مخالفان دین ۲۴۰
- کیفر ترک واجبات الهی و انجام گناه کبیره ۲۴۰
- کیفر انتشار کارهای نکوهیده‌ای که به مؤمنان نسبت می‌دهند ۲۴۱
- کیفر پایمال کردن حق الناس، عدم پرهیز از نجاسات، غیبت و سخن چینی ۲۴۱
- کیفر آن که با حاکم بیدادگری درآویزد ۲۴۲
- کیفر کسی که خواسته برادر ایمانی خود را بر نیآورد ۲۴۲
- کیفر کسی که از روی اخلاص برای برآوردن نیاز برادر مؤمن خود گام بر ندارد ۲۴۲
- کیفر آن که درخواست کمک مؤمنی را رد کند ۲۴۳
- کیفر کسی که بیش از یک لباس در بربندد و برادر ایمانش عریان باشد ۲۴۳
- کیفر آن که بخوابد و در نزدیکی او گرسنه‌ای باشد ۲۴۳
- کیفر کسی که مؤمنی را تحقیر کند ۲۴۴
- کیفر کسی که در حضورش از مؤمنی غیبت شود و از او دفاع نکند ۲۴۴
- کیفر خود پسندی ۲۴۴
- کیفر پاسخ نیازمندی را ندادن و از سر نخوت راه رفتن ۲۴۴
- کیفر دشمنی و خیانت ۲۴۴
- کیفر گناهان ۲۴۵
- کیفر دانشمندان نابکار، و قاریان فاسق، و گردنکشان ستمکار، و وزیران خائن، و سردمداران دروغگو، و پیمان‌شکنان ۲۴۶

- کیفر به دنیا دل بستن و طاغوت را پرستیدن ۲۴۶
- کیفر ریاکار ۲۴۷
- کیفر کسی که کاری را انجام دهد برای اینکه بر خود ببالد ۲۴۸
- کیفر کسی که از امر به معروف و نهی از منکر خود داری کند ۲۴۸
- باب ۲۴۸
- کیفر کسی که پس از امان دادن به کسی، او را بکشد ۲۴۸
- کیفر غیبت رزمنده اسلام و آزار او و بد رفتاری با افراد خانواده‌اش ۲۴۸
- کیفر هراسناک کردن مؤمن از گزند صاحبان قدرت ۲۴۹
- کیفر آزردن، دشمنی و مخالفت کردن با مؤمنان ۲۴۹
- کیفر دین‌تراشی ۲۴۹
- باب ۲۵۰
- کیفر تردید در دین و نافرمانی خدا ۲۵۱
- کیفر زنی که برای غیر شوهرش عطر بزند و بی‌اجازه او قدم از خانه بیرون گذارد ۲۵۱
- کیفر کسی که فریاد دادخواهی اهل بیت علیهم السلام را بشنود، و جمع پریشان آنان را ببیند و به یاری ایشان نشتابد ۲۵۱
- کیفر کسی که سرپرستی ده نفر را بر عهده بگیرد و با آنان بد رفتاری کند ۲۵۱
- کیفر آن که سرپرست بعضی از امور مسلمانان باشد ولی به وظیفه عمل نکند ۲۵۲
- کیفر ستمگران و دست نشانده‌های آنان ۲۵۲
- کیفر کسی که خود را به پادشاه ستمگری نزدیک کند ۲۵۲
- کیفر کسی که نامش را در دفتر زمامداران بنویسد ۲۵۲
- کیفر دولتمردی که به هنگام نیاز مردم، خود را پنهان کند ۲۵۳
- کیفر کسی که در برابر کارهای ناپسند، سکوت کند ۲۵۳
- کیفر مرد و زن زناکار ۲۵۴
- کیفر نگاه کردن به زنان ۲۵۵
- کیفر لواطکننده و کسی که خود را در اختیار لواطکننده بگذارد، و زنانی که با هم همبستر شوند ۲۵۵

- کیفر دروغ بستن به خداوند و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه اطهار علیهم السلام ۲۶۰
- کیفر انسان دو رو و دو زبان ۲۶۰
- کیفر لعن بیجا و ناروا ۲۶۱
- کیفر کسی که به کفر مؤمنی گواهی دهد ۲۶۱
- کیفر کسی که نیرنگ و مردم فریبی کند ۲۶۱
- کیفر ستمکار ۲۶۱
- کیفر ستمکاران ۲۶۳
- کیفر کسی که به هنگام راه رفتن، ببالد ۲۶۳
- کیفر بیدادگری ۲۶۳
- کیفر کسی که با داشتن غذای سه روز، در یوزه‌گری کند ۲۶۴
- کیفر کسی که در صورت بی‌نیازی، در یوزه‌گری کند ۲۶۴
- کیفر خودکشی ۲۶۴
- کیفر کسی که (حتی) به نیم کلمه در کشته شدن مؤمنی سهیم باشد ۲۶۵
- کیفر کسی که از روی عمد شخصی را بکشد ۲۶۵
- کیفر کسی که در قتل مسلمانی شرکت کند یا به آن راضی باشد ۲۶۶
- کیفر کسی که مرتکب قتل شود، یا به قاتلی پناه دهد ۲۶۷
- کیفر کسی که قرآن را وسیله کسب روزی خود قرار دهد ۲۶۷
- کیفر کسی که به ناروا بعضی از آیات قرآنی را با آیات دیگر تفسیر کند ۲۶۷
- کیفر کسی که به هنگام سفر، بطور عمدی نماز چهار رکعتی بخواند ۲۶۷
- این باب کیفر اعمال را در خود جا داده است ۲۶۸
- اسناد روایات ۲۸۴
- درباره مرکز ۳۳۲

پاداش نیکبها و کیفر گناهان: ترجمه ثواب الاعمال و عقاب الاعمال

مشخصات کتاب

سرشناسه: ابن بابویه، محمد بن علی، ۳۱۱-۳۸۱ق.

عنوان قراردادی: ثواب الاعمال و عقاب الاعمال. فارسی - عربی

عنوان و نام پدیدآور: پاداش نیکبها و کیفر گناهان: ترجمه ثواب الاعمال و عقاب الاعمال / شیخ صدوق؛ به اهتمام محمدعلی مجاهدی.

مشخصات نشر: قم: سرور، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری: ۸۳۹ ص.

شابک: ۹۰۰۰۰ ریال: ۹-۱۳-۶۳۱۴-۹۶۴-۹۷۸؛ ۲۲۵۰۰۰ ریال (چاپ هفتم)

وضعیت فهرست نویسی: فاپا (چاپ پنجم)

یادداشت: فارسی - عربی.

یادداشت: چاپ پنجم.

یادداشت: چاپ هفتم: ۱۳۹۱.

یادداشت: عنوان دیگر: ثواب الاعمال و عقاب الاعمال.

یادداشت: عنوان روی جلد: ثواب الاعمال و عقاب الاعمال با ترجمه فارسی.

عنوان روی جلد: ثواب الاعمال و عقاب الاعمال با ترجمه فارسی.

عنوان دیگر: ثواب الاعمال و عقاب الاعمال.

موضوع: ثواب و عقاب

شناسه افزوده: مجاهدی، محمدعلی، ۱۳۲۲، -مصحح

رده بندی کنگره: BP۲۲۲/۶/الف ۲ ث ۹۰۴۱ ۱۳۸۸

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۴

شماره کتابشناسی ملی: م ۸۲-۴۶۵۱

فهرست مطالب

پیشگفتار ۲۷

مقدمه مؤلف ۳۱

کتاب ثواب الاعمال ۳۵

ثواب ذکر لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ۳۵

ثواب یک صد مرتبه لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ گفتن ۳۹

ثواب «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وحده وحده وحده» گفتن ۴۰

ثواب گفتن «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» از روی اخلاص ۴۱

ثواب گفتن ذکر «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» با صدایی بلند و رسا ۴۲

ثواب گوینده «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» که شرایط آن را بجا می‌آورد ۴۳

ثواب کسی که شهادت لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ از او پذیرفته می‌شود ۴۴

ثواب صد مرتبه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ» گفتن ۴۵

ثواب کسی که بدون تعجب لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بگوید ۴۶

ثواب مداومت به ذکر «اشهد ان لا اله الا الله، وحده لا شريك له الها واحدا احدا صمدا لم يتخذ صاحبه و لا ولدا» ۴۷

ثواب کسی که در هر روز سی مرتبه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَقُّ الْمُبِينُ» بگوید ۴۸

ثواب بسیار گفتن «سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اكبر» ۴۸

ثواب کسی که در هر روز پانزده مرتبه ذکر «لا- إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حَقًّا حَقًّا، لا- إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ اِيْمَانًا و تصديقًا، لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عِبَادِيَّةً و رِقًّا» را

بگوید ۴۹

ثواب کسی که ختم کند دعای خود را به ذکر «ما شاء الله لا حول و لا قُوَّةَ الا بالله» ۴۹

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۶

ثواب کسی که در هر روز هفت مرتبه ذکر «الحمد لله على كلِّ نعمة كانت او هي كائنه» را بگوید ۵۰

ثواب شهادت به یگانگی خداوند و رسالت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ۵۰

ثواب صد مرتبه گفتن ذکر تکبیر و تسبیح و تحمید و تهلیل ۵۲

ثواب ذکر «سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اكبر» ۵۳

ثواب ذکر «سبحان الله و بحمده، سبحان الله العظيم و بحمده» ۵۶

ثواب ذکر «سبحان الله» بدون تعجب ۵۶

ثواب صد بار گفتن «سبحان الله» ۵۷

ثواب ذکر «الحمد لله كما هو اهله» ۵۸

ثواب چهار بار گفتن ذکر «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» در بامداد و شام ۵۸

ثواب کسی که خدا را تمجید کند ۵۹

ثواب تمجید حضرت حق بدان گونه که خود را ستوده است ۵۹

ثواب انسان عاقل ۶۱

ثواب ده خصلت ۶۲

ثواب اقرار به ربوبیت پروردگار جهان و نبوت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ولایت علی بن ابی طالب علیه السلام و انجام

آنچه را که خداوند واجب شمرده است ۶۲

ثواب گفتن «بسم الله» به هنگام ورود به بیت الخلاء ۶۳

ثواب ذکر خدا به هنگام وضو ۶۴

ثواب کسی که مانند امیر المؤمنین علیه السلام وضو بگیرد و همانند او خدا بگوید ۶۵

ثواب خشک کردن و خشک نکردن آب وضو ۶۷

ثواب وضوی نماز مغرب و صبح ۶۸

ثواب باز نگه داشتن چشمها به هنگام وضو ۶۸

ثواب تجدید وضو ۶۹

- ثواب مسواک زدن ۶۹
- ثواب کسی که آب دهان خود را به احترام مسجد، فرو برد ۷۱
- ثواب کسی که با طهارت بخوابد ۷۲
- ثواب بسیار مضمضه و استنشاق کردن ۷۲
- ثواب بستن لنگ به هنگام ورود به حمام ۷۲
- ثواب کسی که چشم خود را از نگاه کردن به عورت برادر ایمانی خود باز دارد ۷۳
- ثواب شستن سر با خطمی ۷۳
- ثواب شستشوی سر با برگ سدر ۷۴
- پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷
- ثواب حنا بستن ۷۵
- ثواب نوره کشیدن ۷۸
- ثواب شانه کردن موی سر ۷۸
- ثواب هفتاد بار شانه کردن محاسن ۷۹
- ثواب سرمه کشیدن ۷۹
- ثواب تراشیدن سر ۸۰
- ثواب ناخن گرفتن و کوتاه کردن شارب (سیبل) ۸۱
- ثواب کفش سفید پوشیدن ۸۳
- ثواب کفش زرد پوشیدن ۸۴
- ثواب کفش راحتی پوشیدن ۸۵
- ثواب قرائت سوره قدر بهنگام برش لباس نو ۸۶
- ثواب زیاد در آینه نگاه کردن و حمد خدا را گفتن ۸۶
- ثواب کسی که به هنگام دیدن یهودی و نصرانی و مجوسی این دعا را بخواند ۸۷
- ثواب خوب وضو ساختن، نیکو نماز خواندن زکات مال دادن، خشم خود را نگاه داشتن، زبان را از گناه باز داشتن، از گناهان استغفار کردن، و خیر خواه اهل بیت پیامبر خود بودن ۸۸
- ثواب گفتن: رضیت بالله رباً، و بالاسلام دیناً، و بمحمد صلی الله علیه و آله و سلم رسولا، و بأهل بیده اولیاء ۸۹
- ثواب دعا در شب و روز ۸۹
- ثواب رفتن به مساجد ۹۰
- ثواب مداومت در رفتن به مسجد ۹۰
- ثواب پیاده رفتن به مسجد ۹۱
- ثواب کسی که قرآن کلام او و مسجد خانه او باشد ۹۱
- ثواب کسی که پس از وضو ساختن، به مسجد برود ۹۲
- ثواب قرائت نمازهای پنجگانه و بپا داشتن و حفظ اوقات آنها ۹۳
- ثواب نمازهای نافله ۹۵

ثواب افروختن چراغ در مسجد ۹۵

ثواب نمازگزاری که به احترام خداوند، آب دهان خود را بیرون نیندازد ۹۵

ثواب خواندن نماز در مسجد الحرام ۹۶

ثواب خواندن نماز در مسجد رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ۹۶

ثواب خواندن نماز ما بین مسجد الحرام و مسجد النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ۹۷

ثواب خواندن نماز در مسجد کوفه ۹۷

ثواب خواندن نماز در بیت المقدس و مسجد جامع و مسجد قبیله و مسجد بازار ۹۸

ثواب جارو کردن مسجد ۹۹

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸

ثواب کسانی که اذان گویند ۱۰۰

ثواب هفت سال برای خدا اذان گفتن ۱۰۰

ثواب کسی که یک سال در یکی از شهرهای مسلمان‌نشین اذان گوید ۱۰۰

ثواب تکرار اذان مؤذن ۱۰۱

ثواب ده سال برای خدا اذان گفتن ۱۰۲

ثواب مؤذن در میان اذان و اقامه ۱۰۲

ثواب خواندن نماز با اذان و اقامه ۱۰۳

ثواب خواندن قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ، اَنَا انزلناه و آیه الكرسی در نماز مستحبی ۱۰۴

ثواب و فضیلت قنوت نماز ۱۰۵

ثواب رکوع درست بجای آوردن ۱۰۵

ثواب یک سجده ۱۰۶

ثواب نهادن دو کف دست بر زمین در حال سجود ۱۰۶

ثواب طول دادن سجده ۱۰۷

ثواب ذکر صلوات در رکوع و سجود و قیام ۱۰۷

ثواب سجده شکر ۱۰۸

ثواب نماز ۱۰۸

ثواب خواندن نماز صبح در اول وقت ۱۱۰

فضیلت اول وقت بر آخر وقت ۱۱۱

ثواب بجا آوردن نمازهای واجب در اول وقت ۱۱۱

ثواب خواندن نماز شکسته در مسافرت ۱۱۲

ثواب مسافری که نماز جمعه بخواند ۱۱۲

ثواب نماز جماعت ۱۱۳

ثواب ایستادن به نماز ۱۱۴

ثواب ذکر صلوات بعد از نماز عصر روز جمعه ۱۱۴

- ثواب قرائت یک بار الحمد، هفت بار قُلْ هُوَ اللَّهُ، هفت بار قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ و قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ، و آیه الکرسی و آیه سخره و آخر سوره براءه، بعد از نماز جمعه ۱۱۵
- و باز، ثواب قرائت این چند سوره بعد از نماز جمعه ۱۱۶
- ثواب رفتن برای ادای نماز و فرا گرفتن قرآن ۱۱۷
- ثواب ناینای صابر و محب آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم ۱۱۷
- ثواب دو رکعت نماز مستحبی برای رضای خدا خواندن، یا یک درهم صدقه دادن، یا یک روز روزه مستحبی گرفتن ۱۱۸
- برتری جمعه‌های ماه رمضان بر جمعه‌های دیگر ۱۱۹
- ثواب نماز کسی که عطر استعمال می‌کند ۱۱۹
- ثواب نماز کسی که همسر دارد ۱۲۰
- ثواب کسی که چهار رکعت نماز گزارد و در هر رکعت پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۹
- پنجاه مرتبه قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ را بخواند ۱۲۰
- ثواب نماز جعفر بن ابی طالب علیه السلام (جعفر طیار) ۱۲۱
- ثواب نماز شب ۱۲۱
- ثواب شب زنده داری با قرآن ۱۲۶
- ثواب کسی که دانسته دو رکعت نماز بخواند ۱۲۹
- ثواب دو رکعت نماز بدون تکلف ولی توأم با تفکر ۱۳۰
- ثواب نماز نافله در میان نماز مغرب و عشاء (ساعت غفلت) ۱۳۰
- ثواب پانصد رکعت نماز در هفته ۱۳۱
- ثواب قرائت یازده مرتبه سوره توحید پس از نماز صبح ۱۳۱
- ثواب تعقیبات نماز ۱۳۲
- ثواب جدا کردن زکات از مال و مصرف صحیح آن ۱۳۳
- ثواب حج و عمره ۱۳۵
- ثواب مصافحه با حج گزار ۱۴۴
- باب نادر ۱۴۴
- ثواب شخص روزه دار ۱۴۵
- ثواب روزه داری که به او ناسزا گویند و او در پاسخ گوید: من روزه دارم، سلام بر تو باد ۱۴۷
- ثواب یک روز روزه گرفتن در راه خدا ۱۴۷
- ثواب روزه گرفتن در گرما و در حال تشنگی ۱۴۸
- ثواب یک روز روزه مستحبی ۱۴۸
- ثواب کسی که در حال روزه از دنیا برود ۱۴۹
- ثواب روزه‌داری که در آغاز روز عطر استعمال کند ۱۴۹
- ثواب روزه داری که بر افرادی که غذا می‌خورند، بگذرد ۱۴۹

- ثواب روزه ماه رجب ۱۵۰
- ثواب روزه ماه شعبان ۱۶۶
- فضیلت ماه مبارک رمضان و ثواب روزه آن ۱۷۸
- ثواب دعائی که در دهه اول ماه ذی الحجه خوانده می‌شود ۲۰۰
- ثواب روزه‌داری در دهه اول ذی الحجه ۲۰۳
- ثواب روزه روز عید غدیر ۲۰۵
- ثواب عبادت مستحبی در شب عید ۲۰۷
- ثواب شب‌زنده‌داری شب عید ۲۱۰
- ثواب کسی که ماه رمضان را روزه بگیرد و آخرین روز آن را با صدقه به پایان برساند و با غسل به نماز حاضر شود ۲۱۱
- ثواب قرائت چهار رکعت نماز در روز عید فطر پس از نماز امام ۲۱۱
- پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۰
- ثواب روزه بیست و پنجم ماه ذی القعدة ۲۱۵
- ثواب افطار کردن با آب ۲۱۶
- ثواب روزه گرفتن سه روز در ماه: پنجشنبه اولش و چهارشنبه وسط و پنجشنبه آخر ۲۱۷
- ثواب یک درهم در روز صدقه دادن برای کسی که از سه روز روزه گرفتن در ماه ناتوان است ۲۲۲
- ثواب کسی که در خانه برادر ایمانیش افطار کند ۲۲۲
- زیارت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه اطهار علیهم السلام ۲۲۳
- ثواب آن که بر شهادت امام حسین علیه السلام و یا بر ستمی که به اهل بیت علیهم السلام و یا به او به خاطر محبت آل الله رسیده است، بگریزد ۲۲۴
- ثواب سرودن شعر در رثای امام حسین علیه السلام و گریستن و گریانیدن و تظاهر به گریه کردن ۲۲۵
- ثواب زیارت قبر امام حسین علیه السلام ۲۲۸
- ثواب زیارت قبور ائمه - که درود خدا بر آنان باد - ۲۵۷
- ثواب زیارت قبر فاطمه دختر امام موسی بن جعفر علیهم السلام در قم ۲۵۹
- ثواب زیارت قبر عبد العظیم حسنی در شهر ری ۲۵۹
- ثواب کسی که توان نیکبها کردن به اهل بیت علیهم السلام و زیارت آنان را ندارد و بجای آنان به دوستان شایسته آنها نیکبها کند و آنها را زیارت نماید ۲۶۰
- ثواب اظهار محبت و نیکبها کردن به امام علیه السلام ۲۶۱
- ثواب اهل قرآن ۲۶۱
- ثواب ختم قرآن در مکه ۲۶۲
- ثواب فراگیری قرآن چه به آسانی و چه به سختی ۲۶۲
- ثواب جوان با ایمانی که قرآن بخواند ۲۶۳
- ثواب کسی که قرآن را در حال ایستاده و نشسته در نماز تلاوت کند، و کسی که در غیر از نماز تلاوت کند ۲۶۴
- ثواب تلاوت صد تا پانصد آیه قرآن در نماز شب ۲۶۵

- ثواب حافظ و عامل به قرآن ۲۶۵
- ثواب آن که با زحمت بکوشد تا قرآن را به خاطر بسپارد و آن که پیش از خواب یک سوره از قرآن را بخواند ۲۶۶
- ثواب کسی که قرآن را از اول تا به آخر تلاوت کند ۲۶۶
- ثواب تلاوت کننده قرآن ۲۶۷
- پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۱۱
- ثواب تلاوت قرآن از روی آن ۲۶۷
- ثواب بودن قرآن در خانه ۲۶۸
- ثواب تلاوت ده تا هزار آیه در یک شب ۲۶۸
- ثواب ماه مبارک رمضان، بهار قرآن ۲۶۹
- ثواب تلاوت یک صد آیه از قرآن و سپس هفت بار «یا الله» گفتن ۲۷۰
- ثواب تلاوت سوره حمد ۲۷۰
- ثواب تلاوت سوره بقره و آل عمران ۲۷۱
- ثواب خواندن چهار آیه از اول سوره بقره، و آیه الكرسی و دو آیه بعد از آن، و سه آیه آخر همان سوره ۲۷۱
- ثواب تلاوت آیه الكرسی به هنگام خواب و بعد از هر نماز ۲۷۲
- ثواب تلاوت سوره نساء در هر جمعه ۲۷۲
- ثواب تلاوت سوره مائده ۲۷۳
- ثواب تلاوت سوره انعام ۲۷۳
- ثواب تلاوت سوره اعراف در هر ماه ۲۷۴
- ثواب تلاوت سوره انفال و سوره توبه ۲۷۵
- ثواب تلاوت سوره یونس ۲۷۵
- ثواب تلاوت سوره هود ۲۷۶
- ثواب تلاوت سوره یوسف ۲۷۶
- ثواب تلاوت سوره رعد ۲۷۷
- ثواب تلاوت سوره ابراهیم و حجر ۲۷۷
- ثواب تلاوت سوره نحل ۲۷۸
- ثواب تلاوت سوره بنی اسرائیل ۲۷۸
- ثواب تلاوت سوره کهف ۲۷۹
- ثواب تلاوت سوره مریم ۲۸۰
- ثواب تلاوت سوره طه ۲۸۰
- ثواب تلاوت سوره انبیاء ۲۸۱
- ثواب تلاوت سوره حج ۲۸۱
- ثواب تلاوت سوره مؤمنون ۲۸۲
- ثواب تلاوت سوره نور ۲۸۲

- ثواب تلاوت سوره فرقان ۲۸۳
- ثواب تلاوت سه سوره طواسین (سوره‌های شعرا و نمل و قصص) ۲۸۴
- ثواب تلاوت سوره عنکبوت و روم ۲۸۴
- ثواب تلاوت سوره لقمان ۲۸۵
- ثواب تلاوت سوره سجده ۲۸۶
- ثواب تلاوت سوره احزاب ۲۸۶
- ثواب تلاوت سوره سبأ و سوره فاطر ۲۸۸
- ثواب تلاوت سوره یس ۲۸۸
- ثواب تلاوت سوره صافات ۲۹۲
- ثواب تلاوت سوره ص ۲۹۲
- ثواب تلاوت سوره زمر ۲۹۳
- پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۲
- ثواب تلاوت سوره مؤمن ۲۹۴
- ثواب تلاوت سوره سجده ۲۹۴
- ثواب خواندن سوره حم عسق (شوری) ۲۹۵
- ثواب تلاوت سوره زخرف ۲۹۶
- ثواب تلاوت سوره دخان ۲۹۷
- ثواب تلاوت سوره جائیه ۲۹۷
- ثواب تلاوت سوره احقاف ۲۹۸
- ثواب تلاوت سوره هائی که با «حم» آغاز می‌شود ۲۹۸
- ثواب تلاوت سوره محمد صلی الله علیه و آله و سلم ۲۹۹
- ثواب تلاوت سوره فتح ۳۰۰
- ثواب تلاوت سوره حجرات ۳۰۱
- ثواب تلاوت سوره ق ۳۰۱
- ثواب تلاوت سوره ذاریات ۳۰۲
- ثواب تلاوت سوره طور ۳۰۲
- ثواب تلاوت سوره «و النجم» ۳۰۳
- ثواب تلاوت خواندن سوره اقتربت (سوره قمر) ۳۰۳
- ثواب تلاوت سوره الرحمن ۳۰۴
- ثواب تلاوت سوره واقعه ۳۰۵
- ثواب تلاوت سوره حدید و مجادله ۳۰۶
- ثواب تلاوت سوره حشر ۳۰۷
- ثواب تلاوت سوره ممتحنه ۳۰۷

- ثواب تلاوت سوره صف ۳۰۸
- ثواب تلاوت سوره‌های جمعه و منافقین و سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ۳۰۸
- ثواب تلاوت سوره تغابن ۳۰۹
- ثواب تلاوت سوره طلاق و تحریم ۳۱۰
- ثواب تلاوت سوره تبارک (ملک) ۳۱۰
- ثواب تلاوت سوره ن و القلم ۳۱۱
- ثواب تلاوت سوره الحاقه ۳۱۱
- ثواب تلاوت سوره سأل سائل (معارج) ۳۱۲
- ثواب تلاوت سوره نوح ۳۱۲
- ثواب تلاوت سوره جن ۳۱۳
- ثواب تلاوت سوره مزمل در نماز عشا ۳۱۴
- ثواب تلاوت سوره مدثر ۳۱۴
- ثواب تلاوت سوره قیامت ۳۱۵
- ثواب تلاوت سوره انسان ۳۱۵
- ثواب تلاوت سه سوره مرسلات و عمّ يتساءلون و نازعات ۳۱۶
- ثواب تلاوت دو سوره عبس و إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۳۱۷
- ثواب تلاوت دو سوره انفطار و انشقاق ۳۱۷
- ثواب تلاوت سوره مطففین ۳۱۸
- پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۳
- ثواب تلاوت سوره بروج ۳۱۸
- ثواب تلاوت سوره طارق ۳۱۹
- ثواب تلاوت سوره اعلی ۳۱۹
- ثواب تلاوت سوره غاشیه ۳۲۰
- ثواب تلاوت سوره فجر ۳۲۰
- ثواب تلاوت سوره بلد ۳۲۱
- ثواب خواندن سوره‌های و الشَّمْس و اللَّیْل و الضُّحی و انشراح ۳۲۱
- ثواب تلاوت سوره تین ۳۲۲
- ثواب تلاوت سوره علق ۳۲۳
- ثواب تلاوت سوره إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ (قدر) ۳۲۳
- ثواب تلاوت سوره بیّنه ۳۲۴
- ثواب تلاوت سوره زلزله ۳۲۵
- ثواب تلاوت سوره عادیات ۳۲۶
- ثواب تلاوت سوره قارعه ۳۲۶

- ثواب تلاوت سوره تکاثر ۳۲۷
- ثواب تلاوت سوره عصر ۳۲۷
- ثواب تلاوت سوره همزه ۳۲۸
- ثواب تلاوت سوره فیل و قریش ۳۲۸
- ثواب تلاوت سوره ماعون ۳۳۰
- ثواب تلاوت سوره کوثر ۳۳۰
- ثواب تلاوت دو سوره کافرون و توحید ۳۳۱
- ثواب تلاوت سوره نصر ۳۳۱
- ثواب تلاوت سوره مسد ۳۳۲
- ثواب تلاوت سوره توحید ۳۳۳
- ثواب تلاوت دو سوره فلق و ناس ۳۳۷
- ثواب پرهیز از گناهان کبیره ۳۳۷
- ثواب گناهکار توبه کننده شرمنده و پشیمان ۳۳۹
- ثواب کسی که بدهکاری را نزد سلطان ببرد و بداند که او قسم می‌خورد سپس او را رها کند برای بزرگداشت خدای عز و جل ۳۳۹
- ثواب آموزگار خوببها ۳۴۰
- ثواب کسی که دانش می‌آموزد ۳۴۱
- ثواب همنشینی با اهل دین ۳۴۲
- ثواب بجای آوردن عملی بعد از شنیدن ثواب آن ۳۴۲
- ثواب کسی که سخنی بر حق بگوید و دیگران به آن عمل کنند ۳۴۳
- ثواب کسی که سنت خیری بجای گذارد ۳۴۳
- ثواب کسی که به آنچه می‌داند عمل می‌کند ۳۴۴
- ثواب پناه دادن به یتیم، و ترحم به ضعیف، و مهربانی در حق پدر و مادر، و نیکی نسبت به برده ۳۴۴
- پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۱۴
- ثواب کسی که از دستبازی به آبروی مردم خود داری کند، و کسی که خشم خود را فرو برد ۳۴۵
- ثواب امام عادل، و بازرگان راستگوی، و سالخورده‌ای که عمر خود را در اطاعت خدا صرف کرده باشد ۳۴۶
- ثواب کار نیکی که در برابر گناه دیرین انجام شده باشد ۳۴۶
- ثواب کسی که چهل حدیث را به یاد بسپارد ۳۴۷
- ثواب کسی که گناهان را ترک کند ۳۴۸
- ثواب شادمان کردن مؤمن ۳۴۸
- ثواب پارسائی و توجه به خدای عز و جل در نماز ۳۴۹
- ثواب بر طرف کردن گرفتاری و تنگدستی و پوشانیدن عیب و یاری کردن مؤمن ۳۵۰
- ثواب سیر و سیراب کردن و جامه بر اندام مؤمن پوشانیدن ۳۵۱

ثواب اطعام برادر دینی ۳۵۲

ثواب کسی که به سه نفر مؤمن غذا دهد ۳۵۲

ثواب کسی که به مسلمانی غذا دهد تا سیر شود ۳۵۳

ثواب کسی که چهار مسلمان را سیر کند ۳۵۳

ثواب کسی که مؤمنی را سیر کند ۳۵۴

ثواب کسی که برده مسلمانی را آزاد کند ۳۵۴

ثواب کسی که بنده شایسته‌ای را برای رضای خداوند آزاد کند ۳۵۵

ثواب آزاد کردن برده مؤمن ۳۵۵

ثواب وام دادن به مؤمن ۳۵۶

ثواب صدقه دادن ۳۵۸

ثواب صدقه پنهانی ۳۶۶

ثواب صدقه آشکارا ۳۶۷

ثواب صدقه شب ۳۶۷

ثواب صدقه روز ۳۶۸

دعای مستمند در حق کسی که به او صدقه می‌دهد ۳۷۰

ثواب مهلت دادن به بدهکار تنگدست ۳۷۱

ثواب کسی که بدهی مؤمنی را ببخشد ۳۷۲

ثواب کسی که آبروی برادر مسلم خود را حفظ کند ۳۷۲

ثواب کسی که حاجت برادر خود را برآورده کند، یا گرفتاری او را برطرف سازد، یا او را یاری نماید بر دشمن، یا تلاش در برآوردن حاجتش کند، یا تشنگی و یا گرسنگی و یا برهنگی او را برطرف سازد، یا او را با مرکبش بردارد، یا او را بی‌نیاز گرداند، یا او را کفن کند، یا او را تزویج

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۱۵

نماید، یا او را در بیماریش عیادت کند ۳۷۳

ثواب دیدار و دست دادن با برادران و در آغوش گرفتن آنان ۳۷۵

ثواب کمک و یاری به برادر مؤمن ۳۷۸

ثواب میانجیگری و آشتی میان دو نفر ۳۸۰

ثواب کسی که به فریاد برادر مسلمان خود برسد ۳۸۰

ثواب سخن محبت آمیز با برادر مسلمان خود ۳۸۱

ثواب کسی که به فریاد برادر ستم‌دیده‌اش برسد و او را در برآوردن حاجتش کمک کند ۳۸۱

ثواب کسی که غم و غصه را از مؤمنی دور کند ۳۸۲

ثواب کسی که مؤمنی را شادمان کند ۳۸۲

ثواب کسی که خانواده‌ای را مسرور کند ۳۸۳

ثواب شاد کردن برادر مؤمن ۳۸۴

- ثواب کسی که مؤمنی را با صدقه سیر کند ۳۸۵
- ثواب کسی که لقمه حلوائی به خورد مؤمنی بدهد ۳۸۶
- ثواب کسی که نیمخورده مؤمنی را بیاشامد ۳۸۶
- ثواب کسی که برادر دینی خود را برای رضای خداوند مورد لطف قرار دهد ۳۸۷
- ثواب کسی که در راه خدا برای خود برادری برگزیند ۳۸۷
- ثواب کسی که برادر خود را ملاقات کند با آنچه او را شادمان نماید تا او را مسرور سازد ۳۸۸
- ثواب معطر کردن مسلمان ۳۸۸
- ثواب کسانی که در راه خدا دوستی کنند ۳۸۹
- ثواب کسی که از دره‌ای عبور کند و خدا را به یاد آرد ۳۸۹
- ثواب تلاوت آیه إِنَّ اللَّهَ يُمَسِّكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا به هنگام خواب ۳۹۰
- ثواب خواندن این دعا به هنگام اذان صبح و اذان مغرب ۳۹۰
- ثواب کسی که خدا را دعا کند با اینکه بداند سود و زیان در دست اوست ۳۹۱
- ثواب خواندن این دعا به هنگام خواب ۳۹۱
- ثواب دعای مسلمان در غیاب برادر مسلمانش ۳۹۲
- ثواب درود و سلام بر رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و ثواب دوست داشتن او ۳۹۳
- ثواب کسی که یک بار بر رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ صلوات بفرستد ۳۹۳
- ثواب کسی که خدا را به حق محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و
- پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۶
- خاندانش علیهم السلام بخواند ۳۹۴
- ثواب صلوات فرستادن بر رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ۳۹۵
- ثواب کسی که بعد از طلوع فجر صد بار صلوات بفرستد بر محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و آتش علیهم السلام ۳۹۶
- ثواب کسی که بر محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و اهل بیتش علیهم السلام صلوات بفرستد ۳۹۷
- ثواب کسی که در روز جمعه صد بار صلوات بفرستد بر رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ۳۹۷
- ثواب کسی که در تعقیبات نماز صبح و مغرب پیش از آنکه برخیزد یا با کسی صحبت کند، آیه إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ ... تا آخر آیه را بخواند، سپس بر محمد و آتش علیهم السلام صلوات بفرستد ۳۹۸
- ثواب کسی که یک سوّم یا نصف یا همه صلوات خود را به رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ اختصاص دهد ۴۰۰
- ثواب کسی که بعد از صلوات فرستادن بر رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بر اهل بیت او نیز صلوات بفرستد ۴۰۱
- ثواب کسی که پس از نماز روز جمعه بر رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و خاندان و اوصیای وی صلوات بفرستد ۴۰۳
- ثواب کسی که در یک روز صد بار بگوید «رَبِّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدَ وَاهْلَ بَيْتِهِ» ۴۰۴
- ثواب کسی که با صدایی رسا بر پیغمبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ صلوات بفرستد ۴۰۵
- ثواب کسی که پس از نماز صبح ده مرتبه بگوید «سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ وَلا قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ»، و ثواب کسی که در تعقیب هر نماز بگوید «اللهم اهدني من عندك و افض علي من فضلك و انشر علي من رحمتك و انزل علي من بركاتك» ۴۰۵
- ثواب کسی که به هنگام رغبت و ترس و هوس و خشم خویشتن دار باشد ۴۰۷

ثواب کسی که کمک کند به انجام امر به معروف و نهی از منکر ۴۰۸

ثواب کسی که آیات پایانی سوره «زمر» را بشنود و بگیرد ۴۰۸

ثواب اجتماع به هنگام دعا ۴۰۹

ثواب دعای پنهانی ۴۱۰

ثواب دعا به هنگام سحر ۴۱۰

ثواب دعا کردن در حق مردان و زنان مؤمن و مسلمان ۴۱۱

ثواب گفتن «لا حول و لا قوة الا بالله» [العلی

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۷

العظیم] ۴۱۳

ثواب کسی که در هر روز [یک صد بار] «لا حول و لا قوة الا بالله» بگوید ۴۱۳

ثواب کسی که به هنگام بیرون رفتن از خانه اش «بسم الله و لا حول و لا قوة الا بالله» بگوید ۴۱۴

ثواب کسی که شب هنگام صد بار تکبیر بگوید ۴۱۴

ثواب تسبیح حضرت فاطمه زهرا علیها السلام ۴۱۵

ثواب خاموشی ۴۱۶

ثواب استغفار ۴۱۷

ثواب کسی که در هر روز از روزهای ماه شعبان هفتاد مرتبه استغفار نماید ۴۱۹

ثواب کسی که پس از نماز صبح هفتاد بار استغفار کند ۴۱۹

ثواب کسی که شهادتین محافظ او باشند، و کسی که هنگام مصیبت بگوید «إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ» و هنگام رسیدن خیر بگوید

«الحمد لله» و هنگام ارتکاب گناه بگوید «استغفر الله» ۴۲۰

خیری که پاداش آن زودتر می‌رسد ۴۲۱

ثواب کسی که سه بار فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَ حِينَ تُصْبِحُونَ ... را در شب و روز تلاوت کند ۴۲۲

ثواب پارسائی در دنیا ۴۲۳

ثواب کسی که در آغاز و پایان هر روز و شب عمل نیکی انجام دهد ۴۲۳

ثواب گریستن از جلالت و عظمت خدا ۴۲۴

ثواب کسی که خشنودی خدا را بر خواهشهای نفسانی خود برگزیند ۴۲۵

ثواب کسی که شب و روز به فکر آخرت باشد ۴۲۶

ثواب نیکی کردن ۴۲۶

ثواب دوستی و دشمنی و دادن و منع نمودن برای خشنودی خدا ۴۲۷

ثواب مؤمنی که مرتکب گناه شود سپس پشیمان شده طلب آمرزش می‌کند ۴۲۷

ثواب مؤمنی که در غربت بمیرد ۴۲۸

ثواب کافری که در حق مؤمنی نیکی کند ۴۲۹

ثواب کسی که در حق برادر مؤمن خود نیکی کند ۴۲۹

ثواب کسی که در خانه خود بز شیرده نگهدارد ۴۳۰

ثواب نماز و زکات و نیکوکاری و صبر ۴۳۱

ثواب دوستی آل محمد و دشمنی ورزیدن با

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۸

دشمنانسان برای خشنودی خداوند ۴۳۱

ثواب کسی که هفتاد بار استغفار کند در نماز وتر و در حال ایستاده و یک سال بر آن مداومت کند ۴۳۲

ثواب سلام کردن به برادر ایمانی برای خشنودی خداوند ۴۳۲

ثواب بنده مؤمن که توبه نصح کند ۴۳۳

ثواب کسی که فروتن و مهربان و نرمخوی و با گذشت باشد ۴۳۴

ثواب کسانی که به گریه از عظمت خداوند، به پیشگاه او تقرّب جویند؛ و ثواب کسانی که به پرهیزکاری از محرمات، خداوند را

عبادت کنند؛ و ثواب کسانی که به ارایه پارسایی، خود را برای خدا بیاریند ۴۳۵

ثواب نیکی کردن به مؤمن ۴۳۶

ثواب گمان نیک به خدا داشتن ۴۳۷

ثواب کسی که با خداوند اخلاص ورزد ۴۳۹

ثواب انگشتر عقیق به دست کردن ۴۳۹

ثواب انگشتر فیروزه به دست کردن ۴۴۳

ثواب انگشتر جزع یمانی به دست کردن ۴۴۴

ثواب انگشتر زمرد به دست کردن ۴۴۴

ثواب انگشتر یاقوت به دست کردن ۴۴۵

ثواب انگشتر بلور به دست کردن ۴۴۵

ثواب فروتنی ۴۴۶

ثواب گریستن از عظمت خدا، چشم پوشیدن از محرمات الهی، و شب زنده داری برای خشنودی خدا ۴۴۷

ثواب کسی که کامیابی مهیا شده را رها کرده به امید پاداش نادیده ۴۴۷

ثواب دوستی برای خداوند عز و جل، و آباد کردن مساجد، و استغفار در سحر گاهان ۴۴۸

ثواب کسی که نگاهش عبرت، و خاموشی وی تفکر، و کلامش ذکر باشد، و بر گناه خویش بگرید، و مردم از شرش ایمن باشند

۴۴۹

ثواب خاموشی و پیاده به خانه خدا رفتن ۴۵۰

ثواب کسی که خود جامه و کفش خویش را وصله زند و کالای خود را خودش حمل کند ۴۵۱

ثواب راستگویی ۴۵۱

ثواب کسی که کار پسندیده و یا نکوهیده خود را پنهان کند ۴۵۲

ثواب کسی که مرتکب گناهی بشود و بداند که خداوند می تواند او را عذاب کند و می تواند او را ببخشد ۴۵۲

ثواب توبه ۴۵۳

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۹

ثواب کسی که بر انگشتر خویش نوشته باشد: ما شاء الله، لا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، استغفر الله ۴۵۴

- ثواب کسی که میوه یا چیز دیگری را ببیند، و هوای آن بکند، ولی نتواند آن را تهیه نماید ۴۵۵
- ثواب کسب حلال ۴۵۵
- ثواب طلب دنیا برای بی‌نیاز بودن از مردم ۴۵۶
- ثواب خوش خلقی ۴۵۶
- ثواب کسی که فکر و ذکرش آخرت، درونش پاک و رابطه خود با خدای خود را اصلاح کرده باشد ۴۵۷
- ثواب کسی که با نفس خود در ستیز باشد نه با مردم ۴۵۸
- ثواب کسی که خدا را سپاس گوید برای نعمتی که به او عطا فرموده است ۴۵۹
- ثواب خورنده‌ای که شکر می‌کند، و تندرستی که سپاس می‌گزارد ۴۵۹
- ثواب نیکوکاری ۴۶۰
- ثواب نظر امید داشتن به آنچه نزد خداوند عزّ و جل ۴۶۰
- ثواب نگهداری زبان ۴۶۱
- ثواب پنهان کردن تنگدستی ۴۶۱
- ثواب افراد فقیر و نیکی کردن به آنان ۴۶۲
- ثواب کسی که از تکدی خود داری کند ۴۶۴
- ثواب مصافحه و دست یک دیگر را فشردن ۴۶۴
- ثواب کسی که به هنگام صرف غذا نام خدا را بر زبان آورد ۴۶۵
- ثواب کسی که گرسنه‌ای را سیر کند ۴۶۵
- ثواب لذت بردن از آب ۴۶۶
- ثواب صدقه دادن در روز جمعه ۴۶۶
- ثواب کمک به ستمدیده پریشان ۴۶۷
- ثواب دوست داشتن برادران ۴۶۷
- ثواب کسی که چیزی را آرزو کند که مورد خشنودی خداوند است ۴۶۸
- ثواب دیدار با مسلمان ۴۶۸
- ثواب کسی که خانه‌ای ساخته، گوسفند فربه‌ی را قربانی نموده، گوشت آن را به فقرا بدهد ۴۶۹
- ثواب همیاری در کارهای نیک ۴۶۹
- ثواب میانه روی در هزینه ۴۷۰
- ثواب کسی که در سفر عصایی از چوب درخت بادام تلخ داشته باشد و آیه و لَمَّا تَوَجَّهَ تَلْفَاءَ مَدَیْنٍ ... را بخواند ۴۷۱
- ثواب کسی که با عمامه از خانه‌اش خارج شود ۴۷۲
- ثواب کسی که هنگامی که در پیش او یادی از اهل پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۰
- بیت علیهم السلام شود اشک بریزد ۴۷۳
- ثواب دوست داشتن اهل بیت علیهم السلام ۴۷۴
- ثواب کسی که نیاز مسلمانی را برآورد ۴۷۴

- ثواب مصافحه و دست در دست برادر مؤمن نهادن ۴۷۵
- ثواب کسی که قدر نعمتهای خداوندی را با قلب درک کرده و شکر خدا را آشکارا بجای آورده است ۴۷۵
- ثواب کسی که عمر او به چهل تا نود سال برسد ۴۷۶
- ثواب کسی که حرمت پیر کهنسال را نگاه دارد و به او احترام گذارد ۴۷۸
- ثواب جهاد در راه خدا با حضور امام عادل ۴۷۸
- پاداش نگهداری اسب ۴۸۰
- ثواب نام خدا را بردن به هنگام سواری ۴۸۳
- باب نادری است در باره چهارپا ۴۸۴
- ثواب تب ۴۸۴
- ثواب یک شب تب ۴۸۶
- ثواب کسی که بیمار شده و آن را پذیرفته و برای آن خدا را سپاس گوید ۴۸۷
- ثواب بیماری ۴۸۷
- ثواب شبی با «سر درد» بسر بردن ۴۸۸
- ثواب بیمار ۴۸۸
- ثواب تحمّل بیماری کودک ۴۹۰
- ثواب عیادت بیمار، غسل مرده‌ها، تشییع جنازه، و تسلیت دادن ۴۹۰
- ثواب کسی که در فاصله ظهر پنجشنبه تا ظهر جمعه بمیرد ۴۹۱
- ثواب رو به قبله کردن محتضر ۴۹۲
- ثواب تلقین محتضر ۴۹۲
- ثواب کسی که جنازه مؤمنی را غسل دهد ۴۹۳
- ثواب کسی که برای فرزندان از دست رفته خود از خدا پاداش بخواهد ۴۹۴
- ثواب حمل کردن تابوت از هر چهار طرف آن ۴۹۵
- ثواب انتخاب کفنهای خوب ۴۹۶
- ثواب فشار قبر برای مؤمن ۴۹۶
- ثواب نابینایی که خدا را ملاقات کند در حالی که صبور و امیدوار به پاداش خدا و دوستدار آل محمد علیهم السلام باشد ۴۹۷
- ثواب استرجاع (گفتن إنا لله و إنا إليه راجعون) به هنگام مصیبت ۴۹۷
- ثواب صبر ۴۹۸
- ثواب تسلیت و دلداری ۴۹۹
- پاداش نیکبیا و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۱
- ثواب زیارت قبر مؤمن ۵۰۱
- ثواب کسی که بر سر یتیمی دست کشد ۵۰۲
- ثواب کسی که یتیمی را از گریه باز دارد ۵۰۳
- ثواب مؤمن پس از مرگ، و ثواب شادمان کردن مؤمن ۵۰۴

ثواب دوست داشتن فرزند ۵۰۶

ثواب کسی که برای خانواده خود تحفه‌ای بخرد، دختر خود را خوشحال و چشم پسرش را روشن می‌سازد ۵۰۶

ثواب پدر دختران ۵۰۷

کتاب عقاب الأعمال

کیفر کسی که از راه خطا به خدا تقرب جوید ۵۱۳

کیفر کسی که دستورات الهی را سبک بشمارد ۵۱۴

کیفر کسی که با خاندان رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دشمنی کند ۵۱۴

کیفر کسی که حق اهل بیت علیهم السلام را نشناسد ۵۱۶

کیفر کسی که بمیرد و امام خود را نشناسد ۵۱۹

کیفر کسی که از پیشوای ستمگری فرمان برد ۵۲۰

کیفر کسی که امامت و پیشوایی بر جماعتی کند که در میان آنها از او دانشمندتر و فقیه‌تری باشد ۵۲۱

کیفر کسی که به هنگام نماز و یا با شنیدن نام رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ صلوات نفرستد ۵۲۱

کیفر دشمن و منکر امیر مؤمنان علی علیه السلام و کسی که در باره (امامت و ولایت) آن حضرت تردید کند ۵۲۲

کیفر قدریها و خود مختارها ۵۳۴

کیفر کسی که ادعای امامت کند و امام نباشد ۵۳۹

کیفر (قابیل) فرزند خطاکار حضرت آدم علیه السلام و دو تن از بنی اسرائیل، و فرعون، و دو تن از این امت ۵۴۰

کیفر کسی که حسین بن علی علیهما السلام را کشت ۵۴۵

کیفر ستمکاری و قطع رحم و سوگند به دروغ و زناکاری ۵۵۶

کیفر فریب و نیرنگ ۵۵۶

کیفر خون ریزی و میخوارگی و سخن چینی ۵۵۷

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۲

دنیا، دار مکافات و سرای عقوبت است ۵۵۸

کیفر تعصب بیجا ۵۵۹

کیفر گردنکشان متکبر ۵۶۰

کیفر ترک مجازات بزهکار ۵۶۵

کیفر تصویر سازی و نقل خواب دروغین، و به صحبت دیگران گوش کردن ۵۶۵

کیفر آنکه به هنگام گناه، بخندد! ۵۶۶

ابن بابویه، محمد بن علی - مجاهدی، محمد علی، پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ۱ جلد، انتشارات سرور -

قم، چاپ: اول، ۱۳۸۱ش. پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال؛ ص ۲۲

فر کسی که برای غیر خدا کاری انجام دهد ۵۶۷

کیفر کسی که خواهش بیجای همسرش را بر آورد ۵۶۸

کیفر کسی که بی‌وضو، نماز بگذارد و ناتوانی را ببیند او را یاری نکند ۵۶۸

- کيفر قربانی کردن برای بتها ۵۶۹
- کيفر شهادت دروغين، و انکار شهادت ۵۷۰
- کيفر کسی که به دروغ بنام خدا سوگند یاد می کند ۵۷۳
- کيفر آنکه از ناپاکی ادرار نپرهيزد ۵۷۸
- کيفر کسی که به نماز خود اهميت نمی دهد ۵۷۸
- کيفر آنکه بدرستی غسل جنابت نکند ۵۷۹
- کيفر کسی که به درستی سجده نکند ۵۷۹
- کيفر کسی که در نماز، سه بار روی خود را برگرداند ۵۸۰
- کيفر کسی که در غير وقت نماز، نماز بخواند ۵۸۱
- کيفر کسی که به امامی اقتدا کند و سوره حمد را هم بخواند! ۵۸۲
- کيفر کسی که در صفهای نماز جماعت فاصله اندازد ۵۸۳
- کيفر کسی که عمدا نماز واجب را نخواند ۵۸۳
- کيفر کسی که نماز عصر را دير بخواند ۵۸۴
- کيفر کسی که تا نيمه شب بخوابد و از نماز خفتن (عشاء) باز ماند ۵۸۶
- کيفر کسی که (بدون دليل) در نمازهای جماعت و جمعه حاضر نشود ۵۸۷
- کيفر کسی که به گناهان بزرگ (کبيره) تن در دهد ۵۸۹
- کيفر خوردن مال یتيم ۵۹۰
- کيفر آن که زکات ندهد ۵۹۲
- کيفر نیازمند واقعی که از گرفتن زکات خود داری کند ۵۹۸
- کيفر کسی که (عمدا) یک روز از ماه رمضان را روزه نگیرد ۵۹۸
- کيفر کسی که حج واجب نکند ۵۹۹
- اهمیت حفظ زبان از محرمات ۶۰۰
- پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۳
- کيفر کسی که سه روز پی در پيش سوره توحيد را نخواند ۶۰۱
- کيفر کسی که یک هفته بر او بگذرد و سوره توحيد را نخواند ۶۰۱
- سزای کسی که بیمار و یا گرفتار شود ولی قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ نخواند ۶۰۲
- کيفر کسی که پنج نماز بخواند و سوره توحيد را تلاوت نکند ۶۰۳
- کيفر کسی که سوره‌ای از قرآن را فراموش کند ۶۰۳
- کيفر کسی که مؤمنی را خوار کند ۶۰۴
- کيفر کسی که از کمک به مؤمن خود داری کند ۶۰۴
- کيفر آنکه بر مؤمنان طعنه زند و یا عقاید آنان را رد کند ۶۰۵
- کيفر کسی که در روبروی مؤمن به او طعنه زند ۶۰۵
- کيفر کسی که خود را از مؤمن پنهان دارد ۶۰۶

کیفر رباخواری ۶۰۶

کیفر کسی که اعتبار (گرو) در نزد او بیش از اعتبار برادر ایمانیش باشد ۶۰۷

کیفر کسی که مؤمنی را از مال خود یا دیگران منع کند ۶۰۷

کیفر کسی که حق مؤمن را نگاه دارد و ادا نکند ۶۰۸

کیفر بهتان و افترا زدن به مرد و یا زن با ایمان ۶۰۹

کیفر آن که مطلبی را برای بی آبرو ساختن مؤمنی بازگو کند ۶۱۰

کیفر کسی که خانه‌ای را از مؤمنی مضایقه کند ۶۱۰

کیفر عیب‌جویی از مؤمن ۶۱۱

کیفر کسی که از خدا شرم نکند و گستاخی ورزد ۶۱۲

کیفر نیت گناه ۶۱۲

کیفر گناه ۶۱۳

کیفر کسی که رضایت مردم را در عمل خدا پسندانه خود منظور نماید ۶۱۳

کیفر قطع رحم و ناسازگاری ۶۱۴

کیفر خیانت و دزدی و می آشامی و زنا ۶۱۵

کیفر خوردن گل ۶۲۲

کیفر فروتنی در برابر صاحبان قدرت و مخالفان دین ۶۲۴

کیفر ترک واجبات الهی و انجام گناه کبیره ۶۲۴

کیفر انتشار کارهای نکوهیده‌ای که به مؤمنان

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۴

نسبت می‌دهند ۶۲۶

کیفر پایمال کردن حق الناس، عدم پرهیز از نجاسات، غیبت و سخن چینی ۶۲۸

کیفر آن که با حاکم بیدادگری درآویزد ۶۳۰

کیفر کسی که خواسته برادر ایمانی خود را بر نیورد ۶۳۰

کیفر کسی که از روی اخلاص برای برآوردن نیاز برادر مؤمن خود گام برندارد ۶۳۲

کیفر آن که درخواست کمک مؤمنی را رد کند ۶۳۳

کیفر کسی که بیش از یک لباس در بر کند و برادر ایمانیش عریان باشد ۶۳۴

کیفر آن که بخوابد و در نزدیکی او گرسنه‌ای باشد ۶۳۴

کیفر کسی که مؤمنی را تحقیر کند ۶۳۵

کیفر کسی که در حضورش از مؤمنی غیبت شود و از او دفاع نکند ۶۳۶

کیفر خود پسندی ۶۳۶

کیفر پاسخ نیازمندی را ندادن و از سر نخوت راه رفتن ۶۳۷

کیفر دشمنی و خیانت ۶۳۸

کیفر گناهان ۶۳۸

- کیفر دانشمندان نابکار، و قاریان فاسق، و گردنکشان ستمکار، و وزیران خائن، و سردمداران دروغگو، و پیمان‌شکنان ۶۴۳
- کیفر به دنیا دل بستن و طاغوت را پرستیدن ۶۴۴
- کیفر ریاکار ۶۴۶
- کیفر کسی که کاری را انجام دهد برای اینکه بر خود ببالد ۶۴۸
- کیفر کسی که از امر به معروف و نهی از منکر خود داری کند ۶۴۹
- باب ۶۴۹
- کیفر کسی که پس از امان دادن به کسی، او را بکشد ۶۵۰
- کیفر غیبت رزمنده اسلام و آزار او و بدرفتاری با افراد خانواده‌اش ۶۵۰
- کیفر هراسناک کردن مؤمن از گزند صاحبان قدرت ۶۵۱
- کیفر آزرده شدن، دشمنی و مخالفت کردن با مؤمنان ۶۵۱
- کیفر دین تراشی ۶۵۲
- باب ۶۵۶
- کیفر تردید در دین و نافرمانی خدا ۶۵۷
- کیفر زنی که برای غیر شوهرش عطر بزند و پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۵
- بی‌اجازه او قدم از خانه بیرون گذارد ۶۵۸
- کیفر کسی که فریاد دادخواهی اهل بیت علیهم السلام را بشنود، و جمع پریشان آنان را ببیند و به یاری ایشان نشتابد ۶۵۸
- کیفر کسی که سرپرستی ده نفر را بر عهده بگیرد و با آنان بد رفتاری کند ۶۶۰
- کیفر آن که سرپرست بعضی از امور مسلمانان باشد ولی به وظیفه عمل نکند ۶۶۰
- کیفر ستمگران و دست نشانده‌های آنان ۶۶۱
- کیفر کسی که خود را به پادشاه ستمگری نزدیک کند ۶۶۱
- کیفر کسی که نامش را در دفتر زمامداران بنویسد ۶۶۲
- کیفر دولتمردی که به هنگام نیاز مردم، خود را پنهان کند ۶۶۳
- کیفر کسی که در برابر کارهای ناپسند، سکوت کند ۶۶۳
- کیفر مرد و زن زناکار ۶۶۶
- کیفر نگاه کردن به زنان ۶۷۰
- کیفر لواطکننده و کسی که خود را در اختیار لواطکننده بگذارد، و زنانی که با هم همبستر شوند ۶۷۱
- کیفر دروغ بستن به خداوند و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه اطهار علیهم السلام ۶۸۳
- کیفر انسان دو رو و دو زبان ۶۸۴
- کیفر لعن بیجا و ناروا ۶۸۶
- کیفر کسی که به کفر مؤمنی گواهی دهد ۶۸۶
- کیفر کسی که نیرنگ و مردم فریبی کند ۶۸۷
- کیفر ستمکار ۶۸۸

کیفر ستمکاران ۶۹۳

کیفر کسی که به هنگام راه رفتن، بی‌بالد ۶۹۴

کیفر بیدادگری ۶۹۵

کیفر کسی که با داشتن غذای سه روز، در یوزه گری کند ۶۹۷

کیفر کسی که در صورت بی‌نیازی، در یوزه گری کند ۶۹۷

کیفر خودکشی ۶۹۸

کیفر کسی که (حتی) به نیم کلمه در کشته شدن مؤمنی سهیم باشد ۶۹۸

کیفر کسی که از روی عمد شخصی را بکشد ۶۹۹

کیفر کسی که در قتل مسلمانی شرکت کند یا به آن راضی باشد ۷۰۳

کیفر کسی که مرتکب قتل شود، یا به قاتلی پناه دهد ۷۰۵

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۶

کیفر کسی که قرآن را وسیله کسب روزی خود قرار دهد ۷۰۵

کیفر کسی که به ناروا بعضی از آیات قرآنی را با آیات دیگر تفسیر کند ۷۰۶

کیفر کسی که به هنگام سفر، بطور عمدی نماز چهار رکعتی بخواند ۷۰۶

این باب کیفر اعمال را در خود جا داده است ۷۰۷

اسناد روایات ۷۵۹

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۷

پیشگفتار

محمد بن علی بن حسین موسی بن بابویه قمی معروف به «ابن بابویه» و «صدوق» با کنیه «ابو جعفر» از محدثان و فقهای طراز اول شیعی است که در سده چهارم می‌زیسته است. وی و برادرش ابو عبد الله حسین بن علی در دوران غیبت صغری به برکت دعای حضرت ولی عصر (ارواحنا فداه) در قم به دنیا آمده و در توقیع مبارکی که از ناحیه مقدسه صادر شده به «فقیه» و «خیر» و «مبارک» موصوف گردیده است.

او به «شیخ صدوق» شهرت دارد و علمای رجال از وی و پدر بزرگوارش ابو الحسن علی بن حسین موسی (متوفای سال ۳۲۹ ه. ق) با عنوان «صدوقین» یاد کرده‌اند.

شیخ صدوق از مشایخ علمای بزرگ حدیث بلکه شیخ المشایخ و رئیس المحدثین است که اعظام علمای مذهب جعفری از محضر او استماع حدیث نموده و شیخ مفید و ابن شاذان و غضائری و شیخ ابو جعفر محمد دوریستی و بزرگان دیگر از او روایت کرده‌اند. تألیفات گرانسنگ شیخ صدوق را در موضوعات دینی تا حدود سیصد اثر ذکر کرده‌اند که برای نمونه می‌توان از: من لا یحضره الفقیه، اکمال الدین، الامالی، عیون اخبار الرضا علیه السلام، معانی الاخبار، علل الشرائع، الخصال، معرفة الرجال، التواهی، الهدایه،

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۸

فضائل الشیعه، التوحید و ثواب الاعمال و عقاب الاعمال نام برد.

وی در زمانه سلاطین آل بویه - که خاندانی ایرانی نژاد و معتقد به امامت و ولایت ائمه اطهار علیهم السلام بودند - می‌زیسته، و مورد احترام و اکرام رکن الدوله و وزیرش صاحب بن عبّاد قرار داشته است. او کتاب (عیون اخبار الرضا علیه السلام) را به نام همین

وزیر دانشمند تألیف کرد و در سفری که برای دیدار با ابو عبد الله نعمت نقیب به بلخ کرد اثر ممتاز و مشهور خود موسوم به «من لا یحضره الفقیه» را به نام او نگاشت.

شیخ صدوق در اواخر عمر به شهر ری رفت و در همان جا می‌زیست و سرانجام به سال ۳۸۱ ه. ق بدرود حیات گفت و مزار او هم اکنون در همان شهر زیارتگاه شیفتگان معارف اسلامی و پیروان مذهب حقه جعفری است.

پدر بزرگوارش ابو الحسن علی بن حسین بن موسی (متوفای سال ۳۲۹ ه. ق) معروف به «صدوق اول» نیز از اکابر فقهای شیعی به شمار می‌رود، و از نامه‌هایی که امام حسن عسکری علیه السّلام برای او مرقوم فرموده‌اند می‌توان به منزلت شامخ علمی و معنوی او پی‌برد.

وی در سال ۳۲۸ ه. ق برای ملاقات با حسین بن روح یکی از ثواب خاص امام زمان (عج) به بغداد رفت، و در اینکه وی به مرگ طبیعی از دنیا رفته و یا به شهادت رسیده، در میان مورخان و علمای اسلامی اختلاف است. در بعضی از نسخه‌های نجاشی آمده است که در بغداد وفات کرده، ولی مؤلف مجمع البحرین بر آن است که گروهی از قرامطه او را در مکه به شهادت رسانیده‌اند. مزار شریف او در قم زیارتگاه علمای بزرگ و اهالی متدین این سامان و زایران کریمه اهل بیت، حضرت فاطمه معصومه علیها السلام می‌باشد.

کتاب «ثواب الاعمال و عقاب الاعمال» شیخ صدوق از دیرباز مورد عنایت شیفتگان

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۹

معارف شیعی قرار داشته و بارها چاپ و منتشر شده، و ترجمه‌های فارسی این اثر نیز با اقبال پیروان با اخلاص آل الله مواجه بوده است.

این خوشه چین خرمن آثار علمای بزرگ اسلامی و معاریف شیعی با مقابله ترجمه‌های فارسی این اثر ماندگار و بازنویسی آنها، نهایت کوشش خود را به کار گرفته است تا با انشایی ساده و روان به ارایه ترجمه‌ای اقدام کند که بیش از پیش مورد استفاده و مطالعه عموم فارسی زبانان قرار گیرد.

لازم به یاد آوری است جهت آسان نمودن دسترسی به متون روایات، اسناد آنها به انتهای کتاب منتقل گردید.

اجر معنوی این نوشتار را به روح پاک پدر بزرگوارم علامه نستوه مرحوم آیت الله آقا میرزا محمد مجاهدی تبریزی قدس سره نثار می‌کنم؛ و ضمن تشکر از آقای عبد الحسن سلمان که در مرحله اول، متن اصلی کتاب حاضر را به فارسی برگردانید، از تمامی عزیزی که در احیای متون روایی شیعی و چاپ و نشر آنها اهتمام می‌ورزند، التماس دعا دارم.

بمنه و کرمه قم - محمد علی مجاهدی

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۳

بنام خداوند بخشنده مهربان

مقدمه

(۱) ستایش، اختصاص به خداوند یکتائی دارد که (از ازل) بوده و (تا ابد) خواهد بود؛ و توصیف وجود حضرتش (حد) و (نهایت) نپذیرد، و غنودن را بر او راه نیست. نه هستیش را سرآغازی است و نه بقایش را سرانجامی. آفریده‌هایش، دلیل وجود اویند و بر جاودانگیش گواه، و همانندی کائنات بر بیهمانندی او رهنمون، همو که نظام شگرف آفرینش را بر قدرت لا یزال خویش به گواه ساخته و ذات بیچونش را از هر پیرایه‌ای، پرداخته؛ و (خود را) از دیده شدن (به چشم سر و نه به چشم سر) منزّه داشته است. عنقای اندیشه را بر قلّه رفیع معرفتش راه نیست. آنکه هیچ موجودی، همانند او نتواند بود، و او خود شنا و بیناست.

و شهادت می‌دهم که خدائی جز پروردگار یگانه بی‌انبار نیست، همان خدائی که برای اطاعت از فرامینش پاداش نیک و ثواب؛ و برای نافرمانی، کیفر و عقاب مقرر فرموده است.

و شهادت می‌دهم که محمد صلی الله علیه و آله و سلم بنده و پیامبر اوست. او را با کتابی (قرآن) محکم و روشن و آیات ماندگار (برای راهنمایی بشر) فرستاد؛ کتابی که باطل را بر او راه نیست و از سوی خداوند حکیم و ستوده (بر پیامبرش) فرود آمده است.

و شهادت می‌دهم که امیر مؤمنان علی بن ابی طالب علیه السلام و پیشوایان پاک - که فرزندان اویند - پس از انقطاع رشته وحی الهی حجت‌های پروردگار بر تمام آفریدگان اویند.

و شهادت می‌دهم که مؤمنان راستین، پیروان و دوستان واقعی آنانند، همان کسانی که به راستی

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۴

از سنت آنان پیروی کرده، و بر صراط مستقیم استوارند. و کسانی که از پیروی آنان سرباز زده و از راه و روش آنان روی برتافتند، و به دستوراتشان عمل نکردند و بر طبق سنتشان رفتار ننموده، و راهی جز ره آنان در پیش گرفتند، از راه حق دوری جسته و گمراه شدند.

از خداوند می‌خواهم که ما را در آئین و پیروی و دوستی آنان استوار و ثابت قدم بدارد، و دل‌های ما را که خود رهنمای ما بوده است، از این مسیر برنگرداند و رحمتش را بر ما ارزانی دارد، که او بسیار کریم و بخشنده است.

شیخ ابو جعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه قمی (معروف به شیخ صدوق و مؤلف این اثر ارزشمند) گوید:

آنچه مرا به تألیف این کتاب (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال) واداشت، حدیثی از رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم است که فرمود: آنکه (مردم را) به کار خیر رهنمون باشد، همانند کسی است که خود آن کار را انجام داده باشد.

نام این کتاب را (ثواب الاعمال) نهادم و از (فضل) ایزد متان چشم آن دارم که مرا پاداش و ثواب آن را از من دریغ نفرماید، زیرا هدف من از این کار، فقط خشنودی و تحصیل رضایت خداوندی است و بجز این، چشمداشت دیگری از تألیف این کتاب ندارم. و هیچ جنبش و نیروئی نیست که از جانب خداوند نباشد، اوست که ما را (از دیگران) بی‌نیاز می‌کند، و او بهترین وکیل است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۵

کتاب ثواب الاعمال

ثواب ذکر لا اله الا الله

(۱) ۱- ابو سعید خدری از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که پروردگار جهانیان به حضرت موسی بن عمران فرمود:

ای موسی! اگر تمام آسمانها و ساکنان آنها و هفت طبقه زمین را در یک کفه، و لا اله الا الله را در کفه دیگری قرار دهند، در نزد من (که خداوند جهانم) این کفه (از نظر ارزش) سنگین تر است.

(۲) ۲- از جابر بن عبد الله روایت شده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: دو چیز است که

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۶

موجب دو چیز دیگر است:

یکی، مردن با اقرار به یگانگی خداوند که سبب ورود به بهشت است، و دیگری مردن در حال شرک به خدای یگانه که سبب ورود در دوزخ می‌شود.

(۱) ۳- جابر از امام باقر علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: ذکر لا إله إلا الله را به مردگان خود تلقین کنید، زیرا موجب آمرزش گناهان آنها می‌شود. عرض کردند: ای پیغمبر خدا! گفتن آن در حال سلامت و حیات چگونه است؟ فرمود:

باعث از بین رفتن بیشتر گناهان می‌گردد- و حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم سه مرتبه این جمله را تکرار کردند- زیرا این ذکر سایه انس مؤمن است چه در زندگی، چه هنگام مرگ، و چه در روز محشر؛ و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود که جبرئیل گفت: ای محمد! کاش می‌دید که در روز رستاخیز یک گروه با صورتی نورانی و درخشان در حالی که ذکر (لا إله إلا الله، و الله اکبر) بر زبان دارند، محشور می‌گردند؛ و گروه دیگری که با صورتی سیاه به محشر درآیند که شیون کنان فریاد می‌زنند: ای وای بر ما که تباہ شدیم.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۷

(۱) ۴- و به همین سند، عمرو بن جمیع از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: لا إله إلا الله بهای بهشت است.

(۲) ۵- عیید الله بن الولید بدون آنکه نام راویان پیش از خود را ذکر کند (مرفوعاً) از حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روایت می‌کند که فرمود: کسی که لا إله إلا الله بگوید، در بهشت برای او درختی می‌روید از یاقوت سرخ، شیرین‌تر از عسل، سپیدتر از برف و خوشبوتر از مشک در زمینی از جنس مشک سپید، میوه‌های این درخت همانند پستان دختران باکره است که از زیر هفتاد لباس (مراد لباسهای بسیار است) خود را می‌نمایند.

(۳) ۶- جابر بن یزید جعفی از باقر العلوم علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر چیزی نظیر و همتائی دارد مگر سه چیز: اول، ذات مقدّس خداوندی که نظیر و مانند ندارد. دوم، ذکر شریف لا إله إلا الله است که همتائی ندارد. سوم، اشکی که از خوف خدا و عذاب الهی از چشم جاری می‌شود که همسنگی ندارد، و اگر این گریه بر صورت آدمی جاری شود، هیچ ناراحتی و خواری پس از آن به آن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۸

صورت نخواهد رسید.

(۱) ۷- ابو طفیل از حضرت امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت می‌کند: هیچ مسلمانی، لا إله إلا الله نمی‌گوید مگر اینکه این ذکر بالا می‌رود و به هر سقفی (مانعی) برسد آن را می‌شکافد، و به هر گناهی از گناهان او برخورد کند، آن را از بین می‌برد، و پس از محو گناهان، در ردیف کارهای خوب او قرار می‌گیرد.

(۲) ۸- ابو حمزه ثمالی از امام محمد باقر علیه السّلام شنیده است که فرمود: ثواب هیچ چیزی بالاتر از اقرار به لا إله إلا الله نیست، زیرا نه خدا را نظیر و ماندی است، و نه او را در کارهایی که دارد شریک و انبازی است.

(۳) ۹- ابو سعید خدری از رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که: نه من و نه آن کسانی که پیش از من بوده‌اند، ذکری همانند لا إله إلا الله بر زبان نرانده‌ایم.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۹

(۱) ۱۰- سکونی از امام صادق علیه السّلام و آن امام از پدران بزرگوارش روایت کرده که رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: بهترین عبادتها گفتن لا إله إلا الله است.

(۲) ۱۱- ابو عمران عجلی، بدون ذکر راویان پیش از خود (مرفوعاً) از رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که: هیچ مؤمنی ذکر لا إله إلا الله را بر زبان نمی‌راند مگر آنکه تمام گناهانش از نامه اعمال او پاک می‌شود، تا اینکه در کنار سایر

اعمال نیک او قرار می‌گیرد.

(۳) ۱۲- عیید بن زراره از امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده است که: لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بهای بهشت است.

(۴) ۱۳- فضیل بن یسار نهدی از امام معصوم علیه السلام شنیده است که فرمود: ذکر لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، و الله اکبر را زیاد بگوئید زیرا هیچ چیزی نزد خداوند محبوبتر از این دو ذکر نیست.

ثواب یک صد مرتبه لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ گفتن

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۰

(۱) ۱- هشام بن سالم و ابو ایوب از امام صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که فرمود: هر کس یک صد مرتبه لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بگوید، (عبادت) او در آن روز از همه والاتر است، مگر از کسی که زیادترا از او (این ذکر شریف را) بگوید.
(۲) ۲- سلام بن غانم از امام صادق علیه السلام روایت می‌کند: کسی که به هنگام خواب، یک صد مرتبه لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بگوید، خداوند عالمیان خانه‌ای در بهشت برایش می‌سازد، و کسی که به گاه خواب صد بار استغفار کند گناهان او بریزد بدان گونه که بر گهای درختان می‌ریزد.

ثواب «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وحده وحده» گفتن

(۳) ۱- جابر بن یزید جعفی از امام محمد باقر علیه السلام روایت می‌کند که: جبرئیل به محضر رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم شرفیاب شد و عرضه داشت: خوشا به حال آن کسی از امت تو که لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وحده وحده بگوید.
پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۱

ثواب گفتن «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» از روی اخلاص

(۱) ۱- محمد بن حرمان از امام صادق علیه السلام روایت می‌کند که: هر کس که ذکر لا- إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ را با اخلاص بگوید، وارد بهشت می‌گردد؛ و اخلاص در این مقام آن است که گفتن این ذکر شریف او را از معاصی و محرمات الهی باز دارد.
(۲) ۲- در نقل جابر از امام محمد باقر علیه السلام آمده است که رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: جبرئیل در میان صفا و مروه بر من فرود آمد و گفت: خوشا به حال آن کس از امت تو که ذکر لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ را با اخلاص بگوید. و یا: طوبی (که درختی است در بهشت) از آن فردی از امت تو است که ذکر لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ را با اخلاص ادا کند.
(۳) ۳- زید بن ارقم از رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل می‌کند که فرمود: کسی که ذکر لا- إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ را با اخلاص بگوید، در بهشت وارد خواهد شد، و اخلاص گوینده این ذکر به آن است
پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۲
که او را از محرمات الهی باز دارد.

(۱) ۴- و به همین سند زر بن حبیش از قول حذیفه می‌گفت که: ذکر لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ غضب خداوندی را از بندگانش دور می‌سازد مادامی که سلامت در دین را بر امور دنیائی مقدم دارند؛ ولی اگر بیمی از نقصان در دین خود نداشته باشند و همت آنها فقط مصروف امور دنیوی گردد، این ذکر از آنان مورد قبول درگاه الهی نمی‌شود و به آنها می‌گویند: دروغ می‌گوئید و در شهادت به یگانگی ذات خداوند راستگو نیستید.

ثواب گفتن ذکر «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» با صدایی بلند و رسا

(۲) ۱- سیف بن عمیره از حضرت صادق علیه السلام روایت می‌کند که رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: هیچ مسلمانی با صدای رسا ذکر لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ را نمی‌گوید مگر آنکه گناهانش در زیر پایش ریخته شود مانند ریختن برگ درختان در زیر شاخه‌ها.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۳

(۱) ۲- ابن عباس از رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نقل می‌کند که فرمود: هیچ کلمه‌ای نزد خداوند محبوبتر از کلمه لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ نیست، و بنده‌ای نیست که این ذکر را بگوید مگر آنکه گناهان او در زیر گامهایش فرو ریزد بسان ریختن برگ درختان.

(۲) ۳- حسن بن الصباح از انس روایت کرده است که رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ در تفسیر کَلِّ جَبَّارٍ عَنِيْدٍ فرمود: مقصود کسی است که از گفتن لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ سر باز زند.

ثواب گوینده «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» که شرایط آن را بجا می‌آورد

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۴

(۱) ۱- اسحاق بن راهویه نقل می‌کند که هنگامی که حضرت ثامن الائمه علی بن موسی الرضا علیه السلام به نیشابور رسید و اراده فرمود که بسوی مأمون عزیمت کند، اهل حدیث و راویان آن دیار به خدمت آن حضرت شرفیاب شدند و گفتند: ای فرزند رسول خدا! از این شهر می‌روی و هیچ حدیثی برای ما بیان نمی‌کنید تا از آن بهره‌مند گردیم؟! در این هنگام حضرت که در محمل نشسته بودند، سر مبارک خود را بیرون آورده فرمودند:

من از پدرم موسی بن جعفر علیه السلام شنیدم، و پدرم از پدرش جعفر بن محمد علیه السلام، و او از پدرش محمد بن علی علیه السلام، و او از پدرش علی بن الحسین علیه السلام، و او از پدرش حسین بن علی علیه السلام، و او از پدرش امیر المؤمنین علی علیه السلام، و او از رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شنیدم که فرمود: از جبرئیل شنیدم که می‌گفت: از پروردگار عالمیان شنیدم که: کلمه لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حصار امن من است، و هر کس در این حصار امن وارد شود از عذاب من در امان خواهد بود؛ و در این هنگام که مرکب آن حضرت به حرکت در آمده بود با بانگی رسا ادامه دادند: البته با شرایطی که دارد، و من خود یکی از آن شرایطم.

ثواب کسی که شهادت لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ از او پذیرفته می‌شود

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۵

(۱) ۱- ابو سعید خدری می‌گوید که: روزی رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ در جمع اصحاب خود که علی علیه السلام نیز در آن جمع حضور داشتند فرمود: هر کس که لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بگوید وارد بهشت خواهد شد، در این هنگام دو تن از اصحاب عرض کردند: ما نیز لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ می‌گوئیم! رسول خدا فرمود:

شهادت به یگانگی خداوند، تنها از این مرد (در حالی که به حضرت علی علیه السلام اشاره می‌کرد) و شیعیانش همان کسانی که خداوند از آنان پیمان گرفته است پذیرفته می‌شود. آن دو باز گفته خود را تکرار کردند! و رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ در حالی که دست مبارکش را بر سر علی علیه السلام می‌نهاد فرمود: نشانه آن (نشانه پیروی از علی علیه السلام) این است که پیمان (بیعت) او را نشکنید! و بر مسند او تکیه نکنید! و گفته او را تکذیب نکنید!

ثواب صد مرتبه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ» گفتن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۶

(۱) ۱- مالک بن اعین از امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده است که: هر کسی که صد مرتبه لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ بگوید، خدای مقتدر و قاهر از فقر و تنگدستی در امان دارد، و از وحشت قبر نجاتش می‌دهد، و بی‌نیازش می‌کند و در روز قیامت به درب بهشت می‌کوبد تا داخل آن شود.

ثواب کسی که بدون تعجب لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بگوید

(۲) ۱- جابر از امام صادق علیه السلام روایت می‌کند: هر کسی که بدون تعجب (و با اعتقاد قلبی) لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بگوید، خداوند قادر سبحان از آن پرنده‌ای می‌آفریند که تا روز قیامت بر بالای سر آن شخص پر می‌زند و خدا را ذکر می‌کند و ثواب آن را برای او می‌فرستد «۱».

(۱) معلوم می‌شود این ذکر که گاهی بی‌اراده و در مقام تعجب بر زبان آدمی جاری می‌گردد، این ثواب را ندارد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۷

ثواب مداومت به ذکر «اشهد ان لا اله الا الله، وحده لا شريك له الها واحدا احدا صمدا لم يتخذ صاحبة و لا ولدا»

(۱) ۱- عمر بن یزید از امام جعفر صادق علیه السلام شنید که می‌فرمود: کسی که در هر روز ذکر (اشهد ان لا اله الا الله، وحده لا شريك له، الها واحدا صمدا لم يتخذ صاحبة و لا ولدا) را بگوید خداوند برای او چهل و پنج میلیون حسنه مقرر فرماید و به همین مقدار از گناهان او را ببخشاید و به همین درجه او را بالا برد و در مرتبه کسی قرار می‌گیرد که قرآن را دوازده مرتبه ختم کرده باشد، و خداوند در بهشت خانه‌ای برای او مهیا سازد «۱».

(۱) در اینکه کلام معصومین علیهم السلام عاری از مبالغه و مطابق با واقعیت است تردیدی نیست، ولی همان طوری که در برخی از احادیث پیشین ملاحظه فرمودید برای گوینده ذکر، شرایطی مقرر فرموده‌اند که بدون آنها، دستیابی به ثواب و اجری که معین شده است امکان پذیر نیست، از قبیل: مسلمان بودن، ایمان قلبی داشتن، مخلص بودن، ولایت و امامت ائمه طاهرين سلام الله عليهم اجمعين را از بن دندان پذیرفتن و پیرو راستین آن ذوات مقدس بودن و ...

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۸

ثواب کسی که در هر روز سی مرتبه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَقُّ الْمُبِينُ» بگوید

(۱) ۱- اوزاعی از امام صادق علیه السلام و آن حضرت از پدران بزرگوارش روایت کرده‌اند که: اگر کسی در هر روز سی مرتبه لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَقُّ الْمُبِينُ بگوید، بی‌نیازی به او رو می‌آورد، و تنگدستی از او روی می‌گرداند، و در آخرت درب بهشت را می‌کوبد.

ثواب بسیار گفتن «سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اكبر»

(۲) ۱- ابو بصیر از امام صادق علیه السّلام و آن حضرت از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده‌اند که فرمود: ذکر سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر را زیاد بگوئید، چون در روز قیامت این اذکار به‌مراه فرشتگان از پیش رو و پشت سر (گوینده خود) خواهند

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۹

آمد، و اینها همان باقیات صالحات است (که در قرآن کریم به آن بشارت داده شده).

ثواب کسی که در هر روز پانزده مرتبه ذکر «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حَقًّا، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِيْمَانًا وَ تَصْدِيقًا، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عِبُودِيَّةً وَ رِقًّا» را بگوید

(۱) ۱- اوزاعی از امام صادق علیه السّلام و آن حضرت از پدران بزرگوارش روایت کرده‌اند که: اگر کسی در روز پانزده مرتبه لا- إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حَقًّا، لا- إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِيْمَانًا وَ تَصْدِيقًا، لا- إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عِبُودِيَّةً وَ رِقًّا بگوید، رحمت خداوندی به او رو خواهد کرد تا وارد بهشت شود.

ثواب کسی که ختم کند دعای خود را به ذکر «ما شاء الله لا حول و لا قوّة الا بالله»

(۲) ۱- عمران زعفرانی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: هیچ کس دعای خود را پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۰ به ذکر ما شاء الله لا حول و لا قوّة الا بالله ختم نمی کند مگر آنکه حاجت او برآورده گردد.

ثواب کسی که در هر روز هفت مرتبه ذکر «الحمد لله على كل نعمة كانت او هي كائنة» را بگوید

(۱) ۱- حسین بن عمر بن یزید از مردی شنید که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که هفت مرتبه در هر روز، ذکر الحمد لله على كل نعمة كانت او هي كائنة را بگوید، از عهده شکر نعمتهای گذشته و آینده (خداوندی) برآمده است.

ثواب شهادت به یگانگی خداوند و رسالت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم

(۲) ۱- اوزاعی از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده‌اند: کسی که به یگانگی پروردگار جهانیان شهادت دهد و شهادت به پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۱ نبوت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را به آن اضافه نکند، در نامه اعمال او ده حسنه ثبت می گردد؛ ولی اگر شهادت به نبوت آن حضرت را به آن ضمیمه نماید، دو میلیون حسنه به پاداش این ذکر به نام او ثبت شود.

(۱) ۲- رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم در پاسخ سهل بن سعد انصاری، پیرامون این آیه از سوره قصص: وَ مَا كُنْتُ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا فَرَمُود: پروردگار جهان، دو هزار سال قبل از آفرینش عالم هستی، درخت آس را رویاند و بر روی برگ آن چیزی نوشت و سپس آن را در عرش نهاد، سپس ندا در داد: ای امت محمد! بتحقیق که رحمت من بر خشمم پیشی گرفته است، پیش از آنکه از من (که خدای شمایم) چیزی بخواهید، حاجت شما را برآورده می کنم، و پیش آنکه (از من) درخواست آمرزش کنید، گناهان شما را می آمرزم؛ هر کس به دیدارم بشتابد در حالی که به یگانگی من و به اینکه محمد بنده و پیامبر من است، گواهی دهد، رحمت من شامل او خواهد شد و او را در بهشت خود مأوی خواهم داد «۱».

(۱) در لغت آمده است: آس، درخت مورد، و گویند عصای حضرت موسی علیه السلام از آن بوده، و نیز نوعی ریحان که به غایت خوشبوست.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۲

ثواب صد مرتبه گفتن ذکر تکبیر و تسبیح و تحمید و تهلیل

(۱) ۱- مالک بن انس از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش از علی علیه السلام روایت کرده است: جمعی از نیازمندان به خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شرفیاب شدند و عرض کردند: توانگران با ثروتی که دارند بندگان را (خریده) آزاد می‌کنند ولی دست ما از مال دنیا خالی است؛ ثروتمندان قادرند که به حج روند ولی در ما این توانائی نیست؛ و آنان از مال خود (در راه خدا) صدقه می‌دهند ولی برای ما مقدور نیست؛ و آنها اسباب رفتن به جهاد را مهیا دارند و ما از تهیه آن ناتوانیم.

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: صد مرتبه تکبیر گفتن (الله اکبر) بهتر از صد بنده آزاد کردن، و صد مرتبه تسبیح گفتن (سبحان الله) بهتر از قربانی کردن صد شتر در حج،

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۳

و صد مرتبه تحمید و خدا را ستودن (الحمد لله گفتن) بهتر از هدیه صد اسب با تجهیزات کامل در راه خدا است، و کسی که صد مرتبه تهلیل (لا إله إلا الله) گوید، در آن روز عمل او از اعمال تمام مردم برتر است، مگر کسی که بیشتر از او (این ذکر شریف را) گفته باشد.

امام علیه السلام در ادامه این خبر می‌فرماید: چون این خبر به گوش ثروتمندان و مال اندوزان رسید، آنان نیز (طبق دستور رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم) به گفتن این اذکار پرداختند! بار دیگر مستمندان به محضر رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم شرفیاب شدند و عرض کردند: ای رسول خدا! آنچه را که (به ما) تعلیم فرمودی به گوش توانگران رسید و آنان نیز مشغول این اذکار شدند! حضرت در پاسخ آنان فرمود: این همان فضل و بخشش الهی است که به هر کس که خواهد عطا فرماید، و خداوند صاحب فضل و رحمت بیشماری است «۱».

ثواب ذکر «سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر»

(۱) بایستی حساب ثواب استحقاقی را که خداوند وعده فرموده است از حساب ثواب تفضلی که استحقاق را در آن راه نیست و خداوند به هر که خواهد کرامت کند، جدا کرد که او حکیم و تواناست.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۴

(۱) ۱- یونس بن یعقوب از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به یاران خود رو کرده فرمود: برای خود سپر تهیه کنید! عرض کردند: ای رسول خدا! آیا دشمنی تهدیدمان می‌کند؟! فرمود: نه! بلکه از آتش دوزخ، بگوئید: سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر.

(۲) ۲- ابو بصیر از امام صادق علیه السلام نقل می‌کند که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: ذکر سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر را زیاد بگوئید، چون این ذکرها در روز قیامت با فرشتگانی از جلو و فرشتگانی از پشت سر (گوینده ذکر) ظاهر می‌شوند، و باقیات صالحات همین اذکار است.

(۳) ۳- ابو الجارود از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

هر کس که «سبحان الله» بگوید، خداوند درختی در بهشت برایش می‌کارد؛ و کسی

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۵

که «الحمد لله» بگوید، برای او نیز خداوند درختی در بهشت می‌نشانند، و کسی که «لا اله الا الله» بگوید، با او نیز خداوند چنین کند؛ و برای کسی که «الله اکبر» بگوید، خداوند همین پاداش را برای او منظور خواهد فرمود. در این هنگام مردی از قریش به حضرت عرض کرد: ای رسول خدا! پس، درختان بسیاری در بهشت خواهیم داشت، حضرت فرمود: آری! ولی بترسید از آن آتشی که آنها را بسوزاند! زیرا خداوند متعال - در سوره محمد صلی الله علیه و آله و سلم - می‌فرماید: «ای گروه مؤمنان! از خدا و رسول او اطاعت کنید و اعمال خود را باطل نسازید».

(۱) ۴- ابو بصیر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: روزی رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به یاران خود فرمود: آیا اگر تمام لباس و اثاث خود را بر روی هم قرار دهید، به آسمان خواهد رسید؟! عرض کردند: نه، ای رسول خدا. فرمود: می‌خواهید شما را به چیزی راهنمایی کنم که ریشه‌اش در زمین و شاخه‌های آن در آسمان باشد؟! عرض کردند: آری! فرمود: هر یک از شما پس از نماز واجب سی مرتبه سبحان الله و

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۶

الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر بگوید، بدرستی که این ذکرها ریشه در زمین و شاخه در آسمان دارند، و گوینده آنها از زیر آوار رفتن، سوختن، غرق شدن، در چاه افتادن، طعمه درندگان شدن، مردن هراسناک و هر بلائی که در آن روز بر بندگان خدا مقرر شده است حفظ می‌کند؛ و اینها همان باقیات و صالحات است (که خداوند در قرآن کریم به آن نوید داده).

ثواب ذکر «سبحان الله و بحمده، سبحان الله العظيم و بحمده»

(۱) ۱- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: اگر کسی ذکر سبحان الله و بحمده، سبحان الله العظيم و بحمده را بگوید خداوند سه هزار حسنه در نامه اعمال او ثبت می‌فرماید، سه هزار درجه او را بالا می‌برد، و پرنده‌ای از (موهبت) این ذکر در بهشت برای او می‌آفریند که خدا را تسبیح کند و ثواب آن به گوینده ذکر برسد.

ثواب ذکر «سبحان الله» بدون تعجب

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۷

(۱) ۱- ابو الجارود از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که: هر کس سبحان الله بگوید، بی آنکه از چیزی تعجب کرده باشد، خداوند از این ذکر پرنده‌ای خلق می‌کند که دارای یک زبان و دو بال است و بجای او خدا را در حلقه تسبیح کنندگان ذات ربوبی تا روز قیامت تسبیح کند. ذکر الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر نیز همین ثواب را دارد «۱».

ثواب صد بار گفتن «سبحان الله»

(۲) ۱- یونس بن یعقوب نقل می‌کند که به امام صادق علیه السلام عرض کردم: آیا کسی که صد بار ذکر (سبحان الله) بگوید در زمره کسانی است که ذکر خداوند سبحان را بسیار کنند؟! فرمود: بلی.

(۱) از این روایت معلوم می‌شود که ذکر باید از روی اراده و خلوص نیت ادا شود و سبحان الله که معمولاً به هنگام تعجب و بدون

اراده قبلی بر زبان آدمی جاری می‌گردد، این ثواب را ندارد.
پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۸

ثواب ذکر «الحمد لله كما هو اهله»

(۱) ۱- زید شحام از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که ذکر «الحمد لله كما هو اهله» را بگوید، فرشتگانی را که مأمور ثبت اعمال بندگان خدایند، به عجز وامی‌دارد! (زیرا از نوشتن این همه حسنه عاجزند). زید می‌گوید: از آن حضرت پرسیدم: چگونه فرشتگان را به عجز وامی‌دارد؟ فرمود: فرشتگان گویند: خدایا! ما را از علم غیب نصیبی نیست! به آنان خطاب می‌شود: شما این ذکر را به همان عبارت بنده من ثبت کنید، ثواب آن با من است.

ثواب چهار بار گفتن ذکر «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» در بامداد و شام

(۲) ۱- ابو مسعر (در برخی از نسخه‌ها ابو مشعر) از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: هر کس به هنگام صبح، چهار بار (الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) بگوید، از عهده شکر پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۹ (نعمتهای) آن روز برآمده است؛ و هر کس همین ذکر را در شب بگوید، شکر (نعمتهای) آن شب را بجا آورده است.

ثواب کسی که خدا را تمجید کند

(۱) ۱- زراره نقل می‌کند که: به امام محمّد باقر علیه السّلام عرض کردم: کدامیک از اعمال (بندگان) در نزد خداوند محبوبتر است؟ فرمود: تمجید خدا و او را به عظمت و بزرگواری یاد نمودن.

ثواب تمجید حضرت حق بدان گونه که خود را ستوده است

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۰

(۱) ۱- زراره بن اعین از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: پروردگار عالم در هر روز و هر شب، سه بار خود را می‌ستاید، و اگر کسی خدا را بستاید بدان گونه که خود به تمجید خویش پرداخته است چنانچه گرفتار بدبختی و شقاوت باشد، سعادت و نیکبختی نصیب او می‌گردد. زراره گوید، عرض کردم: تمجید الهی چگونه است؟! فرمود بگو: خدای یگانه توئی و جز تو خدائی نیست که پروردگار جهانیان باشد.

خدای یگانه توئی و جز تو خدای بخشنده و مهربانی نیست. خدای یگانه توئی و جز تو خدایی بلند مرتبه و بزرگ نباشد. خدای یگانه توئی و جز تو صاحب روز جزا نیست. خدای یگانه توئی و جز تو خدای آمرزنده و مهربانی نباشد، خدای یگانه توئی و جز تو خدای مقتدر و غالب و دانائی نیست. خدای یگانه توئی و جز تو خدایی نیست، هستی هر چیز از تو است و بازگشت همه به سوی تو. خدای یگانه توئی و جز تو خدایی نیست که همیشه بوده و خواهی بود. خدای یگانه توئی و جز تو نیست که آفریننده خوبیها و بدیها باشد. خدای یگانه توئی و جز تو خدائی نیست که آفریننده بهشت و دوزخ باشد. خدای یگانه توئی و جز تو خدای یکتا و بی‌نیازی نیست، خدائی که نه از کسی زاده شده و نه کسی از او زاییده و هیچ همتائی برای او

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۱

متصوّر نیست. خدای یگانه توئی و جز تو خدایی نیست، تویی آن پادشاه پاک از هر عیب و منزّه از هر خطا، امان دهنده و

ایمن کننده، سلامت بخش، شاهد و حافظ مخلوقات، پیروز و مسلط و مقتدر و با عظمت و صاحب کبریا، آن خدائی که منزّه است از هر چه بدان شرک و رزند و برای او انباز قرار دهند. تویی خداوند یگانه خلاق و شکافنده دانه‌ها و تصویرگر شکلها، تمام نامهای نیکو از آن تو است، آنچه در آسمان و زمین است به تسییح تو مشغول است و تویی خدای حکیم و مقتدر و پیروز، تویی خدای یگانه، و خدائی جز تو نیست که بلند قدری، و کبریا تنها زبینه تو است.

ثواب انسان عاقل

(۱) ۱- فضل بن عثمان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: سرانجام کسی که خردمند باشد، به خواست الهی بهشت خواهد بود.

(۲) ۲- اسحاق بن عمار از امام صادق علیه السلام نقل می‌کند که: هر خردمندی، دیندار است، و هر دینداری را بهشت پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۲
ثواب ده خصلت

(۱) ۱- فضیل بن یسار از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که: هر کس خدا را با این ده خصلت ملاقات کند، وارد بهشت می‌شود: شهادت به یگانگی خدا، اقرار به رسالت رسول اکرم حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم، و آنچه آن حضرت از جانب خدای متعال آورده است، اقامه نماز، ادای زکات، (گرفتن) روزه ماه مبارک رمضان، (انجام) مناسک حج خانه خدا، دوستی با دوستان خدا، بیزاری از دشمنان او، و بالاخره پرهیز از (نوشیدن و خوردن) هر چیزی که آدمی را مست کند.

ثواب اقرار به ربوبیت پروردگار جهان و نبوت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ولایت علی بن ابی طالب علیه السلام و انجام آنچه را که خداوند واجب شمرده است

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۳
(۱) ۱- مفضل بن عمر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: خداوند بلند مرتبه برای انسان مؤمن امری را تعهد فرموده است. گوید که از آن حضرت پرسیدم: آن امر کدام است؟! فرمود: خداوند برای انسان مؤمن که به ربوبیت خدا و نبوت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ولایت و امامت حضرت علی علیه السلام اقرار کند و واجبات الهی را نیز انجام دهد تعهد فرموده است که او را در جوار قرب خود جای دهد و او را از این مقام باز ندارد.
گوید عرض کردم که: بخدا سوگند این منزلت و مقامی است که همانند آن بر آدمی (متصور) نبوده و نخواهد بود. و حضرت در ادامه سخنان خود فرمودند: کمی عمل کنید تا فراوان لذت ببرید.

ثواب گفتن «بسم الله» به هنگام ورود به بیت الخلاء

(۲) ۱- سکونی به نقل از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش از علی علیه السلام پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۴
روایت کرده‌اند که فرمود: هر کس به هنگام عریان شدن- برای بول یا انجام کار دیگر- بسم الله را بر زبان خود جاری سازد، شیطان چشمش را بر هم می‌نهد تا او از آن کار فارغ شود.

ثواب ذکر خدا به هنگام وضو

(۱) ۱- ابو بصیر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: اگر کسی در حال وضو نام خدا را بر زبان آورد، تمام بدن او پاک و مطهر می‌شود، و وضوی او تا وضوی بعدی، کفّاره گناهانی است که او (در این فاصله زمانی) انجام داده است؛ و کسی که به هنگام وضو، نام خدا را بر زبان جاری نسازد، تنها قسمتی از بدن او که آب وضو به آن می‌رسد پاک می‌شود.

(۲) ۲- عبد الله بن مسکان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: کسی که در هنگام وضو خدا را یاد کند همانند آن است که غسل کرده باشد «۱».

(۱) منظور آن است که به ثواب غسل می‌رسد، یا آنکه طهارت معنوی پیدا می‌کند که موجب قبولی طاعت و رسیدن به کمال است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۵

ثواب کسی که مانند امیر المؤمنین علیه السّلام وضو بگیرد و همانند او خدا بگوید

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۶

(۱) ۱- عبد الرحمن بن کثیر از امام صادق علیه السّلام نقل کرده است که: روزی امیر المؤمنین علی علیه السّلام با پسرش محمد بن حنفیه نشست، به او فرمود: ای محمد! ظرف آبی بیاور تا برای نماز وضو سازم. محمد ظرف آبی آورد، و حضرت با دست راست (ظرف آب را برداشت) و بر کف دست چپش آب ریخت و فرمود: بنام خدا، و ستایش از آن خداوندی است که آب را پاک و پاکیزه قرار داد و ناپاکش نساخت.

و سپس استنجا فرمود (جای بول یا غایط را شست) و گفت: خدایا! دامان مرا از آلودگی حفظ کن (آلوده دامانم نخواه) و از عفافش برخوردار ساز، و عورت مرا ببوشان، و مرا بر آتش (قهر خود) حرام گردان.

سپس آب را در دهانش گرداند و گفت: خداوند! حجت مرا به من تعلیم کن در آن روزی که تو را ملاقات می‌کنم، و زبانم را به ذکر (و شکر خود) گویا گردان.

سپس با بینی آب را بالا کشید و گفت: بار الها! مرا از نسیم بهشت محروم مساز، و مرا در زمره کسانی قرار ده که از بوی خوش و راحتی و گل‌های شکوفا و عطر (بهشت) بهره‌مند خواهند شد.

سپس آن حضرت، صورت خود را شست و گفت: خدایا! در آن روزی که صورتها سیاه می‌شوند رو سپید گردان، و مرا رو سیاه مگردان در آن روزی که صورتها سپید می‌شوند.

سپس آن حضرت، دست راست خود را شست و گفت: خداوند! نامه اعمال مرا در دست راستم قرار ده، و جواز جاودانه زیستن در بهشت را به دست چپم بسپار، و به هنگام حسابرسی اعمال بر من آسان گیر.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۷

پس از آن، دست چپ خود را به آب شست و گفت: خدایا! نامه اعمالم را در پشت سرم و یا به دست چپم قرار مده، و دستانم را در گردنم به زنجیر مبند و از لباسهای شعله‌ور جهنم به تو پناه می‌برم.

سپس سر مبارک خود را مسح فرمود و گفت: بار الها! رحمتها، برکتها و آمرزش خود را بر من نازل گردان.

و سپس دو پای خود را (به ترتیب) مسح فرمود و گفت: پروردگارا! مرا به هنگام عبور از صراط، ثابت قدم بدار در آن روزی که قدمها می‌لغزد، و کوشش مرا در آنچه رضای تو باشد قرار ده ای مهربانترین مهربانان! محمد بن حنفیه می‌گوید: پدرم پس از آن، سر مبارک خود را بلند کرد و به من نظر افکند و فرمود: ای محمد! هر کس که مانند من وضو گیرد و آنچه را گفتم، بگوید،

خدای جلیل القدر از هر قطره آب وضوی او فرشته‌ای بیافریند تا خدا را تسبیح و تقدیس و تکبیر کند و ثواب آن را تا روز قیامت (در نامه اعمال او) ثبت و ضبط فرماید.

ثواب خشک کردن و خشک نکردن آب وضو

(۱) ۱- ابراهیم بن محمد بن حمران از پدرش، و او از امام صادق علیه السلام روایت کرده‌اند:

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۸

برای کسی که وضو بگیرد و آب وضوی خود را با دستمال خشک کند یک حسنه، و برای کسی که صبر کند تا آب وضویش خشک شود، سی حسنه نوشته خواهد شد.

ثواب وضوی نماز مغرب و صبح

(۱) ۱- سماعه بن مهران از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده است: کسی که به نیت ادای نماز مغرب وضو بگیرد،

این وضوی او کفاره گناهان آن روز اوست به استثنای گناهان کبیره. و کسی که به قصد ادای نماز صبح وضو بسازد، وضوی او کفاره گناهانی است که در شب گذشته مرتکب شده است به استثنای گناهان کبیره.

ثواب باز نگه داشتن چشمها به هنگام وضو

(۲) ۱- ابن عباس از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که: چشمهای خود را به هنگام وضو ساختن، باز نگهدارید به امید آنکه آتش دوزخ را نبیند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۹

ثواب تجدید وضو

(۱) ۱- ابو قتاده از امام رضا علیه السلام نقل کرده است: تجدید وضو به نیت ادای نماز عشاء، گناه سوگند «لا و الله» و «بلی و الله» را از بین می‌برد. معنی سوگند: نه بخدا (سوگند)، و آری بخدا (قسم).

(۲) ۲- مفضل بن عمر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: کسی که وضوی خود را برای غیر نماز تجدید کند، خداوند متعال توبه او را بدون آنکه استغفار کرده باشد، تجدید نماید «۱».

ثواب مسواک زدن

(۱) مثلاً تجدید وضو برای قرائت قرآن، یا تشرّف به اماکن مقدّسه و یا حضور در مسجد و ...

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۰

(۱) ۱- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که: مسواک زدن دوازده خاصیت دارد:

۱. سنت پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم است.

۲. دهان را پاک و پاکیزه می‌کند.

۳. روشنی چشم را افزون می‌کند.

۴. موجب خوشنودی خداوند است.
 ۵. دندانها را سفید می‌کند.
 ۶. ریزش و ساییدگی دندان را از بین می‌برد.
 ۷. لثه‌ها را محکم می‌کند.
 ۸. اشتها و میل به خوردن غذا را زیاد می‌کند.
 ۹. بلغم را از بین می‌برد.
 ۱۰. حافظه آدمی را می‌افزاید.
 ۱۱. باعث دو برابر شدن حسنات می‌گردد.
 ۱۲. فرشتگان خدا را شاد می‌کند.
- (۲) ۲- عمّار ساباطی از امام صادق علیه السّلام و آن حضرت از پدر بزرگوارشان امام محمد باقر علیه السّلام نقل کرده‌اند: اگر مردم خواصّ مسواک زدن را بدانند، او را هرگز از خود جدا پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۱ نمی‌کردند، حتّی به هنگام شب آن را به همراه خود به رختخواب می‌بردند.
- (۱) ۳- ابراهیم بن ابی البلاد، از پدرش یحیی ابی البلاد از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است: مسواک زدن به دندانها، بلغم را از بین می‌برد و عقل آدمی را می‌افزاید.

ثواب کسی که آب دهان خود را به احترام مسجد، فرو برد

- (۲) ۱- طلحه بن زید از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از امام محمد باقر علیه السّلام، و آن معصوم از رسول خدا صلّی الله علیه و آله و سلّم روایت کرده است: کسی که آب دهان خود را به احترام مسجد فرو برد، خداوند آب دهان او را موجب سلامتی بدن او قرار دهد و از بیماریهای جسمی، در سلامت بماند.
- (۳) ۲- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: اگر کسی در مسجد سرفه کند و خلط سینه خود را (به احترام مسجد) فرو برد، آب دهان او به (عضوی دچار) درد یا بیماری نمی‌رسد مگر آنکه آن را (از آن درد یا بیماری) سالم سازد.
- پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۲

ثواب کسی که با طهارت بخوابد

- (۱) ۱- محمد بن کردوس از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: اگر کسی با طهارت در بسترش بخوابد، بستر او به منزله مسجد او خواهد بود.

ثواب بسیار مضمضه و استنشاق کردن

- (۲) ۱- سکونی از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش روایت کرده‌اند که رسول خدا صلّی الله علیه و آله و سلّم فرمود: زیاد مضمضه و استنشاق کنید، زیرا باعث آمرزش گناهان شما و نفرت و دوری شیطان می‌گردد.

ثواب بستن لنگ به هنگام ورود به حمام

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۳

(۱) ۱- مفضل بن عمر از امام صادق علیه السّلام نقل کرده است که: هر کس با لنگ وارد حمام شود، خداوند با ستاريت خود عیوب او را می پوشاند.

ثواب کسی که چشم خود را از نگاه کردن به عورت برادر ایمانی خود باز دارد

(۲) ۱- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: هر کس که وارد حمام شود و چشم خود را از نگاه به عورت برادرش بپوشاند، خداوند متعال او را از آتش سوزان روز قیامت در امان دارد.

ثواب شستن سر با خطمی

(۳) ۱- عمر بن یزید از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: شستشوی سر با گیاه خطمی موجب ایمنی از سر درد و تنگدستی و پاکیزه شدن سر از شوره می شود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۴

(۱) ۲- سفیان بن سمط از امام صادق علیه السّلام نقل کرده است: شستشوی سر با خطمی، موجب برطرف شدن تنگدستی، و زیاد شدن روزی، و در امان ماندن از بلاها است.

(۲) ۳- منصور بن یونس (بزرج) از حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام روایت کرده است که: شستشوی سر با خطمی، موجب جلب نمودن روزی است.

ثواب شستشوی سر با برگ سدر

(۳) ۱- زید نرسی از قول یکی از دوستانش روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود:

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم سر مبارکش را با سدر می شست و می فرمود: سرهایتان را با برگ سدر بشوئید، زیرا هر فرشته مقرب و هر پیامبر مرسلی آن را پاکیزه شمرده است. و هر کس سر خود را با برگ سدر بشوید، خداوند تا هفتاد روز وسوسه شیطان را از او دور می کند؛ و کسی که خداوند تا هفتاد روز وسوسه شیطان را از او دور کند، آلوده به گناه نمی شود و گناه نمی کند؛ و کسی که گناه نکند، وارد بهشت می شود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۵

(۱) ۲- عیسی بن عبد الله علوی از پدرش، از جدش نقل کرده است که: روزی رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم غمگین بود. جبرئیل (بر او فرود آمد و) گفت که سر خود را با سدر شستشو دهد.

ثواب حنا بستن

(۲) ۱- عیسی بن عبد الله بن محمد بن عمر بن علی بن ابی طالب علیه السّلام، از جدش روایت کرده است که به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم خبر رسید که گروهی از یارانش محاسن خود را با حنا به رنگ زرد درآوردند، آن حضرت فرمود: این خضاب اسلام است و من دوست دارم که آنان را (یاران خود را) بینم. حضرت امیر المؤمنین علی علیه السّلام می فرماید که: من با آن گروه ملاقات کردم و پیام رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را به آنان ابلاغ

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۶

نمودم، و آنان به خدمت رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شرفیاب شدند، آن حضرت به آنان فرمود: این خضاب اسلام است. هنگامی که فرمایش رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ را شنیدند، این بار محاسن خود را به رنگ سیاه درآوردند، و چون به رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ این خبر رسید فرمود: این خضاب ایمان است و من دوست دارم آنان را ببینم، حضرت علی علیه السَّلام فرمود: به دیدار آنان رفتم و کلام رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ را به آنان ابلاغ کردم، آن گروه به محضر رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شرفیاب شدند، هنگامی که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ آنان را دید فرمود: این خضاب ایمان است، و آنان هنگامی که این مژده را از زبان رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شنیدند این عمل را ترک نکردند و تا آخر عمر محاسن خود را به رنگ سیاه خضاب کردند تا بدرود حیات گفتند.

(۱) ۲- مثنی یمان از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ روایت کرده است که فرمود: محبوبترین خضاب شما در نزد خداوند، رنگ سیاه سیر است.

(۲) ۳- عبد الله بن زید بدون ذکر اسامی راویان پیش از خود (مرفوعاً) از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ روایت کرده است که فرمود: یک درهم به مصرف خضاب رساندن بهتر از پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۷

بخشش هزار درهم در راه خداست، و در خضاب چهارده خصلت خوب وجود دارد: ۱. رفع باد از گوش انسان ۲. جلا دادن به چشمها ۳. نرم کردن مخاط بینی ۴. خوشبو کردن دهان ۵. محکم کردن لثه ۶. برطرف کردن بوی بد از تمام بدن ۷. کاستن و سوسه شیطانی ۸. شاد کردن فرشتگان خدا ۹. موجب خشنودی مؤمن به هنگام دیدار ۱۰. موجب خشم کافران به هنگام دیدن ۱۱. مایه آرایش و معطر شدن انسان و جواز آزادی او در خانه قبر ۱۲. اسباب شرم منکر و نکیر در سؤال کردن از او.

(۱) ۴- عبدوس بن ابراهیم بغدادی از امام صادق علیه السَّلام نقل می‌کند: حناء بوی بد را از بین می‌برد، چهره را شاداب و با طراوت می‌کند، دهان را خوشبو می‌سازد، فرزندان آدمی را زیبا و خوش سیما می‌کند. و فرمود: هر کس نوره بکشد و سپس تمام بدن را با حنا خضاب نماید، فقر و تنگدستی از او دور رانده می‌شوند.

(۲) ۵- سلیمان بن جعفر جعفری از امام رضا علیه السَّلام روایت کرده است: خضاب به رنگ سیاه، مایه زینت زنان و سبب خشم دشمنان است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۸

(۱) ۶- حسن بن موسی از امام رضا علیه السَّلام نقل می‌کند که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: خداوند، کسی را که نوره بکشد و سپس بدن خود را با حنا خضاب نماید از دچار شدن به سه نوع بیماری در امان می‌دارد: ۱- جذام ۲- پیسی (برص) ۳- خوره، تا بار دیگر که این عمل را تکرار کند.

ثواب نوره کشیدن

(۲) ۱- ابو بصیر از امام صادق علیه السَّلام نقل می‌کند که حضرت علی علیه السَّلام فرموده است: نوره کشیدن، بدن را (از مبتلا شدن به بعضی از بیماریها) حفظ، و آن را پاکیزه می‌کند.

ثواب شانه کردن موی سر

(۳) ۱- عنبسه بن سعید بدون ذکر راویان پیش از خود (مرفوعاً) از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نقل

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۹

کرده است که فرمود: شانه کردن موی سر، بیماری وبا را دور، روزی را افزون و نیروی جماع را شدت می‌بخشد.

ثواب هفتاد بار شانه کردن محاسن

(۱) ۱- اسماعیل بن جابر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: هر کس هفتاد بار محاسن خود را شانه کند و یک به یک بشمارد، شیطان تا چهل روز به او نزدیک نمی‌شود.

ثواب سرمه کشیدن

(۲) ۱- یونس بن یعقوب از قول تعدادی از شیعیان نقل می‌کند که امام صادق علیه السّلام فرمود:

سرمه کشیدن باعث جلای چشم می‌شود، آبریزش چشم را متوقف می‌سازد و باعث رویش مو می‌گردد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۰

(۱) ۲- عبد الله بن مقاتل از امام رضا علیه السّلام نقل کرده است که: هر کس که به خدا و روز قیامت ایمان دارد، بایستی سرمه بکشد.

(۲) ۳- اسحاق بن عمّار از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: سرمه کشیدن به هنگام خواب، از آبریزش چشم جلوگیری می‌کند.

(۳) ۴- حمّاد بن عثمان از امام صادق علیه السّلام نقل کرده است: سرمه باعث رویش مو می‌شود، آبریزش چشم را خشک می‌کند، آب دهان را خوشمزه و خوشگوار می‌سازد، و موجب تقویت بینائی چشم است.

ثواب تراشیدن سر

(۴) ۱- اسحاق می‌گوید که: امام صادق علیه السّلام به من فرمود: ای اسحاق! موی سرت را بتراش تا شپش و چرکی و کثافت آن از بین برود، و گردن تو ستبر شود، و این کار چشمت را جلا دهد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۱

ثواب ناخن گرفتن و کوتاه کردن شارب (سبیل)

(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السّلام و آن حضرت از پدران بزرگوارش نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر کس ناخنهای خود را در روز جمعه بگیرد، خداوند درد را از انگشتان او خارج و شفا و درمان را در آن وارد می‌کند.

(۲) ۲- و به همین سند از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت شده است که فرمود: هر کس در روزهای شنبه یا پنجشنبه ناخنهای خود را بگیرد و سبیل خود را کوتاه کند، از درد چشم و درد دندان در امان خواهد بود.

(۳) ۳- یحیی واسطی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: کسی که در روز پنجشنبه ناخنهای خود را بگیرد و یکی از ناخنها را برای روز جمعه بگذارد، خداوند بزرگ او را از تنگدستی دور می‌سازد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۲

(۱) ۴- ابو بصیر از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: گرفتن ناخنها، آدمی را از دچار شدن به درد بزرگ (شاید خوره، جذام و پسی و ...) دور می‌کند و روزی او را افزون

می‌نماید.

(۲) ۵- هشام بن سالم از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: چیدن ناخنها در روز جمعه، آدمی را از مبتلا شدن به خوره و پیسی و کوری در امان می‌دارد، و اگر نیازی به گرفتن ناخنها نبود (بعثت کوتاهی ناخنها) آنها را مختصری بتراش.

(۳) ۶- و امام صادق علیه السّلام فرمود: هر کس ناخنها و سیبیل خود را در روز جمعه کوتاه کند و در اثنای کوتاه کردن بگوید: بسم الله و بالله و علی مَلَّه رسول الله (یعنی: به نام خدا و به یاری او و بر سنت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم)، به ازای هر بار کوتاه کردن ثواب آزاد کردن یک بنده از فرزندان حضرت اسماعیل برای او ثبت خواهد شد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۳

(۱) ۷- ابو کهمس نقل کرده است که: به امام صادق علیه السّلام عرض کردم: دعائی تعلیم من فرما تا موجب گشایش و فراوانی روزی گردد، حضرت فرمود: ناخنها و سیبیل خود را کوتاه کن، و حتما این کار را در روز جمعه انجام ده.

ابو جعفر محمد بن علی (شیخ صدوق) مؤلف این کتاب (ثواب الاعمال) گوید: از جمله سفارشها و وصیتهای پدرم به من این بود که: ناخنهای خود را کوتاه کن و از شارب خود بگیر، و از انگشت کوچک دست راست خود شروع کن و در اثنای این کار این ذکر را بگو: بسم الله و بالله و علی مَلَّه رسول الله، که اگر چنین کنی به تعداد گرفتن ناخن و یا چیدن سیبیل اجر آزاد کردن یک بنده را (در راه خدا) در نامه اعمال تو می‌نویسند، و بیمار نمی‌شوی مگر به بیماری مرگ (که درمان پذیر نیست).

ثواب کفش سفید پوشیدن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۴

(۱) ۱- سدیر صیرفی گوید: خدمت امام صادق علیه السّلام رسیدم در حالی که نعلین سفید رنگی به پایم بود. فرمود: ای سدیر! این چه کفشی است؟ آیا آن را از روی شناختی که داشته‌ای پوشیده‌ای؟ عرض کردم: فدای تو گردم! نه، بخدا سوگند. فرمود: هر کس به نیت اینکه کفش سپید رنگی خریداری کند، به بازار رود، آن کفش کهنه نمی‌گردد مگر اینکه دارنده او را ثروتی رسد از راهی که (حتی) گمان نداشته است.

راوی این خبر می‌گوید که ابو نعیم فضل بن دکین به او خبر داد که سدیر به او گفت:

پیش از آنکه کفشهای سپید رنگی که به پایم کردم، کهنه و غیر قابل استفاده شود، صد دینار از راهی به من رسید که هرگز گمان نمی‌کردم.

ثواب کفش زرد پوشیدن

(۲) ۲- حنّان بن سدیر نقل کرده است که: بر امام صادق علیه السّلام وارد شدم در حالی که کفش

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۵

سیاه رنگی پایم بود. حضرت فرمود: چرا کفش سیاه به پا کردی، آیا نمی‌دانی که در کفش سیاه، سه خاصیت زیان‌آور وجود دارد؟ عرض کردم: فدای تو گردم! آن سه خاصیت چیست؟ فرمود: قدرت بینائی چشم را می‌کاهد، قدرت جنسی را کاهش می‌دهد، و موجب بروز غصّه و اندوه در آدمی است، و اضافه بر این زیانها، کفشی است که ستمگران پوشند. تو را به پوشیدن کفش زرد رنگ سفارش می‌کنم که در آن سه خصلت است، پرسیدم که: آن سه خصلت چیست؟ فرمود: بر قدرت بینائی می‌افزاید، قدرت جنسی را زیاد می‌کند و غم و اندوه آدمی را برطرف می‌سازد، و علاوه بر اینها کفش پیامبران خداست.

ثواب کفش راحتی پوشیدن

(۱) ۱- ابو الجارود از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است: پوشیدن خف (نوعی کفش راحتی) بر بینائی چشم می‌افزاید.
 (۲) ۲- معاویه بن وهب از امام صادق علیه السلام نقل می‌کند: مداومت بر پوشیدن خف، آدمی را از ابتلای به بیماری جذام مصون می‌دارد. می‌گوید: پرسیدم: در تابستان یا زمستان؟ فرمود: در هر دو فصل.
 پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۶

ثواب قرائت سوره قدر بهنگام برش لباس نو

(۱) ۱- محمد بن عمر سرّاد از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: اگر کسی بر لباس نو و تازه‌ای که می‌برد، سی و شش مرتبه سوره قدر *إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ...* بخواند، و هر بار که به آیه *تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَ ...* می‌رسد دست خود را در آب زده و کمی آب بر آن پاشد، و سپس دو رکعت نماز بجای آورده و این دعا را بخواند: حمد و ستایش خداوندی را باد که به من لباسی ارزانی داشت تا در میان مردم موجب زینت (و آبروی) من گردد و بدنم را با آن بپوشانم و با آن در پیشگاه خداوندیش نماز بجای آورم و خدا را سپاس گویم، همیشه در وسعت رزق بسر برد تا آن لباس کهنه گردد.

ثواب زیاد در آینه نگاه کردن و حمد خدا را گفتن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۷
 (۱) ۱- مسعده بن صدقه از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش نقل کرده‌اند که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: خداوند بر جوانی که زیاد در آینه نگاه کند و با هر نگاهی سپاس خداوندی را به جای آورد، بهشت خود را واجب کرده است.

ثواب کسی که به هنگام دیدن یهودی و نصرانی و مجوسی این دعا را بخواند

(۲) ۱- مسعده بن صدقه از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: اگر کسی یک یهودی و یا نصرانی و یا مجوسی و یا هر کسی را که در دین اسلام نباشد، ببیند و بگوید: خدائی را ستایش می‌کنم که مرا بر شما به اسلام از نظر دین، و به قرآن از جهت کتاب، و به محمد صلی الله علیه و آله و سلم از لحاظ پیامبر، و به علی از جهت امام، و به مؤمنان از نظر برادران، و به کعبه از نظر قبله بودن، برتری داد، خداوند متعال هیچ گاه میان گوینده این کلام و آن شخص غیر مسلمان در جهنم جمع نخواهد کرد.
 پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۸

ثواب خوب وضو ساختن، نیکو نماز خواندن زکات مال دادن، خشم خود را نگاه داشتن، زبان را از گناه باز داشتن، از گناهان استغفار کردن، و خیر خواه اهل بیت پیامبر خود بودن

(۱) ۱- علی بن جعفر از برادرش موسی بن جعفر علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر کس به بهترین وجه (با طراوت و شادابی) وضو بسازد، نمازش را نیکو

بخواند، زکات مالش را بپردازد، آتش خشم خود را فرونشاند، زبانش را (از گناه و سخنان بیهوده) باز دارد، از گناهانش استغفار نماید، و خیر خواه اهل بیت پیامبر خود باشد، به تحقیق که حقایق ایمانی در او به کمال (و به منصفه ظهور و بروز) رسیده و درهای بهشت بر روی او باز است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۹

ثواب گفتن: رضیت بالله رباً، و بالاسلام دیناً، و بمحمد صلی الله علیه و آله و سلم رسولاً، و بأهل بینه اولیاء

(۱) ۱- و به همین سند از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت شده است که فرمود: هر کس دعای فوق را بخواند- که ترجمه اش این است: خشنودم به خداوندی خدا، که دینم را اسلام، پیامبرم را محمد صلی الله علیه و آله و سلم و زمامدارانم را اهل بیت رسول خدا قرار داد- خداوند بر خود لازم می‌داند که او را در روز قیامت خشنود سازد.

ثواب دعا در شب و روز

(۲) ۱- و باز به همین سند از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت شده است که به اصحاب خود فرمود: آیا شما را با سلاحی آشنا سازم که شما را از دست دشمنان رهایی بخشد و روزی شما را افزون کند؟! عرض کردند: بلی، ای رسول خدا! فرمود: شب و روز، خدا را با دعا یاد کنید، چون دعا سلاح مؤمن است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۹۰

ثواب رفتن به مساجد

(۱) ۱- کلب صیداوی از امام صادق علیه السلام روایت کرده که در تورات آمده است: مساجد، خانه‌های من در روی زمین‌اند، پس خوشا بر احوال آن بنده‌ای که در خانه خود وضو بسازد و تطهیر کند سپس مرا در خانه‌ام (مسجد) زیارت کند، بهوش باشید که احترام میهمان بر صاحب خانه لازم است. و در حدیث دیگری آمده است: مژده باد به کسانی که در تاریکی شب به مساجد روی آورند، زیرا که در روز قیامت نور درخشانی (سراپای) آنان را در بر خواهد گرفت.

ثواب مداومت در رفتن به مسجد

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۹۱

(۱) ۱- اصبغ بن نباته از امیر المؤمنین علیه السلام روایت کرده است: کسی که پی در پی (و در مواقع نمازهای واجب) به مسجد می‌رود، یکی از این هشت موهبت نصیب او خواهد شد: ۱. برادر مؤمنی که در راه خدا به او فایده رساند؛ ۲. دانش مفیدی که او را به حق رهنمون گردد؛ ۳. آیت آشکاری که او را به کار آید؛ ۴. رحمتی که از حضرت حق انتظار داشته، می‌رسد؛ ۵. سخن حکمت آمیزی که او را از کارهای نکوهیده باز دارد؛ ۶. سخن هدایت اثری که او را به کارهای خیر راهنمایی کند؛ ۷. ترک گناه از بیم الهی؛ ۸. ترک گناه بخاطر شرم.

ثواب پیاده رفتن به مسجد

(۲) ۱- محمد بن مروان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: هر کس با پای پیاده به طرف مسجد روانه گردد، پای خود را

بر روی هیچ تر و خشکی نمی‌گذارد مگر آنکه آن زمین تا زمین هفتم بجای او خدا را تسبیح کند.

ثواب کسی که قرآن کلام او و مسجد خانه او باشد

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۹۲

(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: هر کس که قرآن کلام او، و مسجد خانه او باشد، خداوند برای او خانه‌ای در بهشت بنا سازد.

ثواب کسی که پس از وضو ساختن، به مسجد برود

(۲) ۱- کلب صیداوی از امام صادق علیه السلام نقل کرده است: در تورات آمده است که خانه‌های من در زمین همان مساجدند، پس خوشا بر حال کسی که خود را در خانه پاکیزه کند و بعد وضو بسازد و با چنین حالی مرا در خانه من زیارت کند، و بر میزبان واجب است که میهمان خود را گرمی دارد و از او پذیرائی کند.

(۳) ۲- عبد الله بن جعفر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

خداوند متعال به بندگان خود فرموده است که: مساجد، خانه‌های من در روی زمین

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۹۳

هستند، که در نظر اهل آسمان می‌درخشند بسان درخشش ستارگان برای ساکنان زمین، خوشا به حال آن بنده من که مساجد (خانه‌های من) خانه‌های او باشند، خوشا بر آن بنده‌ای که در خانه خود وضو بسازد و مرا در خانه خودم (مسجد) زیارت کند که گرمی داشتن میهمان بر صاحب خانه لازم و واجب است؛ به آنان که در تاریکی شب به طرف خانه‌های من (مساجد) قدم بر می‌داند بشارت باد که در روز قیامت با نوری درخشان در صف محشر حضور خواهند یافت.

(۱) ۳- اصبغ بن نباته از امیر المؤمنین علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هنگامی که ساکنان زمین، معصیت می‌کنند و به گناه آلوده می‌گردند، اراده خداوند متعال بر عذاب تمامی اهل زمین تعلق می‌گیرد، ولی وقتی ببیند که پیران آنها برای ادای نماز به طرف خانه‌های او (مساجد) روانه‌اند، و کودکان آنها به فراگیری کتاب او (قرآن) مشغولند به حال آنان ترحم می‌کند و عذاب خود را به تأخیر می‌اندازد.

ثواب قرائت نمازهای پنجگانه و بپا داشتن و حفظ اوقات آنها

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۹۴

(۱) ۱- ابان بن تغلب گوید که امام صادق علیه السلام فرمود: ای ابان! هر کس که این نمازهای پنجگانه واجب را بپای دارد، و مراقب اوقات (شرعی) آنها باشد، خداوند را در حالی ملاقات می‌کند که سندی در دست دارد که به موجب آن سند او را در بهشت خود جای می‌دهد، ولی اگر اوقات (شرعی) آنها را رعایت نکرد، اختیار با خداست، اگر خواهد او را ببخشد و اگر خواهد عذابش کند.

(۲) ۲- فضیل از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که: روزی رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم وارد مسجد شد در حالی که جمعی از یاران آن حضرت نشسته بودند، روی به آنان کرده فرمود:

آیا می‌دانید که پروردگار عالمیان در باره شما چه فرموده است؟! عرض کردند: خدا و رسول او داناترند. گفت: خدا فرموده است: هر کس که این نمازهای پنجگانه را در وقت مقرر (اوقات شرعی) بخواند و مراقب اوقات آنها باشد، در روز قیامت در حالی مرا

ملاقات خواهد کرد که سند و یا عهد نامه‌ای دارد که بموجب آن، او را وارد بهشت خواهیم کرد؛ و چنانچه این نمازها را در اوقات خود نخواند، کار او به (لطف و گذشت) من بستگی دارد، اگر خواهیم عقوبتش کنیم، و اگر خواهیم او را می‌آموزم. پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۹۵

ثواب نمازهای نافله

(۱) ۱- موسی بن بکر از امام موسی بن جعفر علیه السّلام روایت کرده است: نمازهای نافله وسیله تقرب انسان مؤمن به درگاه خداوندی است.

ثواب افروختن چراغ در مسجد

(۲) ۱- انس از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: کسی که در یکی از مساجد خدا (خانه‌های خدا) چراغی بیفروزد، تا وقتی که نور آن چراغ به خاموشی نگراید، فرشتگان و حاملان عرش الهی برای او (از درگاه خداوندی) طلب آمرزش و مغفرت کنند.

ثواب نمازگزاری که به احترام خداوند، آب دهان خود را بیرون نیندازد

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۹۶

(۱) ۱- سهل بن دارم از پدرش، و او از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: هر کس در حال نماز آب دهانش را به احترام خداوند، بیرون نریزد، خداوند (به پاداش این عمل) صحت و سلامت را به او ارزانی دارد تا زمان مرگش فرا رسد.

ثواب خواندن نماز در مسجد الحرام

(۲) ۱- حسین بن خالد از امام رضا علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السّلام روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السّلام فرمود: ثواب یک نماز در مسجد الحرام از ثواب یک صد هزار نماز در مساجد دیگر افزونتر است.

ثواب خواندن نماز در مسجد رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

(۳) ۱- مسعده بن صدقه از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش روایت

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۹۷

کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: ثواب خواندن نماز در مسجد من (مسجد النبی) برابر ده هزار نماز در مساجد دیگر جز مسجد الحرام است، زیرا ثواب نماز در مسجد الحرام برابر ثواب یک صد هزار نماز در مساجد دیگر است.

ثواب خواندن نماز ما بین مسجد الحرام و مسجد النبی صلی الله علیه و آله و سلم

(۱) ۱- حسین بن علی و شاء گوید که: از امام رضا علیه السّلام سؤال کردم: ثواب قرائت نماز در مسجد الحرام و مسجد النبی صلی الله علیه و آله و سلم برابر است؟ فرمود: آری، و خواندن نماز در ما بین آن دو مسجد برابر هزار نماز است.

ثواب خواندن نماز در مسجد کوفه

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۹۸

(۱) ۱- ابو بصير از امام صادق عليه السلام روايت کرده است: خوب مسجدی است مسجد کوفه، و در آن هزار پیغمبر و هزار وصی پیغمبر نماز خوانده‌اند، (و در زمان حضرت نوح عليه السلام) تئور (آب، جوی آب، جایگاه آب رودخانه) از آن فوران کرد و در آن کشتی نوح ساخته و آماده شد، در طرف راست آن روضه رضوان است و در وسط آن باغی از باغهای بهشت قرار دارد و در سمت چپ آن «مکر» است. راوی گوید:

پرسیدم مراد از «مکر» چیست؟ فرمود: خانه‌های شیطان است.

(۲) ۲- محمد بن سنان از امام رضا عليه السلام نقل می‌کند: ثواب انجام نماز فرادی در مسجد کوفه از فضیلت هفتاد نماز جماعت در مساجد دیگر بیشتر است.

(۳) ۳- مفضل بن عمر از امام صادق عليه السلام روايت کرده است: (ثواب خواندن) یک نماز در مسجد کوفه برابر است با (ثواب) هزار نماز در مساجد دیگر.

ثواب خواندن نماز در بیت المقدس و مسجد جامع و مسجد قبيله و مسجد بازار

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۹۹

(۱) ۱- سکونی از امام صادق عليه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش، از امیر المؤمنین علی عليه السلام روايت کرده است: (ثواب خواندن) یک نماز در بیت المقدس با (ثواب) هزار نماز برابر است، و (ثواب) یک نماز در مسجد جامع (بزرگترین مسجد هر شهر) با (ثواب) صد نماز، و (ثواب) یک نماز در مسجد قبيله (مسجد محل) با (ثواب) بیست و پنج نماز، و (ثواب) یک نماز در مسجد بازار با (ثواب) دوازده نماز برابر می‌باشد، و (ثواب خواندن) نماز مرد در خانه‌اش همان (ثواب) یک نماز است.

ثواب جارو کردن مسجد

(۲) ۱- عبد الحمید بن ابی دیلم از امام موسی بن جعفر عليه السلام روايت کرده است که فرمود:

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرموده است: هر کس در روز پنجشنبه شب جمعه، مسجدی را جارو کند و خاک آن را برود و بیرون ببرد حتی اگر به مقدار سرمه چشم باشد، خداوند گناهان او را می‌بخشد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۰۰

ثواب کسانی که اذان گویند

(۱) ۱- عرزمی از امام صادق عليه السلام روايت کرده است: کسانی که اذان گویند در روز قیامت از تمام مردم سرفرازترند.

ثواب هفت سال برای خدا اذان گفتن

(۲) ۱- سعد بن طریف از امام محمد باقر عليه السلام روايت کرده است: کسی که هفت سال برای خدا اذان بگوید در روز قیامت بدون گناه محشور خواهد شد.

ثواب کسی که یک سال در یکی از شهرهای مسلمان نشین اذان گوید

(۳) ۱- معاویه بن وهب از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۱۰۱

هر کس در شهری از شهرهای مسلمان‌نشین به مدت یک سال اذان بگوید، بهشت خدا برای او واجب می‌شود.

ثواب تکرار اذان مؤذن

(۱) ۱- حارث بن مغیره نصری از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: هر کس که اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا رسول الله از مؤذن بشنود، و از روی تصدیق قلبی و برای خشنودی خداوند بگوید: من نیز شهادت می‌دهم که خدایی جز خدای یگانه نیست، و گواهی می‌دهم که محمد صلی الله علیه و آله و سلم رسول خداست، و با این دو شهادت (شهادتین) خود را بی‌نیاز می‌کنم از هر کسی که (آنها را) انکار کرده و (نسبت به آنها) دشمنی ورزد، و با این دو گواهی، کسی را که اقرار می‌کند و شهادت می‌دهد (به یگانگی خدا و رسالت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم)، یاری می‌کنم، خداوند به تعداد کسانی که انکار می‌کنند و شهادت می‌دهند، گناهان او را می‌بخشد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۱۰۲

ثواب ده سال برای خدا اذان گفتن

(۱) ۱- سعد بن طریف از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است: هر کس ده سال برای خدا (و با نیت خالص) اذان بگوید خداوند به تعداد چیزهایی که او می‌بیند و به مقداری که بانگ رسای اذان او به آسمان بالا می‌رود، از گناهان او می‌بخشد، و هر تر و خشکی (هر موجودی) که اذان او را بشنود و به تعداد کسانی که به‌مراه او در مسجد نماز گزارند، او در ثواب همه آنها شریک خواهد بود و به شماره افرادی که با اذان او نماز بخوانند، حسنه‌ای در نامه اعمال او ثبت خواهد شد.

ثواب مؤذن در میان اذان و اقامه

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۱۰۳

(۱) ۱- عیسی بن عبد الله، از پدرش، از جدش، و او از حضرت علی علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: از برای مؤذن در فاصله اذان و اقامه ثوابی است برابر ثواب شهیدی که در راه خدا در خون خود می‌غلطد. گوید عرض کردم: ای رسول خدا! (با این فرمایش شما) پس از این مردم در اذان و اقامه گفتن بر یک دیگر سبقت خواهند گرفت. فرمود: چنین نخواهد شد! زمانی فرا می‌رسد که اذان و اقامه را به مستضعفان واگذارند، و خداوند متعال، گوشت بدن این مستضعفان را بر آتش جهنم حرام می‌کند.

ثواب خواندن نماز با اذان و اقامه

(۲) ۱- عبد الله بن جعفر بدون آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد (مرفوعاً) از حضرت امیر المؤمنین علی علیه السلام روایت کرده است: هر کس با اذان و اقامه نماز بخواند، صفی از فرشتگان خدا در پشت سر او به نماز می‌ایستند که دو طرف آن (اول و آخر آن صف) دیده نمی‌شود، و کسی که تنها با اقامه نماز بخواند تنها یک فرشته در پشت سر او نماز خواهد خواند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۱۰۴

(۱) ۲- مفضل بن عمر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: هر کس با اذان و اقامه نماز بخواند، دو صف از فرشتگان

خدا در پشت سر او به نماز می‌ایستند، و هر کس تنها با اقامه به نماز بایستد یک صف از فرشتگان در نماز به او اقتدا کنند. راوی پرسید:

طول هر صف چقدر است؟ در پاسخ فرمود: کوتاهترین آن از مشرق تا مغرب، و بلندترین آن از زمین تا آسمان است.

ثواب خواندن قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ، اَنَا انزلناه و آیه الكرسي در نماز مستحبی

(۲) ۱- ابو الحسن عبدی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: هر کس در هر رکعت از نماز مستحبی سوره‌های قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ و اَنَا انزلناه و آیه الكرسي را بخواند، خداوند توفیق انجام بهترین اعمال مردم را به او عنایت فرموده است، مگر کسی که همانند او موفق به این عبادت شود و یا زیادتر از او بخواند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۰۵

ثواب و فضیلت قنوت نماز

(۱) ۱- ابو بصیر از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش، از ابو ذر غفاری، و او از رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله و سلم روایت کرده است که فرمود: قنوت هر کدام از شما در این دنیا طولانی‌تر باشد، راحتی او در روز محشر بیشتر از دیگران خواهد بود.

ثواب رکوع درست بجای آوردن

(۲) ۱- سعید بن جناح نقل کرده است که: در مدینه، در خانه امام محمد باقر علیه السلام بودم، و آن حضرت بی‌آنکه از او سؤالی شده باشد فرمود: هر کس رکوع (نماز) خود را درست بجای آورد، از وحشت قبر آسوده خاطر است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۰۶

ثواب یک سجده

(۱) ۱- کلب صیداوی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش روایت کرده است که رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله و سلم فرمود: هر کس یک سجده بجای آورد، یک گناه او بخشیده می‌شود و یک درجه بر مقامش (نزد خداوند) افزوده می‌شود.

ثواب نهادن دو کف دست بر زمین در حال سجود

(۲) ۱- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش روایت کرده است که حضرت علی علیه السلام فرمود: هر گاه یکی از شما سجده کند در حالی که دو کف دست خود را بر زمین بگذارد، امید می‌رود که (دستهای) او در روز قیامت در زنجیر نباشند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۰۷

ثواب طول دادن سجده

(۱) ۱- معاویة بن عمار از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: اگر بنده‌ای دور از چشم مردم، سجده خود را طولانی کند، شیطان (با دیدن این منظره ملکوتی) با خود می‌گوید: وای بر من! اطاعت کردند و من نافرمانی کردم، و (خدا را) سجده کردند و من سرپیچی کردم.

(۲) ۲- زید شحام از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: نزدیکترین حالات بنده به درگاه ربوبی حالت سجده است.

ثواب ذکر صلوات در رکوع و سجود و قیام

(۳) ۱- محمد بن ابی حمزه، از پدرش، و او از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۰۸

فرمود: هر کس در رکوع و سجود و قیام خود «اللّهم صلّ علی محمد و آل محمد» بگوید، خداوند ثواب آن را مانند ثواب رکوع و سجود و قیام (در نامه اعمال او) می‌نویسد.

ثواب سجده شکر

(۱) ۱- ذریح محاربی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: اگر مؤمنی به خاطر نعمتی که خدا به او ارزانی داشته است، در غیر حال نماز، سجده شکر بجای آورد، خداوند به پاداش این عمل، ده حسنه برای او می‌نویسد و ده گناه از نامه اعمال او پاک می‌کند و ده درجه مقام او را در بهشت بالا می‌برد.

ثواب نماز

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۰۹

(۱) ۱- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

در وقت هر نماز، فرشته‌ای این صلا دهد که: ای مردم! بپاخیزید و با نماز خود آن آتشیایی را که با دستهای خود در پشت خویش بر افروخته‌اید خاموش کنید.

(۲) ۲- ابن ابی یعفور از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: ای عبد الله! هر گاه نماز واجب خود را می‌خوانی، آن را در وقت شرعی خود بجای آر مانند کسی که (آخرین نماز خود را می‌خواند و) با نماز وداع می‌کند و بیم از آن دارد که دیگر موفق به ادای آن نشود، سپس به سجده گاه خود نگاه کن زیرا اگر بدانی که چه کسی در سمت راست و چپ تو قرار دارد، مسلماً نماز خود را بهتر خواهی خواند، و آگاه باش که تو در برابر کسی ایستاده‌ای که او تو را می‌بیند ولی تو او را نمی‌بینی «۱».

(۱) فرشتگان (رقیب و عتید) در همه احوال مراقب آدمیانند و هیچ عمل و حرکتی از نظر تیزبین آنها پنهان نمی‌ماند، و علاوه بر این، انسان همیشه در محضر خداست و اگر این حضور دائمی در ضمیر آدمی نقش بندد، نمی‌تواند به کارهای ناپسند دست زند، و اگر این باور در آئینه خاطر انسان پرتوافکن گردد، دیگر غبار کدورتی باقی نمی‌ماند و آدمی با قلبی شفاف و ضمیری نورانی، جلوات خداوندی را به تماشا می‌نشیند و عروج خود را آغاز می‌کند که: الصلوة معراج المؤمن.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۱۰

(۱) ۳- جمیل بن درّاج از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: برای نماز گزار سه خصلت است: اول آنکه: چون به قصد نماز برخیزی، برکات و خیرات از آسمان تا فرق سر او باریدن گیرد. دوم آنکه: از زیر پای تا اوج آسمان در احاطه فرشتگان خداست.

سوم آنکه: فرشته‌ای ندا سر می‌دهد که: ای نمازگزار! اگر بدانی که با چه کسی مناجات می‌کنی، هرگز نماز خود را تمام نمی‌کردی.

ثواب خواندن نماز صبح در اول وقت

(۲) ۱- اسحاق بن عمار نقل می‌کند که به امام صادق علیه السلام عرض کردم: یا ابا عبد الله! مرا از بهترین وقت برای خواندن نماز صبح آگاه فرما. فرمود: هنگام طلوع فجر، زیرا خداوند می‌فرماید (در سوره اسراء، آیه ۷۸): به تحقیق که قرآن فجر مشهود است، یعنی نماز صبح را هم فرشتگان روز و هم فرشتگان شب مشاهده کنند. پس اگر بنده‌ای نماز صبح خود را به هنگام طلوع فجر بخواند، ثواب آن دو بار در نامه اعمال او نوشته می‌شود، هم فرشتگان روز می‌نویسند و هم فرشتگان شب.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۱۱

فضیلت اول وقت بر آخر وقت

(۱) ۱- بکر بن محمد ازدی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: فضیلتی که اول وقت (نماز) بر آخر وقت دارد، برای انسان مؤمن از ثروت و فرزندانش بهتر است.

(۲) ۲- و در حدیث دیگری، امام صادق علیه السلام فرموده است: فضیلت اول وقت بر آخر آن همانند فضیلتی است که آخرت بر دنیا دارد.

ثواب بجا آوردن نمازهای واجب در اول وقت

(۳) ۱- سعد بن ابی خلف از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده است: (عطر) نمازهای واجب که در اول وقت و با آداب و حدود مخصوص به خود خوانده

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۱۲

می‌شوند، از برگها و ساقه‌های نورسته و شاداب و با طراوت آس (درخت مورد) خوشبوتر است. پس بر شماست که نماز (واجب) را در اول وقت آن بجای آورید «۱».

ثواب خواندن نماز شکسته در مسافرت

(۱) ۱- عیسی بن عبد الله هاشمی، از پدرش، از جدش، و او از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: بهترین شما کسانی هستند که در سفر نماز خود را شکسته (قصر) می‌خوانند و روزه خود را افطار می‌کنند.

ثواب مسافری که نماز جمعه بخواند

(۲) ۱- سماعه از امام صادق علیه السلام، و او از پدر بزرگوارش علیه السلام روایت کرده است:

(۱) آس یا درخت مورد از محصولات گرمسیری است، و گویند عصای حضرت موسی علیه السلام از چوب آن بوده است، همچنین به نوعی ریحان که بی‌اندازه خوشبوست، گفته می‌شود. ر ک: فرهنگ نفیسی، ج ۱ ص ۲۷.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۱۳

هر مسافری که نماز جمعه را از روی علاقه و محبت بجای آورد، خداوند ثوابی برای او منظور فرماید که با ثواب قرائت صد نماز جمعه فرد مقیم (غیر مسافر) برابر است «۱».

ثواب نماز جماعت

(۱) ۱- عبد الله سنان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: نماز جماعت، بیست و سه درجه بر نماز فردی برتری دارد و (معادل) بیست و پنج نماز محسوب می‌شود.

(۲) ۲- سکونی از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش روایت کرده که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که با ایمان و برای خشنودی خدا به نماز جماعت حاضر شود، اعمال خود را از سر گرفته است «۲».

(۱) ۱) ظاهراً مسافر باید با قصد اقامه مبادرت به انجام آن نماید.

(۲) ۲) ظاهراً مراد آن است که بر روی گناهان گذشته چنین فردی، قلم عفو کشیده می‌شود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۱۴

(۱) ۳- معلی بن خنیس از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: اگر کسی از شما روز جمعه را درک کند، خود را به چیزی جز عبادت خداوندی مشغول نسازد، زیرا در این روز (جمعه) گناهان (گذشته) بندگان آمرزیده می‌شود و رحمت حضرت حق (بر آنان) نازل می‌گردد.

ثواب ایستادن به نماز

(۲) ۱- ابو حمزه ثمالی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: هیچ بنده‌ای از شیعیان به نماز نمی‌ایستند مگر آنکه فرشتگان خدا به شماره مخالفانی که دارد در پشت سر او به نماز می‌ایستند و به او اقتدا می‌کنند و در حق او دعا می‌کنند تا هنگامی که نماز خود را به پایان برد.

ثواب ذکر صلوات بعد از نماز عصر روز جمعه

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۱۵

(۱) ۱- ناجیه از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است: چون در روز جمعه، نماز عصر را بجای آوردی، این دعا را بخوان: بار الها! بهترین دروذهای خود را بر محمد صلی الله علیه و آله و سلم و آل محمد علیهم السلام (و) جانشینانش که از آنان راضی و خشنودی، بفرست، و بهترین برکات خود را بر آنان نازل فرما، و درود و برکت و رحمت خدا بر آنان و ارواح آنان و بدنهای (مطهر) آنان باد. پس اگر کسی چنین کند، خداوند صد هزار حسنه برای او می‌نویسد و صد هزار گناه از (نامه اعمال) او پاک می‌کند، و صد هزار حاجت او را برآورده می‌سازد و صد هزار درجه (مقام) او را بالا می‌برد.

ثواب قرائت یک بار الحمد، هفت بار قل هو الله، هفت بار قل أعوذ برب الفلق و قل أعوذ برب الناس، و آیه الكرسي و آیه سخره و آخر سوره براءه، بعد از نماز جمعه

(۲) ۱- حلبی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: هر کس پس از نماز جمعه، یک بار حمد، هفت بار (قل هو الله أحد و قل أعوذ برب الفلق و قل أعوذ برب الناس)،

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۱۶

(یک بار) آیه الکرسی، (یک بار) آیه سخره (آیه‌های ۵۳ و ۵۴ و ۵۵ سوره اعراف) و آخرین آیه سوره براءه لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ... تا آخر آیه را بخواند، (ثواب) اینها کفاره گناهان او از آن جمعه تا جمعه دیگر خواهد بود.

و باز، ثواب قرائت این چند سوره بعد از نماز جمعه

(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش روایت کرده است که رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: هر کس بعد از نماز جمعه، یک بار سوره حمد و هفت بار سوره قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ؛ و باز یک بار سوره حمد و هفت بار سوره قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ؛ و باز یک مرتبه سوره حمد و هفت مرتبه سوره قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ را بخواند، هیچ بلائی بر او نازل نمی‌شود و هیچ فتنه‌ای به او نمی‌رسد تا جمعه دیگر. و چنانچه بگوید: بار الها! مرا از اهل بهشت، آن بهشتی که برکات خداوندی در آن است و فرشتگان خدمتگزاران آنند با پیامبرمان محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ و پدرمان ابراهیم خلیل، قرار پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۱۷

ده، خداوند او را در دار السلام با رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ و حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام محشور خواهد کرد.

ثواب رفتن برای ادای نماز و فرا گرفتن قرآن

(۱) ۱- اصبغ بن نباته از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت کرده است: چون ساکنان زمین، خود را به گناه آلوده کنند مشیت حضرت حق بر این تعلق می‌گیرد که تمام اهل زمین را (بعثت این ناسپاسی و کفران) عذاب کند، ولی هنگامی که سالخوردگان آنها را می‌بیند که به سوی نماز گام برمی‌دارند، و کودکان آنها را سرگرم فراگیری قرآن مشاهده فرماید، ساکنان زمین را (به خاطر آنها) مشمول رحمت (بی‌منت‌های خود) قرار می‌دهد و عذاب (آنان) را به تأخیر می‌اندازد.

ثواب نابینای صابر و محب آل محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۱۸

(۱) ۱- ابو حمزه ثمالی و محمد بن مسلم (هر دو) از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده‌اند: هر کس با چشم نابینا از دنیا برود و برای خشنودی خدا این را تحمل کند و دوستدار آل محمد (صلوات الله عليهم اجمعين) باشد، خدا را در حالی ملاقات کند که حسابی بر او نیست (کنایه از اینکه گناهانش آمرزیده شده، و یا آنکه حسابش آسان خواهد بود).
(۲) ۲- و باز، روایت شده است که: خداوند، دو چشم یا یک چشم بنده‌ای را (از او) نمی‌گیرد مگر آنکه از گناهانش پرسش نمی‌کند.

ثواب دو رکعت نماز مستحبی برای رضای خدا خواندن، یا یک درهم صدقه دادن، یا یک روز روزه مستحبی گرفتن

(۳) ۱- اسماعیل بن یسار روایت کرده است: شنیدم از امام صادق علیه السلام که فرمود: شما را از کسالت و تنبلی (در عبادت) بر حذر می‌دارم، چرا که پروردگار شما بسیار مهربان

ابن بابویه، محمد بن علی - مجاهدی، محمد علی، پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ۱ جلد، انتشارات سرور -

قم، چاپ: اول، ۱۳۸۱ ش. پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال؛ ص ۱۱۹

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۱۹

است، عمل کم و اندک را (از شما) قبول می‌کند و پاداش می‌دهد. چه بسا فردی که برای خشنودی خدا (و با نیت پاک) دو رکعت نماز مستحبی می‌خواند، و خداوند او را به خاطر همان دو رکعت نماز، وارد بهشت می‌کند؛ و یا در راه خدا یک درهم صدقه می‌دهد، و خداوند به (پاداش) همین صدقه ناچیز، بهشت را بر او ارزانی می‌دارد؛ و یا یک روز، روزه مستحبی می‌گیرد و خداوند به سبب همین عمل، او را بهشتی می‌کند.

برتری جمعه‌های ماه رمضان بر جمعه‌های دیگر

(۱) ۱- جابر از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است: برتری (فضیلت) جمعه‌های ماه مبارک رمضان بر جمعه‌های ماههای دیگر، همانند برتری حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بر پیامبران دیگر [و یا برتری ماه مبارک رمضان بر ماههای دیگر است].

ثواب نماز کسی که عطر استعمال می‌کند

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۲۰

(۱) ۱- مفضل بن عمر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: دو رکعت نماز کسی که (به هنگام نماز) خود را معطر می‌کند از هفتاد رکعت نماز کسی که عطر نمی‌زند، برتر است.

ثواب نماز کسی که همسر دارد

(۲) ۱- ولید بن صبیح از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: دو رکعت نماز مردی که همسر دارد، از هفتاد رکعت نماز مرد مجرد (بی همسر) برتر است.

ثواب کسی که چهار رکعت نماز گزارد و در هر رکعت پنجاه مرتبه قل هو الله احد را بخواند

(۳) ۱- عبد الله بن سنان گوید: از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمود: هر کس چهار رکعت نماز بجای آورد، و در هر رکعت پنجاه بار سوره قل هو الله احد را بخواند، (این چنین شخصی) نماز را تمام نمی‌کند مگر آنکه تمام گناهانش آمرزیده شده باشد. پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۲۱

ثواب نماز جعفر بن ابی طالب علیه السلام (جعفر طیار)

(۱) ۱- ابراهیم بن ابی البلاد نقل می‌کند که از امام رضا علیه السلام ثواب نماز جعفر را پرسیدم، فرمود: اگر گناهان او (خواننده این نماز) به اندازه شهای بیابان عالج (کنایه از زیاد بودن) و کف دریا (کنایه از گناهان بی‌شمار) باشد، خداوند آنها را می‌آمرزد. گوید که باز پرسیدم: این آمرزش، اختصاص به شیعیان دارد؟ فرمودند: بلی! اختصاص به شما دارد. عرض کردم: در این نماز چه سوره‌ای از قرآن باید تلاوت شود؟

فرمودند: سوره زلزله إذا زلزلت الأرض ... و سوره نصر إذا جاء نصر الله و الفتح ... و سوره قدر إنا أنزلناه فی لیله القدر ... و سوره توحید قل هو الله احد

ثواب نماز شب

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۲۲

(۱) ۱- عبد الله بن سنان از امام صادق عليه السّلام روايت کرده است: نماز شب، مایه شرافت و والائی انسان مؤمن است، و عزّت انسان با ایمان در خودداری او از دريوزگی کردن از مردم می‌باشد.

(۲) ۲- معاویه بن عمّار به نقل یکی از اصحاب روايت کرده است که امام صادق عليه السّلام فرمود: بر شماست که نماز شب بخوانید، زیرا نماز شب، سنّت پیامبر شما و شیوه مردان نیکوکاری است که پیش از شما می‌زیسته‌اند، و نیز باعث دوری بیمارها از بدنهای شماست.

(۳) ۳- و به همین سند از امام صادق عليه السّلام روايت کرده است: نماز شب، چهره‌ها را سفید و نورانی و بدن آدمی را معطر می‌سازد و نیز موجب فراوانی روزی است.

(۴) ۴- محمد بن عمر به نقل از یکی از راویان حدیث، از امام صادق عليه السّلام روايت کرده است: همان گونه که خداوند متعال (در سوره کهف آیه ۴۶) می‌فرماید: زینت

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۲۳

زندگانی دنیا، مال و اولاد آدمی است؛ زینت آخرت هم در هشت رکعت نمازی است که بنده خدا در آخر شب می‌خواند.

(۱) ۵- و باز به همین سند از امام صادق عليه السّلام نقل شده است که آن حضرت به کسی که از تنگدستی و فقر شکایت بسیار می‌کرد تا جایی که نزدیک بود اظهار گرسنگی کند، فرمود: ای مرد! نماز شب می‌خوانی؟! عرض کرد: بلی! راوی می‌گوید که آن حضرت به یکی از اصحاب خود رو کرد و فرمود: کسی که نماز شب می‌خواند اگر ادعا کند گرسنه است سخن به گراف رانده و دروغ گفته است، زیرا خداوند متعال در ازای نماز شب او، ضامن روزی آن روز او شده است.

(۲) ۶- ابو بصیر از امام صادق عليه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش، از امیر مؤمنان علی عليه السّلام روايت کرده است که فرمود: نماز شب، بدن را سلامت می‌بخشد، موجب خشنودی پروردگار می‌گردد و مقید بودن به اخلاق پسندیده پیامبران الهی و خود را در معرض رحمت خداوندی قرار دادن است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۲۴

(۱) ۷- علی بن محمد نوفلی روايت کرده است: از او «۲» شنیدم که: گاه می‌شود که بنده‌ای برای نماز شب برخیزد و خواب بر او غلبه می‌کند و به سمت راست و چپ می‌غلطد (و از خستگی و شدّت خواب) چانه او به روی سینه‌اش می‌چسبد، در این حال خداوند متعال فرمان می‌دهد که: درهای آسمانها را بگشائید، و به فرشتگان فرماید که: به این بنده من نظر کنید که برای نزدیک شدن به من، چه سختی‌هایی را بر خود روا می‌دارد در حالی که من این عمل را بر او واجب نکرده‌ام، و او از من سه چیز می‌طلبد: اول آنکه گناهانش را بیامرزم، دوم آنکه توفیق توبه را به او ارزانی دارم، سوم آنکه روزی او را فراوان کنم؛ و من ای فرشتگان! شما را گواه می‌گیرم که هر خواسته او را برآورده کردم.

(۲) ۸- معاویه بن عمّار دهنی از امام صادق عليه السّلام نقل کرده است: نماز شب، چهره را زیبا،

(۲) در رجال شیخ طوسی ص ۳۸۸ آمده است که علی بن محمد نوفلی از اصحاب امام هادی عليه السّلام است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۲۵

اخلاق را نیکو، بوی بدن را خوش، روزی را فراوان، بدیها را ادا، غصّه اندوه را برطرف و قدرت بینائی را افزون کند.

(۱) ۹- حسین بن حسن کندی از امام صادق عليه السّلام روايت کرده است: گاهی انسان دروغ می‌گوید و موجب آن می‌گردد که از روزی مقدّرش محروم شود. عرض می‌کند:

چگونه از روزی مقدر خود محروم می‌شود؟! (کنایه از اینکه دروغ گفتن چه ارتباطی با محروم شدن از روزی مقدر دارد؟!)، حضرت می‌فرماید: یکی از آثار سوء دروغ، محروم شدن از (فیض) نماز شب است، و چون آدمی از نماز شب محروم ماند، از روزی مقدر (که نتیجه خواندن نماز شب است) بی‌نصیب گردد.

(۲) ۱۰- فضیل از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: خانه‌هایی که شبها در آنها نماز و قرآن تلاوت می‌شود، در نظر اهل آسمان می‌درخشند همان گونه که ستارگان آسمانی برای اهل زمین می‌درخشند.

(۳) ۱۱- ابراهیم بن عمر بدون ذکر اسامی راویان پیش از خود، از امام صادق علیه السلام نقل پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۲۶

می‌کند که آن حضرت در معنی این آیه مبارکه: همانا خوببها، بدبها را از بین می‌برند، فرمود: نماز شبی که انسان مؤمن بجای می‌آورد، گناهانی را که در روز مرتکب شده است، از بین می‌برد.

ثواب شب زنده داری با قرآن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۲۷

(۱) ۱- جابر بن اسماعیل از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدرشان امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که: مردی از امیر مؤمنان علی علیه السلام در باره شب‌زنده‌داری با تلاوت قرآن سؤال کرد، فرمود: تو را مژده می‌دهم به اینکه: هر کس یکدهم از شب را با اخلاص پاک و با امید به پاداش الهی به خواندن نماز بسر برد، خداوند به فرشتگانش دستور می‌دهد تا به شماره روئیدنیها در آن شب- از برگها و دانه‌ها و درختان- و به شماره نی‌ها و ساقه‌های نرم و تازه رسته برای او ثواب بنویسند؛ و اگر کسی یک نهم از شب را به نماز بگذرانند، خداوند ده دعای او را مستجاب فرماید، و در روز قیامت، نامه اعمالش را به دست راستش می‌دهد؛ و اگر کسی یک هشتم از شب را به ادای نماز بسر برد، خداوند ثوابی برابر با اجر یک شهید صابر و مخلص را به وی کرامت کند و شفاعت او را در حق اهل بیت خود پذیرفته می‌شود؛ و هر کس یک هفتم از شب را مشغول نماز باشد، با سیمائی درخشان و نورانی چون ماه شب چهاردهم محشور می‌شود و با کسانی که (از عذاب الهی) در امانند، از صراط عبور می‌کند؛ و اگر کسی در یک ششم از شب نماز را بپا دارد، در زمره کسانی که (با توبه

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۲۸

قبول) به سوی پروردگار بازگشته‌اند، قرار می‌گیرد و تمام گناهان گذشته و آینده او آمرزیده می‌شود؛ و اگر کسی یک پنجم از شب را به نماز بگذرانند، در بهشت با حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام هم‌نشین خواهد بود؛ و کسی که یک چهارم از شب را صرف خواندن نماز کند، در روز قیامت در صف اول رستگاران قرار می‌گیرد و (به سرعت) همانند تندباد از صراط بگذرد و بدون حساب وارد بهشت شود؛ و اگر کسی یک سوم شب را به اقامه نماز صرف کند، هیچ فرشته‌ای (از فرشتگان خدا) را ملاقات نمی‌کند مگر آنکه بر منزلت و مقام او در نزد پروردگار عالم حسرت می‌خورند، و به او گفته می‌شود که از هر دری از درهای هشتگانه بهشت که خواهی، وارد شو؛ و اگر کسی نیمی از شب را به نماز مشغول شود، اگر (به مثل) هفتاد هزار برابر (وزن یا حجم) زمین را پر از طلا کنند، به پاداشی که خداوند برای او مقدر کرده است، برابری نکند و اجر او در ازای این عمل از آزاد کردن هفتاد بنده از فرزندان حضرت اسماعیل بیشتر است؛ و اگر کسی دو سوم از شب را صرف اقامه نماز کند، برای او به شماره شنه‌ای بیابان عالچ، حسنه نوشته می‌شود که کمترین حسنه او از ده برابر (وزن) کوه احد سنگین‌تر است؛ و کسی که در طول شب به نماز و تلاوت قرآن کریم مشغول گردد و همواره در حال رکوع و سجود و ذکر خدا باشد، برای او (در نامه اعمالش) به اندازه‌ای حسنه و پاداش می‌نویسند که کمترین آن این است که: همانند روزی که از مادر زاده شده است از (آلودگی) گناهانش، پاک می‌شود؛ و به

شماره تمام حسنات الهی، درجات قرب و منزلتش افزونی گیرد، و قبرش نورانی شود، دلش را از آلودگیهای ناشی از حسد پاک و پاکیزه گردد، و از عذاب قبر ایمنش کنند، و

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۲۹

برات آزادی از آتش جهنم به او دهند و در محشر با کسانی که از عذاب الهی در امانند، محشور می‌شود، و خداوند به فرشتگان خود فرماید: به بنده من بنگرید که شبی را در طلب خشنودی من بسر برده و به عبادت من مشغول بوده است، او را در فردوس جای دهید، و در فردوس از برای او صد هزار شهر است و در هر شهری آنچه را که میل آدمی به آنهاست، فراهم است، و هر چیزی که آدمی با دیدن آن احساس لذت می‌کند در آن مهیا، و نعمتهای دیگری که هرگز در خاطر کسی خطور نمی‌کند، آماده است، و اینها (که برشمرده شد) سوای خیر کثیر و قرب و منزلتی است که من برای او در نظر گرفته‌ام.

ثواب کسی که دانسته دو رکعت نماز بخواند

(۱) ۱- سیف بن عمیره نخعی از قول کسی که خود از امام صادق علیه السّلام شنیده، نقل کرده است: هر کس دو رکعت نماز بجای آورد و بداند که چه می‌گوید، نمازش را در حالی به پایان می‌برد که در میان او و خداوند بزرگ هیچ گناهی نماند که آمرزیده نشده باشد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۳۰

ثواب دو رکعت نماز بدون تکلف ولی توأم با تفکر

(۱) ۱- زید بن علی بن الحسین، از پدر بزرگوارش، و آن حضرت از پدران بزرگوار خود روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: دو رکعت نماز بدون تکلف و مختصر ولی همراه با تفکر، از یک شب عبادت (حضرت حق) بهتر است. «۱».

ثواب نماز نافله در میان نماز مغرب و عشاء (ساعت غفلت)

(۲) ۱- وهب بن وهب از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: نماز نافله در ساعت غفلت بجای آورید حتی اگر

(۱) اگر می‌خواهید از ثواب کسی که یک شب را به عبادت خداوند و طلب خشنودی او سپری می‌کند آگاه شوید، به قسمت پایانی روایت امام صادق علیه السّلام از پدر بزرگوارش امیر مؤمنان علی علیه السّلام تحت عنوان: «ثواب شب‌زنده‌داری با قرآن» که گذشت مراجعه کنید تا به ارزشی که شارع مقدّس اسلام برای اندیشه و تفکر قائل است پی ببرید.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۳۱

به دو رکعت نماز مختصر باشد که موجب رسیدن به سعادت و کرامت و بهشت پر نعمت خداوندی است. عرض کردند: ای رسول خدا! منظور از ساعت غفلت چیست؟! فرمود: فاصله زمانی (وقت) ما بین نماز مغرب و نماز عشاء.

ثواب پانصد رکعت نماز در هفته

(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و

سَلَّمَ فرمود: هر کس در فاصله دو جمعه (یک هفته) پانصد رکعت نماز بخواند، هر نعمت و خیری که از خدا آرزو دارد، به او خواهد داد.

ثواب قرائت یازده مرتبه سوره توحید پس از نماز صبح

(۲) ۱- علی بن جعفر از برادر بزرگوارش حضرت موسی بن جعفر علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش روایت کرده است که حضرت علی علیه السلام فرمود: هر کس پس از نماز پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۳۲ صبح، یازده مرتبه سوره توحید (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ...) را بخواند هیچ گناهی در آن روز به او تعلق نمی‌گیرد هر چند که شیطان را خوش نیاید.

ثواب تعقیبات نماز

(۱) ۱- ابن عمر از امام حسین علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: «۱» ثواب مسلمانی که پس از ادای نماز صبح در محلّ نماز خود بنشیند و تا طلوع آفتاب به ذکر خدا مشغول باشد، برای او اجری همانند اجر کسی است که حجّ خانه خدا را انجام داده باشد، و (خداوند) گناهایش را می‌بخشد؛ و اگر در محلّ نماز خود به انتظار وقت نماز بعدی بنشیند، و دو یا چهار رکعت نماز بجای آورد، (خداوند) گناهان گذشته او را بیامرزد و پاداشی که برای او می‌نویسند برابر با پاداش کسی است که به حجّ خانه خدا رفته باشد.

(۱) این روایت در تهذیب الأحکام ۱۳۸ / ۲ و استبصار ۱ / ۳۵۰ از حسن بن علی علیه السلام از امیر المؤمنین علیه السلام از رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ذکر شده است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۳۳

(۱) ۲- ابو العلاء خفاف از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: هر کس نماز مغرب را بگذارد سپس تعقیبات (نماز را) بخواند، و قبل از آنکه با کسی صحبت کند دو رکعت نماز بجای آورد، آن دو رکعت در مقام علین (که از مقامات والای بهشتی است) ثبت می‌گردد، و اگر چهار رکعت (بجای دو رکعت) نماز بجای آورد، ثواب یک حجّ مقبول در نامه اعمال او نوشته می‌شود.

(۲) ۳- جابر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: خداوند متعال می‌فرماید: ای فرزند آدم! پس از انجام نماز صبح و نماز عصر، ساعتی به ذکر من مشغول باش تا من همه نیازمندیها و گرفتاریهای تو را برطرف سازم.

ثواب جدا کردن زکات از مال و مصرف صحیح آن

(۳) ۱- حسن بن علی بن فضال از یکی از شیعیان بنام مهدی روایت کرده است که حضرت موسی بن جعفر علیه السلام فرمود: هر کس زکات مال خود را بطور کامل جدا کرده

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۳۴

و آن را به مصرف صحیح آن (دادن به نیازمندان واقعی) برساند، از او سؤال نخواهد شد که مال خود را از چه راهی به دست آورده

است «۱».

(۱) ۲- سکونی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلّی الله علیه و آله و سلّم فرمود: هر گاه اراده خداوندی به خیر و رحمت بنده‌اش تعلق گیرد، فرشته‌ای از فرشتگان را که خزانه دار بهشتند، مأمور می‌کند تا دست بر سینه او بکشد تا او در ادای زکات، با گذشت و سخی الطبع گردد.

و نیز امیر مؤمنان علی علیه السلام در وصیت خود فرموده است: الله الله فی الزّکاة (یعنی:

تقوای الهی را در پرداخت زکات مراعات کنید) زیرا (پرداخت) زکات، آتش قهر الهی را خاموش می‌کند.

(۲) ۳- عمرو بن شمر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: دارائی خود را با پرداخت زکات حفظ کنید، و بیماران خود را با دادن صدقه مداوا نمائید، و هیچ مالی - چه در

(۱) مسلماً کسی که خود را موظف به پرداخت زکات می‌داند، ثروت خود را از راه حرام به دست نمی‌آورد تا زکاتش را بدهد زیرا در واقع آن مال حرام از او نیست، و هیچ چیزی جای حقّ الناس را نمی‌گیرد، و بهر حال پرداخت زکات نمی‌تواند جواز مال اندوزی از راه حرام باشد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۳۵

خشکی و چه در دریا- از بین نمی‌رود مگر آنکه بخاطر ندادن زکات آنهاست.

ثواب حج و عمره

(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: خداوند گناهان (مسلمان) حج گزار و افراد خانواده و خویشانش را می‌آمرزد، و نیز گناه کسی را که شخص حج گزار در بقیه روزهای ذی حجّه و محرم و صفر و ربیع الاوّل و ده روز (اوّل) ربیع الثانی، از برای او طلب آمرزش کند.

(۲) ۲- ابو بصیر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: کسی که - برای خدا و بدون ریا، و بی آنکه بخواهد برای خود شهرتی پیدا کند- حج بجای آورد، بدون تردید خداوند او را می‌آمرزد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۳۶

(۱) ۳- علی بن اسباط بدون ذکر نام راویان پیش از خود، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که امام زین العابدین علیه السّلام می‌فرمود: حجّ و عمره را بجای آورید تا بدنهای شما سالم، روزی شما فراوان و ایمانتان درست و شایسته گردد، و (به برکت این عمل) هزینه‌های زندگی شما و خانواده شما و دیگران نیز تأمین شود.

(۲) ۴- اسحاق بن عمّار می‌گوید که به امام صادق علیه السّلام عرض کردم که: من خود را آماده کرده‌ام که هر سال به حج بروم و یا یکی از افراد خانواده‌ام را با مال خود به حج بفرستم. حضرت فرمود: تصمیم تو در این مورد، قطعی است؟! عرض کردم: آری! فرمود: اگر این امر را محقق کنی پس یقین داشته باش که اموال تو زیاد خواهد شد و تو را به ثروت بسیار بشارت می‌دهم.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۳۷

(۱) ۵- جمیل بن درّاج از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش روایت کرده است که رسول خدا صلّی الله علیه و آله و سلّم فرمود: کسی که قصد انجام مناسک حج دارد، هنگامی که شروع به تهیه لوازم و اسباب سفر می‌کند، هیچ چیزی را بر نمی‌دارد و نمی‌گذارد مگر اینکه خداوند ده حسنه در نامه اعمالش ثبت و ده گناه از آن پاک می‌سازد و (مقام) او را ده درجه بالا- می‌برد، و هنگامی که بر شتر خود سوار می‌شود (مراد، مرکب است) هیچ گامی بر نمی‌دارد و یا نمی‌گذارد مگر اینکه معادل

همین پاداشها را برای او می‌نویسد، و به هنگام طواف خانه خدا از (محدوده) گناهانش بیرون می‌رود (آمرزیده می‌شود)، و به هنگام سعی میان صفا و مروه، یا وقوف در عرفات، یا وقوف در مشعر الحرام، یا رمی جمرات نیز از گناهانش بیرون می‌رود، آنگاه رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم سایر مواقف حج را نام بردند و فرمودند: در هر یک از این مواقف، شخص حج گزار از گناهانش خارج می‌شود؛ و سپس در ادامه سخنان خود فرمودند:

کجا می‌توانی به ثوابی که شخص حج گزار به آن می‌رسد، برسی؟! (۱).

(۱) چون آدمی، همیشه در مظان آلوده شدن به گناه قرار دارد، و ممکن است در هر لحظه به رسم عادت گناهی را مرتکب شود، لذا رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در این حدیث شریف، در هر موقعی از مواقف حج، جمله: «از گناهانش خارج می‌شود» را تکرار می‌کنند، چرا که همیشه امکان آلوده شدن شخص حج گزار به گناه از موقعی تا موقعی دیگر وجود دارد، و شاید هم این حدیث شریف، سیر تکامل تدریجی انسان حج گزار و وصول تدریجی او را به مراتب کمال باز گو کند، و شاید هم ثواب هر موقعی از مواقف حج، آموزش گروه خاصی از گناهان حج گزار را به همراه داشته باشد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۳۸

(۱) ۶- عمر بن یزید از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: هنگامی که انسان حج گزار به مکه وارد می‌شود، خداوند عز و جل دو فرشته را می‌گمارد تا در طواف و نماز و سعی بین صفا و مروه از او مراقبت و محافظت کنند، و هنگامی که در عرفات توقف می‌کند، آن دو فرشته دست خود را بر دوش راست او زده و می‌گویند: در باره آنچه گذشت آسوده خاطر باش (گناهان گذشته تو آمرزیده شد)، حال مراقب کارهای آینده خود باش! (۲) ۷- ابو حمزه ثمالی نقل می‌کند که مردی به محضر امام زین العابدین علیه السلام عرض کرد:

شما جهاد در راه خدا را و سختیایی که داشت ترک کردی و حج خانه خدا را که آسان بود برگزیدی؟! راوی می‌گوید: آن حضرت به هنگام شنیدن این سخنان تکیه داده بودند، برخاستند و راست نشستند و فرمودند: وای بر تو! آیا فرمایش رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را در حجة الوداع نشنیده‌ای؟! رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در موقف عرفات در حالی که آفتاب رو به غروب می‌رفت به بلال دستور داد تا مردم را به سکوت فرا خواند، و هنگامی که سکوت همه جا را گرفت، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: پروردگار

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۳۹

شما امروز، شما را مورد عنایت خود قرار داد، نیکوکاران شما را آمرزید، و شفاعت نیکوکاران شما را در حق گناهکارانتان پذیرفت، پس اینک با (ره آورد) آموزش گناهان به شهر و دیار خود روید، و خداوند متعال در مورد کسانی که (هنوز) جرمهائی به گردن دارند، خشنودی خود را ضمانت کرده است.

(۱) ۸- معاویه بن عمّار از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: چون رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از مراسم حج فارغ شد، در بیابان مکه مردی اعرابی به خدمت آن حضرت شرفیاب شد و عرض کرد: ای رسول خدا! من به قصد حج خانه خدا (از دیار خود) بیرون آمدم ولی مانعی پیش آمد و نتوانستم حج را بجای آورم، چون مردی ثروتمند مرا به انجام کاری فرمان دهد تا به ثواب شخص حج گزار برسم. حضرت رو به کوه ابو قییس کرده فرمود: اگر به مقدار این کوه، طلای سرخ داشته باشی و تمام آن را در راه خدا انفاق کنی به ثواب شخص حج گزار نخواهی رسید.

(۲) ۹- و به همین سند از امام صادق علیه السلام روایت شده است: حاجیان به هنگام بازگشت،

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۴۰

سه گروهند: گروهی از آتش جهنم رهایی یابند؛ و گروهی همانند روزی که از مادر زاده شده‌اند، از گناهان پاک می‌شوند؛ و گروه سوم، حاجیانی هستند که اموال و زن و فرزند آنان در امان می‌ماند، و این گروه از حاجیان کسانی هستند که کمترین بهره را (از حج) برده‌اند.

(۱) ۱۰- عمرو بن یزید از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: حجّ خانه خدا از آزاد کردن ده بنده (در راه خدا) برتر است؛ و حضرت اضافه فرمود تا آن را برتر از هفتاد بنده آزاد کردن رساند، و فرمود: یک طواف با دو رکعت نماز (مربوط به آن) از آزاد کردن یک بنده (در راه خدا) برتر است.

(۲) ۱۱- معاویه بن عمّار از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: خداوند متعال به گرد کعبه یک صد و بیست قسمت رحمت دارد، شصت قسمت آن برای کسانی که طواف می‌کنند، چهل قسمت آن برای نمازگزاران و بیست قسمت دیگر برای تماشاکنندگان است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۴۱

(۱) ۱۲- محمد بن مسلم نقل می‌کند که مردی خدمت امام موسی بن جعفر علیه السلام رسید، «۱» حضرت به او فرمودند: آیا از (سفر) حج می‌آئی؟ عرض کرد: آری. فرمود: آیا ثواب حج گزار را می‌دانی؟ عرض کردم: نه به فدایت کردم، فرمود: هر کس به نیت حجّ خانه خدا رهسپار (سفر مکه) گردد تا آنکه با حالت فروتنی و تواضع وارد مکه شود، و هنگامی که به مسجد الحرام وارد می‌شود، از ترس (قهر و عذاب) الهی قدمهای خود را کوتاه بردارد، و هفت بار طواف کند، و دو رکعت نماز طواف بخواند، خداوند (به پاداش این اعمال) هفتاد هزار حسنه برای او می‌نویسد و هفتاد هزار گناه را از او پاک می‌سازد، و هفتاد هزار درجه مقام او را بالا می‌برد، و شفاعت او را در بر آورده شدن هفتاد هزار حاجت می‌پذیرد، و ثواب آزادی هفتاد بنده را (در راه خدا) که ارزش هر کدام آنها ده هزار درهم می‌باشد به حساب او منظور می‌فرماید.

(۱) شیخ طوسی در رجال خود محمد بن مسلم را جزو اصحاب امام کاظم علیه السلام نیاورده. و علامه مجلسی این روایت را در بحار الانوار ۱۹۶ / ۱۹۱ و ۲۰۲ از ثواب الاعمال به نقل از محمد بن مسلم از ابی جعفر علیه السلام نقل کرده است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۴۲

(۱) ۱۳- اسحاق بن عمّار گوید که: امام صادق علیه السلام به من فرمود: ای اسحاق! هر کس در پیرامون این خانه (کعبه) یک طواف کند، خداوند هزار حسنه برای او می‌نویسد و هزار گناه را (از نامه اعمال او) پاک می‌کند و هزار درجه مقام او را بالا می‌برد و هزار درخت در بهشت برای او می‌کارد و ثواب آزاد کردن هزار بنده را (در راه خدا) برای او ثبت می‌فرماید، و هنگامی که به ملتزم (و آن قسمتی از کعبه که مردم خود را به آن می‌چسبانند) برسد، خداوند هشتاد و هشت درخت در بهشت را به روی او باز می‌کند و (به او) می‌گوید که: از هر دری که می‌خواهی وارد شو. اسحاق می‌گوید عرض کردم: این ثوابها برای کسی است که فقط (یک) طواف (کعبه) بجای آورد؟! فرمود: آری آیا تو را از عمل نیکی با خبر نکنم که ثوابش از اینها هم بیشتر باشد؟! عرض کردم: بلی. فرمود: هر کس یک حاجت برادر ایمانی خود را بر آورد، خداوند (ثواب) طوافی و طوافی و طوافی - تا آنکه به ده طواف رسید- (در نامه اعمال او) ثبت می‌فرماید.

(۲) ۱۴- علی بن ابی حمزه از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده است: حجّ خانه خدا (به منزله) جهاد ضعیفان (مستضعفان) است، و آنها شیعیان ما هستند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۴۳

(۱) ۱۵- منصور بن حازم نقل می‌کند که به امام صادق علیه السلام عرض کردم: خداوند با حج گزاران چگونه رفتار می‌کند؟

فرمود: بخدا سوگند که همه آمرزیده می‌شوند بدون استثنا «۱».

(۲) ۱۶- هارون بن خارجه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که حج بر دو نوع است:

یکی حج برای خدا، و دیگری حج برای مردم؛ پس اگر کسی حج را برای خدا بجای آورد ثواب او بر (عهده) خدا است که همان بهشت می‌باشد، و کسی که حج را به خاطر مردم بجای آورد، ثواب او در روز قیامت با مردم خواهد بود! (۳) ۱۷- سیف تمار از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: کسی که حج را از روی اخلاص (و نیت پاک) بجای آورد و منظورش (خشنودی) خدا باشد و (عمل حج او) برای نشان دادن به مردم و شهرت و آلوده به ریا نباشد، خداوند متعال حتما او را مورد آمرزش خود قرار می‌دهد.

(۱) از مدلول روایاتی که در این باب گذشت، شرط قبولی حج علاوه بر نیت پاک و خالص، آداب و مناسک حج را درست بجای آوردن است و معلوم است که با فراهم شدن این شرایط، حج انسان پذیرفته می‌شود و ثوابهایی که وعده داده شده است به او خواهد رسید.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۴۴

ثواب مصافحه با حج گزار

(۱) ۱- محمد بن حمزه از قول یکی از راویان حدیث که از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: هر کس با شخص حج گزار (که از سفر حج بازگشته است) ملاقات کرده و با او مصافحه کند مانند کسی است که با دست خود حجر الاسود را لمس کرده باشد «۱».

باب نادر

(۲) ۱- یونس بن یعقوب از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: جدم زین العابدین علیه السلام به هنگام شهادت به فرزندش (پدرم) امام محمد باقر وصیت

(۱) مصافحه در لغت، دست در دست دیگری نهادن است و به بوسیدن صورت اطلاق نمی‌شود.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۴۵

فرمود: من با این شترم بیست بار به حج رفته‌ام و هیچ گاه (در این مدت) تازیانه‌ای به او نزده‌ام، اگر حیوان مرد او را دفن کن تا حیوانات وحشی (او را ندرند و) از گوشت او نخورند زیرا رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: شتری که هفت بار برای انجام فریضه حج تا عرفات بر آن سوار شوند، خداوند او را از حیوانات بهشت قرار می‌دهد و به نسلش برکت می‌بخشد. پس هنگامی که آن شتر مرد، پدرم گوری کند و او را به خاک سپرد.

ثواب شخص روزه‌دار

(۱) ۱- عبد الله بن طلحه از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارشان روایت کرده‌اند که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: انسان روزه‌دار در حال عبادت خداوند است- هر چند در بستر خود آرمیده باشد- بشرط آنکه از مسلمانی غیبت نکند.

(۲) ۲- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارشان روایت کرده‌اند که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

و سلم فرمود: خواب انسان روزه‌دار عبادت، و نفس کشیدن او تسبیح (خداوند) است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۴۶

(۱) ۳- حسین بن احمد از پدرش نقل کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: خواب انسان روزه‌دار عبادت، و سکوت او تسبیح، و عمل او پذیرفته شده و دعای او مستجاب است.

(۲) ۴- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: بوی بد دهان انسان روزه‌دار در نزد خداوند متعال از بوی مشک خوشتر است «۱».

(۳) ۵- حسن بن صدقه از حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام روایت کرده است: خواب قیلوله کنید زیرا خداوند انسان روزه‌دار را در حالی که آرمیده است غذایش می‌دهد و سیرایش می‌کند «۲».

(۱) مراد این نیست که دهان انسان روزه‌دار بعلت مسواک نزدن و عدم رعایت امور بهداشتی، دارای بویی ناخوش است بلکه این یک امر طبیعی است که دهان انسان روزه‌دار بعلت امساک و نخوردن غذا، بوی خاصی به خود می‌گیرد که چندان خوشایند نیست، و گر نه هیچ فرد مسلمانی نمی‌تواند عمدا امور بهداشتی را رعایت نکند که فرموده‌اند: پاکیزگی نشانه ایمان است.

(۲) قیلوله در لغت هم به معنی خواب بامدادان آمده است و هم خواب نیم روز ولی ظاهراً در اینجا مراد خواب پی از نماز ظهر است که ثواب آن در سایر روایات آمده و به آن سفارش شده است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۴۷

ثواب روزه داری که به او ناسزا گویند و او در پاسخ گوید: من روزه دارم، سلام بر تو باد

(۱) ۱- سکونی از امام جعفر صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارشان امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرموده است: هیچ روزه‌داری نیست که ناسزایش دهند و او در پاسخ (این بیمهری) بگوید: من روزه دارم، سلام بر تو باد! مگر آنکه خداوند به فرشتگان فرماید: (این) بنده من به روزه پناه برد از بنده دیگر من، پس او را (به پاداش این عمل) از آتش من امان دهید، و او را در بهشت من جا دهید.

ثواب یک روز روزه گرفتن در راه خدا

(۲) ۱- ابو هریره از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: اجر کسی که در راه

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۴۸

خدا یک روز را روزه بدارد، برابر با پاداش یک سال روزه گرفتن است «۱».

ثواب روزه گرفتن در گرما و در حال تشنگی

(۱) ۱- یونس بن ظبیان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: کسی که در گرما یک روز را روزه بدارد و تشنگی را تحمل کند، خداوند هزار فرشته را بر او می‌گمارد تا دستهای خود را بر روی او کشیده و او را بشارت دهند، و پس از آنکه افطار کرد خداوند می‌فرماید: چقدر خوش بویی! ای فرشتگان من گواه باشید که من او را آمرزیدم.

ثواب یک روز روزه مستحبی

(۲) ۱- طلحة بن زید از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر کس یک روز، روزه مستحبی بگیرد خداوند متعال او را وارد بهشت می‌کند.

(۱) از این روایت شریف، اهمیت نیت پاک و اخلاص در عمل به خوبی روشن می‌شود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۴۹

ثواب کسی که در حال روزه از دنیا برود

(۱) ۱- جابر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است: کسی که در حال روزه داشتن، از دنیا برود، وارد بهشت می‌شود.

ثواب روزه‌داری که در آغاز روز عطر استعمال کند

(۲) ۱- یونس بن یعقوب از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: روزه داری که در آغاز روز خود را با عطری خوشبو کند، هیچ گاه عقلش را از دست نمی‌دهد.

ثواب روزه داری که بر افرادی که غذا می‌خورند، بگذرد

(۳) ۱- سکونی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هیچ

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۵۰

روزه داری در میان گروهی که مشغول خوردن غذا هستند، حاضر نمی‌شود مگر آنکه اعضای بدن او به تسبیح مشغول شوند و فرشتگان بر او درود و صلوات فرستند، و درود و صلوات آنان، طلب آموزش از برای اوست.

ثواب روزه ماه رجب

(۱) ۱- کثیر النواء از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: حضرت نوح علیه السلام در روز اول ماه رجب بر کشتی سوار شد و به همراهان خود فرمان داد که آن روز را روزه بگیرند و فرمود: هر کس این روز را روزه بدارد، آتش جهنم به فاصله یک سال از او دور می‌شود؛ و هر کس که هفت روز را روزه بگیرد، درهای هفتگانه جهنم به روی او بسته می‌شود؛ و کسی که هشت روز را روزه بدارد، درهای هشتگانه بهشت به روی او باز می‌گردد؛ و هر کسی که پانزده روز، روزه بگیرد، حاجتی که دارد برآورده می‌شود؛ و کسی که بیشتر (از این) روزه بدارد، خداوند پاداش او را افزونتر خواهد کرد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۵۱

(۱) ۲- سیف بن المبارک از پدرش، و او از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده است: رجب، نام رودی است در بهشت که از شیر سپیدتر و از عسل شیرین‌تر است، کسی که یک روز از ماه رجب را روزه بگیرد خداوند متعال از (زلال جاری) آن رود به او می‌نوشاند.

(۲) ۳- و باز به همین سند از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت شده است: ماه رجب، ماه بزرگی است که در آن (پاداش) حسنات چند برابر است و گناهان (آدمی) در آن آمرزیده می‌شود. کسی که یک روز در ماه رجب روزه بگیرد، آتش جهنم به اندازه یک صد سال از او فاصله می‌گیرد، و کسی که سه روز (در این ماه) روزه بگیرد، بهشت برای او واجب می‌شود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۵۷

(۱) ۴- ابو سعید خدری از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: ماه رجب، ماه اصم خداست (و اصم به معنی کر و ناشنوا، و گفته شده است که یکی از علت‌های این نامگذاری آن است که در این ماه صدای اسلحه شنیده نمی‌شد) و ماه بزرگی بشمار می‌رود، و (به خاطر آن) اصم نامیده شده است که در نزد پروردگار هیچ ماهی از جهت حرمت و فضیلت به آن نمی‌رسد، و (حتی) در زمان جاهلیت به آن احترام می‌گذاشتند، و ماه شعبان ماه من است (ماه رسول گرامی اسلام)، و ماه رمضان ماه امت من.

آگاه باشید! که هر کس یک روز از ماه رجب را با ایمان و برای خدا روزه بگیرد، مستحقّ خشنودی بزرگ خداوند می‌شود، و روزه او در آن روز سبب خاموش شدن آتش خشم الهی می‌گردد و یک در از درهای جهنم بر روی او می‌بندد، و اگر (گستره) زمین را پر از طلا کنند و به او بخشند، از پاداش روزه او برتر نیست، و اجر او در این دنیا جز با حسنات (کثیر) کامل نمی‌شود به شرط آنکه نیت او پاک و برای رضای خدا باشد، و به هنگام شب ده دعای او مستجاب می‌شود؛ اگر دعای او برای دنیا باشد، (خداوند) به او عنایت می‌کند، و گر نه، خیرات و برکات و دعا‌های (مستجاب) دوستان و برگزیدگان خود را (برای آخرت او) ذخیره می‌کند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۵۸

و هر کس دو روز از ماه رجب را روزه بگیرد، هیچ یک از ساکنان آسمان و زمین نمی‌توانند مقام و کرامت او را در نزد پروردگار بستایند، و (در نامه اعمال او) پاداش ده نفر از راستگویانی که در طول زندگانی خود هرگز دروغ نگفته‌اند، نوشته می‌شود، و در روز قیامت همانند آن ده نفر می‌تواند شفاعت کند، و با آنان محشور می‌شود تا وارد بهشت شود و از ملازمان آنها باشد.

و هر کس سه روز (از این ماه) را روزه بگیرد، خداوند میان او و جهنم گودالی یا مانعی به فاصله هفتاد سال قرار می‌دهد، و خداوند به هنگام افطار (خطاب به او کرده) می‌فرماید: براستی که (ادای) حقّ تو بر من واجب شده و محبت و ولایت تو بر من واجب گشته، ای فرشتگان! گواه باشید که من گناهان گذشته و آینده او را بخشیدم.

و هر کس چهار روز (از ماه رجب) را روزه بدارد، از تمام بلاها (و بیماریها) از قبیل دیوانگی و خوره و پسی و فتنه دجال در امان خواهد بود، و از عذاب قبر نیز ایمن است، و پاداش خردمندان توبه کار و روی آورنده به خدا داراست، و نامه اعمالش را در پیشاپیش (صف) گروه عبادت‌کنندگان در دست راست او قرار دهند.

و هر کس پنج روز از ماه رجب را روزه بگیرد، بر خداست که او را در روز قیامت خشنود سازد، و او را با چهره‌ای فروزان چون ماه شب چهاردهم محشور کند، و به شماره شن‌های بیابان عالج در نامه اعمال او حسنه نوشته می‌شود، و بی حساب او را وارد بهشت کند، و به او گفته می‌شود که هر چه آرزو داری از خدای خویش بخواه.

و هر کس شش روز از ماه رجب را روزه بگیرد، در حالی از قبر خود برون آید که

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۵۹

فروغ سیمای نورانی او از پرتو آفتاب هم بیشتر است، و علاوه بر آن، نور دیگری به او کرامت می‌شود که اهل محشر از پرتو آن نور استفاده کنند، و در روز قیامت در زمره کسانی که از عذاب الهی در امانند محشور می‌گردد تا آنجا که بدون محاسبه از صراط بگذرد، و خداوند او را از کیفر ناخشنودی پدر و مادر و قطع رحم در امان دارد.

و هر کس هفت روز در ماه رجب روزه بگیرد، به امر خداوند در برابر هر روزی که روزه گرفته است، یک در از دربهای هفتگانه جهنم بر روی او بسته می‌شود و (سوزاندن) بدن او بر آتش جهنم حرام می‌گردد.

و هر کس هشت روز از ماه رجب را روزه بدارد، به فرمان خداوند به ازای هر روزی که روزه گرفته است یک در از دربهای هشتگانه بهشت بر روی او گشوده می‌شود و خداوند خطاب به او کرده می‌فرماید: از هر دربی که خواهی به بهشت وارد شو.

و هر کس نه روز از ماه رجب را روزه بگیرد، در حالی از قبر خود بیرون می‌آید که بر زبان او ذکر لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ جاری است و به هیچ چیزی جز بهشت روگردانیده نمی‌شود، و او با چهره‌ای آنچنان نورانی از قبر خود بیرون می‌آید که اهل محشر از خود می‌پرسند که: آیا او پیغمبر برگزیده خداست؟ و کمترین پاداشی که به او کرامت می‌شود این است که بدون محاسبه وارد بهشت می‌گردد.

و اگر کسی ده روز از ماه رجب را روزه بدارد، خداوند (در قیامت) دو بال سبز رنگ آراسته به مروارید و یاقوت به او عنایت فرماید که با آن دو بال به سرعت برق دمان به سوی بهشت پرواز کند، و خداوند گناهان او را به حسنات تغییر می‌دهد، و نام او در پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۱۶۰

شمار مقربان (درگاه الهی) که برای خشنودی خدا در میان مردم به عدالت رفتار کرده‌اند، ثبت می‌گردد، و مانند آن است که یک صد سال با صبر و استقامت و درستی و برای خشنودی خداوند عبادت کرده باشد.

و اگر کسی یازده روز از ماه رجب را روزه بگیرد هیچ بنده‌ای خدا را ملاقات نخواهد کرد که برتر از او باشد مگر کسی که به اندازه او یا بیشتر از او (در این ماه) روزه گرفته باشد.

و هر کس دوازده روز در ماه رجب روزه بدارد، (در روز قیامت) دو جامه سبز رنگ از سندس و استبرق بر تن او می‌پوشانند، و اگر یکی از آن دو جامه سبز رنگ را در دنیا به تماشا بگذارند فاصله مشرق تا مغرب (عالم) را روشن و (فضای) دنیای خاکی را خوشبوتر از مشک می‌کند.

و اگر کسی سیزده روز از ماه رجب را روزه بدارد، (در روز قیامت) برای پذیرائی از او خوانی از یاقوت سبز در سایه عرش (الهی) مهیا سازند که پایه‌های آن از درّ بوده (مساحت آن) هفتاد بار از دنیا بزرگتر است، و بر روی آن ظرفهایی از درّ و یاقوت قرار می‌دهند که در هر یک از آنها هفتاد هزار رنگ غذا به چشم می‌خورد که از نظر رنگ و بو شباهتی با هم ندارند، و او در حالی از (نعمتهای) آن سفره بهره‌مند می‌شود که دیگران در ناراحتی و اندوه بسر می‌برند.

و اگر کسی چهارده روز از ماه رجب را روزه بگیرد، خداوند متعال از قصرهایی که با درّ و یاقوت ساخته شده است آنقدر به او عنایت فرماید که نه چشمی دیده، نه گوشی شنیده، و نه به ذهن کسی خطور کرده باشد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۱۶۱

و هر کس پانزده روز از ماه رجب را روزه بدارد، روز قیامت در جایگاه کسانی که از عذاب الهی در امانند، می‌ایستد، و هر فرشته و یا پیامبری که بر او بگذرد به او می‌گوید: خوشا به حال تو که از عذاب الهی در امانی و در جوار قرب الهی حضور داری و دیگران (به مقام تو) غبطه می‌خورند و با شادمانی در باغهای بهشت آرمیده‌ای.

و هر کس شانزده روز از ماه رجب را روزه بگیرد، از اولین کسانی خواهد بود که در روز قیامت بر مرکبهایی از نور خواهد تاخت و در فراخنای بهشت به پرواز درآید تا به جایگاه رحمت بی‌نهایت حضرت حق برسد.

و هر کس هفده روز از ماه رجب را روزه بگیرد، در روز قیامت هفتاد هزار چراغ فروزان در مسیر صراط (به هنگام عبور) قرار دهند تا در پرتو آنها به سوی بهشت رهسپار گردد، و فرشتگان با درود و خوش آمد گویی او را همراهی کنند.

و هر کس هجده روز از ماه رجب را روزه بدارد جایگاه او در بهشت و بر تختهایی از درّ و یاقوت، همدم حضرت ابراهیم علیه السلام خواهد بود و در قصر آن بزرگوار خواهد آرمید.

و هر کس نوزده روز در ماه رجب روزه بدارد، خداوند قصری از مرواریدهای نرم در جوار قصرهای حضرت آدم علیه السلام و حضرت ابراهیم علیه السلام برای او در بهشت بنا کند تا بر آن دو (پیامبران بزرگوار) درود خود را نثار کند و آنها (نیز) به پاس قرب و منزلتی که یافته است بر او سلام کنند، و به ازای هر روز روزه‌داری، ثواب هزار سال روزه را به وی عنایت فرماید.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۶۲

و هر کس بیست روز از ماه رجب را روزه بگیرد، مثل آن است که بیست هزار سال خدا را عبادت کرده باشد. و کسی که بیست و یک روز در ماه رجب روزه بگیرد، شفاعت او در روز قیامت در باره گروه کثیری از مردم چون خطاکاران و گناهکاران دو طایفه بزرگ (ربیعہ) و (مضر) پذیرفته می‌شود.

و کسی که بیست و دو روز از ماه رجب را روزه بدارد، هاتف غیبی از آسمان ندا کند که: ای دوست خدا! مژده باد تو را از جانب پروردگار به مقامی بایسته و احترامی شایسته و همنشینی با پیامبران و راستگویان و شهیدان و بندگان صالح خدا، و چه نیکوست همنشینی و دوستی با آنها.

و اگر کسی بیست و سه روز از ماه رجب روزه بگیرد، از آسمان به او ندائی می‌رسد که: خوشا بر احوال تو، زحمت اندکی کشیدی و در مقابل زیاد منتعم خواهی بود، خوشا بر احوال تو هنگامی که پرده از پیش رویت برداشته می‌شود و به سوی پاداش بزرگ خدای خود رهنمون گردی و در جوار حضرت ابراهیم خلیل الرحمن در دار السلام مأوی گزینی.

و هر کس بیست و چهار روز از ماه رجب را روزه بدارد، (به هنگام مرگ) فرشته مرگ به صورت جوانی زیبا با لباسی از دیبای سبز و سوار بر اسبی از اسبان بهشتی، در حالی که در یک دست او پارچه سبز ابریشمی که با عطر مشک، معطر شده است و در دست دیگرش قدحی زرین و سرشار از شراب بهشتی قرار دارد، بر او ظاهر شود و او را سیراب کند تا سختیهای مرگ بر او آسان گردد، سپس روح او را در آن پارچه

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۶۳

سبز معطر قرار دهد، پس بوی عطر از آن برمی‌خیزد که فرشتگان هفت آسمان از آن بهره می‌گیرند، و (جسدش) در قبر با طراوت می‌ماند، و با طراوت از قبر برانگیخته می‌شود تا در کنار حوض بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم وارد شود.

و هر کس بیست و پنج روز از این ماه را روزه بدارد بهنگام خروج از قبر، هفتاد هزار فرشته با پرچمهایی از درّ و یاقوت و با زیور آلات و لباسهای زیبای بهشتی به پیشباز او می‌شتابند و به او می‌گویند: ای دوست خدا! بسوی پروردگار خویش بشتاب، و او اولین کسی است که به همراه مقربانی که خداوند از آنان خشنود است و آنان از خداوند راضی‌اند در بهشتهای همیشه جاویدان وارد می‌شود، که خود رستگاری بزرگی است.

و اگر کسی بیست و شش روز در ماه رجب روزه بگیرد، خداوند در سایه عرش خود صد قصر از درّ و یاقوت برای او مهیا می‌سازد که در فراز هر قصری خیمه‌ای سرخ رنگ از جنس ابریشم بهشتی قرار دارد، و او در آن خیمه‌ها در نهایت ناز و نعمت و آسایش منزل کند در حالی که هنوز مردم در مقام حساب و بازخواست قرار دارند.

و کسی که بیست و هفت روز در ماه رجب روزه بدارد، خداوند گستره قبر او را به اندازه (مسافت) چهار صد سال راه قرار می‌دهد و تمام این مسافت را پراز عنبر و مشک می‌سازد.

و هر کس بیست و هشت روز از ماه رجب را روزه بدارد، خداوند در میان او و آتش دوزخ نه گودال قرار می‌دهد که گستره هر گودالی به اندازه فاصله آسمان تا زمین - که

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۶۴

پانصد سال راه است - می‌باشد.

و کسی که بیست و نه روز در ماه رجب روزه بگیرد، خداوند بخشاینده او را (به لطف و رحمت بی‌منتهای خود) می‌آمزد هر چند مأمور گمرک و یا زن زناکاری باشد که هفتاد بار آلوده به زنا شده است به شرط آنکه هدفش از این روزه‌داری، جلب خشنودی حضرت حق و رهائی از آتش دوزخ باشد.

و هر کس سی روز ماه رجب را روزه بگیرد، هاتفی از آسمان ندا می‌کند که: ای بنده خدا! اما گناهی را که در گذشته مرتکب آن شده‌ای آمرزیدم، اینک (برخیز و) عمل خود را (در باقی عمر) از نو آغاز کن، و خداوند در تمامی بهشت‌های خود جایی به او کرامت فرماید که در هر بهشت چهل هزار شهر طلائی، و در هر شهر طلائی چهل هزار قصر، و در هر قصری چهل میلیون خانه، و در هر خانه‌ای چهل میلیون خوان زرین، و بر هر خوان زرین چهل میلیون ظرف، و در هر ظرفی چهل میلیون نوع از خوردنیها و نوشیدنیها که هر خوراک و نوشیدنی آن شباهتی با هم ندارند، و در هر خانه‌ای چهل میلیون تخت زرین قرار دارد که طول و عرض هر یک از آنها دو هزار ذراع در دو هزار ذراع است، و بر هر تخت زرینی دختری از حوران بهشتی آرمیده است که دارای سیصد هزار گیسوئی از نور (بافته) است، و هر گیسوئی یک میلیون کنیز بر می‌گیرند و با مشک و عنبر عطر آگین می‌سازند (و این کار ادامه دارد) تا وقتی که روزه گیرنده (تمام) ماه رجب به وصول آن حوری برسد. اینها برای کسی است که تمام ماه رجب را روزه بدارد.

به خدمت آن حضرت عرض شد: ای رسول خدا! اگر کسی به علت ضعف یا بیماری

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۶۵

و یا زنی که عذر شرعی دارد، نتواند ماه رجب را روزه بگیرد چه کند تا به پادشاهی که بشارت داده‌اید برسد؟ رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: اگر در هر روز (از ماه رجب) یک قرص نان به نیازمندان بدهد، سوگند به آن خدائی که جان من در دست اوست اگر او این صدقه را بدهد به تمام آن ثوابهایی که بر شمرده بلکه به افزونتر از آن خواهد رسید، و اگر تمام ساکنان آسمانها و زمین گردهم آیند تا میزان پاداش او را معین سازند نخواهند توانست (حتی) به یک دهم از درجات و فضیلت‌های او در بهشت برسند.

عرض شد: ای رسول خدا! اگر کسی نتوانست این صدقه را بدهد چه کند تا به پاداشی که فرمودید، برسد؟ فرمود: در هر روز از ماه رجب تا سی روز تمام یک صد بار این تسبیح الهی را بجای آورد: «سبحان الله الاله الجلیل، سبحان من لا ینبغی التسیح إلا له، سبحان الأعز الأکرم، سبحان من لبس العزّ و هو له أهل» (۱).

(۱) با عنایت به اینکه در سلسله روایان این حدیث، چند تن از روایان اهل سنت قرار دارند که حتی در نزد فرزندان اهل تسنن، مجهول و یا روایت آنان، ضعیف بر شمرده شده است، لذا نمی‌توان به این باور قلبی دست یافت که آنچه در این حدیث از قول رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم بازگو شده است، همان کلامی است که پیامبر گرامی اسلام در فضیلت روزه داری ماه رجب بیان فرموده‌اند، و احتمال جعل قسمتی از حدیث، خصوصاً فراز پایانی آن که مربوط به پاداش سی روز روزه داشتن در ماه رجب است، وجود دارد، و با مقایسه ثوابهای ایام روزه‌داری در ماه رجب؛ هم، این احتمال، قوت بیشتر می‌گیرد زیرا ملاحظه می‌شود که فرضاً پاداش سه روز روزه گرفتن در این ماه از برخی جهات بر پاداش سی روز، روزه‌داری در این ماه برتری دارد چرا که خداوند در پاداش سه روز روزه‌داری انسان فرشتگان آسمانها را گواه می‌گیرد که من گناهان گذشته و آینده او را آمرزیدم ولی در پاداش سی روز روزه‌داری او در ماه رجب، فقط گناهان گذشته او بخشیده می‌شود، و در پاداش بیست و نه روز روزه‌داری در ماه رجب آمده است که خداوند این انسان روزه‌دار را و لو آنکه مأمور گمرک و یا زن زناکاری که هفتاد بار آلوده به این عمل زشت و نکوهیده شده است، می‌آمرزد در حالی که می‌دانیم خداوند از حق الناس نمی‌گذرد و مأمور گمرک اگر اخاذی کرده و یا موجب تلف شدن مال مردم شده باشد، مسلماً بدون جلب رضایت صاحب مال، مورد عفو قرار نمی‌گیرد. همه این موارد نمایانگر آن است که در این حدیث شریف، فراهائی وجود دارد که اعتقاد آدمی را بر جعل بودن قسمتی از آنها راسخ‌تر می‌سازد، و خدا داناتر است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۶۶

(۱) ۵- حسن بن بکّار از امام رضا علیه السّلام روایت کرده است: خداوند متعال، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را در روز سوم ماه رجب به پیامبری مبعوث فرمود، پس (ثواب) روزه گرفتن در این روز معادل (ثواب) هفتاد سال روزه‌داری است. سعد بن عبد الله از قول بزرگان نقل کرده است که: این اشتباه از نویسنده حدیث سر زده است، و بجای آنکه «ثلاث بقین» بنویسد، نوشته است: «ثلاث مضین» که ظاهراً صحیحش این باشد که سه روز مانده به پایان رجب.

ثواب روزه ماه شعبان

(۲) ۱- ابو حمزه ثمالی، از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که: هر کس در ماه پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۶۷

شعبان روزه بگیرد، مایه پاکی او از هر لغزش و وصمه و بادره خواهد شد، راوی می‌گوید: از حضرت پرسیدم: وصمه چیست؟ حضرت فرمود: سوگند و نذر در معصیت، عرض کردم: بادره چیست؟ حضرت فرمود: به هنگام خشم سوگند خوردن، و توبه از آن همان پشیمانی بر آن است.

(۱) ۲- اسماعیل بن عبد الخالق روایت کرده است که در محضر امام صادق علیه السّلام از ماه شعبان و روزه گرفتن در آن سخن به میان آمد، آن حضرت فرمود: روزه گرفتن در آن ماه فضیلتش چنان و چنین است، حتی اگر شخصی مرتکب قتل حرامی شود و ماه شعبان را روزه بگیرد، این روزه گرفتن به حال او مفید است و آمرزیده خواهد شد.

(۲) ۳- مفضل بن عمر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: به خدا سوگند که روزه ماه شعبان و ماه رمضان - دو ماه متوالی - همان توبه‌ای است که خداوند متعال پذیرفته باشد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۶۸

(۱) ۴- عبد الله بن مرحوم از دی نقل کرده است که از امام صادق علیه السّلام شنیدم که می‌فرمود:

هر کس روز اول ماه شعبان را روزه بگیرد، حتماً بهشت بر او واجب می‌شود؛ و هر کس دو روز (از ماه شعبان) را روزه بگیرد خداوند متعال در عالم دنیا در هر روز و هر شب به او نظر می‌کند و نظر خداوند به او تا در بهشت نیز ادامه می‌یابد؛ و هر کس سه روز روزه بگیرد هر روز از بهشت خدا را در عرشش زیارت می‌کند «۱».

(۲) ۵- اسماعیل بن ابی زیاد از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: شعبان ماه من، و رمضان ماه خداوند و بمنزله بهار مستمندان است، و خداوند متعال عید قربان را فقط برای سیر کردن نیازمندان شما از گوشت قرار داد، پس آنها را اطعام کنید.

(۳) ۶- ابو الصباح از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: به خدا سوگند که روزه ماه شعبان و ماه رمضان بمنزله قبول توبه است از طرف خداوند است.

(۱) کیفیت لقاء الله بر ما پوشیده است ولی قدر مسلم آن است که خداوند را نمی‌توان در هیأت و هیکل خاصی ملاقات کرد زیرا خداوند منزّه از حدود و جسم بوده و در حیطة زمان و مکان نمی‌گنجد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۶۹

(۱) ۷- مفضل بن عمر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: پدرم علیه السّلام بین (روزه) ماه شعبان و ماه رمضان یک روز فاصله می‌انداخت، و حضرت امام زین العابدین علیه السّلام آن دو ماه را به هم وصل می‌کرد و می‌فرمود: روزه دو ماه متوالی، به منزله توبه‌ای است که از طرف خداوند مورد قبول قرار گرفته است.

(۲) ۸- عمرو بن خالد، از امام باقر علیه السّلام روایت کرده است: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در ماه شعبان و ماه رمضان روزه می‌گرفت و روزه این دو ماه را به یک دیگر وصل می‌کرد و مردم را از اتصال روزه ماه شعبان به ماه رمضان نهی کرده می‌فرمود: این دو ماه، دو ماه خدا است و کفاره گناهان گذشته و آینده است.

(۳) ۹- حفص بن بختری از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: زنان پیغمبر هر گاه روزه‌ای بر عهده داشتند، (ادای) آن را تا ماه شعبان به تأخیر می‌انداختند، تا رعایت حال رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را کرده باشند؛ و چون ماه شعبان فرا می‌رسید، روزه

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۷۰

می‌گرفتند و حضرت نیز همراه با آنان روزه می‌گرفت. حضرت در ادامه سخنان خود فرمودند: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرمود: شعبان، ماه من است.

(۱) ۱۰- سماعة بن مهران نقل می‌کند که به امام صادق علیه السّلام عرض کردم: آیا کسی از پدران شما ماه شعبان را روزه می‌گرفت؟ فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم که بهترین پدران من است، در ماه شعبان روزه می‌گرفت.

(۲) ۱۱- یونس بن یعقوب روایت کرده است که از امام صادق علیه السّلام پرسیدم: آیا کسی از پدران شما در ماه شعبان روزه می‌گرفت؟ حضرت فرمود: بهترین پدرانم که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم بود روزه‌های خود را بیشتر در ماه شعبان قرار می‌داد.

(۳) ۱۲- زید بن اسلم روایت کرده است که از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم در مورد روزه ماه رجب پرسیدند، حضرت فرمود: چرا از (روزه) ماه شعبان غافلید؟!

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۷۱

(۱) ۱۳- اسامه بن زید روایت کرده است که: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم آنقدر پی در پی روزه می‌گرفت تا جایی که گفته می‌شد: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم افطار نخواهد کرد، و آنقدر افطار می‌کرد تا جایی که گفته می‌شد: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روزه نخواهد گرفت. راوی می‌گوید: از اسامه بن زید سؤال کردم: آیا متوجه شدی که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در چه ماهی از ماههای سال بیشتر روزه می‌گرفت؟ گفت: آری، گفتم: کدام ماه؟ گفت:

شعبان، ماهی که در بین رجب و رمضان قرار دارد، و مردم از (فضیلت) آن غافلند، و آن ماهی است که اعمال در آن ماه بسوی پروردگار جهانیان بالا می‌رود، و من دوست دارم در حالی که روزه هستم، عمل من به (عالم) بالا برود.

(۲) ۱۴- از انس بن مالک روایت شده است که از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم پرسیدند: کدام یک از روزه‌ها بهتر است؟ فرمود: ماه شعبان به نیت بزرگداشت ماه رمضان.

(۳) ۱۵- ام سلمه روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در هیچ ماهی تا پایان ماه روزه نمی‌گرفت مگر ماه شعبان که آن را به ماه رمضان متصل می‌کرد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۷۴

(۱) ۱۶- ابن عباس روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در حالی که یارانش از فضیلت ماه شعبان سخن می‌گفتند فرمود: ماه شریفی است، و آن ماه من است، و فرشتگانی که حامل عرشند آن را بزرگ می‌دارند و حَقّش را می‌شناسند، و آن ماهی است که در آن روزبهای مؤمنان به خاطر ماه رمضان افزون می‌شوند، و بهشت، زینت و آراسته می‌گردد، و به این جهت نامش را شعبان گذاشتند که روزبهای مؤمنان در آن تقسیم می‌شود، و آن، ماه عمل است، و در آن هر حسنه‌ای هفتاد برابر می‌شود، و سیئه (از نامه اعمال) پاک و گناهان آمرزیده می‌گردد، و عمل نیک، مورد قبول قرار می‌گیرد.

پروردگار با عظمت در آن ماه به بندگانش مباحثات می‌کند و از عرش خویش به روزه‌داران و عبادت‌کنندگان خود نظری می‌افکند، و در برابر حاملان عرش خود به آنها مباحثات می‌کند. در این هنگام، حضرت علی بن ابی طالب علیه السلام از جا برخاست و عرض کرد: پدر و مادرم بقدایت ای رسول خدا! فضایل این ماه را بیشتر بیان کنید، تا میل به روزه گرفتن و عبادت کردن در این ماه، در ما افزون شود، و به تهجد و شب‌زنده‌داری پردازیم.

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر کس روز اول ماه شعبان را روزه بگیرد خداوند برای او

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۷۵

هفتاد حسنه می‌نویسد، و هر حسنه‌ای برابر با (ثواب) یک سال عبادت است.

و هر کس دو روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، گناهانی که باعث نابودی اویند، آمرزیده می‌شوند.

و هر کس سه روز در ماه شعبان را روزه بدارد، هفتاد درجه در بهشت از درّ و یاقوت برای او بالا برده خواهد شد.

و هر کس چهار روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، در روزی او گشایش حاصل می‌شود.

و هر کس پنج روز از ماه شعبان را روزه بدارد، خداوند محبت او را در دل‌های مردم قرار می‌دهد.

و هر کس شش روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، خداوند هفتاد نوع بلا را از او دور می‌سازد.

و هر کس هفت روز از ماه شعبان را روزه بدارد، از ابلیس و دستیارانش و وسوسه‌ها و اشارات و وسوسه انگیزی وی در امان می‌ماند.

و هر کس هشت روز از ماه شعبان را روزه بگیرد از دنیا رحلت نمی‌کند مگر آنکه از آب حوضهای قدس سیراب شود.

و هر کس نه روز از ماه شعبان را روزه بگیرد منکر و نکیر به هنگام سؤال، با وی مهربان و با عطف خواهند بود.

و هر کس ده روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، خداوند قبر او را هفتاد ذراع در هفتاد ذراع وسعت می‌دهد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۷۶

و هر کس یازده روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، یازده مناره از نور بر فراز قبرش نصب می‌شود.

و هر کس دوازده روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، هفتاد هزار فرشته هر روز او را در قبرش زیارت می‌کنند تا زمانی که در صور

بدمند.

و هر کس سیزده روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، فرشتگان هفت آسمان برای او طلب آمرزش می‌کنند.

و هر کس چهارده روز از ماه شعبان را روزه بدارد به چهار پایان و درندگان حتی ماهیان دریاها الهام می‌شود که برای او طلب

آمرزش کنند.

و هر کس پانزده روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، پروردگار عزیز و مقتدر او را مورد خطاب قرار می‌دهد که: به عزتم قسم که تو را

در آتش نمی‌سوزانم.

و هر کس شانزده روز از ماه شعبان را روزه بدارد، هفتاد دریای آتش برای او خاموش می‌شود.

و هر کس هفده روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، تمام درهای آتش به روی او بسته خواهد شد.

و هر کس هجده روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، (در آخرت) تمام درهای بهشت به روی او باز می‌گردد.

و هر کس نوزده روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، هفتاد هزار قصر از درّ و یاقوت در بهشت به وی عطا می‌شود.

و هر کس بیست روز از ماه شعبان را روزه بدارد، هفتاد هزار از حوریان بهشتی را به

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۷۷

همسری او درآورند.

و هر کس بیست و یک روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، فرشتگان به وی خوش آمد می‌گویند و بالهای خویش را بر بدن او

می‌سایند.

و هر کس بیست و دو روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، هفتاد هزار جامه از سندس و استبرق بر او می‌پوشانند.
و هر کس بیست و سه روز از ماه شعبان را روزه بدارد، به هنگام بیرون آمدن از قبر، مرکبی از نور برای او آماده می‌کنند، و او بر آن مرکب نور سوار می‌شود و بسوی بهشت به پرواز در می‌آید.

و هر کس بیست و چهار روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، اختیار شفاعت هفتاد هزار نفر از اهل توحید به او کرامت می‌شود.
و هر کس بیست و پنج روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، امان بیزاری از نفاق به او داده می‌شود.
و هر کس بیست و شش روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، خداوند جواز عبور از صراط را به او عنایت می‌فرماید.
و هر کس بیست و هفت روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، خداوند برات رهایی او را از آتش جهنم صادر می‌کند.
و هر کس بیست و هشت روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، چهره‌ای نورانی و شاد پیدا می‌کند.

و هر کس بیست و نه روز از ماه شعبان را روزه بگیرد، (مقام و منزلت ناشی از)

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۱۷۸

خشنودی پروردگار بزرگ را که بزرگترین پاداشهاست به دست می‌آورد.

و هر کس سی روز از ماه شعبان را روزه بدارد، جبرئیل او را از پیشگاه عرش مورد خطاب قرار می‌دهد که: ای مرد! عمل خود را از سر گیر، و از نو شروع به کار کن، زیرا گناهان گذشته تو همه آمرزیده شد، و این گفته پروردگار عالمیان است که: اگر گناهان تو به شماره ستارگان آسمان و قطره‌های باران و برگهای درختان و به تعداد شنهای بیابان و به شماره روزهای دنیا باشد، من همه آنها را آمرزیدم، و انجام این کار در ازای روزه‌داری تو در ماه شعبان از برای خداوند گران نیست.
ابن عباس می‌گوید که: این ثواب روزه‌داری در ماه شعبان است.

فضیلت ماه مبارک رمضان و ثواب روزه آن

(۱) ۱- جابر روایت کرده است که: امام باقر علیه السلام به من فرمود: ای جابر! هر کس ماه رمضان را دریابد و روزهای آن را روزه بگیرد و پاسی از شبهای این ماه را به دعا پردازد، و دامن و زبان خود را از آلودگی به حرام نگهدارد، و چشمش را از هر چه حرام الهی است بپوشاند، و از آزار دیگران پرهیزد، مانند روزی که از مادر زاده شده است از گناهان پاک می‌شود. می‌گوید: عرض کردم: فدایت گردم! این چه

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۱۷۹

حدیث نیکویی است، حضرت فرمود: و این چه شرط سختی است! (۱) ۲- جابر، از امام باقر علیه السلام روایت کرده است که چون رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم هلال ماه رمضان را مشاهده می‌فرمود، رو به قبله می‌کرد و می‌گفت: پروردگارا! این ماه را با آسایش و ایمان، و تندرستی و اسلام، و عافیت و اجلال، و روزی فراوان، و دوری از آلام، و تلاوت قرآن کریم، و توفیق نماز و روزه برای ما آغاز فرما. پروردگارا! ما را برای (روزه داری در) ماه رمضان سلامت عنایت فرما، و این ماه را به سلامت برای ما به پایان بر، و این ماه را سلامت بدار تا هنگامی که به پایان می‌رسد و ما را آمرزیده باشی. سپس روی به مردم می‌کرد و می‌فرمود: ای گروه مسلمانان! با رؤیت هلال ماه رمضان، دیوان مردود درگاه الهی را به زنجیر کشند، و درهای آسمان و بهشت و

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۱۸۰

رحمت الهی می‌گشایند، و همه درهای جهنم را می‌بندند، و دعا مستجاب می‌گردد، و خداوند متعال به هنگام هر افطار، آزادشدگانی دارد که آنها را از آتش جهنم رهایی دهد، و هر شب منادی حق ندا می‌کند: «آیا خواهنده نیازمندی هست؟ آیا

خواهان توبه و آمرزشی هست؟ پروردگارا! برای کسی که از مال خود انفاق می‌کند، عوض و برای کسی که بخل می‌ورزد تلف شدن مال را مقرر فرما». پس اگر هلال شوال طلوع کند به مؤمنین ندا رسد که: بشتابید برای دریافت جایزه‌های خود که این روز، روز جایزه است. سپس امام باقر علیه السّلام فرمود: سوگند به آن کسی که جانم در دست اوست که این جایزه‌ها درهم و دینار نیست.

(۱) ۳- زراره از امام محمد باقر علیه السّلام نقل کرده است که: هنگامی که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از عرفات به منی آمد و وارد مسجد شد، مردم در اطراف آن حضرت حلقه زدند و از او در مورد لیلۃ القدر پرسیدند. رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم برای ایراد خطبه ایستاد و پس از حمد و ستایش خدای متعال فرمود: کدامیک از شما از لیلۃ القدر پرسیدید؟ من آن را از شما پنهان نکرده‌ام چون به آن آگاه نیستم، بلکه ای مردم! بدانید که کسی که ماه

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۸۱

رمضان را در می‌یابد در حالی که سالم و تندرست است، و روزها را روزه بگیرد، و پاسی از شبها را به دعا مشغول گردد، و مداومت بر نماز خویش نماید، و در نماز جمعه ماه رمضان و نماز عید فطر حاضر شود، مسلماً لیلۃ القدر را درک کرده و جایزه پروردگار را دریافت کرده است. راوی می‌گوید که امام صادق علیه السّلام فرمود: به خدا سوگند او به جایزه‌ای دست یافته است که همانند جایزه‌های مردم نیست.

(۱) ۴- ابو بصیر، از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم هنگامی که ماه رمضان نزدیک می‌شد، و سه شب از ماه شعبان باقی بود به بلال می‌فرمود که:

مردم را خبر کن تا همگی در مسجد جمع شوند، و آنگاه بر منبر قرار گرفت و پس از ستایش و سپاس خداوندی فرمود: ای مردم! این ماه (رمضان) فرا رسید و آن سالار ماههاست. در این ماه، شبی هست که از هزار ماه بهتر است. در این ماه، درهای جهنم بسته و درهای بهشت گشوده می‌شود. کسی که این ماه را درک کند و آمرزیده نشود، خداوند او را (از رحمت بی‌منتهای خود) دور ساخته است؛ و هر کسی که در این ماه پدر و مادر خود را درک کند (یعنی درک کند ولی کوتاهی در حق آنان نکند) و

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۸۲

آمرزیده نشود، خداوند او را (از رحمت خود) دور گردانیده است؛ و کسی که نام من نزد او برده شود ولی بر من صلوات نفرستد و آمرزیده نشود، خداوند او را (از آمرزش خود) دور کرده است.

(۱) ۵- و به همین سند، زید بن علی، از پدر بزرگوار و جدّ والاتبّار خود روایت کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السّلام فرمود: چون ماه رمضان فرا رسید، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم بر منبر رفت و پس از حمد و ثنای الهی فرمود: ای مردم! خداوند شرّ دشمن شما- شیطان رجیم- را از سر شما کوتاه ساخت و فرمود (در آیه ۶۰ از سوره غافر): مرا بخوانید تا (خواستہ) شما را اجابت کنم، و وعده اجابت را به شما داد؛ آگاه باشید که خداوند بر هر شیطانی، هفت فرشته را گمارده است و تا هنگامی که این ماه به پایان نرسد همچنان در بند خواهد بود؛ آگاه باشید که درهای آسمان از شب اول این ماه باز می‌شوند؛ آگاه باشید که دعا در این ماه مورد قبول (حضرت حق) قرار می‌گیرد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۸۳

(۱) ۶- محمد بن مروان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: خداوند تبارک و تعالی در هر شب از (شبهای) ماه رمضان آزادشدگانی از آتش جهنم دارد مگر کسی که با مسکری (هر چیز مست‌کننده‌ای) افطار کند، و چون آخرین شب این ماه فرا رسد خداوند مهربان به تعداد تمامی کسانی که در طول این ماه آزاد کرده است بندگان خود را در آن شب آزاد می‌سازد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۸۴

(۱) ۷- ابو الورد از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که: رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ در آخرین جمعه از ماه شعبان، خطبه‌ای برای مردم ایراد کرد و پس از حمد و ثنای الهی فرمود:

ای مردم! ماهی بر شما فراز آمد که در آن، شبی هست (لیلة القدر) که از هزار شب بهتر است و آن ماه رمضان است. خداوند روزه این ماه را بر شما واجب کرده، و پاداش یک شب نماز مستحبی آن را همانند ثواب هفتاد شب نماز مستحبی در ماههای دیگر قرار داده است، و پاداش کسی که برای خدا در این ماه کار خیر مستحبی انجام دهد پاداش کسی است که یکی از واجبات الهی را انجام داده باشد، و پاداش کسی که یکی از واجبات الهی را در این ماه انجام دهد، مانند ثواب کسی است که هفتاد واجب از واجبات خداوندی را در ماههای دیگر انجام بدهد. و این ماه صبر است، و مسلماً پاداش صبر، بهشت خواهد بود؛ و این ماه مواسات (همدلی و کمک) است؛ و ماهی است که خداوند در آن روزی مؤمنان را افزون می‌کند؛ و هر کس یک مؤمن روزه‌دار را در این ماه افطاری دهد، پاداشی برابر با آزاد کردن یک بنده نزد خدا، مایه آمرزش گناهان گذشته وی نیز خواهد بود. در این هنگام یکی از حاضران در مجلس به حضرت عرض کرد: ای رسول خدا! همه ما توانایی افطار دادن به روزه‌داران نداریم، حضرت فرمود: خداوند، کریم است، این ثواب را (که گفتم) خداوند حتی به کسی که یک جرعه شیر یا آبی گوارا یا چند دانه خرما در اختیار روزه‌داری می‌گذارد تا روزه خود را افطار می‌کند و بیش از این توانایی بر انفاق ندارد عنایت می‌کند؛ و هر کس در این ماه به زیردست خود آسان بگیرد، خداوند

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۸۵

تخفیف در حساب را برای او مقزّر می‌فرماید. و این ماهی است که آغاز آن رحمت است، و میانه‌اش آمرزش، و پایانش برآورده شدن حاجات و آزادی از آتش. و شما در این ماه از چهار خصلت بی‌نیاز نخواهید بود: دو خصلت که خداوند را با آن خشنود می‌سازید، و دو خصلت دیگر که شما را از آن گریزی نیست، آن دو خصلتی که با آن خدا را خشنود می‌سازید، شهادت به «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» و اقرار به رسالت من است، اما دو خصلت دیگر که شما را از آن گریزی نیست، یکی خواسته‌ها و نیازهای خود را از خدا خواستن و بهشت را طلبیدن، و دیگری درخواست عافیت از خدا و از آتش جهنم به او پناه بردن است.

(۱) ۸- عبد الله بن عبید الله از قول مردی، از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که:

هنوز سه شب از ماه شعبان باقی مانده بود تا ماه رمضان فرا رسد، رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به بلال فرمود: مردم را ندا کن، و پس از اجتماع مردم در مسجد بر بالای منبر رفت و خدا را حمد و سپاس گفت: و فرمود: ای مردم! این ماه (رمضان) فرا رسید، و این سالار ماههاست، در آن شبی هست که از هزار شب برتر است. در آن، درهای

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۸۶

دوزخ بسته و درهای بهشت گشوده می‌شود، کسی که این ماه را درک کند ولی مورد آمرزش الهی قرار نگیرد، خداوند او را (از رحمت بی‌منتهای خود) دور کرده است؛ و کسی که در این ماه پدر و مادر خود را درک کند و آمرزیده نشود، خداوند او را (از رحمت خود) دور ساخته؛ و کسی که نام من نزد او برده شود و بر من صلوات نفرستد و آمرزیده نشود، خداوند او را (از رحمت خود) دور گردانیده است.

(۱) ۹- علی بن ابی حمزه در فراز پایانی یک روایت طولانی از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که فرمود: درهای بهشت مسلماً در ماه رمضان گشوده و شیاطین به زنجیر کشیده می‌شوند، و اعمال مؤمنان مورد قبول قرار می‌گیرند. ماه رمضان ماه بسیار خوبی است، و در زمان رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ آن را مرزوق (روزی داده شده) می‌نامیدند.

(۲) ۱۰- عمر بن یزید از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: خداوند در ماه رمضان بندگان را از آتش جهنم آزاد می‌سازد باستثنای آن که با چیزی که مست‌کننده است افطار می‌کند و کسی دشمنی فتنه برانگیز و کینه‌توز است و آن که صاحب

دو شاه

پادشاه نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۸۷

باشد! راوی می‌گوید پرسیدم: دارنده دو شاه (شاهین) کیست؟ فرمود: صاحب شطرنج است.

(۱) ۱۱- حمران نقل می‌کند که از امام محمد باقر علیه السلام معنای آیه کریمه (آیه ۳ از سوره دخان) «ما آن (قرآن) را در شبی مبارک (بر پیامبر اکرم) فرو فرستادیم» را پرسیدم، فرمود: آری، این همان شب قدر است و این در دهه آخر ماه رمضان هر سال قرار دارد. و قرآن نازل نشد مگر در این شب، خداوند متعال فرمود (در آیه ۴ از سوره دخان): «در آن (شب قدر) هر امر محکمی تقسیم می‌شود». و باز (امام باقر علیه السلام) فرمود: در شب قدر هر آن چیزی که باید تا سال بعد اتفاق افتد از خیر یا شر، طاعت یا معصیت، ولادت یا مرگ و یا روزی مقدر می‌گردد. و هر آنچه در آن شب مقدر شد، و مشیت حضرت حق بر انجام آن تعلق گرفت، از امور قطعی و حتمی و انجام شدنی است، چرا که خواست و مشیت خدا است که در آن نهفته است. راوی

پادشاه نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۸۸

می‌گوید: پرسیدم که چه چیزی در آیه (آیه ۱ از سوره قدر): شب قدر از هزار ماه بهتر است، مورد نظر خداوند است؟! فرمود: انجام عملی شایسته و بایسته از قبیل نماز و زکات و کارهای خیر دیگر در شب قدر، از انجام همین اعمال در هزار ماه دیگر که شب قدر نداشته باشد، بهتر است؛ و اگر خداوند متعال ثواب مؤمنان را چند برابر نمی‌کرد، هرگز به آن نمی‌رسیدند، ولی خداوند اجر اعمال نیک آنها را چند برابر می‌کند.

پادشاه نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۹۲

(۱) ۱۲- سعید بن جبیر می‌گوید که از ابن عباس پرسیدم: اجر و پاداش کسی که در ماه

پادشاه نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۹۳

رمضان، روزه بگیرد و حق آن را بشناسد چیست؟ گفت: ای پسر جبیر! خود را آماده کن تا تو را از آنچه که گوشه‌ایست تا به حال نشنیده، و در دلت خطور نکرده آگاه کنم، و ذهن خود را از هر فکری خالی کن (به هنگامی که کاملاً آسوده خاطر به من مراجعه کن)، زیرا آنچه که تو از من خواستی، علم اولین و آخرین است. سعید بن جبیر می‌گوید از نزد ابن عباس بیرون آمدم و فردای آن روز خود را برای شنیدن سخنان او آماده ساختم، و به هنگام طلوع فجر به خدمت شتافتم و نماز صبح را خواندم، و آنگاه سؤال خود را به او یادآور شدم. ابن عباس رو به من کرد و گفت: از من بشنو آنچه را که من می‌گویم: از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شنیدم که می‌فرمود: اگر می‌دانستید چه چیزهایی (فیضهائی) برای شما در ماه رمضان نهفته است، مسلماً بیشتر خدا را سپاس می‌گفتید.

چون شب اول (این ماه) فرا می‌رسد، خداوند تمام گناهان امت مرا- چه پنهان و چه آشکار را- می‌آمرزد، و (مقام) شما را دو هزار درجه بالا می‌برد، و برای شما پنجاه شهر بنا می‌سازد.

و در روز دوم، خداوند به ازای هر گامی که در آن روز بر می‌دارید، (ثواب) عبادت یک سال و ثواب یک پیامبر را در نامه اعمالتان می‌نویسد، و اجر روزه یک سال را به نام شما ثبت می‌کند.

و خداوند در روز سوم به شماره هر مویی که بر بدن دارید، سرایی در فردوس از در سفید و فروزان به شما عنایت می‌کند، که در قسمت فوقانی این بارگاه دوازده هزار اطاق از نور، در قسمت زیرین آن دوازده هزار اطاق قرار دارد، و در هر اطاقی هزار

پادشاه نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۹۴

تخت است، و بر هر تختی یک حوری (آرمیده است)، و هر روز هزار فرشته بر شما وارد می‌شود، که در دست هر یک از آنها هدیه‌ای است.

و در روز چهارم، خداوند در بهشت جاودانه خود هفتاد هزار کاخ به شما کرم می‌کند که در هر کاخی هفتاد هزار اطاق، و در هر اطاقی پنجاه هزار تخت، و بر هر تختی یک حوری است، و در برابر هر حوری هزار خدمتکار (آماده خدمت) ایستاده‌اند، که روسری یکی از این خدمتکارها از دنیا و آنچه در اوست، بهتر است.

و در روز پنجم، خداوند در جنة المأوی هزار شهر به شما عنایت می‌کند، که در هر شهری هفتاد هزار خانه است، و در هر خانه‌ای هفتاد هزار سفره، و بر روی هر سفره‌ای هفتاد هزار ظرف، و در هر ظرفی شصت هزار نوعی از خوردنیها قرار دارد که هیچ یک از آنها شبیه دیگری نیست.

و در روز ششم، خداوند در دار السلام صد هزار خانه به شما می‌بخشد، که در هر شهری صد هزار خانه است، و در هر خانه‌ای صد هزار اطاق، و در هر اطاقی صد هزار تخت زرین قرار دارد، که طول هر تخت هزار ذراع است، بر هر تختی همسری حوری که دارای سی هزار گیسو از در و یاقوت بافته شده است آرمیده، و هر گیسوی او را یک صد کنیز به دست می‌گیرند. و در روز هفتم، خداوند در جنة النعیم، ثواب چهل هزار شهید و چهل هزار صدیق را به شما عطا می‌کند. و در روز هشتم، خداوند پاداشی برابر با ثواب عمل شصت هزار عابد، و شصت هزار زاهد به شما کرامت می‌کند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۹۵

و در روز نهم، ثواب هزار عالم و هزار معتکف، و هزار مرزبان به شما عنایت می‌فرماید.

و در روز دهم، خداوند هفتاد هزار حاجت شما را برآورده می‌سازد، و آفتاب و ماه و ستارگان و چهارپایان و پرندگان و درندگان و هر سنگ و گل و تر و خشک و تمام ماهیان دریاها و برگهای درختان برای شما (از خداوند) طلب آمرزش و مغفرت می‌کنند. و در روز یازدهم، خداوند برای شما ثواب چهار حج و چهار عمره، که هر حجی به همراه پیامبری از پیامبران، و هر عمره‌ای به همراه صدیقی یا شهیدی به جا آورده شود، به شما اعطا می‌کند.

و در روز دوازدهم، خداوند مقرر فرموده است که گناهان شما را به حسنات مبدل کرده، و حسنات شما را چند برابر کنند، و به ازای هر حسنه‌ای یک میلیون حسنه در نامه اعمالتان می‌نویسند.

و در روز سیزدهم، خداوند پاداشی برابر با عبادت اهل مکه و مدینه در نامه اعمال شما می‌نویسد، و شفاعت از بندگان خود را به شماره سنگها و ریگهایی در فاصله مکه و مدینه به چشم می‌خورد برای شما مقدر می‌فرماید.

و در روز چهاردهم، گویا ثواب ملاقات و مصاحبت با آدم و نوح و پس از آنها ابراهیم و موسی و پس از آنها داود و سلیمان نصیب شما می‌گردد بدین صورت که با هر پیغمبری دویست سال خدا را پرستش کرده باشید.

و در روز پانزدهم حاجات دنیوی و اخروی شما را برآورده می‌کند، و آنچه را که به

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۹۶

ایوب عطا کرده است به شما نیز ارزانی می‌دارد، و دعایتان را اجابت می‌فرماید، و حاملان عرش برای شما طلب آمرزش کنند، و خداوند در قیامت چهل نور به شما کرامت فرماید که ده نور از سمت راست و ده نور از سمت چپ و ده نور از روبرو و ده نور از پشت سر شما (می‌تابد).

و در روز شانزدهم، خداوند به هنگامی که از قبر بیرون می‌آیید شصت جامه برای اینکه بپوشید، و شتری ماده برای آنکه سوار شوید، در اختیار شما قرار می‌دهد، و ابری برای شما می‌فرستد که (سایبان شما باشد) و شما را از گرمای آن روز رهایی بخشد.

و در روز هفدهم، خداوند تبارک و تعالی می‌فرماید: من آنها و پدرانشان را آمرزیدم، و سختیهای روز قیامت را از آنها برداشتم. در روز هجدهم خداوند به جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و حاملان عرش و کرسی و کزوبیان فرمان می‌دهد که برای امت محمد صلی الله علیه و آله و سلم تا سال آینده طلب آمرزش کنند، و روز قیامت ثواب بدریون (کسانی که در غزوه بدر ملازم رکاب

پیامبر گرامی اسلام بودند) را به شما عنایت می‌فرماید.

و چون روز نوزدهم فرا رسد، هیچ فرشته‌ای در آسمانها و زمین باقی نمی‌ماند مگر آنکه از خداوند خویش رخصت می‌طلبد تا هر روز به زیارت قبور شما بیایند، و هر فرشته‌ای یک هدیه و یک نوشیدنی به همراه دارد. و هنگامی که بیست روز از ماه رمضان سپری می‌گردد، خداوند هفتاد هزار فرشته می‌فرستد تا شما را از (مکر و وسوسه) هر شیطان رانده‌شده‌ای حفظ کند، و به

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۹۷

ازای هر روزی که روزه داشته‌اید خداوند پاداش روزه صد سال را در نامه اعمال شما می‌نویسد، و میان شما و آتش جهنم گودالی قرار می‌دهد، و ثواب کسی را که تورات و انجیل و زبور و فرقان را خوانده باشد به شما عنایت فرماید، و به تعداد پره‌های جبرئیل علیه السّلام پاداش عبادت یک سال را بنام شما ثبت و ضبط می‌کند، و ثواب تسبیح عرش و کرسی را کرامت می‌فرماید، و به تعداد هر آیه‌ای از قرآن هزار حوری را به همسری شما در می‌آورد.

و در روز بیست و یکم، خداوند قبر شما را هزار فرسنگ (برای راحتی شما) فراخ می‌سازد، و تاریکی و وحشت قبر را از شما دور می‌کند و قبرهای شما را همانند قبرهای شهدا قرار می‌دهد، و سیمای شما را همانند صورت حضرت یوسف فرزند حضرت یعقوب می‌کند.

و در روز بیست و دوم، خداوند فرشته مرگ را بدانسان که برای پیامبران- که درود ما بر آنان باد- فرستاد، به (یاری) شما می‌فرستد، و ترس و وحشت و منکر و نکیر را از شما برمی‌دارد، و غم دنیا و عذاب آخرت را از شما دور می‌سازد.

و در روز بیست و سوم، از پل صراط با پیامبران و صدیقان و شهدا و شایستگان عبور می‌کنید، و مانند آن باشید که همه یتیمان امّتم را سیر کرده باشید، و همه برهنگان امّتم را پوشانیده‌اید.

و در روز بیست و چهارم، هیچ یک از شما بدرود حیات نمی‌گوئید مگر آنکه مقام خود را در بهشت ببینید، و به هر یک از شما ثواب هزار بیمار و هزار غریبی را که برای طاعت خداوندی (از شهر و دیار خود) بیرون آمده‌اند عنایت می‌کند، و به

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۹۸

ثواب آزاد ساختن هزار بنده از فرزندان اسماعیل (نیز) نائل می‌شوید.

و در روز بیست و پنجم، خداوند هزار سرای بارگاه سبز رنگ در زیر عرش برای شما بنا می‌کند، که در فراز هر بارگاه، خیمه‌ای از نور قرار دارد، و خداوند تبارک و تعالی (شما را اعم از مرد و زن) مورد خطاب قرار داده می‌فرماید: ای امّت احمد! منم پروردگار شما و شما بندگان و کنیزان منید؛ در سایه عرش من و در این بارگاهها مقام کنید، و بخورید و بیاشامید، گوارای شما باد! هیچ ترسی برای شما نیست و غمگین نخواهید شد؛ ای امت محمّد! به عزت و جلالم قسم، شما را به گونه‌ای به بهشت می‌فرستم که موجب شگفتی پیشینیان و آیندگان گردد، و هر یک از شما را با هزار تاج از نور، تاجدار کرده، و بر مرکبی از نور سوار کنم که عنانش از نور است، و عنانش دارای هزار حلقه از طلا، و در هر حلقه‌ای فرشته‌ای گمارده شده است، و به دست هر فرشته‌ای عمودی از نور قرار دارد، تا آنکه با این هیأت و بدون محاسبه و حساب وارد بهشت شود.

و چون روز بیست و ششم فرا رسد، خداوند از روی رحمت به شما نظر می‌افکند، تمام گناهاتان را می‌آمرزد، مگر خونهای به باطل ریخته شده و اموال بناحق تصرف شده، و خانه شما را روزی هفتاد بار از (آلودگی به) غیبت و دروغ و بهتان پاک می‌سازد.

و چون روز بیست و هفتم فرا رسد، (مقام و منزلت شما چنان است که) گویا هر مرد با ایمان وزن دینداری را یاری کرده، و هفتاد هزار برهنه را پوشانیده، و هزار مرزبان را خدمت کرده باشید، و گویا هر کتابی را که خداوند بر پیامبرانش نازل کرده است

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۱۹۹

خوانده باشید.

و در روز بیست و هشتم، خداوند در بهشت جاویدان، برای شما صد هزار شهر از نور بنا می‌کند، و در جَنَّة المَأوی یک صد هزار کاخ از نقره، و در جَنَّة التَّعیم یک صد هزار خانه از عنبر اشهب، و در جَنَّة الفردوس یک صد هزار شهر که در هر شهر یک هزار حجره قرار داده به شما عنایت می‌فرماید، و در جَنَّة الخلد یک صد هزار منبر از مشک، و در درون هر منبری هزار اطاق از زعفران، و در هر اطاقی هزار تخت از درّ و یاقوت، و بر هر تختی همسری از حوران بهشتی به شما عطا می‌کند.

و چون روز بیست و نهم فرا می‌رسد، خداوند یک میلیون محلّه و در هر محلّه‌ای خیمه‌ای سپید رنگ، و در هر خیمه‌ای تختی از کافور سپید و بر هر تختی هزار بستر از سندس سبز رنگ، و بر هر بستر حوریه‌ای است که هفتاد جامه پوشیده است و دارای هفتاد هزار گیسو که با درّ و یاقوت زینت یافته‌اند، به شما کرامت فرماید.

و چون سی روز ماه رمضان تمام می‌شود، خداوند به ازای هر روزی که گذشته است، ثواب هزار شهید و هزار صدّیق و عبادت پنجاه سال را در نامه اعمال شما ثبت می‌کند. و نیز به ازای هر روز روزه‌داری ثواب دو هزار روز، روزه می‌نویسد، و درجات شما را به تعداد آنچه را که رود نیل رویانده است بالا می‌برد، و برات آزادی از آتش جهنّم و جواز عبور از صراط و امان نامه مصون بودن از عذاب را به دست شما می‌دهد.

و بهشت دارای دری است که به آن رِیّان می‌گویند و این در تا روز قیامت باز نمی‌شود (و در قیامت) این در به روی مردان و زنان روزه دار اَمّت محمّد صلی الله علیه و آله و سلّم گشوده

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۰۰

می‌گردد، سپس رضوان خازن بهشت ندا می‌کند: ای اَمّت محمّد! بسوی رِیّان بشتابید، و اَمّت من از این رو به بهشت وارد می‌شود. پس کسی که در این ماه مورد آموزش الهی قرار نگیرد در کدام ماه آمرزیده خواهد شد؟! هیچ نیرو و قدرتی نیست مگر آنکه از جانب پروردگار بلند مرتبه است.

(۱) ۱۳- ابن عباس روایت کرده است که چون ماه رمضان فرا می‌رسید، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم همه اسیران را آزاد، و به همه مستمندان کمک می‌کرد.

ثواب دعائی که در دهه اول ماه ذی الحجه خوانده می‌شود

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۰۱

(۱) ۱- خلیل بکری گوید که: یکی از اصحاب ما نقل کرده است که: علی بن ابی طالب علیه السّلام در هر روز از روزهای دهه اول ماه ذی الحجه این مناجات پر محتوی را می‌خواند:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بِهِ شِمَارُهُ سُبُحًا وَرُزْغَارَانًا؛ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بِهِ تَعْدَادُ أَمْوَاجِ دَرِيَاها؛ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَمَا رَحِمْتَ خَدًا مِنْ حَرِّ مَا أَجْرَدُوا وَرَبَّاهُمْ بَهْتَرًا
 است؛ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بِهِ عِدْدُ خَارِ بِيَابَانِها وَدَرِخْتِها؛ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بِهِ شِمَارُهُ أَنْجَهِ مَوِّ وَكِرْكُها؛ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بِهِ تَعْدَادُ هَرِّ مَا حَمَلَتْهُ
 وَكَلْبُخُها؛ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بِهِ عِدْدُ نَظَرِ عَيْنِها؛ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فِي شَبِّ وَوَقْتِها كَمَا تَارِيكُها مِثْلُ شَبِّهِ وَدَرِّ صَبْحِ هَنْكَاْمِها كَمَا طَلُوعُها
 مِثْلُ كَلْبُخِها؛ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بِهِ شِمَارُهُ بَادِهايِها كَمَا فِي بِيَابَانِها وَصَخْرِها مِثْلُ وَزْدِها؛ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِنْ أَمْرٍ يَوْمًا كَمَا فِي صُورِ دَمِيْدِها.

خلیل می‌گوید که: از راوی شنیدم که می‌گفت: علی علیه السّلام می‌فرمود: هر کس در هر

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۰۲

روز از این دهه، ده مرتبه این ذکر را بخواند، خداوند به ازای هر لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ که می‌گوید درجه‌ای در بهشت از در و یاقوت به او عنایت فرماید که میان هر دو درجه برای سواری که با شتاب رکاب می‌زند یک صد سال راه است، و در هر درجه‌ای شهری است و

در هر شهر کاخی از گوهر یکپارچه قرار دارد که درزی در آن نیست، در هر شهری از آن شهرها آنقدر از خانه‌ها و قلعه‌ها و اتاقها و خانه‌ها و بسترها و همسران و تختها و حوران بهشتی و پشتیها و فرشها و سفره‌ها و خدمتگزاران و رودها و درختها و زیورها و جامه‌ها قرار دارد که وصف آن از توان وصف کنندگان بیرون است.

و هنگامی که از قبر خارج می‌شود، از هر موی بدن او نوری می‌تابد، و هفتاد هزار فرشته به پیشباز او می‌آیند، و از پیش رو و سمت راست و چپ او حرکت می‌کنند تا به درب بهشت رسند، و هنگامی که وارد بهشت می‌شود پشت سر او می‌ایستند و او در پیشاپیش جلوی آنها قرار می‌گیرد تا به شهری می‌رسند که نمای بیرونی آن از یاقوت سرخ است و اندرون آن از زبرجد سبز رنگ، و در آن شهر، تمام آنچه را که خداوند در بهشت آفریده است وجود دارد، هنگامی که به آنجا می‌رسند فرشتگان می‌گویند: ای دوست خدا! آیا می‌دانی این شهر و آنچه در آن است چیست؟

می‌گوید: نه، شما کیستید؟ می‌گویند: ما فرشتگانی هستیم که در دنیا روزی که خدای تبارک و تعالی را تهلیل می‌کردی تو را می‌دیدیم، این شهر با آنچه که در آن هست همه ثواب توست، تو را به ثوابی برتر از این ثواب از جانب خدا مژده باد! تا آنچه را که خداوند برای تو در دار السلام خود و در جوار خویش فراهم آورده است

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۰۳

بینی، آن بخششی را که هرگز بریده نمی‌شود. خلیل می‌گوید: پس هر چه می‌توانید، (این ذکر را) بخوانید تا اجر شما افزونتر گردد.

ثواب روزه‌داری در دهه اول ذی الحجه

(۱) ۱- از عایشه روایت شده است که: جوانی بود اهل غنا و طرب، و هنگامی که هلال ماه ذی الحجه ظاهر می‌شد، روزه می‌گرفت. وقتی این خبر به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم رسید به دنبال او فرستاد و او را فرا خواند، چون به خدمت رسید حضرت از او پرسید: چه چیزی تو را بر آن داشت که این ایام را روزه بگیری؟ عرض کرد: پدر و مادرم به فدای تو باد ای رسول خدا! روزهای مشعر و عرفات و ایام حج است، شاید که خداوند مرا در دعای حج گزاران شریک کند. حضرت فرمود: به ازای هر روزی پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۰۴

که روزه می‌گیری ثوابی برابر با آزاد کردن صد بنده و قربانی صد شتر و اعزام صد اسب که در راه خدا بر آن جنگ کنند، برای تو نوشته می‌شود؛ و در روز ترویه (روز هشتم ذی الحجه) از برای تو است ثواب آزاد کردن هزار بنده و قربانی کردن هزار شتر و فرستادن هزار اسب که در راه خداوند بر آن سوار شوند و جنگ کنند؛ پس چون روز عرفه می‌شود، ثواب آزاد کردن دو هزار بنده و دو هزار شتر قربانی و ارسال دو هزار اسب برای جنگ در راه خدا و کفاره (گناهان) شصت سال گذشته و شصت سال آینده در نامه اعمال تو ثبت می‌گردد.

(۱) ۲- احمد بن زید از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده است که: هر کس روز اول از دهه اول ماه ذی الحجه را روزه بگیرد، خداوند (ثواب) روزه هشتاد ماه را در نامه اعمال او ثبت می‌کند، و اگر نه روز دیگر را نیز روزه بدارد خداوند روزه یک روز گار را برای او می‌نویسد.

(۲) ۳- محمد بن ابی عمیر به نقل از یکی از دوستانش روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: روزه روز ترویه کفاره (گناهان) یک سال، و روزه روز عرفه کفاره (گناهان) دو سال بشمار می‌رود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۰۵

ثواب روزه روز عید غدیر

(۱) ۱- قاسم بن یحیی از جدش حسن بن راشد نقل می‌کند که: به امام صادق علیه السلام عرض کردم: فدایت شوم آیا مسلمانان به غیر از آن دو عید (عید فطر و قربان) عید دیگری دارند؟ حضرت فرمود: آری ای حسن! با عظمت تر و شریفتر از آن دو. عرض کردم:

آن چه روزی است؟ فرمود: روزی که در آن امیر مؤمنان علی علیه السلام به امامت و خلافت منصوب و رهبر امت شد. عرض کردم: فدایت کردم آن روز چه روزی است؟

فرمود: روزها در گردش است و آن روز همان روز هجدهم ماه ذی الحجه است، عرض کردم: فدایت شوم، در این روز چه عملی را باید انجام دهیم؟ فرمود: ای

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۰۶

حسن! آن روز را روزه بگیر، و در آن روز بر محمد و خاندانش بسیار صلوات بفرست، و از کسانی که به آنها ستم کردند و حقشان را انکار نمودند بیزاری بجوی، زیرا همه پیغمبران به جانشینان خود دستور می‌دادند تا در روزی که به جانشینی منصوب شوند، آن روز را روزه بدارند و عید بگیرند. عرض کردم که: پاداش روزه‌دار این روز چیست؟ فرمود: ثواب روزه شصت ماه؛ و روزه روز بیست و هفتم رجب را ترک مکن، زیرا این همان روزی است که نبوت بر حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم ارزانی شد، و ثواب روزه آن مانند ثواب شصت ماه روزه برای شماست.

(۱) ۲- قاسم بن یحیی از جدش حسن بن راشد نقل کرده است که از امام صادق علیه السلام پرسیدند: آیا مؤمنان غیر از دو عید (فطر و قربان) و جمعه عید دیگری دارند؟

فرمود: آری عیدی بزرگتر از آنها دارند، روزی که امیر مؤمنان علی علیه السلام به خلافت منصوب شد و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم پیمان ولایت وی را در غدیر خم بر مردان و زنان محکم ساخت. عرض کردم: آن کدام روز است؟ فرمود: روزها در گردش هستند، و ادامه دادند: روز هجدهم ماه ذی الحجه است. و عبادت در آن روز برابر با عبادت

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۰۷

هشتاد ماه است، و شایسته است که در آن روز ذکر خدا را بسیار کنند و همچنین صلوات فرستادن بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم، و مرد در آن روز برای (رفاه بیشتر) خانواده‌اش گشاده دست باشد.

(۱) ۳- مفضل بن عمر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: روزه روز غدیر خم، کفاره گناهان شصت سال است.

ثواب عبادت مستحبی در شب عید

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۰۸

(۱) ۱- عبد الله بن مسعود از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: جبرئیل از اسرافیل و او از پروردگار خود نقل کرده است که: هر کس در شب عید فطر، ده رکعت نماز بخواند، و در هر رکعت یک بار سوره حمد و ده بار سوره توحید را قرائت کند، و در رکوع و سجود خویش «سبحان الله و الحمد لله، و لا اله الا الله و الله اکبر» بگوید، و پس از هر دو رکعت تشهد بخواند و سلام کند، و هنگامی که از نماز فارغ می‌شود هزار مرتبه «استغفر الله و اتوب الیه» بگوید و بعد به سجده رفته و در سجده بگوید: ای زنده، ای قیوم و سرپرست، ای صاحب جلال و بخشندگی، ای مهربان دنیا و آخرت و هر دوی آنها، ای بزرگوارترین بزرگواران، ای مهربانترین مهربانان، ای خدای گذشتگان و آیندگان! گناهانم را بیامرز، و روزه و نماز و عبادت مرا

قبول فرما. سوگند به آن که مرا به پیغمبری مبعوث فرمود، سرش را از سجده بر نمی‌دارد

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۰۹

مگر آنکه آمرزیده گردد و اعمال ماه رمضان از او قبول می‌شود، و خداوند از گناهان وی در می‌گذرد حتی اگر هفتاد گناه مرتکب شده باشد، و هر گناه او از گناهان تمام بندگان بزرگتر باشد.

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: از جبرئیل پرسیدم: آیا تنها اعمال ماه رمضان مورد قبول واقع می‌شود یا از تمام بندگان خدا در هر جایی که زندگی می‌کنند؟ فرمود:

آری سوگند به آنکه تو را به پیغمبری مبعوث کرد ای محمد، از منزلت و کرامت او در نزد خدا و عظمت مقامش در پیشگاه ربوبی از او و از آنها و از تمام خداپرستان در میان شرق و مغرب عالم نمازها و روزه‌هایشان پذیرفته می‌شود و گناهانشان را می‌آمرزد و دعاهایشان مستجاب می‌شود پس از اینکه امر خدا را اطاعت کرده باشند، سوگند به آنکه تو را به حق به رسالت مبعوث فرمود، هر کس این نمازها را بخواند و این استغفار را انجام دهد، خداوند نماز و روزه و شب زنده داری او را می‌پذیرد، و او را می‌آمرزد و دعایش را برآورده می‌سازد، زیرا خداوند تبارک و تعالی در کتاب خود (در آیه ۳ و ۹۰ از سوره هود) فرموده است: از پروردگارتان طلب آمرزش کنید و آنگاه بسوی او روی آورید. و فرمود (در آیه ۱۳۵ از سوره آل عمران): و آنان که چون کار زشت انجام می‌دهند، یا به خویشان ستم روا می‌دارند، به یاد خدا می‌افتند و از گناهان خود طلب آمرزش می‌کنند، و کیست جز خدا که گناهان را می‌آمرزد. و فرمود (در آیه ۱۹۹ از سوره بقره و آیه ۲۰ از سوره مزمل): از خدا آمرزش (گناهان) بخواهید، که براستی خداوند بخشنده و مهربان است. و فرمود (در آیه ۳ از سوره نصر): از او آمرزش بخواه، زیرا که او بسیار توبه‌کننده را دوست دارد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۱۰

پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: این هدیه مخصوص من و امت من است اعم از زنان و مردان، و به هیچ یک از پیامبران پیش از من و به غیر آنان داده نشده است.

(۱) ۲- سلمان فارسی رضی الله عنه از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: هیچ بنده‌ای شش رکعت نماز در شب عید نمی‌خواند مگر آنکه شفاعت او در مورد خاندانش - هر چند آتش جهنم بر آنها واجب شده باشد - پذیرفته می‌شود. پرسیدند: این برای چیست؟ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: زیرا نیکوکار نیازی به شفاعت ندارد، و شفاعت برای گناهکاران است. محمد بن الحسین (مؤلف این کتاب) می‌گوید: باید در هر رکعت، پنج بار قل هو الله احد خوانده شود.

ثواب شب زنده‌داری شب عید

(۲) ۱- انس بن مالک از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: هر کس شب عید را به شب زنده‌داری و عبادت بگذراند، روزی که همه دلها می‌میرند، دل او

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۱۱

هرگز نمی‌میرد.

(۱) ۲- ابن کردوس از پدرش، و او از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود:

هر کس شب عید و شب نیمه شعبان را به احیا بگذراند، دل او نمی‌میرد آن روزی که همه دلها می‌میرند.

ثواب کسی که ماه رمضان را روزه بگیرد و آخرین روز آن را با صدقه به پایان برساند و با غسل به نماز حاضر شود

(۲) ۱- انس بن مالک از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ روایت کرده است که فرمود: هر کس ماه رمضان را روزه بگیرد، و با صدقه دادن آن را به پایان برساند، و فردای آن روز با غسل به جایگاه نماز برود، آمرزیده باز می‌گردد.

ثواب قرائت چهار رکعت نماز در روز عید فطر پس از نماز امام

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۱۳

(۱) ۱- سلمان فارسی از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ روایت کرده است که فرمود: هر کس در روز عید فطر چهار رکعت پس از نماز امام بخواند، در رکعت اول (بعد از سوره حمد) سوره «سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى» را قرائت کند، گوئی تمام کتابهای آسمانی را که خدا (بر پیامبران) نازل کرده، خوانده است؛ و اگر در رکعت دوم (بعد از سوره حمد) سوره شمس «وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا» را قرائت کند، ثواب او به وسعت گستره‌ای است که خورشید بر آن می‌تابد؛ و اگر در رکعت سوم (بعد از سوره حمد) سوره «وَالضُّحَى» را قرائت نماید، ثواب او برابر با ثوابی است که همه فقرا را سیر کرده، و به آنها عطر زده و پاکیزه‌شان کرده باشد. و اگر در رکعت چهارم (بعد از سوره حمد)

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۱۴

سی بار سوره «توحید» را بخواند، خداوند گناه پنجاه سال آینده و پنجاه سال گذشته او را می‌آمرزد.

مؤلف این کتاب (شیخ صدوق) بعد از درخواست موفقیت از خداوند متعال، در باره این حدیث می‌گوید که: این ثواب برای کسی است که امام جماعت او مخالف مذهب وی باشد، و از روی تقیه با او نماز بخواند، و پس از پایان نماز جماعت این چهار رکعت نماز عید را بجای آورد، و به نمازی که با امام جماعت مخالف مذهب خود خوانده است، اعتنایی نکند، اما کسی که در روز عید با امامی نماز عید را بخواند که از طرف خداوند منصوب شده باشد و طاعتش بر بندگان خدا واجب گردیده است، پس بعد از این نماز تا زوال شمس (ظهر شرعی) جایز نیست نماز دیگری بخواند، و همچنین کسی که امام جماعت او در روز عید موافق مذهب وی باشد، و با او نماز عید بخواند هر چند که طاعتش واجب نباشد، جایز نیست که پس از نماز جماعت تا وقت زوال آفتاب (ظهر شرعی) نمازی دیگر بخواند، و آنچه محرز است این است که در نماز عید فطر و عید اضحی فقط با امام می‌توان خواند، و اگر کسی بخواهد نماز عید را تنها بخواند، اشکالی ندارد، بدلیل روایات زیر: (۱) ۱. زراره، از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس در روز عید با امام جماعت نماز نخواند، نمازی برای او نیست، و قضای نماز بر او واجب نمی‌گردد.

(۲) ۲. سماعه بن مهران از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: در عیدین (عید فطر و عید قربان) نمازی نیست مگر با امام، ولی اگر آن را بصورت

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۱۵

فردای بخوانی اشکال ندارد.

(۱) ۳. معمر بن یحیی و زراره از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده‌اند که فرمود: در روز عید فطر و اضحی نمازی نیست مگر به جماعت.

(۲) ۴. حلبی روایت کرده است که از امام صادق علیه السّلام در مورد نماز عیدین (عید فطر و عید ضحی) پرسیدم که آیا پیش از این دو نماز یا پس از آن نمازی هست؟

فرمود: پیش از آن و پس از آن نمازی نیست.

(۳) ۵. محمد بن مسلم روایت کرده است که از امام صادق علیه السّلام در مورد نماز عید فطر و اضحی پرسیدم، فرمود: در این دو نماز اقامه و اذان نیست، و پس از آن دو رکعت و پیش از آن نمازی نیست.

(۴) ۶. ابن سنان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: نماز عیدین (عید فطر و عید اضحی) دو رکعت است و پیش از آن و پس از آن نمازی نیست.

(۵) ۷. زراره روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السلام فرمود: در نماز روز عید فطر و عید اضحی اذان و اقامه نیست، اذان آن دو طلوع آفتاب است، هنگامی که طلوع می‌کند بیرون می‌آیند، و پیش از آن و پس از آن نمازی نیست، و هر کس به همراه امام جماعت نماز نخواند نمازی بر او نیست، و قضا نیز بر او واجب نمی‌شود.

ثواب روزه بیست و پنجم ماه ذی القعدة

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۱۶

(۱) ۱- حسن بن علی و شاء می‌گویند که: به هنگام جوانی در شب بیست و پنجم ذی القعدة به همراه پدرم در خدمت امام رضا علیه السلام شام خوردیم، پس امام علیه السلام فرمود:

شب بیست و پنجم ماه ذی القعدة حضرت ابراهیم و حضرت عیسی بن مریم - که بر آنان درود باد - متولد شدند. و زمین در آن شب از زیر کعبه گسترش پیدا کرد، و نیز فضیلتی در این شب وجود دارد که هیچ کس از آن یاد نکرده است و آن این است که هر کس در آن روز روزه بگیرد مانند کسی است که شصت ماه روزه گرفته باشد.

ثواب افطار کردن با آب

(۲) ۱- ابن سنان، از مردی نقل کرده است که امام صادق علیه السلام می‌فرمود: افطار کردن با آب، گناهان (و آلودگیهای ناشی از آن) را از دل می‌شوید.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۱۷

ثواب روزه گرفتن سه روز در ماه: پنجشنبه اولش و چهارشنبه وسط و پنجشنبه آخر

(۱) ۱- محمد بن مروان می‌گویند که از امام صادق علیه السلام شنیدم که می‌فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم آنقدر روزه (مستحبی) می‌گرفت تا آنجا که گفته می‌شد: افطار نمی‌کند! و افطار می‌کرد تا آنجا که گفتند: روزه نمی‌گیرد؛ سپس یک روز، روزه می‌گرفت و یک روز افطار می‌کرد؛ و بعد، روزهای دوشنبه و پنجشنبه هر هفته را روزه دار بود، تا از آنهم منصرف شد و دیگر در هر ماه سه روز روزه می‌گرفت: پنجشنبه اول ماه و چهارشنبه وسط ماه و پنجشنبه آخر ماه را، و می‌فرمود: در این سه روز، روزه گرفتن به منزله روزه‌دار بودن تمام عمر است. و پدرم امام محمد باقر علیه السلام می‌فرمود: هیچ کس در نزد من منفورتر از آن شخص نیست که به او گفته می‌شود: رسول خدا علیه السلام چنین و چنان می‌کرد، و او بگوید: خداوند مرا برای زیاد کوشش نمودن در نماز عذاب نمی‌کند، گویی می‌پندارد که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم کار خیری را از روی ناتوانی

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۱۸

(نعوذ بالله) رها کرده (و او توفیق انجام آن را پیدا کرده) است! (۱) ۲- حلبی، از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که فرمود: امیر المؤمنین علی علیه السلام فرمود:

روزه ماه صبر (ماه رمضان) و سه روز در هر ماه، دل شوره‌ها (و اضطرابهای درونی) را می‌برد؛ و سه روز روزه گرفتن در هر ماه مانند روزه گرفتن تمام عمر است، خداوند تبارک و تعالی در کتاب خود (در آیه ۱۶۰ از سوره انعام) می‌فرماید:

هر کس عمل نیکی بجای آورد، ده برابر آن پاداش دارد.

(۲) ۳- احمد بن محمد بن ابی نصر روایت کرده است که از امام کاظم علیه السلام در باره روزه گرفتن در ماه سؤال کردم، فرمود: سه روز در ماه، در هر ده روزی یک روز، خداوند در کتاب خود (در آیه ۱۶۰ از سوره انعام) می‌فرماید: هر کس عمل نیکی بجای آورد، ده برابر آن پاداش دارد، پس سه روز روزه‌داری در هر ماه روزه تمام عمر می‌باشد «۱».

(۱) ماههای سال باستثنای ماه مبارک رمضان که روزه آن واجب است یازده ماه می‌باشد و اگر بجای هر حسنه‌ای ده برابر آن را پاداش دهند پس سه روز روزه‌داری در هر ماه معادل سی روز، و در طول ۱۱ ماه برابر ۳۳۰ روز روزه گرفتن است، که با سی روز روزه ماه مبارک رمضان سیصد و شصت روز می‌شود که مساوی با روزه‌های سال قمری است. و این معنای روزه تمام عمر (صوم اللّٰه) است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۱۹

(۱) ۴- احوال، از قول مردی، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: از رسول خدا علیه السلام در مورد روزه گرفتن در دو پنجشنبه و چهارشنبه وسط آنها پرسیدند، حضرت فرمود: پنجشنبه روزی است که در آن اعمال بندگان به عرض می‌رسند، و اما چهارشنبه روزی است که در آن روز، آتش آفریده شد، و روزه سپر است (از آتش دوزخ).

(۲) ۵- حریر روایت کرده است که از امام صادق پرسیدند در باره روزه چهارشنبه چه چیزی وارد شده است؟ حضرت گفتند که: حضرت علی علیه السلام می‌فرمود: خداوند متعال آتش جهنم را در روز چهارشنبه آفریده است، و او روزه آن روز را دوست دارد تا از آتش جهنم به خدا پناه برده شود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۲۰

(۱) ۶- حماد بن عثمان روایت کرده است که امام صادق علیه السلام می‌فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم آنقدر روزه گرفت تا اینکه گفتند: حضرت افطار نمی‌کند، و سپس افطار کرد تا اینکه گفتند: روزه نمی‌گیرد! پس از آن مانند حضرت داود علیه السلام یک روز روزه می‌گرفت و روز دیگر افطار می‌فرمود، و در مراحل پایانی عمر، در هر ماه سه روز را روزه می‌گرفت و می‌فرمود: سه روز روزه گرفتن در ماه برابر (روزه‌داری در) تمام عمر است، و کینه و تیرگی درون را از بین می‌برد.

راوی می‌گوید عرض کردم که: فدایت گردم! این روزها کدامند؟ فرمود: اولین پنجشنبه دهه اول، و اولین چهارشنبه دهه دوم، و آخرین پنجشنبه دهه سوم هر ماه است، راوی می‌گوید عرض کردم: چرا این روزها تعیین شدند؟ فرمود: زیرا در اتمهای پیش از ما هر گاه عذاب نازل می‌شد، در یکی از این روزها بود، و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم این روزها را برای روزه گرفتن انتخاب فرمود، چرا که این روزها، روزهای ترسناکی هستند.

(۲) ۷- بشار بن یسار می‌گوید: به امام صادق علیه السلام عرض کردم: برای چه در روز چهارشنبه روزه گرفته می‌شود؟ فرمود: زیرا آتش در روز چهارشنبه آفریده شده است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۲۱

(۱) ۸- زراره می‌گوید که به امام صادق علیه السلام عرض کردم: در روزه گرفتن، سنت بر چه مبنایی جاری است؟ فرمود: سه روز در هر ماه، پنجشنبه دهه اول، و چهارشنبه دهه دوم، و پنجشنبه دهه آخر.

راوی می‌گوید: عرض کردم: این همه آن چیزی است که در روزه، سنت بر آن جاری شده است؟ فرمود: آری.

(۲) ۹- حسین بن ابی حمزه روایت کرده است که: به امام محمد باقر علیه السلام یا امام صادق علیه السلام عرض کردم: روزه سه روز در ماه از فصل تابستان را به زمستان به تأخیر بیاورم؟ زیرا آن را بر خودم آسانتر می‌بینم، حضرت فرمود: آری، اما حسابش را به یاد داشته باش.

(۳) ۱۰- یزید بن خلیفه می‌گوید: به امام صادق علیه السّلام عرض کردم: روزه داشتن در هوای گرم بر من دشوار است و دچار سردرد می‌شوم. فرمود: آنچه را من انجام می‌دهم تو نیز همان را انجام ده، اگر به مسافرت بروم به ازای هر روز یک مد طعام از طعامی را

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۲۲
که در اختیار خانواده‌ام می‌گذاردم، (در راه خدا) صدقه می‌دهم.

ثواب یک درهم در روز صدقه دادن برای کسی که از سه روز روزه گرفتن در ماه ناتوان است

(۱) ۱- از ابراهیم بن ابی مثنی روایت کرده است که: به امام صادق علیه السّلام عرض کردم: بر من دشوار است که در هر ماه سه روز، روزه بگیرم، آیا اگر به جای هر روز یک درهم صدقه بدهم کفایت می‌کند؟ فرمود: یک درهم صدقه دادن از (ثواب) یک روز روزه بهتر است.

ثواب کسی که در خانه برادر ایمانیش افطار کند

(۲) ۱- داود رقی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: (ثواب) افطار کردن تو در خانه برادر ایمانیت، از هفتاد یا نود برابر (ثواب) روزه تو بهتر است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۲۳

(۱) ۲- جمیل بن درّاج از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: کسی که روزه باشد و بر برادر ایمانیش وارد شود و با او افطار کند و او را از روزه خود باخیر نسازد، تا بر او منت نهاده باشد، خداوند (ثواب) روزه یک سال برای او ثبت می‌فرماید.

زیارت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه اطهار علیهم السلام

(۲) ۱- علاء بن مسیب از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که: امام حسن علیه السّلام به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم عرض کرد: ای پدر! پاداش کسی که به زیارت تو می‌آید چیست؟ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر کس مرا یا پدرت یا تو یا برادرت را زیارت کند، بر من لازم می‌شود که در روز قیامت او را زیارت کنم تا او را از گناهانش نجات دهم.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۲۴

(۱) ۲- علاء بن مسیب، از امام صادق علیه السّلام، از امام باقر علیه السّلام، از امام زین العابدین علیه السلام روایت کرده است که: پدرم امام حسین علیه السّلام (به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم) عرض کرد: ای پدر! پاداش کسی که ما را زیارت می‌کند چیست؟ فرمود: پسر، هر کس مرا و پدر تو را و برادر تو را و تو را در حال حیات و یا پس از مرگ (مزار ما را) زیارت کند، بر من است که در روز قیامت به زیارت او روم و او را از گناهانش نجات داده و وارد بهشت کنم.

ثواب آن که بر شهادت امام حسین علیه السلام و یا بر ستمی که به اهل بیت علیهم السلام و یا به او به خاطر محبت آل الله رسیده است، بگرید

(۲) ۱- محمّد بن مسلم از امام محمّد باقر علیه السلام روایت کرده است که: پدرم علی بن الحسین علیه السلام می‌فرمود: هر مؤمنی که برای کشته شدن امام حسین علیه السلام (آن چنان)

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۲۵

بگرید تا قطرات اشک بر گونه‌اش جاری شود، خداوند او را در غرفه‌های بهشتی جای می‌دهد تا برای مدتهای طولانی در آن سکونت کند؛ و هر مؤمنی که به خاطر آزار و اذیتی که در دنیا به ما (اهل بیت) رسیده، بگرید و قطرات اشک او بر گونه‌اش جاری شود، خداوند او را در بهشت در جایگاه صدق جای می‌دهد؛ و هر مؤمنی که به خاطر ما (و دفاع از آرمانهای مقدس ما) زحمت آن را ببیند و اشک او بر رخساره‌اش جاری شود، خداوند او را از اذیت و رنج دور می‌سازد و او را در روز قیامت از خشم خود و آتش جهنم ایمن می‌گرداند.

ثواب سرودن شعر در رثای امام حسین علیه السلام و گریستن و گریانیدن و تظاهر به گریه کردن

(۱) ۱- ابو هارون مکفوف روایت کرده است که امام صادق علیه السلام به من فرمود: ای

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۲۶

ابا هارون! در مرثیه حسین علیه السلام شعری برای من بخوان، وقتی من شروع کردم به خواندن، حضرت فرمود: نه، آن طوری که (در محافل خود) می‌خوانید، بخوان! یعنی با آهنگ محزون و رقت آور. پس من این شعر را برای او خواندم:

بر قبر حسین گذر کن* و به استخوانهای پاکش بگو می‌گوید که: حضرت گریه کرد و فرمود: باز بخوان! و من قصیده دیگری را خواندم و حضرت گریه کرد و از پشت پرده صدای گریه (زنان) را شنیدم، وقتی فارغ شدم فرمود: ای ابا هارون! هر کس شعری برای حسین بخواند و بگرید و ده تن را بگریاند، بهشت برای آنها ثبت خواهد شد. و هر کس برای حسین علیه السلام شعری بخواند و خود بگرید و پنج نفر را بگریاند، بهشت برای آنها ثبت خواهد شد. و هر کس برای حسین علیه السلام شعری بخواند و یک نفر را بگریاند، بهشت برای آنها ثبت خواهد شد.

و هر کس در نزد او یادی از حسین شود و به اندازه بال مگسی اشک از چشمانش بیرون بیاید، ثوابش با خدا است و خداوند در پاداش او به کمتر از بهشت راضی نمی‌شود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۲۷

(۱) ۲- ابو عماره منشد روایت کرده است که امام صادق علیه السلام به من فرمود: ای ابا عماره! در باره حسین بن علی علیهما السلام شعری برای من بخوان! من شعر خواندم و آن حضرت گریه کرد، باز شعری خواندم و حضرت باز گریست، به خدا سوگند من پیوسته شعر می‌خواندم و حضرت گریه می‌کرد تا آنکه صدای گریه از اندرون خانه حضرت بلند شد، حضرت به من فرمود: ای ابا عماره! هر کس در مرثیه حسین بن علی علیه السلام شعری بخواند و پنجاه نفر را بگریاند، بهشت از آن اوست؛ و هر کس در مرثیه حسین علیه السلام شعری بخواند و چهل نفر را بگریاند، بهشت برای اوست؛ و هر کس در مرثیه حسین علیه السلام شعری را بخواند و سی تن را بگریاند، پس بهشت برای اوست؛ و هر کس در مرثیه حسین علیه السلام شعری را بخواند و بیست تن را بگریاند، بهشت برای اوست؛ و هر کس در مرثیه حسین علیه السلام شعری بخواند و ده تن را بگریاند، بهشت برای اوست؛ و هر کس در مرثیه حسین علیه السلام شعری بخواند و یک نفر را بگریاند، بهشت برای اوست؛ و هر کس در مرثیه حسین علیه السلام شعری بسراید و خود بگرید، بهشت برای اوست؛ و هر کس در مرثیه حسین علیه السلام شعری بخواند و خود را گریان نشان دهد، بهشت برای اوست.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۲۸

(۱) ۳- صالح بن عقبه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس در مرثیه حسین علیه السلام یک بیت شعر بخواند و بگرید و ده نفر را بگریاند، پس سزای او و آنها (که گریه کردند) بهشت است؛ و هر کس در رثای حسین علیه السلام

بیتی بخواند و نه نفر را بگریاند، پاداش او و آنها بهشت است؛ پس بر همین منوال ادامه داد تا اینکه فرمود: هر کس در مرثیه حسین شعر بخواند، و بگرید، و گمان می‌کنم که فرمود: یا اینکه خود را گریان نشان دهد (تباکی کند) پس بهشت برای اوست.

ثواب زیارت قبر امام حسین علیه السلام

(۲) ۱- حسین بن محمد قمی از امام رضا علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس قبر ابی عبد الله علیه السلام را در کنار فرات زیارت کند، گوئی خدا را بر فراز عرش زیارت کرده است.

(۳) ۲- عیینه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس به زیارت حسین علیه السلام برود در حالی که مقام و منزلت وی را بشناسد، خداوند او را در اعلیٰ علیین

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۲۹
(بهشت) جای دهد.

(۱) ۳- ابن مسکان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: هر کس به زیارت حسین علیه السلام برود در حالی که از مقام و منزلت او آگاه باشد (او را امام مفترض الطاعة بداند و خود نیز از پیروان او باشد) نام او در علیین ثبت می‌شود.

(۲) ۴- قائد خیاط از حضرت امام موسی کاظم علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس قبر حسین بن علی علیه السلام را زیارت کند، در حالی که از مقام و منزلت او آگاه است، خداوند گناهانی را که تا آن زمان مرتکب شده است، می‌آمرزد.

(۳) ۵- هارون بن خارجه نقل کرده است که به امام صادق علیه السلام عرض کردم: روایت می‌کنند که هر کس قبر امام حسین علیه السلام را زیارت کند، (ثواب) یک حج و یک عمره برای او محسوب می‌شود، حضرت فرمود: به خدا سوگند هر کس که از روی معرفت او را زیارت کند، خداوند گناهان وی را از اول تا به آخر می‌بخشد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۳۰

(۱) ۶- حسین بن محمد قمی از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کمترین ثوابی که شامل زائر ابا عبد الله علیه السلام - در کنار شط فرات - می‌شود این است که گناهان او از اول تا آخر آمرزیده می‌گردد به شرط آنکه حق و حرمت و ولایت آن حضرت را بشناسد.

(۲) ۷- ابن مسکان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: هر کس به زیارت قبر ابا عبد الله علیه السلام برود در حالی که از مقام و منزلت او شناخت داشته باشد، خداوند همه گناهان او را می‌آمرزد.

(۳) ۸- احمد بن محمد بن ابی نصر نقل کرده است که مردی از شیعیان از امام رضا علیه السلام پرسید: چه ثوابی دارد شخصی که به زیارت قبر حسین علیه السلام برود؟ آن حضرت فرمود: (ثواب او) برابر با یک عمره است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۳۱

(۱) ۹- ابو سعید مدائنی نقل می‌کند که: به محضر امام صادق علیه السلام شرفیاب شدم و عرض کردم: فدایت گردم! آیا به زیارت قبر حسین علیه السلام بروم؟ فرمود: آری به زیارت قبر پسر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم برو، آن که نیکوترین نیکان و پاکیزه‌ترین پاکیزگان و نیکوکارترین نیکوکاران است، پس هر گاه به زیارتش رفتی خداوند در نامه اعمال تو (ثواب) بیست و دو عمره ثبت می‌فرماید.

(۲) ۱۰- محمد بن سنان نقل می‌کند که از حضرت امام رضا علیه السلام شنیدم که فرمود:

(ثواب) زیارت قبر حسین علیه السلام برابر با (ثواب) یک عمره مقبوله و صحیح می‌باشد.

(۳) ۱۱- حسن بن جهم می‌گوید که: به حضرت امام کاظم علیه السلام عرض کردم: در مورد زیارت قبر امام حسین علیه السلام چه می‌فرمائید؟ فرمود: تو خود چه می‌گویی؟ عرض کردم: بعضی از ما بر آنند که ثوابش برابر با (ثواب) یک حج است، و برخی دیگر می‌گویند: ثواب یک عمره را داراست. فرمود: همان (ثواب) یک عمره مقبوله و درست را دارد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۳۲

(۱) ۱۲- هارون می‌گوید که مردی در حضور من از امام صادق علیه السلام پرسید: ثواب کسی که قبر امام حسین علیه السلام را زیارت کند، چیست؟ فرمود: خداوند چهار هزار ژولیده موی آشفته حال و غبار آلود بر قبر حسین علیه السلام گمارده است که تا روز قیامت بر او گریه کنند، عرض کردم: پدر و مادرم بفدایت! از پدر (بزرگوارتان) روایت شده است که:

ثواب زیارت آن حضرت مانند ثواب حج است، فرمود: آری یک حج و یک عمره، و همان طور تا ده حج و ده عمره را برشمرد.

(۲) ۱۳- صالح نیلی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: هر کس به زیارت قبر حسین علیه السلام برود در حالی که عارف به حق اوست، خداوند پاداش کسی را که هزار بنده را آزاد کرده است در نامه عمل او می‌نویسد، و مانند آن کسی است که هزار اسب با زین و افسار در راه خدا (برای جهاد) گسیل کرده باشد.

(۳) ۱۴- ابو سعید مدائنی نقل کرده است که به امام صادق علیه السلام عرض کردم: فدایت کردم! آیا به زیارت قبر حسین علیه السلام بروم؟ فرمود: آری ای ابو سعید! به زیارت قبر

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۳۳

پسر دختر پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم، نیکوترین نیکان و پاکیزه‌ترین پاکیزگان و نیکوکارترین نیکوکاران برو، که اگر به زیارت او روی، خداوند (ثواب) آزاد کردن بیست و پنج بنده را برای تو ثبت می‌فرماید.

(۱) ۱۵- ابان بن تغلب از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: چهار هزار فرشته در کنار قبر حسین علیه السلام گمارده شده‌اند که همگی ژولیده موی و غبار آلودند و تا روز قیامت بر او می‌گریند، و رئیس آنها فرشته‌ای است بنام منصور، هر زائری که به زیارت آن حضرت مشرف می‌شود این فرشتگان به استقبال او می‌شتابند، و به هنگام وداع با قبر مطهر آن حضرت او را بدرقه می‌کنند، و اگر زائری بیمار شود به عیادتش می‌روند، و اگر بمیرد بر جنازه‌اش نماز می‌گزارند و پس از مرگش برای او طلب آمرزش می‌کنند.

(۲) ۱۶- ابو بصیر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: خداوند هفتاد هزار فرشته ژولیده موی و غبار آلود بر مزار حسین علیه السلام گمارده است، و هر روز بر آن حضرت

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۳۴

نماز می‌خوانند و در حق کسی که قبرش را زیارت کند دعا می‌کنند و می‌گویند: ای پروردگار ما! اینان زائران حسین‌اند، و در باره آنها چنان و چنین مقرر فرما.

(۱) ۱۷- هارون می‌گوید: از امام صادق علیه السلام شنیدم که فرمود: خداوند چهار هزار فرشته را که ژولیده مو و غبار آلودند بر قبر امام حسین علیه السلام گمارده است، که تا روز قیامت بر او گریه کنند، و کسی که آن حضرت را عارفاً بحقّه زیارت کند، فرشتگان او را تا محل سکونتش بدرقه می‌کنند، و اگر بیمار شود به عیادتش می‌روند، و به هنگام مرگ بر سر بالینش حاضر می‌شوند.

(۲) ۱۸- ابو بصیر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است: چهار هزار فرشته ژولیده موی و گرد آلود تا روز قیامت بر حسین علیه السلام می‌گریند، و هیچ زائری به زیارت مزار شریف آن حضرت نمی‌رود مگر آنکه این فرشتگان به استقبال او می‌روند، و از سفر زیارت (به خانه‌های خود) باز نمی‌گردند مگر آنکه این فرشتگان او را بدرقه می‌کنند، و بیمار نمی‌شود مگر

آنکه به عیادتش می‌شتابند، و نمی‌میرد مگر آنکه بر سر بالین او حاضر می‌شوند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۳۵

(۱) ۱۹- ابو جارود نقل کرده است که امام محمد باقر علیه السلام به من فرمود: فاصله شما تا قبر حسین علیه السلام چقدر است؟ عرض کردم: برای سواره یک روز، و برای پیاده یک روز و اندی. حضرت فرمود: آیا هر هفته به زیارتش می‌روی؟ عرض کردم: نه! گاهی اوقات به زیارتش توفیق پیدا می‌کنم. فرمود: چقدر جفاکاری! آگاه باش که اگر ما به قبر شریفش نزدیک بودیم، آنجا را جایگاه هجرت خود می‌ساختیم، یعنی بسوی آن هجرت می‌کردیم.

(۲) ۲۰- ابو نمیر گوید: امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: ولایت ما (خاندان) بر ساکنان شهرها عرضه شد، ولی هیچ کدام مانند اهل کوفه آن را نپذیرفتند، زیرا قبر علی علیه السلام در آنجاست، و در کنار آن مزار دیگری است، یعنی قبر حسین علیه السلام، و هر زائری که به آنجا برود و دو یا چهار رکعت نماز بجای آورد و پس از فراغت از نماز، حاجت خود را از خداوند بخواهد، خداوند حاجت وی را بر آورده می‌سازد، و (آگاه باش که) هر روز هزار فرشته در اطراف قبر آن حضرت گرد می‌آیند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۳۶

(۱) ۲۱- علی بن حکم بدون آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: اگر خواهی به زیارت قبر ابا عبد الله علیه السلام بروی، با حالتی محزون و اندوهگین و ژولیده موی و غبار آلود و گرسنه و عطشناک به زیارت آن حضرت بشتاب، زیرا که حسین علیه السلام در حالی که محزون و اندوهگین و ژولیده موی و غبار آلود و گرسنه و تشنه بود، کشته شد. سپس حاجات خویش را به شفاعت آن حضرت از خدا بخواه و باز گرد، و آنجا را وطن و جایگاه خود قرار مده.

(۲) ۲۲- ابو المضاء رقی می‌گوید که: شخصی برای من نقل کرد که امام صادق علیه السلام به او فرموده بود: آیا قبر ابا عبد الله الحسین علیه السلام را زیارت می‌کنید؟ و او عرض کرده بود:

آری، حضرت فرموده بود: آیا برای این کار زاد راه و سفره‌ای تهی می‌کنید؟ جواب داده بود: آری، حضرت فرموده بود: اگر به زیارت قبرهای پدرانان یا مادرانان می‌رفتید این کار را نمی‌کردید، عرض کرده بود: پس چه چیزی بخوریم؟ حضرت فرموده بود: نان و شیر.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۳۷

(۱) ۲۳- علی بن حکم، از قول بعضی از دوستان روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: به من خبر رسیده است که گروهی از مردم هنگامی که به زیارت حسین علیه السلام می‌روند، با خود سفره‌ای می‌برند که در آن انواع شیرینی‌ها و غذاهاست، در حالی که اگر به زیارت قبرهای عزیزانشان می‌رفتند هرگز چنین چیزهایی را با خود نمی‌بردند.

(۲) ۲۴- بشیر دهمیان (روغن فروش) از امام صادق روایت کرده است که فرمود: هر مؤمنی که با آگاهی از حق امام حسین علیه السلام در غیر روز عید به زیارت قبر او برود، ثواب بیست حج و بیست عمره صحیح و مقبول، و ثواب بیست جنگ در رکاب پیامبری مرسل یا امامی عادل (یکی از ائمه علیهم السلام) برای او ثبت می‌شود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۳۸

(۱) ۲۵- و به همین سند از بشیر روایت شده است که به امام صادق علیه السلام عرض کردم: چه بسا که برای انجام مناسک حج توفیق پیدا نمی‌کنم، ولی در روز عرفه به زیارت قبر امام حسین علیه السلام می‌روم، حضرت فرمود: احسن (بسیار خوب می‌کنی) ای بشیر! هر مؤمنی که در غیر از روز عید، قبر امام حسین علیه السلام را زیارت کند و نسبت به حق آن حضرت شناخت و معرفت داشته باشد، ثواب بیست حج و بیست عمره مقبول و صحیح و ثواب شرکت در بیست جنگ در رکاب پیامبری مرسل و یا امامی عادل در نامه اعمال او ثبت می‌شود.

و هر کس در روز عید به زیارت آن حضرت برود، ثواب صد حج و صد عمره و ثواب شرکت در صد جنگ در رکاب پیامبر مرسل یا امام عادل در نامه اعمال او نوشته می‌شود. و اگر شخص با ایمانی مزار آن حضرت را در روز عرفه زیارت کند در حالی که معرفت به مقام و منزلت او داشته باشد، ثواب هزار حج و هزار عمره مقبوله و هزار جنگ در رکاب پیامبری مرسل و یا امامی عادل (یکی از ائمه اطهار علیهم السلام) در نامه اعمال او نوشته می‌شود.

راوی می‌گوید: به امام صادق علیه السلام عرض کردم: ثواب این زیارت کجا با ثواب وقوف در عرفات برابری می‌کند؟! حضرت نگاهی آمیخته به خشم به من کرد و فرمود: ای بشیر! اگر مرد با ایمانی در روز عرفه به قصد زیارت قبر امام حسین علیه السلام حرکت کند و

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۳۹

در فرات غسل کند و سپس عازم زیارت قبر آن بزرگوار شود، به ازای هر قدمی که بر می‌دارد ثواب یک حج با تمام مناسک و شرایطی که دارد در نامه اعمال او ثبت می‌گردد. راوی می‌گوید: به گمان من حضرت (پس از یک حج) یک عمره و یک جنگ نیز فرموده باشند.

(۱) ۲۶- داود رقی از امام صادق و امام موسی کاظم و امام رضا علیه السلام شنید که می‌فرمودند: کسی که در روز عرفه به زیارت قبر امام حسین علیه السلام برود خداوند او را با شادی و خرمی (از این سفر) باز می‌گرداند.

(۲) ۲۷- علی بن اسباط، بدون ذکر نام راویان پیش از خود از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: خداوند تبارک و تعالی در شب عرفه پیش از همه (اول) به زائران قبر امام حسین علیه السلام نظر رحمت می‌افکند.

راوی گوید: عرض کردم: پیش از آنکه نظر رحمت به کسانی که در عرفات مشغول ادای مناسک حج هستند بیفکند؟! فرمود: آری، عرض کردم: چگونه چنین چیزی ممکن است؟! فرمود: برای اینکه در میان کسانی که در عرفات حضور دارند افراد ناپاک و زنازاده نیز هستند ولی در میان زائران قبر امام حسین علیه السلام افراد ناپاک نیستند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۴۰

(۱) ۲۸- عبد الله بن مسکان، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: خداوند تبارک و تعالی پیش از آنکه به اهل عرفات تجلی کند، به زائران قبر حسین علیه السلام جلوه می‌فرماید و خواسته‌های آنان را برآورده می‌سازد و گناهانشان را می‌آمرزد و شفاعت آنان را در باره دیگران می‌پذیرد، و در مرحله بعد به اهل عرفات می‌پردازد و با آنان نیز چنین می‌کند.

(۲) ۲۹- عبد الله بن هلال می‌گوید: به حضرت امام صادق علیه السلام عرض کردم: فدایت گردم! کمترین ثوابی که برای زیارت کننده قبر حسین علیه السلام منظور شده است، چیست؟

حضرت فرمود: ای عبد الله! کمترین ثوابی که برای او منظور شده این است که خداوند از جان و مال او محافظت می‌کند تا هنگامی که او را به خانواده‌اش بازگرداند، و چون روز قیامت فرا رسد بیشتر از این در محافظت خداوند خواهد بود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۴۱

(۱) ۳۰- حسن بن موسی الخشاب از قول بعضی از دوستانش از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که می‌فرمود: گناهان زائر قبر حسین علیه السلام بصورت پلی درآمده و بر درب خانه‌اش قرار می‌گیرد، و او از روی آن پل عبور می‌کند، مانند کسی که از پل بگذرد و آن را پشت سر نهاده است، (یعنی گناهان را نیز پشت سر قرار داده و از آنها پاک شده باشد).

(۲) ۳۱- حسین بن ثویر بن ابی فاخته، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که به من فرمود: ای حسین! هر کس به قصد زیارت قبر حسین بن علی علیه السلام از خانه‌اش بیرون آید، اگر پیاده باشد خداوند به ازای هر گامی که بر می‌دارد حسنه‌ای برایش ثبت و گناهی از او پاک می‌کند. و اگر سواره باشد، خداوند به ازای هر قدمی که مرکبش بر می‌دارد، حسنه‌ای برای او می‌نویسد و

گناهی از او پاک می‌سازد. و هنگامی که به حائر حسینی برسد خداوند او را از رستگاران و حاجت رواشدگان منظور می‌فرماید. و چون اعمالش را تمام کند، خداوند او را از افراد ظفرمند و پیروز ثبت می‌کند، و هنگامی که می‌خواهد (به شهر و دیار خود) باز گردد، فرشته‌ای به نزد او آمده و به

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۴۲

او می‌گوید که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به تو سلام می‌رساند و می‌فرماید که: عملت را از نو آغاز کن که خداوند گناهان گذشته تو را بخشید.

(۱) ۳۲- بشیر دهان (روغن فروش) از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که به قصد زیارت قبر امام حسین علیه السلام (از خانه خود) بیرون می‌آید، به ازای هر گامی که برمی‌دارد به تدریج از گناهانش آمرزیده می‌شود و قدم به قدم پاکتر می‌گردد تا به قبر مطهر برسد، در آن هنگام خداوند به او خطاب می‌کند که: ای بنده من! از من بخواه تا خواسته‌ات را برآورم، مرا بخوان تا تو را اجابت کنم، مرا بخوان تا تو را حاجت روا کنم، هر چه می‌خواهی بخواه تا تو را عنایت کنم. می‌گوید که: امام صادق علیه السلام در دنباله گفتارش فرمود: بر خداوند است که آنچه را که وعده کرده است انجام دهد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۴۳

(۱) ۳۳- حارث بن مغیره از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: خداوند متعال فرشتگانی بر مزار حسین علیه السلام گمارده است، و هنگامی که کسی قصد زیارت می‌کند خداوند گناهان او را به فرشتگان می‌دهد، و چون گام برمی‌دارد آن فرشتگان گناهانش را پاک می‌کنند و با گام دیگر حسنات او را چند برابر می‌سازند، و به تدریج حسنات وی افزایش پیدا می‌کند تا جایی که بهشت بر او واجب می‌شود، سپس فرشتگان در اطراف او حلقه می‌زنند تا او را پاک سازند، و بعد به فرشتگان آسمانها خطاب می‌کنند که: زائران قبر حبیب دو حبیب خداوندی را (یعنی حضرت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و حضرت امیر المؤمنین علیه السلام) از آلودگیها پاک و پاکیزه کنید. و اگر زائران، غسل زیارت کنند، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به آنان خطاب می‌کند: ای میهمانان خدا! شما را به همنشینی و همراهی من در بهشت بشارت باد! سپس امیر المؤمنین علی علیه السلام آنان را ندا می‌کند که: من ضامن برآورده شدن حاجتها و دور کردن بلا و گرفتاریهای شما در دنیا و آخرت. سپس آنها را فرشتگان از سمت راست و چپ در بر می‌گیرند و از آنان محافظت می‌کنند تا به خانه‌های خویش باز گردند.

(۲) ۳۴- زید شحام از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: (ثواب) زیارت قبر امام حسین علیه السلام برابر بیست حج است، بلکه برتر از بیست حج.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۴۴

(۱) ۳۵- ابو سعید مدائنی می‌گوید که: بر امام صادق علیه السلام وارد شدم و به آن حضرت عرض کردم: فدایت گردم! من به زیارت قبر حسین علیه السلام بروم؟ فرمود: آری ای ابو سعید! قبر پسر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را زیارت کن که نیکترین نیکان و پاکیزه‌ترین پاکیزگان و نیکوکارترین نیکوکاران است، و اگر به زیارت قبر او نایل آبی خداوند ثواب بیست و پنج حج را برای تو ثبت می‌کند.

(۲) ۳۶- شهاب می‌گوید که: امام صادق علیه السلام از من پرسیدند: ای شهاب! چند بار به حج رفته‌ای؟ عرض کردم: نوزده بار، حضرت فرمود: یک بار دیگر که به حج بروی تا بیست بار حج خانه خدا را کرده باشی ثواب یک بار زیارت قبر حسین علیه السلام در نامه اعمال تو ثبت می‌گردد.

(۳) ۳۷- حذیفه بن منصور می‌گوید که: امام صادق علیه السلام از من پرسید: چند بار به حج رفته‌ای؟ عرض کردم: نوزده بار، فرمود: اگر دو بار دیگر به حج بروی تا بیست و یک بار کامل شود، مانند کسی خواهی بود که قبر حسین بن علی علیه السلام را

زیارت کرده باشد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۴۵

(۱) ۳۸- صالح نیلی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس قبر حسین علیه السلام را زیارت کند- در حالی که به حق آن حضرت عارف باشد- مانند کسی خواهد بود که صد بار در رکاب رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به حج رفته باشد.

(۲) ۳۹- مالک بن عطیه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: هر کس قبر ابا عبد الله علیه السلام را زیارت کند، خداوند (ثواب) هشتاد حج صحیح را در نامه عملش ثبت می‌فرماید.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۴۶

(۱) ۴۰- موسی بن قاسم حضرمی نقل کرده است که امام صادق علیه السلام در اول خلافت ابو جعفر منصور دوانیقی، وارد نجف شد، و به من فرمود: ای موسی! برو و در بزرگراه منتظر باش که همانا مردی از سمت قادیسیه خواهد آمد، وقتی به تو نزدیک شد به او بگو: یکی از فرزندان رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم تو را طلبیده است، و او به همراه تو خواهد آمد.

راوی می‌گوید: رفتم و سر راه ایستادم در حالی که گرمای هوا بسیار شدید و طاقت فرسا بود و آمدن آن مرد به طول کشید و چیزی نمانده بود که از امر امام خود (به خاطر گرمای شدید هوا) سرپیچی کنم و باز گردم که دیدم از دور چیزی شبیه کسی که بر شتر سوار باشد به طرف من می‌آید، به آن نقطه خیره شدم تا به نزدیکی من رسید. به او گفتم: ای مرد! در این حوالی یکی از فرزندان رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم تو را می‌طلبد و او نشانی تو را به من داده است، گفتم: مرا به خدمت او ببر. راوی می‌گوید: با هم آمدیم تا در نزدیکی سراپرده امام شتر خود را خوابانید، حضرت او

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۴۷

را به نام فراخواند و آن مرد عرب بر حضرت وارد شد، من در نزدیکی خیمه ایستاده بودم و کلامشان را می‌شنیدم ولی آنها را نمی‌دیدم، امام صادق علیه السلام از او پرسید: از کجا می‌آیی؟ عرض کرد: از دورترین نقطه یمن، حضرت فرمود: پس تو از اهالی فلان محلی؟ عرض کرد: آری. حضرت فرمود: پس چرا به اینجا آمده‌ای؟ عرض کرد: آمده‌ام تا امام حسین علیه السلام را زیارت کنم. حضرت فرمود: پس این مسیر طولانی را فقط برای زیارت طی کردی و نه چیز دیگر؟ عرض کرد: حاجتی ندارم جز اینکه در کنار قبر شریفش نماز بخوانم و او را زیارت کرده و بر او سلام کنم و سپس به شهر و دیار خود برگردم. امام صادق علیه السلام به او فرمود: از زیارت او چه نتیجه‌ای می‌بینی؟

عرض کرد: ما زیارت او را مایه خیر و برکت بر خود و خانواده و فرزندان و اموال و زندگانی و برآورده شدن حاجاتمان می‌بینیم. راوی گوید: سپس حضرت فرمود: ای برادر یمنی! نمی‌خواهی بیشتر از اینها (که گفتی) بهره و فضیلت آن را برای تو بگویم؟ عرض کرد: بفرمائید ای فرزند رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم. حضرت فرمود: براستی (ثواب) زیارت ابا عبد الله علیه السلام با (ثواب) یک حج مقبول و پذیرفته شده و پاکیزه که همراه با رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم انجام شده باشد، برابری می‌کند. آن مرد اعرابی تعجب کرد، حضرت فرمود: آری، به خدا سوگند با دو حج درست و مقبول و پاکیزه همراه با رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم برابری می‌کند. تعجب آن مرد از این کلام بیشتر شد، و امام صادق علیه السلام همچنان بر فضیلت زیارت می‌افزود تا آنکه فرمود: با (ثواب) سی حج درست و مقبول و پاکیزه که همراه با رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۴۸

انجام شده باشد برابری می‌کند.

(۱) ۴۱- یزید بن عبد الملک می‌گوید: همراه امام صادق علیه السلام بودم که گروهی سوار بر چهارپایان از آنجا گذشتند، حضرت

فرمود: این گروه به کجا می‌روند؟ عرض کردم:

به زیارت قبور شهدا. فرمود: چه چیزی اینان را از زیارت قبر آن شهید غریب باز داشته است؟! مردی از اهل عراق عرض کرد: مگر زیارتش واجب است؟

فرمود: (ثواب) زیارتش از یک حج و یک عمره و یک حج و یک عمره، همچنان بر شمرده تا به بیست حج و بیست عمره رسید، آنگاه فرمود: و همه صحیح و مقبول درگاه الهی.

راوی گفت: به خدا سوگند هنوز از جای خود برنخاسته بودم که مردی به خدمت حضرت شرفیاب شد و عرض کرد: من نوزده بار به حج خانه خدا رفته‌ام، از خداوند بخواه که مرا توفیق دهد تا بیست حج را کامل کنم، حضرت فرمود: آیا تاکنون قبر امام حسین علیه السلام را زیارت کرده‌ای؟! عرض کرد: نه! حضرت فرمود: مسلماً (ثواب)

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۴۹

زیارت امام حسین علیه السلام بیشتر از بیست بار حج کردن است.

(۱) ۴۲- اسحاق بن عمّار می‌گوید که از امام صادق علیه السلام شنیدم که می‌فرمود: موضع قبر امام حسین علیه السلام دارای حرمتی است که معروف و شناخته شده است، هر کس حدّ حرمت آن را بداند، و بدان پناه ببرد، در پناه خداوند خواهد بود. راوی می‌گوید:

عرض کردم: فدایت گردم! حریم حرم را برای من بیان کن، فرمود: بیست و پنج ذراع از سمت سر مبارک، و بیست و پنج ذراع از سمت پاهای مبارک، و بیست و پنج ذراع از سمت پشت، و بیست و پنج ذراع از پیش روی مبارک (آن حضرت) اندازه بگیر.

(۲) ۴۳- اسحاق بن عمار از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: آرامگاه امام حسین علیه السلام از همان روزی که در آن دفن شد به باغی از باغهای بهشت مبدّل گشته است، و باز فرمود: موضع قبر امام حسین علیه السلام دری است از درهای بهشت.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۵۱

(۱) ۴۴- معاویه بن وهب می‌گوید که: بر امام صادق علیه السلام وارد شدم در حالی که آن حضرت در محراب خود بود، نشستم تا نماز را به پایان برد، و پس از نماز در حالی که با پروردگارش مناجات می‌کرد، می‌گفت: ای که ما را به بزرگی و کرامت مخصوص گردانیده‌ای، و وعده شفاعت را به ما داده‌ای، و رسالت را بر دوش ما نهاده‌ای، و ما را وارث پیامبران خود قرار داده‌ای، و امتهای پیشین را به ما منتهی کرده‌ای، و جانشینی رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را مخصوص ما قرار داده‌ای، و علم گذشته و آینده را به ما ارزانی داشته‌ای، و دل‌های مردم را به سوی ما معطوف ساخته‌ای، مرا و برادران ایمانی مرا و زائران قبر پدرم حسین بن علی علیه السلام را بیامرزم- که درود خداوند بر آنان باد- همان کسان که به خاطر اظهار دوستی و ارادت به ما، و به امید اجر و پاداشی که تو در ازای دوستی و محبت با ما برایشان مقدر فرموده‌ای، و برای شادی قلب پیامبر تو محمد صلی الله علیه و آله و سلم و پیروی از دستورات ما، و به جهت خشمگین ساختن دشمنان ما، اموال خود را انفاق می‌کنند و زحمت و ناملايمات سفر را به خود هموار می‌سازند.

منظور آنها فقط خشنودی تو بود، پس آنان را به خاطر ما، مقام رضوان عنایت فرما، و آنان را در شب و روز (از شرّ دشمنان) محفوظ بدار، و افراد خانواده و فرزندان آنان را نیز در غیبتشان و در نبودشان به بهترین صورت ممکن مورد عنایت و رحمت خویش قرار بده، و آنان را از شرّ تمام ستمگران سرکش و طاغی و از شرّ تمام

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۵۲

آفریده‌های تو اعمّ از توانا و ناتوان و نیز شرّ شیاطین انس و جن حفظ کن، و به خاطر اینکه از شهر و دیار خود بدورند و ما را بر

فرزندان و خویشان و افراد خانواده خود مقدم داشته‌اند، هر آنچه از درگاه رحمت تو طلب می‌کنند به آنان کرامت فرما. بار الها! با آنکه دشمنان ما سفر آنان را عیب شمردند و بر آنان خرده گرفتند، ولی نکوهش و سرزنش دشمنان ما مانع آمدن آنان به سوی ما نشد، و بر خلاف میل دشمنان ما به زیارت ما شتافتند، پس خدایا! به این چهره‌هائی را که در اثر تابش آفتاب تغییر رنگ داده، و به این رخساره‌هائی که به تربت امام حسین علیه السلام سائیده شده است، و به این چشمه‌هائی که از سوز دل برای ما گریسته‌اند، و به این دل‌هایی که در مصائب ما بیتاب و بیقرار گشته و (در آتش حرمان) سوخته‌اند، و به این فریادها و فغان‌ها که در مظلومیت ما (از پرده دل) برکشیده‌اند رحم کن و آنان را ببخشای.

بار الها! من این جانها و این بدنها را به تو می‌سپارم، تا در آن روز (قیامت) که عطش همه را فرا می‌گیرد از حوض کوثر سیراب کنی.

راوی می‌گوید: امام- که درود خدا بر او باد- همچنان این دعا را در حال سجود ادامه داد. و هنگامی که از دعا فارغ شد، عرض کردم: فدایت شوم! آنچه را که من از شما شنیدم اگر در مورد شخصی بود که خدا را هم نمی‌شناخت به گمان من آتش جهنم بر هیچ جای بدن او نزدیک نمی‌گردد، به خدا سوگند آرزو کردم که به زیارت قبر حسین علیه السلام می‌رفتم و حج (مستحبی) را به جای نمی‌آوردم. حضرت فرمود: ای معاویه! تو که به قبر امام حسین علیه السلام نزدیکی، پس چه چیزی مانع تو از زیارت امام حسین علیه السلام می‌شود و چرا آن را ترک کردی؟! عرض کردم: فدایت کردم، نمی‌دانستم

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۵۳

که این امر تا این اندازه مهم باشد. فرمود: ای معاویه! تعداد فرشتگانی که در آسمانها در حق زائران امام حسین علیه السلام دعا می‌کنند از تعداد کسانی که در زمین دعا گوی و ثناخوان آنانند، بیشتر است. از روی ترس (زیارت) او را ترک مکن، زیرا هر کس از روی ترس، زیارت او را ترک کند، (بعدها) آنقدر حسرت خواهد خورد که آرزو می‌کند ای کاش قبرش در نزدیکی او بود. آیا دوست نداری که خداوند پیکر و شبح تو را در زمره کسانی ببیند که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم برایشان دعا می‌کند؟ آیا دوست نداری که فردا از کسانی باشی که فرشتگان با آنها دست می‌دهند و مصافحه می‌کنند؟ آیا دوست نداری که فردای قیامت از جمله کسانی باشی که هیچ بار گناهی بر دوش ندارند تا مجازات شوند؟ آیا دوست نداری که از گروهی باشی که با رسول خدا علیه السلام دست می‌دهند و مصافحه می‌کنند؟ (۱) ۴۵- اسحاق بن عمار نقل کرده است که از امام صادق علیه السلام شنیدم که می‌فرمود: هیچ فرشته‌ای در آسمانها و زمین نیست مگر آنکه از خداوند می‌خواهد که به او اجازه دهد تا قبر امام حسین علیه السلام را زیارت کند؛ و از همین روی، گروهی (از فرشتگان) برای زیارت او به زمین فرود می‌آیند و گروهی دیگر عروج می‌کنند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۵۴

(۱) ۴۶- داود رقی گوید: از امام صادق علیه السلام شنیدم که فرمود: خداوند مخلوقاتی از نظر تعداد افزونتر از فرشتگان نیافریده است، برآستی که در هر شامگاه هفتاد هزار فرشته از آسمان فرود می‌آیند، و آن شب را بر گرد خانه خدا طواف می‌کنند، و بعد از طلوع فجر به زیارت قبر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روانه می‌شوند و بر آن حضرت سلام می‌کنند، و سپس به زیارت قبر امیر المؤمنین علی علیه السلام می‌شتابند و بر آن حضرت درود می‌فرستند، سپس به زیارت قبر امام حسن علیه السلام می‌روند و بر آن جناب سلام می‌کنند، آنگاه به زیارت قبر امام حسین علیه السلام می‌شتابند و درود خود را نثار او می‌سازند، و پیش از طلوع آفتاب به آسمان عروج می‌کنند. آنگاه هفتاد هزار فرشته روز به زمین فرود می‌آیند و تا ساعتی پیش از غروب آفتاب به طواف خانه خدا مشغول می‌گردند، سپس به زیارت قبر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم می‌روند و درود خود را نثار او می‌کنند، سپس به زیارت قبر امیر المؤمنین علی علیه السلام رفته و بر او درود می‌فرستند، پس از آن عازم زیارت قبر امام حسن مجتبی علیه السلام شده

و بر او سلام می‌کنند، سپس به زیارت قبر امام حسین علیه السلام نایل می‌گردند و بر او درود می‌فرستند، و پیش از آنکه

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۵۵

آفتاب غروب کند به آسمان عروج می‌کنند.

(۱) ۴۷- اسحاق بن عمار از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: در فاصله قبر امام حسین علیه السلام تا آسمان هفتم، محل رفت و آمد فرشتگان است.

(۲) ۴۸- حنان بن سدیر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: او را زیارت کنید- یعنی قبر امام حسین علیه السلام- و در حق آن حضرت جفا نکنید (زیارت او را ترک نکنید)، زیرا او سالار شهیدان و سرور جوانان بهشت است.

(۳) ۴۹- ربیع بن عبد الله می‌گوید که در مدینه به امام صادق علیه السلام عرض کردم: قبور شهدا در کجا قرار دارد؟ فرمود: مگر در نزد شما قبر امام حسین علیه السلام بزرگترین و بهترین شهدا نیست؟! سوگند به آن که جانم در دست (قدرت) اوست، همانا در اطراف قبر او چهار هزار فرشته که ژولیده موی و غبار آلودند و تا روز قیامت بر آن حضرت می‌گریند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۵۶

(۱) ۵۰- امّ سعید احمسیه می‌گوید: در خدمت امام صادق علیه السلام بودم و قبلا شخصی را فرستاده بودم تا چهارپایی را برای زیارت قبور شهدا اجاره کند، حضرت فرمود: چه چیزی شما را از زیارت سالار شهیدان منع می‌کند؟! عرض کردم: فدای تو گردم! او کیست؟! فرمود: او حسین بن علی علیه السلام است. عرض کردم: کسی که او را زیارت می‌کند چه پاداشی دارد؟ فرمود: (ثواب) یک حج و یک عمره، و از خیرات و برکات چنین و چنان و با دست مبارک خود تا سه فضیلت را بر شمرد.

(۲) ۵۱- امّ سعید احمسیه می‌گوید که: به خدمت امام صادق علیه السلام شرفیاب شده بودم که کنیز من آمد و گفت: چهارپا را آماده کردم. حضرت فرمود: ای ام سعید! بگو داستان این چهارپا چیست؟! و می‌خواهی به کجا بروی؟ عرض کردم: می‌خواهم به زیارت

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۵۷

قبور شهدا بروم. فرمود: به من بگو که چرا کار شما مردم عراق این گونه شگفت انگیز شده است که از راههای دور و طولانی به زیارت شهدا می‌آیید، ولی زیارت قبر سالار شهیدان را (که به شما بسی نزدیک است) ترک می‌کنید و به زیارتش نمی‌روید؟ این زن می‌گوید که: عرض کردم: سالار شهیدان کیست؟ فرمود: حسین بن علی علیه السلام، عرض کردم: من یک زن هستم! فرمود: هیچ باکی بر تو نیست که رفته و او را زیارت کنی. عرض کردم: چه ثوابی از زیارت او نصیب ما می‌شود؟ فرمود:

(ثواب) زیارت او با (ثواب) یک حج و یک عمره و اعتکاف دو ماه در مسجد الحرام و روزه آن دو ماه برابری می‌کند.

(۱) ۵۲- هارون بن خارجه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: حسین بن علی علیه السلام می‌فرمود: من کشته گریه‌ام، با دلی اندوهگین و قلبی سرشار از غم شهید شدم، و شایسته (لطف) خداوند چنان است که هر غم زده‌ای که به زیارت من می‌آید، او را شاد و خوشحال به خانواده‌اش باز گرداند.

ثواب زیارت قبور ائمه- که درود خدا بر آنان باد-

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۵۸

(۱) ۱- حسن بن علی و شفاء نقل کرده است که از امام رضا علیه السلام پرسیدم: ثواب کسی که به زیارت قبر یکی از ائمه برود، چیست؟ فرمود: ثوابش مانند ثواب زیارت قبر امام حسین علیه السلام است. عرض کردم: کسی که به زیارت حضرت موسی بن جعفر علیه السلام برود چه ثوابی دارد؟ فرمود: ثوابش، ثواب کسی است که به زیارت قبر امام حسین علیه السلام برود.

(۲) ۲- علی بن مهزیار نقل کرده است که به امام جواد علیه السّلام عرض کردم: ثواب کسی که قبر امام رضا علیه السّلام را زیارت کند چیست؟ فرمود: به خدا سوگند ثوابش بهشت خواهد بود.

(۳) ۳- احمد بن محمد بن ابی نصر بزنطی نقل کرده است که: در نامه امام رضا علیه السّلام خواندم: به شیعیان من بگوئید که (ثواب) زیارت من در پیشگاه خداوندی برابر با هزار حج است. راوی می گوید که: (از روی تعجب) به حضرت جواد علیه السّلام عرض

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۵۹

کردم: هزار حج؟! فرمود: آری به خدا سوگند، بلکه یک میلیون حج برای کسی که با شناخت حق آن حضرت او را زیارت کند. و امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که قبر یکی از ما (ائمّه) را زیارت کند، مانند آن است که قبر امام حسین علیه السّلام را زیارت کرده باشد.

ثواب زیارت قبر فاطمه دختر امام موسی بن جعفر علیهم السّلام در قم

(۱) ۱- سعد بن سعد نقل کرده است که از امام رضا علیه السّلام در باره (زیارت قبر) فاطمه دختر حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام پرسیدم، فرمود: کسی که قبر او را زیارت کند، پاداشش بهشت است.

ثواب زیارت قبر عبد العظیم حسنی در شهر ری

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۶۰

(۱) ۱- محمد بن یحیی عطّار از مردی از اهالی شهر ری- که به خدمت حضرت امام هادی علیه السّلام شرفیاب شده بود- نقل کرده است که: به خدمت امام هادی علیه السّلام رسیدم.

حضرت فرمود: کجا بودی؟ عرض کردم: از زیارت قبر امام حسین علیه السّلام بر می گردم. فرمود: اگر قبر عبد العظیم را- که در نزد شما قرار دارد- زیارت می کردی، براستی مانند کسی بودی که قبر حسین بن علی علیه السّلام را زیارت کرده باشد.

ثواب کسی که توان نیکی کردن به اهل بیت علیهم السّلام و زیارت آنان را ندارد و بجای آنان به دوستان شایسته آنها نیکی کند و آنها را زیارت نماید

(۲) ۱- احمد بن محمد بن عیسی با سندی که خود ذکر کرده است از امام صادق علیه السّلام روایت می کند که فرمود: هر کس که نمی تواند نسبت به ما اظهار محبت کند، بر اوست که به دوستان صالح ما نیکی و محبت روا دارد؛ و کسی که نمی تواند به زیارت ما بیاید به زیارت دوستان شایسته ما بشتابد که در این صورت ثواب زیارت ما برای او ثبت خواهد شد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۶۱

ثواب اظهار محبت و نیکی کردن به امام علیه السّلام

(۱) ۱- اسحاق بن عمّار نقل کرده می گوید: از امام صادق علیه السّلام پرسیدم: معنی آیه شریفه (آیه ۲۴۵ از سوره بقره) «کیست آنکه به خدا وام دهد، وام نیکوئی، پس خداوند آن را برای او چندین برابر کند» چیست؟ فرمود: اظهار محبت و نیکی کردن به امام است.

*- و به سند دیگر باز از اسحاق بن عمار همین حدیث روایت شده است.

ثواب اهل قرآن

(۲) ۱- اسماعیل بن ابی زیاد از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: اهل قرآن پس از پیامبران و فرستادگان خدا در بالاترین درجه آدمیان قرار دارند، پس اهل قرآن را کوچک شمارید و حقوقشان را

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۶۲

اندک نیندازید زیرا در نزد خدا دارای مقامی والا و ارجمند می‌باشند.

ثواب ختم قرآن در مکه

(۱) ۱- ابو حمزه از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس قرآن را در مکه یا کمتر یا بیشتر از آن در روز جمعه ختم کند، خداوند ثواب همه نیکبهایی که از اولین جمعه دنیا تا آخرین جمعه آن هست در نامه اعمال او ثبت می‌فرماید، و چنانچه قرآن را در روزهای دیگر ختم کند، همین پاداش برای او خواهد بود.

ثواب فراگیری قرآن چه به آسانی و چه به سختی

(۲) ۱- صباح بن سیابه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: هر کس قرآن را به سختی یاد بگیرد دو اجر خواهد داشت، و کسی که (فراگیری) قرآن برای او آسان باشد با نیکوکاران (محشور) خواهد بود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۶۳

ثواب جوان با ایمانی که قرآن بخواند

(۱) ۱- منهل قصاب از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: چون جوان با ایمانی قرآن را تلاوت کند، قرآن با گوشت و خون او بیامیزد و خداوند او را با فرشتگانی که سفیر حضرت حقند و بزرگوار و نیکوکارند همراه کند، و قرآن در روز قیامت از رفتن او در آتش جهنم جلوگیری می‌کند و می‌گوید: پروردگارا! هر خدمتکاری بجز خادم من دستمزد خویش را گرفته است، پس گرامیترین بخششهای خود را بر او ارزانی دار، پس خداوند دو جامه از جامه‌های بهشتی بر اندام او می‌پوشاند، و تاج کرامت بر سر او نهاده می‌شد، آنگاه به قرآن خطاب می‌شود که: آیا تو را به خاطر این جوان خشنود ساختیم؟ و قرآن در پاسخ می‌گوید: پروردگارا! من بیش از این (از رحمت

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۶۴

تو) در باره او آرزو داشتیم، پس امان نامه‌ای را به دست راست، و منشور جاودانگی او در بهشت در دست چپ او قرار می‌دهند، وارد بهشت می‌شود و به او گفته می‌شود: بخوان و یک درجه بالا برو، و به قرآن خطاب می‌شود: آیا او را به پاداشی که می‌خواستی نواختیم، و تو را از این موهبت خشنود ساختیم؟ قرآن در پاسخ می‌گوید: آری ای خداوندگار من! امام علیه السلام فرمود: کسی که آن را زیاد بخواند، و علیرغم سختی‌هایی که دارد (قرآن) را به خاطر بسپارد، خداوند دو بار این پاداش را به او عنایت فرماید.

ثواب کسی که قرآن را در حال ایستاده و نشسته در نماز تلاوت کند، و کسی که در غیر از نماز تلاوت کند

(۱) ۱- عبد الله بن سلیمان از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس قرآن را به حالت ایستاده در نماز

بخواند، خداوند به هر حرفی از آن صد حسنه برای او می‌نویسد؛ و هر کس آن را در حال نشسته در نماز بخواند خداوند به ازای هر حرفی پنجاه حسنه برای او ثبت می‌فرماید؛ و هر کس قرآن را خارج از نماز بخواند، پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۶۵
خداوند به ازای هر حرف آن ده حسنه برای او می‌نگارد.

ثواب تلاوت صد تا پانصد آیه قرآن در نماز شب

(۱) ۱- اسحاق بن عمار از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس صد آیه قرآن به هنگام نماز شب بخواند، خداوند ثواب عبادت تمامی آن شب را به او کرامت کند؛ و هر کس دویست آیه از قرآن را در غیر نماز شب بخواند، خداوند قنطاری از حسنات در لوح (به نام او) ثبت خواهد کرد، که هر قنطار یک هزار و دویست اوقیه، و هر اوقیه بزرگتر از کوه احد است.

ثواب حافظ و عامل به قرآن

(۲) ۱- فضیل بن یسار از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: حافظ قرآن و عمل کننده به آن، همنشین با فرشتگان کرام و شایسته حضرت حق می‌شود.
پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۶۶

ثواب آن که با زحمت بکوشد تا قرآن را به خاطر بسپارد و آن که پیش از خواب یک سوره از قرآن را بخواند

(۱) ۱- فضیل بن یسار گوید: از امام صادق علیه السّلام شنیدم که می‌فرمود: کسی که می‌کوشد تا قرآن را با زحمت بسیار حفظ کند، دارای دو پاداش است، و فرمود: چه چیزی مانع می‌شود تا بازرگانی که در بازار مشغول به تجارت است، پس از مراجعت به خانه و پیش از خواب سوره‌ای از قرآن بخواند، تا به ازای هر آیه‌ای که تلاوت می‌کند ده حسنه برای او ثبت و ده گناه از او پاک گردد؟!

ثواب کسی که قرآن را از اول تا به آخر تلاوت کند

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۶۷
(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم سؤال شد: کدامیک از مردان بهترند؟ فرمود: آن که چون فرود آید، کوچ کند. سؤال شد: ای رسول خدا! او کیست؟ فرمود: آن کسی که چون از اول قرآن شروع به تلاوت می‌کند آن را تا به پایان رساند و ختم کند، خواسته چنین شخصی حتما در نزد خداوند مستجاب است.

ثواب تلاوت کننده قرآن

(۲) ۱- معاویه بن عمار از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس قرآن را بخواند، بی‌نیاز گردد، و پس از آن دیگر نیازی پیدا نمی‌کند (و اگر قرآن چنین نکند) هیچ چیز دیگر او را بی‌نیاز نخواهد کرد.

ثواب تلاوت قرآن از روی آن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۶۸

(۱) ۱- یعقوب بن یزید، از مردی عامی- بدون ذکر نام سایر راویان پیش از خود- از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس قرآن را از رو بخواند، از چشم خویش بهره‌مند خواهد شد و عذاب پدر و مادر او را تخفیف می‌دهند اگر چه کافر باشند.

(۲) ۲- و به همین سند، بدون ذکر نام راویان، از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم روایت شده است که فرمود: (تحمل) هیچ چیزی بر شیطان دشوارتر از تلاوت قرآن از روی آن نیست.

ابن بابویه، محمد بن علی - مجاهدی، محمد علی، پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ۱ جلد، انتشارات سرور - قم، چاپ: اول، ۱۳۸۱ش. پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال ؛ ص ۲۶۸

ثواب بودن قرآن در خانه

(۳) ۱- حمّاد بن عیسی از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش نقل کرده است که فرمود: من دوست دارم که در خانه قرآن باشد، زیرا خداوند بوسیله آن شیطان را می‌راند.

ثواب تلاوت ده تا هزار آیه در یک شب

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۶۹

(۱) ۱- سعد بن طریف از امام محمد باقر علیه السّلام، و آن حضرت از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم روایت کرده است که فرمود: هر کس در یک شب ده آیه از قرآن را بخواند در شمار غافلان درنیاید؛ و اگر پنجاه آیه آن را بخواند، در گروه ذاکران به حساب آید؛ و اگر صد آیه بخواند از زمره عابدان (یا نمازگزاران) محسوب گردد؛ و اگر دویست آیه را تلاوت کند، از گروه خداترسان باشد؛ و اگر سیصد آیه را بخواند، در ردیف رستگاران قرار گیرد؛ و اگر پانصد آیه را تلاوت کند، از جمله مجتهدان محسوب می‌شود؛ و اگر هزار آیه بخواند، ثواب انفاق پانصد هزار مثقال طلا (قنطار) که هر مثقالی معادل بیست و چهار قیراط و هر قیراطی - که کوچکترین آن به اندازه کوه احد و بزرگترین آن به مقدار آنچه ما بین زمین و آسمان است- در نامه اعمال او ثبت می‌گردد.

ثواب ماه مبارک رمضان، بهار قرآن

(۲) ۱- جابر از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر چیزی بهاری دارد، و

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۷۰

بهار قرآن، ماه رمضان است.

ثواب تلاوت یک صد آیه از قرآن و سپس هفت بار «یا الله» گفتن

(۱) ۱- علی بن اسباط بدون آنکه نام راویان پیش از خود را ذکر کند از امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس صد آیه از قرآن بخواند- از هر جای قرآن که خودش بخواند- و سپس هفت بار «یا الله» بگوید، اگر بخواند که صخره‌ای را از جای خود برکند به خواست خدا از جای خواهد کند.

ثواب تلاوت سوره حمد

(۲) ۱- حسن بن علی بن ابی حمزه بطائنی از پدرش نقل کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: اسم اعظم خداوندی در امّ الكتاب (سوره حمد) است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۷۱

ثواب تلاوت سوره بقره و آل عمران

(۱) ۱- ابو بصیر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره بقره و آل عمران را بخواند، این دو سوره در روز قیامت مانند دو قطعه ابر یا دو سایبان بر او سایه می‌افکنند.

ثواب خواندن چهار آیه از اول سوره بقره، و آیه الكرسي و دو آیه بعد از آن، و سه آیه آخر همان سوره

(۲) ۱- عمرو بن جمیع بدون ذکر نام راویان پیش از خود از امام زین العابدین علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود: کسی که چهار آیه از اول سوره بقره، و آیه الكرسي را با دو آیه پس از آن، و سه آیه پایانی آن سوره را (با هم) تلاوت کند هیچ

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۷۲

گزندگی به جان و مال او نمی‌رسد، و شیطان به او نزدیک نمی‌شود، و قرآن را از یاد نمی‌برد.

ثواب تلاوت آیه الكرسي به هنگام خواب و بعد از هر نماز

(۱) ۱- ابراهیم بن مهزم از قول مردی روایت کرده است که امام رضا علیه السّلام می‌فرمود: کسی که به هنگام خواب، آیه الكرسي را بخواند، به خواست خدا به بیماری فلج مبتلا نمی‌شود، و کسی که این سوره را در تعقیبات هر نماز بخواند، هیچ گزنده‌ای به او آسیب نمی‌رساند.

ثواب تلاوت سوره نساء در هر جمعه

(۲) ۱- زرّ بن حبیش از امیر المؤمنین علی علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که سوره نساء را در هر جمعه بخواند، از فشار قبر در امان خواهد بود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۷۳

ثواب تلاوت سوره مائده

(۱) ۱- ابو الجارود از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که سوره مائده را در هر پنجشنبه تلاوت کند ایمانش به ظلم آلوده نمی‌گردد، و هرگز شرک نخواهد ورزید.

ثواب تلاوت سوره انعام

(۲) ۱- ابو صالح از ابن عباس نقل کرده است که: اگر کسی سوره انعام را در هر شب تلاوت کند در روز قیامت از زمره کسانی باشد که در امانند، و هرگز آتش جهنم را به چشم نخواهد دید.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۷۴

و امام صادق علیه السلام می فرمود: تمام سوره انعام در یک مرتبه نازل شد، و هفتاد هزار فرشته آن را بدرقه کردند تا آنکه بر محمد صلی الله علیه و آله و سلم فرود آمد، پس آن را بزرگ و گرامی بدارید، چرا که اسم خداوند در هفتاد جای این سوره آمده است، و اگر مردم می دانستند که چه‌ها در آن نهفته شده است، هرگز (تلاوت) آن را ترک نخواهند کرد.

ثواب تلاوت سوره اعراف در هر ماه

(۱) ۱- ابو بصیر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره اعراف را در هر ماه تلاوت کند، در روز قیامت از جمله کسانی خواهد بود که خوفی بر ایشان نیست و محزون نخواهند بود، و اگر در هر جمعه آن را بخواند از کسانی خواهد بود که در روز قیامت بر آنان حسابی نیست، و همانا که در این سوره یکی از محکمت‌ها قرار دارد پس تلاوت آن را ترک نکنید، زیرا در روز قیامت برای هر کس که آن را تلاوت می کند، شهادت خواهد داد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۷۵

ثواب تلاوت سوره انفال و سوره توبه

(۱) ۱- ابو بصیر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره انفال و سوره براءت را در هر ماه بخواند، هرگز در دل او نفاق راه نیابد و از شیعیان امیر المؤمنین علیه السلام بشمار آید.

ثواب تلاوت سوره یونس

(۲) ۱- فضیل رسّان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره یونس را در هر دو یا سه ماه تلاوت کند، بیم آن را نخواهد داشت که مبادا از گروه نادانان باشد، و در روز قیامت از مقربان درگاه ربوبی خواهد بود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۷۶

ثواب تلاوت سوره هود

(۱) ۱- فروه بن آجری از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره هود را در هر جمعه بخواند، خداوند متعال در روز قیامت در گروه پیامبران محشورش می کند، و در آن روز گناهی بر او دیده نخواهد شد (گناهان او آمرزیده شده است).

ثواب تلاوت سوره یوسف

(۲) ۱- ابو بصیر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره یوسف را در هر روز یا هر شب بخواند، خداوند متعال او را در روز قیامت به زیبایی حضرت یوسف علیه السلام بر می انگیزد، و او را هراس روز قیامت بر نمی گیرد، و از جمله بندگان نیکوکار خدا خواهد بود. و نیز فرمود: این سوره در تورات هم آمده است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۷۷

ثواب تلاوت سوره رعد

(۱) ۱- حسین بن ابی العلاء از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره رعد را بسیار بخواند، خداوند هرگز او را به صاعقه هلاک نمی‌سازد هر چند که از دشمنان اهل بیت عصمت و طهارت باشد، و اگر مؤمن باشد (به خدا و رسول و امامت اهل بیت ایمان داشته باشد) خداوند او را بدون حساب وارد بهشت می‌کند، و شفاعت او در باره همه افراد خاندان و برادران (ایمانیش) پذیرفته می‌شود.

ثواب تلاوت سوره ابراهیم و حجر

(۲) ۱- عنبسه بن مصعب از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره ابراهیم و حجر را در هر هفته در رکعت‌های اول و دوم نماز بخواند، هرگز گرفتار تنگدستی و دیوانگی و مصیبت نمی‌شود.
پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۷۸

ثواب تلاوت سوره نحل

(۱) ۱- محمد بن مسلم از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره نحل را در هر ماه تلاوت کند، از قرض در این دنیا و هفتاد نوع بلا که سبکترین آنها دیوانگی و جذام و پستی می‌باشد در امان خواهد بود، و در بهشت عدن- که جایگاه میانی بهشت است- مقام خواهد گزید.

ثواب تلاوت سوره بنی اسرائیل

(۲) ۱- حسین بن ابی العلاء از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره بنی اسرائیل را در هر شب جمعه بخواند، نمی‌میرد تا آنکه زمان قائم آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم را درک کند و از یاران او بشود.
پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۷۹

ثواب تلاوت سوره کهف

(۱) ۱- عیسی بن عبد الله، از پدرش، از جدش، از امیر المؤمنین علی علیه السّلام روایت کرده است که می‌فرمود: هیچ بنده‌ای نیست که آیه قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ... (آیه ۱۱۰ از سوره کهف) تا آخر سوره کهف را بخواند مگر اینکه نوری از بستر او تا بیت الله الحرام ساطع می‌گردد، و اگر خود از اهل بیت الله الحرام باشد، برای او نوری است که شعاعش تا بیت المقدس می‌رسد.
(۲) ۲- ابو بصیر از امام صادق علیه السّلام روایت کند که فرمود: هر کس سوره کهف را در هر شب جمعه بخواند، نمی‌میرد مگر (آنکه) شهید (به حساب آید)، و خداوند او را با شهدا بر می‌انگیزد، و روز قیامت در صف شهدا خواهد ایستاد.
پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۸۰

ثواب تلاوت سوره مریم

(۱) ۱- عمر بن ابان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس بر خواندن سوره مریم مداومت کند، نمی‌میرد

مگر آنکه به چیزی که او را در (حفظ) جان و مال و فرزندانش (از دیگران) بی‌نیاز گرداند، برسد، و در آخرت از یاران عیسی بن مریم علیه السلام بشمار آید، و در آن روز سلطنتی همانند سلطنت سلیمان بن داود علیهما السلام - در دنیا - به او داده می‌شود.

ثواب تلاوت سوره طه

(۲) ۱- اسحاق بن عمار از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: تلاوت سوره طه را ترک نکنید، زیرا خداوند آن را دوست می‌دارد، و کسی را که آن را تلاوت کند

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۸۱

دوست خواهد داشت، و کسی که بر خواندن آن مداومت کند خداوند در روز قیامت نامه اعمال او را در دست راستش قرار می‌دهد، و او را در مورد آنچه که در زمان مسلمانی خود انجام داده است مورد محاسبه قرار نمی‌دهد، و در آخرت آنقدر به او پاداش عنایت می‌شود تا خشنود گردد.

ثواب تلاوت سوره انبیاء

(۱) ۱- فضیل رشان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره انبیاء را از روی علاقه و رغبت بخواند، مانند کسی خواهد بود که (در بهشت) با همه پیامبران در «جنات النعیم» همدم و همنشین است، و تا زمان حیات با هیبت و شکوه در نظر مردم جلوه می‌کند.

ثواب تلاوت سوره حج

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۸۲

(۱) ۱- سوره از قول پدرش، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که در هر سه روز یک بار سوره حج را بخواند، پیش از آنکه سال بر او بگذرد به حج بیت الله الحرام نایل می‌آید، و چنانچه در سفر حج از دنیا برود وارد بهشت می‌شود. راوی می‌گوید: عرض کردم! اگر این شخص از مخالفان (سنی مذهب) باشد چطور؟ فرمود: در عذاب او تخفیف داده می‌شود.

ثواب تلاوت سوره مؤمنون

(۲) ۱- حسین بن ابی العلاء روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که سوره مؤمنون را تلاوت کند، خداوند عمر او را با سعادت و نیکبختی به پایان خواهد برد، و چنانچه به خواندن آن در روزهای جمعه مداومت کند جایگاه او در فردوس اعلا در جوار پیامبران و فرستادگان الهی خواهد بود و با آنان همنشین گردد.

ثواب تلاوت سوره نور

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۲۸۳

(۱) ۱- ابن مسکان روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: اموال و دامن و زنان خود را با تلاوت سوره نور حفظ کنید، زیرا کسی که در هر روز یا هر شب آن را بخواند و تا به هنگام مرگ بر آن مداومت کند هیچ یک از افراد خانواده‌اش به اعمال منافی عفت (زنا) دچار نمی‌گردد، و پس از مرگ هفتاد هزار فرشته او را تا قبر تشییع کرده، و همه آنها (از درگاه الهی) برای

او طلب آمرزش می‌کنند تا او را وارد قبر سازند.

ثواب تلاوت سوره فرقان

(۲) ۱- اسحاق بن عمار روایت کرده است که حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام فرمود: ای فرزند عمار! خواندن سوره تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ (مبارک است خداوندی که قرآن را بر بنده خود «رسول خدا» نازل کرده است) را ترک مکن! زیرا کسی که شبها بر تلاوت آن مداومت کند خداوند هرگز او را عذاب نمی‌کند، و مورد محاسبه قرار نمی‌دهد، و منزلش در فردوس اعلا خواهد بود.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۸۴

ثواب تلاوت سه سوره طواسین (سوره‌های شعرا و نمل و قصص)

(۱) ۱- ابو بصیر روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: هر کس سه سوره «طس» را در شب جمعه تلاوت کند از اولیای الهی و در جوار خداوند و حفظ او خواهد بود، و هرگز در دنیا روی رنج و سختی را نخواهد دید، و در آخرت از بهشت آنقدر به او کرامت کنند تا راضی شود بلکه بالاتر از آنچه که رضای اوست (به او عنایت نمایند)، و خداوند صد همسر از حوران بهشتی را نصیب او خواهد کرد.

ثواب تلاوت سوره عنکبوت و روم

(۲) ۱- ابو بصیر روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام می‌فرمود: کسی که سوره عنکبوت و روم را در شب بیست و سوم ماه مبارک رمضان تلاوت کند، به خدا سوگند ای پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۸۵
ابا محمد که او اهل بهشت است و هرگز از این حکم کسی را استثنا نمی‌کنم، و بیمی از آن ندارم که خداوند به خاطر این سوگند، گناهی در نامه اعمال من ثبت کند! و بدرستی که قدر و منزلت این دو سوره در نزد خداوند، والاست «۱».

ثواب تلاوت سوره لقمان

(۱) ۱- عمرو بن جبیر عزمی روایت کرده است که پدر او از امام محمد باقر علیه السّلام شنیده است که فرمود: کسی که سوره لقمان را در هر شب تلاوت کند، خداوند در آن شب فرشتگانی بر او می‌گمارد که او را تا به صبح از شرّ ابلیس و دستیارانش محافظت کنند، و اگر این سوره را در روز تلاوت نماید، همان فرشتگان او را تا شامگاهان از شرّ شیطان و دستیارانش بدور نگاه دارند.

(۱) فراز پایانی روایت چندان به کلام معصوم علیهم السّلام نمی‌ماند چرا که بوی تجزی از آن به مشام می‌رسد و این شاید به خاطر سهل انگاری در ضبط کلام معصوم علیه السّلام باشد، و چون در سلسله راویان، روایت حسن بن علی بن ابی حمزه بطائنی - که از واقفیه است - قرار دارد مورد اعتماد بزرگان نیست.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۸۶

ثواب تلاوت سوره سجده

(۱) ۱- حسین بن ابی العلاء نقل کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که هفته‌ای یک بار سوره سجده را تلاوت کند، خداوند نامه اعمال او را در دست راستش می‌دهد، و او را مورد محاسبه قرار نمی‌دهد، و از همراهان و همنشینان رسول خدا و خاندانش که درود خدا بر آنها باد، خواهد بود.

ثواب تلاوت سوره احزاب

(۲) ۱- عبد الله بن سنان نقل کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که سوره احزاب را بسیار تلاوت کند، روز قیامت در جوار رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و همسرانش خواهد بود، پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۸۷
سپس فرمود: سوره احزاب، رسوائیهای زنان و مردان قریش را بازگو می‌کند.
ای پسر سنان! برآستی که سوره احزاب، زنان قریش را- که از نژاد عرب بودند- رسوا کرد، و این سوره از سوره بقره طولانی‌تر بود ولی از آن کاستند و آن را تحریف کردند «۱».

(۱) همان طور که قبلا- بارها یاد آور شدیم حسن بن علی بن ابی حمزه بطائنی- که راوی اکثر روایات مربوط به ثواب تلاوت سوره‌های قرآنی است- او و پدرش از بزرگان فرقه واقفیه‌اند و بر این باور بوده‌اند که امام موسی بن جعفر علیه السّلام آخرین امام بر حق است و عقیده داشتند که او زنده است و مهدی منتظر (عج) کسی جز او نیست!! نوشته‌اند هنگامی که امام موسی بن جعفر علیه السّلام در زندان هارون بسر می‌برد، اموال فراوانی از وجوهات از قبیل خمس و غیره بعنوان وکلای امام در اختیار عده‌ای از جمله علی بن ابی حمزه بطائنی بود که بالغ بر هزاران دینار می‌شد و پس از شهادت امام علیه السّلام بایستی در اختیار حضرت علی بن موسی الرضا علیه السّلام قرار می‌گرفت ولی آزمندی به مال دنیا موجب شد تا امامت آن حضرت را منکر شوند و آن اموال را بناحق تصاحب کنند، بزرگان ما آنان را امین و مورد اعتماد نمی‌شناسند و گفته‌های آنان را مطابق با واقع نمی‌دانند. در فراز پایانی همین روایت مطلبی وجود دارد که بر تحریف قرآن صحه می‌گذارد! در حالی که قرآن تنها کتاب آسمانی است که از تحریف بدور مانده است زیرا خداوند تبارک و تعالی خود را حافظ آن معرفی فرموده است **إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ**، لذا باید در این گونه روایات به دیده تردید نگریست و بر آنها اعتماد نکرد.

سؤالی که در اینجا قابل طرح است این است که چرا این گونه روایات در کتب بزرگان شیعه راه یافته است و تکلیف کسانی که از روی اعتماد به این بزرگان و آثار آنان، به این گونه روایات که اغلب متضمن ثواب تلاوت سوره‌های قرآنی است عمل کرده و می‌کنند چیست؟! پاسخ این است که ذکر هر روایتی در آثار بزرگان دلیل بر درست بودن آن نیست و به همین دلیل، سلسله راویان احادیث و روایات را هم ذکر می‌کنند تا کسانی که در علم رجال دستی دارند نسبت به درستی یا نادرستی این قبیل روایات کنکاش کنند؛ و تکلیف کسانی که از روی اعتماد به این قبیل روایات عمل می‌کنند، مشخص است، زیرا بر طبق (قاعده تسامح) در (اخبار من بلغ) اگر کسی به امید ثوابهایی که برای تلاوت سوره‌های قرآنی در این قبیل روایات ذکر شده است، این سوره‌ها را تلاوت کند، ان شاء الله خداوند رحیم و بخشاینده، آن ثوابها را به او عنایت خواهد فرمود چرا که رحمت حضرت حق بی‌منتهاست و بر اساس (الاعمال بالیتّیات) خداوند به تیت کسی که قرآن را تلاوت می‌کند، می‌نگرد و چنانچه در آن غشی نبیند، او را از ثواب محروم نمی‌کند، ولی هر کلامی را نمی‌توان به معصوم علیه السّلام نسبت داد و بایستی در این موارد بسیار دقیق بود زیرا خدای

ناخواسته ممکن است همین مسامحه‌ها اسباب شقاوت آدمی را فراهم سازد، اهمیت این مسأله به حدی است که اگر کسی در ماه رمضان مطلب نادرستی را به یکی از معصومین علیهم السّلام نسبت دهد، روزه او باطل می‌شود و مستحقّ کيفر است.

تو خود حدیث مفضّل بخوان از این مجمل!

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۸۸

ثواب تلاوت سوره سبأ و سوره فاطر

(۱) ۱- ابن اذینه نقل کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: هر کس دو سوره سبأ و فاطر را که با کلمه حمد آغاز می‌شوند - به هنگام شب تلاوت کند تمام آن شب را در پناه و امان خداوندی بسر خواهد برد، و چنانچه این دو سوره را در روز بخواند، در آن روز به هیچ چیز ناگوار و ناپسندی گرفتار نخواهد شد، و آنقدر از خیر دنیا و آخرت به او عنایت می‌شود که هرگز بر دلش خطور نکرده، و (حتی) تصوّر آن را (هم) نمی‌کرده است.

ثواب تلاوت سوره یس

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۸۹

(۱) ۱- ابو بصیر نقل کرده است که امام صادق علیه السّلام می‌فرمود: هر چیزی قلبی دارد، و قلب قرآن سوره یاسین است، هر کس آن را پیش از خواب و یا در روز پیش از فرا رسیدن شب تلاوت کند، در آن روز از گروهی که در پناه خداوند و روزی آنان مقرر شده است خواهد بود، و اگر کسی شب هنگام پیش از آنکه بخوابد تلاوت کند، خداوند (برای مراقبت از او) هزار فرشته می‌گمارد تا او را از شرّ هر شیطان رانده

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۹۰

شده و از هر آسیبی مصون بدارند، و اگر در همان روز بمیرد، خداوند او را به پاداش این عمل (تلاوت سوره یاسین) وارد بهشت می‌کند، و به هنگام غسل، سی هزار فرشته (بر جنازه او) حاضر می‌شوند و همه برای او طلب آمرزش می‌کنند، و با حال استغفار او را تا قبر بدرقه می‌کنند، و هنگامی که به خاک سپرده شد، آن فرشتگان در درون قبر او خدا را عبادت می‌کنند و ثواب آن را به او می‌دهند، و (خانه تنگ) قبر او تا آنجا که چشم او کار می‌کند گشاده می‌گردد، و از فشار قبر ایمن می‌شود، و همواره تا به حشر نوری از گور او تا آسمان می‌تابد.

و به هنگامی که خدا او را از قبر برانگیزد، فرشتگان با او آیند و او را بدرقه می‌کنند و به رویش لبخند می‌زنند و او را به خیر و نیکی بشارت می‌دهند تا او را از صراط و میزان بگذرانند و او را در جایگاهی قرار دهند که هیچ مخلوقی (جز کزوبیان و پیامبران الهی) آن مقام و منزلت را نشاید، و او با پیامبران الهی در پیشگاه خداوند می‌ایستد، و با غمگساران غم نمی‌خورد، و با اندوهگینان به اندوه نمی‌نشیند، و با زاری کنندگان زاری نمی‌کند. آنگاه پروردگار تبارک و تعالی به او می‌گوید: ای بنده من! شفاعت کن، که من شفاعت تو را در باره هر کس که خواهی می‌پذیرم، و ای بنده من! از من بخواه، که هر چه خواهی تو را خواهم داد، پس حاجت خود را از خدا می‌طلب و حاجتش برآورده می‌شود، و شفاعت می‌کند و شفاعت او پذیرفته می‌شود، و مانند دیگران به حساب او نمی‌رسند، و مانند دیگران او را توقیف و بازداشت نمی‌کنند، و چون خوارشدگان زبون و خوار نمی‌گردد، و مکافات گناهان و اعمال ناپسندی که انجام داده است دامنگیر او نمی‌شود، و نامه سر گشاده‌ای به او داده

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۹۱

می‌شود تا از درگاه خدا فرود آید، و همه مردم (با دیدن او) تمام مردم از روی تعجب (به هم) می‌گویند: خدا پاک و منزّه است!

این بنده حتی یک گناه هم ندارد، و از همدمان و همراهان محمد صلی الله علیه و آله و سلم (رسول خدا) خواهد بود.

(۱) ۲- جابر جعفی از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کسی که در عمر خود یک بار سوره یاسین را بخواند، خداوند به شماره هر آفریده‌ای در دنیا و در آخرت و آنچه در آسمان است دو میلیون حسنه نوشته و به همین اندازه از گناهانش پاک می‌کند، و دچار تنگدستی و بدهکاری و خانه خرابی و رنج و دیوانگی نشود و جذام و وسواس و (سایر) بیماریهای زیان آور مبتلا نمی‌گردد، و خداوند دشواری مرگ را بر وی آسان می‌کند، و خود کار قبض روحش را به عهده می‌گیرد، و در زمره کسانی خواهد بود که خداوند متعال گشایش روزی و شادمانی او به هنگام مرگ و اسباب خشنودی به پادشاهای اخروی او را تضمین کرده است، و آنگاه خداوند متعال به تمام فرشتگان خود در آسمانها و زمین خطاب می‌کند که: من از این بنده خود راضی شدم، شما هم برای او طلب آمرزش کنید.

پاداش نیکبیا و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۹۲

ثواب تلاوت سوره صافات

(۱) ۱- حسین بن ابی العلاء از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره صافات را در هر روز جمعه بخواند، پیوسته از هر آسیبی در امان می‌باشد و گرفتاریهای دنیوی از او دور می‌شوند، و در دنیا از گشایش و افزونی روزی بهره‌مند می‌گردد، و خداوند او را از جهت مال و فرزند و بدن دچار شرّ شیطان رانده شده و یا ستمگر بدخو نمی‌کند، و چنانچه در همان روز یا در همان شب بمیرد، خداوند او را شهید برانگیزد و شهید بمیراند و او را با شهیدان در یک درجه و مقام در بهشت جا می‌دهد.

ثواب تلاوت سوره ص

پاداش نیکبیا و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۹۳

(۱) ۱- جبیر عزمی از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است: هر کس در شب جمعه سوره ص را تلاوت کند، به قدری از خیر دنیا و آخرت به او کرامت کنند که جز به پیامبری مرسل و یا فرشته‌ای مقرب به دیگری داده نمی‌شود، و خداوند او را و هر کس از افراد خاندانش را- که دوست داشته باشد- وارد بهشت می‌کند، حتی خدمتکاری را که پرستاری او را بر عهده داشته است گرچه از افراد خانواده‌اش یا از کسانی که حق شفاعت در مورد آنان داشته است نباشد.

ثواب تلاوت سوره زمر

(۲) ۱- هارون بن خارجه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره زمر را تلاوت کند و آن را آسان قرائت کند، خداوند شرف دنیا و آخرت را به او

پاداش نیکبیا و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۹۴

کرامت فرماید، و او را بدون مال و منال و خویشان و وابستگان عزیز می‌گرداند، به طوری که هر که او را ببیند بزرگش می‌دارد و احترامش می‌گذارد، و خداوند بدن او را بر آتش جهنم حرام می‌کند، و در بهشت هزار شهر برای او می‌سازد، که هر شهری هزار کاخ، و در هر کاخی یک صد حوریه است، و علاوه بر آن برای او دو چشمه روان و دو چشمه جوشان و دو چشمه‌ای که از شدت زلالی و صاف بودن آب آنها به سیاهی می‌زنند، و حورانی پرده‌نشین، و باغهایی که دارای اقسام نعمتها و درختها و میوه‌هاست و از هر میوه‌ای دو نوع.

ثواب تلاوت سوره مؤمن

(۱) ۱- ابو الصباح کنانی روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السّلام فرمود: اگر کسی هر شب سوره حم مؤمن را تلاوت کند، خداوند تمام گناهانش را خواهد آمرزید، و او را با تقوا گرداند، و آخرت را برای او بهتر (و راحت تر) از دنیا قرار دهد.

ثواب تلاوت سوره سجده

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۹۵

(۱) ۱- ذریح محاربی روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: هر کس سوره حم سجده را بخواند، در روز قیامت برای او نوری می شود که شعاع آن- تا جایی که چشم می بیند- امتداد می یابد، و همچنین مایه خوشحالی و شادمانی او در آن روز می شود، و در این دنیا طرز زندگانی او مورد ستایش و غبطه دیگران قرار می گیرد.

ثواب خواندن سوره حم عسق (شوری)

(۲) ۱- سیف بن عمیره روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که بر تلاوت سوره حم عسق (سوره شوری) مداومت کند خداوند در روز قیامت او را با سیمائی همچون برف (سفید) یا آفتاب فروزان برمی انگیزد تا در پیشگاه خداوند متعال بایستد و خداوند او را مورد خطاب قرار می دهد که: ای بنده من! بر تلاوت سوره حم عسق مداومت کردی در حالی که از ثواب آن بی خبر بودی! اگر می دانستی که این

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۹۶

(سوره) چه سوره‌ای است و ثواب تلاوت آن چه اندازه است از خواندن آن خسته نمی شدی، و من اینک تو را از پاداش و اجری که داری آگاه می سازم، آنگاه فرمان می راند که او را وارد بهشت کنی، و در بهشت کاخی از یاقوت سرخ از آن اوست که درها و ایوانها و پله‌های آن همه از همان یاقوت سرخ است، و درون آن از بیرون آن پیدا، و بیرون آن از درون آن هویداست؛ و برای او در آن کاخ هزار کنیز زن و هزار غلام نوجوان که جاودانه در آن قصر (در خدمت او) باشند، همانها که خداوند متعال (در قرآن) آنان را وصف کرده است.

ثواب تلاوت سوره زخرف

(۱) ۱- ابو بصیر روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السّلام فرمود: کسی که بر تلاوت سوره حم زخرف مداومت کند، خداوند او را از گزند حشرات زمین، و فشار قبر در امان دارد تا هنگامی که در پیشگاه خداوند بایستد، آنگاه آن سوره می آید و به ستور خداوند او را وارد بهشت می کند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۹۷

ثواب تلاوت سوره دخان

(۱) ۱- ابو حمزه روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السّلام فرمود: هر کس سوره دخان را در نمازهای واجب و مستحب خود تلاوت کند، خداوند در روز قیامت او را با امان یافتگان (از عذاب جهنم) بر می انگیزد، و در سایه عرش خود جای می دهد، و کار حساب او را بر او آسان می گیرد، و نامه عملش را در دست راستش قرار می دهد.

ثواب تلاوت سوره جاثیه

(۲) ۱- ابو بصیر روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: ثواب کسی که سوره جاثیه را تلاوت کند این است که هرگز آتش جهنم را نمی‌بیند، و صدای (هراسناک) آن را نمی‌شنود، و با رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم محشور می‌شود. پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۹۸

ثواب تلاوت سوره احقاف

(۱) ۱- عبد الله بن ابی یغفور روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس در هر شب یا در هر هفته سوره احقاف را تلاوت کند، خداوند او را در دنیا مبتلا به ترس و وحشت نکند، و به خواست خدا از دلهره و تشویش روز قیامت در امان خواهد بود.

ثواب تلاوت سوره هائی که با «حم» آغاز می‌شود

(۲) ۱- ابو بصیر روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: سوره هائی که با حم آغاز می‌شود (به منزله) گلهای خوشبوی قرآن هستند، پس هر زمان که آنها را تلاوت پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۲۹۹ کردید، خدا را بسیار حمد و سپاس بگوئید به خاطر توفیقی که در تلاوت آنها داشته‌اید، و چون بنده‌ای این سوره‌ها را تلاوت می‌کند از دهانش چیزی خوشبوتر و پاکیزه‌تر از مشک ناب و عنبر بیرون می‌آید، و براستی که خداوند تلاوت کننده آن سوره‌ها را و همسایه و دوستان و آشنایان و تمام خویشان و افراد نزدیک به او را مورد رحمت خود قرار می‌دهد، و در روز قیامت عرش و کرسی و فرشتگان مقرب خداوند برای او طلب آمرزش می‌کنند.

ثواب تلاوت سوره محمد صلی الله علیه و آله و سلم

(۱) ۱- ابو بصیر روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس سوره «الذین کفروا» را بخواند، هرگز شک و تردید در دلش راه نمی‌یابد، و هیچ گاه به دینش مردد و دو دل نخواهد شد، و خداوند هیچ وقت او را به تنگدستی و ترس از سلطان (ستمگر زمان) مبتلا نمی‌کند، و تا هنگام مرگ از شک و کفر در امان خواهد ماند، و چون از دنیا برود خداوند هزار فرشته را بر قبر او می‌گمارد تا برای او نماز بجای آورند و پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۰۰

ثواب نمازشان برای او باشد، و (هنگامی که در صور می‌دمند) با او همراه می‌شوند تا او را در پیشگاه خداوند متعال در جایگاه ایمنان (از آتش دوزخ) جای دهند، و (از آن پس) در امان خداوند و امان رسول خدا محمد صلی الله علیه و آله و سلم خواهد بود.

ثواب تلاوت سوره فتح

(۱) ۱- عبد الله بن بکیر از قول پدرش نقل کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: اموال و زنان و بردگان خود را با خواندن سوره فتح (اَنَا فَتَحْنَا) از نابودی حفظ کنید، زیرا اگر کسی بر تلاوت این سوره مداومت کند، در روز قیامت از سوی خداوند مورد خطاب قرار می‌گیرد به طوری که همه مردم بشنوند که: تو از بندگان خاص و با اخلاص منی (و به فرشتگان فرمان می‌رسی) او را به

بندگان شایسته من ملحق کنید و در جنات النعیم (بهشت جاوید) جای دهید و از شربت ناب سر به مهری که با کافور بهشتی در آمیخته است، سیرابش سازید.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۰۱

ثواب تلاوت سوره حجرات

(۱) ۱- حسین بن ابی العلاء روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: هر کس سوره حجرات را در هر شب و یا در هر روز تلاوت کند، از زائران رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم خواهد بود.

ثواب تلاوت سوره ق

(۲) ۱- ابو حمزه ثمالی روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السّلام فرمود: هر کس سوره ق را در نمازهای واجب و مستحب خود بطور دائم بخواند، خداوند روزی او را وسعت می‌بخشد، و نامه اعمال او را در دست راستش قرار می‌دهد، و حساب او را آسان می‌کند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۰۲

ثواب تلاوت سوره ذاریات

(۱) ۱- داود بن فرقد روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: هر کس سوره «و الذاریات» را در روز یا به هنگام شب تلاوت کند خداوند به وضع معاش او سامان می‌دهد، و بر روزی او وسعت می‌بخشد، و (خانه تاریک) قبر او را با چراغی - که تا روز قیامت می‌درخشد- روشن و منور می‌سازد.

ثواب تلاوت سوره طور

(۲) ۱- محمد بن مسلم روایت کرده است که امام باقر و امام صادق علیهما السلام فرمودند: هر کس سوره «و الطور» را تلاوت کند خداوند خیر دنیا و آخرت را به او عطا می‌کند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۰۳

ثواب تلاوت سوره «و النجم»

(۱) ۱- یزید بن خلیفه روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: هر کس در هر روز یا هر شب بر تلاوت سوره «و النجم» مداومت کند، در میان مردم با ستایش آنها زندگی کرده، و گناهانش آمرزیده خواهد شد، و مورد محبت مردم قرار خواهد گرفت.

ثواب تلاوت خواندن سوره اقتربت (سوره قمر)

(۲) ۱- یزید بن خلیفه روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: هر کس سوره «اقتربت الساعه» را بخواند، خداوند او را در روز قیامت در حالی که بر یکی از شتران بهشت سوار است از قبر برمی‌انگیزد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۰۴

ثواب تلاوت سوره الرحمن

(۱) ۱- ابو بصیر روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: مداومت بر تلاوت سوره الرحمن را ترک نکنید، زیرا این سوره در دل‌های مردم منافق و دورو قرار نمی‌گیرد، و پروردگار توانا در روز قیامت او را به صورت انسانی هر چه زیباتر و خوشبوتر می‌آورد، تا در جایی که هیچ کس را در پیشگاه الهی آن قرب و نزدیکی نباشد بایستد، سپس خداوند به او می‌فرماید: کیانند آنان که تو را در نماز می‌خواندند و تلاوت تو (در دنیا) کردند؟ عرض می‌کند: بار الها! فلان و فلان (اسامی افراد را ذکر می‌کند)، پس (به امر خداوند) رخساره آنها سپید و فروزان می‌گردد، و به آنان خطاب می‌فرماید: شفاعت کنید در حق هر که خواهید، و آنها شفاعت می‌کنند تا اینکه کسی نماند که شفاعتش نمایند، سپس خداوند می‌فرماید: وارد بهشت شوید و در هر جای آن که خواستید اقامت کنید.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۰۵

(۱) ۲- هشام یا یکی از یاران ما از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره الرحمن را تلاوت کند و پس از قرائت هر «پس کدامین آیات و نشانه‌های خدا را (باور ندارید) و تکذیب می‌کنید»، بگوید: «من هیچ یک از آیات و نشانه‌های تو را ای پروردگار من تکذیب نمی‌کنم»، اگر این سوره را شب هنگام خوانده باشد و همان شب بمیرد، شهید از دنیا رفته باشد؛ و اگر آن را در روز تلاوت کند و همان روز از دنیا برود (باز هم) شهید مرده است.

ثواب تلاوت سوره واقعه

(۲) ۱- ابو بصیر روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که در هر شب جمعه سوره واقعه را تلاوت کند، خداوند او را دوست می‌دارد و محبت او را در دل تمام مردم قرار می‌دهد، و در دنیا هرگز روی بدبختی و تنگدستی را نبیند، و هیچ آسیبی از آسبیهائی که مخصوص دنیاست به او نمی‌رسد، و از همراهان و همنشینان

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۰۶

امیر مؤمنان علی علیه السّلام می‌گردد. و این سوره تنها به آن حضرت اختصاص دارد و دیگران با او در این فضیلت شریک نیستند.
(۱) ۲- محمد بن حمزه روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که مشتاق است تا بهشت و چگونگی آن را دریابد سوره واقعه را تلاوت کند، و هر کس دوست دارد تا دوزخ و چگونگی آن را دریابد سوره لقمان را قرائت نماید.

(۲) ۳- زید شحام روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السّلام فرمود: کسی که هر شب پیش از خواب سوره واقعه را تلاوت نماید، خداوند متعال را در حالی ملاقات می‌کند که رخسارش چون قرص ماه شب چهاردهم درخشان است.

ثواب تلاوت سوره حدید و مجادله

(۳) ۱- حسین بن ابی العلاء روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: هر کس سوره

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۰۷

حدید و مجادله را همیشه در نماز واجب تلاوت نماید، خداوند او را تا به هنگام مرگ عذاب نمی‌کند، و هیچ پی‌آمد ناخوشایندی را در جان خود و خاندان خود نخواهد دید، و عیب و خللی نیز در بدن او راه نیابد.

ثواب تلاوت سوره حشر

(۱) ۱- ابی بن کعب نقل کرده است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: هر کس سوره حشر را تلاوت کند، هیچ آفریده‌ای نمی‌ماند، از دوزخ گرفته تا عرش و کرسی و حجابها و آسمانهای هفتگانه و زمینهای هفت طبقه و هوا و باد و پرندگان و درختان و کوهها و آفتاب و ماه و فرشتگان مگر اینکه برای او طلب آمرزش کنند؛ و اگر در همان روز و یا شبی که این سوره را تلاوت کرده است بمیرد، شهید از دنیا رفته است.

ثواب تلاوت سوره ممتحنه

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۰۸

(۱) ۱- ابو حمزه ثمالی از امام زین العابدین علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره ممتحنه را در نمازهای واجب و مستحب خود تلاوت کند، خداوند قلب او را به ایمان می‌آزماید، و چشم او را نورانی می‌سازد، و او و فرزندان او هرگز به تنگدستی و جنون دچار نمی‌گردند.

ثواب تلاوت سوره صف

(۲) ۱- ابو بصیر از امام باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که سوره صف را قرائت کند و بر تلاوت آن در نمازهای واجب و مستحب خود مداومت نماید، خداوند او را با فرشتگان و پیامبران مرسل خود در یک صف قرار می‌دهد، إن شاء الله.

ثواب تلاوت سوره‌های جمعه و منافقین و سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۰۹

(۱) ۱- منصور بن حازم از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: از جمله واجبات بر هر فرد با ایمانی - که از پیروان و شیعیان ما باشد- این است که در هر شب جمعه، سوره جمعه و سوره سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى را (در نماز) تلاوت کند، و در نماز ظهر جمعه سوره جمعه و منافقین را بخواند- پس اگر چنین کند- گوئی که عمل رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ را انجام داده است و ثواب و پاداش او در نزد خداوند، بهشت خواهد بود.

ثواب تلاوت سوره تغابن

(۲) ۱- ابو بصیر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره تغابن را در نماز واجب خود تلاوت کند، این سوره در روز قیامت شفیع او خواهد شد، و (به منزله) شاهد عادل است در نزد کسی که شهادتش را قبول می‌کند، و تا هنگامی که وارد بهشت شود از او جدا نمی‌گردد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۱۰

(۱) ۲- جابر روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السلام فرمود: هر کس پیش از آنکه بخوابد تمام مسبجات را- یعنی سوره‌هایی که با «سَبِّحِ» یا «يَسْبِحُ» آغاز می‌شود- تلاوت نماید تا قائم آل محمد علیه السلام را درک نکنند نمی‌میرد، و اگر بمیرد در جوار رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خواهد بود.

ثواب تلاوت سوره طلاق و تحریم

(۲) ۱- حسین بن ابی العلاء روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: هر کس سوره طلاق و تحریم را در نمازهای واجب خود تلاوت کند، خداوند مانع از آن می‌شود که در روز قیامت از کسانی باشد که هراسناک و غمناکند، و از آتش دوزخ و آسیب آن در امان خواهد بود، و خداوند او را به خاطر خواندن این دو سوره و مراقبتی که نسبت به آنها داشته است به بهشت می‌برد، چرا که این دو سوره متعلق به رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم است.

ثواب تلاوت سوره تبارک (ملک)

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۱۱

(۱) ۱- ابو بصیر روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: هر کس پیش از آنکه بخوابد سوره تبارک الذی بیده الملک را در نماز واجب خود تلاوت کند، تا صبح (روز بعد) در امان خدا خواهد بود، و در روز قیامت نیز در امان اوست تا وارد بهشت شود.

ثواب تلاوت سوره ن و القلم

(۲) ۱- علی بن میمون صائغ روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: هر کس سوره ن و القلم را در نماز واجب یا مستحب تلاوت کند خداوند متعال او را از تنگدستی حفظ می‌کند، و هنگامی که بمیرد به او پناه می‌دهد (تا در امان باشد) از فشار قبر.

ثواب تلاوت سوره الحاقه

(۳) ۱- جابر روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السّلام فرمود: سوره حاقه را بسیار

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۱۲

بخوانید، زیرا تلاوت آن در نمازهای واجب و مستحب از نشانه‌های ایمان به خدا و رسول خداست، چون این سوره در شأن امیر مؤمنان علی علیه السّلام و (مذمت) معاویه نازل شده است، و کسی که این سوره را تلاوت می‌کند دین خود را از دست نمی‌دهد تا روزی که به دیدار خدا می‌شتابد.

ثواب تلاوت سوره سأل سائل (معارض)

(۱) ۱- جابر روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: سوره «سأل سائل» را زیاد تلاوت کنید، که هر کس چنین کند خداوند در روز قیامت از گناهان او بازخواست نکند، و او را در بهشت همنشین رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت او نماید، ان شاء الله.

ثواب تلاوت سوره نوح

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۱۳

(۱) ۱- حسین بن هاشم روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که به خدا ایمان دارد و قرآن را تلاوت می‌نماید، سوره «إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ رَا تَرَكَ نَمِي كُنْد، پس هر بنده‌ای که برای پاداش الهی و با صبر یک بار آن را در نماز واجب و یا مستحب تلاوت نماید، خداوند در روز قیامت او را در جایگاه نیکوکاران قرار دهد، و صرف نظر از بهشتی که در آن

ساکن است سه باغ دیگر (از باغهای) بهشتی را به او عطا می‌کند، و دویست حوریّه باکره و چهار هزار حوریّه شوهر دیده را به همسری وی درآورد ان شاء الله.

ثواب تلاوت سوره جن

(۲) ۱- حنان بن سدیر روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس سوره قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ را بسیار تلاوت کند، هیچ وقت دچار چشم زخم و دمیدن (بر گره) و جادو و فریب جن نمی‌شود، و با رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خواهد بود، و می‌گوید:

پروردگارا! من جز این مقام و منزلت چیز دیگری نمی‌خواهم.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۱۴

ثواب تلاوت سوره مزمل در نماز عشا

(۱) ۱- منصور بن حازم روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس سوره مزمل را در نماز عشا یا در آخر شب تلاوت کند، شب و روز به همراهی سوره مزمل برای او شهادت می‌دهند، و خداوند او را با (بهره‌گیری از) یک زندگی پاک و شایسته زنده می‌دارد و او را به مرگی که شایسته و سزاوار (اوست) بمیراند.

ثواب تلاوت سوره مدثر

(۲) ۱- محمد بن مسلم روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السلام فرمود: هر کس در نماز واجب خود سوره مدثر را تلاوت نماید، بر خداوند است که او را با رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و در مرتبه او قرار دهد، و در زندگانی این دنیا هرگز بدبختی دامنگیر او

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۱۵

نشود ان شاء الله.

ثواب تلاوت سوره قیامت

(۱) ۱- ابو بصیر روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السلام فرمود: کسی که بر تلاوت سوره «لا اقسام» مداومت کرده و به (مفاهیم) آن عمل نماید، خداوند او را با رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و با زیباترین سیما از قبر برمی‌انگیزد، و رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او را مؤثره می‌دهد، و به رویش لبخند می‌زند تا از صراط و میزان عبور کند.

ثواب تلاوت سوره انسان

(۲) ۱- جبیر عزمی روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السلام فرمود: کسی که سوره هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ را در بامداد هر پنجشنبه بخواند، خداوند هشتصد حوری

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۱۶

باکره و چهار هزار حوری شوهر دیده، و جز اینها (باز) از حور العین دیگر نیز به همسری او در آورده و (در بهشت) همراه با رسول

خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ باشد.

ثواب تلاوت سه سوره مرسلات و عمّ یتساءلون و نازعات

(۱) ۱- حسین بن عمرو رَمَیانی روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که سوره وَ الْمُرْسَلَاتِ عَزْفًا را بخواند، خداوند در میان او و رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ رابطه آشنائی بوجود آورد. و کسی که سوره عَمّ یتساءلون را تلاوت کند و هر روز بر قرائت آن مداومت نماید، آن سال را به پایان نمی‌برد مگر آنکه به زیارت خانه خدا مشرف شود ان شاء الله. و کسی که سوره نازعات را بخواند نمی‌میرد مگر سیراب، و در قیامت محشور نمی‌گردد مگر سیراب، و وارد بهشت نمی‌شود مگر آنکه سیراب باشد «۱».

(۱) همان طور که عطش نشانه نیاز و نیازمندی است، سیراب بودن نشانه بی‌نیازی تواند بود.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۱۷

ثواب تلاوت دو سوره عبس و إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ

(۱) ۱- معاویه بن وهب روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که سوره عَبَسَ وَ تَوَلَّى و إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ را تلاوت کند، در زیر بال حمایت خداوندی بسر می‌برد از خیانت دیگران، و در سایه (رحمت) حضرت حق و مورد کرامت او قرار می‌گیرد و در بهشت او منزل می‌کند، و (انجام) این کار بر خداوند دشوار نیست ان شاء الله.

ثواب تلاوت دو سوره انفطار و انشقاق

(۲) ۱- حسین بن ابی العلاء روایت کرده است که از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمود:

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۱۸

کسی که در نمازهای واجب و مستحب خود سوره إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ و سوره إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ را تلاوت کند، و آن دو سوره را همیشه مدّ نظر خود قرار دهد خداوند او را از حاجتی که دارد ناامید نمی‌سازد، و هیچ مانعی (پرده‌ای) در میان او و خداوند قرار نمی‌گیرد، و پیوسته خداوند به او نظر می‌کند تا هنگامی که از حساب مردم فارغ شود.

ثواب تلاوت سوره مطففین

(۱) ۱- صفوان جمّال روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که در نماز واجب خود سوره وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ را تلاوت نماید، خداوند در روز قیامت امان از آتش را به او عنایت فرماید، که نه آتش او را می‌بیند، و نه او آتش را، و از پل جهنم عبور نمی‌کند، و در روز قیامت او را مورد محاسبه قرار نمی‌دهند.

ثواب تلاوت سوره بروج

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۱۹

(۱) ۱- یونس بن ظبیان روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که سوره وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ را- که سوره پیامبران الهی است- در نمازهای واجب خود تلاوت کند، در محشر و موقف با پیامبران و نیکوکاران خواهد بود.

ثواب تلاوت سوره طارق

(۲) ۱- معلى بن خنيس روايت کرده است که امام صادق عليه السّلام فرمود: هر کس در نمازهای واجب خود، سوره و السّماء و الطّارِق را تلاوت کند، در روز قیامت در پیشگاه خداوند دارای مقام و منزلتی می‌گردد و در بهشت از همراهان و یاران پیامبران خدا خواهد بود.

ثواب تلاوت سوره اعلی

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۲۰

(۱) ۱- ابو بصير روايت کرده است که امام صادق فرمود: کسی که سوره سَبَّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى را در نماز واجب و یا مستحب (نافله) خود تلاوت کند، در روز قیامت به وی خطاب می‌شود که: از هر دری از درهای بهشت که می‌خواهی وارد شو، ان شاء الله.

ثواب تلاوت سوره غاشیه

(۲) ۱- ابو بصير روايت کرده است که امام صادق عليه السّلام فرمود: کسی که بر تلاوت سوره هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ در نماز واجب یا مستحب خود مداومت کند خداوند او را در دنیا و آخرت با رحمت خویش بنوازد، و در روز قیامت او را از عذاب آتش دوزخ ایمن گرداند.

ثواب تلاوت سوره فجر

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۲۱

(۱) ۱- داود بن فرقد روايت کرده است که امام صادق عليه السّلام فرمود: سوره فجر را در نمازهای واجب و مستحب خود (در نافله‌ها) تلاوت کنید زیرا این سوره سوره حسين بن علی عليه السّلام است، کسی که آن را بخواند، در روز قیامت با حسين عليه السّلام و در مرتبه او در بهشت خواهد بود، همانا خدای عز و جل عزیز و حکیم است.

ثواب تلاوت سوره بلد

(۲) ۱- ابو بصير روايت کرده است که امام صادق عليه السّلام فرمود: کسی که سوره لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ را در نمازهای واجب خود بخواند، در (این) دنیا از نیکوکاران شایسته و در آخرت در شمار کسانی که در پیشگاه خداوند منزلت و مقامی دارند، معروف خواهد بود، و در روز قیامت با پیامبران و شهیدان و شایستگان مرافقت خواهد کرد.

ثواب خواندن سوره‌های و السّمس و اللیل و الضحی و انشراح

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۲۲

(۱) ۱- معاویه بن عمار روايت کرده است که امام صادق عليه السّلام فرمود: کسی که سوره‌های و السّمس و ضحاه و و اللیل إذا یعشی و و الضحی و ألم نشرح را در شب یا روز بسیار تلاوت کند، هیچ چیزی در پیرامون او نمی‌ماند مگر آنکه در روز قیامت برای او (به نیکی و نیکوکاری) شهادت می‌دهد، حتی مو و پوست و گوشت و خون و رگها و اعصاب و استخوانهای او و هر آنچه

را که زمین (از اعضای او) بر پشت خود می‌کشد و پروردگار تبارک و تعالی می‌فرماید: شهادت شما را در باره بندهام پذیرفتم و بر همان اساس در باره او فرمان راندم، او را به بهشت‌های من ببرید، تا هر کدام را که می‌پسندد- بی‌آنکه از من به گردن خود منتی داشته باشد- آن را در اختیار او قرار دهید که این، نصیب او از رحمت و بخشش (بی‌حساب) من است، پس گوارا باد! گوارا باد! بر بنده من.

ثواب تلاوت سوره تین

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۲۳

(۱) ۱- شعیب عرقوفی روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که سوره «والتین» را در نمازهای واجب و نافله‌های خود (نمازهای مستحبی) بخواند، (در قیامت) همان جایی از بهشت به او عطا می‌شود که از آن راضی باشد ان شاء الله.

ثواب تلاوت سوره علق

(۲) ۱- سلیمان بن خالد روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که سوره اَقْرَأْ بِإِسْمِ رَبِّكَ را در شب یا روز تلاوت کند، و در همان روز یا همان شب بمیرد، شهید از دنیا رفته است و خداوند او را شهید (از قبر) برمی‌انگیزد و او را (در روز قیامت) شهید زنده می‌کند و مانند کسی خواهد بود که در رکاب رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و در راه خدا شمشیر زده باشد.

ثواب تلاوت سوره إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ (قدر)

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۲۴

(۱) ۱- سیف بن عمیره از مردی و او از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس سوره إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ را با صدای رسا و بلند بخواند مانند کسی است که در راه خدا شمشیر می‌کشد، و اگر آن را آهسته بخواند مانند کسی است که در راه خدا در خون خود غلطیده است، و هر کس ده بار آن را تلاوت کند خداوند هزار گناه از گناهان او را می‌آمرزد.

(۲) ۲- حسین بن ابی العلاء روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که سوره إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ را در یکی از نمازهای واجب خدا بخواند، هاتف غیبی او را مورد خطاب قرار می‌دهد که: ای بنده خدا! خداوند هر گناهی را که تاکنون انجام داده بودی آمرزید، عمل خود را از سر بگیر.

ثواب تلاوت سوره بینه

(۳) ۱- ابی بکر حضرمی از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۲۵

سوره لَمْ يَكُنْ را تلاوت کند از آلودگی به شرک، دور، و در دین رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وارد می‌شود، و خداوند او را در قیامت با ایمان برمی‌انگیزد، و حساب را بر او آسان می‌گیرد.

ثواب تلاوت سوره زلزله

(۱) ۱- علی بن معبد روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: از خواندن سوره إِذَا زُلْزِلَتْ الْأَرْضُ دل زده نشوید، زیرا کسی که این سوره را در نمازهای مستحبی خود بخواند، خداوند هرگز او را دچار زلزله نمی‌کند، و به وسیله زلزله و صاعقه و یا یکی از این بلاهای طبیعی نمی‌میرد، و هنگامی که مرد او را به بهشت می‌برند، و (در آنجا) خداوند بزرگ (به او) می‌فرماید: ای بنده من! بهشت خود را بر تو مباح کردم پس در هر کجای آن که دوست داری منزل کن، و کسی تو را از این (انتخاب) باز نخواهد داشت.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۲۶

ثواب تلاوت سوره عادیات

(۱) ۱- سلیمان بن خالد روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که سوره عادیات را بخواند و بر تلاوت آن مداومت نماید خداوند او را در روز قیامت با (نیکان) خصوصا امیر مؤمنان علیه السّلام برمی‌انگیزد و در امان و از همنشینان او خواهد بود.

ثواب تلاوت سوره قارعه

(۲) ۱- عمرو بن ثابت روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السّلام فرمود: کسی که سوره قارعه را بسیار تلاوت کند خدای عز و جل او را (در دنیا) از فتنه دجال و ایمان به او، و در قیامت از چرکهای جهنّم، در امان دارد، ان شاء الله.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۲۷

ثواب تلاوت سوره تکاثر

(۱) ۱- شعيب روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که سوره أَلْهَآكُمُ التَّكَاثُرُ را در نماز واجب بخواند، خداوند ثواب صد شهید را در نامه اعمال او می‌نویسد، و اگر آن را در نماز مستحبی (نافله) تلاوت کند خداوند ثواب پنجاه شهید را برای او ثبت می‌کند، و به هنگام بجای آوردن نماز واجب چهل صف از فرشتگان با او به نماز می‌ایستند، ان شاء الله.

(۲) ۲- درست از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: هر کس سوره أَلْهَآكُمُ التَّكَاثُرُ را به هنگام خواب بخواند، از فتنه و بلای قبر در امان خواهد بود.

ثواب تلاوت سوره عصر

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۲۸

(۱) ۱- حسین بن ابی العلاء روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که سوره و العصر را در نمازهای مستحبی خود بخواند، خداوند در روز قیامت او را با سیمایی نورانی و لیبی خندان و چشمی روشن برمی‌انگیزد تا (با این حالت) وارد بهشت شود.

ثواب تلاوت سوره همزه

(۲) ۱- ابو بصیر روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که سوره وَئِيلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ را در نمازهای واجب خود تلاوت کند، خداوند تنگدستی را از او دور سازد، و روزی او را افزون کند، و مرگ بد را از او براند.

ثواب تلاوت سوره فیل و قریش

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۲۹

(۱) ۱- ابو بصیر روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که سوره أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ را در نمازهای واجب خود تلاوت کند، در روز قیامت تمام دشتها و کوهها و ریگزارها گواهی می‌دهند که او از نمازگزاران است، و هاتف غیبی ندا می‌کند: شما بنده مرا تصدیق کردید، شهادت شما را که به نفع او بود پذیرفتم؛ او را وارد بهشت نمائید و او را محاسبه نکنید زیرا او از زمره کسانی است که هم خودشان را و هم عملشان را دوست می‌دارم.

(۲) ۲- ابو بصیر روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که سوره لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ را بسیار تلاوت کند، خداوند در روز قیامت او را در حالی که بر مرکبی از مرکبهای بهشتی سوار است بر می‌انگیزد تا که به سر سفره‌های نور بهشتی بنشیند. مؤلف این کتاب- شیخ صدوق رضی الله عنه- گوید: اگر کسی سوره فیل را در رکعتی از نمازهای واجب خود بخواند، سوره «لِإِيلَافِ» را نیز به دنبال آن تلاوت کند چرا که این دو سوره مکمل یک دیگر و با هم به منزله یک سوره‌اند، و جدا خواندن آنها را جایز نمی‌دانند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۳۰

ثواب تلاوت سوره ماعون

(۱) ۱- عمرو بن ثابت روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السلام فرمود: کسی که سوره أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ را در نمازهای واجب و مستحب خود بخواند از کسانی خواهد بود که خداوند نماز و روزه آنان را پذیرفته است، و او را برای کرده‌هایی که در این دنیا انجام داده است مورد محاسبه قرار نمی‌دهد (چرا که: گناهان او را آمرزیده است).

ثواب تلاوت سوره کوثر

(۲) ۱- ابو بصیر روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوثَرَ را در نمازهای واجب و مستحب خود بخواند، خداوند در روز قیامت او را

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۳۱

از کوثر سیراب می‌کند، و مجلس و محفلش نزد رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ در زیر درخت طوبی خواهد بود.

ثواب تلاوت دو سوره کافرون و توحید

(۱) ۱- حسین بن ابی العلاء روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که سوره قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ و قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ را در یکی از نمازهای واجب خود تلاوت کند، خداوند او و پدر و مادر و فرزندان آن پدر و مادر را می‌آمرزد، و چنانچه در شمار افراد بدبخت باشد، نام او را از دفتری که به آنها اختصاص دارد، پاک می‌کند، و در دفتر افراد سعادت‌مند ثبت می‌فرماید، و خداوند او را در این دنیا سعادت‌مند نماید، و شهید بمیراند، و شهید برانگیزد.

ثواب تلاوت سوره نصر

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۳۲

(۱) ۱- کَرَامِ خُثَعْمِي رَوَيْتُ كَرْدَه اَسْت كِه اِمَام صَادِق عَلِيهِ السَّلَام فَرَمُود: كَسِي كِه سُورَه اِذَا جَاءَ نَصِيرُ اللّٰهِ وَ الْفَتْحُ رَا دَر نِمَاز مَسْتَحَب و يَا وَاجِب تَلَاوت كَنْد، خِداوَنْد او رَا بَر تَمَام دَشْمَنْانِش پِيروز مِي سَازَد، و دَر رُوز قِيَامَت او رَا بَا مَنشُورِي گُويَا و رِسا كِه خِداوَنْد اَن رَا اَز دَرُون قَبْر او بِيرون آوَرْدَه اَسْت بَرانگِيزد، و دَر اَن (مَنشُور) اِمَان نَامَه‌اي (اَز بَراي اوست تا بِي هِراس) اَز پِلي كِه بَر رُوي دُوزخ كَشِيده شُدَه اَسْت بَگَازَرْد و اَز آتَش و خُروش دُوزخ (آسِيبي بَه او نَرَسَد)، و دَر اَن رُوز بَر چِيزي نَمِي گَازَرْد مَگر اَنكِه او رَا بَشَارَت دَهَد و او رَا خَبَر دَهَد بَه نِيكِيهائي كِه رُوبرُوي اوست، تا اَنكِه وارِد بَهشت شُود، و دَر اَيْن دُنيا اَنقَدَر اَز دَرهائِ خَيْر بَه رُوي او مِي گِشُود كِه هَرگِز آرزُوي اَن رَا نَداشْتَه و تَصَوّر اَن رَا نَكْرَدَه اَسْت.

ثواب تلاوت سوره مسد

(۲) ۱- عَلِي بن شَجْرَه اَز قُول يَكِي اَز اصْحَاب اِمَام صَادِق عَلِيهِ السَّلَام نَقْل كَرْدَه اَسْت كِه اَن

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۳۳

حَضْرَت فَرَمُود: هَر گاه تَبَّتْ يَدَا اَبِي لَهَبٍ وَ تَبَّ رَا تَلَاوت مِي نَمائِيْد، اَبُو لَهَب رَا نَفْرِيْن كَنِيْد، چِرا كِه او دَر شَمَار تَكْذِيْب كَنْنَدگانِي بُوْد كِه رَسول خِدا صَلَّي اللّٰهُ عَلِيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّم و اَنچِه رَا اَز جَانِب خِداي بَزْرگ آوَرْدَه بُوْد تَكْذِيْب مِي كَرْد.

ثواب تلاوت سوره توحيد

(۱) ۱- مَنصُور بِن حَازِم رَوَيْتُ كَرْدَه اَسْت كِه اِمَام صَادِق عَلِيهِ السَّلَام فَرَمُود: كَسِي كِه يَك رُوز بَر او بَگَازَرْد و دَر هِيچ يَك اَز نِمَازهائِ پَنجگانَه‌اي كِه بَجاي آوَرْدَه اَسْت، سُورَه قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ رَا نَخِوانَد، بَه او خِطاب مِي شُود كِه: اِي بِنْدَه خِدا! تُو دَر شَمَار نِمَازگَراران نِستِي.

(۲) ۲- اسْحاق بِن عَمِيَار رَوَيْتُ كَرْدَه اَسْت كِه اِمَام صَادِق عَلِيهِ السَّلَام فَرَمُود: كَسِي كِه يَك هَفْتَه بَر او بَگَازَرْد و (حَتّٰي يَك بار) سُورَه قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ رَا نَخِوانَد، اِگر دَر اَيْن حَال بَمِيْرَد، بَر دِيْن اَبُو لَهَب مَرْدَه اَسْت.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۳۴

(۱) ۳- هَارُون بِن خَارِجَه رَوَيْتُ كَرْدَه اَسْت كِه اِمَام صَادِق عَلِيهِ السَّلَام فَرَمُود: كَسِي كِه دِچار بِيْماري يَا گِرْفَتاري مِي شُود و دَر اَن حَال سُورَه قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ رَا (بَراي بَهْبُود و يَا رَهائِي) تَلَاوت نَكَنْد و دَر هِمَان حَال بَمِيْرَد، اَز اَهْل دُوزخ اَسْت.

(۲) ۴- اَبُو بَكْر حَضْرَمِي رَوَيْتُ كَرْدَه اَسْت كِه اِمَام صَادِق عَلِيهِ السَّلَام فَرَمُود: كَسِي كِه بَه خِدا و رُوز قِيَامَت اِيْمَان دَارَد، تَلَاوت سُورَه قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ رَا دَر پايان نِمَازهائِ وَاجِب خُود تَرْك نَمِي كَنْد، زِيْرا هَر كَس اَيْن سُورَه رَا تَلَاوت كَنْد خِداوَنْد خَيْر دُنيا و آخِرَت رَا بَه او اَرزاني مِي دَارَد و او و پَدَر و مَادَر او و فَرزَنْدان اَن پَدَر و مَادَر رَا مِي آْمَرَزَد.

(۳) ۵- عِيْسِي بِن عَبْدِ اللّٰهِ اَز پَدَرش، اَز جَدِّش، اَز اَمِيْر مُؤْمِنان عَلِي عَلِيهِ السَّلَام رَوَيْتُ كَرْدَه اَسْت كِه رَسول خِدا صَلَّي اللّٰهُ عَلِيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّم فَرَمُود: كَسِي كِه صَد بار سُورَه قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ رَا بَه هَنْگام آرمِيْدن دَر بَسْتَر خُويش تَلَاوت كَنْد خِداوَنْد گِناهان پَنجاه سال او رَا مِي آْمَرَزَد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۳۵

(۱) ۶- سَكُونِي اَز اِمَام صَادِق عَلِيهِ السَّلَام، و اَن حَضْرَت اَز پَدَر بَزْرگُوارش اِمَام مُحَمَّد باقِر عَلِيهِ السَّلَام رَوَيْتُ كَرْدَه اَسْت كِه رَسول خِدا صَلَّي اللّٰهُ عَلِيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّم بَر جَنازَه سَعْد بِن مَعَاذ نِمَاز خِوانَد و فَرَمُود:

نُود هَزار فَرشتَه كِه جَبْرئِيل عَلِيهِ السَّلَام نِيْز دَر مِيان اَنان بُوْد، بَر جَنازَه او نِمَاز خِوانَدنْد. اَز جَبْرئِيل پَرسيْدَم كِه: او چِه عَمَلِي اَنْجَام دَادَه

بود تا شایستگی آن را پیدا کند که شما بر جنازه او نماز بخوانید؟ گفت: (این شرافت) به خاطر اینکه سوره قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ که در حالت ایستاده و نشسته، سواره و پیاده، و در حال رفت و آمد آن را تلاوت می‌کرد.

(۲) ۷- قیس بن ربیع از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که به هنگام آرمیدن در بستر خود یازده بار سوره قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ را بخواند خداوند او را در خانه‌اش و خانه‌های اطرافش (از هر گزندی) حفظ خواهد کرد.

(۳) ۸- عبد الله بن حی از امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که یازده بار سوره قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ را پس از نماز صبح بخواند، در آن روز گناهی از او سر نمی‌زند هر چند که شیطان خوار شود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۳۶

(۱) ۹- ابراهیم بن مهزم، از مردی نقل کرده که شنیده است حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام می‌فرمود: کسی که پیش از آنکه بر ستم پیشه جباری وارد شود سوره قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ را تلاوت کند خداوند از پیش رو، پشت سر، سمت راست و سمت چپ حفظ خواهد کرد، و اگر چنین کند خداوند (بجای شر) خیر آن ستمکار را نصیب او می‌سازد، و شر او را از او به دور می‌دارد؛ و نیز فرمود: اگر از امری هراسناک باشی، صد آیه از قرآن- از هر کجا که خواهی- تلاوت کن و بعد سه بار بگو: پروردگارا! بلا را از من دور ساز (تا خداوند تو را در امان دارد).

(۲) ۱۰- حفص بن غیاث روایت کرده است که: شنیدم امام صادق علیه السّلام از مردی پرسیدند: آیا دوست داری که در این دنیا ماندگار باشی؟ عرض کرد: آری! حضرت فرمود: برای چه؟ عرض کرد: برای تلاوت سوره قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ. راوی می‌گوید که حضرت پس از چند لحظه سکوت فرمود: ای حفص! کسی که از دوستان و شیعیان ما بمیرد و قرآن را نتواند درست تلاوت کند، (قرآن را) در قبر به او بیاموزند

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۳۷

تا خداوند به خاطر آن مرتبه او را (در بهشت) بالا ببرد، زیرا درجات بهشت به شماره آیه‌های قرآنی است، و به کسی که قرآن را تلاوت می‌کند گویند: بخوان و بالا برو.

ثواب تلاوت دو سوره فلق و ناس

(۱) ۱- ابو عبیده حدّاء روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السّلام فرمود: کسی که در نماز وتر، معوذتین (سوره فلق و سوره ناس) و قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ را تلاوت کند، به او خطاب می‌شود که: ای بنده خدا! تو را بشارت باد که خداوند نماز وتر تو را پذیرفت.

ثواب پرهیز از گناهان کبیره

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۳۸

(۱) ۱- احمد بن عمر حلبی نقل کرده است که معنی آیه «اگر از گناهان کبیره‌ای که نهی شده‌اید، پرهیزید، از گناهان دیگر شما چشم می‌پوشیم» (سوره نساء / آیه ۳۱) را از امام صادق علیه السّلام پرسیدم، فرمود: اگر کسی از آنچه که خداوند برای آنها وعده آتش داده است پرهیزد اگر مؤمن باشد (به امامت و ولایت ما معتقد باشد) خداوند از گناهان دیگر او درگذرد، و او را وارد مقامی نیکو و والا می‌گرداند.

و گناهان کبیره‌ای که موجب جهنمند عبارتند از: ۱. قتل نفس (کشتن بی‌جواز شرعی)؛ ۲. عقوق پدر و مادر (ناخشنودی آنها)؛ ۳. ربا خوردن؛ ۴. بازگشت به حالت اولیه پس از هجرت از آن حالت کفر به دین اسلام؛ ۵. لگه‌تهمت به دامن زنی پارسا بستن؛ ۶. مال یتیم را خوردن؛ ۷. و فرار از میدان جنگ (فرار از جهاد بدون هیچ عذر شرعی).

(۲) ۲- محمد بن فضیل می گوید که: امام رضا علیه السّلام در تفسیر آیه **إِنْ تَجْتَبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكْفَرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ** فرمود: کسی که از آن گناهانی که خداوند (به کيفر آن) وعده آتش جهنّم داده است دوری کند، اگر مؤمن باشد (و به امامت و ولایت ائمه اطهار علیه السّلام معتقد باشد) خداوند از گناهان دیگر او درگذرد.
پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۳۹

ثواب گناهکار توبه کننده شرمنده و پشیمان

(۱) ۱- ابو بصیر علیه السّلام روایت کرده است که از امام صادق علیه السّلام شنیدم که می فرمود: خداوند عز و جل به داود پیغمبر علیه السّلام وحی کرد که: ای داود! اگر بنده مؤمن من گناه کند و سپس ترک آن گفته و از آن گناه توبه نماید و به خاطر گناهی که کرده است از من شرم کند، من او را بیامرزم و آن را از یاد فرشتگان نویسنده گناه می برم و به ثواب مبدل می کنم و از این کار پروائی ندارم، و من مهربانترین مهربانانم.

ثواب کسی که بدهکاری را نزد سلطان ببرد و بداند که او قسم می خورد سپس او را رها کند برای بزرگداشت خدای عز و جل

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۴۰

(۱) ۱- عبد الحمید طائی از حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود: کسی که بدهکاری را نزد حاکم ببرد تا او را برای وصول طلبش سوگند دهد، و می داند که آن شخص بدهکار سوگند یاد خواهد کرد پس به احترام و بزرگداشت خدای بزرگ، او را رها کند و سوگندش ندهد، خداوند در روز قیامت برای او به منزلتی غیر از مقام و منزلت حضرت ابراهیم خلیل الرحمن راضی نخواهد شد.

ثواب آموزگار خوببها

(۲) ۱- جابر از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: تمام جنبندگان روی زمین و ماهیهای دریاها و هر ریز و درشتی که در زمین و آسمان است برای کسی که آموزگار خوببهاست درخواست آموزش می کنند.
(۳) ۲- محمد بن خالد برقی از کسی که از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که آن حضرت فرمود:
یک عالم بهتر از هزار عابد و هزار زاهد، و عالمی که به علم او منتفع شود بهتر و برتر از عبادت هفتاد هزار عابد.
پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۴۱

ثواب کسی که دانش می آموزد

(۱) ۱- عبد الله بن میمون قدّاح از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود: کسی که در راه آموختن علم گام بردارد، خداوند او را به راه بهشت خواهد برد، و بدرستی که فرشتگان بالهای خود را برای دانشجو از روی رضایت می گسترانند، و آنچه در آسمانها و زمین است همه حتی ماهیان دریا برای طالب علم درخواست آموزش می کنند، و همانا برتری دانشمند بر کسی که بسیار عبادت می کند مانند برتری (فروغ) ماه در شب چهاردهم بر (پرتو) ستارگان است، و براستی که دانشمندان، وارثان پیامبرانند، و پیامبران الهی درهم و دیناری به میراث نمی گذارند بلکه میراث آنها علم و دانش است، پس کسی که از علوم آنان چیزی فرا بگیرد بهره فراوانی برده است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۴۲

(۱) ۲- جابر بن یزید جعفر از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هیچ بنده‌ای نیست که صبح یا شب در جستجوی دانش باشد مگر آنکه داخل در رحمت خداوند باشد، و فرشتگان به او خطاب می‌کنند که: آفرین بر تو باد ای زایر خدا! و در بهشت راهی مانند همان راهی که در طلب علم رفته است در پیش می‌گیرد.

ثواب همنشینی با اهل دین

(۲) ۱- منصور بن حازم از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: همنشینی با اهل دین مایه شرف دنیا و آخرت است.

ثواب بجای آوردن عملی بعد از شنیدن ثواب آن

(۳) ۱- صفوان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: اگر کسی ثواب عملی را پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۴۳ بداند و بعد به آن عمل کند، همان پاداش را (که شنیده است) به او کرامت خواهند کرد هر چند که آن گفته از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نباشد.

ثواب کسی که سخنی بر حق بگوید و دیگران به آن عمل کنند

(۱) ۱- عبد الرحمن بن ابی عبد الله روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: ثواب کسی که کلامی بر حق بر زبان براند و (دیگران) آن را به مورد اجرا بگذارند پاداش کسی است که به آن عمل می‌کند؛ و اگر سخن گمراه کننده‌ای را گفته باشد، در گناه و کیفر کسی که به آن عمل کرده است شریک خواهد بود.

ثواب کسی که سنت خیری بجای گذارد

(۲) ۱- میمون قدّاح، از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: پاداش هر پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۴۴ بنده‌ای از بندگان خدا که سنت نیکو و شایسته‌ای از خود بجای گذارد با پاداش کسی که بدان سنت عمل می‌کند برابر است، بی آنکه از پاداش عمل کنندگان به آن چیزی کم شود؛ و گناه هر بنده‌ای از بندگان خدا که کار زشت و نکوهیده‌ای را بدعت نهاد، همان گناه کسی است که به آن بدعت عمل می‌کند، بی آنکه از بار گناه یکی از آنها کم گردد.

ثواب کسی که به آنچه می‌داند عمل می‌کند

(۱) ۱- حفص بن غیاث نقل کرده است که شنیدم امام صادق علیه السّلام می‌فرمود: اگر کسی به آنچه که می‌داند عمل کند، از آنچه که نمی‌داند بی‌نیاز خواهد شد.

ثواب پناه دادن به یتیم، و ترحم به ضعیف، و مهربانی در حق پدر و مادر، و نیکی نسبت به برده

(۲) ۱- ابو حمزه ثمالی از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که دارای چهار خصلت باشد، خداوند

خانه‌ای در بهشت برای او بنا می‌کند: به یتیمی

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۴۵

پناه دهد؛ بر ضعیفی ترحم کند؛ در حق پدر و مادر خود مهربانی نماید؛ و به برده خود نیکی کند.

ثواب کسی که از دستبازی به آبروی مردم خود داری کند، و کسی که خشم خود را فرو برد

(۱) ۱- ابو حمزه ثمالی روایت کرده است که از امام محمد باقر علیه السلام شنیدم که می‌فرمود:

هر کسی که از دستبازی به آبروی مردم خود داری کند، خداوند عذاب روز قیامت را از او دور می‌سازد؛ و کسی که خشم خود را فرو نشاند، خداوند در روز قیامت او را خواهد بخشید.

(۲) ۲- سیف بن عمیره از قول مردی روایت کرده است که از امام صادق علیه السلام شنید که می‌فرمود: کسی که خشم خود را فرو برد، خداوند عیبهای او را می‌پوشاند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۴۶

ثواب امام عادل، و بازرگان راستگوی، و سالخورده‌ای که عمر خود را در اطاعت خدا صرف کرده باشد

(۱) ۱- عجلان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: خداوند سه کس را بدون حساب وارد بهشت می‌کند: امام

عادل، و تاجر راستگوی، و سالخورده‌ای که عمر خود را در طاعت خدا سپری نموده است.

ثواب کار نیکی که در برابر گناه دیرین انجام شده باشد

(۲) ۱- جمیل بن صالح از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: مردم تو را مغرور نکنند زیرا نتیجه کارهای خوب و

بد تو را خودت می‌بینی؛ و روز خود را با چنین و

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۴۷

چنان تلف مکن، زیرا همواره کسی (فرشته نگهبانی) به همراه تو است تا کارهای تو را در نامه اعمال تو ثبت کند؛ و هرگز چیزی

ندیدم که جویاتر و پرشتاب‌تر از حسنه برای گناه گذشته (که آن را از بین ببرد)؛ و هیچ کار نیکی را کوچک‌شمار زیرا فردا (در

روز قیامت) آن را در جایی که تو را خوشحال می‌کند خواهی دید؛ و هیچ کار زشت و نکوهیده‌ای را ناچیز‌شمار، زیرا فردا آن را

در جایی که تو را ناراحت می‌سازد خواهی دید، که خدای بزرگ می‌فرماید: «براستی که کارهای نیک و شایسته، کارهای زشت و

نکوهیده را از بین می‌برد و این برای اهل ذکر (به منزله) یادآوری است» (سوره هود، آیه ۱۱۲).

ثواب کسی که چهل حدیث را به یاد بسپارد

(۱) ۱- موسی بن ابراهیم مروزی از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

فرمود: هر کس از امت من، چهل حدیث را که مورد نیاز مردم باشد به خاطر بسپارد خداوند عز و جل او را در روز قیامت فقیه و

دانشمند محشور می‌فرماید.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۴۸

ثواب کسی که گناهان را ترک کند

(۱) ۱- طلحه بن زید از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: حضرت عیسی بن مریم علیه السلام بر مردمی گذر کرد که می‌گریستند، پرسید: سبب گریه اینان چیست؟ گفتند: بر گناهانشان می‌گریند، فرمود: آن گناهان را رها کنند (آن گناهان را دیگر تکرار نکنند) آمرزیده می‌شوند.

ثواب شادمان کردن مؤمن

(۲) ۱- ابن سنان از قول مردی روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: خداوند عز و جل به حضرت داود علیه السلام وحی فرمود: همانا بنده‌ای از بندگان من حسنه‌ای را انجام می‌دهد، من بهشت خود را بر او روا دارم. (حضرت) داود علیه السلام پرسید:

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۴۹

پروردگارا! آن حسنه چیست؟ خدای متعال فرمود: شادمان کردن بنده مؤمن مرا حتی اگر به یک دانه خرما باشد. (حضرت) داود علیه السلام عرض کرد: پروردگارا! شایسته است کسی که تو را براستی شناخت از تو ناامید نگردد.

ثواب پارسائی و توجه به خدای عز و جل در نماز

(۱) ۱- ابراهیم کرخی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: خداوند عز و جل پارسائی و زهد را با هم برای هیچ مؤمنی فراهم نساخت مگر اینکه من برای او امید بهشت داشته باشم، سپس فرمود: و همانا من دوست دارم که دل هر انسان مؤمنی از شما (دوستان و شیعیان) به هنگام نماز واجب متوجه خداوند باشد، و دل خود را به دنیا و کارهای دنیا مشغول نسازد، که هیچ مؤمنی با حضور قلب به خدا روی نمی‌آورد مگر اینکه خداوند نیز به او روی می‌آورد (و به او عنایت کند)، و دل‌های افراد مؤمن را به محبت و دوستی او سوق می‌دهد و این سوای محبتی است که خدا به او دارد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۵۰

ثواب بر طرف کردن گرفتاری و تنگدستی و پوشانیدن عیب و یاری کردن مؤمن

(۱) ۱- ذریح محاربی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر مؤمنی که گرفتاری مؤمنی را برطرف سازد، خداوند هفتاد گرفتاری از گرفتاریهای دنیوی و اخروی را از او دور می‌کند؛ و نیز فرمود: کسی که تنگدستی (نیاز مالی) مؤمنی را برطرف کند، خداوند خواسته‌های او در دنیا و آخرت را فراهم می‌سازد؛ و فرمود: کسی که عیب مؤمنی را که از آشکار شدن آن می‌ترسد بپوشاند، خداوند هفتاد عیب او را که از آشکار شدن آنها بیمناک است در دنیا و آخرت پنهان می‌سازد؛ و فرمود:

خداوند عز و جل کمک می‌کند مؤمن را تا زمانی که به برادر مؤمن خود کمک می‌کند پس شما از این اندرز (حکیمانه و خداپسند) بهره جوئید، و به کارهای نیک و خوب روی آورید.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۵۱

ثواب سیر و سیراب کردن و جامه بر اندام مؤمن پوشانیدن

(۱) ۱- ابو بصیر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که در یکی از شبهای ماه مبارک رمضان، مؤمنی را اطعام کند، خداوند برای این عمل او پاداش آزاد کردن سی بنده مؤمن را در نامه اعمال او ثبت می‌کند، و همچنین بخاطر این عمل

او در نزد خداوند عزّ و جلّ یک دعای مستجاب خواهد داشت.

(۲) ۲- ابو حمزه ثمالی از امام زین العابدین علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که به مؤمن گرسنه‌ای غذا دهد خداوند از میوه‌های بهشتی به او می‌دهد، و کسی که مؤمن تشنه‌ای را سیراب سازد، خداوند او را از آشامیدنیهای سر به مهر و گوارای بهشتی سیراب خواهد کرد، و کسی که مؤمنی را بپوشاند، خداوند (اندام) او را با لباسهای سبز بهشتی خواهد پوشاند.
پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۵۲

ثواب اطعام برادر دینی

(۱) ۱- ربعی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که برادر دینی خود را اطعام کند به منزله آن است که فئامی از مردم را اطعام کرده باشد. پرسیدم: فئام چیست؟ فرمود: صد هزار نفر از مردم.

ثواب کسی که به سه نفر مؤمن غذا دهد

(۲) ۱- علی بن ابی علی لهبی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که سه مؤمن را اطعام کند، خداوند او را از (نعمتهای این) سه بهشت اطعام خواهد کرد:
فردوس، و بهشت عدن، و طوبی که درختی است که پروردگار من آن را با دست خود کاشته است.
پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۵۳

ثواب کسی که به مسلمانی غذا دهد تا سیر شود

(۱) ۱- عبد الله بن میمون قدّاح از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: ثواب کسی که مسلمانی را اطعام کند تا به حدی که سیر شود هیچ کس جز خداوند جهانیان- (حتی) فرشتگان مقرب و پیامبران مرسل- نمی‌دانند که در آخرت چه اندازه است، آنگاه فرمود: از چیزهایی که سبب آمرزش می‌شود، اطعام یک مسلمان گرسنه است. سپس این آیات را تلاوت کردند: «در روز قحطی و گرسنگی یتیمی را سیر کردن، که از خویشان است، و یا تنگدست خاک آلوده را» (سوره بلد/ آیه‌های ۱۴ تا ۱۶).

ثواب کسی که چهار مسلمان را سیر کند

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۵۴
(۱) ۱- فضیل بن یسار از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: سیر کردن چهار مسلمان، برابر با آزاد کردن یک بنده از فرزندان اسماعیل علیه السّلام است.

ثواب کسی که مؤمنی را سیر کند

(۲) ۱- محمد بن جعفر از پدرش نقل کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که مؤمن گرسنه‌ای را سیر کند، خداوند برای او سفره‌ای در بهشت می‌گسترده که تمام انس و جن از آن سفره سیر برمی‌خیزند.

ثواب کسی که برده مسلمانی را آزاد کند

(۳) ۱- سماعه از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

کسی که مسلمانی را (از بند اسارت) آزاد کند، خداوند به ازای هر عضوی از بدن آن مسلمان آزاد شده، عضوی از اعضای بدن آن مسلمان آزادکننده را از آتش جهنم آزاد می‌کند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۵۵

ثواب کسی که بنده شایسته‌ای را برای رضای خداوند آزاد کند

(۱) ۱- بشیر ثمال نقل کرده است که از امام صادق علیه السلام شنیدم که می‌فرمود: کسی که یک بنده شایسته‌ای را برای رضای خدا آزاد کند، خداوند به ازای هر عضوی از بدن آزاد شده، عضوی از بدن آزادکننده را از آتش جهنم می‌رهاند.

ثواب آزاد کردن برده مؤمن

(۲) ۱- ابو البلاد از پدرش، و او بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: کسی که بنده مؤمنی را آزاد کند، خداوند به ازای هر عضوی از بدن شخص آزاد شده، عضوی از بدن شخص آزادکننده را از جهنم نجات می‌دهد، و چنانچه بنده آزاد شده، زن باشد، خداوند به ازای هر دو عضو از بدن شخص آزاد شده، یک عضو از بدن شخص آزادکننده را از جهنم

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۵۶

می‌رهاند، زیرا زن نصف مرد است.

ثواب وام دادن به مؤمن

(۱) ۱- جابر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که به مؤمنی قرض بدهد و صبر کند تا وضع مالیش خوب شود، آن مال پاک خواهد ماند، و فرشتگان بر قرض دهنده درود می‌فرستند تا زمانی که قرض گیرنده قرض خود را ادا کند.

(۲) ۲- فضیل از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: هیچ مسلمانی نیست که برای رضای خدا به مسلمان دیگری قرض بدهد مگر آنکه تا زمانی که آن مال به او باز گردد خداوند هر روز پاداش صدقه دادن مال را به نام او ثبت می‌کند.

(۳) ۳- هیشم صیرفی و غیر او روایت کرده‌اند که امام صادق علیه السلام فرمود: ثواب قرض هجده برابر است، و چنانچه قرض گیرنده بمیرد، آن مال جزو زکات حساب می‌شود.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۵۷

(۱) ۴- محمد بن حباب قمط از یکی از سالخوردگان ارباب حدیث نقل کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: چنانچه مالی را قرض بدهم، در نزد من خوشتر است از اینکه آن مال را ببخشم، و می‌فرمود: کسی که مالی را به کسی وام دهد، و مدتی برای (پرداخت) آن معین کند، و آن قرض در مدت معین وصول نگردد، به ازای هر روز تأخیر، ثواب یک دینار صدقه را برای او خواهد داشت.

(۲) ۵- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

اگر هزار درهم را دو بار (به کسی) قرض بدهم، در نزد من خوشتر از آن است که آن را یک بار (و یک جا) صدقه بدهم، و همان طور که برای کسی که از تو قرض می‌گیرد، جایز نیست که در صورت توانائی در بازدهی قرض خود تعلل کند و آن را به تأخیر

بیندازد، همچنین برای تو جایز نیست - اگر بدانی که او در مزیقه و تنگدستی است - او را (در پرداخت بدهی خود) در فشار قرار دهی و از او مطالبه کنی.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۵۸

ثواب صدقه دادن

(۱) ۱- جابر از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: عابدی هشتاد سال خدا را عبادت کرد، تا آنکه نگاهش به زنی افتاد، و مهر او در دلش جای گرفت، از (جایگاه خود) به پایین آمد و او را به زنا فرا خواند و زن او را اجابت نمود. و هنگامی که کام خود را از آن زن گرفت، فرشته مرگ در نزد او حاضر شد و زبان عابد پیر از دیدن او لکنت گرفت، در این اثناء فقیری بر او گذر کرد و عابد به او اشاره کرد تا نانی را که در عبای او بود بردارد، پس خداوند عبادت هشتاد سال او را به سبب آن زنا محو کرد، و (گناه) زنا را به خاطر آن قرص نان بخشید.

(۲) ۲- طلحه بن زید از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: اولین چیزی که در روز قیامت به حساب آن می‌رسند و ثوابش را می‌دهند، صدقه آب است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۵۹

(۱) ۳- معاذ بن مسلم روایت کرده است که در خدمت امام صادق علیه السّلام بودم و صحبت از درد به میان آمد، حضرت فرمود: بیماران خود را با دادن صدقه مداوا کنید، و چه می‌شود که اگر هر یک از شما غذای یک روز خود را (در راه خدا به تنگدستی) صدقه بدهد؟! همانا به فرشته مرگ فرمان می‌رسد که روح فلان بنده را قبض کند، و در این حال آن بنده صدقه‌ای (در راه خدا) می‌دهد، آنگاه به فرشته مرگ خطاب می‌شود که: آن فرمان را باز گردان (و به آن عمل مکن و بنده ما را واگذار).

(۲) ۴- عبد الله بن میمون قدّاح از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السّلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از مردی پرسید: آیا امروز، روزه گرفته‌ای؟ عرض کرد: خیر، فرمود: به عیادت بیماری رفته‌ای؟ عرض کرد: خیر، فرمود: در تشییع جنازه‌ای شرکت کرده‌ای؟ عرض کرد: خیر، فرمود: تنگدست مسکینی را غذا داده‌ای؟ عرض کرد: خیر، پس حضرت فرمود: به خانه خود بازگرد و به افراد خانواده خود محبت کن و آنها را ببوس، که این عمل به منزله صدقه تو نسبت به

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۶۰

آنهاست (و برای تو پاداش صدقه را دارد).

(۱) ۵- یعقوب بن یزید نقل کرده است که دیدم در کتاب ابن فضال از ابی البختری که امام صادق علیه السّلام فرمود: حرفی را به آدم کر فهمانیدن - که با اخم و ناراحتی توأم نباشد - صدقه گوارائی است.

(۲) ۶- موسی بن ابی الحسن، از امام رضا علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: بنی اسرائیل - برای چند سال پی در پی - به خشکسالی سختی گرفتار شدند، زنی لقمه نانی داشت، همین که آن را در دهان گذاشت تا بخورد، فقیری فریاد برآورد که: ای کنیز خدا! من گرسنه‌ام، زن با خود گفت: در چنین موقعی بهتر است آن را صدقه دهم، و لقمه را از دهان خود بیرون آورد و به آن فقیر داد. پسر خردسال آن زن که برای جمع آوری هیزم (برای سوخت) به صحرا رفته بود ناگهان گرگی به او حمله‌ور شد و او را با خود برد، غوغائی بلند شد، و آن زن به دنبال گرگ دوید، (در این هنگام) خداوند

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۶۱

تبارک و تعالی جبرئیل علیه السّلام را فرستاد، و آن کودک را از دهان گرگ بیرون کشید و به مادرش داد و گفت: ای کنیز خدا!

آیا راضی شدی؟ این لقمه به جای آن لقمه.

(۱) ۷- فضیل بن عثمان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که صدقه بدهد، چه در روز یا در شب، خداوند او را از غم و غصه، و گرفتار شدن در چنگ درنده، و مرگ بد محفوظ می‌دارد «۱».

(۲) ۸- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: صدقه دادن از مرگ بد جلوگیری می‌کند.

(۳) ۹- عبد الرحمن بن زید بن اسلم تنوخی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: زمین قیامت همه آتش است، به غیر از سایبان مؤمن، که صدقه او بر او سایه می‌افکند.

(۱) منظور از مرگ بد، مرگ غیر طبیعی و توأم با زجر است مانند زلزله و سیل و غرق شدن و مانند اینها.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۶۲

(۱) ۱۰- حسن بن علی بن یقظین از برادرش حسین، و او از پدرش نقل می‌کند که شخصی از امام موسی بن جعفر علیه السلام پرسید: کسی که دارای مال است، اگر آن را صدقه دهد بهتر است یا با آن بنده‌ای را بخرد (و در راه خدا آزاد کند)؟ فرمود: صدقه دادن را بیشتر دوست دارم.

(۲) ۱۱- اسحاق بن غالب از شخصی نقل کرده است که امام محمد باقر علیه السلام فرمود: نیکی کردن و صدقه دادن تنگدستی را از بین می‌برد، و عمر را طولانی می‌سازد، و هفتاد مرگ بد را از کسی که این دو عمل را بجا آورد دور می‌سازد.

(۳) ۱۲- جابر از امام محمد باقر علیه السلام نقل کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السلام فرمود: روزی یک دینار صدقه دادم، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به من فرمود: یا علی! آیا می‌دانی که صدقه از دستهای مؤمن بیرون نمی‌آید مگر آنکه او از وسوسه‌های هفتاد شیطان رها می‌شود که همگی او را از این کار باز می‌دارند و به او می‌گویند: این کار را مکن، و

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۶۳

پیش از آنکه صدقه در دست شخص نیازمند قرار گیرد، در دست پروردگار بزرگ قرار خواهد گرفت؟! آنگاه این آیه را تلاوت فرمود: «آیا می‌دانند که خداوند توبه بندگان خود را می‌پذیرد و صدقه‌ها (ی آنان را) را می‌گیرد، و براستی که او بسیار توبه پذیر و مهربان است».

(۱) ۱۳- ابو بصیر، از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: اگر حج خانه خدا را بجای آرم بهتر از آن است که یک بنده را (در راه خدا) آزاد کنم- و تا ده بنده را شمرد- و بعد ده تا ده تا اضافه کرد تا به هفتاد حج رسید، و فرمود: (ولی) اگر به افراد یک خانواده مسلمانی کمک کرده، و آنها را سیر کنم، و پوشانم، و آبروی آنها را نگه دارم، نزد من محبوب‌تر است از رفتن به یک حج و یک حج و یک حج، تا ده حج بر شمرد، و سپس ده تا ده تا (به آن افزود) تا به هفتاد حج رسید.

(۲) ۱۴- ابی نهشل از مردی نقل کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: اگر هشتاد نفر در کار خیری با هم اقدام کنند، هر یک از آنان به ثواب می‌رسند بی آنکه از ثواب دیگران کاسته شود.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۶۴

(۱) ۱۵- عبد الاعلی از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: بهترین صدقه، صدقه‌ای است که دهنده آن بی‌نیاز باشد (و خود نیازمند کمک نباشد).

(۲) ۱۶- ابو بصیر نقل کرده است که از امام محمد باقر علیه السلام یا امام صادق علیه السلام پرسیدم:

کدام صدقه دادن برتر است؟ حضرت فرمود: صدقه دادن شخص کم بضاعت، مگر نشنیدی که خداوند بزرگ می‌فرماید (در سوره حشر آیه ۹): «دیگران را بر خویشتن مقدم می‌دارند گر چه خود نیازمند و تنگدست باشند» آیا (در این آیه) فضیلتی (برای کسانی که ایثار می‌کنند) نمی‌بینی؟! (۳) ۱۷- عبد الله بن سنان نقل کرده است که از امام صادق علیه السلام شنیدم که می‌فرمود: با دست خود صدقه دادن، مرگ بد و هفتاد نوع بلا را دور می‌سازد، و او را از وسوسه‌های هفتاد شیطان که همگی به او دستور می‌دهند که این کار را مکن، می‌رهاند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۶۵

(۱) ۱۸- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام نقل کرده است که از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم پرسیدند: کدام صدقه برتر است؟ فرمود: صدقه دادن به خویشاوندی که با انسان دشمنی بورزد.

(۲) ۱۹- خلف بن حماد از شخصی که از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود:

کسی که در ماه رمضان صدقه دهد، خداوند هفتاد نوع بلا را از او دور می‌سازد.

(۳) ۲۰- عمر بن یزید نقل کرده است که از امام صادق علیه السلام پرسیدند: آیا صدقه دادن به فقیرانی که بر در خانه‌ها می‌آیند بهتر است یا به خویشاوندان؟ حضرت فرمود: نه، بهتر آن است که صدقه را برای خویشان خود بفرستد، و این اجر و پاداش بیشتری دارد.

(۴) ۲۱- عبد الله بن سلیمان نقل کرده است: وقتی روز عرفه فرا می‌رسد، امام محمد باقر علیه السلام هیچ سائلی را رد نمی‌کرد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۶۶

(۱) ۲۲- جابر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: پاداش عمل نیک و کیفر عمل بد در روز جمعه چند برابر است.

(۲) ۲۳- عبد الله بن سنان روایت کرده است که فقیری در یکی از شبهای جمعه از امام صادق علیه السلام درخواست کمک کرد، (ولی) حضرت چیزی به او نداد و او رفت، آنگاه رو به اهل مجلس خود کرد و فرمود: چیزی داشتیم که به این فقیر بدسیم، ولی صدقه در روز جمعه ثوابش چند برابر می‌شود (و خواسته او را فردا بر آورده خواهیم کرد).

ثواب صدقه پنهانی

(۳) ۱- ابو اسامه از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که امام زین العابدین علیه السلام می‌فرمود:

صدقه پنهانی خشم خدا را فرو می‌نشانند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۶۷

ثواب صدقه آشکارا

(۱) ۱- عمر بن یزید از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: صدقه آشکارا هفتاد نوع بلا را (از آدمی) دفع می‌کند،

و صدقه پنهانی خشم خداوند را فرو می‌نشانند.

ثواب صدقه شب

(۲) ۱- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: دادن صدقه به هنگام شب، مردن بد و هفتاد گونه

بلا را دور می‌گرداند.

(۳) ۲- ابو اسامه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که امام زین العابدین علیه السلام می‌فرمود:

به هنگام شب صدقه دادن موجب فرو نشاندن خشم خداوند است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۶۸

ثواب صدقه روز

(۱) ۱- عمرو بن خالد می‌گوید که: از امام صادق علیه السلام شنیدم که می‌فرمود: صدقه دادن در روز گناه را ذوب می‌کند آن

گونه که آب نمک را ذوب می‌کند، و به راستی که صدقه دادن در شب (آتش) خشم خدا را فرو می‌نشانند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۶۹

(۱) ۲- معلی بن خنیس نقل می‌کند که: در یک شب بارانی، امام صادق علیه السلام به طرف سایبان بنی ساعده روانه شد و من هم

به دنبال آن حضرت به راه افتادم، در همین اثناء چیزی از دست آن حضرت بر زمین افتاد، پس فرمود: بنام خدا، خدایا! به من

برگردان. راوی می‌گوید که: من نزد حضرت پیش رفتم و سلام کردم، حضرت فرمود:

معلی! تویی؟! عرض کردم: آری، فدایت شوم. فرمود: با دستان خود بگرد! (چون شب بوده و هوا تاریک، و بایستی با مالیدن دست

به روی زمین به دنبال گمشده گشت) اگر چیزی پیدا کردی آن را به من بده، راوی گفت: جستجو کردم تا نانی را که پخش شده

بود پیدا کردم، و هر چه می‌یافتم به آن حضرت می‌دادم تا سرانجام کیسه‌ای که همراه امام بود پر از نان شد. عرض کردم: فدایت

شوم! اجازه بده تا من به جای شما کیسه نان را بردارم، فرمود: نه! من به این کار سزاوارترم، ولی تو به همراه من بیا! راوی گفت: به

سایبان بنی ساعده که رسیدیم در آنجا جمعی را دیدیم که خوابیده بودند، حضرت شروع کرد (به تقسیم نانها) و در زیر لباس و یا

بر بالین هر یک از آنها یک یا دو قرص نان گذاشت تا نفر آخر و بعد برگشتیم. من به حضرت عرض کردم:

فدایت شوم! آیا اینها حق را می‌شناسند؟ (آیا به خداوند و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و امامت شما ایمان دارند؟) فرمود:

چنانچه حق را می‌شناختند، ما نمک را نیز به آنها

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۷۰

می‌دادیم، براستی که خداوند هیچ چیزی را نیافرید مگر آنکه برای او انبار داری را مقرر فرمود تا آن را انبار کند، به غیر از صدقه

که پروردگار تبارک و تعالی خود متولی و مباشر و خزانه دار آن شده است، و پدرم هر گاه چیزی را به مستمندی صدقه می‌داد،

آن را از او می‌گرفت و می‌بوسید و می‌بوئید و باز آن را به او می‌گرداند، زیرا صدقه پیش از رسیدن به دست مستمند، در دست

خدا قرار می‌گیرد، پس به این سبب من دوست دارم آنچه که در دست خدا قرار گرفته است آن را ببوسم و ببویم سپس آن را به

صاحبش بازگردانم، براستی که صدقه دادن در شب خشم الهی را فرو می‌نشانند، و گناهان بزرگ را پاک می‌کند و کار حساب را

(بر کسی که چنین کند) آسان می‌گرداند، و صدقه دادن در روز، مال را افزون و عمر را طولانی می‌کند، و همانا حضرت عیسی

علیه السلام روزی از کنار دریا گذر کرد، قرص نانی در آب انداخت، یکی از یارانش (حواریون) گفت: یا روح الله و کلمه الله!

چرا چنین کردی؟! این غذای تو بود! حضرت عیسی علیه السلام پاسخ داد: این کار را کردم تا یکی از جانوران دریائی آن را

بخورد، و همانا ثواب این در نزد خدای عزّ و جل، بسیار است.

دعای مستمند در حق کسی که به او صدقه می‌دهد

(۱) ۱- ابو بصیر از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که امام زین العابدین علیه السلام فرمود: هیچ

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۷۱

شخصی نیست که به مستمند ناتوانی صدقه بدهد و آن مسکین در همان وقت برای او دعا کند مگر اینکه دعایش (در حق او) مستجاب گردد.

ثواب مهلت دادن به بدهکار تنگدست

(۱) ۱- سدیر از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: در روز قیامت عده‌ای در زیر عرش برانگیخته می‌شوند که رخسارشان و جامه‌های آنان از نور است، و بر جایگاههایی از نور می‌نشینند، و مردم به آنها نظر می‌کنند و (با خود) می‌گویند: اینها پیامبران الهی هستند! و در این هنگام هاتف غیبی از عرش ندا می‌کند که: اینان از پیامبران نیستند، پس مردم می‌گویند: از شهدایند، باز هاتف غیبی ندا می‌کند که:

اینان از شهدا نیستند، بلکه گروهی هستند که بر مؤمنان آسان می‌گرفتند، و بدهکاران تنگدست را مهلت می‌دادند تا وضع مالی آنها بهبود یابد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۷۲

ثواب کسی که بدهی مؤمنی را ببخشد

(۱) ۱- ابراهیم بن عبد الحمید می‌گوید که: به امام صادق علیه السّلام عرض کردم: عبد الرحمن بن سیابه از مردی طلبی داشت و آن شخص مرد، و ما از او خواستیم تا طلب خود را به او ببخشد، اما او قبول نکرد. حضرت فرمود: وای بر او! مگر نمی‌داند که اگر بدهی خود را به او ببخشد خداوند به ازای هر درمی، ده درهم نصیبش خواهد کرد، و اگر نبخشد (در روز قیامت) به ازای هر درمی فقط یک درهم خواهد گرفت!؟

ثواب کسی که آبروی برادر مسلم خود را حفظ کند

(۲) ۱- سکونی از امام صادق علیه السّلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که آبروی برادر مسلمان خود را حفظ کند مسلماً بهشت برای او واجب می‌شود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۷۳

ثواب کسی که حاجت برادر خود را برآورده کند، یا گرفتاری او را برطرف سازد، یا او را یاری نماید بر دشمن، یا تلاش در برآوردن حاجتش کند، یا تشنگی و یا گرسنگی و یا برهنگی او را برطرف سازد، یا او را با مرکبش بردارد، یا او را بی‌نیاز گرداند، یا او را کفن کند، یا او را تزویج نماید، یا او را در بیماریش عیادت کند

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۷۴

(۱) ۱- ابو حمزه ثمالی از امام زین العابدین علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که حاجت برادر ایمانی خود را برآورد به برآوردن حاجت خداوند شروع کرده، و خدا صد حاجت او را برآورده می‌کند که یکی از آنها بهشت است؛ و کسی که گرفتاری او را برطرف سازد، خداوند تمام گرفتاریهای روز قیامت را از او دور می‌کند، هر اندازه که باشد؛ و کسی که او را بر علیه دشمنش یاری کند، خداوند او را در عبور از پل صراط یاری خواهد کرد هنگامی که قدمها به لغزش در می‌آیند؛ و کسی که در انجام خواسته او تلاش کند تا آن را برآورده کند و او را شادمان سازد، به منزله آن است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را شادمان کرده باشد؛ و کسی که او را سیراب کند، خداوند از شربت سر به مهر بهشتی او را سیراب خواهد ساخت؛ و کسی که او

را اطعام کرده و گرسنگی او را چاره کند، خداوند از میوه‌های بهشتی به او عطا فرماید؛ و کسی که برهنگی او را ببوشاند، خداوند بر اندام او از جامه‌های استبرق و ابریشمین بهشتی خواهد پوشاند، و کسی که او را با آنکه برهنه نیست ببوشاند، همواره در پناه خدا خواهد بود تا زمانی که از آن جامه تار و پودی باقی باشد؛ و کسی که او را از آنچه که باعث خواری و سرشکستگی اوست نجات دهد، و آبرویش را حفظ کند و به یاری او بشتابد، خداوند ولدان مخلصین را در بهشت به خدمت او خواهد گمارد؛ و کسی

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۷۵

که او را با مرکبش بردارد خداوند او را در روز قیامت سوار بر ناقه بهشتی به محشر در آورد، به گونه‌ای که بر فرشتگان ببالد؛ و کسی که او را پس از مرگ کفن کند، مانند این است که بدن او را از روزی که به دنیا آمده تا روزی که از دنیا رفته است پوشانده باشد؛ و کسی که برای او همسری برگزیند که مایه انس و آرامش خاطر او شود، خداوند او را در قبر با محبوب‌ترین بستگانش مأنوس می‌سازد؛ و کسی که به هنگام بیماری از او عیادت کند، فرشتگان اطراف او را می‌گیرند و در حق او دعا می‌کنند تا زمانی که (به خانه خود) باز گردد، و به او می‌گویند: خوشا بر تو! و بهشت بر تو خوش باد.

و فرمود: بخدا سوگند بر آوردن درخواست و نیاز برادر مؤمن در پیشگاه الهی، از دو ماه روز و اعتکاف متوالی در ماه حرام محبوب‌تر است.

ثواب دیدار و دست دادن با برادران و در آغوش گرفتن آنان

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۷۶

(۱) ۱- اسحاق بن عمار صیرفی نقل کرده است که: در کوفه بودم و برادران دینی بسیاری به دیدن من می‌آمدند، (ولی) من دوست نداشتم که مشهور باشم و می‌ترسیدم که راز شیعه بودن من فاش گردد، لذا به کسی که خدمت مرا می‌کرد دستور دادم که به هر کس که به دیدار من بیاید بگوید: او اینجا نیست! اسحاق می‌گوید که: آن سال را به حج رفتم و امام صادق علیه السلام را زیارت کردم، در سیمای مبارک آن حضرت آثار بی‌اعتنائی و ناراحتی نسبت به خود احساس کردم، عرض کردم: فدایت شوم! چه چیز موجب این تغییر رفتار شما نسبت به من شده است؟! فرمود: همان چیزی که رفتار تو را نسبت به برادران دینی تو تغییر داد. عرض کردم: فدایت کردم! من تنها از

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۷۷

اینکه راز من فاش شود (و دشمنان بدانند که از شیعیانم) با آنان چنان رفتاری داشتم، و خدا می‌داند که من چقدر آنها را دوست دارم. حضرت فرمود: ای اسحاق! از دیدار برادرانت دلتنگ مشو که هر گاه مؤمنی، برادر مؤمن خود را ملاقات کند و به او خوشامد بگوید، خداوند تا روز قیامت در نامه اعمال او درود و مرحبا می‌نویسد، و هنگامی که با وی مصافحه کند خداوند در میان دو انگشت ابهام آن دو یک صد رحمت خود را فرود می‌آورد که نود و نه قسمت آن از آن کسی است که علاقه و دوستی بیشتری نسبت به دوست خود داشته باشد، و خداوند با نظر رحمت آمیز و مهربان خود به آنها نگاه می‌کند، و آن که رفیق خود را بیشتر دوست داشته باشد از نظر حضرت حق بیشتر فیض می‌گیرد. و هنگامی که همدیگر را در آغوش بگیرند، رحمت خداوندی آنها را فرا می‌گیرد، و اگر این دیدار مدتی به درازا کشد و (در این دیدار فقط) رضای خداوندی را جویا باشند، نه (سامان بخشیدن به) امور دنیوی، به آنان خطاب می‌شود که: خداوند گناهان گذشته شما را آمرزید، از این پس، عمل خود را از سر بگیرید. و چون به احوالپرسی از یک دیگر پردازند، فرشتگان (نگهبان آنان) به هم گویند: کنار بروید که این دو با هم رازی دارند که خداوند پنهان ماندن آن را اراده فرموده است.

اسحاق می‌گوید: به حضرت عرض کردم: فدایت کردم! چگونه است که فرشتگان از ما دور باشند و آنچه می‌گوییم (به هنگام

احوالپرسی) در نامه اعمال ثبت نمی‌شود، در حالی که خداوند عزّ و جل (در سوره ق، آیه ۱۸) می‌فرماید: «هیچ سخنی را بر زبان نمی‌آورد مگر آنکه فرشتگان مراقب در کمین اویند»؟ راوی می‌گوید: پس

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۷۸

فرزند رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم آه (سردی) از دل کشید و آنقدر گریست که اشک بر محاسن مبارک حضرت جاری شد، و (در آن حال به من) فرمود: ای اسحاق! براستی که خداوند تبارک و تعالی چون به فرشتگان (نگهبان) فرمان می‌دهد: زمانی که این دو مؤمن یک دیگر را ملاقات می‌کنند (و با هم به صحبت می‌پردازند) از آن دور شوید، برای احترام و بزرگداشت آنهاست، پس اگر فرشتگان کلام آنها را ننویسند و نفهمند، مسلماً آن که حافظ و نگهبان آنهاست که داننده هر راز و آنچه نهانتر است همه آنها را خواهد دانست. ای اسحاق! از خدا بترس به طوری که گویا او را می‌بینی، و اگر تو او را نبینی، مسلماً او تو را می‌بیند، و اگر خیال کنی که خداوند تو را نمی‌بیند مسلماً (نسبت به او) کافر شده‌ای، و اگر بدانی که او تو را می‌بیند و گناهان خود را از آفریده‌های او پنهان می‌کنی ولی در محضر او (به گناهان خود اقرار) و آنها را آشکار می‌سازی، در چنین صورتی، خداوند را در حدّ پائین ترین کسانی که ناظر بر اعمال تواند قرار داده‌ای.

ثواب کمک و یاری به برادر مؤمن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۷۹

(۱) ۱- ابراهیم بن عمر یمانی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هیچ مؤمنی نیست که مؤمن ستم‌دیده‌ای را یاری کند، مگر آنکه (ثواب) این عمل، از روزه و اعتکاف یک ماه در مسجد الحرام برتر است، و هیچ مؤمنی نیست که توان یاری کردن برادر خود داشته باشد و او را یاری کند مگر آنکه خداوند او را در دنیا و آخرت یاری می‌کند، و هیچ مؤمنی نیست که توان یاری کردن برادر خود داشته باشد و او را به حال خود رها سازد مگر آنکه خداوند او را در دنیا و آخرت به خود واگذارد. «۱» (۲) ۲- ابو الورد از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: اگر نزد کسی نسبت به برادر دینی او بدگویی کنند و او به دفاع و یاری او برخیزد، خداوند در دو جهان او را یاری می‌کند؛ و اگر نزد کسی نسبت به برادر ایمانی او غیبت کنند و او در صورت توانائی به دفاع از برادر دینی خود نپردازد، خداوند در دو سرا او را (در نظر مردم) ذلیل و خوار گرداند.

(۱) ثواب عبادت‌هایی از قبیل حج و نماز و روزه مستحبی مستقیماً متوجه شخص می‌گردد و می‌توان گفت که در این قبیل عبادتها بیشتر نفع شخصی مطرح است تا نفع دیگران، ولی در اعمال نیکی چون کمک به برادران ایمانی و دفاع از حریم حرمت آنان، در وهله اول منفعت به دیگران مورد نظر است و لذا می‌بینیم که ثواب این قبیل اعمال بر ثواب عبادت مستحبی دیگر پیشی می‌گیرد و این کاملاً طبیعی است و خداوند کسی را که آبرو و اعتبار خود را به خاطر دیگران به خطر می‌اندازد، بسیار دوست دارد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۸۰

ثواب میانجیگری و آشتی میان دو نفر

(۱) ۱- ابو حمزه ثمالی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السّلام می‌فرمود: اگر میان دو نفر به منظور اصلاح و آشتی، میانجیگری کنم در نظر من از دو دینار صدقه دادن برتر است؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرمود: اصلاح بین مردم از هر نماز و روزه (مستحبی) بهتر و گرانقدرتر است.

ثواب کسی که به فریاد برادر مسلمان خود برسد

(۲) ۱- اُسَید بن حَضیر از رسول خدا صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ و آله و سَلَّمَ روایت کرده است که فرمود: کسی که به داد برادر مسلمان خود برسد و او را از غم و غصه و گرفتاری برهاند، خداوند ده حسنه در نامه اعمال او می‌نویسد، و ده درجه (مقام و منزلت) او را بالا می‌برد، و ثواب

پاداش نیکبیا و کیفر گناهان / ترجمه ثواب‌الاعمال، ص: ۳۸۱

آزاد کردن ده بنده را (در راه خدا) به او کرامت می‌کند، و ده گونه کیفر و عقوبتی از او دور می‌سازد، و ده شفاعت را در آخرت برای او مهیا می‌فرماید.

ثواب سخن محبت آمیز با برادر مسلمان خود

(۱) ۱- جعفر بن ابراهیم از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ و آله و سَلَّمَ فرمود: کسی که با سخن محبت آمیز، برادر مسلمان خود را مورد لطف و محبت قرار دهد و غم و غصه او را برطرف سازد، تا زمانی که به این کار مشغول است در زیر سایه رحمت گسترده خداوند قرار خواهد داشت.

ثواب کسی که به فریاد برادر ستم‌دیده‌اش برسد و او را در برآوردن حاجتش کمک کند

(۲) ۱- زید شَحام نقل کرده است که از امام صادق علیه السّلام شنیدم که می‌فرمود: کسی که به

پاداش نیکبیا و کیفر گناهان / ترجمه ثواب‌الاعمال، ص: ۳۸۲

داد ستم‌دیده اندوهگینی برسد و بار اندوه را از دل او بردارد و در برآوردن حاجتش کمک کند، در پیشگاه حضرت حق هفتاد و دو رحمت خواهد داشت، که با یک رحمتی (از آن رحمتها) زندگانی او را در دنیا اصلاح نموده، و هفتاد و یک رحمت دیگر را برای آخرت او ذخیره می‌کند تا از هراس و وحشت آن روز در امان باشد.

ثواب کسی که غم و غصه را از مؤمنی دور کند

(۱) ۱- مسمع کردین روایت کرده است که از امام صادق علیه السّلام شنیدم که می‌فرمود: کسی که غم و غصه را از دل مؤمنی بردارد خداوند همه اندوهها و گرفتاریهای آخرت را از او دور کند و او را با دلی آرام از قبر برانگیزد، و کسی که او را اطعام کرده و گرسنگی او را چاره کند، خداوند از میوه‌های بهشتی به او بخوراند، و کسی که با جرعه آبی تشنگی او را برطرف سازد، خداوند از شربتهای سر به مهر بهشتی سیرایش سازد.

ثواب کسی که مؤمنی را شادمان کند

پاداش نیکبیا و کیفر گناهان / ترجمه ثواب‌الاعمال، ص: ۳۸۳

(۱) ۱- ابو حمزه از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که مؤمنی را شادمان کند، خداوند او را در روز قیامت شادمان می‌سازد، و به او خطاب می‌شود که: هر چه دوست داری از خداوند بخواه! زیرا که تو دوست داشتی دوستان خدا را در دنیا مسرور کنی، پس هر آنچه از خدا بخواهد، به او کرامت کند، و خداوند بیشتر از آنچه درخواست کرده است به او می‌دهد به حدی که هرگز تصوّر آن را هم نمی‌کرده است.

ثواب کسی که خانواده‌ای را مسرور کند

(۲) ۱- لوط از اسحاق، و او از پدرش از جدش روایت کرده که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هیچ بنده‌ای نیست که خانواده مؤمنی را شادمان کند مگر آنکه خداوند از آن شادی و سرور، مخلوقی را می‌آفریند که در روز قیامت به هنگام هر پیشامد سخت به او می‌گوید: ای دوست خدا مترس، و او می‌پرسد: تو کیستی خدا تو را رحمت

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۸۴

کند که اگر دنیا از آن من بود، آن را در ازای پاداش (محبت) تو ناچیز می‌دیدم؟! پاسخ می‌دهد: من همان سروری هستم که تو (در دنیا) به فلان خانواده ارزانی داشتی.

ثواب شاد کردن برادر مؤمن

(۱) ۱- سدیر صیرفی در یک حدیث طولانی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هنگامی که خداوند مؤمن را از قبر برمی‌انگیزد، همراه او تمثالی که پیشاپیش او به راه می‌افتد از قبر خارج می‌شود، و چون آن شخص مؤمن با یکی از دشواریهای ترسناک روز قیامت روبرو شود، آن تمثال به او می‌گوید: اندوهگین و پریشان مباش! و تو را به شادی و بزرگداشت خداوندی بشارت باد؛ و پیوسته چنین باشد تا آنکه در پیشگاه خداوند بایستد، آنگاه خداوند به آسانی از او حساب می‌کشد، و فرمان می‌دهد

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۸۵

که او را بسوی بهشت ببرند، در حالی که آن تمثال در پیش روی مؤمن قرار دارد، و مؤمن به او می‌گوید: رحمت حق بر تو باد! تو چه خوب همدمی بودی که با من از قبر (تا به اینجا) همراه شدی و همواره مرا به شادی و کرامت بشارت دادی، به آنچه که مژده می‌دادی، دست یافتم، اکنون (به من بگو که) تو کیستی؟ و تمثال در جواب مؤمن می‌گوید: من همان شادمانی و سروری هستم که تو (در دنیا) به برادر دینی خود ارزانی داشتی، خداوند مرا از آن شادمانی و سرور آفرید تا تو را شادمان کنم. «۱»

ثواب کسی که مؤمنی را با صدقه سیر کند

(۱) ۱- حسین بن یزید بی‌آنکه از رویان پیش از خود نام ببرد از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: اگر به مسلمان (گرسنه‌ای) صدقه دهم به اندازه‌ای که سیر شود، در پیش من محبوبتر از اینکه افقی از مردم را سیر کنم؛ راوی می‌گوید که پرسیدم: افق چیست؟ فرمود: صد هزار نفر یا بیشتر.

(۱) یکی از نمونه‌های بارز تجسم اعمال، همین روایت است و آن را باید برای همیشه به خاطر سپرد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۸۶

ثواب کسی که لقمه حلوائی به خورد مؤمنی بدهد

(۱) ۱- داود رقی از همسرش رباب نقل کرده است که: روزی حلوائی از خرما و روغن آماده کرده و آن را به خدمت امام صادق علیه السلام بردم، هنگامی بر آن حضرت وارد شدم که (با یاران خود) مشغول خوردن غذا بود، حلوا را تقدیم حضرت کردم و آن حضرت با دست مبارک خود، حلوا را لقمه می‌کرد و به یاران خود می‌داد، پس شنیدم که می‌فرمود: کسی که لقمه حلوائی به خورد مؤمنی بدهد، خداوند تلخی روز قیامت را از او برمی‌دارد.

ثواب کسی که نیمخورده مؤمنی را بیاشامد

- (۲) ۱- محمد بن اسماعیل - بی آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد - از یکی از ائمه علیهم السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که نیمخورده مؤمنی را بعنوان تبرک بیاشامد، پادش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۸۷ خداوند فرشته‌ای در میان آن دو می‌آفریند که تا روز قیامت برای آنان طلب آمرزش کند.
- (۱) ۲- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: در نیمخورده مؤمن، شفای هفتاد بیماری است. ثواب کسی که برادر دینی خود را برای رضای خداوند مورد لطف قرار دهد
- (۲) ۱- زید بن ارقم روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: بنده‌ای نیست که برای رضای خداوند برادر دینی خود را مورد لطف قرار دهد، مگر آنکه خداوند (در آخرت) خادمی از خادمان بهشتی را به خدمت او می‌گمارد.

ثواب کسی که در راه خدا برای خود برادری برگزیند

- (۳) ۱- محمد بن زید روایت کرده است که از امام رضا علیه السّلام شنیدم که می‌فرمود: کسی که پادش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۸۸ در راه خدا برای خود برادری برگزیند، خانه‌ای در بهشت برای خود انتخاب کرده است.

ثواب کسی که برادر خود را ملاقات کند با آنچه او را شادمان نماید تا او را مسرور سازد

- (۱) ۱- ربیع بن صبیح - بی آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد - از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: کسی که برادر خود را با آنچه او را شادمان کند ملاقات نماید تا او را مسرور سازد، خداوند در روز قیامت او را خوشحال می‌سازد؛ و کسی که برادر خود را با آنچه او را ناراحت سازد ملاقات نماید تا او را ناراحت کند، خداوند در آن روزی که او را ملاقات می‌کند (در قیامت) او را ناراحت خواهد کرد.

ثواب معطر کردن مسلمان

- (۲) ۱- بشیر دهان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: کسی که مسلمانی را معطر کند، پادش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۸۹ خداوند در روز قیامت به ازای هر تار مویی، نوری را برای او منظور می‌فرماید.

ثواب کسانی که در راه خدا دوستی کنند

- (۱) ۱- حسن بن علی بن فضال از امام رضا علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسانی که در راه خدا دوستی کنند، در روز قیامت بر منبرهائی از نور قرار می‌گیرند که نور رخسار و اندام و منبرهای آنان همه محشر را منور می‌کند، تا دانسته شود که اینان در راه خدا دوستدار یکدیگرند.

ثواب کسی که از دره‌ای عبور کند و خدا را به یاد آورد

(۲) ۱- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هیچ بنده‌ای نیست که از پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۹۰ دره‌ای بگذرد و دستهایش را بگشاید و خدا را دعا کند، مگر آنکه خداوند آن دره را به هر اندازه‌ای که باشد برای او پر از حسنات می‌کند.

ثواب تلاوت آیه إِنَّ اللَّهَ يُمَسِّكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا به هنگام خواب

(۱) ۱- عباس بن هلال شامی از امام رضا علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هرگز کسی به هنگام خواب آیه «براستی که خداوند، آسمانها و زمین را نگاه می‌دارد تا (از مدار خود) خارج نشوند، و اگر (از مدار خود) رها گردند، جز او که می‌تواند آنها را نگاه دارد؟ براستی که او بردبار و آمرزنده است» تلاوت نکرده است که خانه بر سر او خراب شود.

ثواب خواندن این دعا به هنگام اذان صبح و اذان مغرب

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۹۱

(۱) ۱- عباس، غلام امام رضا علیه السلام از آن حضرت روایت کرده است که فرمود: کسی که اذان صبح را بشنود و بگوید: «بار الها! تو را به آمدن روز و رفتن شبت، و فرا رسیدن وقت نمازهایت، و زمزمه‌های کسانی که تو را می‌خوانند (و با تو مناجات می‌کنند)، سوگند می‌دهم که توبه مرا بپذیری، چرا که تو بسیار توبه کننده و مهربانی». و همین دعا را به هنگام شنیدن اذان مغرب نیز بخواند و در همان روز یا همان شب از دنیا برود با توبه قبول شده به دیدار حق شتافته است.

ثواب کسی که خدا را دعا کند با اینکه بداند سود و زیان در دست اوست

(۲) ۱- سوره بن کلب از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که خداوند بزرگ می‌فرماید: کسی که مرا دعا کند، و بداند (باور داشته باشد) که تنها منم که سود و زیان می‌رسانم، نیاز او را برمی‌آورم.

ثواب خواندن این دعا به هنگام خواب

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۹۲

(۱) ۱- بکر بن محمد از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: کسی که به هنگام آرمیدن در بستر سه بار «حمد و سپاس خدایی را سزاست که بر همه چیز برتری جست و همه را مقهور خود ساخت، و حمد و سپاس خدایی را سزاست که غایب از انظار است و خبر از همه چیز دارد، و حمد و سپاس خدایی را سزاست که مردگان را زنده می‌کند و زندگان را می‌میراند، و او بر انجام هر چیزی تواناست» را بخواند از گناهانی که کرده است پاک می‌شود مانند روزی که از مادر زاده شده است.

ثواب دعای مسلمان در غیاب برادر مسلمانش

(۲) ۱- معاویه بن عمار از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: دعای مسلمان در غیاب برادر مسلمانش، گشایش

روزی را برای دعاکننده به همراه دارد، و بلا- را از او دور می‌گرداند، و فرشتگان به او می‌گویند: دو برابر آنچه برای برادرت خواستی برای تو است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۹۳

ثواب درود و سلام بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ثواب دوست داشتن او

(۱) ۱- عاصم بن ضمره از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت کرده است که فرمود: فرستادن صلوات بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم گناهان را از بین می‌برد بهتر از آبی که آتش را نابود می‌سازد؛ و سلام کردن بر آن جناب از آزاد کردن چندین بنده (در راه خدا) برتر است؛ و دوست داشتن آن حضرت از قربانی کردن جانها، یا فرمود: از شمشیر زدن در راه خدا، برتر است.

ثواب کسی که یک بار بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم صلوات بفرستد

(۲) ۱- ابو بصیر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هنگامی که نام رسول

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۹۴

خدا صلی الله علیه و آله و سلم برده شود، بر آن حضرت صلوات بسیار بفرستید، زیرا کسی که یک صلوات بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم بفرستد، خداوند هزار بار و در هزار صف از فرشتگان بر او صلوات می‌فرستد، و (در چنین شرایطی) هیچ آفریده‌ای از آنچه خدا آفریده است باقی نمی‌ماند مگر آنکه- به خاطر صلوات خدا و فرشتگانش- بر او صلوات خواهد فرستاد، و هیچ کس از این همه اجر و پاداش سر باز نمی‌زند مگر کسی که نادان و مغرور است، که خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از او بیزارند.

ثواب کسی که خدا را به حق محمد صلی الله علیه و آله و سلم و خاندانش علیهم السلام بخواند

(۱) ۱- جابر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: همانا بنده‌ای هفتاد خریف- که هر خریفی هفتاد سال است- در جهنم ماند، آنگاه از خدا خواست بحق

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۳۹۵

محمد صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیتش علیهم السلام که بر او رحم کند، پس خداوند به جبرئیل وحی فرمود که: فرود آی و بنده مرا از آتش رهائی بخش. جبرئیل عرض کرد: پروردگارا! چگونه در آتش بروم؟! خداوند به او فرمود که: من به آتش فرمان دادم که بر تو سرد و سلامت باشد، جبرئیل عرض کرد: پروردگارا! مرا از جای او آگاه ساز، خداوند فرمود: در چاهی که در «سجیل» است. پس جبرئیل در آتش دوزخ فرود آمد و او را بیرون آورد؛ آنگاه خداوند به بنده گنهکار خود خطاب کرد که: ای بنده من! چه مدتی در آتش بودی؟ جواب داد: پروردگارا! نمی‌دانم؛ خداوند متعال فرمود: بعزتم سوگند که اگر مرا به آنچه خواندی، نمی‌خواندی، مدت اقامت و ذلت تو را در آتش بسیار طولانی می‌کردم، ولی من بر خودم لازم نموده‌ام که اگر بنده‌ای مرا بحق محمد صلی الله علیه و آله و سلم و آلش علیهم السلام بخواند، از آنچه در میان من و اوست (از گناهان و نافرمانیهای او) درگذرم، و امروز تو را (به همین خاطر) آمرزیدم.

ثواب صلوات فرستادن بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

(۱) ۱- ابو البختری از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که رسول خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: در روز قیامت، من نزد ترازوی اعمال قرار

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۹۶

می‌گیرم، کسی که (میزان) گناهانش از کارهای نیکی که انجام داده است بیشتر باشد، آن صلواتهایی را که بر من نثار کرده است می‌آورم تا کفه حسناتش را سنگین‌تر کنم.

(۱) ۲- عبد السلام بن نعیم می‌گوید: به امام صادق علیه السّلام عرض کردم: من داخل خانه خدا (مسجد الحرام) شدم و جز فرستادن صلوات بر رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هیچ دعای دیگری به خاطر نیامد، حضرت فرمود: کسی از خانه خدا بیرون نیامده است که عملی برتر از عمل تو را انجام داده باشد.

(۲) ۳- حارث اعور روایت کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السّلام فرمود: هیچ دعائی به آسمان راه پیدا نمی‌کند مگر آنکه بر محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و آل او علیهم السّلام فرستاده شود.

ثواب کسی که بعد از طلوع فجر صد بار صلوات بفرستد بر محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و آلش علیهم السّلام

(۳) ۱- صباح بن سیابه نقل کرده است که امام صادق علیه السّلام به من فرمود: آیا می‌خواهی به

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۹۷

تو چیزی بیاموزم که به خاطر آن خداوند صورت تو را از گرمای آتش دوزخ نگاه دارد؟! عرض کردم: آری! فرمود: پس از طلوع سپیده دم، صد مرتبه بگو: «بار الها! بر محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و خاندان او درود فرست»، خداوند بوسیله آن صورت تو را از گرمای آتش دوزخ حفظ خواهد کرد.

ثواب کسی که بر محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و اهل بیتش علیهم السّلام صلوات بفرستد

(۱) ۱- محمد بن ابی عمیر به نقل از یکی از روایان، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: در برخی از کتابها خواندم که: کسی که بر محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و اهل بیتش علیهم السّلام صلوات بفرستد، خداوند یک صد حسنه برای او می‌نویسد، و کسی که بگوید:

«بار الها! بر محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و اهل بیت او علیهم السّلام درود فرست» خداوند هزار حسنه برای او می‌نویسد.

ثواب کسی که در روز جمعه صد بار صلوات بفرستد بر رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۹۸

(۱) ۱- محمد بن فضیل از امام رضا علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: کسی که در روز جمعه یک صد مرتبه صلوات بر من بفرستد، خداوند شصت حاجت او را بر آورد، سی حاجت متعلق به دنیا و سی حاجت متعلق به آخرت است.

ثواب کسی که در تعقیبات نماز صبح و مغرب پیش از آنکه برخیزد یا با کسی صحبت کند، آیه إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ ... تا آخر آیه را بخواند، سپس بر محمد و آلش علیهم السّلام صلوات بفرستد

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۳۹۹

(۱) ۱- ابن مغیره می‌گوید که: از حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام شنیدم که می‌فرمود: کسی که پس از نماز صبح و نماز مغرب (در تعقیبات این دو نماز) - پیش از آنکه برخیزد و یا با کسی صحبت کند - بگوید: «براستی که خدا و فرشتگان خدا بر رسول خدا

صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ و آله و سَلَّمَ درود می‌فرستند، ای کسانی که ایمان آورده‌اید (شما هم) بر او صلوات بفرستید و سلام کنید، آن گونه که شایسته است. بار الها! بر محمد صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ و آله و سَلَّمَ و خاندان او صلوات فرست». خداوند یک صد حاجت او را بر آورده می‌سازد، هفتاد حاجت او را در دنیا و سی حاجت او را در آخرت.

راوی می‌گوید پرسیدم: مراد از صلاة خدا و فرشتگان خدا و مؤمنان چیست؟! فرمود: صلاة خدا: رحمت خداست، و صلاة فرشتگان خدا: به منزله ثنا و ستایش آنها از رسول خدا صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ و آله و سَلَّمَ است، و صلاة مؤمنان: دعای آنان در حق اوست. و از اسرار آل محمد- در رابطه با صلوات بر پیغمبر و آلش عَلَيْهِم السَّلَام- خواندن این صلوات است:

«بار الها! بر محمد و دودمانش- از گذشتگان و آیندگان- درود فرست، و در ملا اعلیٰ پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۰۰

و در میان جمیع پیامبران نیز بر او درود فرست، بار الها! شرف و مهتری و قدر و منزلت والا کرامت فرما. بار الها! من به محمد صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ و آله و سَلَّمَ ایمان آوردم در حالی که آن حضرت را ندیدم، پس در روز قیامت مرا از زیارت او محروم مساز، و همراهی و همنشینی با آن حضرت را نصیب من فرما، و مرا بر دین و کیش او بمیران، و از حوض وی (کوثر) مرا سیراب گردان- آشامیدنی لذیذی که با نوشیدن آن هرگز تشنه نخواهم شد، که تو بر انجام هر چیزی توانائی. بار الها! همچنان که به محمد صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ و آله و سَلَّمَ ایمان آوردم در حالی که آن حضرت را ندیدم، پس طلعت زیبای او را در بهشت به من بشناسان. بار الها! از جانب من، درود فراوانم را به روح محمد صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ و آله و سَلَّمَ برسان» پس اگر کسی این صلوات را سه بار به هنگام صبح و سه بار به هنگام شب بخواند، گناهانش نابود و خطاهایش محو می‌گردد و شادیش همیشگی خواهد بود، و دعایش به اجابت خواهد رسید، و آرزوهایش تحقق خواهد یافت، و روزی او افزون می‌گردد، و به او کمک می‌شود بر دشمنش، و موجبات انواع خیرها برای او فراهم می‌گردد، و از همراهان و همنشینان رسول خدا صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ و آله و سَلَّمَ در بهشت اعلا خواهد بود.

ثواب کسی که یک سوّم یا نصف یا همه صلوات خود را به رسول خدا صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ و آله و سَلَّمَ اختصاص دهد

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۰۱

(۱) ۱- مرازم از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: مردی نزد رسول خدا صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ و آله و سَلَّمَ آمد و عرض کرد: یا رسول اللّٰه! یک سوّم صلواتم را به تو اختصاص دادم، حضرت فرمود: نیک است. عرض کرد: یا رسول اللّٰه! نیمی از صلواتم را به تو اختصاص دادم، حضرت فرمود: این بهتر است. عرض کرد: یا رسول اللّٰه! همه صلواتم را به تو اختصاص دادم، حضرت فرمود: در این صورت خداوند تمام امور دنیا و آخرت تو را کفایت می‌کند. در این هنگام مردی از حضرت امام صادق علیه السّلام پرسید: چگونه صلوات خود را به پیامبر خدا اختصاص می‌دهد؟ حضرت علیه السّلام فرمود: از خدا هیچ چیزی مسألت نمی‌کند مگر آنکه اول بر محمد صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ و آله و سَلَّمَ و اهل بیت او عَلَيْهِم السَّلَام صلوات بفرستد و بعد حاجت خود را از خداوند بخواهد.

ثواب کسی که بعد از صلوات فرستادن بر رسول خدا صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ و آله و سَلَّمَ، بر اهل بیت او نیز صلوات بفرستد

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۰۲

(۱) ۱- عبد اللّٰه بن سنان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که روزی رسول خدا صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ و آله و سَلَّمَ به امیر مؤمنان علی علیه السّلام فرمود: آیا نمی‌خواهی به تو مژده‌ای بدهم؟! عرض کردند: پدرم و مادرم فدای تو گردند، آری! شما که همیشه مژده دهنده به همه خوبیها بوده‌اید. رسول خدا صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ و آله و سَلَّمَ فرمود: جبرئیل مرا خبر داد به چیز عجیبی، امیر مؤمنان علی علیه السّلام پرسیدند: یا رسول اللّٰه! شما را از چه چیزی با خبر ساخت؟

فرمود: اگر کسی بر من صلوات بفرستد، و پس از آن بر اهل بیت من نیز صلوات خود را نثار کند، درهای آسمان بر روی او گشوده می‌شود، و فرشتگان هفتاد بار صلوات بر او می‌فرستند حتی اگر گنهکار خطاکار باشد، آنگاه گناهان او چون برگ درختان فرو می‌ریزند، و خداوند تبارک و تعالی به او خطاب می‌فرماید که: ای بنده من! تو را پذیرفتم، شاد و سعادتمند باش، ای فرشتگان من! شما بر او هفتاد صلوات می‌فرستید و من هفتصد صلوات، پس اگر تنها بر من صلوات بفرستند و پس از آن بر اهل بیت صلوات نفرستند، میان صلوات وی و آسمان هفتاد حجاب قرار می‌گیرد و خداوند بزرگ می‌فرماید: تو را نمی‌پذیرم و خجسته و شاد مباش، ای فرشتگانم، دعایش را بالا مبرید تا آنکه در صلوات، اهل بیت رسول خدا صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ و آلِهِ و سلّم را به او ملحق پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۰۳

سازد، و دعای او همچنان (معلق) خواهد ماند تا وقتی که در صلوات، اهل بیت را به من ملحق کند.

ثواب کسی که پس از نماز روز جمعه بر رسول خدا صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ و آلِهِ و سلّم و خاندان و اوصیای وی صلوات بفرستد

(۱) ۱- حمّاد بن عثمان روایت کرده است که او از امام صادق علیه السّلام پرسید: کدام اعمال در روز جمعه بهتر است؟ حضرت فرمود: صلوات فرستادن بر محمد و آل محمد یک صد بار پس از نماز عصر، و هر چه بیفزائی بهتر است.

احمد بن ابی عبد اللّٰه می‌گوید: در روایت عبد اللّٰه بن سیابه و ابو اسماعیل، از ناحیه از یکی از دو امام: (امام محمد باقر یا امام صادق علیهما السّلام) آمده است: چون در روز جمعه نماز را بجای آوردی، این دعا را بخوان: «بار الها! بهترین درودها را بر محمد و خاندان و جانشینان وی بفرست، آنهایی که مورد رضایت پروردگار قرار گرفته‌اند، و پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۰۴

بهترین برکتها را بر آنان نازل فرما، و سلام و درود و رحمت و برکات خداوند بر او و بر آنها و بر ارواح و بدنهای آنان باد»، که اگر چنین کنی خداوند صد هزار حسنه در نامه اعمال تو می‌نویسد، و صد هزار گناه را پاک می‌کند، و به خاطر آن صد هزار حاجت تو را برآورده می‌سازد، و به خاطر آن مقام و منزلت تو را صد هزار درجه بالا می‌برد.

(۱) ۲- عمّار بن موسی سبابی می‌گوید که: در محضر امام صادق علیه السّلام بودم که مردی این گونه صلوات فرستاد: «اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ و اهل بیت محمد»، حضرت به او فرمود: ای مرد! بدرستی که بر ما تنگ کردی! آیا نمی‌دانستی که اهل بیت همان پنج تن اصحاب کسا هستند؟ آن مرد پرسید: چگونه صلوات بفرستم؟ حضرت فرمود:

ابن بابویه، محمد بن علی - مجاهدی، محمد علی، پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ۱ جلد، انتشارات سرور - قم، چاپ: اول، ۱۳۸۱ ش. پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال ؛ ؛ ص ۴۰۴

و: «اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ و آل محمد» تا شامل ما و شیعیان ما نیز گردد.

ثواب کسی که در یک روز صد بار بگوید «رَبِّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ و اهل بیته»

(۲) ۱- معاویه بن عمّار از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که در یک پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۰۵

روز صد بار «رَبِّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ و اهل بیته» بگوید، خداوند صد حاجت او را برآورده سازد، که سی حاجت از آنها متعلق به دنیا و هفتاد حاجت دیگر متعلق به آخرت است.

ثواب کسی که با صدایی رسا بر پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم صلوات بفرستد

(۱) ۱- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: با صدای بلند بر من صلوات بفرستید، زیرا که دورویی و نفاق را از بین می‌برد.

ثواب کسی که پس از نماز صبح ده مرتبه بگوید «سبحان الله العظيم و بحمده و لا قوة إلا بالله العلی العظيم»، و ثواب کسی که در تعقیب هر نماز بگوید «اللهم اهدنی من عندک و افض علی من فضلك و انشر علی من رحمتک و انزل علی من برکاتک»

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۰۶

(۱) ۱- سالم مکی از امام محمد باقر علیه السلام نقل کرده است که مردی بنام شبیه هذلی به خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شرفیاب شد و عرض کرد: ای پیامبر خدا! من پیر مردی سالخورده‌ام، و دیگر توانائی آنچه را که قبلاً انجام می‌دادم- از قبیل نماز و روزه و حج و جهاد- را ندارم، پس ذکری به من تعلیم کن که گفتن آن برای من آسان، و ثوابی بهمراه داشته باشد، حضرت فرمود: آنچه را که گفتمی تکرار کن! و آن مرد سالخورده سه بار کلام خود را تکرار کرد آنگاه رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به او فرمود: هر آنچه پیرامون تو را فرا گرفته است- از درخت تا زمین سنگلاخ- همگی از روی شفقت و ترحم بر حال تو گریستند، هنگامی که نماز صبح خود را بجای آوردی، ده بار بگو «پاک و منزّه است پروردگار بزرگ، و ستایش از آن اوست، و هیچ قدرت و نیروئی نیست مگر آنکه (سرچشمه آن) از خداوند بزرگ و والامرتبه است» تا خداوند تو را از

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۰۷

دچار شدن به کوری و دیوانگی و جذام و تنگدستی و زیر آوار ماندن در امان دارد.

عرض کرد: یا رسول الله! این برای دنیا، برای آخرت چه کنم؟! فرمود: پس از هر نماز، این دعا را بخوان: «بار الها! مرا خود راهنمایی کن، و از بخشش بیکران خود را مرا بهره‌مند ساز، و سایه رحمت خود را بر سرم بگستران، و برکات خود را بر من فرو ببار».

امام محمد باقر علیه السلام فرمود: پیر مرد پس از شنیدن سخنان رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در حالی که مشت خود را می‌بست (گویی چیزی در مشت داشت) به راه افتاد، آنگاه رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم رو به یاران خود کرد و فرمود: اگر روز قیامت فرا رسد، و این اذکار را عمدا ترک نکرده باشد، خداوند هشتاد و هشت (تمام دربهای بهشت) را بر روی او می‌گشاید، تا از هر دربی که خواهد وارد شود.

ثواب کسی که به هنگام رغبت و ترس و هوس و خشم خویشتن‌دار باشد

(۱) ۱- شعیب از قول مردی روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که به هنگام رغبت و ترس و شهوت و هوس و خشم، خویشتن‌دار باشد و بر خواسته‌های خود غلبه کند، خداوند بدن او را بر آتش جهنم حرام می‌کند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۰۸

ثواب کسی که کمک کند به انجام امر به معروف و نهی از منکر

(۱) ۱- یعقوب بن یزید- بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد- از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: امر به معروف و نهی از منکر، دو آفریده از آفریده‌های خداوندند، کسی که آن دو را یاری کند (موجبات این دو امر مهم را فراهم سازد)

خداوند او را عزیز نماید، و کسی که آنها را ترک کند خداوند عزّ و جل ذلیل و خوارش گرداند.

ثواب کسی که آیات پایانی سوره «زمر» را بشنود و بگردد

(۲) ۱- سلیمان بن خالد از امام صادق علیه السّلام نقل کرده است که فرمود: روزی رسول

پادش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۰۹

خدا صلی الله علیه و آله و سلّم به سراغ گروهی از جوانان انصار آمد و به آنان فرمود: می‌خواهم چند آیه از قرآن کریم برای شما تلاوت کنم، هر یک از شما که بگردد، بهشت از آن اوست.

آنگاه حضرت از آیه «و کافران را گروه گروه بسوی جهنم برده شدند» تا آخر سوره تلاوت کرد و همه آنان گریستند بجز یک جوان که به حضرت عرض کرد: یا رسول الله! من حال و هوای گریستن را پیدا کردم (و تظاهر به گریه کردم) اما اشک در چشمانم حلقه نزد. حضرت فرمود: من دوباره آن آیه‌ها را برای شما تلاوت می‌کنم، و کسی که خود را گریان نشان دهد (تظاهر به گریستن کند) بهشت از آن اوست، سپس حضرت دوباره آیه‌های پایانی سوره «زمر» را تلاوت فرمود و تمامی آن جمع گریستند، و آن جوان (هم) تظاهر به گریستن کرد، و همگی از اهل بهشت شدند.

ثواب اجتماع به هنگام دعا

(۱) ۱- عبد الاعلی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هیچ وقت نیست که چهار نفر در رابطه با مسأله‌ای (خواستهای) اجتماع کرده و همدعا شوند مگر پیش از آنکه از هم جدا شوند دعای آنان مستجاب می‌شود.

پادش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۱۰

ثواب دعای پنهانی

(۱) ۱- اسماعیل بن همام از امام رضا علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: دعای بنده در پنهانی، با هفتاد دعای آشکارا برابر است.

ثواب دعا به هنگام سحر

(۲) ۱- ابو صباح کنانی از امام محمد باقر علیه السّلام نقل کرده است که فرمود: به راستی که خداوند عزّ و جل از میان بندگان مؤمن خود، هر کسی را که بسیار دعا کند، دوست دارد، پس بر شما باد به دعا کردن در سپیده دمان تا طلوع آفتاب، زیرا که در آن ساعت درهای آسمان گشوده می‌شود و نسیم رحمت وزیدن می‌گیرد، و روزی قسمت می‌شود، و خواسته‌های بزرگ در آن برآورده می‌شود.

پادش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۱۱

ثواب دعا کردن در حق مردان و زنان مؤمن و مسلمان

(۱) ۱- صفوان بن یحیی از امام موسی بن جعفر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که در حق برادران مؤمن خود دعا (ی خیر) کند، خداوند در ازای هر مؤمنی فرشته‌ای می‌گمارد که در حق او دعا (ی خیر) نماید.

(۲) ۲- و به همین سند از امام رضا علیه السّلام روایت شده است که: هیچ مؤمنی نیست که در حق برادران و خواهران مؤمن و

مسلمان خود دعا کند- چه زنده و چه مرده- مگر آنکه خداوند به تعداد مؤمنانی که بدرود حیات گفته‌اند و یا آنان که تا به قیامت بدنیا می‌آیند، یک حسنه برای او ثبت می‌فرماید.

(۳) ۳- عبد الله سنان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که در هر روز

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۱۲

بیست و پنج بار بگوید: «اللهم اغفر للمؤمنین و المؤمنات و المسلمین و المسلمات» (خداوند! گناهان مردان و زنان مؤمنین و مسلمین را بپامرز)، خداوند در روز قیامت- به تعداد مؤمنانی که آفریده و یا خواهد آفرید- در نامه اعمال او حسنه‌ای ثبت و گناهی را پاک می‌سازد، و مقام و منزلت او را یک درجه بالا می‌برد.

(۱) ۴- محمد بن حماد حارثی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هیچ بنده‌ای برای مؤمنان- چه زن و چه مرد- دعا نمی‌کند، مگر آنکه خداوند همان دعا را- به تعداد تمام مؤمنانی که آفریده یا خواهد آفرید- در حق او مستجاب می‌کند، و برآستی که آن بنده به عذاب آتش محکوم می‌شود و چون (خواهند) او را به سوی دوزخ کشند، مؤمنان- مرد و زن- عرضه می‌دارند که: ای پروردگار! این بود که (در دنیا) برای ما دعا می‌کرد، شفاعت ما را در باره او بپذیر، خداوند شفاعت آنان را در مورد او می‌پذیرد و از آتش رهایی می‌یابد.

(۲) ۵- عبد الله بن میمون قداح از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۱۳

فرمود: هر گاه یکی از شما خواهد دعا کند، در حق همگان دعا نماید، زیرا این از موجبات پذیرش دعا است.

ثواب گفتن «لا حول و لا قوة الا بالله العظیم»

(۱) ۱- هشام بن احمر می‌گوید که: از امام صادق علیه السلام شنیدم که می‌فرمود: کسی که ذکر «لا حول و لا قوة الا بالله العظیم» (هیچ توان و قوتی نیست مگر با یاری خداوند بزرگ) را بگوید، خداوند عز و جل هفتاد نوع بلا را از او دور می‌کند که ناچیزترین آنها، خفگی است.

ثواب کسی که در هر روز [یک صد بار] «لا حول و لا قوة الا بالله» بگوید

(۲) ۱- عمر بن یزید از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که در هر روز صد بار «لا حول و لا قوة الا بالله» بگوید، خداوند هفتاد نوع بلا را از او دور می‌سازد که ناچیزترین آنها، غم و اندوه است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۱۴

ثواب کسی که به هنگام بیرون رفتن از خانه‌اش «بسم الله و لا حول و لا قوة الا بالله» بگوید

(۱) ۱- ابو سعید خدری از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: کسی که به هنگام بیرون رفتن از خانه‌اش «بسم الله» بگوید، آن دو فرشته (ای که نگهبان اویند) گویند: هدایت شدی؛ و اگر «لا حول و لا قوة الا بالله» بگوید، آن دو می‌گویند: حفظ شدی؛ و اگر «تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ» بگوید، آن دو گویند: کفایت شدی؛ پس شیطان می‌گوید: من چگونه می‌توانم بر بنده‌ای که مورد هدایت و حفظ (خداوند) قرار گرفته و خداوند امور (زندگانی) او را کفایت کرده است، غلبه کنم (و او را بفرییم).

ثواب کسی که شب هنگام صد بار تکبیر بگوید

(۲) ۱- ابو حمزه ثمالی گوید که از امام زین العابدین علیه السّلام شنیدم که می‌فرمود: کسی که به هنگام شب صد بار تکبیر بگوید، ثواب کسی را دارد که صد بنده (در راه خدا) آزاد پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۱۵ کرده باشد.

ثواب تسبیح حضرت فاطمه زهرا علیها السلام

(۱) ۱- ابو هارون مکفوف نقل کرده است که امام صادق علیه السّلام به من خطاب کرد و فرمود: ای پدر هارون! ما کودکان خود را به تسبیح حضرت زهرا علیها السّلام فرمان می‌دهیم آن گونه که آنان را به نماز و می‌داریم، پس تو نیز بر این ذکر مداومت کن، زیرا هیچ بنده‌ای بر این ذکر مداومت نکرده است سپس بدبخت شده باشد.

(۲) ۲- محمد بن مسلم از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که تسبیح حضرت زهرا علیها السّلام را بجای آورد سپس از خدا طلب آموزش کند، آموخته می‌شود، و این تسبیح به زبان (و از نظر تعداد) یک صد است ولی در میزان الهی یک هزار (به حساب می‌آید)، و شیطان را می‌راند، و خداوند بخشنده را خوشنود می‌سازد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۱۶

(۱) ۳- ابو خالد قنطاط می‌گوید که از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمود: تسبیح حضرت فاطمه زهراء علیها السلام پس از هر نماز در نزد من از هزار رکعت نماز در هر روز محبوبتر است.

(۲) ۴- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که بعد از نماز واجب پیش از آنکه از جای برخیزد، تسبیح حضرت زهرا را بگوید، خداوند او را خواهد آموخت، و اول با «الله اکبر» شروع کند.

ثواب خاموشی

(۳) ۱- علی بن حسن بن رباط از قول بعضی از راویان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: مؤمن تا هنگامی که لب از سخن بسته است پیوسته نیکوکار به حساب آید، و چون لب به سخن بگشاید یا نیکوکار و یا بدکار شمرده خواهد شد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۱۷

ثواب استغفار

(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السّلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: برای هر بیماری درمانی است، و درمان گناهان، طلب آموزش (از درگاه الهی) است.

(۲) ۲- سلّام حنّاط از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که به هنگام خواب صد بار از خداوند طلب آموزش کند، در حالی شب را به پایان می‌رساند که تمام گناهان او - مانند برگ از درخت - فرو می‌ریزد و صبح برمی‌خیزد در حالی که گناهی ندارد.

(۳) ۳- عبد الله بن محمد جعفی گفت: از امام محمد باقر علیه السّلام شنیدم که فرمود: رسول پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۱۸

خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: «بودن من در میان شما و استغفار برای شما (طلب آموزش از خداوند) به منزله دو دژ محکمی است که شما را از عذاب در امان می‌دارد» سپس امام باقر علیه السّلام ادامه دادند که: دژ بزرگتر از میان شما رفت (اشاره

به رحلت رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دارد) و فقط استغفار باقی مانده است، پس بسیار طلب آمرزش کنید زیرا گناهان شما را پاک می‌کند؛ خداوند عز و جل (در سوره انفال، آیه ۲۳) می‌فرماید:

«تا هنگامی که تو (ای رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) در میان آنان هستی، خدا آنان را عذاب نمی‌کند، و تا هنگامی که استغفار می‌کنند خدا آنان را عذاب نخواهد کرد».

(۱) ۴- اسماعیل بن سهل می‌گوید که: به حضرت جواد الائمه علیه السلام نامه‌ای نوشتم که چیزی به من بیاموز که اگر آن را بخوانم، در دنیا و آخرت با شما باشم، راوی می‌گوید: حضرت با دستخط مبارک خود- که با آن آشنا بودم- مرقوم فرموده بود:

سوره **إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ** را بسیار تلاوت کن، و لبهای خود را به ذکر استغفار طراوت بخش.

(۲) ۵- مسعده بن صدقه از امام صادق علیه السلام و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام نقل کرده است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: خوشا به حال کسی که در روز قیامت در نامه عملش زیر هر گناهی یک «استغفر الله» ثبت شده باشد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۱۹

ثواب کسی که در هر روز از روزهای ماه شعبان هفتاد مرتبه استغفار نماید

(۱) ۱- محمد بن ابی حمزه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که در هر روز از روزهای ماه شعبان هفتاد بار بگوید «استغفر الله الذي لا اله الا هو الرحمن الرحيم الحي القيوم و اتوب اليه» (از خداوند طلب آمرزش می‌کنم، پروردگاری که جز او پروردگاری نیست، همان بخشنده مهربان زنده و پایدار، و من به درگاه او توبه می‌کنم)، نامش در افق مبین ثبت می‌شود.

راوی می‌گوید پرسیدم: افق مبین چیست؟ حضرت فرمود: زمینی در نزدیکی عرش است که در آن رودهایی جریان دارد و در آن رودها جامهائی به تعداد ستارگان (در میان) پخش شده است.

ثواب کسی که پس از نماز صبح هفتاد بار استغفار کند

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۲۰

(۱) ۱- جابر جعفی از امام محمد باقر علیه السلام، روایت کرده است که فرمود: کسی که پس از نماز صبح هفتاد بار استغفار کند، خداوند او را می‌آمرزد هر چند که در آن روز هفتاد هزار گناه کرده باشد (به گناهان بیشماری آلوده شده باشد)، و کسی که بیش از هفتاد هزار گناه از او سر بزند (نشانه عاقبت به) خیری در او نخواهد بود.

ثواب کسی که شهادتین محافظ او باشند، و کسی که هنگام مصیبت بگوید «إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ راجِعُونَ» و هنگام رسیدن خیر بگوید «الحمد لله» و هنگام ارتکاب گناه بگوید «استغفر الله»

(۲) ۱- علی بن ابی علی لهبی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام نقل کرده است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: کسی که در او این چهار (شرط) باشد در

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۲۱

(پناه) نور اعظم خداوندی خواهد بود: ۱. گواهی به یگانگی خداوند و پیامبری من محافظ کارهایش باشد؛ ۲. به هنگام رویدادهای ناگوار «إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ راجِعُونَ» گوید؛ ۳. چون خیری به او می‌رسد ذکر «الحمد لله» را بر زبان جاری کند؛ ۴. چون گناهی مرتکب شود، (از روی شرمساری و پشیمانی) «استغفر الله و اتوب اليه» می‌گوید.

خیری که پاداش آن زودتر می‌رسد

(۱) ۱- حسن بن زید از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: خیری که پاداشش زودتر از خیرهای دیگر می‌رسد، عدل و داد است؛ و شری که کيفرش زودتر از شرهای دیگر می‌رسد، ستمکاری و تجاوز به حقوق دیگران است. و عیب انسان همین بس که عیوب دیگران را متوجه و عیب خود را نیز در آنها ببیند، یا مردم را به آنچه که خود از ترک آن ناتوان است سرزنش نماید، یا همنشین خود را با سخنانی یا کاری که به او مربوط نیست آزار دهد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۲۲

ثواب کسی که سه بار فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَ حِينَ تُصْبِحُونَ... را در شب و روز تلاوت کند

(۱) ۱- حارث از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که به هنگام شب سه بار فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَ حِينَ تُصْبِحُونَ* وَ لَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ عَشِيًّا وَ حِينَ تُظْهِرُونَ «پاک و منزّه است خداوند، آن هنگامی که شب را به پایان می‌برید و صبح را آغاز می‌کنید، و حمد و ستایش از آن اوست چه در آسمانها و چه در زمین، و به شامگاهان و در نیم روز» (سوره روم، آیه ۱۷ و ۱۸) بخواند، هیچ خیری که در آن شب می‌باشد از او دریغ نمی‌شود، و همه بديهای آن شب از او دور می‌گردد؛ و کسی که همان آیات را در روز بخواند، تمام خیرهای آن روز به او می‌رسد و از تمام بديهای آن به دور خواهد ماند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۲۳

ثواب پارسائی در دنیا

(۱) ۱- سیف از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که حضرت فرمود: کسی که از طلب روزی شرم نکند، گذران زندگیش آسان و خاطرش آسوده و خانواده‌اش در راحتی و گشایش خواهد بود؛ و کسی که نسبت به دنیا پارسائی پیشه کند خداوند (فروغ) دانش و حکمت را در دل او ثابت و زبانش را به دانش و حکمت گویا می‌نماید، و او را به عیبها و بديهای دنیا- هم درد و هم درمان- بینا کند، و او را با سلامتی از (خانه) دنیا به بهشت روانه می‌کند.

ثواب کسی که در آغاز و پایان هر روز و شب عمل نیکی انجام دهد

(۲) ۱- جابر جعفی از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۲۴

می‌فرمود: برستی که فرشته‌ای در ابتدای روز و شب با نامه‌ای (از آسمانها) فرود می‌آید و اعمال آدمی را در آن ثبت کند، پس اول و آخر آن را با کارهای پسندیده آغاز و با کارهای نیک پایان دهید، که در این صورت، خداوند بین این دو را خواهد بخشید ان شاء الله، چرا که خداوند عز و جل (در سوره بقره، آیه ۱۵۲) می‌فرماید:

«مرا یاد کنید تا من نیز شما را یاد کنم». و نیز (در سوره عنکبوت، آیه ۴۵) می‌فرماید: «برستی که ذکر خدا بالاتر و بزرگتر (از هر ذکر) است».

ثواب گریستن از جلالت و عظمت خدا

(۱) ۱- محمد بن مروان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر چیزی پیمانانه و وزنی دارد مگر اشکها که هر قطره‌ای از آن لیب دریاها آتش خشم الهی را فرو می‌نشانند، و اگر اشک در چشم کسی حلقه زند، تنگدستی و مذلت بر او نخواهد شد، و اگر آن اشکها به رخسار آدمی جاری شود، خداوند او را بر آتش دوزخ حرام می‌سازد، و اگر یک نفر در میان یک امت بگیرد، همه آن امت مورد رحمت قرار می‌گیرند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۲۵

(۱) ۲- اسماعیل بن ابی زیاد از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: خوشا به حال چهره‌ای که خداوند آن را به خاطر گناه و بیم از کیفر الهی گریان ببیند، که هیچ کس به جز خدا از آن گناه آگاه نیست.

ثواب کسی که خشنودی خدا را بر خواهشهای نفسانی خود برگزیند

(۲) ۱- ابو حمزه ثمالی از امام زین العابدین علیه السلام روایت کرده است که خداوند عز و جل می‌فرماید: بعزت و عظمت و جلال و شکوه و والائی و برتری مقام سوگند که هیچ بنده‌ای خشنودی مرا بر خواهشهای نفسانی خود برتری نمی‌دهد مگر آنکه ذکر و فکرش مصروف آخرت سازم، و بی‌نیازی را در خود او جای می‌دهم (که از دیگران بی‌نیاز باشد)، و چیزهای از دست رفته او را جبران می‌کنم، و آسمانها و زمین ضامن روزی او می‌شوند، و دنیا به او روی می‌آورد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۲۶

ثواب کسی که شب و روز به فکر آخرت باشد

(۱) ۱- ابن ابی یعفرور از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که بزرگترین هدف روزگارش آخرت باشد، خداوند او را از دیگران بی‌نیاز می‌سازد، و به کارش سامان می‌بخشد، و تا کاملاً از نعمتهای الهی در طول زندگی بهره‌مند نشده باشد، از دنیا نمی‌رود؛ و کسی که بزرگترین هدفش دنیا باشد، خداوند تنگدستی و پریشان‌خاطری و نابسامانی را ملازم او سازد، و از دنیا بیشتر از آنچه برای او مقدر شده است نصیبی نخواهد داشت.

ثواب نیکی کردن

(۲) ۱- ابو محمد وابشی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: اگر بنده مؤمنی

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۲۷

در حق دیگران نیکی کند، خداوند عمل نیک او را هفتصد برابر فرماید، و این همان فرموده خداوند است (در سوره بقره، آیه ۲۶۱): «خداوند، (پاداش را) برای هر که بخوهد، چند برابر کند».

ثواب دوستی و دشمنی و دادن و منع نمودن برای خشنودی خدا

(۱) ۱- سعید اعرج از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: از محکمترین دستاویزهای ایمان: به خاطر خدا (دوستان او را) دوست داشته باشی، و برای خشنودی خدا دشمنی کنی، و برای خدا بذل و بخشش کرده و برای خدا مضایقه کنی.

ثواب مؤمنی که مرتکب گناه شود سپس پشیمان شده طلب آمرزش می‌کند

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۲۸

(۱) ۱- هشام بن سالم نقل کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: هیچ مؤمنی نیست که در شبانه روز چهل گناه کبیره را مرتکب شود، و بعد از روی پشیمانی به درگاه الهی روی کند و بگوید: «از پیشگاه الهی آمرزش درخواست می‌کنم، همان خدایی که جز او نیست، زنده و برپا دارنده جهان هستی است، و پدید آورنده آسمان و زمین که در کمال جلالت و بزرگواری است، و از او می‌خواهم که توبه مرا بپذیرد» مگر آنکه خداوند از گناهان او در می‌گذرد، و امّا کسی که در هر روز آلوده به بیش از چهل گناه کبیره گردد دیگر خیری در او نیست.

ثواب مؤمنی که در غربت بمیرد

(۲) ۱- ابو محمد وابشی و راوی دیگری از امام صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که فرمود: هیچ مؤمنی نیست که در دیار غربت و (دور از آشنایان) بمیرد و گریه‌کننده‌ای نداشته باشد، مگر آنکه تمام قطعه زمین‌هایی که در آنها به عبادت خدا مشغول بوده است، و تمام جامه‌های او، و درهای آسمان که عمل او به سوی آنها بالا رفته است، و دو فرشته مراقب او نیز، بر او می‌گیرند. پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۲۹

ثواب کافری که در حق مؤمنی نیکی کند

(۱) ۱- علی بن یقظین گوید: امام موسی بن جعفر علیه السلام به من فرمود: در بنی اسرائیل مرد مؤمنی زندگی می‌کرد که در همسایگی او مرد کافری بود، و با او به مهربانی و نیکی رفتار می‌کرد؛ هنگامی که آن مرد کافر درگذشت خداوند خانه‌ای گلین برای او در جهنم بنا کرد تا او را از گرمای آتش نگاه دارد، و روزی وی از جای دیگری غیر از جهنم به او می‌رسید و به او گفته می‌شد: این به خاطر رفتار مهربانانه و ملاحظت آمیزی است که در دنیا نسبت به همسایه مؤمن خود- فلانی- روا می‌داشتی.

ثواب کسی که در حق برادر مؤمن خود نیکی کند

(۲) ۱- حدید- یا مرازم- از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر مؤمنی که به پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۳۰ برادر خود خیری برساند، به منزله آن است که به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم خیری رسانده باشد.

ثواب کسی که در خانه خود بز شیرده نگهدارد

(۱) ۱- محمد بن مارد روایت کرده است که از امام صادق علیه السلام شنیدم که فرمود: هیچ مؤمنی نیست که در خانه خود بز شیردهی داشته باشد مگر آنکه همه افراد آن خانه مورد تقدیس قرار می‌گیرند و برکت بر آنان فرود می‌آید؛ و چنانچه دو بز باشند، روزی دو بار مورد تقدیس و دو بار برکات خداوندی بر آنان فرود می‌آید. یکی از شیعیان پرسید: چگونه مورد تقدیس قرار می‌گیرند؟ حضرت فرمود: در هر بامدادان و شامگاهان فرشته‌ای نزد آنان آمده می‌گوید: مقدّس باشید! و برکت از آن شما باد! و خوشا بر شما و بر خوراکتان باد. و من از آن حضرت پرسیدم: مقدّس باشید، یعنی چه؟! فرمود: یعنی پاک و پاکیزه باشید. پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۳۱

ثواب نماز و زکات و نیکوکاری و صبر

(۱) ۱- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: وقتی که مؤمن وارد قبرش می‌شود، نماز در سمت راست و زکات در سمت چپ او قرار می‌گیرد، و احسان بر او سایه می‌افکند، و صبر در کناری می‌ایستد؛ چون دو فرشته مأمور بازخواست (نکیر و منکر) بر او وارد شوند، صبر به نماز و زکات و نیکوکاری خطاب می‌کند که: مواظب رفیق خود باشید! و اگر نتوانستید، من به یاری او خواهم شتافت.

ثواب دوستی آل محمد و دشمنی ورزیدن با دشمنانشان برای خشنودی خداوند

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۳۲

(۱) ۱- صالح بن سهل همدانی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که برای خدا ما را دوست داشته باشد و در حق دشمنان ما (برای خدا) دشمنی بورزد- نه به خاطر ستمی که در رابطه با امور دنیوی بر او وارد شده است- و در این حال بمیرد، خداوند او را می‌آمرزد هر چند گناهانش به اندازه کفهای روی آب دریا باشد.

ثواب کسی که هفتاد بار استغفار کند در نماز وتر و در حال ایستاده و یک سال بر آن مداومت کند

(۲) ۱- عمر بن یزید نقل می‌کند گویا از امام صادق علیه السلام که فرمود: کسی که در نماز وتر خود در حال ایستاده هفتاد بار بگوید: «استغفر الله و اتوب الیه» و یک سال بر این کار مداومت کند، خداوند او را از توبه کندگانی که به هنگام سحر از پیشگاه الهی طلب آمرزش می‌کنند ثبت می‌فرماید و آمرزش او را بر خود لازم می‌گرداند.

ثواب سلام کردن به برادر ایمانی برای خشنودی خداوند

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۳۳

(۱) ۱- جابر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: فرشته‌ای از فرشتگان بر مردی که بر درب خانه‌ای ایستاده بود گذشت و از او پرسید: ای بنده خدا! چه چیز سبب شده است که بر این درب بایستی؟! گفت: یکی از برادران من در این خانه زندگی می‌کند و آمده‌ام تا به او سلام کنم. فرشته پرسید: آیا در میان تو و او رابطه خویشاوندی برقرار است و یا از او خواهشی داری؟ گفت: نه، با او خویشاوندی ندارم و هیچ خواهشی مرا به اینجا نکشاند جز اخوت دینی و احترام نهادن به یک برادر ایمانی و من فقط برای خشنودی خداوند به او سلام می‌کنم. سپس فرشته به او گفت: من از جانب خدا می‌آیم، خداوند تو را سلام می‌رساند و می‌فرماید: همانا مراد تو (او نبود بلکه) فقط من بودم و (تو با این ملاقاتت نه او بلکه) مرا ملاقات کردی (من هم) بهشت (خود) را برای تو واجب گردانیدم، و تو را از خشم خود رهانیدم، و تو را از آتش (دوزخ) پناه دادم.

ثواب بنده مؤمن که توبه نصح کند

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۳۴

(۱) ۱- معاویه بن وهب از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: اگر بنده مؤمن توبه نصح (توبه واقعی) کند، خداوند او را دوست می‌دارد، و گناهان او را در دنیا و آخرت می‌پوشاند، راوی می‌گوید پرسیدم: چگونه (خداوند) گناهانش را می‌پوشاند؟ فرمود: فرشتگانی که مأمور ثبت گناهان اویند کارهای زشت او را از یاد می‌برند، و خداوند به اعضای بدن او فرمان می‌دهد تا گناهان او را پنهان سازند، و به نقطه زمینهایی که در آنها به گناه آلوده شده است دستور می‌دهد تا گناهان او را- در هر جایی که از او دیده‌اند- بپوشانند، و به هنگامی که به دیدار خدا می‌شتابد هیچ چیزی نیست که گناهان او را گواهی کند.

ثواب کسی که فروتن و مهربان و نرمخوی و با گذشت باشد

(۲) ۱- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: آیا می‌خواهید شما را خبر دهم به کسی که فردای قیامت آتش بر او حرام خواهد بود؟
پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۳۵
عرض کردند: آری ای رسول خدا، فرمود: کسی که فروتن و مهربان و نرمخو و اهل گذشت باشد.

ثواب کسانی که به گریه از عظمت خداوند، به پیشگاه او تقرب جویند؛ و ثواب کسانی که به پرهیزکاری از محرمات، خداوند را عبادت کنند؛ و ثواب کسانی که به آرایه پارسایی، خود را برای خدا بیاریند

(۱) ۱- و صیافی از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: از جمله مواردی که خداوند عزّ و جلّ در کوه طور به حضرت موسی علیه السلام فرمود این بود که: ای موسی! به قوم خود این پیام مرا برسان که تقرب جویندگان به من به هیچ چیزی مانند گریه از پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۳۶
عظمت من تقرب نخواهند جست، و بندگان عبادت پیشه من به هیچ چیزی چون پرهیز کردن از محرمات من، مرا پرستش نمی‌کنند؛ و کسانی که خود را برای دیدار من (به آرایه‌های عبادت) می‌آرایند، به هیچ چیزی چون پارسائی و بی‌میلی به امور دنیا خود را نخواهند آراست. موسی علیه السلام عرض کرد: ای بخشنده‌ترین بخشنندگان! به کسانی که چنین کنند، چه خواهی داد؟ خداوند (به زبان وحی) فرمود: ای موسی! آنان که با گریستن از هیبت و کيفر من به پیشگاه من تقرب می‌جویند، در «رفیق اعلی» که جایگاه انبیاء در بهشت است خواهند بود و کسی در این مقام و منزلت با آنان شریک نخواهد بود؛ و با پرهیز از محرمات، مرا می‌پرستند و به من تقرب می‌جویند (در قیامت)، من هم مردم را مورد بازخواست و بازرسی قرار می‌دهم مگر اینان که از (روی) آنها شرم دارم؛ و اما کسانی که با پارسایی در این دنیا و با بی‌میلی به (مظاهر فریبنده) آن، به درگاه من تقرب می‌جویند، من بهشت را به آنان عطا می‌کنم تا در هر جای آن که بخواهند، اقامت کنند.

ثواب نیکی کردن به مؤمن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۳۷
(۱) ۱- میسر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: در روز قیامت، کسی که به آتش محکوم شده و فرشته او را به طرف دوزخ می‌برد، در مسیر خود به مؤمنی از شما- که در دنیا با او سابقه آشنایی داشته است- بر می‌خورد و می‌گوید: ای فلانی! به داد من برس که من در دنیا در حق تو نیکی و احسان کردم و هر خواسته‌ای که از من داشتی، بر آوردم، آیا امروز پاداش مرا خواهی داد؟ پس آن مؤمن به فرشته مأمور به وی می‌گوید: او را آزاد کن! و خداوند که سخن آن مؤمن را می‌شنود به فرشته فرمان دهد که دستور او را اطاعت کن، و فرشته او را رها می‌کند.

ثواب گمان نیک به خدا داشتن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۳۸
(۱) ۱- عبد الرحمن بن حجاج از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: (در روز قیامت) آخرین بنده‌ای که فرمان

آتش در می‌یابد و به سوی دوزخ روانه می‌گردد، روی خود را به عقب بر می‌گرداند، پس خداوند (به فرشتگان خود) فرمان می‌دهد که او را باز گردانید، و سپس از او می‌پرسد: بنده من! چرا چنین کردی؟! بنده پاسخ می‌دهد: پروردگارا! چنین گمانی نسبت به تو نداشتم! خداوند بزرگ از او می‌پرسد:

بنده من! در باره من چه گمان می‌کردی؟! می‌گوید: گمان می‌کردم که از گناهم در گذری و مرا در بهشت خود جای دهی! پس خداوند فرماید: ای فرشتگان من! به عزت و جلال و نعمتها و بلاها و والائی مقام سوگند که این بنده هیچ گاه در طول زندگی خود نسبت به من گمان خیری نداشت، و اگر ساعتی در تمام عمرش نسبت به من گمان خیر داشت، او را به آتش دوزخ هراسناک نمی‌کردم، (اینک) از سخن دروغ در گذرید و او را وارد بهشت کنید؛ سپس امام صادق علیه السلام فرمود: هیچ بنده‌ای نیست که به خدا گمان خیر داشته باشد (به لطف الهی امیدوار باشد) مگر آنکه خداوند همان گونه که گمان کرده رفتار می‌نماید، و اگر بنده‌ای به خدا گمان بد داشته باشد (از لطف الهی ناامید باشد) خداوند به همان گونه که خیال می‌کرده است، با وی رفتار خواهد کرد، و این کلام خدای بزرگ است که می‌فرماید (در سوره فصلت، آیه ۲۳): «و این، همان گمانی است که شما در باره پروردگار خویش داشتید، که مایه بدبختی و نابودی شما شد، و در زمره زیانکاران در آمدید».

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۳۹

ثواب کسی که با خداوند اخلاص ورزد

(۱) ۱- معاویه روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: هیچ بنده مسلمانی نیست که با خداوند در مورد خودش اخلاص بورزد، و (هنگامی که صاحب حق باشد) حق را به او دهد (و هنگامی که دیگری صاحب حق باشد) حق را از او بگیرد، مگر آنکه دو فضیلت به او کرامت شود: روزی از جانب خدا که به آن قانع و راضی شود، و دیگر خشنودی خداوند (از اوست) که مایه نجات او می‌گردد.

ثواب انگشتر عقیق «۱» به دست کردن

(۲) ۱- حسین بن خالد از امام رضا علیه السلام نقل کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که انگشتری به دست خود کند که نگین آن عقیق باشد، (به برکت آن) تنگدست

(۱) عقیق: جوهر (گوهر) سرخ که در یمن یافت می‌شود، و نوعی از آن در سواحل دریایی روم به دست می‌آید که تیره رنگ است و خطهای سفیدی در آن به نظر می‌رسد، عقیق جگری، نوع مرغوب آن است که به رنگ جگر می‌باشد. رک: فرهنگ آندراج، ج ۴، ص ۲۹۷۱.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۴۰

نخواهد شد، و حاجتهایش برآورده نمی‌شود مگر به بهترین صورت.

(۱) ۲- عبد الرحیم قصیر نقل می‌کند که: حاکمی، مردی از خاندان ابو طالب را به اتهام جرمی احضار کرد، به امام صادق علیه السلام برخورد، حضرت فرمود که: انگشتری عقیق همراه او باشد، فرمان بردند و گزند حاکم به آن مرد نرسید.

(۲) ۳- عمرو بن ابی مقدم نقل کرده است: مردی که تازیانه خورده بود، به امام محمد باقر علیه السلام برخورد، حضرت فرمود: انگشتری عقیق او کجا بود؟ همانا اگر با او بود، تازیانه نمی‌خورد.

(۳) ۴- و در حدیث دیگری از امام صادق علیه السلام روایت شده است که: عقیق ایمنی است در سفر.

(۴) ۵- حسین بن مزید از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السّلام از امیر مؤمنان علی علیه السّلام نقل کرده است که فرمود: انگشتی عقیق به دست کنید که خدا شما را برکت دهد، و از بلا در امان باشید.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۴۱

(۱) ۶- و به همین سند روایت شده است که مردی نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شکایت کرد که راهزنان راه را بر او گرفته‌اند، حضرت به او فرمود: چرا انگشتی عقیق در دست نداشتی؟ زیرا انگشتی عقیق انسان را از هر گزند مصون می‌دارد.

(۲) ۷- و در حدیث دیگری امام محمد باقر علیه السّلام فرموده است: کسی که انگشتی عقیق در دست کند، تا زمانی که آن را در دست داشته باشد- همواره نیکی می‌بیند، و پیوسته نگهبانی از جانب خداوند او را محافظت می‌کند.

(۳) ۸- عقیل بن متوکل مکی- بی آنکه راویان پیش از خود را نام ببرد- از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدرش از جدّ بزرگوارش علیهما السّلام نقل کرده است که فرمود: کسی که بر خاتم عقیق انگشتی خود این نقش را حک کند: «محمد نبی الله و علی ولی الله» خداوند او را از مرگ بد در امان می‌دارد و نمی‌میرد مگر بر فطرت.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۴۲

(۱) ۹- علی بن محمد- بی آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد- از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هیچ دستی که به درگاه خداوند دراز می‌شود محبوبتر از دستی که بر آن انگشتی عقیق باشد، نیست.

(۲) ۱۰- حسن بن علی بن بنت الیاس خزّاز از امام رضا علیه السّلام روایت کرده است که فرمود:

کسی که با عقیق در قرعه شرکت کند (قرعه را با دستی که انگشتی عقیق در آن است، در آورد) بهره بیشتری نصیب او خواهد شد.

(۳) ۱۱- زیاد قندی از حضرت موسی بن جعفر، از پدران بزرگوارش علیهم السّلام از حسین بن علی علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هنگامی که خداوند، موسی بن عمران را آفرید و در طور سینا با او سخن گفت، بر زمین نظری افکند و از نور روی خود، عقیق را آفرید، آنگاه فرمود: بحق خودم بر خود لازم کردم که کسی را که (انگشتی) عقیق دست کند، به آتش عذاب نکنم، به شرط آنکه علی علیه السّلام را دوست داشته باشد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۴۳

ثواب انگشتی فیروزه «۱» به دست کردن

(۱) ۱- عبد المؤمن انصاری می‌گوید که: از امام صادق علیه السّلام شنیدم که می‌فرمود: دستی که در آن انگشتی فیروزه باشد، فقیر نمی‌شود.

(۲) ۲- حسن بن علی بن مهران نقل کرده است که: بر حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام وارد شدم، و در دست مبارک آن حضرت انگشتی دیدم که نگین آن فیروزه بود، و بر روی آن: «الله الملك» نقش شده بود، من مدتی به آن خاتم خیره شدم، حضرت پرسید: برای چه به آن نگاه می‌کنی؟ این سنگی است از بهشت که جبرئیل آن را به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم هدیه کرد، و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم آن را به علی علیه السّلام بخشید، آیا نام آن

(۱) فیروزه: نام جوهری (گوهری) که معدن آن در نیشابور است و معرّب آن فیروزج است که انواع بسیاری دارد.

فیروزه بو اسحاقی، بادامی و رگدار که فیروزه بوسحاقی بهترین و فیروزه رگدار (بر خلاف سایر سنگها) بسیار قیمتی است. رک:

فرهنگ آندراج، ج ۴، ص ۳۱۹.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۴۴

را می‌دانی؟ عرض کردم: فیروزه است، حضرت فرمود: این نام فارسی آن است، آیا نام عربی آن را می‌دانی؟ عرض کردم: نه! فرمود: نامش به عربی «ظفر» است.

ثواب انگشتر جزع یمانی «۱» به دست کردن

(۱) ۱- محمد بن الحسین از پدرش، و آن حضرت از پدر بزرگوارش نقل کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السلام فرمود: انگشتر جزع یمانی را در دست خود کنید که شرّ شیطانهای نافرمان را از شما دور می‌سازد.

ثواب انگشتر زمرد «۲» به دست کردن

(۲) ۱- احمد بن محمد بن نصر که برخی از کارهای حضرت موسی بن جعفر علیه السلام را انجام می‌داد، نقل کرده است که روزی حضرت در حالی که از کتابی می‌خواند به من

(۱) نوع دیگر جزع، مهره سلیمانی نام دارد که سفید و سیاه رنگ است و خواصّ بیشماری برای آن ذکر کرده‌اند.
(۲) گوهری سبز رنگ که گویند به دیدن آن مار کور می‌شود و انگشتری آن برای جلوگیری از بیماری صرع، مؤثر است. و انواع زیادی دارد: ذبابی، ریحانی، فستقی و صابونی. رک: آندراج، ج ۳، ص ۲۲۴.
پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۴۵
فرمود- و من می‌نوشتم- انگشتر زمرد در دست کردن مایه گشایش است که هیچ سختی و دشواری را بدنبال ندارد.

ثواب انگشتر یاقوت «۱» به دست کردن

(۱) ۱- حسین بن خالد از امام رضا علیه السلام روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود:
انگشتر یاقوت در دست کنید زیرا که تنگدستی را از بین می‌برد.

ثواب انگشتر بلور «۲» به دست کردن

(۱) گوهر معروفی است و چهار رنگ معروف دارد: سرخ و زرد و کبود و سپید؛ و یاقوت سرخ دارای هفت رنگ است: بهرمانی، رمانی، ارغوانی، دردی، خمیری، خلی، لحمی (گوشتی)، و بعضی جگری نوشته‌اند.
یاقوت در نقاط مختلف به دست می‌آید و اسامی آن: یاقوت اسکندری، یاقوت سیلانی، یاقوت گرگانی، یاقوت میاندار، یاقوت ناروان (رمانی)، و یاقوت نرم که یاقوت کم قیمتی است. رک: فرهنگ آندراج، ج ۷، ص ۶۱ و ۴۶۶.
(۲) گوهری است معروف و سنگی سفید رنگ و براق و خام و ناب از صفات اوست، در زبان فارسی این واژه را بدون تشدید تلفظ می‌کنند. رک: آندراج، ج ۱، ص ۷۶۵.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۴۶

(۱) ۱- علی بن محمد (ابن وهبه عبدسی، که عبدس یکی از دهستانهای واسط است)- بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد- از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: بلور، نگین نیکویی است.

ثواب فروتنی

(۲) ۱- مسعده بن صدقه از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السّلام نقل کرده است که حضرت علی علیه السّلام فرمود: هیچ کس از فرزندان آدم نیست مگر آنکه پیشانی وی در دست فرشته‌ای قرار دارد، هر گاه اظهار تکبر کند، آن فرشته پیشانی او را گرفته به طرف زمین می‌کشد (که نشانه ذلت و خواری است) و به او می‌گوید: متواضع و فروتن باش، خدا تو را خوار و زبون نماید! و اگر (نسبت به دیگران) اظهار فروتنی کند، او را بلند کرده می‌گوید: سرت را بالا نگاه دار، خدا تو را سرفراز گرداند و تو را به خاطر فروتنی برای خدا، پست و خوار نسازد. پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۴۷

ثواب گریستن از عظمت خدا، چشم پوشیدن از محرمات الهی، و شبزنده‌داری برای خشنودی خدا

(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السّلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: تمام چشمها در روز قیامت گریانند بجز سه چشم: چشمی که از هیبت و ترس خدا بگرید، و چشمی که شبها در راه خدا بیدار بماند، و چشمی که از محرمات الهی چشم پوشد. (۲) ۲- و به همین سند از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت شده است که فرمود: خوشا به حال چهره‌ای که خداوند آن را از ترس (و خشیت) خود گریان ببیند، به خاطر گناهی که جز خداوند، کسی از آن آگاه نیست.

ثواب کسی که کامیابی مهیا شده را رها کرده به امید پاداش نادیده

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۴۸

(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش از امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: خوشا بحال کسی که کامیابی و لذت حاضر و آماده را به امید ثوابی که آن را ندیده و قرار است در آینده به آن رسد، رها کند.

ثواب دوستی برای خداوند عز و جل، و آباد کردن مساجد، و استغفار در سحرگاهان

(۲) ۱- سکونی از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیهم السّلام نقل کرده است که: همانا خداوند عزّ و جلّ هنگامی که اراده فرماید که اهل زمین را به عذاب (خود) گرفتار کند، می‌گوید: اگر نبودند کسانی که برای من با یک دیگر دوستی می‌کنند، و مساجد مرا آباد می‌سازند، و در سحرگاهان از (پیشگاه) من طلب آمرزش می‌کنند، مسلماً عذابم را بر آنان نازل می‌کردم.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۴۹

ثواب کسی که نگاهش عبرت، و خاموشی وی تفکر، و کلامش ذکر باشد، و بر گناه خویش بگرید، و مردم از شرش ایمن باشند

(۱) ۱- ابو حمزه از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السّلام فرمود: همه خوببها در سه چیز جمع شده است: نگاه و خاموشی و سخن؛ و هر نگاهی که از سر عبرت و پند نباشد، بیجا و نارواست، و در هر خاموشی که اندیشه نباشد (مایه) غفلت است و فراموشی، و هر سخنی که در آن ذکر و یاد خدا نباشد، یاوه و گزافه گویی است؛ و خوشا به حال کسی

که نگاهش عبرت، و خاموشی او تفکر و اندیشه، و سخنش با یاد خدا (همراه) باشد، و به خاطر گناهان و کارهای ناروا و نکوهیده‌ای که کرده است بگریزد، و بندگان خدا از شرش در امان باشند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۵۰

ثواب خاموشی و پیاده به خانه خدا رفتن

(۱) ۱- ربیع بن محمّد مسلی از قول مردی روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: خداوند به هیچ عبادتی همانند خاموشی و با پای پیاده به خانه او رفتن، پرستش نشده است.

(۲) ۲- علی بن مهزیار- بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد- از یکی از ائمه معصوم علیهم السلام نقل کرده است که فرمود: زمانی خواهد آمد که سلامتی- که ده جزء دارد- نه جزء آن در کناره‌گیری از مردم، و یک جزء آن در سکوت و خاموشی است.

(۳) ۳- علی بن حسن بن رباط، از قول یکی از راویان، از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که فرمود: مرد مسلمان تا زمانی که ساکت باشد، نیکوکار نوشته می‌شود، و چون به سخن درآید، یا نیکوکار نوشته خواهد شد یا بدکار.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۵۱

ثواب کسی که خود جامه و کفش خویش را وصله زند و کالای خود را خودش حمل کند

(۱) ۱- ابن ابی نجران- بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد- از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که خود جامه و پارگی کفش خویش را وصله زند، و کالای خود را خودش حمل کند، مسلماً از تکبیر بدور خواهد بود.

ثواب راستگویی

(۲) ۱- عبد الله بن عجلان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: چون بنده خداوند به راستی سخن گوید، اولین کسی که او را تصدیق می‌کند، خدا است، و خود می‌داند که راستگو است؛ و اگر سخن به دروغ بگوید، اولین کسی که او را تکذیب می‌کند خدا است، و خود می‌داند که دروغ‌گوست.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۵۲

ثواب کسی که کار پسندیده و یا نکوهیده خود را پنهان کند

(۱) ۱- عباس بن هلال روایت کرده است که از امام رضا علیه السلام شنیدم که می‌فرمود: یک کار پسندیده و نیک پنهانی انجام دادن، برابر هفتاد کار نیک است، و کسی که کار زشت خویش را آشکار انجام دهد، (در نظر مردم) خوار و ذلیل گشته است، و کسی که کار زشت خود را پنهانی انجام دهد، او آمرزیده شده است.

ثواب کسی که مرتکب گناهی بشود و بداند که خداوند می‌تواند او را عذاب کند و می‌تواند او را ببخشد

(۲) ۱- محمّد بن مسلم از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: خداوند جلّ جلاله فرموده است: کسی که مرتکب گناهی بشود و بداند که من اگر بخواهم عذابش می‌کنم و اگر بخواهم او را می‌بخشم؛ او را خواهم بخشید.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۵۳

ثواب توبه

(۱) ۱- مسعودی نقل کرده است که امیر المؤمنین علی علیه السّلام فرمود: کسی که توبه کند، خداوند توبه او را می‌پذیرد، و به اعضای بدن او فرمان می‌رسد که گناهانی را که بوسیله آنها انجام داده پنهان کنند، و به مکانهایی که در آن به گناه آلوده شده است دستور داده می‌شود که گناه او را فاش نسازند، و فرشتگان نگهبان، گناهانی که نوشته‌اند، فراموش کنند.

(۲) ۲- سلمه، از قول مردی، از امام محمّد باقر علیه السّلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که یک سال پیش از مرگ خود توبه کند، خداوند توبه او را می‌پذیرد، سپس فرمودند: یک سال زیاد است! و ادامه دادند: کسی که یک ماه پیش از آنکه مرگش فرا رسد توبه کند، خداوند توبه او را نیز خواهد پذیرفت، و بعد فرمودند: یک ماه نیز زیاد است! کسی که یک روز پیش از مرگ خود توبه کند، خداوند توبه او را نیز

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۵۴

می‌پذیرد، و در ادامه سخنان فرمودند: یک روز نیز زیاد است! سپس فرمود: کسی که هنگامی که جانش به اینجا برسد (و با دست مبارک اشاره به گلولی خود کردند) و توبه کند، خداوند توبه او را نیز خواهد پذیرفت.

(۱) ۳- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: خدا را از روزی خود افزونهایی است که آنها را به هر کس که بخواهد کرامت می‌کند، و خداوند توبه خویش را در سحرگاهان و شامگاهان بر کسی که در شب و یا روز گناه کرده است ارزانی داشته، که آیا توبه می‌کند تا از گناه وی درگذرد و او را بیامرزد؟!

ثواب کسی که بر انگشتر خویش نوشته باشد: ما شاء الله، لا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، استغفر الله

(۲) ۱- محمد بن عمر- بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد- از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که بر انگشتر خویش «ما شاء الله، لا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ»

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۵۵

استغفر الله» بنویسد از تنگدستی شدید در امان خواهد بود.

ثواب کسی که میوه یا چیز دیگری را ببیند، و هوای آن بکند، ولی نتواند آن را تهیه نماید

(۱) ۱- محمد بن احمد بن یحیی بن عمران اشعری بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد- از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که آن حضرت به یکی از اصحاب خود فرمود: آیا وارد بازار شده‌ای، و میوه یا چیزهای دیگری را که میل به آن داری، دیده‌ای که در آنجا به فروش می‌رسانند؟ عرض کردم: بخدا سوگند که چنین است، فرمود: آگاه باش که به ازای هر چیزی که می‌بینی و قدرت خرید آن را نداری، به شرط اینکه تهیدستی خود را تحمّل کنی، ثواب یک حسنه از آن تو خواهد بود.

ثواب کسب حلال

(۲) ۱- محمّد بن احمد بن یحیی بن عمران اشعری از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۵۶

است که فرمود: عبادت (خداوندی) دارای هفتاد جزء است، و کسب حلال، برترین جزء آن بشمار می‌رود.

ثواب طلب دنیا برای بی‌نیاز بودن از مردم

(۱) ۱- عمرو بن جمیع می‌گوید که: از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمود: خیری نیست در کسی که دوست نداشته باشد مال را از راه حلال فراهم آورد تا آبروی خود را حفظ و بدهی خود را پرداخت کند.
در حدیث دیگر آمده است: کسی که دنیا را برای بی‌نیازی از مردم و نیکی به همسایه طلب کند، خدا را در روز قیامت با چهره‌ای (فروزان) چون ماه شب چهاردهم ملاقات خواهد کرد.

ثواب خوش خلقی

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۵۷

(۱) ۱- موسی بن ابراهیم - بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد - نقل کرده است که امّ سلمه (رضی الله عنه) به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم عرض کرد: پدر و مادرم به فدای تو باد! اگر زنی دو بار شوهر کند، و آن زن و دو شوهر او پس از مردن، اهل بهشت باشند، با کدامیک از دو شوهر خود بسر خواهد برد؟ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: با آن که خوشخوتر و برای خانواده خویش بهتر است. ای امّ سلمه! همانا خوش خلقی، خیر دنیا و آخرت را به همراه دارد.
(۲) ۲- موسی بن ابراهیم از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده است که فرمود:
خداوند، خلق و خلقت بنده‌ای را که نیکو و اندام او را سالم و زیبا آفریده است، در روز قیامت شرم می‌کند که بدن او را طعمه آتش (دوزخ) کند.

ثواب کسی که فکر و ذکرش آخرت، درونش پاک و رابطه خود با خدای خود را اصلاح کرده باشد

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۵۸

(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از قول پدران بزرگوارش علیهم السّلام از امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: سیرت فقها و حکیمان این بود که هنگامی که به یک دیگر نامه بنویسند همیشه این سه جمله را به هم گوشزد می‌کنند که چهارمی ندارد: کسی که فکر و ذکرش آخرت باشد، خداوند متکفل امور دنیوی او می‌شود، و کسی که به اصلاح درون خود بپردازد، خداوند امور ظاهری او را اصلاح می‌نماید؛ و کسی که رابطه میان خود و خدای خود را اصلاح کند، خداوند، رابطه میان او و مردم را اصلاح می‌فرماید.

ثواب کسی که با نفس خود در ستیز باشد نه با مردم

(۲) ۱- عبید الله بن الحسن به سند خود از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود:
کسی که از نفس خودش بدش آید (بسبب اینکه عیب آن را متوجه شده) نه از مردم (چون عیب آنها را می‌بیند و عیب خود را رها کرده) خداوند او را از هول و هراس روز قیامت در امان می‌دارد.
پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۵۹

ثواب کسی که خدا را سپاس گوید برای نعمتی که به او عطا فرموده است

(۱) ۱- هیشم بن واقد نقل می‌کند که از امام صادق علیه السّلام شنیده است که فرمود: خداوند به بنده‌ای نعمتی - به هر بزرگی و

زیادی که باشد- عنایت نکرده و آن بنده به خاطر آن نعمت خدای را سپاس گفته است مگر اینکه آن سپاسگزاری برتر از همان نعمت برای او خواهد بود.

ثواب خورندهای که شکر می‌کند، و تندرستی که سپاس می‌گزارد

(۲) ۱- ابن ابی عمیر، از قول یکی از اصحابش، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: خورنده شکر گزار ثواب روزه دار برای خدا را دارد، و (پاداش) تندرست سپاسگزار (برابر) پاداش انسان مبتلایی که بردبار باشد. پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۶۰

ثواب نیکوکاری

(۱) ۱- احمد بن ابی عبد الله برقی، از قول پدرش- و بی آنکه از راویان پیش از او نام ببرد- از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: کسانی که در دنیا اهل نیکی و احسانند، در آخرت نیز اهل نیکی و احسان می‌باشند. پرسیدند: ای رسول خدا! چگونه چنین چیزی ممکن است؟ حضرت فرمود: خداوند (در روز قیامت) احسان و انعام فرموده آنان را می‌آمزد، و آنان (نیز) ثواب کارهای نیکی که (در دنیا) انجام داده‌اند، به مردم می‌بخشند تا (آنان هم) وارد بهشت شوند؛ و بدین ترتیب آنان هم در دنیا و هم در آخرت اهل نیکی و احسانند.

ثواب نظر امید داشتن به آنچه نزد خداوند عزّ و جل

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۶۱

(۱) ۱- ابراهیم بن داود یعقوبی، از قول برادرش روایت کرده است که: مردی از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم درخواست کرد که چیزی به من بیاموز تا با انجام دادن آن خدا در آسمان و مردم در زمین مرا دوست داشته باشند، حضرت به او فرمود: (فقط) به آنچه در نزد خداست، چشم امید داشته باش تا خداوند تو را دوست بدارد، و به آنچه که در نزد مردم است بی‌میل و رغبت باش، تا مردم نیز تو را دوست داشته باشند.

ثواب نگهداری زبان

(۲) ۱- معمر بن خلّاد از امام رضا علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش نقل کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: نجات مؤمن در نگهداری زبان خود اوست؛ و امیر مؤمنان علی علیه السّلام فرمود: کسی که زبان خود را نگهدارد، خداوند، عیبها (و کاستیهای) او را (از نظر مردم) می‌پوشاند.

ثواب پنهان کردن تنگدستی

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۶۲

(۱) ۱- عبد الله بصری- بی آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد- از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: یا علی! خداوند، فقر و تنگدستی را در نزد مردم به امانت نهاد، و اجر کسی که آن را (از دیگران) پنهان کند، برابر با پاداش انسان روزه‌دار شب زنده‌دار است، و اگر کسی فقر و تنگدستی خود را با کسی در میان بگذارد که توانایی برآوردن نیاز او را دارد ولی کاری برای او انجام ندهد، محققا که او را کشته است، البته نه کشتن با شمشیر و یا نیزه، بلکه با زخمی که بر قلب او وارد کرده

است (۱).

ثواب افراد فقير و نيکی کردن به آنان

(۲) ۱- يعقوب بن يزيد از قول مردی که از امام صادق عليه السلام روايت کرده است که فرمود:

(۱) طيب اصفهانی گوید:

خلد گر به پا خاری، آسمان بر آرم چه سازم به خاری که در دل نشیند؟!

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۶۳

چون روز قیامت فرا رسد، خداوند بزرگ فرمان می دهد که سروشی ندا کند:

تهیدستان کجایند؟! (و پس از این صلاي عام) گروهی از مردم از جای برمی خیزند، (و از جانب حضرت حق) فرمان می رسد که آنان را به سوی بهشت گسیل دارند، هنگامی که به درب بهشت می رسند مأموران بهشت به آنان می گویند: پیش از آنکه به حساب شما برسند (می خواهید وارد بهشت شوید)؟! در جواب می گویند: آیا چیزی به ما داده اید که می خواهید حساب آن را از ما بکشید؟! خداوند به مأموران بهشت خطاب می کند که: بندگان من راست می گویند، (سپس به آن گروه می فرماید: من شما را به خاطر خواری و بیقدر کردنتان تهیدست نکردم، بلکه اجر رنجهایی را که کشیده اید، برای امروز شما ذخیره کردم؛ در ادامه به ایشان می فرماید: به اهل محشر بنگرید و هر کسی را که در حق شما نیکی و احسان کرده است شناسایی کنید، سپس دست او را گرفته وارد بهشت کنید.

(۱) ۲- سکونی از امام صادق عليه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش عليهم السلام روايت کرده است که رسول خدا صلی الله عليه و آله و سلم فرمود: ای تهیدستان! خوش باشید، و دل خوش دارید که خداوند شما را به خاطر تنگدستی و فقری که نصیبتان کرده است پاداش دهد، و اگر ثوابی (در ازای تهیدستی و بینوائی خود) نخواهید داشت.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۶۴

ثواب کسی که از تکدی خود داری کند

(۱) ۱- حسین بن ابی العلاء از امام صادق عليه السلام روايت کرده است که فرمود: خداوند رحمت کند بنده‌ای را که عفت پیشه کند و خود دار و پرهیزگار باشد، و از ابراز نیاز به دیگران پرهیزد، چرا که اظهار نیازمندی تعجیل در خواری و بیقدری در دنیا می شود، و مردم خواسته او را بر آورده نخواهند ساخت.

ثواب مصافحه و دست یک دیگر را فشردن

(۲) ۱- ابو حمزه از امام صادق عليه السلام روايت کرده است که: (پاداش شما) به هنگامی که با هم مصافحه می کنید- و دستان خود را در دست یک دیگر می گذارید- همانند پاداش سپاهیان است که (در راه خدا و برای خدا) جهاد می کنند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۶۵

ثواب کسی که به هنگام صرف غذا نام خدا را بر زبان آورد

(۱) ۱- ابراهیم دارمی از امام صادق عليه السلام، و آن حضرت از قول پدران بزرگوارش از امیر مؤمنان عليهم السلام روايت کرده است که فرمود: کسی که به هنگام صرف غذا نام خدا را بر زبان جاری سازد، هرگز در مورد آن غذا مورد بازخواست قرار نخواهد

گرفت.

ثواب کسی که گرسنه‌ای را سیر کند

(۲) ۱- صفوان بن یحیی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که گرسنه‌ای را سیر کند، خداوند برای او رودی در بهشت جاری خواهد نمود.

(۳) ۲- سماعه روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: کسی که شکم گرسنه‌ای را (از راه حلال) سیر کند، بهشت برای او واجب می‌شود.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب‌الاعمال، ص: ۴۶۶

ثواب لذت بردن از آب

(۱) ۱- ابن فضال، بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که در این دنیا از آب لذت ببرد، خداوند او را از لذت آشامیدنهای بهشت بهره‌مند سازد.

ثواب صدقه دادن در روز جمعه

(۲) ۱- ابو محمد وابشی و عبد الله بن بکیر و راوی دیگری از امام صادق علیه السّلام روایت کرده‌اند که فرمود: دارائی پدرم کمتر از بقیه افراد اهل بیت خود ولی هزینه زندگی او (از آنان) بیشتر بود، و آن حضرت علیه السّلام در روز جمعه یک دینار صدقه می‌داد و می‌فرمود: (ثواب) صدقه دادن در روز جمعه چند برابر می‌شود به خاطر فضیلتی که روز جمعه بر دیگر روزهای هفته دارد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب‌الاعمال، ص: ۴۶۷

ثواب کمک به ستم‌دیده پریشان

(۱) ۱- زید شحام از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که به برادر مؤمن و گرفتار و پریشان احوال خود به هنگام گرفتاری، یاری کرده و ناراحتی او را برطرف ساخته، و در برآورده شدن نیاز او کمک نماید، هفتاد و دو رحمت الهی برای وحشتها و ترسهای او در روز قیامت ذخیره می‌شود.

ثواب دوست داشتن برادران

(۲) ۱- جمیل بن درّاج از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: از برتریهای آدمی در نزد خداوند، دوست داشتن برادران (ایمانی) است، و کسی که خداوند او را با علاقه و محبت برادران (ایمانی) خود آشنا سازد، او را دوست خواهد داشت، و کسی را که خداوند دوست داشته باشد، در روز قیامت پاداشش را کاملاً به او عطا

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب‌الاعمال، ص: ۴۶۸

خواهد نمود.

ثواب کسی که چیزی را آرزو کند که مورد خشنودی خداوند است

(۱) ۱- اسماعیل بن ابی زیاد از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش از امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که چیزی را آرزو کند که مورد خشنودی خداوند باشد، از دنیا نخواهد رفت تا به آرزوی خود برسد.

ثواب دیدار با مسلمان

(۲) ۱- بکر بن محمد ازدی روایت کرده است که از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمود: هیچ مسلمانی به دیدار برادر دینی خود نمی‌رود مگر آنکه خداوند به او خطاب می‌فرماید: ای دیدارکننده! خوشا بر تو، و بهشت بر تو گوارا باد. پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۶۹

ثواب کسی که خانه‌ای ساخته، گوسفند فربه‌ی را قربانی نموده، گوشت آن را به فقرا بدهد

(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که خانه‌ای بسازد و گوسفند چاق و فربه‌ی را قربانی کند و از گوشت آن بینوایان را اطعام نماید، و سپس بگوید: «پروردگارا! (شّرّ) دیوان و آدمیان نافرمان و شیاطین را از من دور ساز، و این خانه را برای من با برکت گردان» (اگر چنین کند) آنچه را که آرزو می‌کند به او داده خواهد شد.

ثواب همیاری در کارهای نیک

(۲) ۱- مسعده بن زیاد از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش از امیر مؤمنان پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۷۰

علی علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: خدا رحمت کند پدری را که فرزند خود را کمک در احسان به او یاری می‌کند، خدا رحمت کند آن همسایه‌ای را که به کمک همسایه خود می‌شتابد تا او را در کار خیر یاری رساند، خدا رحمت کند آن رفیقی را که به دوست خود در کار خیر کمک می‌نماید، خدا رحمت کند آن دوست و رفیق و شریکی را که با دوست و رفیق و شریک خود در کار خیر همراه می‌شود، و خدا رحمت کند آن مردی را که به ولی نعمت خود کمک می‌کند در کار خیر.

ثواب میانه روی در هزینه

(۱) ۱- داود رقی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: اعتدال و میانه روی امری است که خداوند آن را دوست می‌دارد، و اسراف و زیاده روی را ناخوش دارد و امری است که آن را نکوهش می‌کند، حتی دور انداختن هسته خرمایی باشد- زیرا آن هم به کار آید- و یا دور ریختن ته‌مانده آب آشامیدنی. پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۷۱

ثواب کسی که در سفر عصایی از چوب درخت بادام تلخ داشته باشد و آیه و لَمَّا تَوَجَّهَ تَلْقَاءَ مَدِیْنٍ ... را بخواند

(۱) ۱- یونس، به نقل گروهی از اصحاب امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: پدرم، از پدرانش، از امیر مؤمنان علی علیه السّلام از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نقل کرده است که فرمود: کسی که

برای سفر از خانه بیرون آید و عصائی از چوب درخت بادام تلخ با خود داشته باشد و این آیات را (که در سوره قصص، آیه‌های ۲۲ تا ۲۸) تلاوت کند:

«و هنگامی که متوجه بسوی مدین شد- تا- و خدا بر گفته‌های ما و کیل است» خداوند او را از شرّ هر حیوان درنده و قوی پنجه، و هر راهزن چپاولگر، و از هر گزنده آزار دهنده‌ای مصون می‌دارد تا به نزد افراد خانواده‌اش باز گردد، و با او هفتاد پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۷۲

و هفت فرشته نگهبان همراه شوند تا برای او (از درگاه خداوند) طلب آمرزش کند تا زمانی که او از سفر خود به خانه‌اش باز گردد و عصای خود را بر زمین بگذارد. و نیز رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: (عصای درخت بادام تلخ) فقر را برطرف می‌سازد و شیطان را (از صاحب خود) دور می‌راند. و باز فرمود: حضرت آدم علیه السلام به بیماری سختی مبتلا شد و وحشت و هراس (سراپای) او را فراگرفت که این حال را با جبرئیل در میان گذارد، و جبرئیل (از جانب حق) به او گفت: شاخه‌ای از شاخه‌های درخت بادام تلخ را ببر، و بر روی سینه خود بگذار! حضرت آدم علیه السلام آن را انجام داد، و خداوند آن وحشت و هراس را از او دور کرد. و نیز (رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: کسی که بخواهد زمین در زیر پای او طی شود و مسافتها را کوتاه کند، عصایی از «نقد» با خود داشته باشد، و «نقد» همان عصایی است که از چوب درخت بادام تلخ باشد.

ثواب کسی که با عمامه از خانه‌اش خارج شود

(۱) ۱- علی بن رثاب از قول مردی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: من ضامنم برای کسی که عمامه‌ای بر سر داشته باشد و از خانه خود بیرون رود که صحیح و سالم به خانه‌اش باز گردد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۷۳

(۱) ۲- ابراهیم از امام موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: من ضامنم برای کسی که از خانه خود خارج شود برای سفری در حالی که تحت الحنک او آویزان باشد آنکه دچار دزدی و غرق شدن و سوختن نشود.

ثواب کسی که هنگامی که در پیش او یادی از اهل بیت علیهم السلام شود اشک بریزد

(۲) ۱- بکر بن محمد از دی می گوید که: امام صادق علیه السلام از من پرسید: آیا به دور هم می‌نشینید و از ما یاد می‌کنید؟ عرض کردم: آری، فدایت گردم! حضرت فرمود:

براستی که من این گونه مجلسها را دوست دارم، بر شماست که یاد و خاطره ما را زنده نگاه دارید، زیرا کسی که از ما یاد کند، و یا اگر از ما در نزد او نامی برده می‌شود به اندازه بال مگسی (برای ما) اشک بریزد، خداوند همه گناهان او را اگر چه از کف روی دریا هم افزونتر باشد، می‌آمرزد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۷۴

ثواب دوست داشتن اهل بیت علیهم السلام

(۱) ۱- و به سند مذکور از امام صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود: همانا دوستی ما اهل بیت، موجب فرو ریختن گناهان بندگان خدا می‌شود، همان گونه که در اثر وزش باد شدید، برگ از درخت فرو می‌ریزد.

ثواب کسی که نیاز مسلمانی را برآورد

(۲) ۱- و به سند مذکور از امام صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود: هیچ کس نیاز و خواسته مسلمانی را برآورده نمی‌کند مگر آنکه خداوند او را خطاب می‌کند که: پاداش تو بر عهده من است و به کمتر از بهشت برای تو راضی نمی‌شوم. پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۷۵

ثواب مصافحه و دست در دست برادر مؤمن نهادن

(۱) ۱- اسحاق بن عمّار از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: براستی که هیچ کس را یارای آن نیست که قدر خدا را بشناسد، و همان گونه که از شناخت قدر خدا ناتوان است، قدر و منزلت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را نیز نیارد که شناخت، و همان طوری که از شناخت قدر و منزلت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم عاجز است، نمی‌تواند به قدر مؤمن پی ببرد؛ براستی که در هنگامی که مؤمن با برادر ایمانیش دیدار و با وی مصافحه می‌کند، خداوند آنها را نگرسته در حالی که گناهان آن دو تا زمانی که از یک دیگر جدا نشده‌اند فرو می‌ریزد بدان گونه که باد شدید، برگها را از درختان جدا کند.

ثواب کسی که قدر نعمتهای خداوندی را با قلب درک کرده و شکر خدا را آشکارا بجای آورده است

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۷۶

(۱) ۱- به سند مذکور از اسحاق بن عمّار نقل شده است که امام صادق علیه السلام به من فرمود: ای ابا اسحاق! هر گاه خداوند نعمتی را بر بنده خود ارزانی داشته، و او قدر آن نعمت را با قلب درک کرده و آشکارا خدای را شکر گزار باشد، هنوز از سپاس فارغ نشده است که دستور افزونی نعمتها (از جانب حق) برای او صادر می‌گردد.

ثواب کسی که عمر او به چهل تا نود سال برسد

(۲) ۱- علی بن مغیره از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: زمانی که عمر مؤمن به چهل سال برسد، خداوند او را از سه بیماری: دیوانگی و خوره (جذام) و پیسی (برص) به دور می‌دارد؛ و هنگامی که به پنجاه سالگی برسد، خداوند کار حساب را بر او آسان می‌گیرد؛ و چون عمر او به شصت سال برسد، خداوند توبه و بازگشت به خود را به او ارزانی می‌دارد؛ و زمانی که هفتاد سال بر او بگذرد، آسمانیان دوستش می‌دارند؛ و چون به سن هشتاد سالگی برسد، خداوند فرمان می‌دهد که کار نیک پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۷۷

و پسندیده او را در نامه اعمالش ثبت کنند، و از گناهان او چشم پوشند؛ و هنگامی که عمر او به نود سال رسید، خداوند همه گناهان او را می‌آمرزد، و او اسیر خدا در زمین ثبت می‌شود.

(۱) ۲- محمد بن طلحه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: براستی که خداوند بزرگ کسانی را که عمرشان به هفتاد سال رسیده است گرامی می‌دارد، و از آنان که به سن هشتاد سالگی رسیده‌اند شرم دارد (که به عذاب خود گرفتارشان سازد).

(۲) ۳- خالد قلانسی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: همانا خداوند شرم می‌کند هشتاد ساله‌ها را عذاب کند؛ و نیز حضرت فرمود: چون روز قیامت فرا رسد پیر مرد سالخورده‌ای را در حالی که نامه اعمال او را به دستش داده‌اند حاضر می‌کنند، که روی آن نامه اعمال به طرف مردم باشد، و جز گناه و بدی چیزی دیده نمی‌شود؛ و چون کار به درازا کشد و تحمل

این حالت بر او گران آید عرضه می‌دارد:

پروردگارا! آیا مرا به سوی آتش دوزخ باز خواهی فرستاد؟! خداوند جبار به او

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۷۸

خطاب می‌کند که: ای پیر مرد! من شرم دارم از اینکه تو را عذاب کنم، زیرا تو در دنیا برای من نماز می‌خواندی، (و سپس فرمان می‌دهد که) بنده مرا به بهشت ببری.

ثواب کسی که حرمت پیر کهنسال را نگاه دارد و به او احترام گذارد

(۱) ۱- محمد بن عبد الله - بی آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد - از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ روایت کرده است که فرمود: کسی که حرمت پیر سالخورده‌ای را بشناسد و او را به خاطر کهنسالی (و ناتوانی) احترام کند، خداوند او را از ترس و وحشت روز قیامت در امان می‌دارد؛ و نیز حضرت فرمود: احترام پیر سالخورده، به منزله احترام و بزرگداشت خداوند است.

ثواب جهاد در راه خدا با حضور امام عادل

(۲) ۱- وهب بن وهب از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش نقل کرده

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۷۹

است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ فرمود: جبرئیل مرا به امری خبر داد که چشمم روشن و دلم از آن شادمان شد، گفت: ای محمد! هر کس از امت تو که در راه خدا جهاد کند، قطره بارانی از آسمان بر او نبارد و یا دچار سردرد نشود مگر آنکه در روز قیامت (همه آنها در محضر الهی) برای او شهادت و گواهی باشند.

(۱) ۲- و به همین سند از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ روایت شده است که فرمود: بهشت، دربی دارد که نام آن «باب المجاهدین» می‌باشد؛ به طرف در حرکت کرده، در حالی که درب باز شود، مجاهدان شمشیر به خود آویخته، مردم در محشر، فرشتگان خدا درود گویان به استقبالشان می‌شتابند؛ پس هر کس جهاد را ترک کند خداوند جامه خواری و ذلت را بر اندام او بپوشاند، و او را در طول زندگی نیازمند و تهیدست می‌گرداند، و دین او را از میان بردارد (بیدین از دنیا می‌رود)، چرا که خداوند تبارک و تعالی امت مرا (به خاطر) سم اسبان (مجاهدان) و جایگاه نیزه‌های آنان، عزیز و سرافراز می‌دارد.

(۲) ۳- و به همین سند از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ روایت شده است که فرمود: کسی که نامه

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۸۰

رزمنده‌ای را برساند، به منزله آن است که بنده‌ای را (در راه خدا) آزاد کرده باشد، و در ثواب آن رزمنده شریک خواهد بود.

(۱) ۴- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ فرمود: اسبان مجاهدان (در راه خدا) همان اسبان آنان در بهشت خواهند بود.

(۲) ۵- عمر بن ابان از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش روایت کرده است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ فرمود: همه خوبیها در شمشیر، و در سایه آن است، و تنها شمشیر است که مردم را اصلاح می‌کند (و آنان را از انحراف باز می‌دارد)، و شمشیرها کلیدهای بهشت و دوزخند. «۱»

پاداش نگهداری اسب

(۱) هنگامی که شمشیرها با اجازه امام و ولی حق و در راه خدا بکار گرفته می‌شوند، به منزله کلیدهای بهشتند که در اختیار جهادگران قرار دارند؛ و اگر در راه باطل و به فرمان حاکمان ستمگر و زورگوی از نیام در آیند، به منزله کلیدهای دوزخند که درهای دوزخ را به روی صاحبان خود می‌گشایند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۸۱

(۱) ۱- یعقوب بن جعفر بن ابراهیم بن محمد جعفری گوید: از حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام شنیدم که فرمود: کسی که اسب اصیلی را نگاه دارد، در هر روز سه گناه از نامه اعمالش پاک و بیست و یک حسنه در آن ثبت می‌شود؛ و کسی که اسب هجینی (که پدرش عربی و مادرش غیر عربی باشد) را نگاه دارد، در هر روز دو گناه از نامه اعمال او پاک و هفت حسنه در آن نوشته می‌شود؛ و کسی که قاطری (یابویی) را برای زیبایی و یا برای بارکشی و سایر استفاده‌های شخصی و یا به منظور دفع دشمن، نگاه دارد به ازای هر روز یک گناه از نامه اعمال او سترده و شش حسنه در آن و برای او ثبت می‌شود.

(۲) ۲- عمر بن ابان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: خیر و برکت تا روز قیامت بر پیشانی اسبها گره خورده است.

(۳) ۳- علی بن رئاب از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر گاه چارپایی را

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۸۲

خریدی، بهره و منفعتش از آن توست و روزیش با خداست.

(۱) ۴- سلیمان جعفری گوید: از حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام شنیدم که فرمود: کسی که اسب سرخ مایل به زردی را که همه بدن او به همین رنگ و یا در پیشانی او خالی سفید داشته باشد، اگر سپیدی پیشانیش تا روی بینی کشیده شده و زانوهایش نیز سفید باشد، من بیشتر می‌پسندم؛ فقر و تنگدستی و کینه و دشمنی به خانه دارنده چنین اسبی مادامی که آن اسب از آن او و در خانه اوست راه نمی‌یابد. راوی می‌گوید: باز از آن حضرت شنیدم که می‌فرمود: کسی که اسبی را نگاه دارد تا دشمن را بدان بترساند، و یا اینکه در بارکشی از آن استفاده کند، تا زمانی که آن اسب از آن اوست پیوسته به او یاری شده و فقر و فلاکت به خانه او راه نخواهد یافت.

(۲) ۵- و به همین سند، از سلیمان بن جعفر جعفری، از امام محمد باقر علیه السّلام روایت شده است که فرمود: کسی که از خانه خود یا از خانه دیگری بیرون آید و چشم او به اسبی

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۸۳

سرخ رنگ مایل به زرد بیفتد که پاهای او سفیدی داشته باشند و اگر در پیشانی او خال سفیدی که بر بینی او کشیده شده، به راحتی و خوشی زندگی به تمام معنا رسیده است، و در آن روز جز خوشی و خرمی نخواهد دید، و اگر هنگامی که از پی کاری می‌رود، چنین اسبی را ببیند، خداوند حاجت او را برآورده می‌سازد.

ثواب نام خدا را بردن به هنگام سواری

(۱) ۱- ابراهیم بن عبد الحمید از حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: اگر مردی سوار بر چارپا شود و نام خدا را ببرد، خداوند فرشته‌ای در پشت سر او قرار می‌گیرد که از او مراقبت نماید تا زمانی که (به مقصد رسیده) و پیاده شود؛ و اگر به هنگام سوار شدن، نام خدا را نبرد، شیطانی در پشت سر او قرار می‌گیرد و به او می‌گوید که: آواز بخوان، و اگر بگوید که آواز خوشی ندارم به او می‌گوید: آرزو کن، و او هم آرزو می‌کند تا وقتی که از مرکب پیاده شود. و نیز فرمود:

کسی که به هنگام سوار شدن بر مرکب سواری «بسم الله، لا حول و لا قوة الا بالله»،

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۸۴

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا، وَ سَبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَ مَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ» (به نام خدا، هیچ توان و نیرویی نیست مگر از خداوند است، سپاس برای آن خدایی که ما را به این هدایت کرد، و پاک و منزّه است آن خداوندی است که این (مرکب) را برای ما میسر و در اختیار ما قرار داد، و (اگر او نمی بود) ما نمی توانستیم این را مهیّا کنیم) بگوید، جان او و مرکب او تا زمانی که از آن پیاده شود، محافظت خواهد شد.

باب نادری است در باره چهارپا

(۱) ۱- محمد بن مرزم از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هیچ چهارپایی نیست که پنج نوبت با آدمی تا موقف عرفات همراه باشد، مگر آنکه در زمره حیوانات بهشتی درخواهد آمد.

ثواب تب

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۸۵

(۱) ۱- هیشم بن ابی مسروق، از قول یکی از بزرگان که کنیه اش ابی عبد الله بود، و او از مردی دیگر به نقل از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

تب، طلیعه و پیش در آمد مرگ است، و زندان خداوند در زمین به حساب می آید، و هرم و حرارتش از (آتش) جهنم است، که قسمت و بهره هر مؤمنی از آتش دوزخ تواند بود. «۱» (۲) ۲- زهری از امام زین العابدین علیه السلام روایت کرده است که فرمود: تب، درد خوبی است، که به هر عضوی (از اعضای بدن) قسمت خود را از بلا می دهد، و کسی که (به دردهایی از این قبیل) مبتلا نمی شود، خیر و خوبی در او نیست (و نباید از آنان توقع کارهای نیک و خدا پسندانه داشت چرا که خداوند آنان را در دنیا به خود واگذاشته است تا در آخرت یک جا به حسابشان برسد).

(۳) ۳- یوسف بن اسماعیل، به سند خود از معصوم نقل کرده است که: هر گاه مؤمنی به

(۱) شاید مراد این باشد که انسانهای با ایمان وقتی که دچار تب می شوند، در واقع در همین زندگانی دنیا عذاب آتش برزخ و آخرت را تحمل می کنند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۸۶

یک بار تب مبتلا می شود، گناهان مانند برگ درخت از او می ریزد، و زمانی که در بستر خود ناله می کند، ناله اش به منزله تسبیح و فریادش تهلیل (گفتن لا اله الا الله) خواهد بود و در بستر خود از درد به خود می پیچد و از این پهلو به آن پهلو می غلطد، به منزله آن است که در راه خود شمشیر می زند؛ و اگر در میان برادران و دوستان خود (که برای عیادت او آمده اند) به عبادت خداوند مشغول شود آمرزیده خواهد شد؛ پس خوشا به حال او اگر (در این حال) توبه کند، و وای بر او اگر (ناسپاسی کند و یا پس از بهبود، باز) به گناه آلوده شود. (به هر حال) سلامت و عافیت در نزد ما گرامیتر و دوست داشتنی تر است.

ثواب یک شب تب

(۱) ۱- زهری می گوید که: از امام زین العابدین علیه السلام شنیدم که فرمود: تب یک شب، کفّاره گناهان یک سال (آدمی)

است، بدین جهت که آثار ناشی از آن (ضعف و ناتوانی) تا یک سال در بدن باقی می‌ماند.
 (۲) ۲- محمد بن مروان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: تب یک شب، پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۸۷
 کفاره گناهان گذشته و آینده (آدمی) است.

ثواب کسی که بیمار شده و آن را پذیرفته و برای آن خدا را سپاس گوید

(۱) ۱- ابو عبد الرحمن گوید: از امام صادق علیه السلام شنیدم که فرمود: کسی که یک شب، بیمار شود و به پذیرفتن آن، آن را نیکو بپذیرد و خدا را بخاطر آن شکر و سپاس گوید «۱»، به منزله کفاره شصت سال (عمر سراسر غفلت و لغزش) اوست. راوی می‌پرسد: منظور از «به پذیرفتن آن، آن را نیکو بپذیرد» چیست؟! حضرت فرمود:
 بردباری و تحمل هر چه در آن است (از درد و ناراحتی و ...).

ثواب بیماری

(۱) شکر و سپاس به این خاطر که: خداوند با مبتلا کردن او به بیماری، خواسته است که از گناهان او درگذرد و بیماری او را بهانه
 آموزش خود قرار داده است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۸۸

(۱) ۱- محمد بن سنان از امام رضا علیه السلام روایت کرده است که فرمود: بیماری، مایه پاکی و رحمت مؤمن است و موجب
 عذاب و لعنت کافر؛ و همانا بیماری پیوسته با مؤمن خواهد بود تا گناهی بر او باقی نگذارد.

ثواب شبی با «سر درد» بسر بردن

(۲) ۱- سعدان بن مسلم از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: شبی سردرد کشیدن (و بیماری سر درد را تحمل
 کردن)، تمام گناهان (آدمی) را- بجز گناهان کبیره- از بین می‌برد.

ثواب بیمار

(۳) ۱- ابراهیم بن عبد الحمید از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده است که

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۸۹

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: برای بیمار (مؤمن) چهار خصوصیت و ویژگی وجود دارد: (۱) ۱- قلم از او برداشته
 می‌شود (گناهی بر او نوشته نمی‌شود). ۲- و خداوند به فرشتگان مراقب او فرمان می‌دهد تا (ثواب) تمام کارهای خوبی را که در
 زمان سلامتی، توفیق انجام آن را داشته است، در نامه اعمال او ثبت کنند. ۳- و (اثر) آن بیماری به هر عضوی از اعضای بدن او
 رسیده، گناهی را که توسط آن عضو انجام گرفته است از بین می‌برد. ۴- و اگر در این حالت بمیرد، آمرزیده از دنیا رفته است و
 اگر زنده بماند (و از این بیماری جان سالم بدر برد) باز هم مورد آموزش قرار خواهد گرفت.

(۲) ۲- حسن روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: اگر مسلمانی بیمار شود، خداوند (ثواب) بهترین
 اعمالی را که در زمان سلامتی انجام داده است در نامه اعمال او ثبت می‌کند، و همان گونه که برگ از درخت فرو می‌ریزد گناهان

او نیز فرو می‌ریزد.

(۳) ۳- ابو عبیده حذّاء از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که برای خدا به عیادت بیماری برود، آنچه را که بیمار در حقّ او دعا کند خداوند آن را مستجاب می‌فرماید.
پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۹۰

ثواب تحمّل بیماری کودک

(۱) ۱- عیسی بن عبد الله عمری، از پدرش، از جدّش، از امیر مؤمنان علیه السّلام نقل کرده است که آن حضرت در مورد بیماری کودک فرمود: بیماری او (کودک) کفّاره گناهان پدر و مادرش می‌باشد.

ثواب عیادت بیمار، غسل مرده‌ها، تشییع جنازه، و تسلیت دادن

(۲) ۱- ابو جارود از امام محمّد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: از جمله فزاهایی که در مناجات (حضرت) موسی علیه السّلام با پروردگار وجود داشت این بود که:

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۹۱

پروردگارا! ثواب و پاداش کسی که بیماری را عیادت کند چیست؟ خدای عزّ و جل فرمود: فرشته‌ای را در قبر بر او (عیادت کننده) می‌گمارم که تا روز محشر از او عیادت کند. موسی علیه السّلام عرض کرد: پروردگارا! پاداش کسی که مردگان را غسل می‌دهد چیست؟ فرمود: او را از (آلودگی) گناهانش می‌شویم، تا همانند روزی که از مادر زاده شده است (پاک و پاکیزه) باشد. موسی علیه السّلام باز پرسید: پروردگارا! پاداش کسی که جنازه مرده‌ای را تشییع می‌کند، چیست؟ خداوند فرمود: فوجی از فرشتگانم را به همراه پرچمهایی بر آنان می‌گمارم، که از گورشان تا محشر بدرقه کنند. موسی علیه السّلام باز پرسید: پروردگارا! پاداش کسی که خانواده داغداری را تسلیت و دلداری دهد، چیست؟ خداوند فرمود: در سایه خود بر سر او می‌گسترانم در آن روزی که سایه‌ای جز سایه (لطف و بخشش) من نیست.

ثواب کسی که در فاصله ظهر پنجشنبه تا ظهر جمعه بمیرد

(۱) ۱- ابان بن تغلب از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که در فاصله میان ظهر روز پنجشنبه تا ظهر روز جمعه از دنیا برود، خداوند او را از فشار قبر مصون می‌دارد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۹۲

ثواب رو به قبله کردن محتضر

(۱) ۱- زید بن علی، از قول پدر و جدّ بزرگوارش علیهما السّلام، از امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت کرده است که: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم بر مردی از فرزندان عبد المطلب که در حال احتضار (مرگ) گشته، و رو به قبله نبود وارد شد حضرت فرمود: او را رو به قبله کنید زیرا اگر چنین کنید، خداوند و فرشتگان (از سر رحمت) به او روی آورند، تا زمانی که درگذرد.

ثواب تلقین محتضر

(۲) ۱- اسحاق بن عمّار از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السّلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود: کلمه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» را به محتضران تلقین

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۹۳
کنید، زیرا کسی که آخرین زمزمه او «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» باشد، راهی بهشت خواهد شد.

ثواب کسی که جنازه مؤمنی را غسل دهد

(۱) ۱- سعد اسکاف از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: مؤمنی نیست که جنازه مؤمنی را غسل دهد، و به هنگام پهلوی پهلوی او بگوید: «بارها! این بدن بنده تو است که روح را از آن جدا کردی و در میان آن دو جدایی انداختی، پس او را بیامرز، او را بیامرز» مگر اینکه خداوند گناهان یک سال او را - به جز گناهان کبیره - می‌آمرزد.

(۲) ۲- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که جنازه مؤمنی را غسل دهد و حق امانت را در باره او ادا کند، خداوند او را می‌آمرزد. راوی پرسید: چگونه حق امانت را ادا کند؟! حضرت فرمود: آنچه را که می‌بیند، فاش نکند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۹۴

ثواب کسی که برای فرزندان از دست رفته خود از خدا پاداش بخواهد

(۱) ۱- جابر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که فرزندان را از دست دهد و در مقابل از خدا توقع اجر و پاداش داشته باشد، به خواست خداوند فرزندان از دست رفته‌اش در میان او و آتش دوزخ حجاب می‌شوند (و او را از جهنم دور می‌سازند).

(۲) ۲- عمرو بن عبسه سلمی روایت کرده است که از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شنیدم که فرمود:

هر مرد یا زنی که سه فرزند نابالغ خود را از دست بدهند، آن فرزندان به منزله حجاب او از آتش دوزخند.

(۳) ۳- ابو ذر غفاری (ره) گوید: هیچ پدر و مادری نیست که داغ سه فرزند نابالغ ببینند، مگر آنکه خداوند آن پدر و مادر را با رحمت (بی‌منت‌های) خود، وارد بهشت می‌کند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۹۵

(۱) ۴- علی بن میسر، از پدرش، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: داغ فرزندی که آدمی ببیند بهتر از هفتاد فرزند است که از خود باقی گذارد و همه آنها قائم آل محمد (عج) را درک کنند. «۱»

ثواب حمل کردن تابوت از هر چهار طرف آن

(۲) ۱- سلیمان بن صالح، از قول پدرش از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود:

کسی که یک طرف تابوت (مؤمنی) را حمل کند، خداوند بیست و پنج گناه کبیره او را می‌آمرزد، و چنانچه چهار طرف آن را (به ترتیب) حمل کند، از تمام گناهانی که کرده است (به استثنای حق الناس) پاک می‌شود.

(۱) شاید مراد این باشد: اجری که خداوند بزرگ و مهربان برای یک فرزند به پدر و مادر او کرامت می‌کند افزونتر از اجر پرورش هفتاد فرزند صالح آنهاست که در خور شرفیابی به محضر امام زمان (عج) باشند و از یاران آن حضرت به شمار آیند؛ و یا اینکه بگوئیم چون پدر و مادر در ثواب و گناه فرزندان خود شریکند طبق این روایت در صورتی که داغ یک فرزند ببینند، برای آن دو از داشتن هفتاد فرزند که قیام قائم آل محمد (عج) را درک کنند، بهتر است زیرا به جهت عمر طولانی و پر برکتشان و توفیق

انجام بسیاری از کارهای خوب و خدا پسندانه را خواهند یافت و آن دو، در ثواب این اعمال با آنها شریکند. ولی در هر دو صورت این پاداشها مشروط به آن است که در فراق فرزند بردبار و صبور باشند و برای خشنودی خداوند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۹۶

ثواب انتخاب کفنه‌ای خوب

(۱) ۱- احمد بن محمد بن عیسی - بی آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد - از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: برای درگذشتگان خود کفنه‌ای خوب انتخاب کنید، زیرا کفن زینت آنها است.

ثواب فشار قبر برای مؤمن

(۲) ۱- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام، از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: فشار قبر برای مؤمن کفاره نعمتهایی است که از دست داده است. «۱»

(۱) شاید مراد از «از دست دادن نعمتها» زیاده روی در استفاده از نعمتهای الهی، و یا صرف نعمتهای خداوندی در راههای غیر مشروع باشد که بزرگترین ناسپاسیهاست.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۹۷

ثواب نابینایی که خدا را ملاقات کند در حالی که صبور و امیدوار به پاداش خدا و دوستدار آل محمد علیهم السلام باشد

(۱) ۱- ابو حمزه ثمالی و محمد بن مسلم، هر دو از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده‌اند که فرمود: نابینایی که خدا را ملاقات کند در حالی که در مقابل آن امید به پاداش او داشته و دوستدار آل محمد علیهم السلام باشد، خداوند را در حالی ملاقات می‌کند که حسایی بر او نباشد.

(۲) ۲- و روایت شده است که: خداوند یک یا دو چشم بنده‌ای را نمی‌گیرد مگر آنکه از گناهان او بازپرسی نکند.

ثواب استرجاع (گفتن اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ راجِعُونَ) به هنگام مصیبت

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۴۹۸

(۱) ۱- معروف بن خزربوذ از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هیچ مؤمنی نیست که در دنیا دچار مصیبت بشود و هنگام رویارویی با آن مصیبت، استرجاع کند (اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ راجِعُونَ بگوید) مگر آنکه خداوند تمام گناهان گذشته او را می‌بخشد - جز گناهان کبیره - که خداوند، آتش دوزخ را کيفر آنها قرار داده است. و نیز فرمود:

و هر گاه در آینده عمر خود به یاد آن مصیبت می‌افتد و این ذکر را بر زبان آرد و خدا را سپاس گوید، خداوند همه گناهان او را - در فاصله دو استرجاع - می‌بخشد بجز گناهان کبیره.

(۲) ۲- علی بن سیف، از برادرش، از پدرش سیف بن عمیره، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که هنگام مصیبت، استرجاع به او الهام شود، بهشت برای او واجب می‌شود.

ثواب صبر

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۴۹۹

(۱) ۱- ابو بصير از امام صادق عليه السلام روايت کرده است که: از پدرم عليه السلام شنيدم که فرمود: من از اين غلام خود و تنی چند از افراد خانواده‌ام نارواييهایی می‌بينم که تلختر از حنظل است و بر آن صبر و بردباری می‌کنم «۱» براستی که هر کس (در برابر ناملايمات) صبر پيشه کند، با بردباری و شکیبائی خود قدر و منزلت روزه دار شب زنده‌دار، و شهيدی که در رکاب رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شمشير زده است به دست می‌آورد.

(۲) ۲- ابو حمزه ثمالی از امام محمد باقر عليه السلام روايت کرده است که فرمود: کسی که در مصیبتی، شکیبائی ورزد، خداوند عزت او را می‌افزاید، و او را با محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و اهل بيت او عليهم السلام وارد بهشت می‌سازد.

ثواب تسليت و دلداري

(۳) ۱- سکونی از امام صادق عليه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش عليهم السلام نقل کرده است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: تسليت گفتن و دلداري دادن (به افراد مصیبت زده)

(۱) (حنظل: میوه‌ای است بسیار تلخ، کوچکتز از خربزه و زرد رنگ است).

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۰۰

رفتن به بهشت را در بر خواهد داشت.

(۱) ۲- و به همین سند از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نقل شده است که فرمود: کسی که به اندوهگینی، تسليت گوید، در روز قیامت لباس فاخري بر اندام او بپوشانند که مایه شادمانی و سرافرازی او گردد.

(۲) ۳- رفاعه بن موسی نخاس (برده فروش) از امام صادق عليه السلام روايت کرده است که حضرت به مردی که فرزند خود را از دست داده بود، تسليت و دلداري داد و فرمود:

خداوند برای فرزند تو (به مراتب) از تو بهتر (و دلسوزتر و مهربانتر) است و پاداشی که خداوند به تو کرامت خواهد کرد (به مراتب) بهتر و برتر از فرزند تو است. و هنگامی که خبر دادند که هنوز آن مرد بیتابی می‌کند و آرامش خود را هنوز باز نیافته است، بار دیگر نزد مرد رفت و به او فرمود: چرا رحلت رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ (با آن جلالت قدر) مایه تسليت و دلداري خود نمی‌دانی؟! عرض کرد: فرزند من گناهکار بود و اندوه من به خاطر این است. حضرت فرمود: همانا او سه گونه امید در پیش دارد که باید بدانها دل بست: اول، شهادت و اقرار به یگانگی خداوند (با گفتن لا إِلَهَ إِلَّا اللهُ)؛ دوم، رحمت بی‌منتهای خداوندی؛ سوم، شفاعت رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ؛ و ان شاء اللهُ

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۰۱

هیچ یک از این سه را از دست نخواهد داد و (از عذاب الهی) نجات پیدا می‌کند.

(۱) ۴- وهب بن وهب از امام صادق عليه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش عليهم السلام روايت کرده است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: کسی که داغ‌دیده‌ای را تسليت و دلداري دهد، پاداشی همانند پاداش همان مصیبت زده خواهد داشت بی‌آنکه از پاداش آن داغ‌دیده کاسته شود.

ثواب زیارت قبر مؤمن

(۲) ۱- احمد بن محمد نقل کرده است که: من و ابراهیم بن هاشم در گورستانی بودیم که ابراهیم در کنار قبری روی به قبله

نشست، سپس دست خود را بر روی قبر گذاشت و هفت بار سوره **إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ** را تلاوت کرد، آنگاه به من گفت: صاحب این قبر - محمد بن اسماعیل بن بزیع - برای من روایتی نقل کرده بود که: کسی که قبر مؤمنی را زیارت کند و هفت بار سوره **إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ** را تلاوت کند، خداوند او و صاحب قبر را پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۰۲ خواهد بخشید.

ثواب کسی که بر سر یتیمی دست کشد

(۱) ۱- غیاث بن ابراهیم از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السلام فرمود: هیچ مرد و زن با ایمانی نیست که دست نوازش بر سر یتیمی بکشد مگر آنکه خداوند به شماره هر مویی - که با دست او تماس داشته است - یک حسنه برای او ثبت می کند.

(۲) ۲- حسن بن سری از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هیچ بنده‌ای نیست که از روی دلسوزی و مهربانی دست بر سر یتیمی بکشد مگر آنکه خداوند در روز قیامت به شماره هر مویی (از آن یتیم) نوری به او کرامت فرماید.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۰۳

(۱) ۳- جابر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که از قساوت و سنگدلی خود ناراحت باشد (و چاره آن را آن را نداند) یتیمی را به نزد خود فرا خواند و نسبت به او مهربانی کند، و دست نوازش بر سر او بکشد، دل او به اراده خداوندی نرم می شود، بدرستی که یتیم بر دیگران حقی دارد (و مهربانی به او پاسخگوی این حق تواند بود).

و در حدیث دیگری فرموده است: یتیم را بر سر سفره خود بنشانند و دست نوازش بر سر او بکشد، دل او (به خاطر این محبت) نرم خواهد شد، برآستی که اگر چنین کند دل او به اراده خداوندی (اگر چه از سنگ بشد به تدریج) نرم می گردد.

ثواب کسی که یتیمی را از گریه باز دارد

(۲) ۱- ابو مریم انصاری از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: هر گاه یتیمی بگرید، عرش الهی به لرزه درآید، و خداوند تبارک و تعالی فرماید: کیست که این بنده مرا - که در اوان کودکی پدر و مادرش را از او گرفته‌ام - به گریه واداشته است؟! بعزت و جلالم سوگند که: هر کس او را از گریه باز دارد و آرامش کند، بهشت را برای پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۰۴ او واجب می سازم.

ثواب مؤمن پس از مرگ، و ثواب شادمان کردن مؤمن

(۱) ۱- سدید صیرفی روایت کرده است که: در محضر امام صادق علیه السلام بودم و اصحاب در باره مؤمن و مقام و منزلت او صحبت می کردند، حضرت از آن میان روی به من کرد و فرمود: ای ابا الفضل! آیا دوست داری که با تو از شأن و منزلت مؤمن در پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۰۵

پیشگاه خداوند سخن بگویم؟ عرض کردم: آری بفرماید! فرمود: چون خداوند روح مؤمن را بگیرد، دو فرشته‌ای که بر او گمارده شده بودند، به طرف آسمان بالا می روند و عرضه می دارند: پروردگارا! فلان بنده تو که بنده خوب و شایسته‌ای بود، و در انجام

طاعات و فرامین تو کوشا و سخت کوش، و در نافرمانی از دستورات تو کند و کم جنب و جوش، جان او را گرفتی و به سوی خود فراخواندی، اینک فرمان چیست؟! خداوند به آن دو فرشته خطاب فرماید که: به زمین فرود آید و در کنار قبر بندهام مستقر شوید و (مدام) به حمد و تسبیح و تهلیل و تکبیر من مشغول باشید و (ثواب) این عبادات را برای او بنویسید تا زمانی که او را از قبر برانگیزم، سپس حضرت از من پرسید: بیشتر بگویم؟ عرض کردم: آری! حضرت فرمود: چون خداوند مؤمن را از قبر برانگیزد، مثالی همراه وی از قبر بیرون می‌آید و در پیشاپیش او به راه می‌افتد، و هر زمانی که او از مشاهده صحنه‌ای از صحنه‌های هراس انگیز بهراسد، آن مثال (که همراه اوست) به او می‌گوید: اندوهگین مباش و مترس! و تو را از جانب حضرت حق به کرامت و بزرگواری و شادمانی بشارت باد! و بر همین منوال او را همراهی می‌کند و بشارت می‌دهد تا زمانی که در پیشگاه الهی بایستد.

پس خداوند، کار حساب را بر او آسان می‌کند و فرمان می‌دهد که او را به بهشت ببرید، و مثال در پیشاپیش او به راه می‌افتد و مؤمن به او می‌گوید: رحمت خداوند بر تو باد! چه همراه خوبی برای من بودی که با من از قبر بیرون آمدی و پیوسته مرا از جانب پروردگار به شادمانی و کرامت و خیر بشارت دادی تا به چشم خود- آنچه را که به من بشارت دادی- دیدم، حال به من بگو که تو کیستی؟! و مثال جواب می‌دهد:

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۰۶

من تجسم‌های خیر و خوشی و شادمانی و لطفی هستم که تو در دنیا دل برادر مؤمن خود را با آن شادمان کردی. خداوند مرا آفرید تا (در چنین مواقع حساسی به لطف و کرامت و بخشایش او) تو را بشارت دهم و دل تو را بدین مژده، شادمان کنم.

ثواب دوست داشتن فرزند

(۱) ۱- ابن ابی عمیر، از قول مردی، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: همانا خداوند بزرگ به خاطر شدت علاقه و محبتی که مرد (پدر) نسبت به فرزند خود دارد، بر او رحم آورد.

ثواب کسی که برای خانواده خود تحفه‌ای بخرد، دختر خود را خوشحال و چشم پسرش را روشن می‌سازد

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۰۷

(۱) ۱- ابن عباس روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که به بازار رود و برای خانواده‌اش تحفه‌ای بخرد و با خود ببرد، به منزله کسی است که صدقه نیازمندان را به دوش کشیده باشد، و چه بهتر که دختران را بر پسران مقدم‌بدارد، زیرا کسی که دختری را شادمان کند، گویی یکی از فرزندان حضرت اسماعیل را از بند بردگی رها کرده باشد، و کسی که چشم پسرش را روشن کند به منزله آن است که از خشیت و هیبت پروردگار بگریزد و کسی که از خوف الهی بگریزد، خداوند او را در بهشتهای خویش وارد می‌کند.

ثواب پدر دختران

(۲) ۱- ابان بن تغلب از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: دختران حسناتند، و پسران نعمت؛ و حسنات موجب ثواب و اجر و پاداشند ولی نعمت موجب بازخواست می‌شود. «۱»

(۱) کسانی که به ترفند بر این باورند که در اسلام به زن و حقوق زن، بها داده نشده است با این گونه روایات چه می‌کنند؟! روایاتی که آدمی را به داشتن دختر پاکدامن، مباحی و سرافراز می‌سازند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۰۸

(۱) ۲- برقی - بی آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد - روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را به میلاد حضرت فاطمه علیه السلام بشارت دادند، آن حضرت به چهره اصحابش نگاهی انداخت، و چون آنان را اندوهگین دید فرمود: شما را چه شده است؟! (فاطمه من) ریحانه‌ای است که او را می‌بویم، و روزی او با خدا است. «۱» (۲) ۳- حمزه بن حرمان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: مردی به خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شرفیاب شد و به مردی که نزد آن حضرت نشسته بود گفت که:

خداوند فرزند دختری به تو عطا کرده است به محض شنیدن این خبر، چهره آن مرد درهم رفت! رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از او پرسید: تو را چه پیش آمده است؟! عرض کرد:

خیر است! حضرت فرمود: تعریف کن که چه شده است؟ عرض کرد: از خانه که بیرون آمدم همسرم در حال زایمان بود، اینک به من خبر دادند که او دختری زائیده

(۱) بر اساس این روایت تولد حضرت زهرا سلام الله علیها پس از بعثت حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم صورت گرفته است و این مغایر گفته اکثر مورخان اهل تسنن است که تولد آن حضرت را چند سال پیش از بعثت می‌دانند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۰۹

است! رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم (که گویی از تغییر حال آن مرد به خاطر دختر دار شدن در شگفت شده بود) به آن مرد فرمود: زمین است که سنگینی او را تحمل می‌کند، و آسمان است که بر او سایه می‌افکند، و روزی او با خداست، و او به منزله گل خوشبویی است که تو آن را می‌بویی؛ سپس رو به اصحاب کرده فرمود: کسی که دارای دختری می‌شود، گرفتار است، و کسی که دو دختر دارد، باید به فریادش رسید، و کسی که سه دختر داشته باشد از جهاد و هر کار دشوار دیگری معاف است، و کسی که دارای چهار دختر باشد، پس ای بندگان خدا به کمک او بشتابید، و ای بندگان خدا به او وام دهید، و ای بندگان خدا به او رحم کنید.

(۱) ۴- یعقوب بن یزید - بی آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد - از یکی از دو امام باقر یا صادق علیهم السلام روایت کرده است که فرمود: هر گاه مردی دارای دختری شود، خداوند فرشته‌ای را بر او فرود می‌آورد تا بال خود را بر سر و سینه آن دختر کشیده گوید: این موجود ناتوانی است که از ضعف آفریده شده است، و کسی که بر او انفاق کند و هزینه او را بر عهده بگیرد تا روز قیامت یاری خواهد شد.

تم کتاب ثواب الأعمال وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آله

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۱۱

کتاب عقاب الأعمال

اشاره

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۱۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کیفر کسی که از راه خطا به خدا تقرب جوید

(۱) ۱- اسحاق بن غالب نقل می‌کند که امام صادق علیه السّلام فرمود: یکی از علمای بزرگ بنی اسرائیل، به حدّی خدا را عبادت کرد که مانند خلال، ضعیف و باریک شد. خداوند از طریق وحی به پیغمبر آن زمان فرمان داد که به او بگو: بعزّت و جلال و جبروت

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۱۴

سوگند که: اگر آنقدر مرا عبادت کنی که آب شوی- بدانسان که پیه (در اثر حرارت) در دیگ ذوب می‌شود- (این اطاعت و عبادت) از تو پذیرفته نخواهد شد مگر آنکه از همان راهی که من دستور دادم به سوی من باز آئی.

کيفر کسی که دستورات الهی را سبک بشمارد

(۱) ۱- عبد الله بن میمون از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: شما را از غفلت بر حذر می‌دارم، زیرا کسی که چنین کند به زیان خود تن در داده است و شما را بر حذر می‌دارم از اینکه دستور خداوندی را سبک بشمارید، زیرا کسی که چنین کند خداوند در روز قیامت او را خوار و ناچیز گرداند.

کيفر کسی که با خاندان رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم دشمنی کند

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۱۵

(۱) ۱- محمد بن مروان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که با ما، اهل بیت، دشمنی بورزد، خداوند او را به دین یهود برانگیزد، پرسیدند: ای رسول خدا! حتی اگر شهادتین را بگوید (به یگانگی خدا و نبوت شما گواهی دهد)؟! فرمود: با این دو شهادت تنها از ریختن خون خود جلوگیری می‌کند، و یا خود را از دادن جزیه توأم با خواری، معاف می‌دارد «۱». و باز فرمود: کسی که با ما، اهل بیت، دشمنی بورزد خداوند او را یهودی محشور می‌کند، پرسیدند: چرا و چگونه؟! فرمود: زیرا اگر زمان خروج دجال (از نشانه‌های قطعی پیش از ظهور امام زمان «عج») را درک کند به او ایمان خواهد آورد «۲».

توضیح: یعنی این گروه به خاطر عداوتی که با اهل بیت علیهم السّلام دارند، از هر کجا ندایی بشنوند که با مرام آنان سازگار باشد- حال منادی هر چه می‌خواهد باشد- در اطراف او حلقه و با او همصدا می‌شوند، چرا که از هدایت الهی بی‌بهره‌اند.

(۲) ۲- اسماعیل جعفی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

(۱) زیرا کسی که شهادتین را بر زبان جاری می‌سازد، به ظاهر مسلمان است و ریختن خون او (به خاطر مشرک بودن) جایز نیست، و نمی‌توان از او جزیه گرفت چرا که جزیه، مالیاتی است که از پیروان سایر ادیانی که دارای کتاب آسمانی هستند، گرفته می‌شود.

(۲) مرحوم علامه طباطبائی رضوان الله تعالی علیه در رابطه با تعبیر رؤیای صادقه‌ای به نویسنده این سطور فرمودند که: در آخر الزّمان و پیش از ظهور قائم آل محمد «عج» چهل دجال خروج می‌کنند، و هر کدام گروهی را شکار کرده و آخرین آنها، همان دجال است که صفات ناپسند او بر زبانها جاری است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۱۶

کسی با ما خاندان رسالت دشمنی نمی‌ورزد مگر آنکه خداوند در روز قیامت او را مبتلا به بیماری جذام بر می‌انگیزد.

کيفر کسی که حقّ اهل بیت علیهم السّلام را نشناسد

(۱) ۱- معلی بن خنیس از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: ای معلی! اگر بنده‌ای صد سال در میان رکن و مقام خدا را پرستش کند- در حالی که روزها، روزه دار و شبها شب زنده‌دار باشد- تا جایی که ابروان او- از شدت پیری و سالخوردگی- بر روی چشمهایش قرار گیرد و استخوانهای چنبر گردن (ترقوه) او از شدت ضعف و ناتوانی به هم رسند، ولی حق ما را نشناسد، هرگز اجر و پاداشی نخواهد داشت.

(۲) ۲- ابو حمزه ثمالی نقل کرده است که امام زین العابدین علیه السّلام از ما پرسید: کدام نقطه پاداش نیکبیا و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۱۷

زمین فضیلت بیشتری دارد؟ عرض کردم: خدا و رسولش و فرزند رسولش «۱» بهتر می‌دانند، فرمود: برستی که بهترین مکانهای روی زمین، ما بین رکن و مقام است، و اگر مردی به اندازه نوح پیغمبر علیه السّلام نهصد و پنجاه سال عمر کند و در آن مکان مقدّس روزها را به روزه، و شبها را به پرستش و عبادت خدا پردازد، و بعد به دیدار خدا بشتابد در حالی که از ولایت ما بهره‌ای نداشته باشد، هیچ بهره‌ای از آن همه عبادتها نخواهد بود.

(۱) ۳- میسر می‌گوید که: در محضر امام محمد باقر علیه السّلام بودم و در خیمه آن حضرت

(۱) مراد از فرزند رسول خدا در اینجا امام زین العابدین علیه السّلام است.

پاداش نیکبیا و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۱۸

حدود پنجاه نفر از اصحاب حضور داشتند. امام علیه السّلام نشست و پس از مدتی که به سکوت گذشت، فرمود: شما را چه شده است؟! شاید فکر می‌کنید که من پیامبر خدایم! بخدا سوگند که چنین نیستم، ولی با رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم رابطه خویشی داشته و از نسل اویم؟ پس کسی که با ما به نیکی و مهربانی رفتار کند خداوند در حق او نیکی و مهربانی نماید، و کسی که ما را دوست داشته باشد، خداوند او را دوست می‌دارد، و کسی که ما را محروم سازد خداوند او را محروم خواهد کرد؛ آیا می‌دانید کدام نقطه زمین در نزد خدا مقام و منزلت بیشتری دارد؟ هیچ کس از ما سخنی نگفت، و حضرت خود پاسخ داد: آن نقطه همان زمین مکه است که خداوند آن را حرم خود ساخته و خانه‌اش را (مسجد الحرام) در آن قرار داده است. سپس پرسید: آیا می‌دانید در نزد خدا کدام نقطه آن برتر است؟ باز هیچ کس سخنی نگفت، و خود پاسخ فرمود: آن نقطه، مسجد الحرام است. باز پرسید: آیا می‌دانید کدام قسمت مسجد الحرام در نزد خدا حرمت افزونتری دارد؟ (این بار هم) کسی پاسخی نداد، و آن حضرت پاسخ فرمود: قسمتی که ما بین رکن اسود و مقام و درب کعبه است، و آنجا حطیم اسماعیل علیه السّلام بوده است، که گوسفنداش را در آنجا علوفه می‌داد و در همان جا نماز می‌گزارد؛ بخدا سوگند که اگر بنده‌ای در آنجا شبها به نماز قیام کند تا روز در آید و روزها را روزه بدارد تا شام فرا رسد (ولی) حق ما و حرمت ما اهل بیت را نشناسد، خداوند هرگز (آن همه عبادت در آن مکان مقدّس و محترم را) از او نخواهد پذیرفت.

پاداش نیکبیا و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۱۹

کیفر کسی که بمیرد و امام خود را نشناسد

(۱) ۱- عیسی بن سری ابن یسع، می‌گوید که: به امام صادق علیه السّلام عرض کردم که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرموده است: کسی که بمیرد و امام خود را نشناسد، به مرگ (زمان) جاهلیت مرده است؟ امام علیه السّلام فرمود: (آدمی) هنگامی که جاننش بدینجا برسد- و با دست مبارک به سینه خود اشاره کردند- بیشترین نیاز به معرفت امام احساس می‌شود. راوی می‌گوید آنگاه حضرت به من فرمود: تو (از نظر اعتقادی) در مرحله خوبی هستی (میزان معرفت تو به ولایت خاندان، در حدّ خوبی است).

(۲) ۲- ابو حمزه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: امامی که پیروی و فرمانبرداری از او (بر همه مردم) واجب است از ما می‌باشد، کسی که او را (امام بر حق را) انکار کند، بر دین یهودان یا ترسایان خواهد مرد بخدا سوگند که زمین از زمانی که خداوند حضرت آدم علیه السلام را قبض روح کرد تاکنون بدون امام و پیشوای بر پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۲۰

حقی که مردم را به سوی خداوند رهنمون گردد و حجت خدا بر بندگان او باشد، نبوده است. کسی که او را ترک کند (او را به امامت نشناسد و دستوراتش را بکار نیندد) نابود می‌شود، و کسی که (به فرامین او گردن نهاده) پیرو (واقعی) او باشد، بر خداوند است که او را (از نابودی) نجات بخشد.

کیفر کسی که از پیشوای ستمگری فرمان برد

(۱) ۱- حبیب سجستانی از امام محمد باقر علیه السلام، و آن حضرت از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که: خداوند عز و جل فرموده است: کسی که در اسلام از پیشوای ستمگری پیروی و فرمانبرداری کند، عذابش خواهم کرد گر چه کردارش نیکوکارانه و رفتارش پرهیزکارانه باشد، و کسی را که در اسلام پیروی و فرمانبرداری از پیشوای هدایتگری کند که از جانب خداوند، عهده‌دار این امر باشد، خواهم بخشید گر چه کردارش ستمگرانه و نادرست باشد. «۱»

(۱) زیرا پیشوای ستمگر، جامعه را به فساد، و پیشوای الهی، اجتماع را به تعالی و صلاح سوق می‌دهد و مردم جامعه به هر حال از پیشوای خود تأثیر پذیری مستقیم دارند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۲۱

کیفر کسی که امامت و پیشوایی بر جماعتی کند که در میان آنها از او دانشمندتر و فقیه‌تری باشد

(۱) ۱- عزمی، از قول پدرش - و او بی آنکه از رویان پیش از خود نام برد - از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: کسی که پیشوای جامعه‌ای شود، که در میان آنها از او دانشمندتر و فقیه‌تری باشد آن جامعه تا به روز قیامت رو به انحطاط می‌رود.

کیفر کسی که به هنگام نماز و یا با شنیدن نام رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم صلوات نفرستد

(۲) ۱- محمد بن مروان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر گاه کسی از شما (مسلمانان) نماز بخواند، و در نماز خود بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم صلوات نفرستد، پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۲۲

با این نماز راهی جز راه بهشت را پیموده است.

و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که نام من در پیش او برده شود ولی بر من صلوات نفرستد خداوند او را به دوزخ خواهد برد، و از (درگاه رحمت) خود خواهد راند.

و نیز رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که نام من نزدش برده شود ولی فراموش کند بر من صلوات بفرستد، او را از راه بهشت دور خواهند گرداند.

کيفر دشمن و منکر امير مؤمنان علی عليه السلام و کسی که در باره (امامت و ولایت) آن حضرت تردید کند

(۱) ۱- ابو بصير از امام صادق عليه السلام روايت کرده است که فرمود: شرابخوار بسان بت پرست است، و دشمن آل محمد عليهم السلام (ناصبی) از او بدتر است. راوی می گوید:

عرض کردم: فدایت گردم! مگر بدتر از بت پرست هم کسی هست؟ حضرت فرمود:

ممکن است روزی شفاعت (ما خاندان تحت شرایطی) شامل حال شرابخوار (هم) بشود، ولی اگر تمام اهل زمین و آسمانها در مورد دشمن اهل بیت عليهم السلام شفاعت کنند، (بدون تردید) شفاعت آنها پذیرفته نخواهد شد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۲۳

(۱) ۲- عتبه نی فروش، از امام محمد باقر عليه السلام از پدران بزرگوارش عليهم السلام از رسول خدا صلی الله عليه و آله و سلم روايت کرده است که فرمود: براستی که بهشت برای دوستانان علی عليه السلام بسیار مشتاق دیدار است و درخشش نور آن برای دوستانان علی عليه السلام پیش از آنکه رهسپار بهشت شوند افزون می گردد، و همانا شعله‌های خشمگین آتش دوزخ برای دشمنان علی عليه السلام در همین دنیا و پیش از آنکه راهی دوزخ گردند، آن سهمگین تر و هولناکتر می شود.

(۲) ۳- ابان بن تغلب از امام صادق عليه السلام روايت کرده است که فرمود: هر کدام از دشمنان ولایت امير مؤمنان علی عليه السلام هر اندازه هم که در عبادت بکوشد، سرانجام و فرجام کار او مفاد همان آیه شریفه است که خداوند در قرآن مجید (در سوره غاشیه، آیه ۴) فرموده است: «در دوزخ، همه در رنج و مشقتند و همواره در آتش برافروخته، معذب».

(۳) ۴- عبد الله بن سنان روايت کرده است که امام صادق عليه السلام فرمود: ناصبی آن نیست که

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۲۴

دشمن ما اهل بیت باشد، زیرا کسی را پیدا نمی کنی که بگوید: من به محمد صلی الله عليه و آله و سلم و آل محمد عليهم السلام دشمنی می ورزم، بلکه ناصبی کسی است که با شما (شیعیان و دوستان ما) دشمنی می ورزد، و به خاطر آنکه می داند که شما پیروان و دوستان ما هستید، با شما دشمنی می کند.

(۱) ۵- حمران بن اعین روايت کرده است که امام محمد باقر عليه السلام فرمود: چنانچه همه فرشتگانی که خداوند عزّ و جل آفریده، و جمله پیامبرانی که خداوند به نبوت مبعوث کرده، و تمامی صدیقان و همه شهیدان راه حق، در باره دشمن ما اهل بیت شفاعت کنند تا بلکه خداوند او را از آتش دوزخ رهایی بخشد، خداوند (شفاعتشان را) نپذیرد و دشمن ما خاندان را از آتش نجات ندهد و خدای عزّ و جلّ در کتاب خود (در سوره کهف، آیه ۳) فرموده است: «تا ابد در آن (جهنم) ماندگارند!» (۲) ۶- جابر روايت کرده است که امام محمد باقر عليه السلام فرمود: کسی که آن ستمهایی که بر ما رفته و حقوق مسلمی که از ما تاراج شده، و مصائب و آلامی که بر ما وارد آمده است آگاه نباشد، (و به درستی ارزیابی نکند و با بی تفاوتی از کنار این گونه ناملايمات درگذرد) با کسی که این جنایات را در حق ما روا داشته است، شریک خواهد بود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۲۵

(۱) ۷- علی بن سلیمان بن رشید- بی آنکه از راویان پیش از خود نام برد- از امير مؤمنان علی عليه السلام روايت کرده است که فرمود: مرجه «۱» در حالی که نابینا هستند به همراه امامشان که او نیز نابینا باشد محشور می شوند، چون برخی از افرادی که از امت دیگرند (و مسلمان نیستند) آنها را مشاهده کنند (از روی تمسخر) می گویند: ما امت محمد را کور می بینیم! پس به آنها خطاب می شود: اینان از امت محمد صلی الله عليه و آله و سلم نیستند، بدرستی که اینان خود عوض و دگرگون شدند، پس با آنها نیز عوض و دگرگون شده است.

(۱) مرجه به گروهی از خوارج گفته می‌شد که می‌گفتند: ایمان به خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم برای نجات آدمی کافی است و ترک واجبات و انجام محرمات الهی هیچ زیانی به ایمان انسان نمی‌زند! این گروه که پس از جریان جنگ صفین و ماجرای حکمیت بوجود آمد اول حضرت علی علیه السلام و معاویه را تکفیر کردند و گفتند چون به داوری تن در داده‌اند ایمانشان به کفر گرائیده است! ولی بعدها در این عقیده خود تجدید نظر کردند و گفتند اعمال آدمی هیچ زیانی به ایمان او نمی‌زند بنا بر این حضرت علی علیه السلام و معاویه به خاطر قبول داوری مرتکب گناه کبیره شده‌اند!! ولی این گناه کبیره به ایمان آنها صدمه‌ای نمی‌زند! پس آن دو مسلمانند و باید به انتظار قیامت نشست و دید که خداوند با آنها چه می‌کند!! در بحار الانوار از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت شده است که: فرقه مرجه در قیامت کور محشور می‌شوند.

اگر عقیده این گروه در جامعه‌ای رواج یابد که در آن هیچ کس مسئول اعمال خود نباشد و با دستاویز اینکه ایمان دارم دست به هر جنایتی که خواهند دست بزنند، مسلماً آن جامعه بزودی در سراشی سقوت قرار خواهد گرفت و شارع مقدس اسلام برای جلوگیری از این گونه انحرافات، قبول ولایت و امامت ائمه اطهار علیهم السلام را شرط قبولی توحید و تمامی عبادات قرار داده است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۲۶

(۱) ۸- سعید بن ابی سعید بلخی روایت کرده است که از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام شنیدم که فرمود: خداوند به هنگام هر نمازی که آفریده‌شدگان بگزارند لعنتی دارد، عرض کردم: چرا فدایت کردم؟! فرمود: به خاطر اینکه حق ما را انکار کردند، و ما را تکذیب نمودند.

(۲) ۹- ابو خدیجه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: در روز قیامت، ابلیس را- که لعنت خدا بر او باد- به همراه کسی که موجب گمراهی این امت شده است، با افسارهایی بس زمخت و درشتناک- به زمختی کوه احد- به صورت بر روی زمین می‌کشند، و به واسطه آنها یکی از درهای جهنم بسته می‌شود.

(۳) ۱۰- محمد بن سلیمان دیلمی، از قول پدرش روایت کرده است که به محضر امام صادق علیه السلام عرض کردم: معنی آیه «آیا خبر غاشیه به تو رسیده است» چیست؟

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۲۷

فرمود: حضرت قائم (عج) آنان را با شمشیر احاطه می‌کند. عرض کردم: معنی آیه «چهره‌هایی که در آن روز نه از روی میل و اراده فروتن است» چیست؟ فرمود:

صورت‌هایی که بناگزیر و از بیم، فروتن‌اند، و یارای سرپیچی از فرمان را ندارند.

عرض کردم: معنی «عامله» چیست؟ فرمود: بر خلاف آنچه که خداوند فرمان داده است، عمل کرده‌اند. عرض کردم: معنی «ناصبه» چیست؟ فرمود: برای (جا انداختن) رهبری غیر الهی خود را به زحمت انداختند. عرض کردم: معنی «در آتشی بس شعله‌ور و سوزان، عذاب می‌شوند» چیست؟ فرمود: (آنان) در این دنیا به هنگام ظهور حضرت قائم آل محمد (عج) به آتش جنگ و در آخرت در آتش جهنم خواهند سوخت.

(۱) ۱۱- مفضل بن عمر، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السلام فرمود: خداوند امیر مؤمنان علی علیه السلام را در میان خود و آفریدگان خود نشانه قرار داد، و میان آنها و او (حضرت حق) نشانه‌ای جز او (علی علیه السلام) نیست، پس کسی که از او پیروی کند، مؤمن؛ و کسی که از پیرویش سر باز زند کافر است؛ و کسی که در (حقانیت و امامت و ولایت) او تردید کند، مشرک می‌باشد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۲۸

(۱) ۱۲- محمد بن حسان سلمی از محمد بن جعفر، و او از قول پدرش علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: علی علیه السّلام دروازه هدایت است، کسی که با او مخالفت کند کافر است و کسی که او را انکار کند به جهنّم خواهد رفت.

(۲) ۱۳- حسین بن ابی العلاء روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: اگر همه ساکنان کره زمین (امامت و ولایت) امیر مؤمنان علی علیه السّلام را انکار کنند خداوند همه آنها را به عذاب (خود) گرفتار سازد، و رهسپار جهنّم کند.

(۳) ۱۴- اسحاق بن جریر بجلی روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام به من فرمود: پسر عموی تو بسان یک عرب بیابانگرد دیوانه در حالی که پارچه‌یی به خود بسته بود و دیگری به دوش انداخته، و کفشهایش را به دست گرفته بود، به نزد من آمد و گفت:

گروهی از مردم در باره تو حرفهایی می‌زنند! به او گفتم: مگر تو عرب شهرنشین نیستی؟ گفت: چرا! گفتم: عربهای شهرنشین (و نه بادیه‌نشین و بیابانگرد) علی را دشمن خود نمی‌دانند، و دشمن او نیستند. آنگاه به او گفتم: شاید تو از جمله کسانی باشی که حوض (کوثر) را تکذیب می‌کنند! همانا بخدا سوگند اگر با علی دشمن پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۲۹

باشی سپس بر او در کنار حوض در آیی، بدون تردید از تشنگی جان خواهی سپرد (و از آب کوثر بهره‌ای نخواهی برد).

(۱) ۱۵- محمد بن حسان سلمی روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام به نقل از پدر بزرگوارش علیه السّلام فرمود: جبرئیل بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نازل شد و عرض کرد: ای محمد! خداوند به تو سلام می‌رساند و می‌فرماید: آسمانهای هفتگانه و آنچه در آنهاست و زمینهای هفتگانه و آنچه در بر آن است، همه را آفریدم، و هیچ مکانی را بهتر از ما بین رکن و مقام خلق نکردم، چنانچه بنده‌ای از زمانی که آسمانها و زمینها را آفریده‌ام مرا یاد کرده باشد، ولی در حالی که ولایت علی علیه السّلام را انکار کند به دیدار من بشتابد (از دنیا برود)، او را با صورت به سقر (که پست‌ترین و پائین‌ترین درکات دوزخ است) خواهم افکند (و دعای او را که در این مدّت، که با عمر آسمانها و زمین برابری می‌کند، اجابت نخواهم کرد).

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۳۰

(۱) ۱۶- میسر نقل کرده است که: به خدمت امام صادق علیه السّلام شرفیاب شدم و عرض کردم:

فدایت کردم! همسایه‌یی دارم که فقط با صدای او بیدار می‌شوم، گاهی به تلاوت قرآن مشغول است و آیات آن را تکرار می‌کند و می‌نالد و می‌گرید، و گاهی به نیایش و تسبیح خداوندی سرگرم می‌شود، من در باره او در پنهانی و آشکارا پرسیدم، در پاسخ من گفتند که: خود را به حرام نمی‌آلاید و از همه محرّمات پرهیز می‌کند.

امام علیه السّلام به من فرمود: ای میسر! آیا او اعتقاد تو را دارد؟! (ولایت و امامت را پذیرفته است؟) عرض کردم: خدا (به احوال او) داناترست. میسر می‌گوید: سال آینده من توفیق زیارت بیت الله الحرام را پیدا کردم در باره او بسیار کنکاش و کاوش کردم و فهمیدم که نسبت به اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السّلام هیچ معرفتی ندارد. (پس از مراجعت از سفر حج) آنچه را که در باره آن مرد شنیده بودم به خدمت امام صادق علیه السّلام عرض کردم امام علیه السّلام دوباره سؤال سال قبل را تکرار کردند و از من پرسیدند:

آیا به آنچه تو باور داری، او هم اعتقاد دارد؟! عرض کردم: نه! فرمود: ای میسر! کدام قسمت زمین (در نزد خدا) حرمت بیشتری دارد؟ عرض کردم: خدا و رسول

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۳۱

خدا صلی الله علیه و آله و سلم و فرزند رسول او (شما) بهتر می‌دانند. فرمود: ای میسر! (خداوند) بین رکن و مقام، بوستانی از بوستانهای بهشتی، و ما بین قبر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و منبر (آن حضرت) گلزاری از گلزارهای بهشت (آفریده)

است، و بخدا سوگند که اگر بنده‌ای را خدا عمر طولانی کرامت کند و او هزار سال خدا را ما بین رکن و مقام و قبر و منبر پرستش کند، و بعد او را بیگناه- چون گوسفندی که سیاه و سفید است- در بستر سرش را از تن جدا کنند، و بدون ولایت ما خدا را ملاقات کند بر خداست که او را به صورت در آتش دوزخ بیفکند (و عبادتهای هزار ساله او را به هیچ بشمارد).

(۱) ۱۷- حنان بن سدیر نقل کرده است که از امام محمد باقر علیه السّلام شنیدم که فرمود: همانا که دشمن علی علیه السّلام از دنیا نمی‌رود مگر آنکه جرعه‌ای از (گدازه سیال) حمیم (دوزخ) را به او بیاشاماند، و در ادامه سخنان خود فرمود: حال کسی که با این امر (ولایت علی علیه السّلام) مخالف باشد یکسان است، خواه نماز بگذارد خواه زنا کند. «۱»

(۱) اصل مسلمی که در قبول نماز و سایر عبادات و حتی توحید وجود دارد، اعتقاد داشتن به ولایت و امامت ائمه معصومین علیهم السّلام است، و اگر این اعتقاد نباشد، آدمی سزاوار عذاب الهی است، خواه گناهکار باشد و خواه پرهیزگار، و طبق روایاتی که گذشت حتی شفاعت فرشتگان و پیامبران الهی و بندگان خاص خداوندی نمی‌تواند چنین بنده‌ای را از عذاب الهی نجات دهد چرا که مرتکب گناهی شده است که مادر گناهان بشمار می‌رود، و هر چه لغزش و خطاست از بی‌اعتقادی به ولایت و انکار امامت ائمه معصومین علیهم السّلام زاده شده است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۳۲

(۱) ۱۸- و در حدیث دیگری از امام صادق علیه السّلام نقل شده است که: دشمن ما اهل بیت فرق نمی‌کند که روزه بگیرد و نماز گزار باشد و یا دزد و زناکار، (بهر حال) او در آتش است، او در آتش است.

(۲) ۱۹- هشام بن سالم نقل کرده است که به امام صادق علیه السّلام عرض کردم: در باره مردی که علی علیه السّلام را ناسزا بگوید چه می‌فرمائید؟ فرمود: بخدا سوگند که ریختن خون او حلال است به شرط آنکه موجب ریختن خون بیگناه نگردد، عرض کردم: مراد شما از این سخن چیست؟! حضرت فرمود: (مراد من) این است که کشتن چنین کافری موجب کشته شدن مؤمنی شود (که در این صورت جایز نیست). «۱» (۳) ۲۰- ابو سعید مکاری از قول مردی نقل کرده است از امام صادق علیه السّلام که امیر مؤمنان علی علیه السّلام فرمود: دشمن ما بر لبه پرتگاهی قرار گرفته است که مشرف به گودالهای ژرف

(۱) چون در عرب رسم بود که به خونخواهی کسی که کشته شده است خونبها می‌گرفتند و یا به کشتن قاتل پای می‌فشردند و نظر امام علیه السّلام این است که اگر چنین احتمالی وجود دارد از کشتن دشمن ما صرف نظر شود، و کیفر او را به خدا واگذارند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۳۳

پس از آتش است، و سرانجام (در اثر لغزشی که حتمی است) در (آغوش) دوزخ خواهد افتاد، پس بدا به حال اهل آتش جایگاه آنان است؛ که خداوند می‌فرماید:

«(چه) بد جایگاهی است، جایگاهی متکبران و سرکشان». و همچنین حضرت فرمود:

کسی نیست که در دوستی ما کوتاهی کند، و خداوند خیری در او قرار داده باشد.

(۱) ۲۱- علی صائغ از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: همانا مؤمن در حق دوست خود شفاعت می‌کند مگر آنکه شفاعت او در باره ناصبی (دشمن قسم خورده اهل بیت علیهم السّلام) باشد، که اگر همه پیامبران مرسل و فرشتگان مقرب برای چنین کسی شفاعت کنند، پذیرفته نخواهد شد.

(۲) ۲۲- لیث مرادی (ابو بصیر) از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: حضرت نوح علیه السّلام سگ و خوک را سوار کشتی کرد ولی زنازاده‌ی را راه نداد و (براستی که) ناصبی (دشمن اهل بیت علیهم السّلام) از زنازاده بدتر است.

(۳) ۲۳- عبد الحمید نقل کرده است که به امام محمد باقر علیه السلام عرض کردم که: در

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۳۴

همسایگی من مردی است که به هر چه حرام است دست می‌یازد، تا جایی که نماز نمی‌خواند! امام علیهم السلام فرمود: سبحان الله! و گناه او را بس بزرگ شمرد و فرمود: آیا می‌خواهی از او بدتر را به تو معرفی کنم؟ عرض کردم: آری، فرمود: دشمن ما اهل بیت (به مراتب) از او بدتر است.

کيفر قدریها و خود مختارها «۱»

(۱) قدری به فرقه‌ای گفته می‌شود که معتقد بودند انسان در کارهای خود به کلی مختار است و خداوند اختیار کارهایش را به او سپرده است و خداوند نقشی در آن ندارد! این مسلک فکری در زمان بنی امیه رواج گرفت و نوشته‌اند که معاویه و یزید به این مسلک گرویدند و از این رو خود را «فَعِیَال ما یشاء» می‌دانستند و هر چه می‌خواستند انجام می‌دادند! و در واقع این مسلک را مستمسک کارهای زشت خود قرار داده بودند و گر نه بویی از اعتقاد- و لو اعتقاد به یک مسلک فکری- به مشامشان نخورده بود. بعدها همین مسلک، راهگشای معتزله شد و مسلکی خلاف آن در رویارویی با آن پایه‌گذاری کردند که به مسلک تفویض شهرت یافت و معتقد بودند که انسان از خود اختیاری ندارد! گویند که مردی به محضر امام صادق علیه السلام شرفیاب شد و عرض کرد: همسری دارم که قدری مسلک است.

حضرت فرمود: از او بپرس: آیا می‌توانی فقط خاطرات خوش زندگی را به یاد بیاوری و خاطرات تلخ را به دست فراموشی بسپاری؟! اگر گفت: نه! معلوم می‌شود که از عقیده‌اش دست برداشته است و آنچه را که نمی‌خواهد به یاد آورد (دیگری) آن را به خاطرش می‌اندازد، و اگر گفت: آری! دیگر با او سخن مگوی که مدعی خدایی شده است! (رک؛ معارف و معاریف، ج ۴ ص ۱۷۶۴ و ۱۷۶۵).

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۳۵

(۱) ۱- حارث همدانی از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت کرده است که فرمود: ارواح قدریها را شب و روز به آتش (برزخ) عذاب کنند تا روز قیامت، و چون روز قیامت فرا رسد، آنان را با کسانی که اهل دوزخند به انواع عذابها دچار شوند. پس (به پیشگاهی الهی روی آورند و) گویند: (در عالم برزخ) ما را به عذابی مخصوص گرفتار کردی و اینک به همراه دوزخیان عذابمان می‌کنی؟! (به امر پروردگار) به آنان خطاب می‌شود: «طعم تماس با آتش دوزخ را بچشید، براستی که ما تمام چیزها را به اندازه خلق کردیم (سوره قمر، آیه ۴۸ و ۴۹).

(۲) ۲- یونس بن عبد الرحمن از قول یکی از راویان که از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: خداوند این آیه‌ها را نازل نفرمود مگر در باره قدریها «براستی که مجرمان و گناهکاران در گمراهی و دوزخند، روزی که (در قیامت) به صورت در آتش افکنده می‌شوند، (و به آنان گفته می‌شود): طعم آتش را بچشید، به درستی که ما هر چیزی را به اندازه خلق کرده‌ایم» (سوره قمر، آیه‌های ۴۷-۴۹).

(۳) ۳- داود بن سلیمان از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش نقل کرده است که رسول خدا

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: دو گروه از امت من بهره‌ای از

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۳۶

اسلام ندارند: مرجئه و قدری.

ابن بابویه، محمد بن علی - مجاهدی، محمد علی، پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ۱ جلد، انتشارات سرور - قم، چاپ: اول، ۱۳۸۱ ش. پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال ؛ ؛ ص ۵۳۶

(۱) ۴- علی بن ابی حمزه گوید: پدرم ابو حمزه نقل کرده است که از امام محمد باقر علیه السّلام شنیده است که فرمود: آنان که تقدیر الهی را دروغ می‌پندارند (در برزخ) مسخ می‌شوند و در روز قیامت به صورت بوزینه و خوک محشور می‌گردند.

(۲) ۵- زرارة بن اعین و محمد بن مسلم از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده‌اند که فرمود:

دو آیه ذوقوا مسّ سقر، إنا کُلّ شیءٍ خلقناه بقدرٍ در باره قدریه نازل شده است. «۱»

(۱) از این روایت می‌توان این نکته را دریافت که معتقدات پوچی که بعدها در امت اسلامی رواج خواهد یافت بر شارع مقدّس اسلام پوشیده نبوده، و قرآن کریم از بازگو کردن هیچ واقعه و حادثه‌ای اعّم از فکری و غیر فکری امت اسلامی رویگردان نشده است یا از مسیر مستقیم هدایت، فاصله نگیرند، ولی افسوس که جاه‌طلبی‌های یک مشت عناصر بی‌ایمان، وحدت امت اسلامی را دچار تزلزل و پریشانی کرد، و خواهد کرد تا قائم آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم به این نابسامانیها پایان دهد ان شاء الله.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۳۷

(۱) ۶- اسماعیل بن مسلم سکونی از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش، از امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: چون در روز قیامت کسانی را که در این اسلام بدعت نهاده‌اند، فرا خوانند، قدریها در میان آنان بسان خالی سفید در پیکر گاوی سیاه‌رنگ (کاملاً) مشخص‌اند، و از طرف حضرت حق به آنان خطاب می‌شود که: چه می‌خواهید؟ در جواب گویند: ما خشنودی تو را خواستاریم! خداوند فرماید: لغزشهای شمایان را بخشیدم و گناهانتان را (نیز) آمرزیدم، به جز قدریها (که گناه) آنان را نمی‌بخشم زیرا آنان (به گمان اینکه بر صراط مستقیمند) ندانسته به شرک گراییدند (و من بر خود لازم و واجب ساخته‌ام که از گناه شرک در نگذرم).

(۲) ۷- و به همین سند، از امیر المؤمنین علیه السّلام روایت شده است که مجاهد، دوست عبد الله بن عباس به خدمت امیر مؤمنان علی علیه السّلام شرفیاب شد و در حالی که پرسید:

ای امیر مؤمنان! نظر شما در باره قدریها چیست؟! و امیر مؤمنان در خانه از او پرسید:

آیا کسی از این گروه، کسی همراه تو است؟ یا در این جمع، از آنان کسی هست؟

مجاهد عرض کرد: با آنها چه می‌کنی؟! حضرت فرمود: ابتدا آنان را (از عقیده نادرستی که دارند) به توبه دعوت می‌کنم، اگر توبه کردند رهایشان می‌کنم و گر نه

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۳۸

گردنشان را خواهم زد. «۱» (۱) ۸- سعید بن جبیر از امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی از قدریها (در اعتقاد نادرست خود) پافشاری و تندروی نکرد مگر آنکه از (گستره) ایمان بیرون رفت.

(۲) ۹- محمد بن مسلمة از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: شب در مقایسه با شب، و روز نسبت به روز، شبیه‌تر از مرجئه به یهودان، و قدریه به مسیحیان نیست. «۲» (۳) ۱۰- اسماعیل بن مسلم از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از قول پدران بزرگوارش نقل کرده است که امیر مؤمنان علی - که درود خداوندی بر آنان باد- فرمود: برای هر امتی مجوسی هست، و مجوس این امت (امت اسلامی) قدریها می‌باشند.

(۱) زیرا قدریها، مرتدند و کیفر ارتداد، کشتن است.

(۲) یعنی مرام مرجئه به مرام یهود، و عقیده قدریه به عقاید مسیحیان شباهت تام و تمام دارد، و این گونه عقاید نادرست در محدوده باورهای اسلامی نمی‌گنجد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۳۹

کیفر کسی که ادعای امامت کند و امام نباشد

(۱) ۱- سوره بن کلب نقل کرده است که از امام محمد باقر علیه السّلام پرسیدم: مقصود خداوند عز و جل در این آیه چیست که می‌فرماید (در سوره زمر، آیه ۶۱): «و در روز قیامت کسانی را خواهی دید که (در دنیا) به جهت دروغ بستن به خدا، رنگ صورتشان به سیاهی گراییده است؟» حضرت فرمود: مقصود کسی است که دعوی امامت کند در حالی که امام نباشد (از طرف خداوند به قبول این امر خطیر مأمور نشده باشد) عرض کردم: حتی اگر (مدعی امامت، سید) علوی و فاطمی باشد؟ فرمود: آری، اگر چه علوی و فاطمی باشد.

(۲) ۲- مفضل از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس ادعای امامت کند و اهلیت (این امر خطیر را) نداشته باشد، کافر است. «۱»

(۱) مراد از اهلیت و اهل بودن در اینجا: مأمور شدن از جانب حق به امامت و رهبری مسلمانان بعد از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۴۰

(۱) ۳- داود بن فرقد، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: هر کس ادعای امامت کند، ولی (واقعا) امام نباشد، برآستی که به خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ما (ائم اطهار علیهم السّلام) افتراء (و دروغ) بسته است.

(۲) ۴- ولید بن صبیح نقل کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: برآستی که کسی - بجز آن که شایستگی امامت را داراست - مدعی امر امامت و پیشوایی (مسلمانان) نمی‌شود، که خداوند (رشته) عمر او را پاره نکند.

کیفر (قابیل) فرزند خطاکار حضرت آدم علیه السّلام و دو تن از بنی اسرائیل، و فرعون، و دو تن از این امت

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۴۱

(۱) ۱- حنان بن سدیر، از قول مردی نقل کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود:

هولناکترین و دشوارترین کیفرها در روز قیامت، کیفر هفت نفر است: فرزند آدم (قابیل) است که برادرش (هابیل) را کشت؛ نمرود که با (حضرت) ابراهیم علیه السّلام در رابطه با خدا (و خداپرستی) به جدال و (کینه‌توزی) پرداخت؛ دو تن از بنی اسرائیل که قوم خود را یهودی و نصرانی کردند؛ فرعون که (ادعای خدایی کرد) و گفت: «منم خدای بزرگ شما»؛ و (بالاخره) دو تن از این امت، که وضع یکی از آنها بدتر از دیگری است، و (جایگاهشان) در تابوت شیشه‌یی که در زیر فلق (شکافی است در برزخ) دریاهایی از آتش قرار دارد.

(۲) ۲- ابو الجارود روایت کرده است که از امام محمد باقر علیه السّلام پرسیدم: نخستین کسی که وارد آتش (دوزخ) می‌شود کیست؟ فرمود: ابلیس به همراه دو مرد در حالی که یکی از سمت راست و دیگری از سمت چپ او قرار دارند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۴۲

(۱) ۳- اسحاق بن عمار صیرفی نقل کرده است که به حضرت موسی بن جعفر علیه السلام عرض کردم: فدایت شوم! با من در باره آن دو (همان دو منافقی) سخنی بگوی که من از پدر (بزرگوار) تو در باره آنها سخنانی شنیده‌ام، حضرت فرمود: ای اسحاق! اولی (در مثل) بسان گوساله، و دومی به منزله سامری است! راوی می‌گوید: که عرض کردم: فدایت شوم (قدری) بیشتر در باره آن دو صحبت

پادش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۴۳

کنید. حضرت فرمود: بخدا سوگند که آن دو، گروهی را نصرانی و عده‌یی را یهودی و دیگری را مجوسی کردند (و آنها را به شرک و ارتداد سوق دادند)، خداوند گناهان آن دو را نیامزد! عرض کردم: قربانت شوم! باز هم در مورد آن دو سخن بگوی، فرمود: سه گروهند که خداوند نظر رحمت خود را از آنان دریغ می‌دارد، و آنها را (از آلودگی گناهانشان) پاک نمی‌سازد، و عذابی هولناک برای این سه گروه مقرر شده است. پرسیدم: آنان کیانند؟ فرمود: مردی که به ناحق ادّعی امامت کند، و دیگری آن که بر امام و رهبر راستین خلق (ائمہ معصومین علیهم السلام) طعنه زند (و از پیروی او سرپیچی نماید)، و سومی کسی است که برای این دو بهره‌ای از اسلام قائل باشد (و گمان کند که مسلمانند).

راوی می‌گوید که: از محضر آن حضرت درخواست کردم که باز هم در مورد آن دو بیشتر توضیح دهند، فرمود: ای اسحاق! فرقی نمی‌کند که من آیه محکمی از کتاب خدا را نابود کنم، یا نبوت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را منکر شوم، یا وجود خدا را انکار کنم، یا اینکه خود را به ناحق در امر امامت و رهبری بر علی بن ابی طالب علیه السلام مقدم بدارم و از او پیشی بگیرم! راوی می‌گوید: باز هم از حضرت درخواست کردم که مسأله را بیشتر روشن کنند، حضرت به من فرمود: ای اسحاق! در دوزخ، درّه‌ای وجود دارد که آن را «سقر» می‌نامند، و از زمانی که خداوند آن را آفریده است تاکنون نفس نکشیده، و اگر خداوند فرمان دهد که به اندازه سر سوزنی نفس بکشد آنچه را که در روی زمین است به کام آتش فرو خواهد برد، و برآستی که دوزخیان از حرارت سوزان و بوی

پادش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۴۴

گند و کثافت آن و آنچه را خدا برای ساکنان آن درّه آتش مقّرر داشته است، به خدا پناه می‌برند؛ و در آن درّه، کوهی است که همه ساکنان آن درّه از حرارت و عفونت و کثافت آن کوه و آنچه که خداوند برای ساکنان آن تدارک دیده است به خدا پناه می‌برند؛ و در آن کوه، شکافی قرار دارد که ساکنان آن کوه از حرارت و بوی گند و کثافت و آنچه که خداوند برای ساکنان آن تهیه کرده است به ستوه آمده و در صدد جستجوی پناهگاهی (برای خود) هستند؛ و در آن شکاف، چاهی قرار دارد که ساکنان شکاف آن کوه از حرارت و تعفن و بوی گند و آنچه را که خداوند در آنجا مقّرر داشته است، پناهی می‌طلبند؛ و در آن چاه، مار بسیار بزرگی است که ساکنان آن چاه از پلیدی و تعفن و گند آن مار و زهری که خداوند در دندانهای او برای دوزخیان قرار داده است به ستوه می‌آیند و در پی یافتن پناهگاهی هستند؛ و در اندرون آن مار بزرگ، هفت صندوق است که در آنها پنج تن از امتهای پیشین و دو تن از این امت (زندانی و معدنبد). راوی می‌گوید: پرسیدم: آن پنج نفر و آن دو تن کیانند؟! حضرت فرمود: قابیل، و نمرود که با ابراهیم علیه السلام در مورد خداوند چون و چرا کرده و گفت «منم که زنده می‌کنم و باز می‌میرانم»، و فرعون که گفت: «منم که پروردگار بزرگ شمایم»، و یهودا که جمعی را یهودی، و بولس که گروهی را نصرانی کرد؛ و دو تن اعرابی - که از منافقان (بنام) امت منند.

پادش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۴۵

کیفر کسی که حسین بن علی علیهما السلام را کشت

(۱) ۱- عیص بن قاسم نقل کرده است که در خدمت امام صادق علیه السلام بودم که از قاتل امام حسین علیه السلام سخن به میان آمد، یکی از اصحاب آن حضرت گفت: دوست داشتم خداوند در همین دنیا از او انتقام می‌گرفت. حضرت فرمود: گویا تو، کيفر و عذابی را که خداوند برای او مقّرر داشته است، کم تصوّر می‌کنی! (آگاه باش تحمّل) عذاب و مجازاتی که خداوند (در برزخ و آخرت) برای او مهیّا کرده، به مراتب دشوارتر و شکنجه بارتر (از بلاها و عذابهای دنیائی) است.

(۲) ۲- جابر جعفی از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود: براستی که در آتش، جایگاهی است که آدمی، تنها با کشتن حسین صلوات الله علیه و یا یحیی بن زکریّا علیه السلام (محکوم به اقامت در آن می‌شود) سزاوار چنین مکافات می‌خواهد بود.

پادش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۴۶

(۱) ۳- محمد بن سنان، به واسطه یکی از دوستانش از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود: چون روز قیامت فرا رسد، (به فرمان خدای بزرگ)، خیمه‌ای از نور برای- دخترم- فاطمه علیها السلام بر پا می‌کند، جگر گوشه‌ام- حسین علیه السلام حجره‌ای از نور بر پا می‌سازند، و حسین- در حالی که سر خود را به روی دست گرفته است- به جانب آن خیمه روی می‌کند، و چون فاطمه علیها السلام او را بدین حال مشاهده کند (چنان) شیونی کند که تمام فرشتگان مقرب و پیامبران مؤمنان- بدون استثنا- به حال او اشک ریزند؛ آنگاه خداوند هیکلی را با بهترین صورت و زیباترین اندام ولی بدون سر، تجسّم می‌بخشد که با کشتن آن حضرت به خونخواهی قهر آمیز پردازد، و سپس خداوند کشتگان او را و تمام کسانی را که به نوعی در شهادت او سهیم و شریک بوده‌اند، می‌کشد و باز زنده می‌کند، و امیر مؤمنان علی علیه السلام آنها را می‌کشد و باز زنده می‌شوند، و باز حسن بن علی علیه السلام آنان را به کيفر می‌رساند و بار دیگر زنده می‌گردند و حسین علیه السلام به دست خود آنها را می‌کشد و باز

پادش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۴۷

(به امر خدا) زنده می‌شوند، (تا جایی که) از فرزندان ما کسی باقی نماند مگر آنکه آنان را کشته باشد، و سرانجام (شعله سرکش) خشمها فروکش می‌کند و تمام آلام و غمها از یادها فراموش شود. راوی می‌گوید که امام صادق در ادامه سخنان خود فرمودند: خداوند، شیعیان- این پیروان حقیقی- ما را بیامرزد، به خدا سوگند که شیعیان ما مؤمنان راستین اند چرا که خود را در مصائب ما شریک دانستند و با حزن و اندوه طولانی خود در غم ما شرکت جستند.

(۱) ۴- اسماعیل بن جابر، از امام صادق روایت کرده است که فرمود: به خدا سوگند که قائم آل محمد (عج) نسل و دودمان قاتلان حسین علیه السلام را به خاطر کردار پدرانشان خواهد کشت. «۱»

(۱) مراد آن است که چون اینان به کردار پدران خود خشنودند و اعتراضی ندارند، سزاوار چنین کيفری هستند زیرا کسی که عمل خلاف دیگران را تأیید می‌کند، مانند این است که خود آن عمل خلاف را انجام داده باشد و بایستی کيفر ببیند.

پادش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۴۸

(۱) ۵- شریک- بی‌آنکه از روایان پیش از خود نام ببرد- از رسول خدا علیه السلام روایت کرده است که فرمود: چون روز قیامت فرا رسد،- دخترم- فاطمه به همراه جمعی از بانوانی- که با او نسبتی دارند- قدم در محشر می‌گذارند، و از جانب حق به او خطاب می‌شود که وارد بهشت شو! گوید که: قدم در بهشت نمی‌گذارم، مگر آنکه بدانم پس از من بر سر فرزندانم- حسین علیه السلام- چه آوردند، به او خطاب می‌شود که: در میانه محشر نگاه کن! و او حسین علیه السلام را می‌نگرد که به پا خاسته ولی سر در بدن ندارد،- دخترم- فاطمه (با دیدن این صحنه دلخراش) شیون می‌کند و من نیز با شنیدن شیون او، فریاد برآورم و بخروشم، و بر اثر

ضجّه و بیقراریهای ما، همه فرشتگان به فریاد آیند، و خداوند به خاطر بیتابی ما به قهر آید و از سر خشم به نوعی از آتش (دوزخ) که «هبهب» نام دارد و هزار سال (به امر خدا در آن) دمیده‌اند، لحظه‌ای از فروختن باز نمانده است و هیچ غم و اندوهی از (گرفتاران به) آن جدا نمی‌شود فرمان می‌دهد که قاتلان حسین را - اگر چه حاملان قرآن باشند - در کام خود فرو کشد، و چون چنین کنند به خروش آید و آنان نیز خروشیدن آغاز کنند، با نعره او هم آوا شوند و با غرش او در غرش آیند، آنگاه سخن در آیند و با زبانی گویا و کلامی رسا (به ناله در آیند) که: پروردگارا! چرا پیش از آنکه بت پرستان را به این آتش (هبهب) کیفر دهی، به عقوبت ما پرداختی و آن را بر ما چیره ساختی؟! به آنان از

پادش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۴۹

جانب پروردگار خطاب می‌شود که: براستی، آن که می‌داند با کسی که نمی‌داند، همانند و برابرست.

(۱) ۶- عبد الله بن بکر از جانی برای عبد الله بن عبد الرحمن اصم نقل کرده است که: از مدینه تا مکه با امام صادق علیه السلام همراه بودم، امام (پس از طی مسافتی) در محلی بنام «عسفان» منزل کردند، و من در خدمت حضرت (پیاده) به طرف کوه سیاه‌رنگ و هراسناکی که در سمت چپ ما قرار داشت حرکت کردیم. به امام عرض کردم: یا بن رسول الله! این کوه چقدر دهشتناک و رعب آور است!! من در این مسیر، کوهی پرهیمنه‌تر و با مهابت‌تر از آن ندیده‌ام! حضرت فرمود: ای پسر بکر! آیا می‌دانی که این

پادش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۵۰

کوه، چه کوهی است؟! این کوه را «کمد» می‌خوانند و بر یکی از وادیهای (درّه‌های) عالم برزخ - که کشندگان پدرم حسین علیه السلام گرفتارند - قرار دارد. خداوند (ارواح) آنان را در این مکان گرد آورد، که از زیر آن آبهای متعفن دوزخ (گنداب) اعم از کثافات و خوناب و چرک و آبهای آلوده جوشنده بیرون می‌رود، و آنچه از زیراب دوزخ، و اندام شرم جای زنان هرزه و بدکاره، و زبانه‌های شعله‌ور آتش، و گدازه‌هایی از آتش که هر چیزی را درهم خرد می‌کند و می‌سوزاند و از سقر (مخوفترین و هراسناکترین و بدترین جای جهنم)، و از جحیم (آتش تمام گداخته)، و هاویه (یکی از درکات دوزخ)، و سعیر (آتش کاملاً شعله‌ور بر افروخته) بیرون شود، (تمامی اینها که بر شمردم) از زیر این کوه (کمد) خارج می‌گردد. (امام علیه السلام اضافه کردند): و هنوز نشده است که از این مسیر بگذرم و توقف کنم و آن دو نفر را نبینم که به لایه و زاری و التماس سرگرمند، و من نگاهی به قاتلان پدرم می‌کنم و به آن دو می‌گویم که (منشأ) جنایات اینها، همان روش و اساسی است که شما پایه‌گذاری گردید، شما زمانی که بر اوضاع مسلط بودید، به ما رحم نکردید و ما را کشتید، و حقوق (مسلم) ما را تاراج کردید و ما را از حق خود محروم ساختید (در امر حکومت بر مردم) استبداد و خودکامگی پیشه کردید، و نگذاشتید که ما به رسالت الهی خود (در رابطه با امامت و رهبری) عمل کنیم؛ بنا بر این خدا ترخم نمی‌کند به کسی که نسبت به شما رحمت آورد (و دلش به حال شما نمی‌سوزد)، بچشید مکافات آنچه را که انجام دادید، و خداوند بر بندگان خود ستم روا نمی‌دارد.

پادش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۵۱

(۱) ۷- یعقوب بن سلیمان نقل کرده است که شبی تا به صبح با چند نفر از دوستان خود سرگرم صحبت بودیم و در آن میانه سخن از قتل امام حسین علیه السلام به میان آمد، و یکی از دوستان گفت: تمام کسانی که (به نحوی) در قتل حسین علیه السلام شرکت داشتند و دستشان به خون امام حسین علیه السلام آلوده شده بود - بدون استثناء - به فرزند و مال و جان آنها آسیب رسید و گرفتار شدند. پیر مردی در میان ما بود و سوگند یاد کرد که من از جمله کسانی هستم که هم شاهد قتل امام بوده‌ام و هم در کشته شدن آن حضرت دست داشته‌ام ولی تاکنون هیچ آسیب و بلایی که مایه ناراحتی من باشد، ندیده‌ام! دوستان ما با شنیدن این سخنان شعله‌های خشمشان نسبت به او زبانه کشید، در این اثناء چراغ نفت سوز ما خراب شد؛ آن پیر مرد از جای برخاست تا آن را درست کند، شعله چراغ به انگشت (آلوده به نفت) او رسید، خواست تا با دمیدن انگشت شعله‌ور خود را خاموش کند که از قضا آتش به

ریش او رسید و تمام صورتش را آتش فرا گرفت، به ناچار خود را در رود پر آبی افکند، در حالی که آتش در بالای سر او شعله می‌کشید، همین که می‌خواست سر از آب بیرون بیاورد تا نفسی تازه کند، آتش به طرف او هجوم می‌آورد و بناگزیر باز سر خود را در آب فرو می‌برد، و این کار

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۵۲

آنقدر ادامه پیدا کرد تا آنکه (به دشواری) جان داد، لعنت خدا بر او باد! (۱) ۸- و به همین سند قاسم بن اصبح بن نباته روایت کرده است که مردی از قبیله بنی دارم با صورتی تیره نزد ما آمد، او از جمله کسانی بود که در قتل حسین علیه السّلام دست داشت که قبلاً سفید و زیبا بود، (از دیدن او یگه خوردم و) به او گفتم: نزدیک بود تو را شناسم! زیرا رنگ چهره تو با سابق بسیار فرق کرده است. گفت: یکی از اصحاب حسین علیه السّلام را کشته و سر او را با خود به همراه آورده‌ام رخساره او سفید و در پیشانی او اثر سجده آشکار بود.

راوی می‌گوید: این مرد هنگامی که شاد و خوشحال می‌تاخت، سر آن شهید را به گونه‌ای از سینه اسب خود آویخته بود که مرتّب، زانوان اسب با آن برخورد می‌کرد! به پدرم گفتم: کاش سر را کمی بالاتر می‌آویخت! مگر نمی‌بینی که دستان اسب با آن

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۵۳

سر چه می‌کند؟! پدرم گفت: فرزندم! آنچه بر او گذشته است، دشوارتر از این است (که می‌بینی). آن مرد برای من حکایت کرد: از زمانی که او را کشته‌ام تاکنون، نتوانسته‌ام شبها بخوابم زیرا صاحب این سر، در خواب به سراغم می‌آید و شانه‌های مرا گرفته با خود می‌کشد و می‌گوید برویم! بعد، مرا به جهنّم می‌برد و در آتش می‌افکند، (و این جریان) تا صبح (ادامه پیدا می‌کند). زنی که در همسایگی او بود نقل می‌کرد که: از داد و فریادش، نمی‌گذارم شبها بخوابم! راوی می‌گوید: به اتفاق جمعی از جوانان محل، نزد همسرش رفتیم، و جریان را از او پرسیدیم، همسرش گفت: او خود را رسوا کرد! راست می‌گوید.

(۱) ۹- و به همین سند، عمار بن عمیر تیمی روایت کرده است: هنگامی که سر عبید الله بن زیاد ملعون و سرهای یاران او را- که خشم خدا بر آنان باد- می‌آوردند به تماشا رفتیم، جمعی را دیدم که می‌گفتند: آمد! و بعد، مار بزرگی را دیدم که آمد و از میان سرها گذشت، همین که به سر عبید الله رسید، از یک سوراخ بینی او- که لعنت خدا بر او باد- وارد شد، و از سوراخ دیگر بیرون آمد!!

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۵۴

(۱) ۱۰- ابن جبیر، از امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلّی الله علیه و آله و سلّم فرمود: سر حسین علیه السّلام در حالی که آلوده به خون است برای فاطمه زهرا علیه السّلام مجسم می‌شود، و دخترم فریاد می‌کشد که: ای وای فرزندم! میوه دلم! همه فرشتگان از بیتابی فاطمه علیه السّلام از خود بیخود می‌شوند، و اهل محشر فریاد بر می‌دارند که: ای فاطمه! خداوند، قاتل فرزندت را بکشد! آنگاه خداوند فرمان می‌دهد که درخواست اهل محشر را در مورد قاتل حسین علیه السّلام و پیروان و یارانش برآورند، و در آن روز فاطمه علیه السّلام بر ناقه‌ای (شتری) از ناقه‌های بهشت سوار می‌شود در حالی که پیشانی او از دو سو آراسته شده، گونه‌هایی روشن و چشمانی زاغ، سرش از طلای ناب، و گردنش از مشک و عنبر، و چانه‌اش از زبرجد سبز، جهازش از درّ که با گوهر آذین بسته شده است، و بر روی ناقه، هودجی از نور خداوند قرار دارد، که درون آن

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۵۵

را رحمت فرا گرفته است، و عنانش به اندازه یک فرسنگ از فرسنگهای دنیا (۶ کیلومتر) و اطراف محمل را هفتاد هزار فرشته فرا گرفته‌اند که همه مشغول تسبیح و تکبیر و حمد و سپاس خداوندند. سپس هاتف از درون عرش فریاد می‌زند: ای اهل محشر! چشمهایتان را فرو بندید که این فاطمه، دختر محمد صلّی الله علیه و آله و سلّم رسول خداست که از صراط عبور می‌کند، پس

فاطمه و شیعیان او به سرعت برق از صراط می‌گذرند؛ و رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: (به فرمان خدا) دشمنان او و دشمنان فرزندان او را در دوزخ اندازند.

(۱) ۱۱- محمد بن علی حلبی، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: خاندان ابو سفیان، حسین بن علی علیه السلام را کشتند، و خداوند قدرت (و حکومت) را از آنان گرفت؛ و هشام، زید بن علی علیه السلام (پسر امام زین العابدین علیه السلام) را کشت، پس خداوند (حکومت) او را نیز بر انداخت؛ و ولید، یحیی بن زید را کشت، و خداوند او را به خاطر کشتن فرزند رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نابود کرد (لغت خداوند و فرشتگان و مردم با ایمان بر آنان باد).
پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۵۶

کيفر ستمکاری و قطع رحم و سوگند به دروغ و زناکاری

(۱) ۱- ابو عبيده حذاء از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: در کتاب علی علیه السلام ثبت است که دارندگان سه خصلت‌اند که تا کيفر و مکافات خود را در دنیا نبینند، نمی‌میرند: ستمکاری و قطع رحم و سوگند به دروغ که (به منزله) با خدا مبارزه کردن است.
(۲) ۲- میثم- بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد- از امام معصوم علیه السلام نقل کرده است که خداوند می‌فرماید: آن که به دروغ سوگند می‌خورد، رحمت مرا در نیابد، و آن که زنا کند در روز قیامت به سوی من راه نیابد.

کيفر فریب و نیرنگ

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۵۷

(۱) ۱- محمد بن عقبه- بی‌آنکه از تمام راویان پیش از خود نام ببرد از قول محمد بن حسن بن علی بن ابی طالب علیه السلام نقل کرده است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: (چه آنکه با مردم) مکر (کند) و (چه آنکه خلق را) فریب (دهد)- هر دو- در آتشند.

کيفر خون ریزی و میخوارگی و سخن چینی

(۲) ۱- علی بن غالب بصری، از قول مردی نقل کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: سه کس‌اند که وارد بهشت نمی‌گردند: خونریز، و میخوار، و سخن چین.
(۳) ۲- زید بن علی، از پدر بزرگوارش امام زین العابدین علیه السلام، و آن حضرت از پدر گرامیشان امام حسین علیه السلام روایت کرده‌اند که امیر مؤمنان علی علیه السلام فرمود: بهشت بر سه کس حرام است: سخن چین، و قاتل و میخواره.
(۴) ۳- علی بن جعفر، از برادر بزرگوارش حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده
پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۵۸
است که فرمود: بهشت بر سه تن حرام شده است، سخن چین، و میخواره و دیوث «۱» که به فسق و فجور آلوده است.

دنیا، دار مکافات و سرای عقوبت است

(۱) ۱- حفص بن غیاث از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: خداوند در ضمن مناجات به موسی علیه السلام فرمود: ای موسی! دنیا، دار مکافات (و سرای عقوبت) است، که من در آن آدم را به خاطر ترک اولی (خوردن گندم) به کيفر

رساندم، و دنیا و آنچه را که در آن است مورد لعنت (و نفرت) خود قرار دادم، مگر چیزی که از برای من باشد. ای موسی! برستی که بندگان نیکوکار و شایسته من به همان اندازه‌ای که مرا شناختند، از دنیا (و دلبستگیهای آن) کناره گرفتند و دیگران در آن به همان اندازه‌ای که نسبت به من بیگانه بودند، به دنیا روی آوردند؛ و هیچ یک از آفریده‌های من دنیا را در نظر خود بزرگ نشمرده است و از آن روی

(۱) به کسی گفته می‌شود که از دستیازی دیگران به ناموس خود آگاهی دارد ولی بی تفاوت است! پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۵۹
خوش دیده باشد، و کسی که آن را ناچیز پنداشته از (نعمتهای) آن بهره‌مند شده است.

کیفر تعصّب بیجا

(۱) ۱- درست بن ابی منصور واسطی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود:
کسی که (بیجا) تعصب بورزد یا اینکه (بیمورد) در حق او تعصّب نشان دهند (و او بدین کار گردن نهد) رشته اسلام را از گردن (باور) خود گشوده است.

(۱) ۲- عبد الله بن ابی یعفر، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: هر کس تعصب (بیجا) بورزد یا (دیگران) نسبت به او از خود تعصّب نشان دهند، (با دست خود) رشته اسلام را از گردن (اعتقاد) خود باز کرده است.

(۳) ۳- و به همین سند، محمد بن مسلم روایت کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود:

هر کس (بی مورد) تعصب بورزد، خداوند نواری از آتش (پیشانی بند آتشین) بر سر

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۶۰

او خواهد بست.

(۱) ۴- عمر کی بی آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد- از امام معصوم روایت کرده است که: خداوند، کسی را که تعصّب (بیجا) ورزد- در روز قیامت- با اعراب زمان جاهلیت محشور می‌کند.

(۲) ۵- سکونی، از امام صادق علیه السلام و آن حضرت از پدران بزرگوارش روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر بنده‌ای که در دلش به اندازه یک خردل «۱» تعصّب (بیجا) و تکبر باشد، در روز قیامت با اعراب زمان جاهلیت (از خاک) برانگیخته می‌شود.

کیفر گردنکشان متکبر

(۱) دانه بسیار ریز گیاهی که مصرف داروئی دارد، گیاهی است از تیره چلیپاییان که دو نوع سفید و سیاه دارد، برگهایش شبیه برگ ترب ولی کوچکتر از آن است، دارای گلهای زرد و دانه‌های بسیار ریز و قهوه‌ای رنگ که طعم تندی دارد، وزنی است معادل ۱/۸ شعیر و هر شعیر معادل ۱/۳ حبه بنا بر این خردل ۱/۲۴ حبه می‌باشد. رک:

فرهنگ معین، ج ۱.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۶۱

(۱) ۱- علاء بن فضیل از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که پدر بزرگوارش امام محمد باقر علیه السلام فرمود: عزّت و

جلال (به منزله) لباس بیرونی، و کرامندی (به منزله) جامه زیرین حضرت ربوبی است (این صفات از آن ذات احدیت است و بس)، و هر کسی به یکی از آن دو دستبازی کند، خداوند او را (در روز قیامت) در آتش دوزخ در افکند. «۱» (۲) ۲- ابو جمیل مرادی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: کرامندی و بزرگواری جامه‌ای است که زینده خداست، و اگر کسی بخواهد در این صفت با خدا (انباز شود و) با او از در ستیزه درآید، خداوند او را در آتش خواهد افکند.

(۳) ۳- حسین بن مختار از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: خداوند نظر رحمت خود را از سه کس دریغ فرماید: اول آن که از سر کبر، خود خواهی و خود فروشی کند؛ دوم آن که با پوشیدن لباس بلند و کشیدن آن به زمین، به دیگران فخر فروشد و تکبر ورزد؛ سوم آن که در رواج و فروش کالای خود از سوگند به دروغ بهره

(۱) این گونه تعبیرها فقط به خاطر آن است که مطلب، در ذهن مخاطب معصوم علیه السّلام به صورت ملموس قرار گیرد، و گر نه پروردگار جهان هستی، بی‌نیاز است و این آفریدگان اویند که سراپا نیازند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۶۲

برد. و اضافه فرمود: براستی که بزرگواری و کرامندی از آن خدای جهانیان است.

(۱) ۴- زراره بن اعین از امام محمد باقر و امام صادق علیهما السّلام روایت کرده است: آن که در دلش ذره‌ای از کبر و خود خواهی باشد، به بهشت نمی‌رود.

(۲) ۵- عبد الله بن طلحه از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که به اندازه خردلی از کبر در دل او باشد، وارد بهشت نخواهد شد، و آن که به قدر خردلی، از ایمان در دل خود داشته باشد، به دوزخ نخواهد رفت.

راوی می‌گوید عرض کردم: فدایت کردم! گاهی اتفاق می‌افتد که چون انسان لباس (نو) می‌پوشد و بر مرکب سوار می‌شود، نوعی احساس خود بزرگ بینی و بزرگی به او دست می‌دهد، آیا به نظر شما منشأ این (حالت) از کبر است؟ فرمود: نه! این گونه حالت کبر نیست، بلکه مراد از کبر، انکار کردن حق است (و خود را به ناحق به جای حق قرار دادن)، همان گونه که ایمان، اقرار کردن به حق می‌باشد.

(۳) ۶- و به همین سند، سعد بن طریف از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۶۳

فرمود: کبر (از آن) مرکبهایی است که (سوار خود را) به سوی آتش (دوزخ) می‌برد، یا: کبر، از مرکبهای آتشین دوزخ است.

(۱) ۷- عبد الله بن بکیر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: در جهنم، درّه‌ای (وادیی) وجود دارد که ویژه افراد متکبر و خود خواه است و به آن «سقر» می‌گویند، این دره (وادیی) از شدت حرارتی که داشت به خدا شکوه کرد و از خدا خواست که به او اجازه دهد تا یک نفس (راحتی) بکشد، این اجازه به او داده شد و جهنم در اثر نفس کشیدن او (چنان) برافروخت که سوخت! (۲) ۸- عبد الله بن قاسم - بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد - روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: در روز قیامت متکبران به شکل انسان ولی در کوچکی و خردی چون مور، محشور می‌شوند، و (آنقدر) در زیر پای آفریده‌های خداوند، (چون مور) پایمال می‌گردند تا خداوند از (کار) حساب بندگان خود آسوده بشود، سپس آنان را به جانب آتش (دوزخ) می‌برند، (آنها) چه آتشی؟! و از کثافات و گدازه‌های سیال و متعفن اعماق جهنم (طینت خیال) به آنان می‌چشانند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۶۴

(۱) ۹- و به همین سند، از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: بیشتر دوزخیان، از متکبران و خود خواهانند.

(۲) ۱۰- و به همین سند، داود بن فرقد از قول برادرش روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: در روز قیامت افراد متکبر، به هیئت مور (مورچه) درآیند و (آنقدر) در زیر پای آفریده‌های خداوند لگدکوب و پایمال می‌گردند تا خداوند از حساب (سایر بندگان خود) فراغت یابد.

(۳) ۱۱- و به همین سند، عمرو بن جمیع، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که در روز قیامت ستمگران خود خواه و سرکش دورترین مردم از (درگاه و مغفرت) الهی هستند.

(۴) ۱۲- و به همین سند، ابو حمزه ثمالی از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: سه گروهند که خداوند در روز قیامت با آنان سخن نمی‌گوید و نظر رحمت خود را از آنان دریغ می‌دارد و از (آلایش) گناهانشان پاک

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۶۵

نمی‌سازد، و عذاب دردناکی برای آنها در نظر گرفته شده است: پیر سالخورده زناکار، و پادشاه ستمگر و جبار، و مستمند مغرور نخوت شعار.

کیفر ترک مجازات بزهکار

(۱) ۱- حسین بن سالم، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر جوانی و نوجوانی که در میان افراد خانواده و آشنایان خود بزرگ شود، و به خاطر گناهی که از او سر می‌زند توسط آنان، سرزنش و نکوهش و مجازات نگردد، خداوند متعال نخستین مجازاتی که برایشان در نظر می‌گیرد، کاستن روزی آنهاست.

کیفر تصویر سازی و نقل خواب دروغین، و به صحبت دیگران گوش کردن

(۲) ۱- محمد بن مروان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: سه گروهند که در روز

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۶۶

قیامت دچار عذاب الهی می‌گردند: آن که عکس حیوانی را به تصویر بکشد (او را به کیفر این کار) عذاب می‌کنند تا به تصویری که کشیده است جان بدمد؛ و این کار (مسلمًا) از عهده او بر نمی‌آید؛ دوم آن که به دروغ گوید که خوابی دیده‌ام و آن را (برای سوء استفاده از دیگران یا کسب آبرو برای خود) نقل کند، او را (به مکافات این کار زشت) بر آن می‌دارند تا دو دانه جو را بهم گره زند! و بدیهی است که هیچ‌گاه چنین کاری نتواند کرد؛ سوم آن که پنهانی به سخن دیگران گوش فرا دهد و آنان به این کار راضی نباشند، (که در روز قیامت به مکافات این عمل) در گوشهای او سرب مذاب خواهند ریخت.

کیفر آنکه به هنگام گناه، بخندد!

(۱) ۱- جعفر جعفری از امام صادق علیه السّلام و آن حضرت از قول پدر بزرگوارش امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر کسی که به هنگام ارتکاب گناه، بخندد (به مکافات این عمل) گریان وارد دوزخ می‌شود.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۶۷

کیفر کسی که برای غیر خدا کاری انجام دهد

(۱) ۱- از علی بن جعفر، از برادر بزرگوارش حضرت موسی بن جعفر علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: در روز قیامت فرمان می‌رسد که مردانی را به جانب آتش برند، و خداوند به مالک دوزخ دستور می‌دهد تا به آتش (دوزخ) بگوید: پای آنان را مسوز چرا که در دنیا (پیاده) به مساجد رفته‌اند؛ و چهره آنان را (به آتش) مسوزان زیرا (در دنیا) به هنگام دعا صورت خود را به جانب آسمان بلند کرده‌اند؛ و زبانشان را (نیز به آتش) مسوز چون در دنیا قرآن را تلاوت کرده‌اند؛ (پس از این فرمانها) فرشته نگهبان آتش (از روی شگفتی) به آنان می‌گوید: ای بینویان! (مگر در دنیا) چه کرده‌اید که آتش دوزخ بر شما مقرر شده است؟! می‌گویند: ما برای غیر خدا کار می‌کردیم (و در عبادتهای خود خشنودی خلق را طلب می‌کردیم) پس گفته می‌شود: ثواب خود را از آن که برای او کار کردید بگیرید. به آنان گفته می‌شود: (اینک نیز) پاداش خود را از همان

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۶۸
کسانی که برای آنان عبادت می‌کردید، بگیرید.

کيفر کسی که خواهش بیجای همسرش را بر آورد

(۱) ۱- سکونی، از امام صادق علیه السلام و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام نقل کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السلام می‌فرمود: هر کسی که از همسرش (بیجا) اطاعت کند، خداوند او را (در روز قیامت) به صورت در آتش خواهد افکند. سؤال شد: (در اینجا مراد از) اطاعت چیست؟! فرمود: همسرش از او بخواهد که اجازه دهد لباسهای کاملاً نازک (بدن نما) بر تن کند و نیز به حمام (بیرون خانه) و مجالس عروسی و سوگواری برود، و مرد (درخواست همسرش) را بپذیرد.

کيفر کسی که بی‌وضو، نماز بگزارد و ناتوانی را ببیند او را یاری نکند

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۶۹

(۱) ۱- صفوان مهران جمال، از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که فرمود: (فرشتگان مأمور سؤال) مرد نیکوکار و صالحی را در قبر نشانند، و به او گفتند: ای ابا خالد! (نام آن مرد نیکوکار است) ما (مأموریم) که صد تازیانه (بر بدن) تو بنوازیم! آن مرد گفت: من تحمل آن را ندارم. فرشتگان به تدریج، تعداد تازیانه‌ها را کاهش می‌دادند و او (باز) می‌گفت: نمی‌توانم! تا فرشتگان (تعداد تازیانه‌ها را) به یک تازیانه رساندند و به او خاطر نشان کردند که دیگر (از آن) گریزی نیست. گفتند: آن مرد پرسید: این تازیانه را به مکافات کدام گناه بر من خواهید نواخت؟! گفتند: به خاطر آنکه روزی بدون وضو نماز خواندی، و بعد بر ناتوانی گذشتی و او را یاری نکردی (در حالی که می‌توانستی به او کمک کنی). چون تازیانه عذاب خداوندی را بر او نواختند، آتش تمام قبرش را فرا گرفت.

کيفر قربانی کردن برای بتها

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۷۰

(۱) ۱- منذر، از قول امام صادق علیه السلام روایت کرده است که سلمان (فارسی) نقل کرد: مردی به خاطر مگسی به بهشت رفت! و مرد دیگری برای مگسی وارد جهنم شد! (حاضران) ماجرا را از حضرت پرسیدند، حضرت فرمود: این دو مرد بر طایفه‌ای - در یکی از اعیاد آنان - گذشتند، و آن طایفه بتهای خود را در سر راه رهگذران قرار داده بودند و گذار هر کس که بدان جا می‌افتاد به او می‌گفتند: بایستی برای بتهای ما چیزی را قربانی کنی، و فرقی نمی‌کند که قربانی (تو) کوچک باشد یا بزرگ، و گر نه اجازه

عبور به تو داده نمی‌شود و افراد آن طایفه به آن دو مرد نیز چنین گفتند. یکی از آن دو گفت: چیزی به همراه ندارم تا قربانی کنم، و دیگری، مگسی را گرفت و آن را به عنوان قربانی، کشت و اجازه عبور یافت! آن مرد اول (که چنین دید به آنان) گفت: من هرگز برای غیر خدای (جهانیان) قربانی نمی‌کنم، پس او را (گرفتند) و کشتند (ولی) وارد بهشت شد، و دیگری که آزاد شده بود (پس از مردن) رهسپار دوزخ گردید.

کیفر شهادت دروغین، و انکار شهادت

(۲) ۱- هشام بن سالم، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: آن که به دروغ

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۷۱

شهادت دهد، پیش از آنکه از جای خود حرکت کند، آتش دوزخ بر او واجب می‌شود.

(۱) ۲- صالح بن میثم، از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است: هیچ مرد مسلمانی که برای تصاحب مال مسلمانی به دروغ

شهادت نمی‌دهد، مگر آنکه خداوند در همان دم، فرمان دوزخی شدن او را صادر می‌کند.

(۲) ۳- جابر بن یزید جعفی از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس شهادتی را انکار بکند، یا به دروغ

شهادتی بدهد تا بی‌جهت خون مسلمان بیگانه‌ای را پایمال کند و یا مال مسلمانی به ناحق تصاحب کند، در روز قیامت در حالی

وارد محشر می‌شود که در پیش روی او (به جهت سیاه‌رویی او) تا آنجا که چشم کار می‌کند تاریک است، و در چهره او (آثار)

زخم و خراش (فراوانی) است و تمام خلائق او را به نام و نشان می‌شناسند؛ ولی (اگر) کسی شهادت به حق دهد تا حق مسلمانی را

ثابت و مسلم سازد، در روز قیامت در حالی پا به عرصه محشر می‌گذارد

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۷۲

که در پیش روی او (به جهت نورانی بودن اعمالش) تا جایی که در معرض دید و تماشا قرار دارد، روشنائی و نور است و همه

خلائق او را به اسم و نسب می‌شناسند.

سپس امام محمد باقر علیه السلام فرمود: مگر نمی‌بینی که خداوند (در کتاب خود، قرآن) می‌فرماید: «و شهادت را برای (خشنودی)

خدا بر پای دارید (و این امر حیاتی را در جامعه خود رواج دهید)» سوره طارق، آیه / ۲.

(۱) ۴- سماعه بن مهران از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسانی که به دروغ شهادت می‌دهند، تازیانه

خواهند خورد (حد شرعی) و اندازه معینی برای آن نیست، و به نظر امام (و آثار سوء شهادت دروغ او) بستگی دارد، (و گاه لازم

است که) آنان را در شهر بگردانند تا شناخته (و رسوا) گردند، و مردم آن را دیگر تکرار نکنند (مایه عبرت مردم شود). روای

می‌پرسد: آیا پس از توبه کردن و خود را اصلاح کردن، شهادت آنان پذیرفته می‌شود؟ فرمود: اگر (براستی) توبه کنند، خداوند

توبه آنان را می‌پذیرد، و شهادتشان پس از توبه پذیرفته می‌شود.

(۲) ۵- علاء، از قول محمد بن مسلم روایت کرده است که از امام صادق علیه السلام

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۷۳

پرسیدند: (طرز) توبه کسی که به دروغ شهادت داده است، چگونه است؟ فرمود:

توبه‌اش به این است که به اندازه مالی که در اثر آن شهادت نادرست او تلف شده است به صاحب آن بپردازد، چه نصف باشد یا

ثلث «۱»، و اگر او و دیگری به اتفاق شهادت داده‌اند، بایستی نصف آن را بپردازد (تا شهادتی که ازین تاریخ به بعد می‌دهد، نافذ

باشد).

کیفر کسی که به دروغ بنام خدا سوگند یاد می‌کند

(۱) ۱- یعقوب احمر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که سوگند یاد کند و از نادرست بودن سوگند خود آگاه باشد (به منزله آن است که) با خدای عز و جل به مبارزه برخاسته است.

(۲) ۲- هشام بن سالم از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: همانا سوگند خوردن به دروغ هر شهر و دیاری از سکنه خالی شود.

(۱) گاهی برای اثبات دعوی، شهادت افراد عادل لازم است و برای اثبات دعوی حدّ اقل شهادت دو نفر مرد لازم می‌باشد، و گاهی این تعداد به نظر حاکم شرع و بر حسب مورد، افزونی می‌یابد که در این صورت باید به نسبت، این پرداخت صورت پذیرد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۷۴

(۱) ۳- جابر بن یزید جعفی از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: شما را از سوگند خوردن به دروغ بر حذر می‌دارم زیرا باعث می‌شود که شهر و دیار از سکنه تهی گردد.

(۲) ۴- عبد الله بن میمون از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: سوگند دروغ، شهر و دیار را از ساکنان آن خالی می‌سازد.

(۳) ۵- فلیح بن ابی بکر شیبانی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: سوگند خوردن به دروغ، مایه تهیدستی نسل آدمی است.

(۴) ۶- عبد الله بن ابی یعفور از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: سوگندی که آدمی را در گناه فرو می‌برد (یمین غموس) چهل روز بیشتر نمی‌پاید که وبال آن محقق شود.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۷۵

(۱) ۷- طلحة بن زید از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: همانا سوگند دروغ (وضع) رحم را دگرگون می‌کند، راوی می‌گوید پرسیدم: منظور از دگرگونی رحم چیست؟ حضرت فرمود: نازا می‌شود. ولی روایت محمد بن یحیی: مایه سنگینی رحم می‌شود (که به دگرگونی وضع رحم، و عقیم و نازا شدن آن منتهی گردد).

(۲) ۸- ابی عیبه حذاء از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: در کتاب امیر مؤمنان علی علیه السّلام آمده است که: سوگند دروغ مسلماً مایه قطع رحم و خالی شدن شهر و دیار از ساکنان آن می‌گردد و رحم را جابجا می‌سازد، و جابجایی رحم به معنی پاره شدن رشته نسل آدمی است.

(۳) ۹- حریر، از قول یکی از راویان حدیث، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: سوگند دروغ و نادرستی که مایه آلودگی آدمی به گناه (کبیره) و موجب ورود او به آتش دوزخ می‌گردد، سوگند خلافی است که برای از بین بردن مال مسلمانی یاد می‌کند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۷۶

(۱) ۱۰- ابراهیم بن عبد الحمید، از یکی از اصحاب ما که کنیه‌اش ابو الحسن است روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السّلام فرمود: خداوند عز و جل، خروس سفید رنگی را آفریده است که گردن او در زیر عرش و پاهایش در ژرفای طبقه هفتمین زمین قرار دارد، یک بال او در مشرق و بال دیگرش در مغرب است. و هیچ خروسی به آواز در نمی‌آید تا بانگ آن خروس عرشی را نشنود، و چون بانگ به آواز بلند کند (خروس عرشی) بالهای خود را به هم می‌زند و سپس می‌گوید: «پاک و منزّه است خدا، پاک و منزّه است خدای بزرگ و توانایی که چیزی (یا کسی) همانند او نیست». پس خداوند بزرگ در پاسخ به او خطاب می‌کند:

کسی که به دروغ به نام من سوگند یاد می‌کند به آنچه که تو گفتی ایمان نیاورده است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۷۷

(۱) ۱۱- ابو الجارود، از مردی از عبد قیس، نقل کرده است که می‌گفت: سلمان (ره) بر گورستانی گذشت و گفت: سلام بر شما ای ساکنان مزارها که از افراد با ایمانید و مسلمان، ای ساکنان دیار (برزخ)! آیا می‌دانید که امروز روز جمعه است؟! و بعد به خانه‌اش بازگشت و خوابید کسی در خواب به سراغش آمد و گفت: و بر تو باد سلام، ای ابا عبد الله! با ما سخن گفتی و ما (سخنان تو را) شنیدیم و (بر ما) سلام کردی و ما پاسخ سلام (تو) را دادیم) و از ما پرسیدی: آیا می‌دانید که امروز، روز جمعه است؟! (بدان که) می‌دانیم آنچه را که پرندگان در روز جمعه بر زبان می‌آورند! و سلمان پرسید: (مگر) پرندگان در روز جمعه چه می‌گویند؟ گفت: می‌گویند: پاک و منزّه است (خدا)، پاک و منزّه است (خدا)، آنکه با نام او به دروغ سوگند یاد می‌کند، بزرگی و عظمت خدای ما را- که بخشنده و حکمران عالم هستی است- نمی‌شناسد.

(۲) ۱۲- حسین بن مختار، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس به خدا سوگند می‌خورد، باید به راستی قسم یاد کند و آنکه راست نگوید، خدای بزرگ و توانا را با او کاری نیست و کسی که برای او (در اثبات و یا نفی چیزی) به خدا سوگند یاد می‌کند، بایستی بپذیرد (به موضوع قسم تن در دهد) و کسی که (از قبول آن) سر باز می‌زند، خداوند عز و جل او را به خود واگذارد. «۱»

(۱) یعنی برای سوگندی که (با انجام شرایط خاص) و به نام خدای بزرگ ادا می‌شود، بایستی احترام قائل شد و آن را پذیرفت و لو اینکه در ظاهر به زیان آدمی باشد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۷۸

کيفر آنکه از ناپاکی ادرار نپرهیزد

(۱) ۱- ابو بصیر، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: براستی، که عذاب قبر (آدمی) بیشتر در رابطه با پرهیز نکردن از نجاست ادرار است (چرا که آن را جدی نمی‌گیرد و از کنار آن با بی‌تفاوتی می‌گذرد).

کيفر کسی که به نماز خود اهمیت نمی‌دهد

(۲) ۱- ابو بصیر نقل کرده است که به خدمت امّ حمیده (همسر گرامی امام صادق علیه السلام) شرفیاب شدم تا شهادت آن حضرت را به آن بانو تسلیت عرض کنم. بانو به گریه افتاد و من نیز از گریه او، گریان شدم سپس آن بانو به من فرمود: ای ابا محمد «۱» اگر

(۱) ابو محمد، کنیه ابو بصیر است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۷۹

به هنگام شهادت حالت آن حضرت را می‌دیدید در شگفت می‌شدی، (در حالت احتضار) چشمان مبارک خود را گشود و فرمود: تمام نزدیکان و بستگان مرا حاضر کنید! ما نیز در اجرای فرمان آن حضرت، از بنی هاشم و بستگان آن حضرت، به هر کسی که دسترسی داشتیم در آنجا جمع کردیم. حضرت نگاهی به آنان انداخت و فرمود: براستی، که شفاعت ما (خاندان) شامل حال کسی که نماز را کوچک (و بی‌اهمیت) بشمارد، نمی‌گردد.

کيفر آنکه بدرستی غسل جنابت نکند

(۱) ۱- حجر بن زائده، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که هر کسی که عمدا و به هنگام غسل جنابت، (حتی) مویی از بدن خود را فراموش کند و غسل ندهد (جای) او در آتش (دوزخ) است.

کیفر کسی که به درستی سجده نکند

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۸۰

(۱) ۱- زراره بن اعین روایت کرده است که از امام محمد باقر علیه السّلام شنیدم که فرمود: مردی وارد مسجدی شد که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در آن مسجد بود، آن مرد سجده نماز خود را با شتاب و کوتاه انجام داد، و آن را به گونه‌ای که می‌بایست، بجای نیاورد، پس رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم (در باره او) فرمود: بدان گونه که کلاغ (بر زمین) نوک می‌زند (او هم) منقار بر زمین کوفت!!، اگر در همین حال قالب تهی کند، بر دینی به غیر دین محمد صلی الله علیه و آله و سلم خواهد مرد.

کیفر کسی که در نماز، سه بار روی خود را بر گرداند

(۲) ۱- (داود بن) حصین نقل کرده است که از امام صادق علیه السّلام شنیدم که می‌فرمود: چون بنده‌ای به نماز ایستد، خداوند بزرگ به او روی می‌آورد (و توجه می‌کند) و هیچ گاه روی خود را از او بر نمی‌گرداند، مگر آنکه سه بار خود را (از قبله) برگرداند (و از خدا غافل شود) و چون چنین کند خداوند نیز از او روی گردان شود (و او را به خود واگذارد).

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۸۱

کیفر کسی که در غیر وقت نماز، نماز بخواند

(۱) ۱- هشام جوالیقی، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر کس در خارج از وقت نماز، نماز بخواند، نمازش (به صورت) تیره و تاریک بالا می‌رود (و به او نفرین می‌کند) و می‌گوید: خداوند تو را تباه کند که مرا تباه کردی! و فرمود: اولین چیزی که در پیشگاه الهی (به هنگام قیامت) از بنده بازخواست می‌شود، نماز است، اگر نمازش پاک (و از آلائشها به دور) و قابل قبول بود، اعمال دیگر او نیز، مورد قبول قرار خواهد گرفت، و اگر نماز او بدان گونه که باید شایسته و بایسته نباشد سایر اعمال او نیز شایسته (پذیرش و قبول در گاه الهی) واقع نگردد.

(۲) ۲- ابو بصیر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: خداوند فرشته‌ای بر نماز می‌گمارد که کاری جز (نظارت بر آن) ندارد و زمانی که نماز گزار از نماز خود فارغ

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۸۲

می‌شود، آن فرشته آن نماز او را با خود به بالا (آسمان) می‌برد، اگر (از نمازهای) قابل قبول باشد، پذیرفته می‌شود، و اگر دست رد بر سینه نماز او بگذارند (و مورد قبول واقع نشود) به آن فرشته خطاب می‌شود که: آن را به بنده‌ام باز گردان! و فرشته به همراه نماز فرود می‌آید و آن را به صورت نماز گزار می‌کوبد و (با نفرت) می‌گوید:

اف بر تو باد! که همیشه از تو کاری سر می‌زند که مرا به زحمت وامی‌دارد.

(۱) ۳- اسماعیل بن ابی زیاد، از امام صادق علیه السّلام و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السّلام نقل کرده است که امیر مؤمنان علیه السّلام به نقل از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: شیطان همواره از فرزند آدم می‌ترسد، (البته) تا زمانی که نماز پنجگانه خود را در اول وقت بخواند؛ و چون این (توفیق) را از دست داد، شیطان با گستاخی در (دل) او راه پیدا می‌کند و او را به گناهان بزرگ (کبیره) آلوده می‌سازد.

کيفر کسی که به امامی اقتدا کند و سوره حمد را هم بخواند!

(۲) ۱- زرارة و محمد بن مسلم از امام محمد باقر عليه السلام روايت کرده‌اند که امير مؤمنان

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۸۳

علي عليه السلام فرمود: هر کس در نماز به امامی اقتدا کند و سوره حمد را تلاوت نماید، پس از مردن بر دینی غير دين حنيف برانگيخته می‌شود.

کيفر کسی که در صفهای نماز جماعت فاصله اندازد

(۱) ۱- ابو بصير از امام صادق عليه السلام روايت کرده است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: ای مردم! صفها (ی

نماز جماعت) را بر پا دارید، و دوش به دوش هم بایستید تا (در میان شما) فاصله نیفتد، و نظم صفها را بر هم مزینید، خداوند در میان دلهای شما دوری و اختلاف نیندازد؛ و بدانید که من شما را از پشت سر می‌بینم. «۱»

کيفر کسی که عمدا نماز واجب را نخواند

(۱) شیعه معتقد است که حضرت معصومین عليهم السلام چه در حیات و چه در ممات، سخنان پیروان خود را از دور می‌شنوند و به سلام آنان پاسخ می‌دهد و این اشراف معنوی، همیشگی است. فراز پایانی این حدیث نیز مؤید این باور تواند بود (تسمع کلامی و ترد سلامی).

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۸۴

(۱) ۱- برید بن معاویه عجلی، از امام محمد باقر عليه السلام روايت کرده است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: (ظاهرا) در میان فرد مسلمان و کافر، فرقی جز ترک نماز واجب وجود ندارد، و (چنانچه) مسلمانی عمدا آن را نخواند و در وقت معین، نماز واجب خود را بجای نیاورد (با کافر، فرقی نخواهد داشت).

(۲) ۲- عبد الله بن میمون از امام صادق عليه السلام، و آن از پدر بزرگوارش عليه السلام روايت می‌کند که جابر (انصاری) از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نقل کرده است که فرمود: در میان کفر و ایمان چیزی جز ترک نماز فاصله نیست.

کيفر کسی که نماز عصر را دير بخواند

(۳) ۱- محمد بن هارون از امام صادق عليه السلام روايت کرده است که فرمود: هر کس از روی عمد (و نه از فراموشی) (آنقدر) نماز عصر را آنقدر به تأخیر بیندازد تا وقت آن سپری شود، خداوند در روز قیامت، او را (تنهای تنها) و جدا از افراد خانواده و دارائش برانگیزد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۸۵

(۱) ۲- ابو سلام عبدی نقل کرده است که به محضر امام صادق عليه السلام شرفیاب شدم، و پرسیدم: در باره کسی که نماز عصر را از روی عمد به تأخیر می‌اندازد، چه می‌فرمائید؟ حضرت فرمود: در روز قیامت (تنهای تنها) و جدا از افراد خانواده و دارائش محشور می‌شود. عرض کردم: فدایت گردم! حتی اگر از اهل بهشت باشد؟

فرمود: حتی اگر از اهل بهشت باشد! پرسیدم: پس مقام و منزلتش در بهشت چه خواهد بود؟! (فرمود): در بهشت (تنهای تنها) و

جدا از افراد خانواده و دارائیش بسر خواهد برد؛ (و در ادامه سخنان خود فرمود): ساکنان بهشت به عنوان میهمان (و نه صاحب خانه) از او پذیرائی می‌کنند، چرا که در بهشت جایگاه معینی ندارد. «۱»

(۱) برای اینکه بیکسی و تنهایی چنین کسی به درستی مجسم شود، حالت کسی را بازگو می‌کنند که مثلاً (در دنیا) از محبت‌های افراد خانواده، و ثروت خود بی‌نصیب بماند و بر آن تأسف خورد، و گر نه نقش مال و دارائی و همراه داشتن آنها در بهشت، چندان مشخص نیست. چرا که آدمی در اثر حسن تربیت افراد خانواده و استفاده صحیح از ثروت خود، ممکن است بهشتی شود ولی آیا در بهشت نیازی به مال و ثروت آدمی هست یا نه؟

اینکه انسان در بهشت چه استفاده‌ای می‌تواند از آن ببرد، ظاهراً پاسخ چندان روشنی ندارد و به نظر می‌رسد که در فرموده امام علیه السلام ابعاد دیگری وجود داشته باشد که برای ما مشخص نیست.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۸۶

(۱) ۳- و به همین سند از ابو بصیر نقل شده است که امام محمد باقر علیه السلام به من فرمود:

(مراقب باش که در مورد) هر چیزی تو را فریفتند، در مورد نماز عصر، تو را فریب ندهند (و) آن را به هنگامی که آفتاب (هنوز) روشن و صاف است بخوان، زیرا که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: بی‌خویش و مال کسی است که (توفیق قرائت) نماز (اول وقت) عصر را از دست بدهد. راوی می‌گوید: از امام علیه السلام پرسیدم: مراد از بی‌خویش و مال شدن چیست؟ فرمود: برای چنین کسی در بهشت، خویشاوند و ثروتی نخواهد بود (و تنهای تنها در بهشت بسر خواهد برد)؛ پرسیدم: چه چیزی موجب این کار می‌شود؟ فرمود: نماز عصر خود را آنقدر به تأخیر بیندازد که پرتو زرد رنگ آفتاب (به هنگام غروب) پدیدار شود و یا آنکه خورشید، غروب کند.

کيفر کسی که تا نیمه شب بخوابد و از نماز خفتن (عشاء) باز ماند

(۲) ۱- زرارة بن اعین از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: (به فرمان حضرت حق) فرشته‌ای مأمور است که بهنگام، ندا می‌کند: هر کس تا نیمه شب بخوابد و از نماز عشا بازماند، خداوند چشم او را از خواب باز دارد (راحتی را از او بگیرد).

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۸۷

کيفر کسی که (بدون دلیل) در نمازهای جماعت و جمعه حاضر نشود

(۱) ۱- عبد الله بن سنان، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نماز صبح را خواند و پس از فراغت از آن به اصحاب خود رو کرد و از آنان سراغ برخی از افراد را (با ذکر نام) گرفت و پرسید که آیا اینان (امروز) در نماز جماعت حضور داشتند؟! عرض کردند: نه، یا رسول الله! و حضرت (از روی تعجب و شگفتی) پرسیدند: آیا به مسافرت رفته‌اند (که غایبند)؟! و در ادامه سخنان خود فرمودند: هیچ نمازی بر منافقان، سخت‌تر از این نماز (نماز صبح) و نماز خفتن (عشاء) نیست.

(۲) ۲- عبد الله بن میمون، از امام صادق علیه السلام و آن حضرت از پدر بزرگوار خود علیه السلام روایت کرده است که: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از همسایه‌های مسجد قول گرفته بود که در نماز

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۸۸

جماعت حضور یابند! و فرمود: گروهی که به نماز حاضر نمی‌شوند، بایستی دست از این کار بردارند، و گر نه به مؤذن فرمان دهم که (با صدای بلند) اذان و اقامه بگوید، و بعد به مردی از اهل بیت- که علی علیه السلام باشد- فرمان می‌دهم تا خانه‌های مردمی را که (بدون دلیل و عذر موجه) در نماز جماعت حضور نمی‌یابند، و از این فرمان سرپیچی می‌کنند، در آتش بسوزاند.

(۱) ۳- ابو بصیر و محمد بن مسلم- هر دو- از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده‌اند که فرمود: هر کس سه هفته پیاپی و بدون هیچ عذر موجه شرعی در نماز جمعه شرکت نکند، خداوند دل او را مهر می‌کند (و به حال خود وامی‌گذارد).

(۲) ۴- زراره، از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که: (شرکت در) نماز جماعت (جمعه) یک فریضه است (واجب است) و حضور مردم برای بجای آوردن آن با امام (معصوم) نیز واجب می‌باشد، و جز منافق بیش از سه بار (سه هفته) این امر واجب را ترک نمی‌کند. و نیز فرمود: نماز کسی که از روی بی‌میلی، نماز جماعت را ترک کند، و از اجتماع مؤمنان بدون (عذر و) علت کناره‌گیری

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۸۹
نماید، پذیرفته نیست.

کيفر کسی که به گناهان بزرگ (کبیره) تن در دهد

(۱) ۱- عیید بن زراره نقل می‌کند که از امام صادق علیه السلام پرسیدم: گناهان بزرگ (کبیره) کدامند؟ فرمود: گناهان بزرگ پنج گناه است، که خداوند آتش (دوزخ) را بر کسی که آلوده به آنها شود، واجب کرده است، و در (کتاب خود، قرآن) فرموده است: «خداوند، (گناه) شرک را نمی‌بخشد؛ و «کسانی که اموال یتیمان را به ناحق و از روی ستم، می‌خورند، شکم (های) خود را پر از آتش می‌کنند (در حقیقت آتش می‌خورند نه مال یتیم را) و بزودی در آتش برافروخته دوزخ (سعیر) خواهند سوخت؛ و «ای ایمان آورندگان! اگر کافران بر شما یورش آوردند، فرار کنید (و در مقام دفاع از کیان و ناموس خود برآئید)؛ و تهمت زدن به زنان پاکدامنی که شوهر گزیده‌اند (یا زنان پاکدامان ناآگاه)؛ و کشتن مؤمن از روی عمد به خاطر (پاسداری از) دینش.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۹۰

(۱) ۲- عباد بن کثیر نوء نقل کرده است که از امام محمد باقر علیه السلام در باره گناهان بزرگ (کبیره) پرسیدم. حضرت فرمود: گناهانی که خداوند (در قرآن) برای آنها وعده آتش داده است.

کيفر خوردن مال یتیم

(۲) ۱- حلبی، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که در کتاب امیر مؤمنان علی علیه السلام آمده است: آن که از روی ستم و به ناروا مال یتیم را حیف و میل می‌کند، فرجام کار خود را خواهد دید، و بال و مکافات این عمل زشت او در دنیا گریبانگیر نسل او و در عالم آخرت دامنگیر خود او خواهد شد، که خداوند (در قرآن کریم) فرموده است:

«بایستی بیمناک باشید کسانی که عهده‌دار امور یتیمانند (تا بر آنان ستم روا ندارند و اموالشان را حیف و میل نکنند) همان گونه که بر حال فرزندان صغیری که از خود

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۹۱

بجای می‌گذارند، نگرانند، پس باید از خدا بترسند (در مورد یتیمان) سخنی محکم و درست و عاری از غرض بگویند». سوره نساء / آیه ۹. و اما در مورد مکافات آخرت، خداوند می‌فرماید: «کسانی که اموال یتیمان را به ناحق و از روی ستم می‌خورند، شکمهای خود را پر از آتش می‌کنند و بزودی در آتش برافروخته دوزخ خواهند سوخت».

(۱) ۲- سماعه بن مهران، از امام معصوم علیه السلام (از امام صادق یا حضرت موسی بن جعفر علیهم السلام) روایت کرده است که

فرمود: براستی که خداوند عز و جل در خوردن مال یتیم دو کیفر قرار داده است: یکی کیفر آخرت که آتش (دوزخ) است، و دیگری کیفر دنیوی است که خداوند در (قرآن) می‌فرماید: «بایستی بیمناک باشند کسانی که عهده دار امور یتیمانند (تا بر آنان ستم روا ندارند و اموالشان را حیف و میل نکنند) همان گونه که بر حال فرزندان صغیری که از خود بجای می‌گذارند، نگرانند، پس باید از خدا بترسند (در مورد یتیمان) و سخنی محکم و درست و عاری از غرض بگویند». و مراد خداوند آن است که بترسد از اینکه با فرزندان او (پس از درگذشت وی) همان کار را بکنم که او در حق یتیمان (تحت کفالت خود) روا داشت.

پادش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۹۲

(۱) ۳- معلى بن خنيس نقل کرده است که (با جمعی) به محضر امام صادق علیه السلام شرفیاب شدیم و آن حضرت فرمود: هر کس مال یتیمی را به ناروا بخورد، خداوند کسی را بر او یا فرزندان مسلط می‌سازد که (همان) ستم (را) روا دارد، چرا که خداوند عز و جل در کتاب خود، قرآن کریم می‌فرماید: «بایستی بیمناک باشند کسانی که عهده‌دار امور یتیمانند (تا بر آنان ستم روا ندارند و اموالشان را حیف و میل نکنند) همان گونه که بر حال فرزندان صغیری که از خود بجای می‌گذارند، نگرانند، پس باید از خدا بترسند (در مورد یتیمان) و سخنی محکم و درست و عاری از غرض بگویند».

کیفر آن که زکات ندهد

(۲) ۱- محمد بن مسلم نقل کرده است که از امام محمد باقر علیه السلام معنی این آیه کریمه «بزودی در روز قیامت آنچه را که از دادن آن (زکات) امساک ورزیده‌اند، و بال

پادش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۹۳

گردنشان خواهد شد» را پرسیدم، حضرت فرمود: بنده‌ای نیست که زکات مالش را نپردازد مگر آنکه در روز قیامت خداوند آن زکات را (که بر عهده اوست) به صورت مار بزرگ آتشی در آورده و طوق گردنش سازد و آن مار آتشین به گزیدن و خوردن گوشت (و پوست) او می‌پردازد تا خداوند از کار حساب (بندگان خود) فراغت یابد؛ و این است معنی کلام خداوندی، که می‌فرماید: «بزودی در روز قیامت آنچه را که از دادن آن (زکات) امساک ورزیده‌اند، و بال گردنشان خواهد شد» و نیز فرمود: آنچه نسبت به آن از دادن زکات، بخل ورزیده‌اند.

(۱) ۲- ابو الجارود، از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که: خداوند عز و جل در روز قیامت، مردمی را از قبرهاشان برمی‌انگیزانند، که دستهای آنان به گردنهایشان طوری گره خورده است که حتی نمی‌توانند به اندازه یک انگشت، چیزی را (بلند کنند و یا) بردارند، و فرشتگانی که همراه آنانند (مدام) سرزنششان می‌کنند که اینانند، کسانی که حق خدا را از ثروت فراوانی که خداوند نصیبشان کرده بود، (بعنوان زکات) نپرداختند.

پادش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۵۹۴

(۱) ۳- حریر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: (تردید نیست در اینکه) خداوند در روز قیامت دارنده مالی را (بجز طلا و نقره) که زکات آن را نپرداخته باشد، در زمین لغزنده و همواری وادارد، و ازدهای بد هیبت و ترسناکی «۱» را بر او بگمارد، تا به او حمله‌ور شود و بگزد، و چون خود را در چنگ او اسیر ببیند و راه فراری نیابد، دست خود را به اختیار، در اختیار ازدها می‌گذارد، و ازدها همانند ترب، دست او را می‌جود، و بعد به دور گردنش حلقه می‌زند، و این (معنی) همان کلام خداوند است که می‌فرماید: «بزودی در روز قیامت آنچه را که از دادن آن (زکات) امساک ورزیده‌اند، و بال گردنشان خواهد شد»؛ و دارنده رمه‌های شتر، یا گاو، یا گوسفند که زکات آن را نمی‌پردازد، خداوند در روز قیامت او را در زمینی هموار، زندانی کند، آنگاه هر حیوانی که صاحب سُم باشد با سُم خود او را درهم می‌کوبد و هر حیوان گزنده‌ای با دندان خود او را می‌گزد؛ و هر

باغداری که بر محصول خرما یا انگور او و یا کشاورزی که بر محصول کشت او زکات تعلق بگیرد،

(۱) در روایت، ازدهایی که موی سر او ریخته باشد، آمده است و ظاهراً مراد آن است که بد هیتی و هیولا- بودن آن، به تصویر کشیده شود، و این قبیل روایات می‌توان به «تجسم اعمال» پی برد که اعمال آدمی صور برزخی و اخروی دارد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۹۵

خداوند در روز قیامت (سنگینی محصول) آن زمین را تا طبقه هفتم، وبال گردنش می‌سازد.

(۱) ۴- و به همین سند، داود بن فرقد از قول برادرش- عبد الله- نقل کرده است که شخصی مرا برای تعبیر خواب نزد امام صادق علیه السلام فرستاد، و ادعا می‌کرد شبها از زنی که به خوابش می‌آید، می‌ترسد، به طوری که در یکی از شبها صدای فریاد او را (حتی) همسایگانش شنیده‌اند. حضرت فرمود: برو و به او بگو که چرا زکات (مال خود را) نمی‌پردازی؟ فرمایش امام را برای آن مرد بازگو کردم، به خدا سوگند یاد کرد که زکات مال خود را پرداخت می‌کنم! پاسخ آن مرد به محضر امام علیه السلام عرض کردم، فرمود: به او (از قول من) بگو: اگر زکات هم می‌دهی (حتماً) در اختیار نیازمندان واقعی آن قرار نمی‌دهی.

(۲) ۵- احمد بن ابی عبد الله در روایتی از ابی بصیر نقل می‌کند که از امام صادق علیه السلام شنیده است که فرمود: کسی که زکات نمی‌دهد به هنگام مرگ آرزوی بازگشت (به دنیا را) می‌کند، و این (مفاد) کلام خداوند (در قرآن کریم) است که می‌فرماید:

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۹۶

«همین که مرگ گریبانگیر یکی از آنها می‌شود، می‌گوید: پروردگارا! فرمان ده تا مرا (به دنیا) بازگردانند، امیدوارم که در فرصتی که از دست داده‌ام، کار شایسته و عمل خیری انجام دهم» (سوره مؤمنون/ آیه ۱۰۲).

(۱) ۶- ابان بن تغلب، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: در اسلام دو گونه کشتن وجود دارد که حلال شمرده شده (و منع شرعی) ندارد، ولی تا زمانی که قائم آل محمد «عج» قیام نکرده است کسی (حق ندارد بدون دلیل و یا شاهد کافی) به این دو نوع قتل حکم کند: یکی، مرد زناکاری که دارای همسر باشد که (آن حضرت به کیفر زنا) او را سنگسار می‌کند؛ و دو دیگر، کسی که زکات (مال خود را به نیازمندان واقعی جامعه مسلمانان) پرداخت نکند، که امام علیه السلام او را (به کیفر خود داری از پرداخت زکات) گردن می‌زند «۱».

(۱) مرحوم صاحب «مدارک» به قول مرحوم علامه در «تذکره» استناد می‌کند که: تمام مسلمانان در واجب بودن زکات در هر زمانی (خواه در زمان امام معصوم علیه السلام باشد یا در زمان غیبت) اتفاق نظر دارند و یکی از ارکان پنجگانه به حساب می‌آید، و اگر کسی که فطرتاً؛ مسلمان بوده، و در میان مسلمانان نشو و نما پیدا کرده است منکر زکات شود، مرتد گردیده و بایستی حکم به قتل او داد، ولی اگر کسی که اول، کافر بوده و سپس مسلمان شده باشد و منکر زکات باشد، بایستی تا سه بار به او خاطر نشان سازند تا توبه کند، و اگر توبه نکرد کشتن او واجب می‌شود و اگر صحرا گرد بادیه‌نشین، یا تازه مسلمانی بعثت عدم آگاهی، زکات را انکار کند، بایستی حکم شارع مقدس را مبنی بر واجب بودن زکات به او ابلاغ نمایند، و بایستی تکفیرش کرد، این توضیح مفصل به خاطر آن آمد که بعضی مبادا این روایت را به اشتباه مستمسک قرار دهند و از مجازات این دو گروه سر باز زنند که باید در صورت بودن دلیل کافی و یا شهود، حکم صادر و اجرا می‌شود، ولی پس از ظهور حضرت ولی عصر (عج) نیازی به این گونه مسائل نیست و آن حضرت با باطن (و نه به ظاهر) حکم می‌فرماید و در آن هرگز خللی نیست. با آرزوی ظهور آن حضرت (عج).

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۹۷

(۱) ۷- ابو بصير، روايت ديگري (هم در اين رابطه) از امام صادق عليه السّلام نقل کرده است که فرمود: کسی که در مدت عمر خود زکات ندهد، پس از آنکه مرگش فرا می‌رسد (از خداوند) خواستار بازگشت (به دنیا) می‌شود. و نیز فرمود: هر کس قيراطی «۱» از زکات (مال خود را) ندهد (گویی) خواسته است که به دین يهود یا نصاری بمیرد! (۲) ۸- احمد بن محمد بن خالد، از پدرش نقل کرده است که یکی از دوستان او این روايت را از امام صادق عليه السّلام برای او باز گفته است: هر کس قيراطی از زکات (مال خود را) نپردازد، نه (در شمار افراد) با ایمان است و نه مسلمان. و نیز فرمود: هیچ مالی چه در خشکی و چه در دریا از بین نرفته است مگر به خاطر ندادن زکات. و فرمود: هر گاه قائم (حضرت ولی عصر حجة بن الحسن العسكري «عج»)

(۱) قيراط، واحد وزن است و در فقه اسلامی به معادل ۱/۲۱ مثقال گفته می‌شود و امام عليه السّلام که خواسته است اهمیت زکات را به روشنی معلوم سازد، از این واژه استفاده فرموده که اگر چه وزن بسیار ناچیزی است ولی ندادن زکات، آن کيفر بزرگ را در پی دارد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۹۸

قيام کند مانع الزکاة را گردن می‌زند. «۱»

کيفر نیازمند واقعی که از گرفتن زکات خود داری کند

(۱) ۱- حسن بن علی از قول یکی از راویان، از امام صادق عليه السّلام روايت کرده است که فرمود: کسی که گرفتن زکات (به خاطر نیاز شدیدی که دارد) برای او واجب است، ولی از گرفتن آن خود داری می‌کند، به منزله کسی است که از پرداخت زکات واجب سر باز می‌زند.

کيفر کسی که (عمدا) یک روز از ماه رمضان را روزه نگیرد

(۲) ۱- یونس بن حمّاد رازی نقل کرده است که از امام صادق عليه السّلام شنیدم که فرمود: هر کس (عمدا و بدون عذر موجه شرعی) یک روز از ماه رمضان را روزه نگیرد، روح ایمان را از دست می‌دهد.

(۱) مانع الزکاة در فقه به کسی گفته می‌شود که از دادن زکات واجب اموال خود، خودداری می‌ورزد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۵۹۹

کيفر کسی که حجّ واجب نکند

(۱) ۱- عبد الله بن میمون، از امام صادق عليه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش عليه السّلام روايت کرده است که فرمود: در وصیت امیر المؤمنین علی عليه السّلام آمده است: حجّ (واجب) خانه پروردگارتان را ترک نکنید که ناپود خواهید شد. و فرمود: کسی که از حجّ (واجب) خانه خدا به منظور دسترسی به خواسته دنیایی خود، صرف نظر کند، (دیری نپاید) که زایران خانه خدا با سرهای تراشیده از (سفر) حجّ بازمی‌گردند در حالی که هنوز خواسته او برآورده نشده است (و مصداق کامل: از اینجا رانده و از آنجا مانده را پیدا می‌کند).

(۲) ۲- ذریح محاربی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که حج بر او واجب شده است ولی (عمدا) از انجام آن طفره رود تا بمیرد، بی آنکه تنگدستی، یا بیماری، یا ممنوع الخروج شدن به دستور مقام ذی ربط (و یا عذر موجه شرعی پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۰۰ دیگری) او را از این سفر واجب باز داشته باشد، به دین یهود و یا نصاری مرده است، (و در روز قیامت با این دو گروه محشور خواهد شد).

اهمیت حفظ زبان از محرمات

(۱) ۱- ابو حمزه ثمالی از امام زین العابدین علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: زبان آدمی (فرزند آدم) به هنگام صبح، به (سایر) اعضای او سر می‌زند و احوالپرسی می‌کند و از آنان می‌پرسد: هر روز بر اعضای بدنش مشرف می‌شود و می‌گوید در چه حالی (شب را) صبح کردید؟! می‌گویند: به خیر و خوبی است به شرط آنکه تو (دست از سر ما برداری) و ما را به خود رها کنی؟ و نیز به او می‌گویند: تو را به خدا سوگند که (ناروا را در حق ما روا مدار) و ما را به مشقت می‌فکن! (و تردیدی در این نیست که) به خاطر تو، ثواب و پاداش (اخروی و افزونی نعمت و روزی در دنیا) به ما می‌رسد، و به سبب توست که کیفر می‌شویم. پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۰۱

کیفر کسی که سه روز پی در پیش سوره توحید را نخواند

(۱) ۱- سلیمان بن خالد، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: کسی که سه روز بر او بگذرد و در این مدّت سوره قلّ هوّ اللّهُ اَحَدٌ را (حتّی در نماز) نخواند، بدون تردید او را (از رحمت حق) محروم ساخته و به خود وانهاده‌اند، و زمام ایمان را (به دست خود) از گردن خود گشوده است، و اگر در این سه روز، قالب تهی کند، نسبت به خدای بزرگ کافر شده است.

کیفر کسی که یک هفته بر او بگذرد و سوره توحید را نخواند

(۲) ۱- اسحاق بن عمار، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: اگر بر کسی یک هفته بگذرد، و سوره قلّ هوّ اللّهُ اَحَدٌ را (در این یک هفته) نخواند و از دنیا برود، پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۰۲ بر دین ابو لهب مرده است.

توضیح: ابو لهب از دشمنان سر سخت رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلّم به شمار می‌رفت و به دستگیری همسرش خارهای صحرا را می‌کند و در مسیر پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم می‌ریخت!! و با آنکه نسبت بسیار نزدیکی با رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم داشت (عمومی پیغمبر بود) از هیچ فتنه و دسیسه‌ای علیه آن حضرت و پیروان تازه مسلمان او روی گردان نبود و از سردمداران کفر به شمار می‌رفت، و آنقدر به دشمنی خود در این راه ادامه داد که در مدّت او سوره نازل شد: تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَ تَبَّ ...

سزای کسی که بیمار و یا گرفتار شود ولی قلّ هوّ اللّهُ اَحَدٌ نخواند

(۱) ۱- هارون بن خارجه نقل کرده است که از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمود: اگر کسی بیمار و یا گرفتار شود و (برای رفع بیماری و یا گرفتاری خود) سوره قلّ هوّ اللّهُ اَحَدٌ را نخواند، و به علت آن بیماری یا گرفتاری از دنیا برود، (جایگاه او) در آتش

است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۰۳

کيفر کسی که پنج نماز بخواند و سوره توحيد را تلاوت نکند

(۱) ۱- منصور بن حازم، نقل کرده است که از امام صادق عليه السلام شنيدم که می فرمود: هر کسی که يك روز بر او بگذرد و در (هيچ يك) از نمازهای پنجگانه (واجب) سوره قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ را نخواند، به او خطاب می شود که: ای بنده خدا! تو از (شمار) نماز گزاران نیستی.

کيفر کسی که سوره های از قرآن را فراموش کند

(۲) ۱- ابو بصير، از امام صادق عليه السلام روايت کرده است که: هر کس سوره های از قرآن را فراموش کند، آن سوره در صورتی زيبا و مرتبه ای بس والا (به چشم) او مجسم می شود، و آن شخص (فراموشکار) از او می پرسد: تو کیستی که اين قدر زيبایی؟! ای کاش از آن من بودی. و آن صورت مجسم شده به او می گوید: مرا نمی شناسی؟
پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۰۴
من فلان سوره (قرآن) هستم (که تو از ياد برده ای!) اگر مرا فراموش نمی کردی تو را (با خود) تا اين مقام و مرتبه بلند بالا می بردم.

کيفر کسی که مؤمنی را خوار کند

(۱) ۱- معلی بن خنيس، از امام صادق عليه السلام روايت می کند که خداوند (در قرآن) فرموده است: کسی که بنده مؤمن مرا خوار سازد (و يا به چشم حقارت در او بنگرد) خود را آماده مبارزه با من کرده است (و يا به من اعلان جنگ داده است)، و اگر کسی بنده مؤمن مرا گرامی و عزيز بدارد از خشم من در امان خواهد بود.

کيفر کسی که از کمک به مؤمن خود داری کند

(۲) ۱- ابراهيم بن عمر يمانی، از امام صادق عليه السلام روايت کرده است که فرمود: مؤمنی که با وجود توانایی، به ياری برادر ايمانی خود نمی شتابد (ترديدی نیست که) خداوند (نيز) در دنيا و آخرت ياريش نخواهد کرد و او را به خود واخواهد گذاشت.
پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۰۵

کيفر آنکه بر مؤمنان طعنه زند و يا عقايد آنان را رد کند

(۱) ۱- مفضل بن عمر، از امام صادق عليه السلام روايت کرده است که فرمود: براستی که خداوند عز و جل مؤمنان را از نور عظمت و شکوه و جلال خویش آفریده است و هر کسی که آنان را (بخاطر عقیده ای که دارند) مورد شماتت و تمسخر قرار دهد (طعنه بزند) و عقايد آنان را مردود بداند، بدون تردید خدا را- که حکمران عالم هستی است- نفی کرده است، (و در حقيقت) رشته خود را با خدا گسيخته است و خدا را (نيز) با او کاری نیست، و مسلما (اين عمل او) ناشی از نفوذ و تأثیر شيطان در نطفه و اندیشه او می باشد.

کيفر کسی که در روبروی مؤمن به او طعنه زند

(۲) ۱- فضیل بن یسار از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: (در این تردیدی

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب‌الاعمال، ص: ۶۰۶

نیست) که اگر کسی در مقابل روی مؤمن به او طعنه زده و ریشخندش کند، به بدترین نوع مرگها از دنیا خواهد رفت، و پس از مردن آرزوی بازگشت به (دنیا و) عمل خیر کند.

کیفر کسی که خود را از مؤمن پنهان دارد

(۱) ۱- مفضل بن عمر، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است: هر مؤمنی که میان او و مؤمن پرده و مانعی باشد (خود را پنهان کند و رو نشان ندهد) در میان او و بهشت هفتاد هزار دیوار خواهد کشید، که فاصله هر کدام آنها از دیگری مسافت هزار سال راه است.

کیفر رباخواری

(۲) ۱- فرات بن احنف از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: طلب سود (نامتعارف در تجارت) از مؤمن، رباست.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب‌الاعمال، ص: ۶۰۷

کیفر کسی که اعتبار (گرو) در نزد او بیش از اعتبار برادر ایمانش باشد

(۱) ۱- مروک بن عبید، از یکی از راویان نقل کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که اعتبار رهن (چیزی که در رهن به گرو گذارده می‌شود) در نزد او از اعتبار برادر مسلمانش بیشتر باشد، من از او بیزاری می‌جویم (و متنفرم).

کیفر کسی که مؤمنی را از مال خود یا دیگران منع کند

(۲) ۱- فرات بن احنف از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر مؤمنی که مؤمن دیگری را از چیزی که بدان نیازمند است- و می‌تواند نیاز او را شخصا یا توسط دیگری برآورده سازد- منع نماید، خداوند در روز قیامت او را با صورتی سیاه و چشمانی کبود، و در حالی که دستهایش به گردن او بسته شده است، بر پا نگاه می‌دارد، و آنگاه سروشی بانگ برمی‌آورد که: این همان) جنایتکاری است که به

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب‌الاعمال، ص: ۶۰۸

خدا و رسول او صلی الله علیه و آله و سلم خیانت ورزیده است، آنگاه فرمان می‌رسد که او را به (جانب) آتش برند.

کیفر کسی که حق مؤمن را نگاه دارد و ادا نکند

(۱) ۱- یونس بن ظبیان، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: ای یونس! هر کس حق مؤمن را (در نزد خود) نگاه دارد و از ادای حق او سر باز زند در روز قیامت خداوند او را به مدت پانصد سال بر روی پا نگاه می‌دارد، تا عرق (بدنش) چون رود از (اعضای) او جاری شود، و سروشی از جانب خداوند ندا سر می‌دهد که: این همان ستمگری است که حق مؤمن را در نزد خود نگاه داشته و از ادای آن خود داری کرده است. پس او را چهل روز مورد توبیخ و تهدید و سرزنش قرار می‌دهند و آنگاه فرمان می‌رسد که او را به (جانب) آتش برند.

(۲) ۲- و به همین سند، از مفضل بن عمر نقل شده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: هر مؤمنی که مال مؤمنی را حبس کند (در نزد خود نگاه دارد) و به او نپردازد، و آن پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۰۹ مؤمن بدان مال نیازمند باشد، به خدا سوگند که (طعم) غذای بهشتی را نخواهد چشید، و از آن نوشیدنی گوارای سر به مهر (رحیق مختوم) نخواهد نوشید.

کیفر بهتان و افترا زدن به مرد و یا زن با ایمان

(۱) ۱- عبد الله بن ابی یعفر، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس به مرد یا زن با ایمانی به چیزی که در آنها نیست، متهّم کند و افترا بزند، در روز قیامت خداوند او را در «خبال» بر می‌انگیزد، از عهده (اثبات) افترا بی که بسته است بر آید.

راوی می‌گوید، پرسیدم: طینت خبال چیست؟ فرمود: محل گندابی که در دوزخ از شرمگاه زنان بدکاره بیرون می‌آید.

(۲) ۲- ابو بصیر، از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: ناسزا گفتن و دشنام دادن به مؤمن، فسق و ناپارسایی است، و ستیزه کردن و در افتادن با او کفر، و خوردن گوشت وی (نتیجه غیبت) معصیت خداوند است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۱۰

کیفر آن که مطلبی را برای بی‌آبرو ساختن مؤمنی بازگو کند

(۱) ۱- مفضل بن عمر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است: کسی که مطلبی را (با کسی یا کسانی) در میان بگذارد و هدف او (از این کار) آسیب رساندن و آبرو ریختن مؤمنی باشد تا او را از چشم مردم بیندازد و بی‌اعتبارش کند تا از چشم مردم ساقط شود، خداوند او را از (محدوده) محبت خود بیرون می‌راند و به دوستی با شیطان وامی‌دارد.

کیفر کسی که خانه‌ای را از مؤمنی مضایقه کند

(۲) ۱- و به همین سند مفضل بن عمر از امام صادق علیه السّلام نقل کرده است که فرمود:

هر کس دارای خانه‌ای باشد (که به آن نیاز ندارد) و مؤمنی برای سکونت در آن نیاز پیدا کند، ولی او دریغ کند، خداوند عز و جل به فرشتگان خود خطاب می‌فرماید که:

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۱۱

ای فرشتگان من! بنده من نسبت به بنده دیگر من از خانه‌ای (که به آن نیازی نداشت) دریغ کرد و بخل ورزید، به عزت و جلالم سوگند که هرگز او را در بهشت سکونت نخواهم داد.

کیفر عیب‌جویی از مؤمن

(۱) ۱- ابی برده نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم با ما نماز خواند (با جمعی از اصحاب که راوی هم با آنها بوده است)، و بعد با شتاب از جای خود برخاست (و به جانب درب مسجد رفت) دست مبارکش را بر روی در مسجد گذارد و آنگاه با صدای بلند فرمود: ای گروهی که به زبان (ظاهرا) ایمان آورده‌اید ولی ایمان به دل‌هایتان راه نیافته‌است! در پی عیب‌جویی

افراد با ایمان نباشید، زیرا کسی که به دنبال عیب‌جویی آنان باشد، خداوند (نیز) از پی عیبهای او بر می‌آید، و هر کسی که خداوند از پی عیبها و کاستیها او باشد، رسوایش می‌کند اگر چه در خانه خود پنهان شده باشد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۶۱۲

کیفر کسی که از خدا شرم نکند و گستاخی ورزد

(۱) ۱- حفص بن بختری از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: مردمی گناه بسیاری کرده بودند بر فرجام کار خود بیمناک بودند (و از خشم خدا می‌ترسیدند)، گروهی (به آنان دل‌داری دادند و) گفتند: کیفر گناهانتان به گردن ما! چرا می‌ترسید؟ پس خداوند عذاب خود را بر آنان (بر این گروه) نازل کرد (و آن مردم گناهکار را کیفر نداد) و فرمود: آنها از من ترسیدند، ولی شما گستاخی کردید.

کیفر نیت گناه

(۲) ۱- بکر بن محمد از دی، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: همین که مؤمن، قصد گناه می‌کند، از روزی خود محروم می‌گردد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۶۱۳

کیفر گناه

(۱) ۱- عبد الله بن بکیر از قول یکی از راویان از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که فرمود: هر کسی که در اندیشه معصیت است (بایستی) مراقب باشد تا آن را انجام ندهد، زیرا چه بسا از بنده‌ای گناهی سر می‌زند و خداوند او را در آن حال می‌بیند، و می‌فرماید: به عزت و جلالم قسم هرگز او را نمی‌آمرزم.

کیفر کسی که رضایت مردم را در عمل خدا پسندانه خود منظور نماید

(۲) ۱- زرارة بن اعین و برادرش حمران از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده‌اند که فرمود: چنانچه بنده‌ای کاری را خالصا و مخلصا برای خدا و آخرت خود انجام دهد ولی پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۶۱۴

رضایت (حتی) یک نفر را در آن دخالت دهد، به خدا شرک ورزیده است. امام صادق علیه السلام نیز فرمود: هر کس برای مردم کاری انجام دهد، مزدش نیز بر مردم است، زیرا همه انواع ریا شرک است. و باز به همین سند از آن حضرت روایت شده که خداوند عز و جل (در قرآن) می‌فرماید: هر کس کاری را برای من و دیگری انجام دهد، (پاداش) آن عمل (بر عهده) دیگری است.

«۱»

کیفر قطع رحم و ناسازگاری

(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هنگامی که علم، پدیدار، ولی از عمل به آن خودداری شود، و (نیز) زبانهای مردم (به ظاهر) موافق و دل‌های آنان (در باطن) مخالف یک دیگر باشد، و قطع رحم رواج پیدا کند، در چنین روزی خداوند بر آن مردم لعنت می‌کند و

آنها را گنگ و نابینا می‌سازد (تا از دیدن و شنیدن حقایق محروم گردند).

(۱) مراد کسی است که در کاری که برای خدا انجام می‌دهد، رضایت دیگران را هم در نظر بگیرد، و نیت او خالص نباشد. پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۶۱۵

کیفر خیانت و دزدی و می آشامی و زنا

(۱) ۱- به سند مذکور، از سکونی نقل شده که امام صادق علیه السلام از قول پدران بزرگوارش روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: چهار چیز است که هیچ یک از آنها وارد خانه‌ای نمی‌شود جز آنکه آن خانه را خراب و برکت را از آن دور می‌کند:

خیانت، دزدی، باده نوشی و زنا.

(۲) ۲- سلیمان بن خالد، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: آدم میگسار در روز قیامت چون مردم بت پرست (از خاک) برانگیخته می‌شود. و هر کس که جرعه‌ای شراب بنوشد، خداوند به مدت چهل روز نماز او را نمی‌پذیرد. «۱»

(۱) وقتی نماز پذیرفته نشد، طبق روایاتی که گذشت، سایر عبادتهای چنین آدمی نیز مقبول درگاه حضرت حق نخواهد بود.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۶۱۶

(۱) ۳- اسماعیل بن سالم، نقل کرده است که مردی از امام صادق علیه السلام پرسید: خداوند تو را صحیح و سالم نگاه دارد! آیا باده نوشی (در نظر خدا) بدتر است یا ترک نماز؟

حضرت فرمود: باده نوشی. و سپس امام علیه السلام از او پرسید: آیا می‌دانی علتش چیست؟ عرض کرد: نه فرمود: زیرا در آن حال (در حالت مستی و از خود بیخبری) پروردگارش را نخواهد شناخت (و هیچ گناهی بالاتر از عدم معرفت نسبت به خداوند نیست).

(۲) ۴- مسعد بن زیاد، از امام صادق علیه السلام و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: آن که میگسار است، در روز قیامت با چشمانی کبود و چهره‌ای سیاه، و با حالتی نامتعادل (مانند حالت مستی) در حالی که یک طرف (بدن) او بر روی زمین کشیده می‌شود، و در حالی که آب از دهانش جاری و انگشت شصت پای او به موی پیشین سر او بسته شده و دستش از پشت کمر او بیرون آمده باشد (محشور می‌گردد) و تمامی اهل محشر چون او را (با این قیافه زشت و حالت هراسناک) مشاهده کنند که برای حساب (به جانب میزان عدل الهی) می‌رود، به هراس می‌افتند و شیون سر می‌دهند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۶۱۷

(۱) ۵- مروک بن عبید، از قول مردی، از امام صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود: هر کس به میلی آلوده به شراب در چشم خود کشد (تا به گمان خود آن را مداوا نماید)، خداوند عز و جل در روز قیامت با میلی (میله‌ای) آتشین در چشم او سر مه کشد. و فرمود: کسانی که در این دنیا با شراب، سیراب می‌شوند، با حالت عطش خواهند مرد، و تشنه محشور می‌گردند، و در حال تشنگی وارد جهنم خواهند شد. «۱» (۲) ۶- فضیل بن یسار نقل کرده است که از امام محمد باقر علیه السلام شنیدم که می‌فرمود: اگر کسی شراب بنوشد تا حدی که مست شود، خداوند تا چهل روز نمازش را نمی‌پذیرد، و اگر در این (در این چهل روز) نماز خود را (به) عذر اینکه پذیرفته نمی‌شود) ترک نماید، عذابش به خاطر ترک نماز چند برابر خواهد شد.

(۳) ۷- ابو الصحراری «۲» نقل می‌کند که از امام صادق علیه السلام در مورد کسی که شراب می‌نوشد، پرسیدم، حضرت پاسخ داد:

مادامی که اثر آن (شراب) در رگهایش

(۱) ظاهرا در آن زمان بعضی از بیماریهای چشم را با شراب به نحوی که گذشت درمان می کردند ولی غافل بودند که خداوند شفای خود را در چیزهای حرام و ناپاک قرار نداده است.

(۲) ظاهرا مراد، همان داود بن حصین کوفی است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۱۸

وجود دارد، نمازش پذیرفته نیست. «۱» (۱) ۸- عبد الله مسکان از قول یکی از راویان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: براستی که خداوند برای شر و کارهای مفسده انگیز، قفلهایی قرار داده و کلید (تمامی) آن قفلها، شراب است، و بدتر از شراب، دروغ می باشد (که آثار سوء آن به مراتب بیشتر از شرابخواری گریبانگیر جامعه اسلامی می گردد).

(۲) ۹- یعقوب بن شعیب، از امام محمد باقر یا امام صادق علیهم السلام روایت کرده است که:

خداوند عز و جل برای تمامی گناهان، خانه‌ای، و برای آن خانه دری و برای آن در، قفلی و برای آن قفل، کلیدی قرار داده است، و کلید تمامی گناهان، شراب و (شرابخواری) است.

(۳) ۱۰- ابو بصیر، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که کارش زنا، یا دزدی و یا باده نوشی است، (کیفر و سرانجام او) همانند بت پرست خواهد بود.

(۱) طبق روایات بسیاری که از معصوم علیه السلام به ما رسیده است، اثر لقمه حرام تا چهل روز در بدن انسان باقی می ماند و دعای او در این مدت پذیرفته نمی شود، و مسلما اثر شراب هم تا چهل روز از میان نمی رود و نماز آدم شرابخوار در این مدت پذیرفته نیست.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۱۹

(۱) ۱۱- جابر بن یزید جعفی از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در رابطه با شراب، ده نفر را لعنت فرموده است: کارنده و پرورنده آن درخت، گیرنده شراب، نوشنده، ساقی، کسی که آن را با خود حمل می کند، آنکه شراب برایش می برد، فروشنده، خریدار، و کسی که نقدینگی خود را در این مسیر به کار می گیرد (و تجارت شراب می کند).

(۲) ۱۲- و به همین سند از محمد بن جعفر قمی - بی آنکه از راویان پیش از او نامی برده شود- روایت شده است که امام صادق علیه السلام فرمود: آوازخوانی (به نوعی که تحریم شده است) آشیانه نفاق (و دورویی) است، و باده نوشی کلید هر (کار) شری است، و باده خوار (عملا) کتاب خداوند عز و جل (قرآن) را تکذیب می کند چرا که اگر قول خداوند را باور داشت، از آنچه که (قرآن) حرام کرده است، پرهیز می کرد. «۱»

(۱) در واقع، آدمی با آلوده شدن به این گناهان، خود را در مقابل خدا قرار می دهد و از اوامر و نواهی حق سرپیچی می کند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۲۰

(۱) ۱۳- مسعده بن زیاد، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر کس در یکی از رگهای بدن خود، اندکی از آنچه بسیارش مست کننده است، وارد کند، خداوند آن رگ او را به سیصد و شصت نوع عذاب، شکنجه و کیفر خواهد کرد. «۱» (۲) ۱۴- عمار بن موسی (ساباطی) نقل کرده است که از امام صادق علیه السلام در باره

وضع و حال مردی که شراب می‌نوشد، سؤال شد. آن حضرت فرمود: خداوند تا چهل روز نماز او را نمی‌پذیرد، و در این چهل روز توبه‌اش (نیز) پذیرفته نیست و اگر در این فاصله زمانی از دنیا برود، به دوزخ خواهد رفت.

(۱) ظاهراً شماره رگهای آدمی، همین تعداد است و خداوند به تعداد رگهای بدن، آن رگ آلوده را عذاب می‌فرماید، زیرا آلودگی یک رگ، سبب آلودگی سایر رگهای بدن نیز می‌گردد و عذاب هر قسمتی از بدن، عذابی است که بر انسان گناهکار مقرر شده است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۲۱

(۱) ۱۵- احمد بن اسماعیل بن نقل از پدرش، روایت کرده است که (روزی) امام محمد باقر علیه السلام به جانب مسجد الحرام می‌رفت (و در اثنای راه) گروهی از قریش، آن حضرت را دیدند، و گفتند: این خدای مردم عراق است!! تنی چند از آن گروه اظهار داشتند که یک نفر را از جانب خود به نزد آن حضرت گسیل دارید تا سؤالاتی مطرح کند، جوانی از آن میان برخاست و به خدمت حضرت شرفیاب شد، و پرسید: ای عمو! بزرگترین گناهان کبیره کدامین گناه است؟ فرمود: میگساری. آن جوان به نزد دوستان خود شتافت و پاسخ آن حضرت را با آنان در میان گذارد. گروه به اصرار از او خواستند تا دوباره به نزد آن حضرت باز گردد و همان پرسش را مطرح سازد! جوان در اثر پافشاری دوستانش به نزد امام علیه السلام بازگشت و همان سؤال قبلی خود را تکرار کرد! حضرت به او فرمود: ای برادر زاده! مگر به تو نگفتم که میگساری بزرگترین گناهان کبیره است؟! زیرا باده نوشی است که آدمی را در (دام) زنا، و دزدی، و قتل نفس - که خدا آن را حرام ساخته (آدمکشی) مگر در موارد که مجاز است - و (نیز) شرک به خداوند می‌افکند. پیامدهای شرابخواری بر هر گناه دیگری پیشی می‌گیرد، بدانسان که درختش از جهت بلندی و دراز بودن (شاخه‌ها بر سایر) درختان برتری می‌گیرد. «۱»

(۱) شاید مراد درخت خرما و انگور باشد که اولی از نظر بلندی، و دومی از جهت دراز بودن ساقه‌ها چنین حالی دارند، و از این دو نوع محصول، شراب می‌سازند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۲۲

(۱) ۱۶- عمر کی نقل کرده است که به امام رضا علیه السلام عرض کردم: ابن داذویه از شما روایت کرد که به او فرموده‌اید: شرابخوار، کافر است. فرمود: راست گفته است، من این (مطلب) را به او گفته‌ام.

(۲) ۱۷- ابو محمد انصاری (از ابن سنان) روایت کرده است که از امام صادق علیه السلام پرسیدم: آیا خوردن شرابی که از پوست خرما تهیه می‌شود، حرام است؟ حضرت فرمود: بلی! حرام است، و کسی که آن را می‌نوشد، حکم کسی را دارد که شراب بنوشد.

کیفر خوردن گل «۱»

(۱) خوردن خاک و یا گل، حرمت شرعی دارد، مگر تربت پاک سالار شهیدان حضرت ابی عبد الله الحسین علیه السلام که از این اصل کلی مستثنی است، و گردی از آن علاج دردهای بیدرمان است، و خداوند، شفای تمام دردها را در آن قرار داده است، به شرط آنکه استفاده از آن با خلوص نیت و طهارت و اعتقاد قلبی صورت پذیرد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۲۳

(۱) ۱- زیاد بن ابی زیاد، از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کسی که گل بخورد، بدن او دچار خارش

می‌گردد و به بواسیر مبتلا می‌شود، و مالخولیا (سوداء) بر مزاج او چیره می‌گردد و قدرت و توان ساق و پاهای او را می‌کاهد، و آنچه بدین سبب (در اثر خوردن گل و ابتلا به انواع بیماریهایی که یاد شد) از کارایی او کاسته می‌گردد، به حساب آورند و به خاطر آن (مورد بازخواست) و عذاب قرار می‌گیرند.

(۲) ۲- و به همین سند، زیاد بن ابی زیاد از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: برآستی که علت و سوسه (و آلوده شدن به وسواس) و (انگیزه) بیشترین دامهای شیطانی (که بر سر راه آدمی گسترده شده) در خوردن گل است. خوردن گل موجب بیماری بدن و تحریک درد است؛ و کسی که در اثر خوردن گل، توان و نیروی بدنی او کاسته گردد (و به جهت ناتوانی ناشی از گل خواری) از عبادتهایی که قبلاً توفیق انجام آن را داشته است، بازماند، به مقدار عباداتی که نتوانسته است انجام دهد، مورد بازخواست و عذاب قرار می‌گیرد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۲۴

کيفر فروتنی در برابر صاحبان قدرت و مخالفان دین

(۱) ۱- حدید مدائنی، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: دین خود را با پرهیزگاری و خدا ترسی و بی‌نیازی از همه جز خدا، (و نیز) با عدم ابراز نیاز خود به پادشاه وقت، حفظ کنید، و بدانید هر مؤمنی که در برابر قدرتمند و با زورمداری که مخالف آیین اوست از روی آزمندی، فروتنی نماید خداوند او را به وی واگذارد و بر او خشم می‌گیرد، و اگر مالی در این رابطه نصیب او گردد، خداوند برکت (خود) را از آن مال بر می‌دارد، و اگر چیزی از آن مال را در راه حج یا عمره یا آزاد ساختن بنده‌ای مصرف کند، خداوند هیچ پاداشی برای آن مقرر نخواهد کرد.

کيفر ترک واجبات الهی و انجام گناه کبیره

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۲۵

(۱) ۱- مفضل بن عمر، نقل کرده است که به امام صادق علیه السلام عرض کردم: از مغیره «۱» روایت می‌کنند که گفته است: اگر بنده‌ای پروردگار خویش را بشناسد، (همین او را) کفایت می‌کند و دیگر انجام تکالیف الهی بر او واجب نیست! حضرت فرمود: او را چه شده است؟! لعنت خدا بر او باد! مگر نه این است که هر قدر معرفت و شناخت بنده نسبت به خداوند بیشتر شود، فرمانبردارتر می‌گردد؟! کسی که خدا را نمی‌شناسد، چگونه از او امر و اطاعت می‌کند؟! خدای عز و جل، به محمد (پیامبر خود) فرمان می‌دهد (و او بر اساس رسالتی که دارد) مؤمنان را به انجام فرمان الهی ملزم می‌سازد، و همه به آنچه که از جانب خدا به انجام آن فرمان رسیده است (گردن می‌نهند و آن را) عمل می‌کنند تا زمانی که نهی خداوندی (در مورد فرامین صادره) فرا رسد و امر و نهی در نظر مؤمن یکسان و برابر است (و ملزم به اجرای آن است).

سپس فرمود: خداوند به بنده‌ای که واجبی از واجبات الهی را ترک کند و یا گناه

(۱) مراد مغیره بن سعید، بزرگ خاندان مغیره است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۲۶

کبیره‌ای از او سر بزند، نظر مرحمت نمی‌افکند و او را پاک و پاکیزه نمی‌گرداند. راوی می‌گوید: عرض کردم: خداوند به او نظر نمی‌کند؟! حضرت فرمود: آری! زیرا برای خداوند شریکی قائل شده است. راوی می‌گوید از روی شگفتی پرسیدم: دچار شرک شده است؟! حضرت فرمود: آری! زیرا خداوند عز و جل او را به کاری فرمان می‌دهد و ابلیس به کاری دیگر، و او دستور خدا را

نادیده گرفته و به آنچه که ابلیس فرمان داده است عمل می‌کند، بنا بر این با ابلیس در- هفتمین درک در آتش دوزخ- همدم و همنشین خواهد بود.

کیفر انتشار کارهای نکوهیده‌ای که به مؤمنان نسبت می‌دهند

(۱) ۱- محمد بن فضیل روایت کرده است که به حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام عرض کردم: قربانت گردم! مطالبی در باره یکی از برادران ایمانیم (از دیگران) می‌شنوم که از آن ناراحت می‌شوم و هنگامی که حقیقت امر را از خود او می‌پرسم، انکار می‌کند

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۲۷

در حالی که من به افرادی که آن اخبار را نقل کرده‌اند (کاملاً) اطمینان و اعتماد دارم.

راوی می‌گوید که حضرت به من فرمود: ای محمد! (حتی) به گوش و چشم خود در مورد (بد گوئی) برادر (ایمانیت) اعتماد نداشته باش، و اگر پنجاه نفر در پیش تو (در مورد مطلبی) شهادت بدهند و سوگند یاد کنند، ولی برادر ایمانی تو، به گونه‌ای دیگر سخن بگوید (و گفته آنان را تکذیب کند) از او بپذیر و از آنان قبول مکن و چیزی را که اسباب ناراحتی و سرشکستگی او می‌شود ابراز مکن و انتشار مده، زیرا در آن صورت، از کسانی خواهی بود که خداوند در باره آنان فرموده است: «کسانی که دوست دارند مطلب ناخوشایند و ناشایسته‌ای را- در باره کسانی که ایمان آورده‌اند- انتشار دهند، در دنیا و آخرت عذاب دردناکی به آنان مقرر شده است» (سوره نور/ آیه ۱۸).

(۱) ۲- منصور بن حازم، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر کس کار زشتی را (در جامعه) انتشار دهد همانند کسی است که آن کار را انجام داده است. و هر کس مؤمنی را در مورد چیزی، ملامت و سرزنش کند، (بدون تردید) پیش از مردن، خود دچار آن می‌گردد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۲۸

کیفر پایمال کردن حق الناس، عدم پرهیز از نجاسات، غیبت و سخن چینی

(۱) ۱- حفص بن غیاث، از امام صادق علیه السّلام و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السّلام از حضرت علی علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: چهار گروهند که اهل جهنم از آنها در رنج و عذابند، به خاطر عذاب سختی که بر این چهار گروه مقرر شده است زیرا به آنان از حمیم دوزخ (آب جوشان) می‌چشانند، و فریادشان (از

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۲۹

این شکنجه) به وا ویلا بلند است، و برخی از اهل جهنم به برخی دیگر می‌گویند:

این چهار گروه مگر چه کرده‌اند که با همه عذابی که ما می‌بینیم، (باز) از عذاب آنان در شکنجه‌ایم؟! مردی از آنان، در تابوتی از گدازه‌های آتش، آویزان است؛ و دیگر، روده‌هایش (از شکم) بیرون ریخته و آن را با خود می‌کشد؛ و سومی از دهانش خون و جراحت بیرون می‌زند؛ و چهارمی از گوشت بدن خود می‌خورد. سپس به آن که در تابوت آتشین است گفته می‌شود: داستان این به دور مانده از رحمت حق چیست که ما را با تمام عذابی که می‌کشیم، آزار می‌دهد؟! در جواب می‌گوید: این از رحمت حق محروم، در حالی مرد که اموالی از مردم در عهده او قرار داشت و می‌دانست که توان پرداخت و رهایی از دیون مردم را ندارد (ولی با وجود این اموال مردم را به عناوین مختلف از آنان گرفت)؛ و بعد از آن که روده‌های خود را با خود می‌کشد می‌پرسند: این محروم از رحمت حق، داستانش چیست که ما را با همه زحمت و عذابی که در آنیم، آزرده خاطر کرده است؟! پاسخ می‌دهد: این

از رحمت حق جدا مانده، (در دنیا) از نجاست ادرار خود پرهیز نمی‌کرد و اهمیت نمی‌داد که ترشحات ادرار او چند جای بدنش را ناپاک کند؛ سپس از کسی که چرک و خون از دهانش بیرون می‌ریزد می‌پرسند و قضیه این بی‌بهره مانده از رحمت خدا، چیست که دیدن او ما را با همه عذابی که می‌کشیم، می‌آزارد؟! می‌گوید: این بی‌نصیب از رحمت خداوندی، مسخرگی پیشه می‌کرد و ادای این و آن را در می‌آورد. و بعد از آن که گوشت بدن خود را می‌خورد، می‌پرسند: حکایت این محروم مانده از رحمت پروردگار چیست که مشاهده او ما را با همه عذابی که تحمل می‌کنیم، آزار می‌دهد؟

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۳۰

در جواب می‌گوید: این محروم مانده از رحمت یزدان، با غیبت و سخن چینی (در حقیقت) گوشت مردم را می‌خورد. «۱»

کیفر آن که با حاکم بیدادگری در آویزد

(۱) ۱- مفضل بن عمر نقل کرده است که امام صادق علیه السلام به من فرمود: ای مفضل! هر کس با حاکم بیدادگری در آویزد، و از آن حاکم گزند و آسیبی به او برسد، اجری نخواهد داشت و آن مصیبت را تحمل نخواهد کرد.

کیفر کسی که خواسته برادر ایمانی خود را بر نیآورد

(۱) این روایت نیز از تجسم اعمال حکایت می‌کند که در برزخ، صورت برزخی، و در آخرت صورت اخروی دارند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۳۱

(۱) ۱- اسماعیل بن عمار صیرفی نقل کرده است که به امام صادق علیه السلام عرض کردم:

فدایت شوم! آیا مؤمن برای مؤمن (مایه) رحمت است؟ فرمود: آری! عرض کردم:

چگونه؟! فرمود: هر مؤمنی که برادر ایمانش برای درخواست و حاجتی به نزد او بیاید، (به منزله) رحمتی است که از جانب خداوند برای او فرستاده شده است، پس اگر خواسته او را بر آورد، در حقیقت رحمت را پذیرفته، و اگر او را رد کرد در حالی که می‌توانست خواسته‌اش را بر آورده سازد، بی‌تردید رحمتی را که خداوند به جانب او روانه ساخته بود، قبول نکرده است، و این رحمت را تا روز قیامت نگاه می‌دارند، و (در آن روز) در اختیار آن مؤمن نیازمند قرار می‌گیرد، اگر بخواهد خود از آن بهره می‌گیرد و یا به دیگری می‌بخشد. ای اسماعیل! آن مرد مؤمن در روز قیامت در مورد این رحمت الهی - که برای او مقرر شده است - اختیار دارد، آیا به نظر تو آن را به چه کسی خواهد داد؟! عرض کردم: فدایت شوم! گمان نمی‌کنم که آن را به دیگران واگذارد، حضرت فرمود: گمان مکن، بلکه یقین داشته باش که او (این رحمت الهی را) از خود دور نخواهد ساخت. ای اسماعیل! هر کس که برادر

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۳۲

ایمانیش برای خواسته‌ای نزد او بیاید، و او توانایی بر آورده ساختن آن را داشته باشد ولی بر نیآورد، خداوند (پس از مرگ در گور) اژدهایی را بر او چیره کند که تا روز قیامت انگشت او را بگزد، (فرقی نمی‌کند) که در روز قیامت آمرزیده شود و یا مورد خشم و عذاب خداوندی قرار گیرد.

کیفر کسی که از روی اخلاص برای برآوردن نیاز برادر مؤمن خود گام بر ندارد

(۱) ۱- ابو جمیله، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هر کس برای انجام خواسته برادر مسلمان خود گام

بردارد اما (این اقدام او) از روی اخلاص نباشد (برای شهرت و یا مقاصد دیگر باشد)، مانند کسی است که به خداوند و رسولش خیانت ورزد، و خدای عز و جل دشمن او خواهد بود.

(۲) ۲- ابو بصیر نقل کرده است که از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمود: اگر یک تن از پیروان ما از برادر ایمانی خود برای انجام خواسته‌ای، درخواست کمک کند، ولی او

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۳۳

تمام توان خود را در این راه نگیرد، نسبت به خداوند و رسول الهی و مؤمنان خیانت ورزیده است. راوی می‌گوید: از امام علیه السّلام پرسیدم: منظور شما از مؤمنان، کیانند؟! فرمود: از امیر مؤمنان علی علیه السّلام گرفته تا آخرین آنها (یعنی ائمه اطهار علیهم السّلام).

کیفر آن که درخواست کمک مؤمنی را رد کند

(۱) ۱- ابو بصیر، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: اگر یکی از برادران هم آئین ما برای درخواست کمک به نزد یکی از شیعیان ما برود، و او با آنکه می‌تواند خواسته او را برآورد، به یاریش نشتابد، خداوند (به مکافات این عمل در دنیا) او را ناچار می‌سازد تا نیاز یکی از دشمنان ما را برآورده سازد، و در روز قیامت او را (به مکافات آن) عذاب خواهد کرد.

(۲) ۲- حسین بن ابان، از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس در یاری کردن به برادر مسلمان خود و برآورده ساختن خواسته او، امساک ورزیده (باصطلاح، ناخن خشکی کند) و یا اقدامی نکند، ناچار می‌شود به یاری کردن کسی

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۳۴

که خدمت به او گناه است و هیچ اجری برایش نخواهد داشت.

کیفر کسی که بیش از یک لباس در برکند و برادر ایمانش عریان باشد

(۱) ۱- فرات بن احنف، از امام زین العابدین علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر کس لباس اضافی داشته باشد و بداند که در همسایگی و نزدیکی او مؤمنی بدان نیازمند است و از او دریغ کند، خداوند عز و جل او را با صورت در آتش (دوزخ) خواهد افکند.

کیفر آن که بخوابد و در نزدیکی او گرسنه‌ای باشد

(۲) ۱- فرات بن احنف از امام زین العابدین علیه السّلام روایت کرده است که: هر کس با شکم سیر، شب را به صبح برساند، در حالی که در نزدیکی او مؤمن گرسنه‌ای باشد، خداوند عز و جل (به فرشتگان خود) می‌فرماید: فرشتگان من! شما را بر این بنده

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۳۵

گواه می‌گیرم که من او را (به این کار خیر) فرمان دادم و او سرپیچی کرد، و از کسی غیر از من (شیطان و یا شیطان صفتان) فرمان برد؛ من او را به عمل خود او وامی‌گذارم. به عزّت و جلالم قسم که هرگز او را نیامرزم.

(۱) ۲- و در روایت حرّیز آمده است که: امام صادق علیه السّلام از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم روایت کرد که خداوند عز و جل می‌فرماید: کسی که شب را با شکم سیر به صبح رساند، در حالی که برادر مسلمانش گرسنه باشد، به من ایمان نیاورده است.

کیفر کسی که مؤمنی را تحقیر کند

(۲) ۱- ابو بصیر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هرگز افراد با ایمان ولی تنگدست را (به خاطر فقر ظاهری آنها) کوچک و ناچیز نینگارید، زیرا اگر کسی مؤمنی را به خاطر تنگدستی، خوار دارد و او را کوچک بشمارد، خداوند او را خوار خواهد کرد و همواره نسبت به او خشمگین خواهد بود تا از کار زشتی که کرده است توبه کند و حرمت آن مرد با ایمان را نگاه دارد. و نیز فرمود: و هر کس مؤمنی را به

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۳۶

خاطر تنگدستی او خوار کند، خداوند در روز قیامت او را در برابر همه آفریدگان خود رسوا خواهد کرد.

کیفر کسی که در حضورش از مؤمنی غیبت شود و از او دفاع نکند

(۱) ۱- ابو الورد، از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که در حضورش از برادر ایمانی او غیبت شود و او دفاع نکند، خداوند در دنیا و آخرت او را یاری می‌کند، و اگر کسی در نزد او از برادر مؤمنش غیبت شود و توان دفاع از او را داشته باشد و نکند خداوند او را در دنیا و آخرت خوار و ناچیز گرداند.

کیفر خود پسندی

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۳۷

(۱) ۱- ابو خالد صیقل، از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که: خداوند عز و جل کار (آفرینش) را به یکی از فرشتگان واگذار کرد، و او هفت آسمان و هفت زمین و چیزهای دیگری آفرید، و هنگامی که آن فرشته دید تمامی آنها فرمانبردار اویند، (به خود) گفت: کیست مانند من؟! پس خداوند عز و جل نوبه‌ای از آتش فرستاد.

پرسیدم: نوبه آتشین چیست؟ فرمود: آتشی است به اندازه یک بند انگشت، و بعد فرمان داد تا هر آنچه را که آفریده بود بدان آتش روی کنند و آن آتش از تمامی آنها گذشت، به آن فرشته رسید و این (کیفر و عذاب) برای آن بود که (یک لحظه از خدا غافل شد و) خود بینی کرد.

کیفر پاسخ نیازمندی را ندادن و از سر نخوت راه رفتن

(۲) ۱- سلیمان بن سماعه، از عموی خود عاصم کوفی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر گاه امت من در برابر نیازمندی که درخواست کمک می‌کند خود را به نشنیدن بزند و از مقابل او با بی تفاوتی و غرور بگذرد، پروردگار من بعزت خود سوگند خورده و فرموده است: بعزتم سوگند که مسلماً برخی از آنان (امت) را به خاطر برخی دیگر عذاب خواهم کرد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۳۸

کیفر دشمنی و خیانت

(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السلام و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: امت من همواره در خیر خواهد بود تا زمانی که به هم خیانت نکنند، و امانت را به صاحب آن

بازگرداند، و زکات مال خود را بپردازد، و اگر چنین نکنند به قحطی و خشکسالی گرفتار خواهند شد.

کيفر گناهان

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۳۹

(۱) ۱- ابو حمزه ثمالی از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هیچ سالی پر بارتر از سالی دیگر نیست، و خداوند در هر کجا که خواهد، باران می‌بارد، و چون مردم (دیاری) خود را به گناه آلوده کنند خداوند مقدار بارانی که در آن سال برای آن مردم مقرر کرده بود، به بیابانها و دریاها و کوههای دیگری ببارد و خداوند عز و جل جعل «۱» را به خاطر گناهان مردم آن دیار با نباریدن باران عذاب می‌دهد چرا که خداوند راه بیرون رفتن از دیار گناهکاران را برای او هموار ساخته است؛ سپس امام فرمود: ای صاحبان بینش عبرت بگیرید و فرمود: در کتاب امیر المؤمنین علی علیه السلام یافتیم که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرموده است: هر گاه زنا شیوع پیدا کند، مرگ ناگهانی زیاد می‌شود؛ و زمانی که کم فروشی رواج یابد، خداوند آن مردم را به خشکسالی و کمبود (ارزاق عمومی) گرفتار می‌سازد؛ و اگر از پرداخت زکات خود داری نمایند، زمین (به فرمان خدا) بر کتهای خود را از زراعت و میوه‌ها و معادن آنان دریغ می‌کند؛ و هر گاه در داوری و صدور احکام، ستم روا دارند (عملاً) بر رواج ستم و دشمنی به یک دیگر کمک می‌کند؛ و چنانچه از امر به معروف و نهی از

(۱) جانوری است سیاه‌رنگ و دارای پر به شکل زنبور که از سرگین حیوانات تغذیه می‌کند و از بوی خوش چنان آزرده می‌شود که بمیرد! رک: ف. آندراج، ج ۲/ ص ۱۳۳۸.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۴۰

منکر سر باز زنند و از نیاکان اهل بیت من پیروی نکنند، خداوند افراد شرور و پست را از خودشان بر آنان مسلط می‌گرداند؛ و در آن هنگام افراد نیکوکار (آن جامعه) دست به دعا برمی‌دارند ولی مستجاب نمی‌شود.

(۱) ۲- ابان احمر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

پنج چیز است که اگر به آنها رسیدید، بایستی به خدای عز و جل پناه ببرید: هر گاه زنا و اعمال منافی با عفت در میان قومی پدید بیاید و آشکارا به آن تن در دهند، طاعون و بیماریهایی که در پیشینیان آنها وجود نداشته، در میان آنان رواج پیدا می‌کند؛ و اگر کم فروشی کنند مسلماً به خشکسالی و تهیدستی و ستم دولتمردان گرفتار آیند؛ و چنانچه زکات مال خود را نپردازند، از باران آسمان بی‌نصیب می‌گردند، و اگر به خاطر چهار پایان نباشد، هرگز باران بر آنها نخواهد بارید؛ و هر گاه پیمان خداوند عز و جل و رسول او را بشکنند، خداوند دشمنانشان را بر آنان چیره می‌گرداند و بعضی از اموالشان را می‌گیرند؛ و هر گاه بر خلاف حکم خدا، داوری کنند، خداوند جنگ و ستیز و درگیری را در میان آنان خواهد افکند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۴۱

(۱) ۳- سکونی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: زمانی فرا می‌رسد که درون امت من ناپاک ولی ظاهرشان از روی آزمندی به دنیا، آراسته و زیباست، و پاداش الهی را در پی ندارد چرا که (اعمال آنان) با خدا ترسی همراه نیست؛ و هنگامی که خداوند عذابی فراگیر بر آنان فرو فرستد همانند یک غریق (که راه به جایی ندارد) برای رهایی خویش، دست به دعا برمی‌دارند، ولی دعای آنان مورد قبول درگاه الهی قرار نمی‌گیرد.

(۲) ۴- و به همین سند از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت شده است که فرمود: زمانی بر امت من خواهد آمد که از قرآن بجز رسم، و از اسلام بجز اسم باقی نمی‌ماند؛ بنام، مسلمانند ولی در حقیقت از همه مردم (نسبت به قرآن) دورترند؛

مسجدهای آنان به ظاهر، آباد ولی (در باطن به خاطر فاصله گرفتن) از هدایت و صلاح، ویران است؛ فقیهان و دانشمندان دینی آن زمان، بدترین فقیهان و دانشمندان در زیر آسمان پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۶۴۲ باشند؛ منشأ فتنه و فساد آنان می‌باشند، و آثار سوء آن نیز به خود آنان باز می‌گردد.

(۱) ۵- فضیل از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: هر گاه مردم از اوامر و نواهی حق نافرمانی کنند و این راه (ناهموار) را در پیش بگیرند، اگر سواره باشند، از سواران سپاه ابلیس، و اگر پیاده طی مسافت کنند در شمار لشکریان پیاده اویند.

(۲) ۶- هیثم بن واقد نقل کرده است که از امام صادق علیه السلام شنیدم که فرمود: خداوند عز و جل، پیغمبری را برای (هدایت) قوم خود فرستاد، و به او وحی نمود که: به قوم خود بگو که هیچ طایفه و افراد خاندانی نیست که از من پیروی کنند و پس از رویارویی با بلاها و گرفتاریها، از راهی که موجب خشنودی و خرسندی خاطر من است روی گردان شده و به آنچه که من از آن ناخرسندم روی آورند جز اینکه من نیز از آنچه که ایشان را خوشحال می‌سازد روی بر می‌تابم و به آنچه که مورد ناخشنودی و ناراحتی آنان است روی می‌آورم.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۶۴۳

کیفر دانشمندان نابکار، و قاریان فاسق، و گردنکشان ستمکار، و وزیران خائن، و سردمداران دروغگو، و پیمان‌شکنان

(۱) ۱- مسعده بن زیاد از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت کرده است که فرمود: براستی که در دوزخ، آسیابی هست که مشغول به کار است، آیا نمی‌خواهید بدانید که چه چیزی را آسیاب می‌کند؟! پرسیدند: چه چیزی را آسیاب می‌کند؟! فرمود: (گوشت و پوست و استخوان) دانشمندان نابکار، و کسانی که قرآن را تلاوت می‌کنند ولی فاسقند، و ستمکاران متجرب، و وزیران خیانت پیشه و سردمداران لافزن و دروغگو را؛ و در دوزخ، شهری است که بدان «حصینه» می‌گویند، آیا نمی‌پرسید که در آن چیست؟ پرسیدند: چه چیزی در آن است؟! حضرت فرمود: در آن دستهای پیمان‌شکنان قرار دارد «۱» «۲».

(۱) نامبردن از دستها به این خاطر است که بستن عهد و پیمان با دست صورت می‌گیرد.

(۲) چون این روایت شریف از امیر مؤمنان علی علیه السلام نقل شده است، بعید نیست که مراد از فراز پایانی کلام امام علیه السلام، اصحاب حصینه کسانی باشند که در غدیر خم با آن حضرت بیعت کردند و بَخ بَخ یا علی گفتند و بعد رو در روی آن حضرت قرار گرفتند! و پیمانی را که در حضور رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و به فرمان الهی بسته بودند، نادیده انگاشتند و خود را و کسان خود را در رأس هرم حکومت اسلامی بگماشتند و لوای عدالتخواهی و انساندوستی برافراشتند!!

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۶۴۴

کیفر به دنیا دل بستن و طاغوت را پرستیدن

(۱) ۱- صالح بن سعید، از برادر خود سهل حلوانی، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: عیسی بن مریم علیه السلام در اثنای گردش گذارش به شهری افتاد که تمامی پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۶۴۵ ساکنان آن- در خانه‌ها و مسیر راه- افتاده و مرده بودند، به یاران خود فرمود: اینان به عذاب الهی مرده‌اند، و اگر به علت دیگری مرده بودند، (جنازه) یک دیگر را به خاک می‌سپردند. یاران حضرت عیسی علیه السلام به او گفتند که: دوست داریم داستان این

مردم را بدانیم (تا عبرت بگیریم). به آن حضرت (از جانب حق) فرمان رسید که: ای روح خدا! آنان را صدا بزن، حضرت عیسی علیه السلام ندا کرد و گفت: ای مردم روستایی! یکی از آن میان پاسخ داد: لَبَّيْكَ يَا رُوحَ اللَّهِ (فرمانبردارم ای روح خدا)، حضرت از او پرسید: داستان شما چیست و حال و روزتان چگونه است؟ عرض کرد: صبح را در عافیت و سلامت بسر بردیم و شب را در هاویه!! حضرت از او پرسید: هاویه چیست؟! جواب داد: دریا هائی از آتش که در آن کوههایی از آتش قرار دارد.

حضرت پرسید: چه چیزی شما را به این روز- که من می‌بینم- انداخت؟! گفت: دل بستگی به دنیا و پرستیدن طاغوت زمان، حضرت پرسید: بستگی شما به دنیا چه اندازه بود؟ گفت: به همان اندازه‌ای که کودک شیر خوار به مادرش علاقمند است، هر گاه (به او) روی کند خوشحال و اگر (از او) روی گرداند، اندوهگین می‌شود. حضرت پرسید: تا چه حد از طاغوت زمان فرمانبرداری می‌کردید؟ پاسخ داد: هر فرمانی که صادر می‌کرد بدون چون و چرا انجام می‌دادیم. حضرت پرسید: چه شد که از میان این همه مردم (فقط) تو به ندای من لبیک گفتی؟ پاسخ داد: زیرا لگامهای آتشین دهانهای آنان را بسته است، و مأمورانی درشت اندام و درشتخوی و سختگیر بر ایشان گمارده شده‌اند (و توان صحبت و یا حرکت ندارند)، و من در میان آنان زندگی می‌کردم ولی از ایشان نبودم، هنگامی که عذاب الهی (بر آنان) فرود آمد، مرا پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۴۶

نیز به همراه آنان گرفتار کرد، و من اکنون به موئی در آتش دوزخ آویزانم و می‌ترسم از اینکه در آتش سرنگون شوم. سپس امام به اصحاب خود فرمود که: حضرت عیسی علیه السلام به یاران خود گفت: زندگی در میان زباله‌ها کردن، و اندکی نان جوین خوردن اگر با سلامت دین (و عقیده) همراه باشد، کار بسیار آسان و راحت است.

کيفر ریاکار

(۱) ۱- مسعده بن زیاد از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السلام روایت کرده است که از رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ پرسیدند: در فردای قیامت رستگاری در چیست؟ حضرت فرمود: رستگاری، تنها در این است که با خدا از سر فریب و نیرنگ در نیایید تا (او نیز) شما را نفریبد؛ زیرا کسی که با خداوند مکر کند، خدا نیز با خدعه و نیرنگ با او رفتار خواهد کرد و ایمان او را می‌گیرد، و اگر درست بیندیشد پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۴۷ خواهد دید که در حقیقت، با خود نیرنگ نموده است. از آن حضرت پرسیدند:

چگونه می‌توان با خدا نیرنگ کرد؟! فرمود: به آنچه که خداوند فرمان داده است عمل می‌کنند، ولی نه برای خدا بلکه برای دیگری! پس در مورد ریا از خداوند بهر اسید، زیرا ریا شرک و ورزیدن به خداست، براستی که شخص ریاکار را در روز قیامت به چهار اسم صدا می‌زنند: ای کافر! ای فاجر! ای حيله گر! ای زیانکار! عمل (نیکوی) تو تباه شد و پاداش تو (نیز) از میان رفت و بهره‌ای از آن برای تو نماند، پاداش عمل خود را از کسی طلب کن که آن کار را برای (خشنودی) او انجام داده‌ای.

(۱) ۲- و به همین سند از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش روایت کرده است که فرمود: خداوند عز و جل یکی از کتابهای آسمانی خود را بر پیامبری فرو فرستاد، و در آن کتاب آمده بود که: گروهی از بندگان (من)، دین را وسیله به دست آوردن (مال و منال) دنیا قرار می‌دهند، لباس میش را بر دلهایی مانند دل‌های گرگها بر تن می‌کنند، و با اینکه (در حقیقت) از صبر زرد تلخترند ولی زبانشان از عسل

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۴۸

شیرین تر است، و رفتار این گروه در باطن از مردار (هم) گندتر و بدبوتر است، آیا اینان به خاطر رحمت (بی‌منت‌های من چنین)

مغرور شده‌اند؟! یا مرا فریب می‌دهند؟! یا آنکه نسبت به من گستاخی می‌ورزند؟!، بعزتم سوگند که چنان فتنه فراگیری را بر آنان بگمارم که تمام گستره زمین را در بر بگیرد، و هر انسان فرزانه و هوشمندی را حیران، و هر صاحب‌نظر صاحب‌دلی را مبهوت، و هر انسان فرهیخته‌ای را سرگردان کند، جامه پریشانی و جدایی بر اندام آنان بپوشانم، گروهی را به عذاب گروهی دیگر گرفتار سازم، و با دست دشمنانم از دشمنانم انتقام می‌گیرم، و پرواز نمی‌کنم.

کیفر کسی که کاری را انجام دهد برای اینکه بر خود ببالد

(۱) ۱- حسین بن مختار- بی آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد- از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که کار خیری را انجام دهد و هدف او از این کار، به خود بالیدن و شکوه و جلال دنیائی خود را در معرض تماشا قرار دادن باشد، خداوند در روز قیامت او را با صورتی سیاه محشور کند.
پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۴۹

کیفر کسی که از امر به معروف و نهی از منکر خود داری کند

(۱) ۱- محمد بن عرفه از امام رضا علیه السلام نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر گاه امت من امر به معروف و نهی از منکر را ترک کند، بایستی آماده عذاب خداوند متعال باشد.

باب

(۲) ۱- اصبع بن نباته از امیر مؤمنان علی علیه السلام نقل کرده است که فرمود: زمانی که خداوند بر (ساکنان) شهری خشم می‌گیرد ولی عذاب (خود) را بر آنان فرود نیاورد، نرخها (بهای کالاها و مواد اولیه) گران، عمرها کوتاه می‌شود، و بازرگانان (با آنکه اجناس را گران می‌فروشند) سودی نمی‌برند، و میوه‌ها شاداب و سالم نیستند و آب رودها و رودخانه افزونی نمی‌یابد، و (نعمت) باران (از ساکنان آن شهر) گرفته می‌شود، و
پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۵۰
زام امور آنان در دست مردم شرور و پست قرار می‌گیرد.

کیفر کسی که پس از امان دادن به کسی، او را بکشد

(۱) ۱- عبد الله بن سلیمان نقل کرده است که از امام محمد باقر علیه السلام شنیدم که فرمود: کسی که به مردی امان می‌دهد که او را نخواهد کشت ولی (پس از دستیابی) او را بکشد، در روز قیامت در حالی که پرچم فتنه و دسیسه را با خود دارد، قدم در عرصه محشر می‌گذارد.

کیفر غیبت رزمنده اسلام و آزار او و بد رفتاری با افراد خانواده‌اش

(۲) ۱- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش نقل کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که در باره مؤمن رزمنده‌ای غیبت کند، و یا به او آزار برساند، و یا در غیاب او با افراد خانواده‌اش بد رفتاری نماید، در روز قیامت این کار

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۵۱

او را علم کنند (بر پا می‌دارند) تا همه خوبیهای او را از بین ببرد، آنگاه او را در آتش سرنگون می‌سازند، و این (کیفر) در صورتی مقرر می‌گردد که آن رزمنده در (مسیر) طاعت و اطاعت خداوند متعال انجام وظیفه کرده باشد.

کیفر هراسناک کردن مؤمن از گزند صاحبان قدرت

(۱) ۱- اسحاق خفاف به نقل از یکی از راویان اهل کوفه، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که مؤمنی را از گزند حاکمی بترساند، ولی گزندی به او نرسد (جایگاه) او در آتش (دوزخ) خواهد بود؛ و اگر مؤمنی را از گزند حاکمی هراسناک کند و (از حاکم) آسیب ببیند، با فرعون و فرعونیان در آتش (همنشین) خواهد بود.

کیفر آزردن، دشمنی و مخالفت کردن با مؤمنان

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۵۲

(۱) ۱- مفضل بن عمر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: چون روز قیامت فرا رسد، سروشی فریاد می‌زند که: کجایند آنان که (در دنیا) با دوستان من (دوستان خدا) مخالفت کردند؟ پس گروهی از جای بر می‌خیزند در حالی که گوشتی بر صورتهای آنان نیست. آنگاه (آن سروش) می‌گوید: اینان هستند که (در دنیا) مؤمنان را آزار و با آنان دشمنی و مخالفت می‌کردند و آنان را به خاطر دینی که داشتند مورد سرزنش قرار می‌دادند، سپس (از درگاه الهی) فرمان می‌رسد که: اینان را به جانب دوزخ حرکت دهید. سپس امام صادق علیه السلام فرمود: بخدا سوگند که اینان همان سخنی را می‌گفتند که مؤمنان اظهار می‌کردند، ولی حقوق آنان را نپرداختند و رازشان را (در نزد دشمن) فاش ساختند.

کیفر دین‌تراشی

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۵۳

(۱) ۱- هشام بن الحکم از امام صادق علیه السلام؛ و محمد بن حرمان، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: در روزگاران پیشین مردی بود که می‌خواست دنیا را از راه حلال و مشروع به دست آورد ولی موفق نشد، (بناگزیر) کوشش خود را در راه حرام بکار بست ولی باز هم توفیق نیافت، آنگاه شیطان به سراغ او آمد و گفت: ای مرد! تو دنیا را از راه حلال خواستی، و نتوانستی، و از راه حرام طلب کردی باز هم آن را به دست نیاوردی، آیا می‌خواهی راهی در پیش پای تو بگذارم که مال و منال تو فزونی گیرد، و پیروان تو بسیار شوند؟! مرد گفت: آری! شیطان گفت: دینی (تازه) بساز و مردم را به قبول آن دعوت کن! آن مرد، چنان کرد (که شیطان گفت) و مردم دعوت او را پذیرفتند و (به دین او درآمدند و) در اطاعتش کوشیدند، و به آنچه می‌خواست رسید.

پس از مدتی به فکر فرو رفت و با خود گفت: چه کار بدی کردم! دینی از خود ساختم و پرداختم و مردم را به دین (ساختگی) خود در آوردم، و اکنون برای توبه راهی جز این نمی‌بینم که نزد هر که دعوت مرا پذیرفته است بروم و او را (از دین خود) بازگردانم.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۵۴

سپس نزد پیروانش رفت و گفت: به دینی شما را فرا خواندم که ساخته و پرداخته (افکار شیطانی) من بود و باطل است! پیروانش گفتند: تو دروغ می‌گویی، دین تو بر حق است، ولی تو (به ناحق) در دین خود تردید کرده‌ای و از آن باز گشته‌ای! چون چنین دید، زنجیری فراهم کرد و یک طرف آن را به جایی بست و طرف دیگر آن را به گردن خود افکند و با خود گفت: این زنجیر را

(هرگز) تا زمانی که خداوند توبه مرا نپذیرد، از گردن خود باز نخواهم کرد.

پس خداوند به یکی از پیامبران خود وحی کرد که: به فلانی (به آن مرد) بگو: بعزتم قسم که اگر مرا آنقدر بخوانی که بند از بند تو جدا گردد و بدن تو پاره پاره شود، از تو نخواهم پذیرفت، مگر آنکه هر که را که به راه خود فرا خوانده و معتقد ساخته‌ای و بر دین تو مرده است، (به دنیا) بازگردانی و از دین (ساختگی) تو باز گردد.

(۱) ۲- حریز- بی آنکه از رویان پیش از خود نام ببرد- از امام معصوم علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر بدعتی، گمراهی است، و نتیجه هر گمراهی آتش دوزخ می‌باشد.

(۲) ۳- محمد بن مسلم از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: پایین ترین درجه شرک، این است که آدمی از خود رأی و نظری داشته باشد و بر اساس نظر و تشخیص خود دیگران را (که موافق اویند) دوست و (آنان که با نظر او مخالفند) پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۵۵

دشمن بدارد.

(۱) ۴- ابو حمزه ثمالی نقل کرده است که از امام محمد باقر علیه السّلام پرسیدم: کمترین درجه دشمنی (با اهل بیت علیهم السّلام) چیست؟ فرمود: اینکه شخص چیزی را از خود بسازد (عقیده و ایده تازه‌ای را رواج دهد) و بر اساس آن (با مردم) دوستی و یا دشمنی بورزد.

(۲) ۵- عمّی به سند خود از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: خداوند، توبه‌یی برای بدعتگزار قرار نداده است. پرسیدند: چرا ای رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم؟

حضرت فرمود: زیرا قلب او از اندیشه هواخواهی و محبت آن بدعت پر شده (و جایی برای محبت خدا و اولیای او باقی نمانده) است.

(۳) ۶- حفص بن عمر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که به جانب بدعتگزاری، برود و به او احترام گذارد، مسلماً (در راه) نابودی اسلام قدم برداشته است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۵۶

باب

(۱) ۱- عثمان بن عیسی از قول یکی از دوستانش از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: خداوند هر بنده‌ای را که می‌آفریند، برای او جایگاهی در آتش و منزلی در بهشت در نظر می‌گیرد، و هنگامی که بهشتیان در بهشت و دوزخیان در دوزخ مستقر گردند سروشی ندا در می‌دهد که: ای ساکنان بهشت! نگاه کنید، و آنان به دوزخ نگاه می‌کنند و جایگاه خود را آشکار در آتش می‌بینند، سپس به آنان خطاب می‌شود که:

این جایگاههای شما بود که اگر نافرمانی خدا را پیشه خود کرده بودید ناگزیر به ورود در آنها می‌شدید. (با شنیدن این خبر) اگر قرار بود کسی از شدت سرور و شادمانی

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۵۷

قالب تهی کند، بدون تردید بهشتیان بودند که از فرط خوشحالی و به خاطر عذابی که از آنها دور شده است، می‌مردند. و باز ندا می‌شود که: ای دوزخیان! سر خود را (که از شرم به پایین انداخته‌اید) بالا کنید و به جایگاهی که برای شما در بهشت مقرر شده بود، نظر کنید! و آنان سر خود را بالا می‌کنند و جایگاه خود را در بهشت با همه نعمتهائی که در آن است می‌بینند، و به آنان گفته می‌شود: اینها جایگاههای شما بود که اگر (در دنیا) پروردگار خود را اطاعت کرده بودید، در آن جای می‌گرفتید. سپس حضرت

فرمود: اگر قرار باشد (که در آن روز و پس از شنیدن این خبر) کسی از شدت افسوس و اندوه بمیرد، بدون تردید، دوزخیان در این روز از فرط حسرت و غم قالب تهی می‌کردند. پس جایگاه بهشتیان در دوزخ- به ارث- به دوزخیان، و جایگاه دوزخیان را در بهشت- به ارث- به بهشتیان واگذارند و این همان معنی کلام سخنان خداوند است که (در سوره مؤمنان، آیه ۱۰ و ۱۱) می‌فرماید: «اینان (مؤمنان واقعی) همان وارثانند که بهشت را به ارث خواهند برد و در آن برای همیشه ماندگار خواهند شد».

کیفر تردید در دین و نافرمانی خدا

(۱) ۱- بکر بن محمد ازدی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السلام پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۵۸ فرمود: برآستی که (جایگاه) شک و تردید (در دین) و نافرمانی (از اوامر و نواهی خداوند) در آتش (دوزخ) است، و همانا این دو صفت نه از مایند و نه به جانب ما بازمی‌گردند (و صاحبان این دو صفت نه با ما بودند و نخواهند بود).

کیفر زنی که برای غیر شوهرش عطر بزند و بی‌اجازه او قدم از خانه بیرون گذارد

(۱) ۱- ولید بن صبیح از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر زنی که خود را معطر کند و از خانه خود بیرون رود، تا زمانی که به خانه‌اش باز گردد مورد لعنت و نفرین (فرشتگان نگهبان خود) قرار می‌گیرد. «۱»

کیفر کسی که فریاد دادخواهی اهل بیت علیهم السلام را بشنود، و جمع پریشان آنان را ببیند و به یاری ایشان نشتابد

(۱) ۱- زنی که بدین صورت از خانه بیرون می‌رود هر چند با اجازه شوهرش باشد، در خور چنین کیفری است، و اگر بدون موافقت همسر خود چنین کند، مسلماً کیفر بیشتری در انتظار اوست. پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۵۹ (۱) ۱- عمرو بن قیس مشرقی نقل کرده است که: همراه با پسر عمویم به خدمت امام حسین علیه السلام در قصر بنی مقاتل شرفیاب شدیم، پس از عرض سلام پسر عمویم به امام علیه السلام عرض کرد: یا ابا عبد الله! این اثر خضاب است یا خود موی شماست (که سیاه مانده است)؟! فرمود: این (اثر) خضاب است، و پیری (خیلی) زود به سراغ ما بنی هاشم می‌آید. آنگاه رو کرد به جانب ما و فرمود: برای یاری من آمده‌اید؟ عرض کردم: من، مرد سالخورده‌ای هستم و بدهی زیادی دارم و افراد تحت تکفل من (هم) بسیارند، و کالاهای مردم (به رسم امانت) نزد من است، و دوست ندارم امانت را ضایع سازم. و نمی‌دانم که چه خواهد شد؟! راوی می‌گوید که: پسر عموی من نیز پاسخی همانند پاسخ من اظهار کرد! امام علیه السلام به ما فرمود: (برخیزید و از اینجا) بروید تا فریاد دادخواهی ما را شنوید، و سیاهی جمعیت ما را ببینید، زیرا کسی که فریاد دادخواهی ما را بشنود و جمعیت ما را ببیند ولی دعوت ما را نپذیرد و به یاری ما نشتابد بر خداست که او را با صورت در آتش دوزخ بیفکند. پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۶۰

کیفر کسی که سرپرستی ده نفر را بر عهده بگیرد و با آنان بد رفتاری کند

(۱) ۱- انس بن مالک نقل کرده است که از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شنیدم که فرمود: کسی که عهده دار امور ده نفر

باشد ولی با آنان به عدالت رفتار نکند، در روز قیامت در حالی که دست و پا و سر او را در سوراخ تبری قرار داده‌اند، برانگیخته خواهد شد.

کیفر آن که سرپرست بعضی از امور مسلمانان باشد ولی به وظیفه عمل نکند

(۲) ۱- عمرو بن مروان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که مسئولیت اداره قسمتی از امور مربوط به مسلمانان را بر عهده بگیرد ولی (در انجام وظیفه خود کوتاهی کند تا) آنان را ضایع سازد؛ خداوند او را (از فیض رحمت بی‌منت‌های خود) بی‌نصیب گرداند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۶۱

کیفر ستمگران و دست‌نشانده‌های آنان

(۱) ۱- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: چون روز قیامت فرا رسد، سروشی ندا در می‌دهد که: کجایند ستمگران و دستیاران آنان و کسانی که دواتی را برای آنها آماده کردند یا کیسه‌ای را برای آنان بستند یا قلمی برای آنها اصلاح کردند؟! پس همه آنان را با بیدادگران در یک جایگاه برانگیزید (چرا که اینان در جرائم آنان شریکند).

کیفر کسی که خود را به پادشاه ستمگری نزدیک کند

(۲) ۱- و به همین سند از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت شده است که فرمود: بنده‌ای نیست که خود را به حاکم (ستمگری) نزدیک کند مگر اینکه (به همان اندازه) از درگاه خدا دور می‌گردد، و ثروتش افزونی نیابد مگر آنکه (کار) حسابش (در آخرت)

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۶۲

دشوار و سنگین شود، و هواخواهان او بسیار نمی‌گردد جز اینکه (تعداد) شیطانهای پیرامونش بسیار می‌گردند.

(۱) ۲- و به همین سند، باز از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت شده است که فرمود: شما از دربار پادشاهان و حاکمان (بیدادگر) و درباریان آنان بر حذر می‌دارم! زیرا نزدیکترین شما به دربار و درباریان آنها، دورترین شما از درگاه خداوند است؛ و کسی که ستمگر را بر خداوند، بیشی و پیشی می‌دهد، خداوند (فروغ) پارسایی را از قلب او می‌گیرد و او را به حیرت و سرگردانی دچار می‌سازد.

کیفر کسی که نامش را در دفتر زمامداران بنویسد

(۲) ۱- نواده دختری ولید بن صبیح باهلی نقل کرده است که امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که نامش را در دیوان فرزندان فلان بنویسد «۱»، خداوند در روز قیامت او را به صورت

(۱) ظاهراً منظور از «فرزندان فلان» بنی‌العباس می‌باشد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۶۳

خوک محشور می‌سازد. «۱»

کیفر دولتمردی که به هنگام نیاز مردم، خود را پنهان کند

(۱) ۱- اصبع بن نباته از امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هر حاکمی که خود را به هنگام نیاز مردم پنهان سازد (و مردم برای رفع نیاز به او دسترسی نداشته) خداوند نیز روز قیامت، خود را از او پنهان می‌سازد، و به نیاز او ترتیب اثر نمی‌دهد؛ و اگر (در قبال انجام کاری) هدیه‌ای از کسی بگیرد آن هدیه (به منزله) خیانت است، و اگر رشوه‌ای دریافت کند به خدا شرک ورزیده است.

کیفر کسی که در برابر کارهای ناپسند، سکوت کند

(۲) ۱- محمد بن سنان- بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد- از امام صادق علیه السّلام روایت

(۱) ظاهراً مراد از نوشتن نام در دیوان ستمگران، حقوق بگیران و کارگزارانی هستند که در خدمت صاحبان زور و زرند، ولی افرادی هم بوده‌اند که با اجازه امام معصوم علیه السّلام در دستگاه خلفا نفوذ کرده و مناصب مهمی را هم در دست داشتند تا شیعیان را به موقع یاری کنند و به داد آنان برسند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۶۴

کرده است که فرمود: هر گروهی که در برابر کار زشت (منکر) و ناشایسته‌ای که در میان آنان رواج دارد سکوت کنند، یا آن انجام دهنده آن کار زشت را سرزنش نکنند خداوند بزودی عذاب فراگیر خود را بر آنان فرود خواهد آورد.

(۱) ۲- مسعده بن صدقه از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: تردیدی نیست که اگر بنده‌ای در پنهان (از اوامر و نواهی حق) نافرمانی کند، پی آمد و زیان آن تنها گریبانگیر خود او خواهد شد. ولی اگر آشکارا چنین کار ناشایسته‌ای را انجام دهد و مورد سرزنش مردم قرار نگیرد، آثار سوء ناشی از آن، دامنگیر عموم مردم و زیان آن فراگیر خواهد شد.

سپس امام صادق علیه السّلام فرمود: و این بدین جهت است که او (در واقع) با این کار (ناپسند) دین خدا را خوار و کوچک شمرده، و خود را در موقعیتی قرار داده است که دشمنان خدا از رفتار او پیروی کنند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۶۵

(۱) ۳- و به همین سند، از امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت شده است که فرمود: ای مردم! مسلماً خداوند متعال عموم مردم را به خاطر افراد انگشت شماری که پنهانی گناه می‌کنند، عذاب نفرماید، ولی اگر همان افراد انگشت شمار و ناچیز، آشکارا و در حضور مردم همان گناه را مرتکب گردند و مردم، آنان را به خاطر کار زشتی که می‌کنند مورد سرزنش قرار ندهند، خداوند هر دو گروه را کیفر و عذاب کند؛ و نیز فرمود:

هیچ یک از شما در حالی که ستمگری، مردی را می‌زند، یا ستمدیده‌ای را آزار می‌کند و یا بیگناهی را می‌کشد، اگر در صدد «دفاع از او نیستید در آنجا حضور پیدا نکنید، زیرا یاری کردن مؤمن به مؤمن هنگامی که (در صحنه) حضور داشته باشد، واجب است، و سلامت و عافیت (برای شما) آسانتر است (البته) تا زمانی که حجت بر شما تمام شده باشد؛ و نیز فرمود: هنگامی که در میان بنی اسرائیل رخوت و سستی پیدا شد (در چنین شرایطی) مردی برادر ایمانی خود را در حال ارتکاب گناه می‌دید و او را از آن کار زشت باز می‌داشت ولی آن مرد همچنان به کار خود ادامه می‌داد، و (این عدم نصیحت پذیری) مانع آن نمی‌شد که همان شخص پند دهنده، هم پیاله و همنشین و همسفره آن مرد گناهکار باشد!! تا آنکه خداوند (به مکافات این بی‌تفاوتی

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۶۶

و عدم احساس مسئولیت) دل‌های آنان را نسبت به هم برگرداند و آنان را به دشمنی با یک دیگر واداشت، و این آیات (در سوره مائده، آیه ۷۸ و ۷۹) را در باره آنها فرو فرستاد: «گروهی از بنی اسرائیل که کفر ورزیدند، از زبان حضرت داود و حضرت عیسی بن مریم علیهما السلام مورد لعنت و نفرین قرار گرفتند، چرا که (از اوامر و نواهی حق) نافرمانی کردند و از احکام خداوندی سر باز زدند، و کارهای زشت و نکوهیده یک دیگر را باز نمی‌داشتند، و چه کار زشتی انجام می‌دادند».

کيفر مرد و زن زناکار

(۱) ۱- عبد الله بن میمون از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السلام روایت کرده است که فرمود: شش گونه کيفر و مکافات برای زناکار مقرر شده است: سه کيفر در دنیا و سه کيفر در آخرت. اما سه کيفر که گریبانگیر شخص زناکار در دنیا می‌شود عبارت است از: فروغ و روشنایی را از چهره او می‌برد، مایه تنگدستی (او) می‌گردد، و عمر او را کوتاه می‌کند، و آنچه مربوط به آخرت است: خشم خداوند نسبت به او، به سختی از او حساب کشیدن (حساب بدی دارد)، و اقامت همیشگی در آتش (دوزخ).

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۶۷

(۱) ۲- حفص از زید بن علی بن الحسین علیه السلام از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت کرده است که: چون روز قیامت فرا رسد، خداوند باد بد بویی بفرستد که اهل محشر چنان از بوی گند آن ناراحت شوند که راه نفس را بر آنان بگیرد (و احساس خفگی کنند)، آنگاه سروشی ندا در دهد که: آیا می‌دانید این بادی که شما را می‌آزارد، از کجاست؟! پاسخ می‌دهند: نمی‌دانیم، اما ما را بسیار آزرده است، به آنان گفته می‌شود: این باد گند از شرمگاه زناکارانی است که پیش از آنکه توبه کنند، مرده‌اند، پس بر آنان لعنت کنید که خداوند آنان را لعنت کرده است. پس کسی از اهل محشر نماند جز اینکه گویند: پروردگارا! زناکاران را مورد لعن و نفرین خود قرار ده.

(۲) ۳- صباح بن سیابه نقل کرده است که در خدمت حضرت امام صادق علیه السلام بودم که از او پرسیدند: آیا ممکن است زناکار به هنگام زنا، ایمان داشته باشد؟! فرمود: نه! هنگامی که به این کار زشت سرگرم است، ایمان از او گرفته می‌شود، و زمانی که از

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۶۸

جای برخیزد، ایمانش را به او باز گردانند. باز پرسیدند: اگر باز هم تصمیم به ادامه این کار زشت داشته باشد، چطور؟! فرمود: چه بسا افرادی که تصمیم به بازگشت دارند، ولی (هرگز) باز نمی‌گردند! (۱) ۴- عبد الملک بن اعین گوید: از امام محمد باقر علیه السلام شنیدم که فرمود: کسی که سرگرم زناست، شیطان نیز شرمگاه خود را در آن کار شرکت می‌دهد، و هر چند نطفه یکی است ولی فرزند از هر دوی آنهاست و شیطان در فرزند شریک است.

(۲) ۵- محمد بن مسلم از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: سه نفر هستند که خداوند متعال با آنها سخن نمی‌گوید، و آنها را (از آلايش گناه) پاک نمی‌سازد، و عذابی دردناک در انتظار ایشان است، یکی از این سه نفر، زنی است که در بستر همسرش با مرد دیگر هم‌آغوش گردد.

(۳) ۶- اسحاق بن هلال از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السلام

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۶۹

فرمود: آیا نمی‌خواهید شما را از بدترین نوع زنا آگاه سازم؟! سپس فرمود: کردار زنی که مرد بیگانه را به بستر شوهر خود راه

می‌دهد و فرزندى از او آورده، و او را به شوی خود نسبت می‌دهد، پس خداوند با این زن سخن نمی‌گوید و در روز قیامت نظر (رحمت) به او نمی‌افکند و او را از آلائش گناهان پاک و پاکیزه نگرداند، و عذابی دردناک در انتظار اوست.

(۱) ۷- علی بن سالم از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: دشوارترین عذاب روز قیامت نصیب مردی است که نطفه خود را در رحمی که بر او حرام است، می‌ریزد.

(۲) ۸- عبد الله بن بکیر گفت: از امام محمد باقر علیه السّلام معنی این سخنان رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را جويا شدم: «هر گاه مردی زنا کند، روح ایمان از او کناره می‌گیرد»، حضرت فرمود:

این همان روحی است که خداوند متعال (در سوره مجادله، آیه ۲۲) بدان اشاره فرموده است: «آنان را به وسیله روحی از جانب خود تأیید کرده است»، (و از مردی که زنا کند، این روح خدائی) جدا می‌شود.

(۳) ۹- زراره گفت: از امام محمد باقر علیه السّلام شنیدم که فرمود: هیچ خیری در زنا زاده نیست، پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۷۰

نه در وجود او و نه در پوست و موی و گوشت و خون، و نه در هیچ چیز دیگر او.

(۱) ۱۰- ابو خدیجه از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: اگر بنا بود یکی از کسانی که از راه زنا به دنیا آمده است، رهایی یابد، گردشگر بنی اسرائیل نجات می‌یافت. از حضرت پرسیدند: گردشگر بنی اسرائیل کیست؟! فرمود: عابدی بود (زنا زاده) و به او گفته بودند: (هرگز) زنا زاده پاک، و عبادتهای او پذیرفته نمی‌شود.

او چون این مطلب را شنید (از شهر بیرون رفت) سر به کوه و بیابان گذاشت و مرتباً تکرار می‌کرد: گناه من چیست؟! «۱».

کیفر نگاه کردن به زنان

(۱) ظاهر این خبر و خبر قبلی، با اعتقادات فرقه امامیه دوازده امامی و کلام خداوند نیز منافات دارد، لذا بایستی این دو حدیث را طوری توجیه کنیم که با اصول عدل اسلامی منافات نداشته باشد. دانشمندان دینی گفته‌اند که در این دو حدیث، نکاتی هست که به تأمیل و دقت نظر نیاز دارد. و ضمناً الزامی هم نداریم احادیثی را که با مفاهیم قرآن و اسلام سازگاری ندارند، توجیه و تفسیر کنیم، خصوصاً این دو حدیث اخیر که با کلام ائمه معصومین علیهم السّلام نیز در تضاد است. شایسته آن است که در این قبیل موارد با ذکر این نکته که: خداوند بهتر می‌داند و یا اینکه خداوند از حقایق امور آگاه است، خود را آلوده به تأویلاتی نکنیم که خدای ناخواسته، پی آمدهای ناگواری را به همراه داشته باشد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۷۱

(۱) ۱- علی بن عقبه، به نقل از پدرش روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: نگاه، تیری از تیرهای زهر آلود ابلیس است، و چه بسا یک نگاه (کوتاه)، حسرت و اندوه طولانی را به همراه داشته باشد.

کیفر لواطکننده و کسی که خود را در اختیار لواطکننده بگذارد، و زنانی که با هم همبستر شوند

(۲) ۱- اسماعیل بن مسلم از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هنگامی که قوم لوط آن عمل زشت را انجام دادند، چنان زمین به (پیشگاه) پروردگار خویش و گریست که اشکش به آسمان رسید، و آسمان آنقدر (به درگاه خداوند) گریست که (سیلاب) اشکش از عرش سر بر کشید. آنگاه خداوند به آسمان فرمان راند که: بر آنان سنگ ببار، و به زمین دستور داد که: آنان را در خود فرو ببرد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۷۳

(۱) ۲- عمرو از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: قوم لوط بهترین قومی بودند که خداوند متعال آفریده بود ولی (بر) ابلیس (گران آمد) سخت به تلاش افتاد تا آنان را گمراه سازد؛ و داستان قوم لوط از این قرار بود که- به هنگام کار- مردان آنها همگی و با هم از (خانه‌های خود) بیرون می‌رفتند، و زنان (نیز) همگی در خانه‌های خود باقی می‌ماندند، و ابلیس (هم) بیکار نشست و تصمیم گرفت که در غیاب مردان) به سراغ چیزهایی که ساخته بودند می‌رفت و آنها را (در هم می‌کوبید و) خراب می‌کرد. مردان قوم لوط (که چنین دیدند) بر آن شدند که کمین کنند و آن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۷۴

خرابکار نابکار را شناسایی نمایند. پس در کمینگاه حضور یافتند و به کمین نشستند، ناگهان نوجوان کم سن و سالی (در آن اطراف) مشاهده کردند که بسیار گویا و جذاب و زیبا بود. از او پرسیدند: تویی که ساخته‌های ما را خراب می‌کنی؟! جواب داد: بلی! (نه یک بار، بلکه) بارها این کار را کرده‌ام! مردان (پس از مشورت‌های لازم) تصمیم گرفتند که آن نوجوان زیبا ولی خرابکار را بکشند، و تا هنگام اجرای تصمیم خود، او را به دست یکی از مردان قوم سپردند. هنگامی که شب فرا رسید (و افراد خانواده را خواب فرا گرفت) آن نوجوان فریاد نابهنگامی کشید. مرد (از خواب پرید) از او پرسید: مگر چه شده است؟! گفت: پدرم (شبها) مرا بر روی شکم خود می‌خواباند (و امشب خوابم نمی‌برد!)، آن مرد به او گفت: بیا و روی شکم من بخواب! و شیطان (که خود را به شکل آن نوجوان زیبا آراسته بود) بر روی شکم مرد خوابید و به مالش او پرداخت و به او فهماند که میل همبستری دارد! ابلیس اول، راه کار را عملاً به آن مرد آموخت و سپس او کار ابلیس را ساخت، و (پس از آن) شیطان از چنگ مرد گریخت. چون روز فرا رسید، آن مرد ماجرا را با دیگران در میان نهاد، و (با شنیدن این ماجرا) میل و رغبت آنان نسبت به این عمل زشت برانگیخته شد، زیرا تا آن زمان از همخوابگی دو جنس موافق اطلاعی نداشتند. پس بدین کار زشت تن در دادند تا آنجا که مردان تنها به مردان می‌پرداختند و آتش شهوت خود را فرو می‌نشانند (و همسران خود را فراموش کردند)، و به این هم بسنده نکردند و مسافرانی را که عبورشان به آن دیار می‌افتاد، مزاحم زنان آنان نمی‌شدند ولی مردان و جوانان و کودکانشان را بکار می‌گرفتند! به حدی که دیگر کسی از شهر آنان عبور

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۷۵

نمی‌کرد تا گرفتار نشود! به تدریج این عمل زشت را (همگان آموختند و در شهر و دیار خود) رواج دادند و (از همسران خود غافل ماندند). ابلیس- که نفرین شده خدایی هست- هنگامی که دید این عمل زشت او (در غریزه جنسی مردان) پایگاه محکمی یافته است، خود را به صورت زنی درآورد و به سراغ زنان قوم لوط رفت و گفت: (شنیده‌ام که) مردان شما به مردان روی آورده‌اند (و شما را به دست فراموشی سپرده‌اند)، گفتند: آری! ما (به چشم خود این صحنه‌ها را) دیده‌ایم و به همین خاطر است که (حضرت) لوط، آنان را پند و اندرز می‌دهد (تا از این کار باز آیند) ولی حرف او در آنان تأثیر ندارد. ابلیس، عمل سحقی (همبستر شدن زنان را با هم) به زنان آموخت، و زنان قوم لوط نیز (از آن پس) به هم جنس بازی گراییدند و با هم همبستر شدند.

پس چون حجّت بر آنان تمام شد (و مهلتی که خداوند برای آنان مقرر کرده بود،- با سرپیچی از دستور لوط- سپری شد، خداوند، جبرئیل و میکائیل و اسرافیل (سه فرشته مقرب در گاه خود) را به شکل جوانانی نورسته (و زیبا) درآورد، و بر اندام هر یک قبایی پوشاند و به آنان فرمان داد تا هنگامی که (حضرت) لوط علیه السّلام سرگرم شخم زدن- زمینهای باغ خود- بود بر او گذر کردند. حضرت لوط علیه السّلام (با نگرانی) از آنان پرسید: کجا می‌روید که من (هرگز) زیباتر از شما ندیده‌ام؟! گفتند: صاحب اختیارمان (خدا) ما را به جانب صاحب اختیار این شهر فرستاده است. لوط علیه السّلام پرسید: فرزندانم! آیا صاحب اختیار شما را در جریان رفتار اهالی این شهر قرار نداده است که (با مسافران) چه می‌کنند؟! بخدا سوگند که اینان، مردان را ربوده و با

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۷۶

آنان (آن) عمل بسیار زشت و ناپسند را انجام می‌دهند تا به حدی که خون از آنان خارج شود. گفتند: صاحب اختیارمان به ما فرمان داده است تا از میان شهر عبور کنیم. حضرت لوط علیه السّلام به آنان گفت: من از شما درخواستی دارم. گفتند: چه درخواستی؟! گفت: در همین جا کمی توقف کنید تا هوا تاریک شود. فرشتگان مأمور الهی چون به انتظار تاریکی شب نشستند، و حضرت لوط علیه السّلام به دخترش دستور داد تا برای آنان نان و کوزه آبی بیاورد (تا سیر شوند) و نیز جامه‌ای که آنان را از سرما باز دارد. پس از آنکه دختر لوط به طرف خانه رهسپار شد باران (تندی) باریدن گرفت و مسیر عبور را (در بیابان یا درّه) پوشاند، لوط علیه السّلام با خود گفت: (بیم آن دارم که) این سیلاب، کودکان را با خود ببرد، (و لذا از سر ناچاری) به آنان گفت: برخیزید تا برویم. لوط علیه السّلام از کنار دیوار (باغ) حرکت می‌کرد و این سه فرشته مأمور الهی از میانه راه عبور می‌کردند، لوط علیه السّلام به آنان گفت: فرزندانم! از اینجا (کنار دیوار) بیایید! گفتند: به ما دستور داده شده است که از وسط راه عبور کنیم. حضرت لوط علیه السّلام تاریکی شب را برای پیمودن راه غنیمت شمرد (تا به خانه رسید و شادمان بود که همراهان او مورد مزاحمت اهالی شهر قرار نگرفتند).

ابلیس - که مورد لعن و نفرین قرار گرفته است - کودکی را از دامان مادرش ربود و او را در چاه انداخت! و (در اثر شیون مادر کودک) ساکنان شهر بر در خانه لوط گرد آمدند و غوغا براه انداختند، و بهنگامی که آن سه جوان زیبا را در خانه او دیدند، گفتند: ای لوط! تو خود به کاری دست زدی که ما را از آن باز می‌داشتی!!

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۷۷

لوط گفت: «اینان میهمانان منند، (این قدر) در رسوایی من مکوشید» «۱» گفتند: اینان سه نفرند، یکی را تو با خود داشته باش و دو تن دیگر را در اختیار ما بگذار! لوط علیه السّلام (برای حفظ آبروی خود) آنان را وارد خانه کرد و خود بر درب خانه ایستاد و گفت:

ای کاش کسانی را داشتم که شما را از من دور می‌کردند. آنان، هجوم آوردند و درب خانه را شکستند و لوط علیه السّلام را به روی زمین انداختند! جبرئیل به لوط گفت: «ما فرستادگان پروردگار توایم، (نگران مباش!) هرگز دستشان به تو نخواهد رسید» «۲»، و بعد مشت خاکی از زمین برداشت و به روی آنان پاشید و گفت: تیره و تار باد صورتهایتان! پس همه ساکنان شهر کور شدند. لوط علیه السّلام به فرشتگان گفت: ای فرستادگان خدا! پروردگار من (در مورد اینان) به شما چه فرمان داده است؟ گفتند: خداوند به ما فرمان داده است که آنان را سپیده دمان عذاب کنیم. لوط گفت: از شما خواهشی دارم، گفتند: خواهش تو چیست؟! گفت: همین اکنون آنان را به عذاب خدا گرفتار سازید، گفتند: ای لوط! وعده الهی، سپیده دم است آیا (طلوع) سپیده نزدیک نیست؟! «۳»، تو دختران خود را بگیر و از این دیار بیرون شو ولی همسرت را با خود مبر! امام محمد باقر علیه السّلام فرمود: خدا، لوط علیه السّلام را رحمت کند! اگر می‌دانست که چه کسانی در خانه او بودند، آن وقت در می‌یافت که پیروزی او قطعی است، آن زمانی که گفت: «ای کاش توانایی (لازم را) داشتم یا می‌توانستم به رکن محکمی پناه

(۱) سوره حجر: ۶۸.

(۲) سوره هود: ۸۱.

(۳) سوره هود: ۸۱.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۷۸

برم» «۱»، چه رکنی محکمتر از جبرئیل که در آن خانه همراه او بود؟ خداوند متعال (در سوره هود، آیه ۸۳) به حضرت رسول صلی

اللَّهُ عليه و آله و سلم فرمود: «از ستمکاران (امت تو نیز چندان) بعید نیست که رفتار قوم لوط را پیشه خود سازند!».

(۱) ۳- و نیز رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عليه و آله و سلم فرمود: کسی که به نزدیکی با مردان پافشاری کند، نخواهد مرد مگر آنکه مردان را به خود فرا خواند.

(۲) ۴- از امام صادق علیه السّلام روایت شده است در مورد مردی که با نوجوانی نزدیکی کند و شرمگاه خود را در شرمگاه او فرو برد، خواهر آن نوجوان هرگز بر آن مرد حلال نخواهد شد (و نمی‌تواند با او ازدواج کند).

(۳) ۵- و نیز امام صادق علیه السّلام فرمود: اگر قرار بود که بزهکاری را (از بزهکاران) دو بار سنگسار کنند، مسلماً کسی بود که عمل لواط را مرتکب شده است.

(۴) ۶- و نیز امام صادق علیه السّلام از امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: عمل لواط، غیر از وارد کردن شرمگاه را گویند، و در صورت ورود حکم کفر را دارد.

(۱) سوره هود: ۸۰.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۷۹

(۱) ۷- عبد الله بن میمون قدّاح از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش روایت کرده است که فرمود: مردی به خدمت پدرم شرفیاب شد و عرض کرد: ای پسر رسول خدا! من گرفتار بلایی شده‌ام (که از گفتن آن شرم دارم) رهایی مرا از خداوند متعال بخواه! به حضرت گفته شد که: این مرد، مردان را به خود دعوت می‌کند (همجنس بازست)، حضرت فرمود: خداوند کسی را که به این بلا گرفتار می‌سازد، دیگر با او کاری ندارد. آنگاه پدرم علیه السّلام فرمود: خداوند متعال فرموده است: بعزت و جلالم سوگند که بر فرش دیبای بهشتی نخواهد نشست کسی که (اجازه می‌دهد) دیگران با او آن عمل بسیار زشت را انجام دهند.

ابن بابویه، محمد بن علی - مجاهدی، محمد علی، پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ۱ جلد، انتشارات سرور - قم، چاپ: اول، ۱۳۸۱ش. پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال؛ ص ۶۷۹

(۲) ۸- غیاث بن ابراهیم از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السّلام روایت کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السّلام فرمود: براستی که خداوند متعال بندگانی دارد که هیچ گونه التفاتی به آنان نمی‌کند، و رحمهایی مانند رحم زنان دارند، از حضرت پرسیدند: یا امیر المؤمنین! (در این صورت) چرا آبستن نمی‌شوند؟! فرمود: (زیرا) رحمهای آنان، باژگونه است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۸۰

(۱) ۹- علی بن اسباط از قول یکی از یارانش از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: (در این تردیدی نیست که) خداوند عز و جل، شیعیان ما را به چهار چیز مبتلا نمی‌سازد: اول: گدایی و در یوزه‌گری نمودن؛ دوم: مردی که دیگران از شرمگاه او استفاده کنند بودن؛ سوم: گرفتار ولایت بد کردن؛ چهارم: دارای فرزند کبود چشم گندمگون چهره شدن. «۱» (۲) ۱۰- ابو خدیجه از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که: رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عليه و آله و سلم به مردانی که خود را همانند زنان بیاریند و رفتار زنانه‌ای داشته باشند، و زنانی که خود را به شکل مردان در آورند، لعنت فرستاد، و فرمود: اینان همان مردان بیشر می‌که کار زنان را از آنان کشند! و زنان همجنس بازی که با یک دیگر پیمان ازدواج بندند، (و در ادامه سخنان خود فرمود): و به درستی که خداوند عز و جل قوم لوط را نابود نکرد جز برای آنکه زنان بسان مردان همجنس باز شدند و با هم ازدواج کردند.

(۱) در فراز پایانی حدیث - قسمت چهارم - باید بیشتر تأمل کرد، و تا نظر قطعی امام علیه السّلام برای انسان آشکار نشود نبایستی در

این مورد اظهار نظر قطعی کرد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۸۱

(۱) ۱۱- غیاث بن ابراهیم از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السلام فرمود: (در این تردید نیست) که هر مردی که خود را از روی رغبت در اختیار مردان قرار دهد، خداوند شهوت زنان را در او ایجاد خواهد نمود.

(۲) ۱۲- اسحاق بن جریر نقل کرده است که زنی از من درخواست کرد تا از امام صادق علیه السلام برای او اجازه شرفیابی بگیرم. حضرت اجازه فرمود، آن زن از امام علیه السلام پرسید: حدّ (شرعی) زنان همجنس باز چیست؟! فرمود: کیفر شرعی آنان همان کیفر زنان زناکار است. و فرمود: چون روز قیامت فرا رسد، اینان را در حالی که جامه‌های آتشی در بر و نقابهای شعله‌وری بر رخ، و با لباسهای زیرینی از آتش، حاضر سازند، و پس از آنکه عمودهای گداخته‌ای را در درون آنان فرو برند و از گلوگاهشان بیرون آورند، در آتش دوزخ رها سازند. و سپس فرمود: ای زن! اولین گروهی که این عمل (زشت) را انجام داد، قوم لوط بود، که مردان نیاز جنسی خود را توسط مردان برآورده ساختند، و همسرانشان که بدون مرد مانده بودند، همان کار

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۸۲

مردان خود را در پیش گرفتند.

(۱) ۱۳- ابو خدیجه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: دو زن حق ندارند که در زیر یک لحاف با هم بخوابند مگر اینکه در میان آن دو، مانعی وجود داشته باشد، و اگر این کار را مرتکب شدند، بایستی آنان را از این کار بازداشت و توبه داد و بر هر یک از آنها بایستی حدّ جاری کرد؛ و چنانچه بار دیگر باز هم به کار خود ادامه دادند، بایستی هر دو را حدّ شرعی زد؛ و برای بار سوم بایستی آن دو را کشت.

(۲) ۱۴- هشام بن سالم نقل کرده است که جمعی از زنان به محضر امام صادق علیه السلام شرفیاب شدند، و یکی از آنان از حضرت در مورد سحّ «۱» پرسید، امام علیه السلام پاسخ داد: حدّ آن، همان حدّ زن زناکار است (یک صد تازیانه در حضور مردم). زنی دیگر پرسید: این حکم در قرآن ذکر شده است؟! حضرت فرمود: آری! پرسید: در کجای قرآن آمده است؟! فرمود: در داستان اصحاب رسّ. «۲»

(۱) همبستر شدن زنان با زنان و فرج خود را به همدیگر سائیدن.

(۲) در تفسیر صافی آمده است:

حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام به نقل از پدران بزرگوارش علیهم السلام از حضرت ابی عبد الله الحسین علیه السلام روایت کرده است که سه روز پیش از ضربت خوردن حضرت امیر المؤمنین علی علیه السلام مردی از اشراف قبیله «تمیم» بنام عمرو به خدمت آن حضرت شرفیاب شد و درخواست کرد که او را از جریان «اصحاب رسّ» با خبر کند که در چه زمانی می‌زیستند و در کجا سکونت داشتند و کدام پیامبر بر آنان مبعوث شده بود و به کدام عذاب الهی گرفتار شدند؟ حضرت به او فرمود: از داستانی پرسیدی که تاکنون کسی جز من (آن را از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم) نپرسیده بود و هر کس از این پس از آنان سخن گوید، بناچار از من باید نقل کند: قومی بودند که درخت صنوبر را می‌پرستیدند و آن را شاه درخت می‌نامیدند، و یافث بن نوح آن درخت را در کنار چشمه‌ای به نام «روشاب» نشانده و از درختانی به شمار میرفت که پس از طوفان نوح بوجود آمده بود. از این جهت آنان را «اصحاب رسّ» نامیدند که پیغمبر خود را زنده در چاه دفن کردند (رسّ در لغت به چاه سنگ چینی نشده گفته می‌شود). و این واقعه بعد از حضرت سلیمان بود، آنان در مشرق زمین و در کنار رودخانه‌ای (که بعدها رسّ نامیده شد) دوازده شهر بنا کرده بودند و آن رود پر آب ترین رودخانه‌های روی زمین بود و آن دوازده شهر را:

آبان و آذر و دی و بهمن و اسفندار و فروردین و اردیبهشت و خرداد و مرداد و تیر و مهر و شهریور نامیده بودند، و بزرگترین آن شهرها اسفندار بود که سلطان آنان به نام ترکوذ بن غابور بن یارش بن ساز بن نمرود بن کنعان در آن شهر سکونت داشت و چشمه اصلی و درخت صنوبر در این شهر بود و در سایر شهرها هم تخمی از صنوبر کاشته بودند و آب آن چشمه را بر خود و حیوانات خود حرام می‌دانستند و هر که از آن آب می‌نوشید کشته می‌شد، زیرا معتقد بودند که آب آن چشمه، مایه حیات خدای ماست! این روایت بسیار طولانی است و تا همین جا بسنده می‌شود.

ضمناً در مجمع البیان آمده است: در مورد اصحاب رسّ در میان مفسران اختلاف نظر وجود دارد، برخی گویند چاهی بوده در انطاکیه که حبیب نجّار را در آن افکندند و سپس به اصحاب رسّ شهرت یافتند؛ و بعضی گفته‌اند دامدارانی بوده‌اند که در کنار چاهی می‌نشستند و عبادت می‌کردند و بت پرست بودند، و هنگامی خداوند شعیب را به پیامبری مبعوث فرمود، آنان او را تکذیب کردند و عاقبت آن چاه فرو ریخت و زمین آنان را در خود فرو برد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۸۳

کیفر دروغ بستن به خداوند و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه اطهار علیهم السلام

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۸۴

(۱) ۱- ابو خدیجه از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: دروغ بستن به خدای متعال و رسول او و جانشینان رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از گناهان کبیره است، (۲) و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرموده است: کسی که مطلبی را به من نسبت دهد که من آن را نگفته باشم، البته جایگاه او در جهنّم است.

کیفر انسان دو رو و دو زبان

(۳) ۱- ابن ابی یعفور از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که با مسلمانان دو رو و دو زبان باشد، در روز قیامت با دو زبان آتشین محشور خواهد شد.

(۴) ۲- زید بن علی بن الحسین به نقل از پدران بزرگوارش علیهم السلام از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که دو رو و دو زبان باشد، در روز قیامت در حالتی محشور می‌گردد که زبانی از پشت سر و زبان دیگری از پیش روی او بیرون آمده

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۸۵

باشد، و هر دو شعله‌ور زبانه می‌کشند تا همه پیکر او را فرا گیرند و بسوزانند، و سپس در باره او گفته می‌شود که: این همان است که در دنیا دو روی و دو زبان بود؛ و در روز قیامت به این دو صفت (از دیگران) باز شناخته می‌شود.

(۱) ۳- ابو شبیه زهری از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: (چه) بد بنده‌ای است که دو روی و دو زبان باشد، در حضور، برادر دینی خود را می‌ستاید ولی در غیاب، از او بدگویی می‌کند (با غیبت گوشت بدن او را می‌خورد)، در وقت دارائیش به او حسادت می‌ورزد، و به هنگام گرفتاری، تنهائش می‌گذارد.

(۲) ۴- ابو شبیه زهری روایت کرده است که امام محمد باقر علیه السلام فرمود: (چه) بد بنده‌ای است کسی که عیبجوی (مردم) باشد، با چهره‌ای (موافق) با آدمی روبرو می‌گردد و با چهره‌ای (مخالف) به او پشت می‌کند.

(۳) ۵- عبد الرحمن بن ابی حمّاد- بی آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد- نقل کرده است

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۸۶

که: خداوند متعال به عیسی بن مریم علیه السّلام فرمود: ای عیسی! زبان تو چه در نهان و چه آشکارا باید یکی باشد، و قلب تو نیز. من، تو را هشدار می‌دهم- و همچون من خبیر و آگاهی تو را کافی است-: دو زبان در یک دهان، و دو شمشیر در یک نیام، و دو قلب در یک سینه جای نمی‌گیرد، و این گفته در مورد اذهان نیز درست است (که دو اندیشه متضاد در باره چیزی داشتن متصوّر نیست).

کيفر لعن بیجا و ناروا

(۱) ۱- علی بن ابی حمزه می‌گوید که: از امام صادق علیه السّلام شنیدم که می‌فرمود: (تردید در این نیست که) چون لعنت (و نفرین) از دهان کسی بیرون می‌آید (و بر زبان جاری می‌شود) در حال بی‌قراری و بی‌مکانی باقی می‌ماند، اگر آن شخص را (که مورد لعن و نفرین قرار گرفته است) سزاوار آن دید بر او فرود می‌آید، و گر نه به خود او (گوینده لعن و نفرین) باز می‌گردد.

کيفر کسی که به کفر مؤمنی گواهی دهد

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۸۷

(۱) ۱- جابر از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: هرگز کسی به کفر دیگری شهادت نمی‌دهد مگر آنکه (آن) کفر گریبانگیر یکی از آن دو تن خواهد شد. اگر به کفر کافر شهادت دهد، راست گفته (و سخن یاوه بر زبان نرانده است)؛ ولی اگر کفر انسان مؤمنی را گواهی کرده باشد، (همان) کفر به او باز می‌گردد و کافر می‌شود. شما را از ناروائی و کفر انگاری به مؤمنان بر حذر می‌دارم.

کيفر کسی که نیرنگ و مردم فریبی کند

(۲) ۱- سکونی از امام صادق علیه السّلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السّلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که با مسلمانی از در نیرنگ در آید، از ما نیست.

(۳) ۲- هشام بن سالم- بی‌آنکه از روایان پیش از خود نام ببرد- از امیر مؤمنان علی علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: اگر نه این بود که سرانجام فریب و نیرنگ- هر دو- آتش

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۸۸

(دوزخ) است، در مکر از همه عرب پیشی می‌گرفتم.

(۱) ۳- زاذان روایت کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السّلام فرمود: اگر من از زبان رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نشنیده بودم که: «جایگاه نیرنگ و فریب و خیانت در آتش (دوزخ) است» در مکر (و نیرنگ هم) از همه عرب پیشی می‌گرفتم.

کيفر ستمکار

(۲) ۱- عبد الله بن سلیمان از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: ستم کردن در این دنیا، همان تاریکیهای آخرت است.

(۳) ۲- غالب بن محمد از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که در رابطه با مفهوم این کلام خداوند متعال «براستی که پروردگار تو در کمینگاه است»، فرمود: کمینگاه گذرگاهی است بر پل صراط که هیچ بنده ستمگری از آن نخواهد گذشت.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۸۹

(۱) ۳- علی بن سالم از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: خداوند متعال می‌فرماید:

بعزت و جلالم سوگند که هرگز دعای ستم‌دیده‌ای را در رابطه با ستمی که بر او رفته، و خود نیز همان ستم را در حق دیگران روا داشته است، برآورده نمی‌سازم.

(۲) ۴- اسحاق بن عمیر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: خداوند متعال به یکی از پیامبران خود- که در سرزمین یکی از گردنکشان ستمکار، می‌زیست- از طریق وحی فرمان داد که: برو و به آن بیدارگر بگو: من تو را برای خونریزی (و حیف و میل کردن) و گرفتن دارائی مردم بر آن سامان مسلط نکرده‌ام، بلکه تو را برای دادخواهی آنان گماردم تا (بیش از این به درگاه من) از ستمی که بر آنها می‌رود ننالند، چرا که من از ستمی که گریبانگیر آنان شده است نخواهم گذشت اگر چه کافر باشند.

(۳) ۵- زید بن علی بن الحسین علیه السلام از پدر بزرگوارش روایت کرده است که فرمود: آنچه که ستم‌دیده از دین ستمکار می‌گیرد، (به مراتب) بیشتر (و با ارزشتر) از آنچه پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۹۰ ستمگر (به ناروا) از دنیای ستم‌دیده می‌گیرد.

(۱) ۶- زراره از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که در حق دیگری ستم روا می‌دارد، خداوند- جان و مال- او را به همان ستم گرفتار می‌سازد، ولی اگر از ستمی که در میان او و خداوند متعال است، توبه کند، خداوند آن گناه را می‌بخشد.

(۲) ۷- محمد بن عبد الله ارقط از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که: اگر کسی به دیگری ستم کند، خداوند متعال کسی را بر او چیره می‌سازد که همان ستم را نسبت به او، و فرزندان او، و فرزندزاد گانش روا دارد.

(۳) ۸- فضیل بن یسار از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که قسمتی از مال برادر دینی خود را بخورد (به اصطلاح بالا بکشد) و آن را به او باز نگرداند، در روز قیامت پاره‌ای از آتش را خواهد خورد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۹۱

(۱) ۹- ابو عبیده حداء از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که قسمتی از مال مؤمنی را بدون رضایت وی غصب کند و یا ناروا و به قهر از او بستاند، خداوند، پیوسته از او روی بگرداند و تمام کارهای نیک که انجام می‌دهد در نامه اعمال- و در شمار اعمال نیک او- ثبت نمی‌کند تا زمانی که (از این کار زشت خود) توبه کند و مالی را که به ناحق گرفته است به صاحب اصلی آن بازگرداند.

(۲) ۱۰- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که امیر مؤمنان علی علیه السلام فرمود: بزرگترین گناهان، مال شخص مسلمان را به ناحق تصرف کردن است.

(۳) ۱۱- حفص بن عمر از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی (براستی) از کیفر و مکافات الهی می‌ترسد که از ستم کردن به دیگران خود داری نماید.

(۴) ۱۲- حسین بن عثمان و محمد بن ابی حمزه، از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: براستی که خداوند عز و جل، شخص ثروتمند ستمکار را دشمن

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۹۲ می‌دارد.

(۱) ۱۳- هشام بن سالم نقل می‌کند که از امام صادق علیه السلام شنیده است که فرمود: گاهی، بنده‌ای مورد ستم قرار می‌گیرد،

ولی آنقدر در نفرین به ستمگر زیاده روی می‌کند که خود او نیز در شمار ستم پیشگان در می‌آید.

(۲) ۱۴- عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که (بخواهد) ستم بیدادگری را موجه قلمداد نماید و بهانه‌ای برای روایی ستم او بترشد، خداوند بزرگ کسی را بر او چیره می‌سازد که در حق او ستم کند، و هر چه برای رهایی خود (از چنگ آن ستمگر) خدا را بخواند، به خواسته او ترتیب اثر داده نمی‌شود، و به خاطر ستمی که بر او رفته است (نیز) اجری نخواهد داشت.

(۳) ۱۵- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که در باره کسی ستم روا داشته است ولی او را پیدا نمی‌کند که رضایتش را حاصل کند، (بایستی) برای او طلب آمرزش نماید، چرا که به منزله کفاره گناه او خواهد بود.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۹۳

(۱) ۱۶- ابو بصیر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: خداوند از هیچ ستمگری انتقام نمی‌گیرد مگر به وسیله ستمکاری دیگر، و این مفهوم همان کلام خداوند است که (در سوره انعام، آیه ۱۲۹) می‌فرماید: «و بدینسان ما بعضی از ستمگران را بر بعضی دیگر چیره می‌کنیم».

(۲) ۱۷- عبد الله بن سنان گوید: از امام صادق علیه السلام شنیدم که فرمود: کسی که ستمگری را ستمدیده‌ای یاری کند، خداوند نسبت به او خشمگین است تا زمانی که دست از یاری ستمگر بکشد.

کیفر ستمکاران

(۳) ۱- میسر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که فرمود: همانا در جهنم کوهی قرار دارد که بدان صعدی می‌گویند؛ و در آن کوه، دره‌ای است که سقر نام دارد؛ و در

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۹۴

سقر چاهی هست که هبهب خوانده می‌شود، هر زمانی که روپوش آن چاه برداشته شود، اهل دوزخ از شدت گرمای آن به ناله و فریاد در می‌آیند، و این جایگاه ستمکاران است.

کیفر کسی که به هنگام راه رفتن، بی‌الد

(۱) ۱- ابن فضال از قول یکی از راویان از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که از روی نخوت و خود خواهی بر روی زمین گام بگذارد (راه برود) زمین و آنچه در بالا و پایین آن قرار دارد، او را لعنت می‌کنند.

(۲) ۲- احمد بن محمد، از پدرش، او بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: وای به حال کسی که با نخوت و خودخواهی بر روی زمین راه برود، که او خود را با جبار آسمانها و زمین مقایسه می‌کند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۹۵

کیفر بیدادگری

(۱) ۱- حسین بن زید، از امام صادق، و آن حضرت از پدر بزرگوارش علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه

و آله و سلم فرمود: اجر و پاداش نیکوکاری و احسان به دیگران زودتر از هر کار خیر دیگری به انسان می‌رسد، و کيفر و جزای بیدادگری (نیز) زودتر از هر کار ناشایست دیگری گریبانگیر آدمی می‌شود؛ و برای مرد همین یک عیب بس است که در مردم عیبی را ببیند، ولی برای دیدن همان عیب در وجود خودش بصیرت نداشته باشد (و عیب خود را نادیده انگارد)، و مردم را در مورد عیبی سرزنش کند که خود او در پرهیز کردن از آن ناتوان است، و همنشین خود را با چیزهایی که به آن مربوط نیست، آزار دهد.

(۲) ۲- ابو حمزه ثمالی می‌گوید که: از امام محمد باقر علیه السلام شنیدم که می‌فرمود: (در این تردید نباید کرد که) کيفر ستمکاری زودتر از هر کيفر دیگری دامنگیر آدمی می‌گردد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۹۶

(۱) ۳- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: اگر (بر فرض محال) کوهی نسبت به کوه دیگری دستیازی کند، خداوند عز و جل کوه متجاوز را (کيفر می‌دهد و) با زمین صاف می‌سازد! «۱» (۲) ۴- عبد الله بن میمون از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: برآستی که پرشتاب‌ترین کيفری که دامنگیر آدمی می‌گردد، کيفر ستمکاری است.

(۳) ۵- و به همین سند نقل شده است که: مردی یک تن از بنی هاشم را دعوت به مبارزه کرد، آن مرد هاشمی از مبارزه با او سر باز زد، امیر مؤمنان علی علیه السلام به او فرمود: چه چیزی تو را از مبارزه با او باز داشت؟! عرض کرد: این مرد از دلاوران عرب است و ترسیدم که بر من چیره شود! حضرت فرمود: چون او نسبت به تو ستم روا داشته

(۱) مراد آن است که امکان ندارد خداوند قهار از کيفر ستمکار- اگر چه آن ستمکار، کوه سنگی و بیجان باشد- دست بردارد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۹۷

است اگر با او دست و پنجه نرم کنی، بر او چیره می‌گرددی، و (به فرض) اگر کوهی نسبت به کوه دیگری ستم کند، بدون تردید نابود خواهد شد.

کيفر کسی که با داشتن غذای سه روز، در یوزه‌گری کند

(۱) ۱- عبسۀ بن مصعب از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که در نزد مردم در یوزه‌گری کند در حالی که غذای سه روز خود را داشته باشد، در حالی که دیدار خدا خواهد شتافت که گوشتی در صورتش نباشد.

کيفر کسی که در صورت بی‌نیازی، در یوزه‌گری کند

(۲) ۱- مالک بن حصین سلولی از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: هیچ بنده‌ای نیست که بدون آنکه نیازی داشته باشد گدایی کند، مگر آنکه خداوند او را پیش از فرا رسیدن مرگ، نیازمند سازد (به همان چیزی که گدایی می‌کرد) و آتش (دوزخ) را بر او لازم گرداند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۹۸

کيفر خودکشی

(۱) ۱- ابو ولاد حنّاط نقل کرده است که از امام صادق علیه السلام شنیدم که فرمود: کسی که خودکشی کند، جاودانه در آتش

دوزخ خواهد ماند.

کیفر کسی که (حتی) به نیم کلمه در کشته شدن مؤمنی سهیم باشد

(۲) ۱- محمد بن ابی عمیر، به نقل از چند راوی از امام جعفر صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: کسی که (حتی) به نیم کلمه در کشته شدن مؤمنی سهیم باشد، در روز قیامت در حالی وارد محشر می‌گردد که در میان دو چشم او نوشته شده باشد: ناامید از رحمت خداوند عز و جل.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۶۹۹

(۱) ۲- حمّاد بن عثمان از امام صادق علیه السّلام، یا از کسی دیگر که از امام صادق روایت کرده است که فرمود: در روز قیامت- در حالی که مردم سرگرم حساب خودند- مردی به سراغ مردی دیگر می‌رود و او را به خون می‌آلاید، مردی که به خون آلوده شده است از او می‌پرسد: ای بنده خدا چرا چنین کردی؟! پاسخ می‌دهد: تو در فلان روز، و با گفتن فلان کلمه، در کشته شدن من مؤثر بودی (و در قتل من سهیم و شریکی).

کیفر کسی که از روی عمد شخصی را بکشد

(۲) ۱- ابان، از قول یک راوی نقل کرده است که از امام صادق علیه السّلام در مورد (کیفر) کسی که عمدا (با اراده قبلی) دیگری را بکشد، پرسیدند. حضرت فرمود: کیفر او، آتش (دوزخ) است.

(۳) ۲- حرمان روایت کند که: از امام محمد باقر علیه السّلام در مورد معنای این کلام خداوندی

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۰۰

که (در سوره مائده، آیه ۳۲) می‌فرماید: «به همین خاطر بر (قوم) بنی اسرائیل نوشتیم که اگر کسی دیگری را (بدون گناه)- و نه از جهت گرفتن قصاص و یا فتنه‌ای که بر پای کرده است- (از روی عمد) بکشد، به منزله آن است که تمام مردم را کشته باشد» پرسیدم، که چگونه تمام مردم را کشته در حالی که بیش از یک نفر را به قتل نرسانیده است؟! حضرت فرمود: (در روز قیامت) او را در منطقه‌ای از جهنم قرار می‌دهند که دوزخیان دشوارترین عذاب الهی را در آنجا می‌بینند، و اگر همه مردم را (هم) بکشد، به همان قسمت از دوزخ رهسپار می‌گردد. پرسیدم: اگر شخص دیگری را هم بکشد؟! فرمود: عذابش دو برابر می‌گردد.

(۱) ۳- جابر بن یزید از امام محمد باقر علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: اولین چیزی که خداوند در روز قیامت در باره آن قضاوت می‌کند خونهای ریخته شده است (قتلها)، ابتدا دو فرزند آدم را (در پیشگاه عدل الهی) نگاه می‌دارند و به حساب آنان می‌رسند و در میان آن دو قضاوت می‌کنند، سپس به حساب دیگران یکی پس از دیگری می‌رسند تا کسی از این گروه باقی نماند، و بعد نوبت به سایر مردم می‌رسد.

(در آن روز) آن که کشته شده است به سراغ کشنده خود می‌رود- در حالی که خون از روی صورتش جاری است- و می‌گوید: (خدایا!) این بود که مرا (به ناحق)

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۰۱

کشت، خداوند از او می‌پرسد: تو او را کشتی؟! و قاتل نمی‌تواند حقیقت امر را از خداوند پنهان سازد و کشتن او را انکار نماید. (و پس از اقرار به قتل، به کیفر عمل زشت خود می‌رسد).

(۱) ۴- سعید ازرق نقل کرده است که امام صادق علیه السّلام در باره کسی که انسان مؤمنی را بکشد، فرمود: (به هنگام مرگ) به او گفته می‌شود: به هر دینی که می‌خواهی بمیر! خواهی یهودی یا نصرانی و یا مجوسی. «۱» (۲) ۵- ابو الجارود از امام محمد باقر

عليه السلام روايت کرده است که فرمود: تردیدی در این نیست که در روز قیامت، هر مقتولی - خواه نیکوکار و خواه بدکار - در حالی (از گور خود) برانگیخته می‌شود که خود را با دست راست به کشنده خود آویزان نموده و با دست چپ سر خود را حمل کرده - و از رگهای گلویش (هنوز) خون جاری است - می‌گوید: پروردگارا! از این پیرس چرا مرا کشته است؟! اگر قاتل، او را طبق احکام الهی (و بر اساس موازین شرعی) کشته باشد، به پاداش این کار، بهشت را به

(۱) مراد آن است که قاتل گناهکار با اسلام از دنیا نمی‌رود.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۰۲

او ارزانی دارد و مقتول را رهسپار دوزخ می‌سازند، ولی اگر او را (برای خوش آمد و یا) طبق دستور فلانی او را کشته باشد، به مقتول گفته می‌شود که: (به کيفر این کار، تو نیز) او را بکش به همان شکلی که تو را کشته است. سپس خداوند بدان گونه که اراده حکیمانهاش اقتضا کند، با آن دو رفتار می‌نماید.

(۱) ۶- حفص بن بختری از امام صادق علیه السلام روايت کرده است که فرمود: همانا زنی را به خاطر گربه‌ای که آن را بسته و از تشنگی جان سپرده بود، عذاب کردند.

(۲) ۷- حلبی از امام صادق علیه السلام روايت کرده است که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: براستی که سرکش ترین و گستاخ ترین مردم نسبت به خدا کسی است که غیر قاتل خود را کشته باشد، و نیز کسی را مورد ضرب قرار دهد که با او این رفتار را نداشته است.

(۳) ۸- سلیمان بن خالد نقل کرده است که از امام صادق علیه السلام شنیدم که فرمود: خداوند متعال به موسی بن عمران وحی فرمود: ای موسی! به بزرگان بنی اسرائیل بگو که:

شما را از کشتن انسانی که کشتن او حرام است بر حذر می‌دارم، زیرا هر یک از شما

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۰۳

که در این دنیا کسی را (به ناحق) بکشد، او را (به مکافات این عمل نکوهیده) صد هزار بار به همان طریزی که آن (بیگناه) را کشته است، در آتش خواهم کشت.

(۱) ۹- عبد الرحمن بن اسلم، از قول پدرش، از امام محمد باقر علیه السلام روايت کرده است که فرمود: کسی که مؤمنی را عمدا بکشد خداوند متعال تمام گناهان مقتول را در نامه اعمال قاتل می‌نویسد، و مقتول را از (کيفر) گناهانی که کرده است معاف می‌دارد، و این مفاد همان کلام خداوند است که (در سوره مائده آیه ۲۹) می‌فرماید: «من اراده کرده‌ام که تو (آنقدر) بار گناهان من و خود را بر دوش بکشی، که در شمار دوزخیان باشی». (و این آیه، گفتار فرزندان حضرت آدم علیه السلام را بازگو می‌کند).

کيفر کسی که در قتل مسلمانی شرکت کند یا به آن راضی باشد

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۰۴

(۱) ۱- ابو حمزه از امام صادق علیه السلام روايت کرده است که فرمود: گروهی به محضر رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شرفیاب شدند و عرض کردند: یک جنازه مقتولی در مسجد «جهینه» افتاده است! رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ از جای خود برخاستند و به جانب مسجد به راه افتادند. چون این خبر به گوش مردم رسید همگی در آنجا گرد آمدند، حضرت از آنان پرسیدند: چه کسی او را کشته است؟! عرض کردند: یا رسول الله! نمی‌دانیم، حضرت فرمود: یکتن از مسلمانان در میان آنان کشته شود و هیچ کس نداند که چه کسی او را کشته است؟! بآن خدایی که مرا به حق مبعوث فرمود اگر اهل آسمانها و زمین (با هم) در

ریختن خون مسلمانی شرکت داشته و یا به ریختن خون او راضی و خشنود باشند، خداوند همه آنان را با صورت در آتش خواهد افکند.

(۲) ۲- ابو عیبده از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: (هرگز) اظهار شگفتی مکن در مورد کسی که به ریختن خون مردم دست می‌یازد و خداوند به او مهلت می‌دهد، چرا که او در نزد خداوند قاتلی دارد که هرگز نمی‌میرد. «۱»

(۱) بر اساس مفاد روایاتی که در این باب گذشت، مسلماً قاتل، به کیفر عمل ننگین خود می‌رسد، یا در دنیا کیفر خود را می‌بیند و او را می‌کشند، یا در روز قیامت مقتول به همان طریزی که کشته شده است او را خواهد کشت، و یا خداوند هزار بار او را با شکنجه در آتش دوزخ می‌کشد (طبق حدیث)، و یا آتش دوزخ این حکم الهی را اجرا می‌کند و بهر حال خون بیگناه پایمال نمی‌گردد و قاتل به کیفر خواهد رسید.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۰۵

کیفر کسی که مرتکب قتل شود، یا به قاتلی پناه دهد

(۱) ۱- حسن بن علی - دخترزاده الیاس - نقل کرده است که از امام رضا علیه السلام شنیدم که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: خداوند لعنت کند کسی را که مرتکب قتل و یا محدثی را پناه دهد. راوی می‌گوید: پرسیدم: مراد از محدث کیست؟ فرمود: کسی که مرتکب قتل گردد.

کیفر کسی که قرآن را وسیله کسب روزی خود قرار دهد

(۲) ۱- سکونی از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدران بزرگوارش علیهم السلام روایت کرده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که تلاوت قرآن را وسیله کسب روزی خود قرار دهد (مردم را بدوشد) در روز قیامت با چهره‌ای استخوانی - بدون گوشت - محشور می‌گردد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۰۶

کیفر کسی که به ناروا بعضی از آیات قرآنی را با آیات دیگر تفسیر کند

(۱) ۱- قاسم بن سلیمان از امام صادق علیه السلام، و آن حضرت از پدر بزرگوارش روایت کرده است که فرمود: هیچ کس قسمتی از قرآن را (به ناروا) به قسمت دیگری از آن نزد (تفسیر و معنی نکرد) مگر آنکه کافر شود (و از دین اسلام بیرون رفت).

کیفر کسی که به هنگام سفر، بطور عمدی نماز چهار رکعتی بخواند

(۲) ۱- محمد بن احمد بن یحیی - بی‌آنکه از راویان پیش از خود نام ببرد - از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: کسی که در سفر نماز خود را عمداً تمام بخواند (نمازهای چهار رکعتی را به همان صورت بخواند) من در پیشگاه خداوند از او بیزار می‌جویم.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۰۷

این باب کیفر اعمال را در خود جا داده است

(۱) ۱- ابو هریره و عبد الله بن عباس گفتند: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم چندی پیش از رحلتش برای مردم خطبه‌یی ایراد فرمود که آخرین خطبه آن حضرت در مدینه بود «۱» و پس از آن دیری نپائید که به دیدار خداوند متعال شتافت. آن حضرت در این خطبه، چنان موعظه‌ای کرد که چشمها را به گریه واداشت، و دلها طپیدن گرفت، و قلبها خاشع و بدنها به لرزه در آمد، و حاضران را بیقرار ساخت. اول به بلال دستور داد تا مردم را به مسجد فرا خواند هنگامی که مردم گرد آمدند، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم (از خانه) بیرون آمد و به منبر رفت و فرمود: ای مردم! هر چه می‌توانید بیشتر بیایید و برای کسانی که پس از شما در مسجد حضور می‌یابند جا باز کنید! مردم به دستور حضرت تا

(۱) در این خطبه شیوا، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از حوادثی که در آینده (و پس از او) رخ خواهد داد، سخن می‌گوید و از مغیبات، خبر می‌دهد تا پیروان خود را بیشتر از پیش به حقانیت دینی که برگزیده‌اند، و درستی راهی که انتخاب کرده‌اند، آگاه سازد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۰۸

توانستند پیش آمدند (و صفوف خود را فشرده فشرده‌تر کردند)، و چون به پشت سر خود نظر کردند کسی را ندیدند (که به علت نبودن جای خالی، ایستاده باشد): باز حضرت فرمود: (۱) نزدیکتر بیایید و برای دیگران جا باز کنید! مردی پرسید: یا رسول الله! برای چه کسی جا باز کنیم؟ (ما که کسی را نمی‌بینیم!) حضرت فرمود: برای فرشتگان. پس فرمود: آنان اگر با شما باشند در پیش روی و یا در پشت سر شما قرار نمی‌گیرند، بلکه در سمت راست و چپ شما قرار خواهند گرفت. مردی عرض کرد: یا رسول الله! چرا فرشتگان در پیش رو یا در پشت سر ما قرار نمی‌گیرند؟! آیا به خاطر برتری ما به آنان است یا برتری آنان به ما؟! حضرت فرمود: شما از فرشتگان برترید. و به آن مرد دستور داد بنشین! و آن مرد نشست. آنگاه رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم خطبه خود را آغاز کرده فرمود:

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۰۹

حمد و سپاس از آن خداوند است، او را سپاس می‌گوئیم و به او ایمان می‌آوریم و بر او توکل می‌کنیم، و شهادت می‌دهیم که خدایی جز او نیست، یکتا و بی‌انبار است، و شهادت می‌دهیم که محمد صلی الله علیه و آله و سلم بنده و فرستاده اوست، و از شر خود و کردارهای بد خود به خدا پناه می‌بریم. کسی را که خداوند هدایت کند، هیچ کس نمی‌تواند او را گمراه سازد، و کسی را که خداوند به خود واگذارد (و هدایتش نکند)، راهنما و هدایت‌کننده‌ای نخواهد داشت.

(۱) ای مردم! در این امت، سی تن دروغزن گزافه‌گو (که به گمراهی امت همت خواهند گماشت)، که طلیعه‌دار آنان صاحب صنعا و صاحب یمامه‌اند «۱».

(۲) ای مردم! کسی که از روی اخلاص، به یگانگی خداوند اقرار کند و کلمه «لا اله الا الله» را

(۱) منظور از صاحب صنعا، اسود بن کعب عنسی است که بعد از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم مدعی نبوت شد؛ و مراد از صاحب یمامه، مسیلمه کذاب (دروغگو) است که او هم ادعای پیغمبری کرد و به دست وحشی غلام جبیر بن مطعم و قاتل حمزه عموی رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم - کشته شد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۱۰

الله را (از روی اعتقاد قلبی) بر زبان آورد، و چیز دیگری را با آن درنیامیزد، به لقای خداوند شتافته و به بهشت خواهد رفت. علی بن

ابی طالب علیه السلام از جای برخاست و عرض کرد: یا رسول الله! پدر و مادرم به قربان تو باد! چگونه با اخلاص شهادت دهد و چیز دیگری را با آن نیامیزد؟! این مطلب را برای ما بیشتر بشکاف و در باره آن توضیح بیشتری بیان کن تا به مفهوم آن پی ببریم. حضرت فرمود: آری! (شهادت او باید) برای آز و به منظور گرد آوری مال و منال دنیا از راه حرام و راضی شدن به آن نباشد. و مردمی هستند که گفتارشان، گفتار نیکان است ولی کردارشان، کردار ستمگران، پس اگر کسی خدا را در حالی دیدار کند که هیچ یک از این صفتها (را که برشمردم) در او نباشد و لا اله الا الله را بگوید، بهشت برای اوست. و اگر دنیا را بگیرد و آخرت را رها سازد، در آتش (دوزخ) جای می گیرد.

(۱) و اگر کسی در محکمه‌ای از ستمکاری دفاع کند (وکیل مدافع او باشد و یا به نفع او شهادت دهد) و یا او را (به نحوی) یاری کند، (هنگامی که) فرشته مرگ او را دریابد به لعنت خدا و جایگاه همیشگی او در آتش دوزخ، بشارت دهد، و این چه سرنوشت بدی برای اوست! (۲) و کسی که - به خاطر خواسته‌ای که دارد - در نزد پادشاهی ستمگر و حاکمی بیدادگر خود را خوار و بیمقدار سازد، با همو در آتش (دوزخ) همنشین خواهد بود.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۱۱

(۱) و کسی که صاحبان قدرت را به بیدادگری بر مردم رهنمون گردد، (در روز قیامت) با همو محشور، و عذاب این دو از تمامی اهل جهنم دشوارتر خواهد بود.

(۲) و کسی که دنیا داری را به خاطر مال و منالی که دارد بزرگ داشته و او را دوست بدارد، خداوند نسبت به او (و رفتاری که دارد) خشمگین می گردد و (در روز قیامت) با قارون در تابوت زیرین آتش در یک درجه قرار گیرد.

(۳) و کسی که ریاکارانه و به منظور شهرت، ساختمانی را بسازد، در روز قیامت آن ساختمان را تا طبقه هفتم زمین (آن مقدار که در زیر بنای او قرار دارد) با خود بکشد، و سپس به صورت حلقه آتشی درآمده و بر گردن او قرار می گیرد، و او را در آتش (دوزخ) سرنگون می سازد. راوی می گوید: گفتم: یا رسول الله! چگونه ساختمانی از روی ریا و خودخواهی بنا کند؟! فرمود: ساختمانی بسازد که از حد نیازش فراتر باشد، یا برای آنکه بر خود بیابد و بر رخ دیگران بکشد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۱۲

(۱) و کسی که در دستمزد کسی که برای او کار می کند ظلم نماید، خداوند عمل او را تباه، و عطر بهشت را بر او حرام می سازد. با اینکه بوی بهشت از فاصله پانصد سال راه به مشام می رسد.

(۲) و کسی که زمین همسایه خود را به ناحق - و اگر چه یک وجب باشد - تصرف کند، خداوند در روز قیامت تا طبقه هفتم زمینی را که غصب کرده است، بسان حلقه‌ای آتشین به دور گردن او می پیچد و او را رهسپار دوزخ می سازد.

(۳) و کسی که قرآن را فرا گیرد ولی از روی عمد آن را فراموش کند، در حالی که مبتلا به جذام و او را غل کرده باشد، خدا را در روز قیامت ملاقات نماید، و در غل و زنجیر گرفتار باشد، و خداوند به ازای هر آیه‌ای که فراموش کرده است، ماری را بر او مسلط می سازد که همیشه با او خواهد بود.

(۴) و کسی که قرآن را بیاموزد ولی بر اساس اوامر و نواهی آن رفتار نکند، و دوستی دنیا و جاذبه‌های آن را بر (نعمتهای) آخرت ترجیح دهد، سزاوار خشم خداوند است، و در مرتبه یهودیان و مسیحیانی قرار می گیرد که (دستورات) کتاب خدا را پشت سر

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۱۳

انداختند و به آن عمل نکردند.

(۱) و کسی که با زنی نامحرم - از پشت - و با مرد یا پسری نزدیکی کند، خداوند در روز قیامت او را با بوی گندی که از بوی مردار هم ناخوشایندتر است محشور می سازد به گونه‌ای که اهل محشر از بوی گند او در آزارند تا زمانی که رهسپار دوزخ گردد،

و خداوند هیچ توبه و یا فدیة‌ای «۱» را از او قبول نمی‌کند و همه اعمال او را تباه ساخته، و او را در تابوتی که با میخهای آهنین کوبیده و محکم شده است قرار می‌دهند، و آنقدر ضربه شمشیر بر او فرود آورند که اندام او با آن میخها درهم آمیزد، و عذاب و شکنجه آنقدر دشوار و طاقت فرساست که اگر عذاب تنها یک رگ عصب او را بر چهار صد اَمّت فرود آرند در دم، بمیرند، و عذابش از همه مردم شدیدتر است.

(۱) فدیة، مشتق از فداء، به معنی بدل است که انسان با دادن آن از امر ناخوشایندی رهایی یابد. و در اصطلاح فقهی به عوض دم «خونبها» گویند که با گرفتن مالی از اسیران غیر مسلمان، از کشتن آنان صرف نظر می‌شود، و نیز به مدّ طعامی گفته می‌شود که در قبال ترک روزه (در بعضی موارد) یا به تأخیر انداختن آن تا رمضان آینده، به نیازمندان می‌دهند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۱۴

(۱) و کسی که با زنی یهودی یا نصرانی یا مجوسی یا مسلمان- خواه آزاد باشد و خواه برده- و یا با هر زنی دیگر از راه حرام، نزدیکی کند، خداوند سیصد هزار درب از دربهای آتش دوزخ را در قبر او می‌گشاید که از آن دربها، مارها و عقربها و گدازه‌های آتش به قبر او روی آورند، و تا روز قیامت در آتش خواهد سوخت، و مردم از بوی گند شرمگاه او در رنج و عذابند، و او (در هر کجا) و به این بوی بد شناخته می‌شود، تا اینکه در روز قیامت فرمان رسد که او را در آتش در افکنند، و دوزخیان با همه شکنجه‌ها و عذابی که بر آنان مقرر است، از (بوی بد او) در رنج و عذابند، چرا که خداوند کارهای ناپسند را حرام کرد و هیچ کس غیورتر از خدا نیست، و از غیرت اوست که کارهای زشت را حرام کرده و حدود الهی را مقرر فرموده است.

(۲) و کسی که به خانه همسایه خود نگاه کند و به شرمگاه مردی یا موی زنی و یا به قسمتی از بدن او نگاه کند، بر خداوند است که او را با منافقانی که در دنیا به دنبال عیبجویی از مردم بودند وارد جهنم سازد، و تا رسوا نگردد از دنیا نرود، و در قیامت شرمگاه او را برای مردم آشکار سازد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۱۵

(۱) و کسی که به خاطر تنگدستی و اندک روزی بودن خود ناراضی باشد و بردباری را پیشه خود نسازد، هیچ یک از کارهای نیک وی به جانب بالا (خدا) نمی‌رود و در روز قیامت خداوند را- در حالی که نسبت به او خشمگین است- دیدار کند.

(۲) و کسی که لباسی بپوشد و به خاطر آن بر خود بیالد و آن را به رخ دیگران بکشد، خداوند او را با قبری که در آن قرار دارد از لبه پرتگاه جهنم فرو برد. و (تردید در این نیست) که- قارون (به خاطر) جامه (زربفتی) که پوشید و از سر نخوت و خودخواهی بر دیگران بالید در (ژرفای) زمین فرو رفت و تا روز قیامت همچنان در زمین فرو خواهد رفت.

(۳) و کسی که همسری از راه مشروع (حلال) برگزیند ولی هدف او از این ازدواج، برخورد بالیدن و خودنمایی باشد، خداوند عزّ و جل بجز خواری و سرافکنندگی بر او نیفزاید، و به اندازه‌ای که از آن لذّت برده باشد او را پس از مرگ در کناره‌ای از دوزخ نگاه دارند و سپس در ژرفای دوزخ که به اندازه هفتاد سال راه، زمان می‌برد،

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۱۶

سرنگونش سازد.

(۱) و کسی که کابین (مهریه) همسر خود را، حکم او (شوی) در نزد خداوند (حکم) زناکار است، و در روز قیامت از جانب خداوند به او خطاب می‌گردد که: ای بنده من! کنیز خود را همسر تو کردم و از تو پیمان گرفتم، ولی تو به پیمانی که بسته بودی وفا نکردی. پس خداوند متعال، خود عهده دار گرفتن حقّ آن زن می‌گردد و تمام حسنات آن مرد را از او می‌گیرد، ولی چون برای ادای دینی که به همسر خود دارد وفا نکند، به ناچار او را رهسپار دوزخ سازند.

(۲) و کسی که از شهادتی که داده است باز گردد و آن را کتمان کند، خداوند در روز قیامت او را وادار سازد که گوشت بدن خود را بخورد؛ و در حالی رهسپار دوزخ می‌شود که زبان خود را می‌جود.

(۳) و کسی که دو همسر داشته باشد، ولی در میان آن دو- از نظر هزینه معاش زندگی و روابط زناشویی و تعهداتی که شرعا بر عهده دارد- با عدالت رفتار نکند، و در میان

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۱۷

آن دو فرق بگذارد، در روز قیامت در حالی که به زنجیر کشیده شده است و با اندامی کج محشور می‌گردد تا آنکه رهسپار دوزخ شود.

(۱) و کسی که بی‌جهت، همسایه آزاری کند، خداوند او را از نسیم خوشبوی بهشتی محروم سازد و جایگاه او در آتش خواهد بود. آگاه باشید که خداوند متعال در روز واپسین (از مردم) در مورد رعایت حق همسایه جویا می‌شود، و کسی که حق همسایه خود را رعایت نکرده باشد از ما (خاندان) نخواهد بود.

(۲) و کسی که مسلمان مستمندی را به خاطر فقر و تنگدستی مورد اهانت قرار داده و با چشم حقارت به او بنگرد، بدون تردید حق خداوندی را ناچیز قلمداد کرده است (و چنین شخصی) همواره مورد خشم و نفرت الهی خواهد بود، تا زمانی که آن مسلمان مستمند را از خود راضی و خشنود سازد. و کسی که مسلمان تهیدستی را محترم بشمارد، در روز قیامت خداوند را (از عمل خویش) خشنود خواهد یافت.

(۳) و کسی که در انتخاب دنیا و یا آخرت- در رابطه با انجام یا عدم انجام کاری- آزاد

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۱۸

باشد و دنیا را بر آخرت بگزیند، در روز قیامت خداوند را در حالی ملاقات کند که هیچ حسنه‌ای در نامه اعمال او نباشد تا با آن خود را از آتش دوزخ در امان دارد.

و کسی که آخرت را بر دنیا برگزیند، در روز قیامت، خداوند را دیدار خواهد کرد در حالی که از او خشنود باشد.

(۱) و کسی که به زنی یا کنیزی از راه حرام دسترسی پیدا کند، ولی او از این حرام خداوندی دوری گزیند و آن زن را رها سازد، خداوند آتش (دوزخ) را بر او حرام کند و او را از ترس و هراس بزرگ قیامت باز دارد و در بهشت جای دهد. ولی اگر به این عمل حرام، تن در دهد خداوند او را از بهشت محروم ساخته و رهسپار دوزخ نماید.

(۲) و کسی که مالی را از راه حرام به دست آورد، خداوند صدقه و آزاد کردن بنده و حج و عمره او را نمی‌پذیرد، و به اندازه ثواب این کارهای خیر در نامه اعمال او گناه نوشته می‌شود، و پس از مرگ هر چه از آن مال باقی بماند، به منزله توشه و زاد راه او در سفر دوزخ است. و کسی که بر مال حرامی دست یابد، ولی آن را به خاطر ترس از

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۱۹

خدا نگیرد و از آن بگذرد، (مدام) در (سایه) محبت و رحمت بی‌منتهای الهی بسر برد، و در روز قیامت فرمان می‌رسد که او را رهسپار بهشت سازند.

(۱) و کسی که با زن نامحرمی دست دهد، در روز قیامت در حالی که به زنجیر کشیده شده است محشور می‌شود و سپس فرمان می‌رسد که او را راهی دوزخ سازند.

(۲) و کسی که با زنی نامحرم از سر شهوت شوخی و مزاح کند، به ازای هر کلمه‌ای که بر زبان آورده باشد هزار سال او را نگاه دارند. و اگر با تمایل آن زن نامحرم با او هم‌آغوش گردد، یا او را ببوسد، و یا از او کام بگیرد، بر آن زن همان گناه نوشته می‌شود که بر مرد مقرر شده است؛ ولی اگر بدون تمایل آن زن نامحرم او را وادار به گناه کند، گناه آن زن نیز بر عهده مرد است و در روز

قیامت دو کیفر خواهد دید.

(۳) و کسی که در کار خرید و فروش با مسلمانی، دغل بکار بندد و غش ورزد، از ما (امت اسلام) نخواهد بود و در روز قیامت با یهودیان محشور می‌گردد، زیرا کسی که با مردم از سر دغل و نیرنگ، غش ورزد، مسلمان نیست.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۲۰

(۱) و کسی که از همسایه خود لوازم خانگی را- که بدان نیازمند است- مضایقه کند، در روز قیامت خداوند (نیز) فضل و برکت خود را از او دریغ کرده و او را به خود وامی‌گذارد، و کسی را که خداوند به خود واگذارد، نابود خواهد شد و خداوند هیچ بهانه‌ای را از او نمی‌پذیرد.

و زنی که شوهرش را آزار دهد، خداوند نماز هیچ یک از عبادات و کارهای پسندیده او را نمی‌پذیرد حتی اگر همه عمر خود را به روزه داری و شب زنده داری و عبادت سپری کند، و بندگانی را از قید بندگی برهاند، و ثروت خود را در راه خداوند به نیازمندان ببخشد، مگر آنکه با سازگاری موجبات رضایت شوی خود را فراهم سازد، در غیر این صورت اولین نفری خواهد بود که رهسپار دوزخ گردد. آنگاه رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: و بر مرد (نیز) همین کیفر و مکافات خواهد بود اگر همسر خود را مورد ستم و آزار قرار دهد.

(۲) و کسی که به صورت مسلمانی سیلی بزند، خداوند در روز قیامت استخوانهای او را درهم خرد می‌کند، و آتش (دوزخ) را بر او مسلط سازد، و در حالی که به زنجیر

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۲۱

کشیده شده است به محشر درآید تا رهسپار دوزخ گردد.

(۱) و کسی که شب را به صبح برساند در حالی که در دل نسبت به برادر دینی خود، کینه و احساس دشمنی داشته باشد شب را با خشم خداوند بسر برده، و در طول روز نیز مورد خشم پروردگار است تا آنکه (از این کار زشت) توبه کند و از اندیشه اهرمنی خود بازگردد؛ و اگر بر همین حال بمیرد، به دینی غیر از دین اسلام از دنیا رفته است. سپس رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: کسی که با مسلمانی، به دغل و نیرنگ رفتار نماید، از ما نخواهد بود؛ و این گفته خود را سه بار تکرار فرمود.

(۲) و کسی که تازیانه‌ای در اختیار حاکم ستمگری قرار دهد (تا مردم را مورد ضرب و شتم قرار دهد) خداوند در روز قیامت آن تازیانه را به صورت ماری درآورده که ازای آن به شصت هزار ذراع برسد، و تا زمانی که در دوزخ- اقامتگاه همیشگی خود- باشد مار بر او چیرگی خواهد کرد.

(۳) و کسی که غیبت برادر مسلمان خود، کند، روزه‌اش باطل و وضویش به هدر می‌رود،

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۲۲

و اگر بر این حال از دنیا برود، در حالی بدرود حیات گفته که (گویی) حرام خدا را، حلال دانسته است. «۱» (۱) و کسی که در میان دو تن، به سخن چینی پردازد، خداوند در گور، آتشی را بر او مسلط کند که تا روز قیامت او را بسوزاند، و چون از گور برانگیخته شود، خداوند تا زمانی که وارد دوزخ گردد، اژدهایی را بر او چیره سازد تا گوشت بدن او را بگزد.

(۲) و کسی که خشم خود را فرو برد، و از (تقصیر) برادر مسلمان خود بگذرد، و نسبت به (رفتار او) بردبار باشد، خداوند پاداش شهید (در راه خود را) به او خواهد داد.

(۳) و کسی که بر فقیری ستم و یا درشتی کرده و او را خوار بشمارد، خداوند در روز قیامت، او را به اندازه موری کوچک و با شکل آدمی محشور خواهد کرد تا زمانی که رهسپار دوزخ گردد.

(۱) ظاهراً مراد آن است که از ثوابی که برای روزه و وضو مقرر شده است، محروم می‌گردد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۲۳

(۱) و کسی که در مجلسی، غیبتی را که در مورد برادر ایمانیش شنیده است، رد کرده و از او دفاع کند، خداوند هزار درب (از دربهای) شر و شرارت را- در دنیا و آخرت- بر روی او ببندد؛ ولی اگر چنین نکند و از غیبت برادر ایمانی خود لذت برد، همان گناهی که در مورد غیبت کننده مقرر است برای او نیز خواهد بود.

(۲) و کسی که به مرد یا زن پاکدامنی تهمت بزند، خداوند اعمال خوب او را نابود می‌سازد، و در روز قیامت هفتاد هزار فرشته از پیش رو و از پشت سر به او تازیانه می‌زنند، و مارها و عقربها بدنش را می‌گزند، و بعد او را رهسپار جهنم می‌سازند.

(۳) و کسی که در این دنیا شراب بخورد، خداوند جامی از زهر افعیها، مارها و عقربها برای او مهیا می‌سازد، و پیش از آنکه از آن بیاشامد (از شدت زهر آگینی) گوشت

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۲۴

صورتش در جام می‌ریزد، و پس از آشامیدن گوشت و پوست او بسان مردار از هم پاشیده و متلاشی می‌گردد، و همه اهل محشر از (همنشینی با) او در عذابند تا زمانی که او را رهسپار دوزخ سازند؛ و خورنده، سازنده، گیرنده شراب، و نیز فروشنده و خریدار شراب و کسی که آن را حمل می‌کند، و آن که شراب برای او برده می‌شود، و کسی که از بهای شرب زندگی خود را اداره می‌کند، همه در ننگ و گناه به طور یکسان شریکند. آگاه باشید که هر کس شراب در اختیار یهودی، نصرانی، صابئی و یا هر کس دیگر قرار دهد، گناهی مانند گناه نوشنده شراب در نامه اعمال او ثبت خواهد شد. آگاه باشید که هر کس آن را برای دیگری خریداری کند یا بفروشد، خداوند نماز و روزه و حج و عمره او را نمی‌پذیرد مگر آنکه توبه کند، و اگر پیش از آنکه توبه نماید، از دنیا برود، بر خداوند است که به ازای هر جرعه‌یی که در دنیا از آن نوشیده است، از صدید- که آب گند و بد بوی جهنم است- به او بنوشاند. سپس رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: آگاه باشید که خداوند (نوشیدن) شراب را به خصوص، و هر مست کننده دیگری را حرام کرده است، و بدانید که هر مست کننده‌ای حرام است.

(۱) و کسی که رباخواری کند، خداوند شکم او را به همان اندازه‌ای که ربا خورده است، از آتش جهنم پر می‌سازد. و چنانچه از این راه، ثروتی به دست آورده باشد، خداوند هیچ عملی را از او نمی‌پذیرد، و تا زمانی که یک قیراط از آن مال در نزد اوست، مورد

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۲۵

لعنت خداوند و فرشتگان خدا خواهد بود.

(۱) و کسی که در این دنیا نسبت به امانتی (که در نزد اوست) خیانت کند و آن را به صاحب آن باز نگرداند، بر دینی غیر از دین اسلام خواهد مرد، و خداوند را (در حالی) ملاقات می‌کند که نسبت به او خشمگین است، و او را به جانب آتش می‌کشند و او را تا ابد در قسمتی از جهنم نگاه دارند.

(۲) و کسی که به زیان مرد مسلمانی یا کافری از اهل ذمه یا هر کس دیگری به دروغ شهادت دهد، او را در روز قیامت از زبانش آویزان کنند و با منافقان در درک زیرین آتش جهنم هم‌نشین خواهد بود.

(۳) و کسی که به خدمتگزار و یا غلام خود: «تو را به حضور نمی‌پذیرم، و سعادت‌مند نباشی» بگوید، خداوند هم در روز قیامت به او خواهد گفت: «تو را به حضور نمی‌پذیرم، و سعادت‌مند نباشی، و بدبخت شود در جهنم».

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۲۶

(۱) و کسی که همسر خود را آنقدر شکنجه و آزار دهد که حاضر شود با دادن مالی، خود را رها سازد، خداوند برای شوی او

کیفری کمتر از جهنم راضی نخواهد شد، زیرا خداوند تعالی برای زنی که مورد ستم قرار گرفته است (چنان) خشمگین می‌گردد که در مورد یتیم (و پایمال شدن حقوق او) خشمگین می‌شود.

(۲) و کسی که در نزد حاکمی نسبت به برادر دینی خود بدگویی کند، اگر از جانب آن حاکم، گزندگی به او نرسد خداوند متعال تمام اعمال آن شخص بدگو را تباہ می‌سازد، ولی اگر در اثر بدگویی او آسیبی از جانب حاکم به آن شخص برسد، خداوند او را با هامان (وزیر فرعون) در یک طبقه از جهنم قرار خواهد داد.

(۳) و کسی که قرآن را برای آوازه و کسب شهرت و یا به طمع مال اندوزی، تلاوت کند، در روز قیامت با صورتی استخوانی و آن گوشت را نپوشانده باشد خدا را دیدار خواهد کرد. و قرآن آنقدر بر قفای او می‌زند تا قدم در جهنم گذارده، و با کسانی که در دوزخ سقوط می‌کنند همراه خواهد شد.

(۴) و کسی که قرآن را تلاوت نماید ولی به مفاهیم آن عمل نکند خداوند او را در روز

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۲۷

قیامت به صورت کور محشور سازد، و او به درگاه خدا می‌نالد که: «پروردگارا! چرا مرا کور برانگیختی، در حالی که من بینا بودم؟! و خداوند به او خطاب می‌کند که:

همان گونه که تو آیات ما را دریافتی و به آنها عمل نکردی، ما نیز امروز تو را فراموش کردیم» آنگاه دستور می‌رسد که به دوزخ برده شود.

(۱) و کسی که مال را بخرد و بداند که این از راه خیانت به دست آمده است، با شخص جنایت کار از نظر ننگ این کردار و کیفر گناه آن، مساوی خواهد بود.

(۲) و کسی که موجبات آمیزش زن و مردی را از راه حرام، فراهم سازد و آن دو را بهم برساند، خداوند بهشت را بر او حرام و جایگاه او را در جهنم قرار خواهد داد، و این سرانجام و فرجام بدی است، و تا لحظه‌ای که جان بسپارد مورد خشم پروردگار خواهد بود.

(۳) و کسی که نسبت به برادر مسلمانی خود دغل کند و در معامله با او غش ورزد، خداوند برکت خود را از روزی او برمی‌گیرد، و زندگانی او را سیاه و تباہ ساخته، و او را به خود وامی‌گذارد.

(۴) و کسی که مال دزدی را با آگاهی از دزدی بودن آن، خریداری نماید، با دزد آن مال

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۲۸

در ننگ و گناه سهیم و شریک است.

(۱) و کسی که نسبت به مسلمانی خیانت ورزد، او از ما نیست، و ما هم از او نیستیم چه در دنیا و چه در آخرت.

(۲) و کسی که عمل زشتی را که شنیده است، فاش کند، همانند کسی است که آن کار زشت را انجام داده است و کسی که از عمل نیکی با خبر شود و آن را افشا کند، همانند کسی است که آن کار نیک را انجام داده است.

(۳) و کسی که مشخصات ظاهری و زیبایی زنی را برای مرد بیگانه‌ای وصف کند، و او را چنان بستاید که فریفته آن زن شود تا به حرام از او کام بگیرد، از دنیا نخواهد رفت مگر آنکه مورد خشم خداوندی قرار گیرد؛ و کسی که مورد خشم الهی قرار گیرد، آسمانهای هفت گانه و زمینهای هفتگانه نیز بر او خشم می‌گیرند، و گناهِش همانند کسی است که با آن زن مرتکب زنا شده باشد. پرسیدند: یا رسول الله! اگر آن دو، توبه کرده و خود را اصلاح نمایند، چطور؟! حضرت فرمود: خداوند توبه آنان را می‌پذیرد ولی

توبه کسی که با ستودن آن زن موجب چنین فتنه و فساد شده است

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۲۹

(هرگز) نمی‌پذیرد.

(۱) و کسی که چشمان (شهوة آلوده) خود را با نگاه کردن به ناموس دیگران و از راه حرام پر کند (ارضاء نماید)، چشمهای او را (آنقدر) با میخهای آتشین دوزخ پر می‌کند (و به این کار ادامه می‌دهد) تا در باره (اعمال) مردم داوری نماید، آنگاه فرمان می‌رسد که او را به جانب جهنم رهسپار سازند.

(۲) و کسی که با ترتیب دادن میهمانی، جمعی از مردم را از روی خودخواهی و ریا دعوت کند، پروردگار بزرگ از گنذاب چرکین دوزخ به اندازه طعام آن میهمانی به خورد او داده و شکم او را با آتش پر کند، و سپس از جانب حق فرمان می‌رسد که او را به جانب دوزخ بکشید.

(۳) و کسی که با زن شوهر داری زنا کند و از او کام بگیرد، در روز قیامت از شرمگاه آن دو آب گند و چرکین و بدبویی بیرون می‌ریزد که مسافت پانصد سال راه را به گند کشد، و دوزخیان از گندی و بدبویی و عفونت آنان در آزار و عذاب باشند، و آن دو عذابشان از همه مردم دشوارتر است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۳۰

(۱) و خشم و غضب خداوند بسیار شدید است نسبت به زن شوهر داری که چشم خویش را به مردان نامحرم بدوزد و پر سازد، و اگر چنین کند خداوند تمام اعمال نیک او را تباہ می‌سازد، و اگر با مرد نامحرم همبستر شود، بر خداوند است که او را (در روز قیامت) در آتش (قهر خود) بسوزاند، پس از آنکه در گور عذابش کرده باشد.

(۲) و هر زنی که (بیجهت و یا برای بی‌بند و باری) از شوی خود، طلاق خلع «۱» بگیرد، پیوسته مورد لعنت خدا و فرشتگان و پیامبران خدا و همه مردم خواهد بود، هنگامی

(۱) طلاق خلع، به طلاق گفته می‌شود که همسر مردی به خاطر مسائل اخلاقی و اختلاف در تربیت خانوادگی، و طرز تفکر و مسائلی از این دست، با دادن مال و یا بخشیدن کابین (مهریه) رضایت شوی خود را برای طلاق به دست می‌آورد، و مرد نیز با رضایت کامل و بدون اکراه، همسر خود را طلاق می‌دهد، به این نوع طلاق با کیفیتی که ذکر شد «طلاق خلع» گفته می‌شود. ولی اگر زنی به خاطر بی‌بند و باری و آزاد بودن در معاشرت و تماس با مردان بیگانه با این نوع از طلاق، از شوی خود جدا شود، بر اساس فرازی از همین خطبه، که بزودی از مفاد آن اطلاع خواهید کرد، مورد نفرت و بیزاری خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم قرار خواهد گرفت و در روز قیامت از دوزخیان بشمار خواهد رفت، و اگر مردی هم در اثر شکنجه و آزار و از روی هوی و هوس، همسر خود را به انتخاب چنین طلاق تشویق کند، همین کیفر را خواهد داشت.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۳۱

که فرشته مرگ (عزرائیل) او را دریابد به او می‌گوید: تو را به دوزخ بشارت باد! و چون روز قیامت فرا رسد به او خطاب می‌شود که: به همراه دوزخیان رهسپار دوزخ شو! زنهار که خدای متعال و پیامبر خدا از زنانی که به ناروا (و از سر هوس) طلاق خلع می‌گیرند، بیزار و متفرنند؛ و خداوند متعال و پیامبر خدا از مردی که همسر خود را مورد اذیت و آزار و شکنجه قرار می‌دهد تا از او طلاق خلع بگیرد، نفرت دارند.

(۱) و کسی که با اجازه و رضایت جمعی، مسئولیت امامت نماز جماعت آنان را بر عهده بگیرد و از نظر حضور در مسجد رعایت حال آنان را بنماید و در قرائت و رکوع و سجود و قیام خود میانه روی را پیشه خود سازد (نماز را بیش از حد طولانی نکند تا مأمومین احساس خستگی کنند)، پاداش او برابر پاداش تمام نماز کسانی است که با او به جماعت خوانده‌اند.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۳۲

(۱) و کسی که امام جماعت شود ولی در موارد حضور مردم، و قرائت، و رکوع، و سجود، و قعود و قیام خود رعایت حال آنان را نکند و نماز را بیش از حدّ متعارف طولانی نماید، نمازش را به او بازگردانند (نمازش پذیرفته نمی‌شود) چرا که نمازش از استخوانهای سینه او فراتر نخواهد رفت و جایگاه وی در نزد خدای متعال همانند جایگاه حاکم ستم پیشه متجاوزی است که مصلحت افراد زیر دست خود را در نظر نمی‌گیرد و صلاحیت امر و نهی آنان را ندارد و بر اساس احکام الهی اجازه امامت بر آنان را ندارد. در این هنگام امیر مؤمنان علی علیه السّلام از جای خود برخاست و عرض کرد: یا رسول الله! پدر و مادرم به فدایت باد! جایگاه حاکم ستمگر و متجاوزی که صلاحیت رهبری و امامت بر افراد زیر دست خود را ندارد و بدون اذن خداوندی، این منصب را به دست آورده است، چیست؟! حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: او چهارمین آن چهارتن است که عذاب و کیفر آنان در روز قیامت از همه مردم شدیدتر و دشوارتر است: ابلیس و فرعون، و آن که کسی را (بیگناه و عمدا) به قتل برساند، و چهارمین آنها همان حاکم ستم پیشه متجاوز است.

(۲) و کسی که برادر نیازمند مسلمانش برای گرفتن وام به او مراجعه کند و او از دادن وام (با داشتن توانایی) سر باز زند، خداوند در روزی که به نیکوکاران پاداش کار خیر عنایت می‌فرماید، بهشت را بر او حرام خواهد کرد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۳۳

(۱) و کسی که بدرفتاری و اخلاق زشت و ناسازگاریهای زن خود را تحمل کند، خداوند در برابر هر روزی که با بی‌مهریهای او ساخته است به اندازه پاداش حضرت ایوب علیه السّلام به خاطر بلایی که گریبانگیر او بوده، و در رویارویی با آن، بردباری و شکیبائی ورزیده است به او اجر و پاداش خواهد داد؛ و برای همسر ناسازگار او، به ازای هر روز، به اندازه شنه‌های درهم فشرده بیابانهای عالج گناه خواهد نوشت. و اگر پیش از آنکه رضایت شوی خود را به دست آورد و با او سازگاری پیشه کند، از دنیا برود، در روز قیامت همراه با منافقان به درک زیرین دوزخ سرنگون خواهد شد.

(۲) و کسی که زنی ناسازگار داشته باشد و با تنگدستیهای او نسازد و بیش از توان مرد از او طلب کند و بر او سخت بگیرد، خداوند هیچ یک از اعمال نیک او را - که مانع از حرارت آتش دوزخ باشد - نخواهد پذیرفت، و تا زمانی که چنین رفتاری با شوی خود داشته باشد، مورد خشم خداوندی قرار خواهد داشت.

(۳) و کسی که به برادر (دینی) خود احترام بگذارد، بدون تردید خدا را گرامی و محترم داشته است، و شما در مورد کسی که خدا را گرامی داشته چه می‌اندیشید؟!

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۳۴

(۱) و کسی که، مسئولیت سرپرستی گروهی را بر عهده بگیرد ولی با آنان به نیکی رفتار نکند، (در روز قیامت) در برابر هر روزی که بر آنان فرمان رانده است، به مدت هزار سال در گوشه‌ای از جهنم زندانی می‌شود، و در حالی محشور می‌شود که دستهایش به گردنش غل شده باشد. و اگر به فرمان خداوند متعال چنین مسئولیتی را بر عهده گرفته باشد، سرانجام خداوند او را (از عذاب خود) نجات دهد، ولی اگر به ناروا و به ناحق بر آنان، فرمان رانده باشد، خداوند (در روز قیامت) او را هفتاد سال در دوزخ سرنگون خواهد کرد.

(۲) و کسی که (در میان جمعی) بر اساس قوانین و احکام الهی داوری نکند، همانند کسی است که به دروغ شهادت داده باشد، و (در روز قیامت) او را در آتش دوزخ افکنند تا به عذاب کسی که به ناروا شهادت داده است گرفتار شود.

(۳) و کسی که در این دنیا دو رو و دو زبان (منافق و چند چهره) باشد، در روز قیامت نیز به همان صورت محشور خواهد شد (و کیفر منافقان را خواهد چشید).

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۳۵

(۱) و کسی که برای آشتی دادن دو (یا چند) نفر گام بردارد، فرشتگان خدا پیوسته درود و صلوات خود را بر او نثار کنند تا باز گردد، و پاداش شب قدر را به او خواهند داد.

(۲) و کسی که برای گسیختن رشته دوستی میان دو (یا چند) نفر گام بردارد، میزان گناه او به اندازه پاداش کسی است برای آشتی دادن آنان اقدام می‌کند، و مدام لعنت خداوندی را در نامه اعمال او می‌نویسند تا وارد جهنم شود، و عذابش در آنجا چند برابر خواهد شد.

(۳) و کسی که برای کمک یا سود رساندن به برادر (دینی) خود گام بردارد، ثواب مجاهدان در راه خدا را خواهد داشت.

(۴) و کسی که برای عیجوئی یا رسوایی برادر (ایمانی) خود قدم بردارد، با اولین گام در جهنم خواهد بود، و خداوند عیبهای او را در نزد مردم آشکار ساخته و او را رسوا می‌سازد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۳۶

(۱) و کسی که برای دیدار و دلجوئی خویشاوندان و نزدیکان خود گام بردارد خداوند پاداش صد شهید را به او خواهد داد؛ و اگر به پرسش احوال او بپردازد و با جان و مال یاریش کند، در برابر هر قدمی که در این راه خداپسندانه بر می‌دارد، چهل میلیون حسنه برای او ثبت می‌شود، و چهل میلیون درجه به مقام و منزلت او در پیشگاه خداوند افزوده می‌گردد و به منزله آن است که یک صد سال خدا را عبادت کرده باشد.

(۲) و کسی که برای جدایی و گسیختن رابطه خویشاوندی، گام بردارد مورد خشم و لعنت الهی در دنیا و آخرت قرار خواهد گرفت و سنگینی بار گناه او به اندازه کسی است که قطع رحم کرده باشد. «۱»

(۱) مراد از گام برداشتن در امور اخیر، اقدام کردن و به نتیجه رساندن کار است، ممکن است کسی از جای خود حرکت نکند و مشکل کسی را بر طرف سازد، و در این گونه روایات که پاداش انسان نیکوکار به تعداد گامهای او بستگی دارد، واقعا مراد قدم برداشتن و راه رفتن نیست، و محاسبه پاداش او برای خداوند بسیار آسان است، و شاید مراد آن باشد که اگر کسی بخواهد واقعا به دنبال کار کسی برود تا مشکل او را حل کند محاسبه مقدار مسافتی که طبیعتا بایستی طی کرده و یا زمانی که باید صرف این کار خداپسندانه نماید، چندان دشوار نیست.

در موارد کارهای خلاف شرع و حرام نیز، همین نکته وجود دارد، و نبایستی از این گونه روایات چنین استفاده شود که اگر کسی بی‌آنکه قدمی بردارد و از جای خود حرکت کند و با اشاره و یا با یک کلمه اسباب گرفتاری انسانی را فراهم سازد، مشمول این کيفر الهی نخواهد شد!! چرا که سر و کار آدمیان با خدای عالمیان است و سریعا به حساب بندگان خود می‌رسد و پاداش و یا کيفر آنان را مشخص می‌سازد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۳۷

(۱) و کسی که بکوشد تا دو مسلمان را به همسری یک دیگر در آورد، خداوند (در آخرت) هزار حور بهشتی را که هر یک در قصری از در و یاقوت آرمیده‌اند، به ازدواج او در می‌آورد، و در برابر هر قدمی که در این رابطه بر می‌دارد یا هر کلمه‌ای که بر زبان جاری می‌سازد پاداش عمل یک سال تمام را که شبها سرگرم نماز و عبادت و روزها را به روزه‌داری سپری سازد، به او خواهند داد.

(۲) و کسی که برای جدایی در میان زن و مرد اقدام نماید، در دنیا و آخرت مورد خشم و لعنت خداوندی قرار می‌گیرد، و بر خداست که او را با هزار سنگ آتشین سنگسار کند؛ و اگر کسی برای گسیختن رابطه زناشویی آن دو، گام بردارد- در دنیا و آخرت- مورد خشم و ناخشنودی خداوند قرار خواهد گرفت و خداوند او را از نظر به روی خود محروم خواهد ساخت- اگر چه

کار آن زن و شوهر به جدایی و طلاق نکشد.

(۳) و کسی که نابینائی را به مسجد یا به خانه و یا به هر جایی که او در نظر دارد، برساند، خداوند در برابر هر قدمی که در این راه بر می‌دارد، پاداش آزاد کردن یک بنده را (در

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۳۸

راه خدا) در نامه اعمال او می‌نویسد، و فرشتگان درود و سلام خود را بر او نثار می‌کنند، تا زمانی که از او جدا شود.

و کسی که انجام نیاز نابینایی را بر عهده بگیرد و تلاش کند تا آن را انجام دهد، خداوند متعال دو برات آزادی به او عنایت می‌فرماید: یکی برات آزادی از آتش، و دیگری برات دوری از نفاق و چند چهرگی؛ و در این دنیا هفتاد هزار حاجت او را برآورده می‌سازد، و تا وقتی که (به خانه و یا محل کار خود) باز گردد غرقه دریای رحمت بی‌منتهای الهی خواهد بود.

(۱) و کسی که یک شب و روز، پرستاری بیماری را بر عهده بگیرد، خداوند متعال او را با حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام محشور می‌سازد و از پل صراط به سرعت برق خواهد گذشت.

(۲) و کسی که تلاش کند تا حاجت بیماری را برآورده سازد، از آلودگی تمام گناهانی که تا

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۳۹

آن روز انجام داده است (بجز حق الناس) مانند روزی که از مادر زاده شده، (پاک و پاکیزه) بیرون می‌آید. در این هنگام مردی از انصار، پرسید: یا رسول الله! اگر بیمار، از بستگان او باشد چطور؟ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: بزرگترین اجر و پاداش الهی از آن کسی است که در برآورده کردن نیازهای خویشاوندان خود کوشش کند.

(۱) و کسی که به افراد خانواده و تحت تکفل خود نرسد و رابطه خود را با فامیلهای خود قطع کند (قطع رحم نماید)، خداوند در روزی که به نیکوکاران پاداش می‌دهد، او را از آن محروم ساخته و او را به خود واگذارد. و کسی را که خداوند متعال در آخرت رها کرده و به خود واگذارد او مانند هلاک شدگان سرگردان است تا بلکه راه گریزی پیدا کند، ولی توفیق نجات نخواهد یافت.

(۲) و کسی که به حاجتمندی وام بدهد و در مطالبه آن بر او سخت نگیرد، تمام گناهان گذشته او از نامه اعمالش پاک می‌گردد، و خداوند به ازای هر درهمی که وام داده است یک هزار قنطار «۱» در بهشت به او خواهد داد.

(۱) در مورد معنی قنطار در میان اهل لغت اختلاف است: بعضی آن را معادل چهار هزار دینار، و برخی آن را برابر با یک هزار و دویست اوقیه دانسته‌اند، و جمعی دیگر بر آنند که معادل چهل اوقیه طلا یا هزار و دویست دینار، یا هشتاد هزار درهم، یا صد رطل زر و سیم، و یا به اندازه یک پوست گاو پر از طلا و نقره. رک: فرهنگ نفیس، ج ۴ / ۲۷۱۵.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۴۰

(۱) و کسی که یک گرفتاری از گرفتاریهای دنیوی برادر دینی خود را برطرف کند، خداوند نظر رحمت خود را به او معطوف می‌دارد و با همان نظر رحمت، از اهل بهشت گردد، و خداوند گرفتاریهای او را در دنیا و آخرت برطرف سازد.

(۲) و کسی که برای آشتی دادن زن و شوهری قدم بردارد، خداوند به او اجر هزار شهید را که در راه خدا به شهادت رسیده باشند، به او کرامت فرماید، و به ازای هر قدمی که در این رابطه برمی‌دارد و یا هر کلمه‌ای که بر زبان می‌آورد، عبادت یک سال را - که شبهای آن به عبادت و شب‌زنده‌داری و روزهای آن به روزه داری سپری شده باشد - به او عنایت کند.

(۳) و کسی که به برادر مسلمان خود وام دهد، خداوند به ازای هر درهمی که به وزن کوه احد و کوههای رضوی و طور سیناء، برای او حسنه می‌نویسد؛ و چنانچه پس از سرآمدن مهلت باز پرداخت وام بر او سخت نگیرد و با او مدارا نماید، (در روز قیامت) به سرعت برق و بدون هیچ حساب و کتاب و عذابی از پل صراط خواهد

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۴۱

گذشت.

(۱) و کسی که از وام دادن به برادر مسلمانش که در نزد او از تنگدستی شکایت می‌کند خود داری نماید، خداوند در آن روزی که به نیکوکاران پاداش خیر عنایت می‌فرماید، بهشت را بر او حرام خواهد کرد.

(۲) و کسی که نیازمندی را جواب کند در صورتی که می‌تواند خواسته او را برآورده سازد، مرتکب گناهی همانند گناه عشار «۱» شده است. راوی می‌گوید: عوف بن مالک از جای برخاست و پرسید: یا رسول الله! گناه عشار چقدر است؟! فرمود: بر او هر شب و روز لعنت خدا و فرشتگان و همه مردم است، و کسی که خداوند او را لعنت کند، یار و یآوری برای او نخواهی یافت (و همه او را به حال خود واخواهند گذارد).

(۳) و کسی که در حق برادر ایمانیش کار نیکی انجام دهد و به خاطر آن، به گردن او منت

(۱) مأمور گمرک، که به ناحق اموال مسلمانان را ثبت و ضبط می‌کند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۴۲

بگذارد، عمل نیک او تباہ می‌گردد و کوششی که در این راه از خود نشان داده است، بی‌نتیجه خواهد بود. سپس فرمود: آگاه باشید که خداوند متعال بهشت خود را بر منت گذار، خود خواه، سخن چین، میگسار، آزمند، ممسک، و بد خلق زنازاده، حرام کرده است.

(۱) و کسی که مال صدقه را به نیازمندی برساند همان پاداش صدقه دهنده را خواهد داشت؛ و اگر صدقه چهل هزار دست بگردد تا به مستمند برسد، همه آنان (که در این کار خیر شرکت داشته‌اند) پاداش کامل صدقه را خواهند برد، و آنچه در نزد خداست بهتر و ماندگارتر است برای پرهیزکاران و نیکوکاران اگر پی برده باشید.

(۲) و کسی که در این دنیا مسجدی بسازد، خداوند به ازای هر وجب یا هر ذرع از آن،

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۴۳

شهری از طلا و نقره و زبرجد و زمرد و مروارید در بهشت برای او خواهد ساخت که (تصوّر) بزرگی آن (تجسس) مسافت چهل هزار سال راه را می‌طلبد، و در هر شهری چهل میلیون قصر، و در هر قصری چهل میلیون سرا، و در هر سرایی چهل میلیون خانه، و در هر خانه‌ای چهل میلیون تخت و بر هر تختی حوری از حوران بهشت آرمیده است (تا به همسری او درآیند)، و (باز) در هر خانه‌ای چهل میلیون غلام و چهل میلیون کنیز، و چهل میلیون سفره رنگارنگ و بر روی هر سفره‌ای چهل میلیون ظرف، و در هر ظرفی چهل میلیون نوع از انواع خوراکیها قرار دارد، و خداوند به دوست خود آنچنان قدرت و توانی کرامت فرماید که بتواند از همه همسران خود کام بگیرد و از همه خوراکیها در یک روز استفاده نماید.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۴۴

(۱) و کسی که مؤذن مسجدی از مساجد خدا گردد، و در آن مسجد اذان بگوید و فقط رضایت خدا را در نظر داشته باشد، خداوند ثواب چهل میلیون پیغمبر، و چهل میلیون صدیق، و چهل میلیون شهید را به او عنایت فرماید، و شفاعت او شامل چهل میلیون امت می‌شود که هر امتی چهل میلیون نفر مرد باشد، و برای او در هر بهشتی (از بهشتهای هفتگانه) چهل میلیون شهر، و در هر شهری چهل میلیون قصر، و در هر قصری چهل میلیون سرا، و در هر سرایی چهل میلیون خانه، و در هر خانه‌ای چهل میلیون تخت، و بر هر تختی یک حور از حوریان بهشتی آرمیده است (تا به همسری او درآید)، و نیز (وسعت) هر خانه‌ای از آن خانه‌ها چهل میلیون برابر دنیا است، و در اختیار هر همسری چهل میلیون غلام و چهل میلیون کنیز قرار دارند، و در هر اطافی چهل میلیون سفره، و بر روی هر

سفره‌ای چهل میلیون ظرف، و در هر ظرفی چهل میلیون نوع از انواع خوراکیها می‌باشد که اگر همه جن و انس میهمان او گردند، همه را در کوچکترین خانه از آن خانه‌ها جای خواهد داد، و هر چه بخواهند- از خوراکی و نوشیدنی گرفته- تا عطر و جامه و میوه و انواع تحفه‌ها شامل لباس و زیور آلات گوناگون- در آن وجود دارد؛ و هر خانه‌یی به اندازه کافی از این اشیاء مورد نیاز، هست. و چون مؤذن «اشهد ان لا اله الا الله» بگوید چهل میلیون فرشته اطراف او را فرا می‌گیرند و همه بر او درود می‌فرستند و تا وقتی که از اذان فارغ شود برای او

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۴۵

طلب آمرزش می‌کنند، و در سایه رحمت حضرت حق قرار خواهد داشت، و چهل میلیون فرشته ثواب اذان او را در نامه اعمالش می‌نویسند و به محضر خداوند متعال تقدیم می‌کنند (۱).

(۱) و کسی که به سوی مسجدی از مساجد خدا قدم بردارد، به ازای هر قدمی که بر می‌دارد (از لحظه بیرون آمدن از خانه تا به هنگام بازگشت) پاداش ده حسنه خواهد داشت و ده گناه (نیز) از نامه اعمال او پاک می‌شود و مقام و منزلت او را (در نزد حضرت حق) ده درجه بالا می‌برند.

(۲) و کسی که بر آن باشد که در هر جا و در هر موقعیت و فرصتی، نماز خود را به جماعت بخواند، (در روز قیامت) جزو اولین گروهی با سبقت گیرندگان، با چهره‌ای

(۱) در مورد برخی از فرازهای این خطبه بایستی به دقت اندیشید، زیرا کسانی که این خطبه را شنیده‌اند امکان ندارد به خاطر طولانی بودن آن، تمامی آن را به درستی روایت کنند و امکان اینکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن افزوده باشند، وجود دارد، خصوصاً که تنی چند از روایان این خطبه، مورد اعتماد علمای رجال نیستند. و مرحوم صدوق (ره) با ذکر اسامی روایان احادیث، تأیید صحت و یا سقم آن را بر عهده کارشناسان فن قرار داده است. و خواننده نباید به صرف قرائت یک حدیث، آن را وحی منزل بدانند و ملاک عمل قرار دهد بلکه نیاز به تأیید دانشمندان دینی دارد تا پس از بررسی روایان هر حدیث و در صورت معارض نبودن مفاد آن با محکومات قرآنی، مورد عمل قرار گیرد.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۴۶

روشتتر از ماه شب چهاردهم (بدر) به سرعت برق از پل صراط خواهد گذشت، و به ازای هر روز و یا شبی که توفیق شرکت در نماز جماعت را داشته است ثواب یک شهید را به او خواهند داد.

(۱) و کسی که همیشه در صف اول نماز جماعت قرار گیرد و به اولین تکبیره الاحرام برسد، و با این کار خود موجبات آزار مؤمنی را فراهم نسازد، خداوند به اندازه پاداش مؤذن (که بر شمرده شد) به او در بهشت، پاداش خواهد داد.

(۲) و کسی که در کنار جاده‌ها، سر پناهی برای مسافران و رهگذران بسازد، خداوند در روز قیامت او را با مرکبی از درّ در حالی که پرتو رخسارش بر اهل محشر می‌تابد، برخواهد انگیخت، تا در مقام ابراهیم خلیل الرحمن علیه السلام با او هم‌نشین گردد، و اهل محشر گمان کنند که او یکی از فرشتگان خدا است، که همانند او دیده نشده است، و با شفاعت وی چهل میلیون نفر به بهشت خواهند رفت.

(۳) و کسی که به درخواست برادر ایمانیش، در کاری که مورد نظر اوست، وساطت کند،

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۴۷

خداوند نظر خود را به او معطوف می‌دارد، و بر خداوند است که او را هرگز نیازارد.

و اگر بدون درخواست برادر دینی خود (در کاری که به او مربوط است) میانجیگری کند، پاداش هفتاد شهید را به او کرامت کنند.

(۱) و کسی که ماه رمضان را روزه بگیرد و برای تقرب به خداوند متعال زبان خود را از یاوه گویی باز داشته و خاموشی را اختیار کند، و گوش و چشم و شرمگاه و تمام اعضای بدن خود را از دروغ و حرام و غیبت، باز دارد، خداوند متعال او را از مقربان درگاه خود قرار دهد تا آنجا که دو زانوی ابراهیم خلیل علیه السلام را لمس کند (کنایه از نزدیک بودن به حضرت ابراهیم علیه السلام است).

(۲) و کسی که چاه آبی را حفر کند و پس از به آب رسیدن، در اختیار مسلمانان قرار دهد، پاداش او مانند پاداش کسی است که از آن وضو بگیرد و نماز بخواند، و به شماره هر مویی از بدن انسان یا چهارپا، یا درنده، یا پرندۀ ای که از آن آب بنوشد، ثواب آزاد کردن هزار بنده در راه خدا را در نامه اعمال او خواهند نوشت، و در روز قیامت به شماره ستارگان آسمان از مردم در اثر شفاعت او، حوض قدس را دریابند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۴۸

راوی می گوید: پرسیدیم: یا رسول الله! حوض قدس کدام است؟ حضرت سه بار تکرار فرمود: حوض من، حوض من، حوض من.
(۱) و کسی که برای مسلمانی، گوری حفر کند و آن را به حساب خداوند بگذارد، خداوند متعال بدن او را بر آتش (دوزخ) حرام سازد، و در بهشت خانه‌ای به او ارزانی دارد و او را وارد حوضی می کند که به شماره ستارگان در اطراف آن جام قرار دارد، و گستره آن به اندازه فاصله میان ایله و صنعاء «۱» خواهد بود.

(۲) و کسی که جنازه مسلمانی را غسل دهد و امانت را در حق او ادا نماید، به ازای هر مویی از بدن او ثواب آزاد کردن یک بنده را به او کرامت خواهند کرد و مقام و منزلتش (در نزد حضرت حق) یک صد درجه افزون می گردد. در این هنگام عمر بن خطاب عرض کرد: یا رسول الله! چگونه امانت را ادا کند؟! فرمود: شرمگاه و زشتیهای او را ببوشاند، و اگر چنین نکند پاداشش تباه ساخته معایش را در دنیا و آخرت آشکار نموده است.

(۱) نام دو سرزمین است که در کناره دریای سرخ و یمن قرار دارند.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۴۹

(۱) و کسی که بر جنازه مسلمانی نماز بگذارد، جبرئیل با هفتاد میلیون فرشته درود خود را نثار سازند، و تمام گناهان گذشته او (بجز حق الناس) آمرزیده می شود. و اگر آنقدر در کنار او بماند تا دفن شود و خاک بر او بریزد سپس از تشییع جنازه باز گردد، به ازای هر قدمی که برداشته است - از لحظه تشییع تا لحظه‌ای که به خانه خود باز گردد - یک قیراط پاداش خواهد داشت، و هر قیراط هم وزن کوه احد است که در کفه ترازوی اعمال او قرار می دهند و برابر آن به او پاداش کرامت می کنند.

(۲) و کسی که از ترس خدا بگیرد، به شماره هر قطره اشک، وزنه پاداشی به وزن کوه احد در کفه ترازوی اعمال او قرار می دهند، و نیز به ازای هر قطره اشک، چشمه‌ای در بهشت به وی عنایت کنند، که در کناره آن چشمه شهرها و قصرهایی قرار دارند که (همانند آنها) هیچ چشم و گوشی ندیده و نشنیده و در خاطر هیچ کس خطور نکرده است.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۵۰

(۱) و کسی که به عیادت بیماری برود، به شماره هر قدمی که در این رابطه برمی دارد تا (لحظه‌ای که) به خانه باز گردد، هفتاد میلیون حسنه به او کرامت شود و هفتاد میلیون گناه از نامه اعمال او پاک گردد، و مقام منزلتش هفتاد میلیون درجه بالا برده شود، و هفتاد میلیون فرشته در قبر از او دیدار کرده و برای او تا روز قیامت طلب آمرزش می کنند.

(۲) و کسی که جنازه (مسلمانی) را تشییع کند، به شماره هر قدمی که بر می دارد تا (لحظه‌ای که) به منزل خود باز گردد یک صد میلیون حسنه در نامه اعمال او نوشته و یک صد میلیون از گناهان او پاک می گردد و مقام منزلتش را (در نزد پروردگار) یک صد

میلیون درجه بالا خواهند برد؛ و اگر بر جنازه او نماز بگذارد، (پس از درگذشت او) یک صد هزار فرشته جنازه او را تشییع کرده و برای او طلب آمرزش کنند تا جنازه او به خاک سپرده شود، و اگر آنقدر در آنجا بماند تا آن جنازه دفن گردد خداوند هزار فرشته را بر او می‌گمارد تا همه آنها برای او طلب آمرزش کنند، تا زمانی که از قبر خود برانگیخته گردد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۵۱

(۱) و کسی که با نیت انجام حج یا عمره از خانه خود بیرون آید، به تعداد گامهایی که از لحظه خروج تا بازگشت بر می‌دارد، یک میلیون حسنه در نامه اعمال او ثبت می‌شود، و یک میلیون گناه او از آن نامه پاک می‌گردد، و یک میلیون درجه به مقام او افزوده می‌گردد، و در برابر هر درهم یا دیناری که در این سفر به همراه بردارد تا هزینه راه کند، یک میلیون برابر آن در نزد حضرت حق عوض خواهد داشت. و برای هر حسنه‌ای که در طول این راه انجام دهد (ثواب) یک میلیون حسنه برای او خواهد داشت تا زمانی که (به خاک خود) بازگردد و در امان خداوند خواهد بود. و اگر در این سفر بمیرد، خداوند او را رهسپار بهشت خواهد کرد در حالی که کامیاب و آمرزیده گردیده و دعای او مستجاب خواهد بود، پس دعای او را مغتنم بشمارید (و به او التماس دعا بگوئید)، زیرا که خداوند دعای او را رد نمی‌کند، و در روز قیامت اختیار شفاعت برای یک صد هزار نفر را دارد.

(۲) و کسی که خانواده کسی را که به سفر حج یا عمره رفته است سرپرستی کند، پاداشی کامل، بسان پاداش همان شخصی که به حج یا عمره رفته است خواهد داشت، بی آنکه

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۵۲

از پاداش حج گزار یا عمره گزار چیزی کم شود.

(۱) و کسی که به منظور نگاهبانی از مرز (کشور اسلامی) یا جهاد در راه خدا از خانه خود بیرون آید، با هر گامی که برمی‌دارد هفتصد هزار حسنه در نامه اعمال او ثبت و هفتصد هزار گناه از نامه او پاک می‌شود و هفتصد هزار درجه به مقام و منزلت او افزوده می‌گردد، و خداوند متعال کفیل و ضامن اوست تا آنکه بدرود حیات گوید، و به هر نحوی که بمیرد، شهید به حساب خواهد آمد، و اگر (سلامت به خانه خود) بازگردد، آمرزیده و دعایش مستجاب خواهد بود.

(۲) و کسی که برای زیارت برادر خود قدم بردارد، با هر گامی - از لحظه بیرون آمدن از خانه تا لحظه بازگشت - ثواب آزاد کردن یک صد هزار بنده را (در راه خدا) در نامه اعمال او ثبت می‌کنند، و یک صد هزار درجه بر مقام و منزلت او افزوده و یک صد هزار گناه از نامه اعمال او پاک می‌گردد.

از ابو هریره پرسیدند: آیا رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نفرموده است: کسی که بنده‌ای را (در

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۵۳

راه خدا) آزاد کند پس همان قربانی (فدای) او از آتش خواهد بود (یعنی این عمل، او را از آتش دوزخ دور می‌دارد)؟ گفت: آری! ما چنین سخنی را با رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ در میان نهادیم، رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: آری! ولی در کنوز عرش درجاتی را برای این شخص در نزد خدا بالا می‌برند.

(۱) و کسی که قرآن را برای رضای خدا و برای کسب معرفت دینی بیاموزد، به اندازه پاداش فرشتگان و انبیاء و پیامبران برای او ثواب خواهد بود.

(۲) و کسی که قرآن را برای ریا و آوازه و شهرت بیاموزد، و هدف او از یادگیری قرآن به مجادله کردن با نادانان و کم‌خردان و اظهار فخر به دانشمندان باشد، و بوسیله قرآن دنیا را طلب کند، خداوند عز و جل در روز قیامت استخوانهای او را از هم متلاشی و پراکنده می‌سازد و عذاب هیچ کس شدیدتر از عذاب او نخواهد بود. و به انواع عذابهایی که برای دوزخیان مقرر شده است، گرفتار خواهد شد چرا که خداوند نسبت به او خشمگین و از او ناخشنود است.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۵۴

(۱) و کسی که قرآن را بیاموزد، و در آن آموختن فروتنی را پیشه خود سازد، و آن را به بندگان خدا بیاموزد و هدفش رضای خدا باشد، کسی را در بهشت نخواهید یافت که پاداشش بیشتر و گرانقدرتر از او و مقام و منزلتش از او بالاتر باشد، و در بهشت هیچ مقام و منزلت والایی وجود ندارد که او سهم چشمگیری از آن نداشته باشد و شریفترین منازل بهشت از آن اوست.

(۲) آگاه باشید که علم از عمل (بی علم) بهتر است، و ملاک دین خدا ترسی و پرهیز از گناه است، براستی که عالم کسی است که به علم خود عمل نماید اگر چه اندک باشد.

(۳) آگاه باشید هیچ گاه چیزی را- اگر چه در نظرتان کوچک آید- ناچیز مشمارید، زیرا هیچ گناه صغیره‌ای در صورت اصرار بر آن صغیره نیست، و هیچ گناه کبیره‌ای با طلب آرمزش، دیگر کبیره نیست. آگاه باشید که خداوند از شما در رابطه با کارهایی پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۵۵

که کرده‌اید، خواهد پرسید، حتی اگر یکی از شما انگشت خود را به روی لباس برادرش بگذارد. ای بندگان خدا! بدانید که بنده در روز قیامت بر آن عقیده و مذهبی که مرده است محشور خواهد شد؛ و تردیدی در این نیست که خداوند بهشت و دوزخ آفرید، تا هر کس دوزخ را بر بهشت بگزیند، شکست و ناکامی را به ره آورد سفر با خود ببرد، و آن که بهشت را انتخاب کند، بدون تردید رستگار گردد و رستگاری را به ارمغان با خود خواهد داشت، زیرا خداوند متعال (در سوره آل عمران، آیه ۱۸۵) می‌فرماید: «آن که را از آتش (دوزخ) دور کرده و در بهشت جایش دهند، بدون تردید رستگار و کامیاب شده است».

(۱) آگاه باشید که پروردگرم به من فرمان داده است تا با مردم مبارزه کنم تا کلمه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» را بر زبان جاری سازند، اگر آنان این کلمه را بر زبان آورند، جان و اموال آنان از جانب من در امان خواهد بود مگر آنکه گناهی مرتکب گردند که کیفر آن در جان و اموالشان باشد، و کار حسابشان با خدا خواهد بود.

(۲) آگاه باشید! که خداوندی که نام او بزرگ است هر چیزی را که دوست داشته است، بیان آن را از بندگان خود فرو گذار نکرده؛ و هر چیزی را که ناخوش داشته، آن را برای بندگان خود بیان فرموده و آنان را از آن بر حذر داشته است، تا هر که پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۵۶

نابودشدنی است پس از اتمام حجت، نابود گردد، و هر که شایسته زندگی و حیات ابدی است بر اساس دلیل و حجت زنده بماند. (۱) آگاه باشید که خداوند عزیز و جلیل، ستم نمی‌کند، و از ستم (نیز) در نمی‌گذرد و او همواره در کمین است «تا (خداوند) کسانی را که مرتکب کارهای زشت شده‌اند به کیفر برساند، و کسانی را که به کارهای شایسته و نیک دست زده‌اند، به نیکی پاداش دهد». و هر کس نیکی کند، به سود خود نیکی کرده، و هر کس بدی کند به زیان خود بدی کرد، و خداوندگار تو هرگز بر بندگان ستم روا ندارد.

(۲) ای مردم! من پیر شده‌ام (توان) و استخوانهایم به سستی گراییده، و بدنم را ضعف فرا گرفته است، و خبر رحلت من به من رسیده، و اجلم نزدیک است، و اشتیاق لقای خداوندی در من فزونی یافته، و جز این گمان ندارم که این آخرین دیدارم با شما است، بس مادامی که زنده‌ام مرا خواهید دید، و چون به دیدار خدا بشتابم خداوند نگاهدارنده هر مرد و زن مؤمنی خواهد بود، و السلام علیکم و رحمه الله و برکاته.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۵۷

(۱) در این هنگام، گروهی از انصار، پیش از آنکه حضرت از منبر فرود آید، به استقبال او رفتند و همه عرض کردند: یا رسول الله! خدا ما را فدای تو گرداند و پدر و مادر و جان ما به فدای تو باد! کیست که پس از تو تاب این سختیها و دشواریها را داشته باشد؟! و زندگی پس از امروز (و بدون تو) چگونه (برای ما) گوارا باشد؟! رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: من با پروردگرم

در باره امتم سخن گفتیم، و او به من فرمود: درب توبه تا زمانی که در صورت دمیده شود (برای امت تو) گشوده خواهد ماند «۱».

(۲) سپس رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به ما رو کرد و فرمود: برآستی که اگر کسی یک سال پیش از

(۱) ظاهراً این از اختصاصات امت اسلامی است که تا لحظه دمیدن در صورت اجازه توبه و بازگشت به آنان کرامت شده است و در امتهای پیشین چنین نبوده است، و اگر کسی در حال احتضار پرده‌های نادیدنی را می‌دید و بعد سلامت خود را باز می‌یافت دیگر توبه او پذیرفته نمی‌شد چرا که ارزش فرمانبرداری در اطاعت بیچون و چراست و نادیده باید خریدار بود، ولی حضرت حق به برکت وجود ذی‌جود رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ امت اسلامی را به این نعمت سرفراز فرمود و آنان را از امتهای پیشین مستثنی کرد.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۵۸

مرگ خود توبه کند، خداوند توبه او را می‌پذیرد، سپس فرمود: یک سال، بسیار است! هر کس یک ماه پیش از مرگش توبه کند خداوند توبه او را می‌پذیرد؛ باز فرمود: یک ماه، بسیار است! هر کس یک هفته پیش از مرگ خود توبه نماید خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد؛ باز فرمود: یک هفته بسیار است! هر کس یک ساعت پیش از مرگش توبه کند، خداوند توبه‌اش را خواهد پذیرفت؛ باز فرمود: یک ساعت هم بسیار است! هر کس توبه کند در حالی که جانش به اینجا رسیده باشد- و به گلوی مقدس خود اشاره فرمود- خداوند توبه او را می‌پذیرد.

(۱) راوی گفت: سپس حضرت از منبر پائین آمد، و این آخرین خطبه رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بود تا آنکه به جوار رحمت حضرت حق پیوست.

تم کتاب عقاب الاعمال بعون الملك الوهاب و صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مُحَمَّد و آلہ الطَّاهِرین

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۵۹

اسناد روایات

[۱] محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمّی الفقیه مصتّف هذا الكتاب قال: حدّثنی اُبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن

عبد الله قال: حدّثنی اُحمد بن هلال، عن اُحمد بن صالح، عن عیسی بن عبد الله- من ولد عمر بن علی- عن اُباه.

[۲] اُبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن اُحمد بن محمد بن عیسی، عن الحسین بن سیف، عن اُخیه علی، عن اُبیہ قال:

حدّثنی الحجاج بن اُرطاة قال: حدّثنی اُبو الزبیر.

[۳] و بهذا الإسناد، عن الحسین بن سیف، عن اُبیہ، عن عمرو بن شمر.

[۴] و بهذا الإسناد، عن الحسین بن سیف، عن اُبیہ.

[۵] اُبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن اُحمد بن هلال، عن الفضیل بن عبد الوهاب، عن اسحاق بن عبد الله.

[۶] اُبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنا اُحمد بن محمد بن عیسی؛ و اُبراهیم بن هاشم؛ و الحسن بن علی

الکوفی، عن عمرو بن شمر.

[۷] و بهذا الإسناد، عن جابر.

[۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن اُحمد بن هلال، عن ابن فضال.

[۹] اُبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن اُحمد بن اُبی عبد الله قال: حدّثنی اُبو عمران العجلی قال: حدّثنا محمد بن

سنان قال: حدّثنا اُبو العلاء الخفّاف قال: حدّثنا عطیة العوفی.

[۱۰] حدثني محمد بن علي ماجيلويه رضى الله عنه، عن علي بن إبراهيم، عن أبيه، عن التوفليّ.

پاداش نیکیها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۶۰

[۱۱] حدثني محمد بن موسى بن المتوكل رضى الله عنه قال: حدثني علي بن الحسين السعد آبادي، عن أحمد بن أبي عبد الله قال:

[۱۲] حدثني محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصفّار، عن البرقيّ، عن الحسين بن سيف، عن أخيه عليّ، عن المفضل بن صالح.

[۱۳] و بهذا الإسناد، عن أحمد، عن الحسن بن علي بن يقطين، عن محمد بن سنان، عن حماد بن عثمان؛ و خلف بن حمّاد، جميعا عن ربعيّ.

[۱۴] أبي رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن أبيه، عن محمد بن أبي عمير.

[۱۵] أبي رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد بن عيسى، عن الحسين بن سيف.

[۱۶] أبي رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد و إبراهيم بن هاشم و الحسن بن علي الكوفيّ، عن الحسين بن سيف، عن أخيه عليّ، عن عمرو بن شمر.

[۱۷] أبي رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن يعقوب بن يزيد، عن محمد ابن أبي عمير.

[۱۸] حدثني محمد بن موسى بن المتوكل رضى الله عنه قال: حدثني علي بن الحسين السعد آبادي، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن الحسن بن محبوب، عن أبي جميلة.

[۱۹] أبي رحمه الله قال: حدّثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد و الحسن بن علي الكوفيّ و إبراهيم بن هاشم، كلهم عن الحسين بن سيف، عن سليمان بن عمرو، عن مهاجر أبي الحسن.

[۲۰] و بهذا الإسناد، عن سليمان بن عمرو قال: حدثني زيد بن رافع قال:

[۲۱] أبي رحمه الله قال: حدّثنا عبد الله بن جعفر الحميريّ قال: حدثني أحمد بن محمد، عن الحسين بن سيف، عن أخيه عليّ.

[۲۲] أبي رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن الحسين بن سيف، عن سليمان بن عمرو قال: حدثني عمران بن أبي عطاء قال: حدّثني عطاء.

[۲۳] و بهذا الإسناد، عن الحسين بن سيف، عن أخيه عليّ، عن أبيه.

پاداش نیکیها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۶۱

[۲۴] حدثني محمد بن موسى بن المتوكل رضى الله عنه قال: حدثني أبو الحسين الأسديّ قال: حدثني محمد بن الحسين الصوفيّ، عن يوسف بن عقيل.

[۲۵] أبي رحمه الله قال: حدثني عبد الله بن الحسن المؤدّب، عن أحمد بن عليّ الأصبهانيّ، عن إبراهيم بن محمد الثّقفيّ، عن محمد بن إسحاق، عن أبي هارون العبديّ.

[۲۶] أبي رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن أبي يوسف، عن محمد بن أبي عمير.

[۲۷] حدثني محمد بن موسى بن المتوكل رضى الله عنه قال: حدثني محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن السّريّ، عن علي بن الحكم، عن أبي المغرا.

[۲۸] أبي رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن عبد الرحمن بن أبي نجران، عن عبد العزيز العبديّ.

[۲۹] أبي رحمه الله قال: حدثني أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن أحمد بن هلال، عن محمد بن عيسى الأرمينيّ، عن أبي عمران الخراط.

[۳۰] حدثني الحسين بن أحمد رضى الله عنه قال: حدثني أبي، عن محمد بن أحمد، عن إبراهيم بن إسحاق، عن عبد الله بن حماد.

- [۳۱] أبی رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن سلمة بن الخطاب، عن محمد بن عيسى الأرميني، عن أبي عمران الخراط، عن بشر.
- [۳۲] أبی رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن سلمة بن الخطاب، عن إبراهيم بن محمد.
- [۳۳] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصيّفّار، عن يعقوب بن يزيد، عن محمد بن أبي عمير، عن محمد بن عمر بن يزيد.
- [۳۴] أبی رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن هلال، عن محمد بن عيسى الأرميني، عن أبي عمران الخراط، عن بشر.
- [۳۵] أبی رحمه الله قال: حدثنا سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد بن عيسى و إبراهيم بن هاشم و الحسن پاداش نیکیها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۶۲
- بن علی الکوفی، عن الحسين بن سيف، عن أبيه، عن أبي حازم المدني.
- [۳۶] حدثني محمد بن موسى بن المتوكل رضي الله عنه قال: حدثني علي بن الحسين السعدآبادي، عن أحمد بن أبي عبد الله البرقي قال: حدثنا أبي، عن محمد بن أبي عمير.
- [۳۷] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن علي بن فضال، عن أبي داود المسترق، عن ثعلبة بن ميمون، [عن بعض أصحابنا].
- [۳۸] أبی رحمه الله، عن عبد الله بن جعفر الحميري، عن أحمد بن محمد، عن محمد بن إسماعيل بن بزيع، عن منصور بن يونس.
- [۳۹] حدثني محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه، عن عمه محمد بن أبي القاسم، عن أحمد بن أبي عبد الله قال: حدثنا أبي، عن محمد بن سنان.
- [۴۰] و بهذا الإسناد، عن أحمد، عن أبيه و محمد بن عيسى، عن صفوان بن يحيى، عن أبي أيوب الخزاز.
- [۴۱] أبی رحمه الله قال: حدثنا سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد قال: حدثنا أبي، عن محمد بن أبي عمير.
- [۴۲] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصيّفّار، عن أحمد بن محمد، عن أبيه و الحسن بن الحسين اللؤلؤي، عن محمد بن سنان.
- [۴۳] حدثني محمد بن موسى بن المتوكل رضي الله عنه قال: حدثني علي بن الحسين السعدآبادي، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن ابن فضال.
- [۴۴] حدثني محمد بن موسى بن المتوكل رضي الله عنه قال: حدثني علي بن الحسين السعدآبادي، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن علي بن الحكم، عن سيف بن عميرة.
- [۴۵] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه، عن محمد بن الحسن الصيّفّار، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن منصور بن العباس، عن سعيد بن جناح قال:
- [۴۶] أبی رحمه الله قال: حدثنا عبد الله بن جعفر الحميري، عن أحمد بن محمد، عن أبيه، عن فضالة بن پاداش نیکیها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۶۳
- أيوب، عن سيف بن عميرة، عن محمد بن مروان.
- [۴۷] أبی رضي الله عنه قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن ابن فضال، عن عبد الله بن بكير.
- [۴۸] أبی قال: حدثني أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن حسان، عن أبي محمد الرّازي، عن الحسين بن يزيد، عن إبراهيم بن بكر بن أبي سّمال.

- [۴۹] و بهذا الإسناد، عن سيف بن عميرة.
- [۵۰] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصفار، عن العباس بن معروف، عن سعدان بن مسلم و اسمه عبد الرحمن بن مسلم.
- [۵۱] حدثني محمد بن موسى بن المتوكل رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن جعفر الأسدي قال: حدثني موسى بن عمران، عن الحسين بن يزيد، عن محمد بن سنان.
- [۵۲] أبي رحمه الله قال: حدثني علي بن إبراهيم، عن التوفلي.
- [۵۳] حدثني جعفر بن محمد بن مسرور رضي الله عنه قال: حدثني الحسين بن محمد بن عامر، عن عمه عبد الله بن عامر، عن محمد بن إسماعيل، عن علي بن الحكم، عن داود العجلي.
- [۵۴] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصفار، عن معاوية بن حكيم، عن عبد الله بن المغيرة.
- [۵۵] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصفار، عن علي بن حسان الواسطي.
- [۵۶] أبي رحمه الله قال: حدثنا سعد بن عبد الله، عن سلمة بن الخطاب، عن إبراهيم بن محمد الثقفي، عن علي بن معلى.
- [۵۷] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصفار، عن إبراهيم بن هاشم، عن عمرو بن عثمان، عن صباح الحداء.
- [۵۸] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصفار، عن العباس بن معروف، عن أبي همام، عن محمد بن سعيد بن غزوان، عن السكوني، عن ابن جريج، عن عطاء.
- پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۶۴
- [۵۹] حدثني محمد بن علي ما جيلويه رضي الله عنه، عن محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد بن يحيى، عن علي بن أبي الصقر.
- [۶۰] حدثني محمد بن موسى رضي الله عنه قال: حدثني علي بن الحسين السعد آبادي، عن أحمد بن أبي عبد الله البرقي، عن أبيه، عن محمد بن سنان.
- [۶۱] أبي رحمه الله قال: حدثنا أحمد بن إدريس قال: حدثني محمد بن أحمد قال: حدثني إبراهيم بن اسحاق، عن محمد بن عيسى، عن عبيد الله الدهقان، عن درست بن أبي منصور.
- [۶۲] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصفار، عن أحمد بن الحسن بن علي بن فضال، عن عمرو بن سعيد المدائني، عن مصدق بن صدقة.
- [۶۳] أبي رحمه الله عن عبد الله بن جعفر، عن محمد بن الحسين بن أبي الخطاب، عن صفوان بن يحيى.
- [۶۴] أبي رحمه الله قال: حدثنا عبد الله بن جعفر الحميري، عن السندي بن محمد، عن محمد بن سنان.
- [۶۵] أبي رحمه الله عن عبد الله بن جعفر، عن أحمد بن محمد، عن محمد بن حسان، عن أبيه.
- [۶۶] أبي رحمه الله قال: حدثني محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن السندي بن الزبيع.
- [۶۷] حدثني محمد بن علي ما جيلويه رضي الله عنه قال: حدثني علي بن إبراهيم بن هاشم، عن أبيه، عن التوفلي.
- [۶۸] حدثني علي بن أحمد رضي الله عنه، عن أبيه، عن جدّه أحمد بن بي عبد الله، عن أبيه محمد بن خالد، [و] عن محمد بن سنان.
- [۶۹] حدثني محمد بن علي ما جيلويه رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن أبي القاسم، عن أحمد بن محمد بن خالد، عن محمد بن علي الأنصاري، عن عبد الله بن محمد.
- [۷۰] حدثني أحمد بن محمد بن يحيى العطار رضي الله عنه، عن أبيه، عن محمد بن أحمد، عن موسى بن عمر، عن محمد بن سنان،

عن أبي سعيد القمّاط.

[۷۱] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصّفّار، عن محمد بن عيسى، عن أبي أيوب المدني، عن ابن أبي عمير.

پاداش نیکیها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۶۵

[۷۲] و بهذا الإسناد، عن محمد بن عيسى، عن محمد بن إسماعيل.

[۷۳] أبي رحمه الله قال: حدثني علي بن إبراهيم، عن أبيه، عن محمد بن أبي عمير.

[۷۴] أبي رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن محمد بن عيسى، عن النّوّليّ.

[۷۵] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصّفّار قال: حدثني إبراهيم بن هاشم، عن محمد بن علي الأنصاري.

[۷۶] أبي رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله قال: حدثني أحمد بن الحسين، عن أبيه، عن ظريف بن ناصح، عن عمرو بن خليفة العبديّ.

[۷۷] حدثني أحمد بن محمد بن يحيى رضي الله عنه، عن أبيه، عن محمد بن أحمد، عن إبراهيم بن إسحاق، عن محمد بن علي البغداديّ، عن عبد الله بن المبارك.

[۷۸] و بهذا الإسناد، عن إبراهيم بن إسحاق، عن إسحاق بن إسماعيل الصّوفيّ، عن العباس بن أبي العباس.

[۷۹] حدثني محمد بن علي ما جيلويه رضي الله عنه، عن عمّه محمد بن أبي القاسم، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن منصور بن العباس، عن سعيد بن جناح.

[۸۰] أبي رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله قال: حدثني أحمد بن أبي عبد الله، عن أبيه.

[۸۱] أبي رحمه الله قال: حدثني عبد الله بن جعفر، عن محمد بن عيسى، عن القاسم بن يحيى، عن جدّه الحسن بن راشد.

[۸۲] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصّفّار، عن أحمد بن محمد، عن نصر بن إسحاق.

[۸۳] حدثني الحسين بن أحمد، عن أبيه، عن محمد بن أحمد، عن سهل بن زياد، عن إبراهيم، عن عبد الرحمن بن الحجّاج، عن محمد بن عمر الهمدانيّ، عن الحسن بن عطية.

[۸۴] أبي رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن يعقوب بن يزيد، عن الحسن بن علي بن فضال، عن علي بن عقبه.

پاداش نیکیها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۶۶

[۸۵] حدثني أحمد بن علي، عن أبيه، عن علي بن معبد.

[۸۶] حدثني أحمد بن محمد بن محمد رضي الله عنه، عن أبيه، عن محمد بن أحمد، عن موسى بن جعفر، عن موسى بن عمر، عن حمزة بن بزيع.

[۸۷] حدثني الحسين بن أحمد، عن أبيه، عن محمد بن أحمد، عن سهل بن زياد، عن ابن سنان.

[۸۸] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصّفّار، عن أحمد بن محمد، عن الحسين بن سعيد، عن ابن أبي عمير، عن محمد بن أبي حمزة.

[۸۹] أبي رحمه الله قال: حدثني علي بن إبراهيم، عن أبيه، عن الحسين بن يزيد.

[۹۱] حدثني محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن أبي عبد الله الرّازيّ، [عن محمد] عن محمد بن عبد الله، عن إبراهيم بن عقبه، عن زكريا، عن أبيه.

[۹۲] أبي رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن محمد بن عيسى، عن القاسم بن يحيى، عن جدّه الحسن بن راشد.

[۹۳] و بهذا الإسناد، عن محمد بن عیسی، عن أيوب المدني، عن ابن أبي عمير.

[۹۵] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين، عن صالح بن عقبه.

[۹۶] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن يحيى العطار قال: حدثني محمد بن أحمد، عن السيارى، عن أبي سليمان الخواص، عن أبي نعيم الفضل بن دكين.

[۹۷] أبي رحمه الله قال: حدثني محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن موسى بن عمر، عن عبد الله بن جبلة.

[۹۸] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن الحسين، عن عبد الله بن جبلة.

[۹۹] و بهذا الإسناد، عن محمد بن أحمد، عن موسى بن عمر، عن ابن محبوب.

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۶۷

[۱۰۰] حدثني أحمد بن محمد رضي الله عنه، عن أبيه، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن الحسين.

[۱۰۱] أبي رحمه الله قال: حدثني عبد الله بن جعفر، عن هارون بن مسلم.

[۱۰۲] أبي رحمه الله قال: حدثني عبد الله بن جعفر، عن هارون بن مسلم.

[۱۰۳] أبي رحمه الله قال: حدثني محمد بن يحيى العطار قال: حدثني العمركي البوفكي.

[۱۰۶] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصيّف، عن محمد بن الحسين بن أبي الخطاب، عن صفوان بن يحيى.

[۱۰۷] أبي رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن يعقوب بن يزيد، عن ابن أبي عمير، عن إبراهيم بن عبد الحميد، عن سعد الإسكاف، عن زياد بن عيسى، عن أبي الجارود.

[۱۰۸] حدثني محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن يعلى بن حمزة، عن عبد الله بن محمد [الحجّال، عن علي بن الحكم].

[۱۰۹] حدثني حمزة بن محمد العلوي رضي الله عنه قال: أخبرني علي بن إبراهيم، عن أبيه، عن التوفلي.

[۱۱۰] أبي رحمه الله قال: حدثني عبد الله بن جعفر، عن محمد بن الحسين، عن صفوان.

[۱۱۱] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه، عن محمد بن الحسن الصفّار، عن محمد بن عيسى، عن الحسين بن خالد، عن حماد بن سليمان.

[۱۱۲] أبي رحمه الله قال: حدثني محمد بن أحمد بن هشام، عن محمد بن إسماعيل، عن علي بن الحكم، عن سيف بن عميرة، عن سعد بن طريف.

[۱۱۳] أبي رحمه الله قال: حدثنا سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد بن عيسى، عن الحسين بن سعيد، عن ابن أبي عمير، عن عبد الرحمن بن الحجّاج.

[۱۱۴] و بهذا الإسناد، عن الحسين بن سعيد، عن ابن أبي عمير، عن إسماعيل البصري.

[۱۱۵] أبي رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن الحسن بن محبوب، عن أبي الحسن الواسطي النّخاس.

[۱۱۶] حدثني محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه، عن عمه محمد بن أبي القاسم، عن محمد بن علي

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۶۸

الصّيرفي، عن إسحاق بن بشر الكاهلي عن الحكم.

[۱۱۷] أبی رحمہ اللہ، عن سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن علی بن حسان.

[۱۱۸] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی علی بن إبراهيم، عن أبيه، عن علی بن معبد.

[۱۱۹] أبی رحمہ اللہ، عن عبد اللہ بن جعفر، عن هارون بن مسلم.

[۱۲۰] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن يعقوب بن يزيد.

[۱۲۱] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن أبی عبد اللہ الرازی، عن الحسن بن علی بن أبی حمزہ.

[۱۲۲] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن الحسين بن سعيد.

[۱۲۳] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویہ رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی عمی محمد بن أبی القاسم، عن أحمد بن أبی عبد اللہ البرقی، عن أبيه، عن محمد بن سنان.

[۱۲۴] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن حسان الرازی، عن أبی محمد الرازی، عن التوفلي.

[۱۲۵] حدّثنی محمد بن موسى رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن سهل بن زياد، عن جعفر بن محمد بن بشار، عن عبيد الله الدهقان.

[۱۲۶] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصيّفّار، عن محمد بن الحسين بن أبی الخطاب، عن جعفر بن بشير.

[۱۲۷] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن علی، عن مصعب بن سلّام التميمي.

[۱۲۸] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن يعقوب بن يزيد، عن ابن أبی عمير.

[۱۲۹] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی عبد اللہ بن جعفر الحميري، عن محمد بن عيسى، عن الحسن بن محبوب، عن جميل بن صالح.

[۱۳۰] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوكل رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۶۹

أحمد، عن محمد بن ناجية، عن محمد بن علی، عن مصعب بن سلّام التميمي.

[۱۳۱] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویہ رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی عمی محمد بن أبی القاسم، عن محمد بن علی.

[۱۳۲] أبی رحمہ اللہ، عن سعد بن عبد اللہ، عن سلمة بن الخطاب، عن إبراهيم بن محمد الثقفي، عن إبراهيم بن ميمون، عن عبد المطلب بن زياد، عن أبان بن تغلب.

[۱۳۳] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویہ رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی عمی محمد بن أبی القاسم، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن أبيه، عن محمد بن سنان.

[۱۳۴] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ، عن محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن سهل بن الحسن، عن محمد بن علی، عن علی بن أسباط، عن عمّه يعقوب بن سالم.

[۱۳۵] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن علی بن إسماعيل، عن صفوان بن يحيى عن أبی أيوب.

[۱۳۶] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوكل رضی اللہ عنہ، عن محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن السندي بن الربيع.

[۱۳۷] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفار، عن العباس بن معروف، عن موسى بن القاسم، عن صفوان بن يحيى.

[۱۳۸] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنا علی بن إبراهیم، عن أبيه، عن النوفلي.

[۱۳۹] أبی رحمہ اللہ، عن سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن الحسين بن سعيد، عن محمد بن أبي عمير.

[۱۴۰] أبی رحمہ اللہ، عن سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن الحسين بن سعيد، عن فضالة، عن العلاء بن رزين.

[۱۴۱] حدّثني محمد بن علي ما جيلويه رضي الله عنه، عن محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن عيسى، عن أبيه عيسى بن عبد الله.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۷۰

[۱۴۲] حدّثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدّثنا محمد بن الحسن الصفّار، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب، عن جميل بن صالح.

[۱۴۳] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنا محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن موسى بن جعفر، عن عبيد الله بن عبد الله، عن واصل بن سليمان.

[۱۴۴] حدّثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدّثنا محمد بن الحسن الصفّار، عن محمد بن الحسين بن أبي الخطاب، عن الحسن بن محبوب، عن عبد العزيز.

[۱۴۵] حدّثني محمد بن موسى بن المتوكل رضي الله عنه قال: حدّثني علي بن الحسين السعد آبادي، عن أحمد بن أبي عبد الله البرقي، عن أبيه، عن محمد بن أبي عمير.

[۱۴۶] حدّثني محمد بن الحسن رضي الله عنه، عن محمد بن الحسن الصفّار، عن الحسن بن موسى الخشاب، عن عبد الله بن جبلة، عن غياث بن كلوب.

[۱۴۷] حدّثني محمد بن موسى رضي الله عنه قال: حدّثني عبد الله بن جعفر الحميري، عن أحمد بن محمد، عن العباس بن معروف.

[۱۴۹] أبی رحمہ اللہ، عن سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب.

[۱۵۰] حدّثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدّثني أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن أحمد بن هلال.

[۱۵۱] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثني عبد الله بن جعفر، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن أبيه، عن زرعة.

[۱۵۲] أبی رحمہ اللہ، عن سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن ابن أبي نجران.

[۱۵۳] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثني علي بن إبراهیم، عن أبيه، عن النوفلي.

[۱۵۴] حدّثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدّثني محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن إبراهیم بن إسحاق، عن عبد الله بن حماد الأنصاري.

[۱۵۵] حدّثني محمد بن الحسن رضي الله عنه، عن الحسين بن الحسن بن أبان، عن الحسين بن سعيد، عن الحسن بن محبوب، عن محمد بن الفضيل.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۷۱

[۱۵۶] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن محمد بن عيسى الیقطيني، عن زكريا المؤمن، عن ابن ناجية، عن داود بن النعمان، عن عبد الرحمن بن سيابة.

[۱۵۷] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن أبيه، عن ابن المغيرة.

[۱۵۸] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثني علي بن إبراهیم، عن أبيه، عن النوفلي.

[۱۵۹] أبی رحمہ اللہ، عن أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن السّندي، عن علي بن الحكم، عن سيف بن عميرة، عن سعد بن طريف.

[۱۶۰] أبی رحمه الله قال: حدّثنی علی بن إبراهیم بن هاشم، عن أبيه، عن عمرو بن عثمان، عن محمد بن عذافر الصيرفي، عن أبيه.
[۱۶۲] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی الحسين بن الحسن بن أبان، عن الحسين بن سعيد، عن فضالة، عن معاوية بن عمار.

[۱۶۳] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن أبيه، عن أحمد بن النضر الخزاز، عن عمرو بن شمر.

[۱۶۴] حدّثنی علی بن أحمد، عن أبيه، عن جدّه أحمد بن أبي عبد الله، عن أبيه محمد بن خالد.

[۱۶۵] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن علی، عن جعفر بن محمد بن حکیم، عن إبراهیم بن عبد الحمید.

[۱۶۶] حدّثنی محمد بن الحسين رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن العباس بن معروف، عن سعدان بن مسلم.

[۱۶۷] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن أبيه، عن علی بن أسباط.

[۱۶۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن العباس بن معروف، عن سعدان بن مسلم.

[۱۶۹] أبی رحمه الله قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار قال: حدّثنی محمد بن أحمد قال: حدّثنی أبو زهير النهدي، عن آدم بن إسحاق.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۷۲

[۱۷۱] حدّثنی أحمد بن محمد، عن أبيه، عن محمد بن أحمد.

[۱۷۳] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن محمد بن عيسى، عن القاسم بن يحيى، عن جدّه الحسن بن راشد.

[۱۷۴] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن موسى بن جعفر البغدادي، عن محمد بن الحسن بن شّمون.

[۱۷۵] حدّثنی الحسن بن أحمد، عن أبيه قال: حدّثنی محمد بن أحمد قال: حدّثنی محمد بن عبد الله بن أحمد، عن الحسن بن علی بن أبي عثمان؛ و أبو عثمان اسمه عبد الواحد بن حبيب قال:

زعم لنا محمد بن أبي حمزة الثمالي.

[۱۷۶] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن سهل بن زياد، عن هارون بن مسلم، عن علی بن الحكم.

[۱۷۷] أبی رحمه الله قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر الحميري، عن أحمد بن محمد، عن الحسين بن محبوب، عن جميل.

[۱۷۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی الحسين بن الحسن بن أبان، عن الحسين بن سعيد، عن حماد بن عيسى.

[۱۷۹] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن سلمة بن الخطاب، عن محمد بن الليث.

[۱۸۰] أبی رحمه الله، عن سعد بن عبد الله، عن سلمة بن الخطاب.

[۱۸۱] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن أبيه، عن الحسين بن علوان، عن عمرو بن خالد.

[۱۸۲] أبی رحمه الله، عن سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن أبيه.

[۱۸۳] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن حسان الرازي، عن أبي محمد الرازي.

[۱۸۴] أبی رحمه الله قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار، عن العمركي الخراساني.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۷۳

[۱۸۵] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن أبي الجوزاء، عن الحسين بن علوان، عن عمرو بن

خالد، عن عاصم بن أبي النجود الأسدي.

[۱۸۶] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ مَسْكِينٍ.

[۱۸۷] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ السَّعْدِآبَادِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ.

[۱۸۸] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ قَالَ:

حَدَّثَنِي أَبُو إِسْحَاقَ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ.

[۱۸۹] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ التَّوْفَلِيِّ.

[۱۹۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّعْدِآبَادِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ.

[۱۹۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ التَّوْفَلِيِّ.

[۱۹۲] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادِ الْآدَمِيِّ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِيهِ.

[۱۹۳] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ.

[۱۹۴] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَهْزِيَارٍ، عَنْ حَمَّادِ

بْنِ عَيْسَى، عَنْ يَحْيَى بْنِ عَمْرٍو.

[۱۹۵] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ.

[۱۹۶] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّعْدِآبَادِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ

عَمِيرٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عَثْمَانَ.

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۷۴

[۱۹۷] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ مَاجِيلُويهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنِ

أَبِي أَيُّوبَ.

[۱۹۸] حَدَّثَنِي حَمْزَةُ بْنُ مُحَمَّدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَخْبَرَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى وَ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ.

[۲۰۰] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْحَسَنِ عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ

الْأَشْعَثِ.

[۲۰۱] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّعْدِآبَادِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ

الْبَرْقِيِّ، عَنِ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ.

[۲۰۲] وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي بَشِيرٍ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَارٍ.

[۲۰۳] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ قَالَ: حَدَّثَنِي سَهْلُ بْنُ زِيَادٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ

إِسْمَاعِيلَ، عَنْ سَعْدَانَ بْنِ مُسْلِمٍ.

[۲۰۴] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ عَمْرَانَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدٍ.

[۲۰۵] وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدٍ، عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ.

[۲۰۶] وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدٍ، عَنْ مَنْدَلِ الْخَادِمِ.

[۲۰۷] وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ وَصَّاحٍ.

[۲۰۸] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدٍ.

[۲۰۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ.

[۲۱۰] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين، عن علی بن النعمان.

[۲۱۱] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنا محمد بن الحسين الصفّار، قال: حدّثنی العباس بن

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۷۵

معروف، عن النوفلی، عن یعقوبی موسی بن عیسی.

[۲۱۲] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنا محمد بن یحیی، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن حسان

الرازی، عن أبی محمد الرازی، عن إبراهيم أبی بکر بن أبی سمّال.

[۲۱۳] حدّثنی محمد بن علی ما جیلویه رضی الله عنه قال: حدّثنی عمی محمد بن أبی القاسم، عن أحمد بن أبی عبد الله، عن

الحسين بن سعید، عن فضالة.

[۲۱۴] حدّثنی أحمد بن محمد رضی الله عنه، عن أبیه، عن محمد بن أحمد قال: حدّثنی أبو عبد الله الرازی، عن منصور بن العباس،

عن عمرو بن سعید.

[۲۱۵] أبی رحمه الله قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر، عن بنان بن محمد، عن أبیه، عن ابن المغیره.

[۲۱۶] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار قال: حدّثنی أحمد بن أبی عبد الله، عن أبی

الجوزاء المتّبه بن عبد الله، عن الحسين بن علوان، عن عمرو بن خالد، عن أبی هاشم، عن ابن جبیر.

[۲۱۷] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن یحیی، عن محمد بن أحمد قال:

حدّثنی محمد بن حسان الرازی، عن سهل بن زیاد، عن بکر بن صالح، عن محمد بن سنان، عن منذر بن یزید.

[۲۱۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار قال: حدّثنی العباس بن معروف، عن محمد بن

سنان.

[۲۱۹] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی الله عنه، عن محمد بن أبی القاسم، عن أحمد بن أبی عبد الله، عن أبیه، عن أحمد بن

النضر الخرزّاز، عن عمرو بن شمر.

[۲۲۰] أبی و محمد بن الحسن رضی الله عنه عنهما قال: حدّثنا محمد بن یحیی؛ و أحمد بن إدريس، جميعا عن محمد بن أحمد بن

یحیی بن عمران، عن السّیاری [عن] أبی عبد الله محمد بن أحمد.

[۲۲۱] أبی رحمه الله قال: حدّثنی علی بن إبراهيم، عن أبیه، عن النوفلی.

[۲۲۲] أبی رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد بن عیسی، عن أحمد بن محمد بن أبی

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۷۶

نصر البزنطی، عن أبان بن عثمان.

[۲۲۳] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی الحسن بن الحسين بن عبد العزيز المهتدی.

[۲۲۵] حدّثنا محمد بن إسحاق قال: حدّثنا محمد بن الحسن الرازی قال: حدّثنا أبو الحسن علی بن محمد بن علی المفتی قال: حدّثنا

الحسن بن محمد المروزی، عن أبیه، عن یحیی بن عیاش قال: حدّثنا علی بن عاصم قال: حدّثنا أبو هارون العبدی.

[۲۲۶] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنی أحمد بن الحسين الصقر، عن أبی طاهر محمد بن حمزة بن الیسع.

[۲۲۷] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنی یعقوب بن یزید، عن الحصین بن المخارق الکوفی ابن جنادة

السلولی.

قم، چاپ: اول، ۱۳۸۱ش. پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال ؛ ؛ ص ۷۷۶

[۲۲۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنی محمد بن عبد الجبار، عن ابي الصخر.
[۲۲۹] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی الله عنه، عن عمّه محمد بن ابي القاسم، عن أحمد بن ابي عبد الله، عن ابيه، عن محمد بن سنان.

[۲۳۰] ابي رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنی علی بن سلیمان بن داود الزّربی قال: حدّثنی الحسن بن محبوب.
[۲۳۱] حدّثنا محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنا محمد بن الحسن الصّیّغّار، عن العباس بن معروف، عن علی بن مهزیار، عن الحسين بن سعيد، عن فضالّه.

[۲۳۲] ابي رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنی أحمد بن محمد بن عیسی قال: حدّثنا الحسين بن سعيد، عن ابن ابي عمیر، عن سلمه صاحب السّابری.

[۲۳۳] حدّثنا محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنا الحسين بن الحسن بن أبان قال: حدّثنا الحسين بن سعيد، عن أخيه الحسن، عن زرعه بن محمد.

[۲۳۴] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی الله عنه، عن عمّه محمد بن ابي القاسم، عن أحمد بن ابي

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۷۷

عبد الله، عن الحسين بن سعيد، عن الحسين بن علوان.

[۲۳۵] و بهذا الإسناد، عن الحسين بن سعيد، عن ابن ابي عمیر.

[۲۳۶] و بهذا الإسناد، عن الحسين بن سعيد، عن ابن ابي عمیر، عن عثمان بن عیسی.

[۲۳۷] و بهذا الإسناد، عن الحسين بن سعيد، عن عبد الرحمن بن ابي نجران.

[۲۳۸] حدّثنا محمد بن إبراهيم قال: حدّثنا حامد بن شعيب قال: حدّثنا شريح بن یونس قال: حدّثنا وكيع، عن سفیان.

[۲۳۹] حدّثنا حمزة بن محمد العلوی رضی الله عنه قال: حدّثنا أبو محمد عبد الرحمن بن ابي حاتم قال: حدّثنا يزيد بن سنان البصری

نزیل مصر قال: حدّثنا عبد الرحمن بن مهدي قال: حدّثنا ثابت بن قيس المدني قال: أخبرني أبو سعيد المقبري قال:

[۲۴۰] حدّثنا أحمد بن الحسن القطّان قال: حدّثنا عبد الرحمن بن ابي حاتم قال: حدّثنا الحجاج بن حمزة قال: حدّثنا يزيد قال: أخبرني صدقه الدقیقی قال: حدّثنا ثابت.

[۲۴۱] حدّثنا أحمد بن الحسن قال: حدّثنا عبد الرحمن قال: حدّثنا العباس بن يزيد العبدي قال:

حدّثنا غندر قال: حدّثنا شعبه، عن توبه العنبري، عن محمد بن إبراهيم، عن ابي سلمه.

[۲۴۲] حدّثنا محمد بن إبراهيم قال: حدّثنا محمد بن الحسين قال: حدّثنا أبو الحسن علی بن محمد بن علی قال: حدّثنا الحسن بن

محمد المروزي، عن ابيه، عن يحيى بن عیاش، عن علی بن عاصم الواسطي قال: أخبرني عطاء بن السائب، عن سعيد بن جبیر.

[۲۴۳] ابي رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله قال: حدّثنا أحمد بن محمد، عن الحسين بن سعيد، عن ابن ابي عمیر قال: حدّثنی

أحمد بن النضر الخزاز، عن عمرو بن شمر.

[۲۴۴] حدّثنا محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنا الحسين بن الحسن بن أبان، عن الحسين بن سعيد، عن الحسين بن علوان،

عن عمرو بن شمر.

[۲۴۵] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن أحمد بن هلال،

عن أحمد بن محمد بن ابي نصر، عن أبان.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۷۸

[۲۴۶] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنا أحمد بن محمد بن عیسی، عن الحسن بن سعید، عن فضالة، عن سیف بن عمیره، عن عبد الله بن عبید الله.

[۲۴۷] و بهذا الإسناد، عن الحسن بن سعید، عن الحسن بن علوان، عن عمرو بن خالد.

[۲۴۸] و بهذا الإسناد، عن الحسن بن سعید، عن ابن أبي عمير، عن جميل بن صالح.

[۲۴۹] و حدّثنی محمد بن موسى بن المتوكل رضی الله عنه قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر الحمیری قال:

حدّثنی أحمد بن محمد بن عیسی قال: حدّثنا الحسن بن محبوب الزرّاد قال: حدّثنا أبو أيوب.

[۲۵۰] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنی أحمد بن محمد بن عیسی، عن الحسن بن سعید، عن فضالة، عن سیف بن عمیره.

[۲۵۱] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنی إبراهيم بن مهزيار، عن أخيه علي، عن الحسن بن سعید، عن القاسم بن محمد.

[۲۵۲] أبی رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله قال: حدّثنا أحمد بن محمد بن عیسی، عن الحسن بن سعید، عن محمد بن أبي عمير، عن محمد بن الحكم أخی هشام.

[۲۵۳] و بهذا الإسناد، عن الحسن بن سعید، عن ابن أبي عمير، عن عمر بن أذينة، عن الفضيل و زرارة، عن محمد بن مسلم.

[۲۵۴] حدّثنا محمد بن إبراهيم قال: حدّثنا أحمد بن متويه الجرجانيّ المذكّر قال: حدّثنا أبو إسحاق إبراهيم بن بلال قال: حدّثنا أبو محمد قال: حدّثنا أبو عبد الله محمد بن كرام قال: حدّثنا أحمد بن عبد الله قال: حدّثنا سفيان بن عيينه قال: حدّثنا معاوية بن أبي إسحاق.

[۲۵۵] حدّثنی محمد بن إبراهيم قال: حدّثنا علی بن سعید العسكري قال: حدّثنا الحسن بن علی بن الأسود العجليّ قال: حدّثنا عبد الحميد أبو يحيى الحمانيّ قال: حدّثنا أبو بكر الهذليّ، عن الزبيری، عن عبید الله بن عبد الله.

[۲۵۶] حدّثنا محمد بن إبراهيم قال: حدّثنا محمد بن الحسن بن الخليل بن عبد الكريم قال: حدّثنا

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۷۹

أبو القاسم عبید الله بن یعقوب بن یوسف نزيل أصفهان قال: حدّثنا أبو العباس أحمد بن إبراهيم المقرئ المعروف بأبي ديبس قال: حدّثنا محمد بن غالب قال: حدّثنا محمد بن عبد الله الأنصاريّ.

[۲۵۷] حدّثنا محمد بن إبراهيم قال: حدّثنا أبو القاسم عثمان بن حماد قال: حدّثنا الحسن بن محمد الدقاق قال: حدّثنا إسحاق بن وهب العلاف قال: حدّثنا منصور بن المهاجر قال:

[۲۵۸] أبی رحمه الله قال: حدّثنی أحمد بن إدريس قال: حدّثنی محمد بن أحمد قال: حدّثنا موسى بن عمر، عن علی بن الحكم.

[۲۵۹] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوكل رضی الله عنه قال: حدّثنی علی بن الحسن السعد آبادی، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن أبيه.

[۲۶۰] أبی رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله قال: حدّثنا إبراهيم بن هاشم.

[۲۶۱] حدّثنا محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنا محمد بن الحسن الصفّار قال: حدّثنا محمد بن عیسی الیقطينی، عن علی بن سلیمان، عن یوسف البزاز.

[۲۶۲] حدّثنا محمد بن الحسن رحمه الله قال: حدّثنا محمد بن أبي القاسم قال: حدّثنا محمد بن علی الكوفی، عن محمد بن سنان.

[۲۶۳] حدّثنا محمد بن إبراهيم قال: حدّثنا أبو سهل هارون بن محمد زنجلة قال: حدّثنا أبو العباس أحمد بن حميد قال: حدّثنا أبو صالح، عن سعد بن سعید، عن أبي طيبة، عن كرز بن وبره، عن الربیع بن خثیم.

- [۲۶۴] حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْهَمْدَانِيِّ قَالَ: حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ الْفَضْلِ قَالَ: حَدَّثَنَا سَخْتَوِيَةُ بِنْتُ شَيْبِ بْنِ الْبَاهَلِيِّ قَالَ: حَدَّثَنَا عَاصِمٌ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ سَلِيمَانَ التَّمِيمِيِّ، عَنْ أَبِي عَثْمَانَ التَّهْدِيِّ.
- [۲۶۵] حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ قَالَ: حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَلِيمَانَ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ بَكْرِ الْفَارَسِيِّ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَصْعَبٍ، عَنْ حَمَادٍ، عَنْ ثَابِتٍ. پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۸۰
- [۲۶۶] حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْبَغْدَادِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ عَثْمَانَ الْمَصْرِيَّ بِمِصْرَ قَالَ: حَدَّثَنَا ابْنُ بَكِيرٍ قَالَ: حَدَّثَنَا الْمُفْضِلُ بْنُ فَضَالَةَ، عَنْ عَيْسَى بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ سَلْمَةَ بِنْتُ سَلِيمَانَ الْخُدْرِيِّ، عَنْ مِرْوَانَ بْنِ سَالِمٍ.
- [۲۶۷] حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ قَالَ: حَدَّثَنَا عَثْمَانُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدِ الطُّوسِيِّ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَسْلَمٍ قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَكَمُ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ بَشِيرٍ، عَنْ قَتَادَةَ.
- [۲۶۸] حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ قَالَ: حَدَّثَنَا عَثْمَانُ بْنُ مُحَمَّدٍ وَ أَبُو يَعْقُوبَ الْقَزَّازَ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُونُسَ الْإِمْلَاءِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ شَيْبِ قَالَ: حَدَّثَنَا عَاصِمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ التَّخَعَمِيِّ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، عَنْ سَلِيمَانَ التَّمِيمِيِّ، عَنْ أَبِي عَثْمَانَ التَّهْدِيِّ.
- [۲۶۹] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِي طَاهِرِ بْنِ حَمزَةَ.
- [۲۷۰] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ أَحْمَدِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ صَالِحِ السَّنَدِيِّ.
- [۲۷۱] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ جَمِيلِ بْنِ صَالِحٍ.
- [۲۷۲] حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَبَانَ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنْ حَمَادٍ.
- [۲۷۳] وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ.
- [۲۷۴] وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ.
- [۲۷۵] وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ حَمَادِ بْنِ عَيْسَى.
- [۲۷۶] وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى - أَخِي مَغْلَسِ الصَّيْرَفِيِّ.
- [۲۷۷] وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ فَضَالَةَ، عَنْ أَبَانَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرِ الْأَحْوَلِ. پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۸۱
- [۲۷۸] وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ ابْنِ بَكِيرٍ.
- [۲۷۹] حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَحْمَدِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ.
- [۲۸۰] حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُوه رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَمِّي مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدِ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ أَبِيهِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمَغِيرَةِ.
- [۲۸۱] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ فَضَالَةَ بْنِ أَيُّوبَ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ عَثْمَانَ.
- [۲۸۲] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَفِيَانَ.
- [۲۸۳] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ صَالِحِ بْنِ عَقْبَةَ.
- [۲۸۴] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ قَالَ: حَدَّثَنِي عَثْمَانُ بْنُ عَيْسَى.

[۲۸۵] حَدَّثَنِي حمزة بن محمد العلوي رضى الله عنه قال: حَدَّثَنِي أحمد بن محمد الهمداني قال: حَدَّثَنِي علي بن حمدون الرّؤاس قال: حَدَّثَنَا محمد بن الحسين القواريريّ قرابة يعلى بن عبيد قال: حَدَّثَنَا جعفر بن أمين الثّغريّ قال: حَدَّثَنَا عثمان بن عيسى الرّواسيّ. [۲۸۶] حَدَّثَنَا محمد بن موسى بن المتوكّل رضى الله عنه قال: حَدَّثَنَا عبد الله بن جعفر الحميريّ، عن أحمد و عبد الله ابني محمد بن عيسى، عن الحسين بن محبوب، عن العلاء بن رزين.

[۲۸۷] أبي رحمه الله قال: حَدَّثَنَا سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين بن الخطاب عن محمد بن إسماعيل، عن صالح بن عقبه. [۲۸۸] حَدَّثَنَا محمد بن علي ماجيلويه رضى الله عنه، عن محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن الحسين، عن الحسن بن علي بن أبي عثمان، عن الحسن بن علي بن أبي المغيرة. [۲۸۹] حَدَّثَنِي محمد بن موسى بن المتوكّل رضى الله عنه قال: حَدَّثَنَا محمد بن يحيى عن محمد بن أحمد، عن محمد بن الحسين، عن محمد بن إسماعيل.

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۸۲

[۲۹۰] أبي رحمه الله قال: حَدَّثَنَا سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين بن أبي الخطاب، عن محمد بن إسماعيل، عن الخيريّ. [۲۹۱] حَدَّثَنَا حمزة بن محمد العلوي رحمه الله، عن علي بن إبراهيم، عن أبيه إبراهيم بن هاشم، عن محمد بن أبي عمير. [۲۹۲] حَدَّثَنِي محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حَدَّثَنَا محمد بن الحسن الصّفّار، عن محمد بن الحسين، عن أبي داود المسترقّ. [۲۹۳] أبي رحمه الله قال: حَدَّثَنَا أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن علي بن إسماعيل، عن عمرو الزّيّات. [۲۹۴] حَدَّثَنِي الحسين بن أحمد، عن أبيه، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن الحسين، عن الحسن بن علي بن فضال، عن محمد بن الحسين بن كثير. [۲۹۵] حَدَّثَنَا أحمد بن محمد رضى الله عنه، عن أبيه، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن الحسين، عن محمد بن إسماعيل، عن الخيريّ.

[۲۹۶] حَدَّثَنِي محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حَدَّثَنَا محمد بن الحسن الصّفّار، عن يعقوب بن يزيد، عن صفوان بن يحيى. [۲۹۷] أبي رحمه الله قال: حَدَّثَنَا علي بن إبراهيم، عن أبيه. [۲۹۸] أبي رحمه الله عن محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن الحسين، عن الحسن بن علي بن أبي عثمان، عن إسماعيل بن عباد، عن الحسن بن علي. [۳۰۰] حَدَّثَنَا محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حَدَّثَنَا محمد بن الحسن الصّفّار، عن محمد بن الحسين بن أبي الخطاب. [۳۰۱] أبي رحمه الله قال: حَدَّثَنَا سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن موسى بن القاسم. [۳۰۲] حَدَّثَنَا محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حَدَّثَنَا الحسين بن الحسن بن أبان، عن الحسين بن سعيد، عن القاسم بن محمد، عن إسحاق بن إبراهيم.

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۸۳

[۳۰۳] أبي رحمه الله قال: حَدَّثَنَا سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين، عن محمد بن سنان، عن محمد بن صدقة. [۳۰۴] أبي رحمه الله قال: حَدَّثَنَا عبد الله بن جعفر الحميريّ، عن محمد بن الحسين، عن محمد بن إسماعيل، عن صالح بن عقبه. [۳۰۵] و بهذا الإسناد، عن محمد بن الحسين، عن موسى بن سعدان، عن عبد الله بن القاسم، عن عمر بن أبان الكلبي. [۳۰۶] حَدَّثَنِي محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حَدَّثَنَا محمد بن الحسن الصّيّفّار، عن أحمد بن محمد، عن علي بن الحكم قال: حَدَّثَنَا علي بن أبي حمزة. [۳۰۷] حَدَّثَنِي محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حَدَّثَنِي الحسين بن الحسن بن أبان، عن الحسين بن سعيد، عن القاسم بن محمد، عن

إسحاق بن إبراهيم.

[۳۰۸] أبی رحمه الله قال: حدّثنا عبد الله بن جعفر الحمیری قال: حدّثنا محمد بن الحسين، عن محمد بن إسماعیل بن بزيع، عن أبی إسماعیل السّراج، عن یحیی بن معمر العطار.

[۳۰۹] أبی رحمه الله قال: حدّثنا أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن ناجیه قال: حدّثنا محمد بن علی، عن عامر بن كثير السّراج التّهدی.

[۳۱۰] و بهذا الإسناد، عن عامر بن كثير.

[۳۱۱] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن أحمد بن محمد.

[۳۱۲] أبی رحمه الله قال: حدّثنی محمد بن یحیی العطار، عن محمد بن أحمد، عن موسى بن عمر، عن صالح بن السّندی الجمال.

[۳۱۳] حدّثنا محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن أحمد بن محمد بن عیسی.

[۳۱۴] أبی رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين، عن محمد بن إسماعیل، عن صالح بن عقبه.

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۸۴

[۳۱۶] أبی رحمه الله قال: حدّثنا محمد بن یحیی، عن محمد بن أحمد، عن علی بن إسماعیل، عن محمد بن عمرو الزّیّات.

[۳۱۷] أبی رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن الهیثم بن أبی مسروق التّهدی.

[۳۱۸] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی الله عنه قال: حدّثنا محمد بن یحیی، عن محمد بن أحمد، عن موسى بن عمر، عن علی بن النعمان.

[۳۱۹] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين بن أبی الخطّاب، عن محمد بن صالح.

[۳۲۰] حدّثنا محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنا محمد بن الحسن الصّفّار.

[۳۲۱] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنا محمد بن یحیی، عن محمد بن أحمد، عن الحسين بن عیید الله، عن الحسن بن علی بن أبی عثمان، عن عبد الجبار التّهاوندی، عن أبی سعید.

[۳۲۲] أبی رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين، عن محمد بن إسماعیل، عن صالح بن عقبه.

[۳۲۳] و بهذا الإسناد، عن صالح.

[۳۲۴] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنا محمد بن الحسن الصّیّفار، عن أحمد بن محمد، عن محمد بن سنان، عن الحسين بن المختار.

[۳۲۵] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين، عن محمد بن إسماعیل بن بزيع، عن صالح بن عقبه.

[۳۲۶] و بهذا الإسناد، عن محمد بن الحسين، عن أحمد بن النضر الخثعمی، عن شهاب بن عبد ربّه أو عن رجل.

[۳۲۷] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی الله عنه، عن عمّه محمد بن أبی القاسم، عن محمد بن الحسين، عن محمد بن سنان.

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۸۵

[۳۲۸] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين، عن محمد بن سنان، عن محمد بن صدقه.

[۳۲۹] و بهذا الإسناد، عن محمد بن صدقه.

[۳۳۰] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن الحسين، عن محمد بن إسماعیل، عن الخیبری.

[۳۳۱] أبی رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين، عن محمد بن إسماعیل، عن صالح بن عقبه.

[۳۳۲] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنا عبد الله بن جعفر الحمیری، عن أحمد بن محمد، عن الحسن

بن محبوب.

[۳۳۳] و بهذا الإسناد، عن الحسن بن محبوب.

[۳۳۴] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن يعقوب بن يزيد، عن محمد بن أبی عمير.

[۳۳۵] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوكل رضی الله عنه قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر الحميری، عن أحمد بن محمد بن عيسى، عن الحسن بن محبوب.

[۳۳۶] و بهذا الإسناد، عن الحسن بن محبوب.

[۳۳۷] أبی رحمه الله قال: حدّثنی أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن الحسين بن عبيد الله، عن الحسن بن علي بن أبی عثمان، عن محمد بن فضيل.

[۳۳۸] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين، عن محمد بن إسماعيل.

[۳۳۹] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن العباس بن معروف، عن حمّاد بن عيسى.

[۳۴۰] أبی رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين بن أبی الخطّاب، عن أبی داود المسترق.

[۳۴۱] أبی رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين بن أبی الخطّاب، عن الحكم بن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۸۶

مسكين.

[۳۴۲] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوكل رضی الله عنه قال: حدّثنا علی بن الحسين السعدآبادی، عن أحمد بن أبی عبد الله البرقی، عن أبیه، عن ابن مسكان.

[۳۴۳] أبی رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبی عبد الله البرقی.

[۳۴۴] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن العباس بن معروف.

[۳۴۵] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنا محمد بن الحسن الصفّار، عن أحمد بن محمد بن عيسى.

[۳۴۶] أبی رحمه الله قال: حدّثنا علی بن إبراهيم، عن أبیه.

[۳۴۷] حدّثنا علی بن أحمد قال: حدّثنا حمزة بن القاسم العلوی رحمه الله قال:

[۳۴۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنا محمد بن الحسن الصفّار.

[۳۴۹] أبی رحمه الله قال: حدّثنا أحمد بن إدريس، عن عمران بن موسى، عن يعقوب بن يزيد، عن أحمد بن محمد بن أبی نصر، عن حمّاد بن عثمان.

* أبی رحمه الله قال: حدّثنا محمد بن أحمد، عن علی بن الفضل، عن أبی طالب عبد الله بن الصلت، عن یونس بن عبد الرحمن، عن إسحاق بن عمّار، عن أبی عبد الله عليه السلام بمثله.

[۳۵۰] أبی رحمه الله قال: حدّثنی أحمد بن إدريس قال: حدّثنی محمد بن أحمد قال: حدّثنی أبو إسحاق إبراهيم بن هاشم، عن الحسن بن أبی الحسن الفارسی، عن سليمان بن جعفر الجعفری.

[۳۵۱] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن محمد بن الحسين بن أبی الخطّاب، عن النضر بن شعيب، عن خالد بن ماد القلانسی.

[۳۵۲] حدّثنی أحمد بن محمد رضی الله عنه قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن الحسين، عن الحسين بن سعيد، عن محمد بن أبی عمير، عن منصور بن یونس.

[۳۵۳] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوكل رضی الله عنه قال: حدّثنا عبد الله بن جعفر الحميری، عن أحمد بن محمد بن عيسى، عن

الحسن بن محبوب، عن مالک بن عطیة.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۸۷

[۳۵۴] حَدَّثَنِي جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مَسْرُورٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَامِرٍ، عَنْ عَمِّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَامِرٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَنَانَ، عَنْ مَعَاذِ بْنِ مَسْلَمٍ.

[۳۵۵] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُوه رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ.

[۳۵۶] حَدَّثَنِي الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنِ جَمِيلِ بْنِ صَالِحٍ.

[۳۵۷] حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ الْمَكْتَبِيُّ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنِ جَمِيلِ بْنِ صَالِحٍ.

[۳۵۸] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ قَالَ: حَدَّثَنِي الْحُسَيْنُ بْنُ يَزِيدِ الْتَوْفَلِيِّ.

[۳۵۹] حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّعْدِ الْآبَادِيُّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى بْنِ عُبَيْدٍ، عَنِ سَلِيمَانَ بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ أَبِيهِ.

[۳۶۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ.

[۳۶۲] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّعْدِ الْآبَادِيُّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ الضَّرِيرِ.

[۳۶۳] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنِ يَحْيَى الْحَلْبِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرَّوَانَ.

[۳۶۴] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّعْدِ الْآبَادِيُّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ، عَنِ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ.

[۳۶۵] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُوه رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ.

[۳۶۶] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۸۸

إِسْمَاعِيلَ بْنِ مَهْرَانَ قَالَ:

[۳۶۷] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَسَّانَ، عَنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مَهْرَانَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ.

[۳۶۸] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُوه رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْحُسَيْنِ الْوَلُّوِيِّ، عَنِ رَجُلٍ، عَنِ مَعَاذِ.

[۳۶۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّيْفَانِيُّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْجَهْمِ.

[۳۷۰] حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَسَّانَ، عَنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مَهْرَانَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ أَبِي مَرْيَمَ، عَنِ الْمَنْهَالِ بْنِ عَمْرٍو.

[۳۷۱] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَسَّانَ، عَنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مَهْرَانَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنِ أَبِي مَسْعُودِ الْمَدَائِنِيِّ.

[۳۷۲] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْكُوفِيِّ، عَنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مَهْرَانَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ فَرَقْدٍ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ ظَهْرٍ.

- [۳۷۳] بهذا الإسناد، عن الحسن بن علي، عن أبيه.
- [۳۷۴] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبيه.
- [۳۷۵] بهذا الإسناد، عن الحسن بن علي، عن الحسين بن محمد بن فرقد.
- [۳۷۶] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن مندل، عن كثير بن كاروند.
- [۳۷۷] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبيه.
- [۳۷۸] و بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۳۷۹] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبي المغرا.
- [۳۸۰] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن عاصم الحنّاط.
- پاداش نیکیها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۸۹
- [۳۸۱] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۳۸۲] حدّثني أحمد بن محمد رضى الله عنه قال: حدّثني أبي، عن أحمد بن هلال.
- [۳۸۳] حدّثني محمد بن موسى بن المتوكّل رضى الله عنه قال: حدّثني محمد بن يحيى قال: حدّثني محمد بن أحمد، عن محمد بن حسان، عن إسماعيل بن مهران قال: حدّثني الحسن بن علي، عن أبيه.
- [۳۸۴] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۳۸۵] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن صباح الحدّاء.
- [۳۸۶] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن يحيى بن مساور.
- [۳۸۷] بهذا الإسناد، عن الحسن بن علي.
- [۳۸۸] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۳۸۹] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبي عبد الله المؤمن.
- [۳۹۰] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن سيف بن عميرة.
- [۳۹۱] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن الحسين بن أبي العلاء.
- [۳۹۲] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبيه.
- [۳۹۳] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۳۹۴] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۳۹۵] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۳۹۶] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أحمد بن عائذ.
- [۳۹۷] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن الحسين بن أبي العلاء.
- [۳۹۸] حدّثني محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حدّثني محمد بن الحسين الصيّفّار، عن محمد بن الحسين بن أبي الخطاب، عن علي بن أسباط، عن يعقوب بن سالم، عن أبي الحسن العبدیّ.
- [۳۹۹] أبي رحمه الله قال: حدّثني أحمد بن إدريس قال: حدّثني محمد بن أحمد، عن محمد بن حسان، عن إسماعيل بن مهران، عن الحسن بن علي.
- پاداش نیکیها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۹۰
- [۴۰۰] بهذا الإسناد، عن الحسن.

- [۴۰۱] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن مندل.
- [۴۰۲] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن الحسين بن أبي العلاء.
- [۴۰۳] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبي المغرا.
- [۴۰۴] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۰۵] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبي المغرا.
- [۴۰۶] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن عاصم الحنّاط.
- [۴۰۷] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن عاصم.
- [۴۰۸] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن سيف بن عميرة.
- [۴۰۹] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبي المغرا.
- [۴۱۰] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبي المغرا.
- [۴۱۱] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۱۲] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۱۳] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبي المغرا.
- [۴۱۴] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن مندل.
- [۴۱۵] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبي أيوب الخزاز.
- [۴۱۶] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن مندل.
- [۴۱۷] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن مندل.
- [۴۱۸] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبيه.
- [۴۱۹] أبي رحمه الله قال: حدّثني سعد بن عبد الله، عن يعقوب بن يزيد، عن ابن أبي عمير.
- [۴۲۰] أبي رحمه الله قال: حدّثني أحمد بن إدريس قال: حدّثني محمد بن أحمد قال: حدّثني محمد بن حسان، عن إسماعيل بن مهران، عن الحسن بن علي، عن أبيه.
- پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۹۱
- [۴۲۱] حدّثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدّثني محمد بن يحيى قال: حدّثني أحمد بن معروف.
- [۴۲۲] حدّثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدّثني محمد بن الحسن الصّفّار، عن العباس، عن حمّاد بن عمرو.
- [۴۲۳] أبي رحمه الله قال: حدّثني أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن حسان، عن إسماعيل بن مهران، عن الحسن بن علي.
- [۴۲۴] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن علي بن أبي القاسم الكندي، عن محمد بن عبد الواحد، عن أبي الحلبا يرفع الحديث عن علي بن زيد بن جدعان، عن زرّ بن حبّيش.
- [۴۲۵] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن عاصم الحنّاط.
- [۴۲۶] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبيه.
- [۴۲۷] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن سيف بن عميرة.
- [۴۲۸] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن الحسين بن أبي العلاء.
- [۴۲۹] و بهذا الإسناد، عن الحسن بن علي، عن محمد بن مسكين، عن عمرو بن شمر.

- [۴۳۰] بهذا الإسناد، عن الحسن بن علي.
- [۴۳۱] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبيه.
- [۴۳۲] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۳۳] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن محمد بن مسكين، عن عمرو بن شمر.
- [۴۳۴] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن محمد بن مسكين، عن عمرو بن شمر.
- [۴۳۵] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۳۶] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۳۷] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن سيف بن عميرة.
- [۴۳۸] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن عاصم الحنّاط.
- [۴۳۹] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن الحسين بن أبي العلاء.
- پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۹۲
- [۴۴۰] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۴۱] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۴۲] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۴۳] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۴۴] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۴۵] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن الحسين بن أحمد المقرئ.
- [۴۴۶] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبيه.
- [۴۴۷] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبيه.
- [۴۴۸] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبي المغرا.
- [۴۴۹] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن مندل.
- [۴۵۰] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبيه؛ و الحسين بن أبي العلاء.
- [۴۵۱] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۵۲] و بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۵۳] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن ابن مسكان.
- [۴۵۴] أبي رحمه الله، عن سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب.
- [۴۵۵] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبيه.
- [۴۵۶] أبي رحمه الله، عن محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن حنّان، عن إسماعيل بن مهران، عن الحسن، عن سيف بن عميرة.
- [۴۵۷] بهذا الإسناد، عن الحسن.
- [۴۵۸] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبي عبد الله المؤمن، عن ابن مسكان.
- [۴۵۹] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن إسماعيل بن الزبير.
- [۴۶۰] بهذا الإسناد، عن الحسن.

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۹۳

[۴۶۱] أبی رحمه الله قال: حدّثنی محمد بن یحیی العطار قال: حدّثنی محمد بن أحمد، عن سهل بن زیاد، عن جعفر بن محمد بن یسار، عن عبید الله الدهقان.

[۴۶۲] أبی رحمه الله قال: حدّثنی محمد بن یحیی، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن حسان، عن إسماعیل بن مهران، عن الحسن.

[۴۶۳] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن الحسين بن أبی العلاء.

[۴۶۴] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن الحسين بن أبی العلاء.

[۴۶۵] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبی المغرا.

[۴۶۶] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن إسماعیل بن الزبیر.

[۴۶۷] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن الحسين بن أبی العلاء.

[۴۶۸] بهذا الإسناد، عن الحسن.

[۴۶۹] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبان بن عبد الملك.

[۴۷۰] بهذا الإسناد، عن الحسن.

[۴۷۱] بهذا الإسناد، عن الحسن، عن سيف بن عميرة.

[۴۷۲] و بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبی عبد الله.

[۴۷۳] و بهذا الإسناد، عن الحسن، عن مندل.

[۴۷۴] و بهذا الإسناد، عن الحسن، عن سيف بن عميرة.

[۴۷۵] أبی رحمه الله قال: حدّثنا محمد بن یحیی قال: حدّثنی محمد بن أحمد، عن أحمد بن هلال.

[۴۷۶] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن إبراهيم بن هاشم، عن التّوفلیّ.

[۴۷۷] و بهذا الإسناد، عن الحسن، عن أبان بن عثمان.

[۴۷۸] حدّثنی أحمد بن محمد، عن أبيه قال: حدّثنی محمد بن أحمد، عن أبی الحسن التّهدیّ، عن رجل، عن فضیل بن عثمان قال:

أخبرنی رجل، عن عمّار بن جهّم الزّیات.

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۹۴

[۴۷۹] أبی رحمه الله عن سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن علی، عن الحسن بن جهّم.

[۴۸۰] أبی رحمه الله، عن محمد بن یحیی العطار، عن محمد بن أحمد، عن الحسن بن علی بن أبی عثمان، عن رجل.

[۴۸۱] أبی رحمه الله قال: حدّثنی أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن حسان، عن إسماعیل بن مهران، عن الحسن،

عن الحسين بن أبی العلاء.

[۴۸۲] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن موسى بن جعفر بن وهب البغدادی، عن الحسن بن علی الوشاء.

[۴۸۳] أبی رحمه الله، عن سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد بن عیسی، عن الحسين بن سعید.

[۴۸۴] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن جعفر قال: حدّثنی موسى بن عمران قال: حدّثنا

الحسين بن یزید، عن علی بن أبی حمزة.

[۴۸۵] أبی رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله قال: حدّثنا إبراهيم بن هاشم، عن علی بن معبد، عن درست.

[۴۸۶] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد بن عیسی و إبراهيم بن هاشم، عن الحسين بن سیف، عن

أبيه سيف بن عميرة، عن عمرو بن شمر.

[۴۸۷] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ.

[۴۸۸] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ.

[۴۸۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِلُويَهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْكُوفِيِّ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ يَوْسُفَ، عَنْ مِقَاتِلِ بْنِ مِقَاتِلَ، عَنْ الرَّبِيعِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْمَسْلِيِّ.

[۴۹۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكِّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ السَّعْدِآبَادِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْجَامُورَانِيُّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمزَةَ، عَنِ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ.

[۴۹۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ مُوسَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ هِشَامِ.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۹۵

[۴۹۲] حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ عَمَّنْ رَوَاهُ عَنْ أَبَانَ.

[۴۹۳] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكِّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَجُوبٍ، عَنْ مَعَاوِيَةَ بْنِ وَهَبٍ.

[۴۹۴] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ سَلِيمَانَ بْنِ دَاوُدَ.

[۴۹۵] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَقْبَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَنَانَ.

[۴۹۶] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَيْفٍ، عَنْ أَخِيهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَاصِمِ.

[۴۹۷] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الصَّلْتِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنِ إِسْمَاعِيلِ بْنِ مَهْرَانَ.

[۴۹۸] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مَهْزِيَارٍ، عَنْ أَخِيهِ عَلِيِّ بْنِ مَهْزِيَارٍ، عَنْ فَضَالَةَ بْنِ أَيُّوبَ، عَنِ سَلِيمَانَ بْنِ دَرَسْتَوِيهِ.

[۴۹۹] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ إِسْحَاقِ التَّاجِرِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَهْزِيَارٍ، عَمَّنْ رَوَاهُ عَنِ الْحَارِثِ الْأَحْوَالِ صَاحِبِ الطَّاقِ.

[۵۰۰] حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِسْمَاعِيلِ.

[۵۰۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ إِسْحَاقِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَهْزِيَارٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنِ ابْنِ الْمَغِيرَةَ.

[۵۰۲] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْهَيْثَمِ بْنِ أَبِي مَسْرُوقِ النَّهْدِيِّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَجُوبٍ.

[۵۰۳] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَجُوبٍ.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۹۶

[۵۰۴] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَجُوبٍ، عَنْ جَمِيلِ بْنِ صَالِحِ.

[۵۰۵] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكِّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّعْدِآبَادِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَجُوبٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمِ.

[۵۰۶] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمَّادِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَمْرٍ.

[۵۰۷] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمَّادِ.

[۵۰۸] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي مُحَمَّدِ عَبْدِ اللَّهِ الْغَفَّارِيِّ.

- [۵۰۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ قَالَ: حَدَّثَنِي جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ ابْنِ سِنَانٍ.
- [۵۱۰] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ أَبَانَ بْنِ عَثْمَانَ.
- [۵۱۱] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُوبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَمِّي مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَبْدَ مُحَمَّدِ بْنِ يَوْسُفَ.
- [۵۱۲] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ رَبِيعِ.
- [۵۱۳] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانَ.
- [۵۱۴] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ.
- [۵۱۵] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ.
- [۵۱۶] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ سِنَانَ.
- پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۹۷
- [۵۱۷] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ.
- [۵۱۸] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي الْهَيْثَمُ بْنُ أَبِي مَسْرُوقٍ التَّهْدِي.
- [۵۱۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّيْفَارِيُّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَعْبُدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْقَاسِمِ.
- [۵۲۰] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ الْحُسَيْنِ اللَّؤْلُؤِيِّ، رَفَعَهُ عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ.
- [۵۲۱] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ الْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ، عَنْ ابْنِ سِنَانَ.
- [۵۲۲] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُوبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ الْحُسَيْنِ.
- [۵۲۳] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ.
- [۵۲۴] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ.
- [۵۲۵] حَدَّثَنِي الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ.
- [۵۲۶] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْخَزْرَجِ.
- [۵۲۷] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ التَّوْفَلِيِّ.
- [۵۲۸] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ.
- [۵۲۹] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ.
- [۵۳۰] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى.
- [۵۳۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ أَبِي جَمِيلَةَ.
- [۵۳۲] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّعْدِآبَادِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ خَلْفِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلِ الْجَوْهَرِيِّ.
- پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۷۹۸
- [۵۳۳] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ.

[۵۳۴] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ مَعَاوِيَةَ بْنِ وَهَبٍ.

[۵۳۵] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ مُحَمَّدَ بْنِ سَمَاعَةَ بْنِ مَهْرَانَ، عَنْ أَبِيهِ.

[۵۳۶] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ.

[۵۳۷] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ التَّوْفَلِيِّ.

[۵۳۸] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى الْيَقْطِينِيِّ، عَنْ عَمْرٍو بْنِ إِبْرَاهِيمَ.

[۵۳۹] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَزِيْعٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِذَافِرٍ.

[۵۴۰] حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْكَانٍ.

[۵۴۱] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحَسَنِ السَّعْدِآبَادِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النُّضْرِ، عَنْ عَمْرٍو بْنِ شَمْرٍ.

[۵۴۲] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعْدَانَ بْنِ مُسْلِمٍ.

[۵۴۳] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَخْلَدٍ، عَنْ أَبَانَ الْأَحْمَرِ.

[۵۴۴] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَزِيْعٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِذَافِرٍ.

[۵۴۵] حَدَّثَنِي حَمْزَةُ بْنُ مُحَمَّدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ فَضَّالٍ.

[۵۴۶] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَخْلَدٍ، عَنْ أَبَانَ الْأَحْمَرِ.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۷۹۹

[۵۴۷] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصِّفَّارِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ أَبِي جَمِيلَةَ.

[۵۴۸] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحَسَنِ السَّعْدِآبَادِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعْدَانَ بْنِ مُسْلِمٍ.

[۵۴۹] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ مَثْنَى الْحَطَّاطِ.

[۵۵۰] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ حَمَّادٍ.

[۵۵۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدٍ، عَنْ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ.

[۵۵۲] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ يَزِيدِ التَّوْفَلِيِّ.

[۵۵۳] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ حَدَّثَنِي عَبَّادُ بْنُ سَلِيمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَلِيمَانَ الدَّيْلَمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ سَلِيمَانَ، عَنْ مَخْلَدِ بْنِ يَزِيدِ النَّيْسَابُورِيِّ.

[۵۵۴] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصِّفَّارِ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ سَلِيمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَلِيمَانَ الدَّيْلَمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ.

[۵۵۵] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عَيْسَى.

[۵۵۶] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ رِثَابٍ.

[۵۵۷] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ أَبِي

الخطاب، عن الحسن بن محبوب.

[۵۵۸] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن علی بن الحکم، عن سيف بن عميرة، عن عمرو بن شمر، عن جابر، عن شرحبیل بن سعد الأنصاری.

[۵۵۹] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبی عبد الله، عن أبی محمد الغفاری.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۰۰

[۵۶۰] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی علی بن الحسين السعد آبادی، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب.

[۵۶۱] أبی رحمه الله قال: حدّثنا علی بن إبراهيم، عن أبيه، عن محمد بن أبی عمير، عن الحسين بن نعيم.

[۵۶۲] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی علی بن الحسين السعد آبادی، عن أحمد بن أبی عبد الله البرقي، عن الحسن بن علی.

[۵۶۳] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبی عبد الله قال: حدّثنی أبو محمد الغفاری.

[۵۶۴] حدّثنی محمد بن موسى المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر الحميري، عن محمد بن الحسين بن أبی الخطاب، عن الحسن بن محبوب.

[۵۶۵] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن جعفر قال: حدّثنی موسى بن عمران.

[۵۶۶] حدّثنی محمد بن علی ماجيلويه رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن أبی عبد الله الرازي، عن الحسن بن علی بن أبی عثمان، عن محمد بن سليمان البصري.

[۵۶۷] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنا أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن السّياری.

[۵۶۸] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن محمد بن عيسى، عن الحسن بن علی بن بنت إلیاس.

[۵۶۹] أبی رحمه الله، عن أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن أحمد بن محمد، عن نصر بن إسحاق، عن الحارث بن النعمان، عن الهيثم بن حماد.

[۵۷۰] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن أحمد بن محمد، عن محفوظ بن خالد.

[۵۷۱] و بهذا الإسناد، عن محمد بن أحمد، عن أحمد بن محمد، عن نصر، عن وكيع.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۰۱

[۵۷۲] أبی رحمه الله، عن أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد.

[۵۷۳] أبی رحمه الله، عن سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد.

[۵۷۴] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن بنان بن محمد، عن أبيه، عن عبد الله بن المغيرة.

[۵۷۵] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن محمد بن عيسى.

[۵۷۶] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنی محمد بن عيسى.

[۵۷۷] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن بعض أصحابنا، عن محمد بن بكر، عن زكريا، عن أبی سيار.

[۵۷۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن العباس بن معروف.

[۵۷۹] أبی رحمه الله قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر الحميري، عن محمد بن الحسين، عن الطيالسانی، عن فضيل.

- [۵۸۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُوِيَه رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ عَيْسَى الْحَسَنِيِّ قَالَ: حَدَّثَنِي رَشْدِينَ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ مَعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَبَّاسٍ.
- [۵۸۱] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَلْمَةُ بْنُ الْخَطَّابِ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ.
- [۵۸۲] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ الْعَبَّاسِ بْنِ عَامِرٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ رِزْقٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ الْعَلَاءِ.
- [۵۸۳] حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ السَّنْدِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ.
- [۵۸۴] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَسِّنُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ أَبَانَ الْأَحْمَرِ.
- [۵۸۵] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمَغِيرَةِ، عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ الْخَزَّازِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ السَّيِّعِيِّ. پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۰۲
- [۵۸۶] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ.
- [۵۸۷] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ.
- [۵۸۸] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ.
- [۵۸۹] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي.
- [۵۹۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ.
- [۵۹۱] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَعْبُدٍ، عَنْ وَاصِلِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ.
- [۵۹۲] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّعْدِآبَادِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ قَالَ: حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَمِيرٍ.
- [۵۹۳] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَمْرٍو بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مَصْدَقِ بْنِ صَدَقَةَ.
- [۵۹۴] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ قَالَ: حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدَ.
- [۵۹۵] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدَ.
- [۵۹۶] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنْ مَعَاوِيَةَ بْنِ وَهَبٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ يَزِيدَ.
- [۵۹۷] حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ غَالِبِ بْنِ عَثْمَانَ.
- [۵۹۸] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ.
- [۵۹۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى بْنِ پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۰۳
- عبيد، عن المؤمّل المستهّل.
- [۶۰۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُوِيَه رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَمِي مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَعْقُوبَ.

- [۶۰۱] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ.
- [۶۰۲] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّعْدِ آبَادِيٌّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْجَامُورَانِيُّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ الْبَطَّائِنِيِّ، عَنِ مَنْدَلِ بْنِ عَلِيٍّ.
- [۶۰۳] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدٍ.
- [۶۰۵] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ عَلِيِّ بْنِ النُّعْمَانَ، عَنِ فَضْلِ بْنِ يُوْسُفَ.
- [۶۰۶] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُويهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدَ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْكُوفِيِّ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ.
- [۶۰۷] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ أَبِيهِ.
- [۶۰۸] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ.
- [۶۰۹] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنِ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَدَّافٍ.
- [۶۱۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنِ مَعَاوِيَةَ بْنِ حَكِيمٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنِ أَبَانَ بْنِ عُثْمَانَ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ عَطِيَّةِ الْعُوفِيِّ.
- [۶۱۱] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْحُسَيْنِ اللَّؤْلُؤِيِّ، عَنِ عَلِيِّ بْنِ النُّعْمَانَ، عَنِ يَحْيَى بْنِ زَكْرِيَا، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رِبَاطٍ.
- [۶۱۲] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ،
- پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۰۴
- عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ صَالِحِ بْنِ عَقْبَةَ.
- [۶۱۳] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ أَبِي مُحَمَّدٍ جَعْفَرِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ سَعِيدِ الْبَجَلِيِّ ابْنِ أَخِي صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، عَنِ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنِ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنِ أَبِي الصَّبَّاحِ بْنِ نَعِيمِ الْعَبْدِيِّ.
- [۶۱۴] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ.
- [۶۱۵] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي الْحُسَيْنُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَبَانَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ فَضَالَةَ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَجْرَانَ.
- [۶۱۶] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ مُوسَى بْنِ عَمْرٍ.
- [۶۱۷] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ، عَنِ التَّوْفَلِيِّ.
- [۶۱۸] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنِ عَيْسَى بْنِ هِشَامٍ.
- [۶۱۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُويهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ بَقَّاحٍ، عَنِ صَالِحِ بْنِ عَقْبَةَ.
- [۶۲۰] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْهَيْثَمِ بْنِ أَبِي مَسْرُوقِ النَّهْدِيِّ.
- [۶۲۱] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ، عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ، عَنِ هَارُونَ بْنِ مُسْلِمٍ.
- [۶۲۲] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ جَعْفَرِ الْبَغْدَادِيِّ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ جَمْهُورٍ، عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ.

[۶۲۳] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن یحیی، عن محمد بن أحمد، عن علی بن السّیندی، عن محمد بن عمرو بن سعید، عن عمرو بن سهل، عن هارون بن خارجه.

[۶۲۴] أبی رحمه الله قال: حدّثنی علی بن موسی، عن أحمد بن محمد، عن بکر بن صالح، عن الحسن بن علی، عن عبد الله بن علی. پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۰۵

[۶۲۵] أبی رحمه الله قال: حدّثنی علی بن موسی، عن أحمد بن محمد، عن بکر بن صالح، عن الحسن بن علی بن فضال، عن عبد الله بن إبراهيم.

[۶۲۶] أبی رحمه الله قال: حدّثنی علی بن موسی، عن أحمد بن محمد، عن علی بن الحکم، عن سیف، عن عبد الرحمن بن سیابه، عن أبی إسحاق.

[۶۲۷] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن العباس بن معروف، عن علی بن مهزیار، عن جعفر بن بشیر.

[۶۲۸] أبی رحمه الله قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر الحمیری، عن إبراهيم بن مهزیار، عن أخیه علی بن مهزیار، عن عمرو بن عثمان، عن المفضّل.

[۶۲۹] أبی رحمه الله قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر، عن إبراهيم بن مهزیار، عن أخیه علی، عن ابن أبی عمیر، عن منصور بن یونس.

[۶۳۰] حدّثنی الحسین بن أحمد، عن عبد الله بن محمد بن عیسی، عن أبیه، عن عبد الله بن المغیره.

[۶۳۱] حدّثنی أحمد بن محمد رضی الله عنه، عن أبیه، عن الحسین بن إسحاق، عن علی بن مهزیار، عن محمد بن أبی عمیر، عن منصور بن یونس.

[۶۳۲] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب، عن عبد الله بن سنان؛ و عبد العزيز.

[۶۳۳] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب قال:

[۶۳۴] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب، عن مالک بن عطیه.

[۶۳۵] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر الحمیری، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب.

[۶۳۶] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی الله عنه، عن عمّه محمد بن أبی القاسم، عن أحمد بن أبی

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۰۶

عبد الله، عن الحسن بن محبوب.

[۶۳۷] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنی الهیثم بن أبی مسروق التّهذی، عن الحسن بن محبوب.

[۶۳۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب، عن جمیل.

[۶۳۹] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی الله عنه، عن عمّه محمد بن أبی القاسم، عن أحمد بن أبی عبد الله، عن الحسن بن محبوب.

[۶۴۰] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب، عن عبد الله بن مرحوم.

[۶۴۱] أبی رحمه الله قال: حدّثنی محمد بن یحیی، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب.

[۶۴۲] حدّثنی أحمد بن محمد رضی الله عنه، عن أبیه، عن أحمد بن محمد بن عیسی، عن الحسن بن محبوب.

[۶۴۳] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب، عن أبی جمیلہ.

[۶۴۴] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی أحمد بن إدريس، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب.

[۶۴۵] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن محمد بن الحسين بن أبی الخطّاب، عن العباس بن معروف، عن سعدان بن مسلم.

[۶۴۶] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب قال: حدّثنی أبو أيوب.

[۶۴۷] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی محمد بن يحيى، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب، عن أبی ولّاد.

[۶۴۸] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن يعقوب بن يزيد، عن محمد بن أبی عمير.

[۶۴۹] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۰۷

[۶۵۰] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن إبراهيم بن هاشم، عن علی بن معبد.

[۶۵۱] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن يعقوب بن يزيد، عن إبراهيم بن عقبه، عن سيابة بن أيوب، عن محمد بن الفضيل.

[۶۵۲] حدّثنی محمد بن علی ماجيلويه رضی اللہ عنہ، عن عمّه محمد بن أبی القاسم، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن أبی حيون، عن أبيه.

[۶۵۴] حدّثنی علی بن أحمد بن عبد اللہ، عن أبيه، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن الحسن بن موسى، عن الحسن بن يحيى.

[۶۵۷] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ قال: حدّثنی الحسن بن موسى الخشاب.

[۶۵۸] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوكل رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار قال: حدّثنی محمد بن أحمد، عن علی بن الرّيان.

[۶۵۹] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار عن محمد بن عيسى.

[۶۶۰] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی الحسن بن علی القاقولي، عن أحمد بن هارون العطار.

[۶۶۱] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی أحمد بن إدريس قال: حدّثنی محمد بن أحمد قال: حدّثنی إسحاق بن إبراهيم، عن محمد بن علی، عن يعقوب بن يزيد، عن محمد بن سعيد.

[۶۶۲] و بهذا الإسناد، عن محمد بن أحمد قال: حدّثنی أبو يعقوب يوسف بن السّخت، عن الحسن بن سهل البصرى.

[۶۶۳] حدّثنی محمد بن علی ماجيلويه رضی اللہ عنہ، عن عمّه محمد بن أبی القاسم، عن محمد بن علی، عن عبيد بن يحيى.

[۶۶۴] حدّثنی الحسين بن أحمد، عن أبيه، عن محمد بن أحمد، عن سهل بن زياد، عن هارون بن مسلم، عن رجل من أصحابنا يلقب سكباج.

[۶۶۵] حدّثنی أحمد بن محمد رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی أبی، عن محمد بن أحمد، عن إبراهيم بن هاشم، عن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۰۸

علی بن معبد.

[۶۶۶] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن علی بن الرّيان.

[۶۶۷] حدّثنی محمد بن علی ماجيلويه رضی اللہ عنہ، عن عمّه محمد بن أبی القاسم، عن هارون بن مسلم.

[۶۶۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن إبراهيم بن هاشم، عن عبد اللہ بن المغيرة.

- [۶۶۹] حَدَّثَنِي جَعْفَرُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ الْحَسَنِ الْكُوفِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ جَدِّهِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ جَدِّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمَغِيرَةِ.
- [۶۷۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحَسَنِ الْكُوفِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمَغِيرَةِ.
- [۶۷۲] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْخَزَّازِ.
- [۶۷۳] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ نُوحٍ.
- [۶۷۴] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ.
- [۶۷۵] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُوسَى بْنِ عَمْرٍو.
- [۶۷۶] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدٍ.
- [۶۷۷] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُويهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى الْعَطَّارِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ عَثْمَانَ بْنِ عَيْسَى.
- [۶۷۸] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى.
- [۶۷۹] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ بَكْرٍ، عَنْ زَكْرِيَّا بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ.
- [۶۷۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ
- پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۰۹
- بن أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ عَلِيٍّ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ بَشِيرٍ.
- [۶۸۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ.
- [۶۸۲] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُويهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ التَّوْفَلِيِّ.
- [۶۸۳] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ قَالَ: حَدَّثَنِي عَمْرُ بْنُ عَلِيٍّ.
- [۶۸۴] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى.
- [۶۸۵] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ.
- [۶۸۶] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي عَيْبِدَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ بَهْرَامٍ.
- [۶۸۷] حَدَّثَنِي حَمَزَةُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ: أَخْبَرَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ.
- [۶۸۸] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو.
- [۶۸۹] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ، عَنْ عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ التَّوْفَلِيِّ.
- [۶۹۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ حَمَزَةَ بْنِ يَعْلَى.
- [۶۹۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ عَامِرٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى.
- [۶۹۲] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ الْقَاسِمِ.
- [۶۹۳] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ.
- [۶۹۴] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُويهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْآدَمِيِّ.

[۶۹۵] أبی رحمه الله، عن سعد بن عبد الله، عن معاوية بن حكيم.

[۶۹۶] أبی رحمه الله قال: حدّثنی أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد بن يحيى، عن يعقوب بن يزيد.

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۱۰

[۶۹۷] أبی رحمه الله قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار.

[۶۹۸] حدّثنی حمزة بن محمد العلوی قال: أخبرنی علی بن إبراهيم، عن أبيه، عن التّوفلي.

[۶۹۹] حدّثنی محمد بن علی ماجيلويه رضی الله عنه، عن محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن أبی عبد الله الرّازی، عن الحسن بن علی.

[۷۰۰] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبی عبد الله، عن محمد بن علی، عن محمد بن الفضل.

[۷۰۱] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين، عن محمد بن يحيى الخزاز.

[۷۰۲] حدّثنی محمد بن موسى رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن إبراهيم بن إسحاق، عن محمد بن الأصغ، عن إسماعيل بن مهران.

[۷۰۳] و بهذا الإسناد، عن إبراهيم بن إسحاق، عن محمد بن خالد، عن عثمان بن عيسى.

[۷۰۴] أبی رحمه الله، عن سعد بن عبد الله، عن يعقوب بن يزيد.

[۷۰۵] أبی رحمه الله قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب قال:

[۷۰۶] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب.

[۷۰۷] أبی رحمه الله قال: حدّثنی محمد بن أحمد بن خالد، عن محمد بن علی، عن عمر بن عبد العزيز.

[۷۰۸] أبی رحمه الله قال: حدّثنی محمد بن يحيى، عن الحسين بن إسحاق التاجر، عن علی بن مهزيار، عن فضالة بن أيوب.

[۷۰۹] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن أحمد بن إسحاق بن سعد.

[۷۱۰] أبی رحمه الله قال: حدّثنی علی بن إبراهيم، عن أبيه، عن التّوفلي.

[۷۱۱] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: أخبرنی عبد الله بن جعفر، عن هارون بن مسلم.

پاداش نیکیها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۱۱

[۷۱۲] حدّثنی محمد بن علی ماجيلويه رضی الله عنه، عن محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن الحسين، عن جعفر بن بشير.

[۷۱۳] حدّثنی الحسين بن أحمد رضی الله عنه، عن أبيه، عن محمد بن أحمد، عن إبراهيم بن هاشم، عن عبد الجبار و إسماعيل و الرّيان.

[۷۱۴] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه، عن محمد بن الحسن الصفّار، عن العباس بن معروف، عن الحسن بن محبوب.

[۷۱۵] أبی رحمه الله قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر، عن محمد بن عيسى، عن عبيد الله الدهقان، عن درست.

[۷۱۶] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه، عن محمد بن الحسن الصفّار، قال: حدّثنی أحمد بن إسحاق بن سعد.

[۷۱۹] و بهذا الإسناد، عن بكر بن محمد.

[۷۲۱] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه، عن محمد بن الحسن الصفّار، عن العباس بن معروف، عن ابن أبي نجران، عن محمد بن القاسم.

[۷۲۲] أبی رحمه الله قال: حدّثنا سعد بن عبد الله، عن سلمة بن الخطّاب، عن أحمد بن عبد الرحمن، عن إسماعيل بن عبد الخالق.

[۷۲۳] و بهذا الإسناد، عن سلمة، عن علی بن الحسن، عن أحمد بن محمد المؤدّب، عن عاصم بن حميد.

[۷۲۴] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنا سعد بن عبد اللہ قال: حدّثنا سلمة بن الخطّاب، عن علی بن الحسان، عن محمد بن حمّاد، عن أبيه.

ابن بابویه، محمد بن علی - مجاہدی، محمد علی، پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، جلد، انتشارات سرور - قم، چاپ: اول، ۱۳۸۱ش. پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال ؛ ص ۸۱۱

[۷۲۵] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن أبی عبد اللہ البرقی، عن أبيه.

[۷۲۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن العباس بن معروف، عن أبی همام، عن محمد بن غزوان.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۱۲

[۷۲۹] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی اللہ عنه قال: حدّثنا محمد بن یحیی العطّار، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن إسماعیل، عن علی بن الحکم.

[۷۳۰] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنا سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن القاسم بن یحیی، عن جدّه الحسن بن راشد.

[۷۳۱] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنا علی بن الحسین السّعد آبادی، عن أحمد بن أبی عبد اللہ البرقی، عن علی بن الحکم.

[۷۳۲] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی اللہ عنه قال: حدّثنی عمی محمد بن أبی القاسم، عن أحمد بن أبی عبد اللہ البرقی، عن أبيه، عن ابن أبی عمیر.

[۷۳۳] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکّل رضی اللہ عنه قال: حدّثنا علی بن الحسین السّعد آبادی، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن بكر بن صالح.

[۷۳۴] و بهذا الإسناد، عن سلیمان بن جعفر الجعفری.

[۷۳۵] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنا سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن محمد بن عیسیّ الیقطنی، عن الدّهقان، عن درست.

[۷۳۶] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنه، عن محمد بن الحسن الصّفّار، عن یعقوب بن یزید.

[۷۳۷] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد.

[۷۳۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنه، عن محمد بن الحسن الصّفّار، عن علی بن محمد القاشانی، عن القاسم بن محمد، عن سلیمان بن داود، عن سفیان بن عیینة.

[۷۳۹] حدّثنی الحسین بن أحمد رحمہ اللہ، عن أبيه، عن محمد بن أحمد قال:

[۷۴۰] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنه قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن القاسم بن محمد، عن سلیمان بن داود، عن سفیان بن عیینة.

[۷۴۱] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنا عبد اللہ بن جعفر الحمیری، عن محمد بن الحسین بن أبی الخطّاب، عن الحکم بن مسکین.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۱۳

[۷۴۲] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنه، عن محمد بن الحسن الصّفّار، عن العباس بن معروف، عن الحسن بن علی بن فضّال، عن ظریف بن ناصح.

[۷۴۳] حدّثنی أحمد بن محمد رضی اللہ عنه، عن أبيه، عن محمد بن أحمد، عن إبراهيم بن إسحاق، عن عبد اللہ بن أحمد.

[۷۴۴] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن الأصْبغ، عن إسماعیل بن مهران.

[۷۴۵] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنه قال: حدّثنی محمد بن یحیی، عن محمد بن أحمد، عن سهل بن زیاد، عن جعفر بن

محمد بن بشار، عن عبيد الله، عن درست.

[۷۴۶] أبي رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن الحسين بن سيف، عن أخيه، عن أبيه، عن داود بن سليمان، عن كثير بن سليم.

[۷۴۷] و بهذا الإسناد، عن أحمد بن محمد، عن منصور، عن فضيل أبي محمد.

[۷۴۸] أبي رحمه الله قال: حدثني أحمد بن إدريس و محمد بن يحيى العطار جميعا عن محمد بن أحمد، عن محمد بن حسان، عن الحسين بن محمد التوفلي - من ولد نوفل بن عبد المطلب - قال: أخبرني جعفر بن محمد، عن محمد بن علي.

[۷۴۹] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصفار، عن أحمد بن محمد بن عيسى، عن محمد بن سنان.

[۷۵۰] أبي رحمه الله قال: حدثني أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن علي بن إسماعيل، عن حماد بن عيسى، عن حريز بن عبد الله.

[۷۵۱] حدثني محمد بن موسى رضي الله عنه قال: حدثني عبد الله بن جعفر قال: حدثني أحمد بن أبي عبد الله، عن أبي الجوزاء المتبه بن عبد الله، عن الحسين بن، علوان عن عمرو بن خالد.

[۷۵۲] حدثني محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه، عن محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد، عن الحسن بن موسى الخشاب، عن غياث بن كلوب.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۱۴

[۷۵۳] أبي رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن الهيثم بن أبي مسروق النهدي، عن الحسن بن محبوب، عن عبد الله بن غالب.

[۷۵۴] حدثني محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه، عن علي بن إبراهيم بن هاشم، عن أبيه، عن إسماعيل بن مزار، عن يونس بن عبد الرحمن.

[۷۵۵] أبي رحمه الله قال: حدثني عبد الله بن جعفر الحميري، عن أحمد بن محمد بن عيسى، عن علي بن سيف، عن أخيه الحسين، عن أبيه سيف بن عميرة، عن عمرو بن شمر.

[۷۵۶] و بهذا الإسناد، عن سيف بن عميرة، عن عبد الحميد بن بهرام، عن شهر بن حوشب.

[۷۵۷] و بهذا الإسناد، عن سيف بن عميرة، عن أشعث بن سوار، عن الأحنف بن قيس.

[۷۵۸] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثنا محمد بن الحسن الصفار، عن أحمد بن الحسين بن سعيد.

[۷۵۹] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه، عن محمد بن الحسن الصفار، عن العباس بن معروف، عن سعدان بن مسلم.

[۷۶۰] أبي رحمه الله قال: حدثني محمد بن يحيى، عن محمد بن أحمد.

[۷۶۱] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصفار، عن إبراهيم بن هاشم، عن التوفلي.

[۷۶۲] أبي رحمه الله قال: حدثنا سعد بن عبد الله قال: حدثنا إبراهيم بن هاشم، عن عمرو بن عثمان، عن محمد بن عذافر الصيرفي.

[۷۶۴] أبي رحمه الله قال: حدثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن علي، عن عبد الله بن سنان.

[۷۶۵] حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدثني محمد بن الحسن الصفار، عن أحمد بن محمد.

[۷۶۶] حدثني محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه، عن محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن حسان الرازي، عن أبي محمد الرازي، عن أبي المغرا.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۱۵

[۷۶۷] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، عَنِ عَاصِمِ.

[۷۶۸] حَدَّثَنِي حَمَزَةُ بْنُ مُحَمَّدِ الْعُلُوِي، عَنِ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ أَبِيهِ، عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمَغِيرَةِ.

[۷۷۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ عَيْسَى، عَنِ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ.

[۷۷۱] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنِ أَبِيهِ.

[۷۷۲] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ.

[۷۷۳] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ سَلْمَةَ بْنِ الْخَطَّابِ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبَانَ.

[۷۷۴] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ سَلْمَةَ بْنِ الْخَطَّابِ، عَنِ عَلِيِّ بْنِ الْحَسَنِ، عَنِ مُحْسِنِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ أَبَانَ بْنِ عَثْمَانَ.

[۷۷۵] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّيِّدِ عَبْدِ آبَادِي، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنِ أَبِيهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ الْخَزَّازِ، عَنِ عَمْرٍو بْنِ شَمْرٍ.

[۷۷۶] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ نُوحٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنِ ابْنِ سَنَانَ قَالَ: حَدَّثَنِي رَجُلٌ مِنْ هَمْدَانَ يُقَالُ لَهُ عَيْدُ اللَّهِ بْنِ الضَّحَّاكِ، عَنْ أَبِي خَالِدِ الْأَحْمَرِ.

[۷۷۷] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ مَجُوبِ.

[۷۷۸] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ الْعَبِيدِيِّ.

[۷۷۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ سَلْمَةَ بْنِ الْخَطَّابِ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ سَلِيمِ الْعَطَّارِ، عَنِ إِسْحَاقَ بْنِ بَشْرِ الْكَاهَلِيِّ، عَنِ سَالِمِ الْأَفْطَسِ، عَنِ سَعِيدِ بْنِ جَبْرِ.

پاداش نیکیها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۱۶

[۷۸۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ مُوسَى بْنِ عَمْرٍو، عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ يَحْيَى بْنِ خَاقَانَ، عَنِ رَجُلٍ.

[۷۸۱] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمِ.

[۷۸۲] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ عَبَّاسِ الزَّيَّاتِ.

[۷۸۳] أَبِي وَ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَا: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ وَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارِ، جَمِيعًا عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدِ.

[۷۸۴] حَدَّثَنِي أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى.

[۷۸۵] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْدِ اللَّهِ.

[۷۸۶] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ مَا جِيلُوِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَمِّي مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ الْكُوفِيِّ، عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ صَالِحِ الْأَسَدِيِّ.

[۷۸۷] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ الْوَلِيدِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ، عَنِ ابْنِ فَضَالِ، عَنِ الْمُثَنَّى.

[۷۸۸] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ مُوسَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ الْوَشَّاءِ، عَنِ كُرَّامِ الْخَثْعَمِيِّ، عَنِ أَبِي الصَّامِتِ.

[۷۸۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ، عَنِ

عبد الرحمن بن أبی نجران، عن عاصم.

[۷۹۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَقْبَةَ بْنِ خَالِدٍ.

[۷۹۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحَسَنِيِّ - وَكَانَ مَرْضِيًّا - عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عَثْمَانَ.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۱۷

[۷۹۲] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِسْمَاعِيلِ بْنِ مَهْرَانَ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي الْمَغْرَاءِ، عَنْ ذَرِيحٍ.

[۷۹۳] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ.

[۷۹۴] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْجَوْهَرِيِّ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ.

[۷۹۵] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ مَاجِيلُويهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَمِّي مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْكُوفِيِّ، عَنْ الْمُفْضَلِ بْنِ صَالِحِ الْأَسَدِيِّ.

[۷۹۶] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ قَالَ: حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ يَزِيدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمزَةَ.

[۷۹۷] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ يَزِيدٍ.

[۷۹۸] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الرَّازِي، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ صَالِحِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْقَمَّاطِ.

[۷۹۹] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَمَّادٍ.

[۸۰۰] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَكِيرٍ.

[۸۰۱] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ عَمْرٍو بْنِ شَمْرٍو.

[۸۰۲] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الرَّازِي.

[۸۰۳] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ الْفَضْلِ بْنِ كَثِيرِ الْمَدَائِنِيِّ.

[۸۰۴] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ الْوَشَّاءِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عَائِدٍ.

[۸۰۵] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَبَّادُ بْنُ سَلِيمَانَ.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۱۸

[۸۰۶] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُوسَى بْنِ سَعْدَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْقَاسِمِ الْحَضْرَمِيِّ.

[۸۰۷] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ.

[۸۰۸] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو عِمْرَانَ الْأَرْمَنِيُّ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمزَةَ الْبَطَّائِنِيِّ.

[۸۰۹] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِسْمَاعِيلِ بْنِ مَهْرَانَ قَالَ: أَخْبَرَنِي أَبِي.

[۸۱۰] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ.

[۸۱۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ قَالَ: حَدَّثَنِي إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَلِيمَانَ

الدیلمی، عن أبیه سلیمان.

[۸۱۲] و بهذا الإسناد، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن علی الهمدانی.

[۸۱۳] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد بن عیسی، عن علی بن الحکم.

[۸۱۴] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن محمد بن الحسين بن أبی الخطّاب، عن الحکم بن مسکین.

[۸۱۵] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد بن عیسی، عن محمد بن خالد، عن النضر، عن یحیی الحلبي، عن أبی المغراء، عن أبی بصیر.

[۸۱۶] و بهذا الإسناد، عن محمد بن خالد، عن حمزة بن عبد الله، عن هاشم بن أبی سعید.

[۸۱۷] أبی رحمه الله قال: حدّثنی محمد بن یحیی العطار، عن أحمد بن محمد، عن ابن فضال، عن علی بن عقبه، عن عمر بن أبان.

[۸۱۸] حدّثنی علی بن أحمد رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن جعفر الأسدی قال: حدّثنی محمد بن أبی القاسم قال: حدّثنی إسحاق بن إبراهيم العطار قال: حدّثنی علی بن موسی البصری قال:

حدّثنا سلیمان بن عیسی السجزی قال: حدّثنا إسرائيل، عن أبی إسحاق.

[۸۱۹] حدّثنی علی بن أحمد رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن جعفر قال: حدّثنی محمد بن أبی بشر قال:

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۱۹

حدّثنی محمد بن عیسی الدامغانی قال: حدّثنی محمد بن خالد البرقی.

[۸۲۰] حدّثنی علی بن أحمد رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن جعفر قال: حدّثنی مسلمة بن عبد الملك قال:

[۸۲۱] حدّثنی أحمد بن محمد رضی الله عنه قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنی أحمد بن محمد بن عیسی، عن الحسين بن سعید، عن صفوان بن یحیی.

[۸۲۲] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر الحمیری، عن محمد بن الحسين بن أبی الخطّاب، عن الحسن بن محبوب، عن هشام بن سالم.

[۸۲۳] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن جعفر قال: حدّثنا موسی بن عمران النخعی قال: حدّثنی الحسين بن یزید الثوفلی.

[۸۲۴] و بهذا الإسناد، عن إسماعیل بن مسلم، عن مروان بن شجاع، عن سالم الأفتس.

[۸۲۵] و حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن جعفر قال: حدّثنی أحمد بن محمد العاصمی قال: حدّثنی علی بن عاصم الهمدانی، عن محمد بن عبد الرحمن العزمی، عن یحیی بن سالم.

[۸۲۶] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن جعفر قال: حدّثنی موسی بن عمران قال: حدّثنی الحسين بن یزید.

[۸۲۷] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين، عن ابن فضال، عن معاوية بن وهب، عن أبی سلّام.

[۸۲۸] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر، عن محمد بن الحسين، عن الحسن بن محبوب، عن أبان.

[۸۲۹] أبی رحمه الله، عن سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين، عن عبد الرحمن بن أبی هاشم البرّاز الأسدی.

[۸۳۰] و بهذا الإسناد، عن محمد بن الحسين، عن ابن سنان، عن یحیی أخی أديم.

[۸۳۱] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن العباس بن معروف،

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۲۰

عن الحسن بن محبوب.

[۸۳۲] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن محمد بن عيسى، عن محمد بن عبد الرحمن و محمد بن سنان.

[۸۳۳] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، قال: حدّثنی عبّاد بن سليمان، عن محمد بن سليمان الديلمي.

[۸۳۴] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن يعقوب بن يزيد، عن زياد القندی، عن محمد بن أبی حمزة.

[۸۳۵] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن إبراهيم بن هاشم، عن عثمان بن عيسى، عن عمرو بن شمر.

[۸۳۶] حدّثنی محمد بن علی ماجيلويه رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن الحسين.

[۸۳۷] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصفّار، عن أحمد بن محمد، عن محمد بن سنان.

[۸۳۸] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوكل قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن يعقوب بن يزيد، عن محمد بن منصور، عن رجل.

[۸۳۹] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوكل رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن أحمد بن محمد، عن أبيه.

[۸۴۰] و بهذا الإسناد، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن الحسين، عن نصر بن مزاحم، عن عمر بن سعد، عن محمد بن يحيى الحجّازي، عن إسماعيل بن داود أبي العباس الأسدي، عن سعيد بن الخليل.

[۸۴۱] و بهذا الإسناد، عن عمر بن سعد.

[۸۴۲] و بهذا الإسناد، عن عمر بن سعد قال: حدّثنی أبو معاوية، عن الأعمش.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۲۱

[۸۴۳] حدّثنی علی بن أحمد بن عبد الله، عن أبيه، عن جدّه أحمد بن أبی عبد الله، عن أبيه محمد بن خالد بإسناده يرفعه إلى عنبسة الطائي.

[۸۴۴] أبی رحمه الله قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار قال: حدّثنی محمد بن أحمد قال: حدّثنی عبد الله بن محمد، عن علی بن زياد.

[۸۴۵] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوكل رضی الله عنه قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر الحميري، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب، عن مالك بن عطية.

[۸۴۶] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبی عبد الله، عن بعض أصحابنا، عن علی بن إسماعيل الميثمي، عن بشير الدهان.

[۸۴۷] حدّثنی محمد بن علی ماجيلويه رضی الله عنه قال: حدّثنی عمّي محمد بن أبی القاسم، عن محمد بن علی الكوفي.

[۸۴۸] حدّثنی محمد بن علی ماجيلويه رضی الله عنه قال: حدّثنی عمّي محمد بن أبی القاسم، عن محمد بن علی الكوفي، عن عثمان بن عفان السدوسي.

[۸۴۹] أبی رحمه الله قال: حدّثنی أحمد بن إدريس قال: حدّثنی أحمد بن أبی عبد الله قال: حدّثنی عثمان بن عيسى، عن عمرو بن خالد.

- [۸۵۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ.
- [۸۵۱] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ سَلِيمَانَ بْنِ دَاوُدَ.
- [۸۵۲] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ.
- [۸۵۳] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْوَلِيدِ النَّخَعِيِّ.
- [۸۵۴] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ حَفْصِ بْنِ حَفْصٍ.
- [۸۵۵] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، قَالَ: حَدَّثَنِي يَعْقُوبُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْوَلِيدِ النَّخَعِيِّ، عَنْ حَفْصِ بْنِ حَفْصٍ.
- [۸۵۶] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مَوْسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ التَّوْفَلِيِّ.
- [۸۵۷] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عِثْمَانَ بْنِ عِيسَى.
- [۸۵۸] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ مَاجِيلُوه رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْكُوفِيِّ.
- [۸۵۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مَوْسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّعْدِ الْآبَادِيُّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ الْعَبَّاسِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جَنَاحٍ.
- [۸۶۰] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ عَرُوهَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَكِيرٍ.
- [۸۶۱] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْكُوفِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ النُّعْمَانَ.
- [۸۶۲] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْكُوفِيِّ، عَنْ أَبِي جَمِيلَةَ.
- [۸۶۳] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ.
- [۸۶۴] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ.
- [۸۶۵] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَنَانَ.
- [۸۶۶] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْكُوفِيِّ.
- [۸۶۷] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ الْعَطَّارِ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حَمِيدٍ.
- [۸۶۸] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَبَلَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْخُرَّاسَانِيِّ.
- [۸۶۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ الْمِثْمِيِّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ أَحْمَرَ وَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْكَانٍ.
- [۸۷۰] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ بَكْرِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ.
- پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۲۳
- [۸۷۱] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارِ، عَنِ الْعَمْرِكِيِّ الْخُرَّاسَانِيِّ.
- [۸۷۲] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ التَّوْفَلِيِّ.
- [۸۷۳] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنِ السَّنْدِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى.
- [۸۷۴] أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي الْجَوْزَاءِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلْوَانَ.

[۸۷۵] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن یعقوب بن یزید، عن محمد ابن أبی عمیر.

[۸۷۶] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّیّ فّار، عن أحمد بن محمد، عن علی بن الحکم، عن أبان الأحمر، عن رجل.

[۸۷۷] و بهذا الإسناد، عن أحمد بن محمد، عن عبد الرحمن بن أبی نجران، عن أبی جمیل.

[۸۷۸] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی عبد اللہ بن جعفر الحمیری، عن محمد بن الحسن بن أبی الخطّاب، عن الحسن بن محبوب، عن أبی آیوب.

[۸۷۹] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن أبیہ، عن صفوان، عن العلاء.

[۸۸۰] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن ابن فضّال، عن ثعلبہ بن میمون.

[۸۸۱] حدّثنی محمد بن علی ما جیلویہ رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی علی بن إبراهیم، عن أبیہ، عن محمد بن أبی عمیر.

[۸۸۲] حدّثنی محمد بن علی ما جیلویہ رضی اللہ عنہ، عن محمد بن أبی القاسم، عن محمد بن علی القرشی، عن علی بن عثمان بن رزین، عن محمد بن فرات خال بنی عمّار الصّیرفی.

[۸۸۳] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّیّ فّار، عن جعفر بن محمد بن عبید اللہ، عن عبد اللہ بن میمون.

[۸۸۴] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّیّ فّار، عن یعقوب بن یزید، عن عبد الرحمن بن حمّاد، عن حنان بن سدیر.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۲۴

[۸۸۵] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن محمد بن علی الکوفی، عن علی بن حمّاد.

[۸۸۶] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن أبیہ، عن محمد بن یحیی الخزاز و محمد بن سنان و عبد اللہ بن المغیره.

[۸۸۷] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی عبد اللہ بن جعفر الحمیری، عن أحمد بن محمد، عن الحسن محبوب، عن مالک بن عطیہ.

[۸۸۸] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی علی بن الحسن السّعد آبادی، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن البرزنطی، عن علی.

[۸۸۹] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّیّ فّار، عن یعقوب بن یزید، عن محمد بن أبی عمیر، عن إبراهیم بن عبد الحمید.

[۸۹۰] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی محمد بن یحیی قال: حدّثنی أحمد بن أبی عبد اللہ، عن أبیہ، عن محمد بن سنان.

[۸۹۱] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن محمد بن الحسن بن أبی الخطّاب، عن حمّاد بن عیسی.

[۸۹۲] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن عثمان بن عیسی.

[۸۹۳] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویہ رضی اللہ عنہ، عن عمّہ، عن محمد بن علی القرشی، عن ابن فضّال، عن المثنی.

[۸۹۴] حدّثنی أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنا سعد بن عبد اللہ قال: حدّثنا محمد بن الحسن بن أبی الخطّاب، عن جعفر بن بشیر.

[۸۹۵] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّیّ فّار، عن أحمد بن محمد، عن ابن فضّال، عن عبد اللہ بن بکیر.

[۸۹۶] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن محمد بن الحسین بن أبی الخطّاب، عن الحکم بن پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۲۵ مسکین.

[۸۹۷] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی اللہ عنه قال: حدّثنی علی بن الحسین السعد آبادی، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن أبی عمران الأرمینی، عن عبد اللہ بن عبد الرحمن الأنصاری.

[۸۹۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن یعقوب بن یزید، عن صفوان بن یحیی، عن هارون بن خارجه.

[۸۹۹] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی اللہ عنه، عن عمّه، عن محمد بن علی الکوفی، عن ابن فضّال، عن سعید بن غزوان.

[۹۰۰] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّیّفّار، عن یعقوب بن یزید، عن حمّاد بن عیسی، عن حرّیز.

[۹۰۱] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن محمد بن الحسین بن أبی الخطّاب، عن وهیب بن حفص.

[۹۰۲] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی اللہ عنه قال: حدّثنی عبد اللہ بن جعفر الحمیری، عن محمد بن الحسین بن أبی الخطّاب، عن الحسن بن محبوب، عن جمیل بن صالح.

[۹۰۳] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی اللہ عنه قال: حدّثنی علی بن إبراهیم، عن أبیه.

[۹۰۴] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن أبی عبد اللہ البرقی، عن ابن فضّال، عن عبد اللہ بن بکیر.

[۹۰۵] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنه قال: حدّثنی محمد بن أبی القاسم، عن محمد بن علی الکوفی، عن حنان بن سدیر.

[۹۰۶] و بهذا الإسناد، عن محمد بن علی الکوفی، عن علی بن النعمان، عن ابن مسکان.

[۹۰۷] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنه قال: حدّثنی الحسین بن الحسن بن أبان، عن الحسین بن سعید، عن النضر بن سوید، عن موسی بن بکر.

[۹۰۸] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن علی الوشاء.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۲۶

[۹۰۹] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی اللہ عنه قال: حدّثنی علی بن إبراهیم، عن أبیه.

[۹۱۰] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّیّفّار، عن محمد بن عیسی بن عبید، عن النضر بن سوید، عن عاصم بن حمید.

[۹۱۱] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّیّفّار، عن یعقوب بن یزید، عن حمّاد بن عیسی، عن حرّیز و فضیل.

[۹۱۲] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن علی، عن عبد العزیز العبدي.

[۹۱۳] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی محمد بن یحیی، عن محمد بن أحمد، عن علی بن إسماعیل، عن أحمد بن النضر.

[۹۱۴] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی عبد اللہ بن جعفر الحمیری، عن أحمد بن محمد بن عیسی، عن الحسن بن محبوب، عن علی بن رثاب.

[۹۱۵] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد بن عیسی، عن الحسین بن سعید، عن أخیه الحسن، عن زرعة بن محمد الحضرمی.

- [۹۱۶] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصِّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ عِيسَى، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ عَامِرِ بْنِ حَكِيمٍ.
- [۹۱۷] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْكَانَ.
- [۹۱۸] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصِّفَّارُ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ نُوحٍ، عَنْ ابْنِ سَنَانَ.
- [۹۱۹] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ خَلْفِ بْنِ حَمَّادٍ.
- [۹۲۰] وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى.
- [۹۲۱] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُوبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ عَمِّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْكُوفِيِّ، عَنْ مُوسَى بْنِ يَادَاشِ نَيْكِيهَا وَ كَيْفَرِ گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۲۷
- سعدان، عن عبد الله بن القاسم، عن مالك بن عطية.
- [۹۲۲] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ:
- [۹۲۳] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْعَلَوِيِّ.
- [۹۲۴] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي عِمْرَانَ الْهَمْدَانِيِّ.
- [۹۲۵] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ.
- [۹۲۶] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُوبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ عَمِّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْكُوفِيِّ، عَنْ مُوسَى بْنِ سَعْدَانَ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ.
- [۹۲۷] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ السَّنْدِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مَهْزَمِ الْأَسَدِيِّ.
- [۹۲۸] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مَهْرَانَ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْبَطَّائِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْمُؤْمِنِ، عَنْ ابْنِ مَسْكَانَ.
- [۹۲۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصِّفَّارُ.
- [۹۳۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصِّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مَهْرَانَ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْبَطَّائِيِّ، عَنْ مَنْدَلٍ.
- [۹۳۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ أَخِيهِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ.
- [۹۳۲] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ، عَنْ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ أَبِي الْمَغْرَا.
- [۹۳۳] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ مَجُوبَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ.
- [۹۳۴] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ، عَنْ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى.
- [۹۳۵] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلُوبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ عَمِّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْكُوفِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَادَاشِ نَيْكِيهَا وَ كَيْفَرِ گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۲۸
- سنان.
- [۹۳۶] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ رَبْعِيِّ.

- [۹۳۷] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن محمد بن علی الكوفی، عن محمد بن سنان.
- [۹۳۸] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی محمد بن أبی القاسم، عن محمد بن علی الكوفی.
- [۹۳۹] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن یعقوب بن یزید.
- [۹۴۰] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن محمد بن الحسین، عن محمد بن سنان.
- [۹۴۱] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ، عن محمد بن أبی القاسم، عن محمد بن علی الكوفی، عن محمد بن سنان، عن المفضل.
- [۹۴۲] و بهذا الإسناد، عن محمد بن سنان.
- [۹۴۳] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی عبد اللہ بن جعفر الحمیری، عن محمد بن الحسین، عن الحسن بن محبوب، عن مالک بن عطیة.
- [۹۴۴] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی الحسین بن الحسن بن أبان، عن الحسین بن سعید، عن فضالہ، عن عبد اللہ بن بکیر.
- [۹۴۵] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی محمد بن أبی القاسم، عن محمد بن علی الكوفی، عن محمد بن سنان.
- [۹۴۶] بهذا الإسناد، عن محمد بن سنان، عن أبی الجارود.
- [۹۴۷] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن محمد بن الحسین، عن ابن أبی عمیر.
- [۹۴۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن جعفر بن محمد بن عبید اللہ.
- [۹۴۹] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن علی بن فضال.
- [۹۵۰] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی محمد بن أبی القاسم، عن محمد بن علی الكوفی، عن المفضل بن صالح،
- پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۲۹
- عن محمد بن علی الحلبي.
- [۹۵۱] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنا علی بن إبراهیم، عن أبيه، عن التّوفلي.
- [۹۵۲] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی عبد اللہ بن جعفر، عن یعقوب بن یزید، عن محمد بن أبی عمیر، عن هشام بن سالم.
- [۹۵۳] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی الحسین بن الحسن بن أبان، عن الحسین بن سعید، عن ابن أبی عمیر.
- [۹۵۴] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی محمد بن أبی القاسم، عن هارون بن مسلم.
- [۹۵۵] أبی رحمہ اللہ، عن محمد بن یحیی، عن محمد بن أحمد، عن یعقوب بن یزید.
- [۹۵۶] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن معاویة بن الحکیم، عن ابن أبی عمیر، عن أبان بن عثمان.
- [۹۵۷] حدّثنی جعفر بن علی، عن أبيه علی، عن أبيه الحسن بن علی بن علی بن عبد اللہ بن المغيرة، عن العباس بن عامر.
- [۹۵۸] و بهذا الإسناد، عن الحسن بن علی، عن عثمان بن عيسى.
- [۹۵۹] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن محمد بن عيسى العبيدي، عن النضر بن سويد.
- [۹۶۰] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ قال: حدّثنی محمد بن عبد الجبار، عن سيف بن عميرة، عن منصور.
- [۹۶۱] حدّثنی الحسین بن أحمد، عن أبيه، عن محمد بن أحمد، عن علی بن إسماعيل، عن أحمد بن النضر، عن عمرو بن شمر.
- [۹۶۲] و بهذا الإسناد، عن محمد بن أحمد.

[۹۶۳] أبی رحمه الله قال: حدّثنی الحمیری، عن هارون بن مسلم.

[۹۶۴] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن أحمد بن الحسن بن

پاداش نیکیها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۳۰

علی بن فضال، عن عمرو بن سعید المدائنی، عن مصدّق بن صدقه.

[۹۶۵] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنی إبراهيم بن هاشم، عن عمرو بن سعید المدائنی.

[۹۶۶] أبی رحمه الله قال: حدّثنی محمد بن یحیی، عن محمد بن أحمد.

[۹۶۷] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنی یعقوب بن یزید.

[۹۶۸] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن علی بن الحکم.

[۹۶۹] و بهذا الإسناد، عن علی بن الحکم.

[۹۷۰] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر الحمیری، عن أحمد بن محمد، عن الحسن

بن محبوب.

[۹۷۱] حدّثنی علی بن أحمد قال: حدّثنی محمد بن جعفر الأسدی قال: حدّثنی موسی بن عمران النخعی قال: حدّثنی الحسين بن

یزید النوفلی، عن محمد بن سنان.

[۹۷۲] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل قال: حدّثنی محمد بن یحیی قال: حدّثنی سهل بن زیاد الآدمی، عن یحیی بن المبارک،

عن عبد الله بن جبلة.

[۹۷۳] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن یعقوب بن یزید، عن علی بن إسماعیل بن

عمار.

[۹۷۴] حدّثنی علی بن أحمد قال: حدّثنی محمد بن جعفر قال: حدّثنی موسی بن عمران قال: حدّثنی الحسين بن یزید قال:

[۹۷۵] حدّثنی محمد بن علی ماجیلویه رضی الله عنه، عن عمّه، عن محمد بن علی الکوفی، عن محمد بن سنان.

[۹۷۶] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله قال: حدّثنی عبّاد بن سلیمان، عن أبيه، عن هارون بن الجهم.

[۹۷۷] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين بن أبي الخطّاب.

پاداش نیکیها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۳۱

[۹۷۸] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن أحمد بن أبي عبد الله البرقی قال: حدّثنی

إدریس بن الحسن، عن مصیح بن هلقام.

[۹۷۹] أبی رحمه الله قال: حدّثنی علی بن إبراهيم، عن أبيه، عن إسماعیل بن مزار، عن یونس بن عبد الرحمن، عن ابن مسکان.

[۹۸۰] حدّثنی محمد بن الحسن رضی الله عنه قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن العباس بن معروف، عن سعدان بن مسلم.

[۹۸۱] أبی رحمه الله قال: حدّثنی محمد بن أبي القاسم، عن محمد بن علی الکوفی، عن محمد بن سنان.

[۹۸۲] أبی رحمه الله قال: حدّثنی سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبي عبد الله البرقی، عن محمد بن علی الکوفی، عن محمد بن

سنان.

[۹۸۳] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر الحمیری، عن محمد بن الحسين بن أبي

الخطّاب، عن الحسن بن محبوب، عن المثنی.

[۹۸۴] حدّثنی محمد بن موسی بن المتوکل رضی الله عنه قال: حدّثنی عبد الله بن جعفر الحمیری، عن محمد بن الحسين، عن

الحسن بن محبوب.

[۹۸۵] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن أبيه، عن محمد بن سنان، عن العلاء.

[۹۸۶] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن أبی عبد اللہ.

[۹۸۷] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی علی بن إبراهيم، عن أبيه، عن التوفلي.

[۹۸۸] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوكل رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی عبد اللہ بن جعفر الحميري، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب، عن مالك بن عطية.

[۹۸۹] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد بن عيسى، عن أحمد بن محمد بن أبي نصر البزنطي.

[۹۹۰] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی علی بن إبراهيم، عن أبيه، عن التوفلي.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۳۲

[۹۹۱] حدّثنی محمد بن علی ماجيلويه رضی اللہ عنہ، عن عمه محمد بن أبی القاسم، عن محمد بن علی الكوفي، عن محمد بن سنان، عن حماد بن عثمان، عن خلف بن حماد، عن ربي.

[۹۹۲] حدّثنی محمد بن موسى بن التوكل رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی عبد اللہ بن جعفر الحميري، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن محبوب.

[۹۹۳] حدّثنی محمد بن علی ماجيلويه رضی اللہ عنہ، عن عمه، عن هارون بن مسلم.

[۹۹۴] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار قال: حدّثنی محمد بن أحمد، عن يعقوب بن يزيد، عن محمد بن عمرو.

[۹۹۵] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی عبد اللہ بن جعفر، عن هارون بن مسلم.

[۹۹۶] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن يعقوب بن يزيد، عن محمد بن إبراهيم التوفلي.

[۹۹۷] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن محمد بن عيسى.

[۹۹۸] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن محمد، عن العباس بن معروف، عن رجل، عن مندل بن علی العنزي، عن محمد بن مطرف، عن مسمع.

[۹۹۹] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن إبراهيم بن هاشم، عن يحيى بن أبي عمران، عن يونس.

[۱۰۰۰] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن إبراهيم بن هاشم، عن التوفلي.

[۱۰۰۱] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن إبراهيم بن هاشم.

[۱۰۰۲] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن يحيى العطار، عن محمد بن أحمد، عن موسى بن عمران، عن ابن محبوب.

[۱۰۰۳] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن يعقوب بن يزيد، عن محمد بن أبي عمير.

[۱۰۰۴] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی محمد بن الحسن الصّفّار، عن يعقوب بن يزيد، عن حماد بن عيسى.

[۱۰۰۵] أبی رحمہ اللہ قال: حدّثنی سعد بن عبد اللہ، عن أحمد بن أبی عبد اللہ، عن أبيه، عن محمد بن سنان، عن

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۳۳

أبي خالد.

[۱۰۰۶] حدّثنی محمد بن موسى بن المتوكل رضی اللہ عنہ قال: حدّثنی عبد اللہ بن جعفر الحميري، عن محمد بن الحسين بن أبي الخطّاب، عن الحسن بن محبوب، عن عبد اللہ بن سنان.

[۱۰۰۷] حدّثنی محمد بن الحسن رضی اللہ عنہ، عن محمد بن الحسن الصّفّار، عن يعقوب بن يزيد.

[۱۰۰۸] أبى رحمه الله قال: حدّثنى سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبى عبد الله، عن أبيه، عن هارون بن الجهم.

[۱۰۰۹] أبى رحمه الله قال: حدّثنى سعد بن عبد الله قال: حدّثنى أحمد بن الحسين بن سعيد.

[۱۰۱۰] أبى رحمه الله قال: حدّثنى سعد بن عبد الله، عن أحمد بن أبى عبد الله، عن أبيه.

[۱۰۱۱] أبى رحمه الله قال: حدّثنى سعد بن عبد الله، عن يعقوب بن يزيد، عن محمد بن أبى عمير، عن إبراهيم بن عبد الحميد.

[۱۰۱۲] حدّثنى الحسين بن أحمد قال: حدّثنى أبى، عن محمد بن أحمد، عن محمد بن إسماعيل، عن على بن الحكم، عن أبيه، عن

أبى الجارود.

[۱۰۱۳] أبى رحمه الله قال: حدّثنى سعد بن عبد الله قال: حدّثنى محمد بن الحسين بن أبى الخطّاب، عن عبد الله بن جبلة، عن أبى

طالب، عن هديّة.

[۱۰۱۴] أبى رحمه الله قال: حدّثنى محمد بن يحيى العطار قال: حدّثنى محمد بن أحمد، عن محمد بن حسان، عن أبى عمران

الأرمنى، عن عبد الله بن الحكم، عن معاوية بن عمّار.

[۱۰۱۵] حدّثنى محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حدّثنى محمد بن الحسن الصّفّار، عن العباس بن معروف، عن ابن المغيرة.

[۱۰۱۶] حدّثنى محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حدّثنى محمد بن الحسن الصّفّار، عن يعقوب بن يزيد.

[۱۰۱۷] أبى رحمه الله قال: حدّثنى أحمد بن إدريس، عن محمد بن أحمد، عن موسى بن عمران، عن ابن سنان، عن أبى الجارود،

عن سعد الإسكاف.

[۱۰۱۸] أبى رحمه الله قال: حدّثنى سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد.

[۱۰۱۹] حدّثنى محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حدّثنى محمد بن أبى القاسم، عن هارون بن مسلم.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۳۴

[۱۰۲۰] حدّثنى محمد بن على ما جيلويه رضى الله عنه، عن عمّه، عن محمد بن على الكوفى، عن ابن فضال.

[۱۰۲۱] حدّثنى محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حدّثنى الحسن بن مّثیل، عن أحمد بن أبى عبد الله، عن يحيى بن المغيرة.

[۱۰۲۲] أبى رحمه الله قال: حدّثنى على بن إبراهيم، عن أبيه، عن محمد بن أبى عمير، عن معاوية بن عمار.

[۱۰۲۳] أبى رحمه الله قال: حدّثنى محمد بن يحيى العطار، عن أحمد بن محمد، عن ابن فضال، عن عبيد بن زرارة.

[۱۰۲۴] حدّثنى محمد بن موسى بن المتوكّل رضى الله عنه قال: حدّثنى محمد بن يحيى، عن أحمد بن محمد، عن عثمان بن عيسى،

عن ابن مسكان.

[۱۰۲۵] حدّثنى محمد بن على ما جيلويه رضى الله عنه، عن على بن إبراهيم، عن أبيه، عن محمد بن أبى عمير.

[۱۰۲۶] حدّثنى على بن أحمد بن عبد الله، عن أبيه، عن جدّه أحمد بن أبى عبد الله، عن عثمان بن عيسى.

[۱۰۲۷] و بهذا الإسناد، عن أحمد بن أبى عبد الله، عن ابن فضال.

[۱۰۲۸] و بهذا الإسناد، عن ابن فضال، عن عبد الله بن بكير.

[۱۰۲۹] حدّثنى محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حدّثنى محمد بن الحسن الصّفّار، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن على

الوشاء، عن أحمد بن عائذ.

[۱۰۳۰] و بهذا الإسناد، عن أحمد بن محمد، عن ابن فضال.

[۱۰۳۱] أبى رحمه الله قال: حدّثنى سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن ابن فضال، عن سعيد بن غروان.

[۱۰۳۲] حدّثنى محمد بن الحسن رضى الله عنه قال: حدّثنى الحسن بن مّثیل، عن أحمد بن محمد بن خالد، عن محمد بن سعيد قال:

أخبرنى زكريا بن محمد، عن أبيه.

[۱۰۳۳] ابي رحمه الله قال: حدّثني سعد بن عبد الله، عن جعفر بن محمد بن عبيد الله.

[۱۰۳۴] ابي رحمه الله قال: حدّثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن محمد بن يحيى الخزاز.

[۱۰۳۵] حدّثني محمد بن الحسن رضي الله عنه، عن محمد بن الحسن الصفّار، عن محمد بن الحسين بن ابي

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۳۵

الخطّاب.

[۱۰۳۶] ابي رحمه الله قال: حدّثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن ابي عبد الله، عن علي بن عبد الله، عن عبد الرحمن بن محمد.

[۱۰۳۷] ابي رحمه الله قال: حدّثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن محمد بن يحيى الخزاز.

[۱۰۳۸] ابي رحمه الله قال: حدّثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن علي بن الحكم.

[۱۰۳۹] حدّثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدّثني محمد بن الحسن الصفّار، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن علي

الوشاء، عن أحمد بن عائذ.

[۱۰۴۰] ابي رحمه الله قال: حدّثني علي بن إبراهيم، عن أبيه، عن محمد بن ابي عمير.

[۱۰۴۱] حدّثني محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه قال: حدّثني عمي، عن محمد بن علي القرشي، عن عبد الرحمن بن محمد

الأسدي.

[۱۰۴۲] ابي رحمه الله قال: حدّثني سعد بن عبد الله، عن محمد بن الحسين بن ابي الخطّاب، عن محمد بن سنان، عن عون القلانسي.

[۱۰۴۳] حدّثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدّثني محمد بن الحسن الصفّار، عن المتبّه بن عبد الله، عن الحسين بن علوان،

عن عمرو بن خالد.

[۱۰۴۴] ابي رحمه الله قال: حدّثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن عثمان بن عيسى، عن عبد الله بن مسكان.

[۱۰۴۵] و بهذا الإسناد، عن عبد الله بن مسكان، عن داود بن فرقد.

[۱۰۴۶] حدّثني محمد بن موسى بن المتوكل رضي الله عنه قال: حدّثني علي بن الحسين السعد آبادي، عن أحمد بن ابي عبد الله،

قال: حدّثني عدّه من أصحابنا، عن علي بن أسباط.

[۱۰۴۷] ابي رحمه الله قال: حدّثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن الوشاء.

[۱۰۴۸] ابي رحمه الله قال: حدّثني أحمد بن إدريس، عن أحمد بن ابي عبد الله، عن أبيه، عن أحمد بن النضر، عن عمرو بن شمر.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۳۶

[۱۰۴۹] ابي رحمه الله قال: حدّثني علي بن إبراهيم، عن أبيه، عن التوفلي.

[۱۰۵۰] حدّثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال: حدّثني محمد بن الحسن الصفّار، عن يعقوب بن يزيد، عن محمد بن ابي عمير.

[۱۰۵۱] حدّثني أحمد بن محمد قال: حدّثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن محمد بن سنان، عن ابي الجارود قال:

حدّثني حبيب بن سنان.

[۱۰۵۲] ابي رحمه الله قال: حدّثني سعد بن عبد الله، عن أحمد بن محمد، عن الحسن بن علي بن فضال، عن علي بن عقبه، عن

سماعة بن مهران.

[۱۰۵۳] و بهذا الإسناد، عن أحمد بن محمد، عن عبد الله بن محمد الحجاج.

[۱۰۵۴] و بهذا الإسناد، عن أحمد بن محمد، عن علي بن عيسى.

[۱۰۵۵] حدّثني محمد بن موسى بن المتوكل رضي الله عنه قال: حدّثني عبد الله بن جعفر، عن محمد بن الحسين، عن الحسن بن

محبوب.

[۱۰۵۶] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصِّفَّارُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنْ ابْنِ سَنَانَ، عَنْ أَبِي خَالِدِ الْقَمَّاطِ الْوَاسِطِيِّ.

[۱۰۵۷] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنْ عَمْرِ بْنِ أَدِينَةَ.

[۱۰۵۸] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ عَثْمَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ.

[۱۰۵۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصِّفَّارُ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ حَمَادِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ رَبِيعِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ.

[۱۰۶۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَجْزُوبٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ.

[۱۰۶۱] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ مَاجِيلُويهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ، عَنِ التَّوْفَلِيِّ.

[۱۰۶۲] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ هَارُونَ بْنِ الْجَهْمِ.

پاداش نیکبها و کيفر گناهان / ترجمه ثواب الاعمال، ص: ۸۳۷

[۱۰۶۳] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ.

[۱۰۶۴] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ.

[۱۰۶۵] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي نَهْشَلٍ.

[۱۰۶۶] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ التَّوْفَلِيِّ.

[۱۰۶۷] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى الْيَقْطِينِيِّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ.

[۱۰۶۸] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَيْسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَجْزُوبٍ.

[۱۰۶۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصِّفَّارُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ هِلَالٍ، عَنْ عَقْبَةَ بْنِ خَالِدٍ.

[۱۰۷۰] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ مُوسَى بْنِ عَمْرِ.

[۱۰۷۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ.

[۱۰۷۲] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ مُوسَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ بَكْرِ بْنِ صَالِحٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ.

[۱۰۷۳] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصِّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ رَفَعَهُ إِلَى عَمْرِ بْنِ أَبَانَ.

[۱۰۷۴] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ التَّوْفَلِيِّ.

[۱۰۷۵] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ.

[۱۰۷۶] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصِّفَّارُ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنْ أَبِي الْمَغْرَا.

[۱۰۷۷] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ ابْنِ سَنَانَ.

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۳۸

[۱۰۷۸] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ.

[۱۰۷۹] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ سَعِيدٍ.

[۱۰۸۰] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ.

[۱۰۸۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ فَضَالَةَ.

[۱۰۸۲] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَقْبَةَ، عَنْ أَبِي خَالِدِ الْقَمَاطِ.

[۱۰۸۳] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْكُوفِيِّ، عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ صَالِحٍ.

[۱۰۸۴] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ مَاجِيلُويهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ.

[۱۰۸۵] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَنَانَ.

[۱۰۸۶] حَدَّثَنِي جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْرُورٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي الْحَسَنِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَامِرٍ، عَنْ عَمِّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَامِرٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ.

[۱۰۸۷] وَبِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنْ حَمَادٍ.

[۱۰۸۸] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ هِشَامٍ.

[۱۰۸۹] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْكُوفِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَسْلَمِ الْجَبَلِيِّ.

[۱۰۹۰] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ

پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ص: ۸۳۹

أَبِي عَمِيرٍ، عَنِ مَنْصُورِ بْنِ يُونُسٍ.

[۱۰۹۱] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حَمِيدٍ.

[۱۰۹۲] أَبِي رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ.

[۱۰۹۳] حَدَّثَنِي حَمْرَةُ بْنُ مُحَمَّدِ الْعُلُوي قَالَ: أَخْبَرَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ التَّوْفَلِيِّ.

[۱۰۹۴] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ أَبَانَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ.

[۱۰۹۵] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارِ.

[۱۰۹۶] حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ قَالَ: حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ قَالَ: حَدَّثَنِي

عَمِّي الْحَسَنِ بْنِ يَزِيدٍ، عَنْ حَمَادِ بْنِ عَمْرِو النَّصِيِّبِيِّ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْخُرَاسَانِيِّ، عَنْ مَيْسِرَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي عَائِشَةَ السَّعْدِيِّ، عَنِ يَزِيدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ أَبِي سَلْمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ.

ابن بابويه، محمد بن علی - مجاهدی، محمد علی، پاداش نیکبها و کیفر گناهان / ترجمه ثواب الأعمال، ۱ جلد، انتشارات سرور - قم، چاپ: اول، ۱۳۸۱ش.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار- ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل بیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

